
DETEKTYVŲ SERIJA
FROSTO
žiema
Rodney David Wingfield

Rodney David Wingfield

FROSTO žiema

DETEKTYVAS

Iš anglų kalbos vertė Vidas Morkūnas

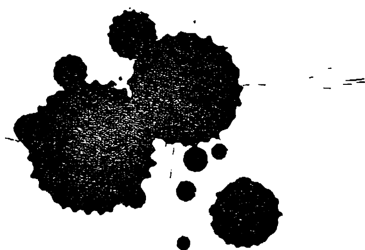
BRIEDIS
VILNIUS
2015

UDK 821.111-31
Vi206

Versta iš:
R. D. Wingfield *Winter Frost.*
UK: Corgi Books, 2000

ISSN 2351-7360
ISBN 978-9955-26-522-1

FROSTO žiema

PROLOGAS

Jis dar kartą su malonumu žiūrinėjo ant stalo paskleistas nuotraukas. Už nugaros televizijos diktoriai monotoniškai skaitė žinias.

„Vikė... Vikė Stiuart."

Jis pastėro. O Dieve! Kažkas šnibždomis ištarė jos vardą. Širdis nusirito į kulnus, jis atsigręžė. Iš ekrane rodomos nuotraukos šypsojosi ji, aštuonerių mergaitė su švarple. Jis padidino garsą.

– ...Dentono policija sulaikė asmenį, siejamą su aštuonmetės Vikės Stiuart dingimu. Mergaitė prapuolė prieš devynias savaites, išėjusi iš pradinės mokyklos. Pasak Dentono kriminalinio poskyrio atstovo spaudai, minėtas asmuo, keturiasdešimtmetis vyras, su pareigūnais linkęs bendradarbiauti, kaltinimai jam kol kas nepateikti...

Ne itin kokybiškas televizininkų rodomas mergaitės atvaizdas, išdidintas klasės fotografijos fragmentas, nė iš tolo neprilygo ant stalo paskleistosioms nuotraukoms, kuriose buvo aiškiai matyti į objektyvą žiūrinčios Vikės siaubas.

Į laukujes duris kažkas pasibeldė. Jis susiraukė. Juk buvo jai prisakęs vaikščioti per kiemą. Jei kas nors pastebėtų...

Skubiai surinkęs nuotraukas padėjo jas į indaujos stalčių ir, užrakinęs šį, dar patikrino. Iš jaudulio jį net prakaitas išpylė. Patrynęs delnus į kelnes, atidarė duris.

– Regis, sušalai, – pasakė. – Eikš vidun, pakūriau židinį. Kaipmat sušilsi.

Ji buvo septynerių, vos keliais mėnesiais jaunesnė už tą kitą mergaitę.

1

Šaltas sausio vėjas blaškė ant grandinės prie įvažiavimo į degalinę kabantį aprūdijusį skardos lakštą. UŽDARYTA. Nors degalinė neveikė gerus pusantrų metų, joje vis dar trenkė tepalais, dyzelinu ir troškiu kojų prakaitu – tikriau sakant, senomis padangomis. Aikštelėje, kur buvusias kolonėles ženklino betoniniai kvadratai, stovėjo du policijos automobiliai ir purvinas „Ford Sierra". Prie jo, įsikandęs cigaretę, – ma juos bala, tuos perspėjimus: NERŪKYTI! – energingai trepeno kojomis kriminalistas inspektorius Džekas Frostas. Jis neabejojo tik tuščiai gaištąs laiką. O juk vylėsi likusias pamainos valandas praleisiąs savo kabinete, prie visu pajėgumu šutinančio radiatoriaus, ramiai klastodamas išlaidų kvitus – į vyriausiąją valdybą išvykęs skyriaus viršininkas Maletas užklupti jo, rašalui ant neva prieš mėnesį išduotų degalinės popierėlių dar džiūstant, negalėjo. Paskui Frostas ketino patogiai išsidrėbti poilsio kambaryje ir pasižiūrėti bokso varžybų įrašą. Bet kur tau! Visi vakaro malonumai nuėjo velniui pauodegin, mat į nuovadą atsivilko tasai menkysta Redžinaldas Todas ir prisipažino nužudęs Vikę Stiuart. Todas buvo smulkmė, tenkindavosi demonstruodamas savo organą vaikams ar mainais už saldainius apgraibomas, bet dabar tvirtino prisidirbęs rimtai – išprievartavęs ir nugalabijęs dingusia

laikomą aštuonerių mergaitę, lavoną paslėpęs apleistoje degalinėje... Kur konkrečiai? Neprisimenąs... buvę tamsu... galvoje jam susijaukę...

Tolumoje, už medžių rikiuotės, nė akimirkos nenutildamas gaudė naujasis greitkelis, kaip tik ir numarinęs šią kadaise gyvą degalinę. Dykviete virtusiame sklype buvo labai patogu išmesti nebereikalingus čiužinius, sofas ar kitokį šlamštą.

Frosto stebimi konstebliai parito aikštele didžiulę padangą be protektoriaus. Šiaip jau derėjo padėti jiems ieškoti, bet jis žinojo, kad visos pastangos bergždžios. Tasai šunsnukis Todas buvo apgailėtinas melagis, niektauza, pasinaudojęs proga atsidurti dėmesio centre. Frostas nusipurtė. Gal ir privalėjo darbuotis petys petin su eiliniais, bet sėdėti šiltame automobilyje buvo maloniau. Vos įsėdus, radijo ryšiu prabilo Operatyviojo valdymo centras:

– Inspektoriau, atvyko Vikės motina... nori pasikalbėti su jumis.

Frostas atsiduso. Matyt, išgirdusi, kad Todas prisipažino, moteriškė troško naujienų... gerų naujienų. Nenustygstanti ponia Stiuart, tikras energijos kamuolys, atkakliai ignoravo faktus, buvo įsikalusi į galvą, kad jos dukrelė, nors dingusi jau prieš devynias savaites, vieną dieną sveika gyva grįš namo ir lyg niekur nieko paprašys arbatos. Nervinga moters šypsenėlė panėšėjo į skausmingą grimasą, kalbėdavo ji daug, kitiems neleisdavo nė įsiterpti – kad neišgirstų, ko nenorinti girdėti. Frostas nujautė, kad likusi vienumoje ponia Stiuart dažnai verkia. Sykį jis mėgino ją įtikinti, kad, prabėgus devynioms savaitėms, vilties verčiau nepuoselėti. Moteris jo nesiklausė...

– Inspektoriau, aišku, dukrelė sugrįš... Žinau, kad sugrįš, – kartojo ji. – Žinau, ir tiek.

– Pasakyk jai... – buvo beprašąs operatyvininko, tik staiga dėmesį patraukė tamsoje sužybčiojęs žibintuvėlis. Rūškanas konsteblis Džordanas, stovėdamas prie automobilių apžiūros duobės, energingai mojo inspektoriui. Šis nustėro.

Iš aparato vėl prabilo operatyvininkas:

– Inspektoriau... ar dar girdite?

– Girdžiu, – atsakė Frostas. – Tegul ponia Stiuart važiuoja namo. Grįždamas pats jai paskambinsiu.

Jis dar kartą užsitraukė dūmo ir išlipo iš automobilio į šaltį.

– Štai, – tarstelėjo Džordanas ir nukreipė žibintuvėlio spindulį į duobės gelmę, kur murkšliname, alyvuotame vandenyje grimzdėjo padangos ir kanistrai. Konsteblis apšvietė tarp jų mėlynuojantį permirkusį drabužį. Tą žvarbią lapkričio popietę, kai bendraklasiai matė Vikę Stiuart paskutinį kartą, ji vilkėjo mėlyną, šiltą, žieminį paltą.

Frostas įsikando naują cigaretę ir atsiduso.

– Ką gi, vyručiai, iškelkime mergaitę.

Iškėlė jie ne mergaitę. Kupetą dvokiančių skudurų. Paskui – ir visą kitą šlamštą. Vikės nebuvo nei duobėje, nei išvis degalinėje.

Mergaitės motina privažiuojantį automobilį stebėjo pro tinklines užuolaidas, tikėjosi išvysti atvežamą dukrelę. Puolė prie laukujų durų, Frostui dar nespėjus nė išlipti. Bent jau ne su bloga žinia, kartojo šis sau. Gabenti tokią būtų buvusi gryna kančia. Nors ponia Stiuart nė už ką nebūtų pripažinusi,

kad duktė nebegrįš. Moteris net įsikalbėjo, kad Frostas jos optimizmui pritaria.

– Inspektoriau, mergaitė gyva, – sakydavo ji. – Mudu abu žinome, Vikė – gyva.

Duris ji atidarė šypsodamasi, bet žvilgsnis buvo nerimastingas, moteris atrodė per tas savaites senstelėjusi dešimčia metų.

– Inspektoriau, su geromis naujienomis atvažiavote, ar ne? – išbėrė ji. – Iš veido matau, kad su geromis...

Mergaitės lavono dar neradome. Nebent tai – gera naujiena, pamanė Frostas ir tarė:

– Ponia Stiuart, tasai žmogus melavo. Apie Vikę jis nieko nežino.

– Na suprantama, inspektoriau. Juk mudu su jumis žinome, kad dukrelė – gyva.

Jis nutylėjo. Jautėsi kaip paskutinis bailys, bet, kita vertus, atrodė beprasmiška įrodinėti vargšei moteriškei akivaizdžią tiesą. O ji tratėjo kaip tratėjusi:

– Surasite Vikę, žinau. Tik prieisite prie durų, ir aš be žodžių viską suprasiu – vien pažvelgusi jums į veidą.

Kalbėdama moteris be paliovos gniaužė, glamžė prikyštę. Frostas, neryžtingai linktelėjęs, aptakiai atsakė:

– Ponia Stiuart, būtų nuostabu...

Jei motinai, kad pasijustų laiminga, tiek ir tereikėjo...

– Taip ir bus, inspektoriau. Mes abu žinome, taip ir bus.

Į automobilį jis grįžo sugniuždytas. Įmanydamas būtų gerai supurtęs moteriškę ir išrėkęs:

„Ponia Stiuart, po galais, jūsų dukters nebėra!.. Negali prieš devynias savaites dingusi mažametė būti gyva!“ Vis dėlto sakyti to Frostas negalėjo. Į nuovadą važiavo pasiryžęs nusukti tam šūdžiui Redžiui Todui sprandą.

Redžis Todas, smulkaus sudėjimo tipelis didele nosimi, sėdėjo kameroje ant gulto ir garsiai šliurpė seržanto atneštą arbatą. Stambus Adomo obuolys ryjant slankiojo aukštyn žemyn.

Koridoriuje sužvangėjo raktai, ir durys atsivėrė. Tarpduryje, žaibuodamas akimis, stovėjo kriminalistas inspektorius Frostas. Todo Adomo obuolys sukrusčiojo, sulaikytasis pašoko ant kojų ir, nelaukdamas, kol inspektorius prašneks, suskato pusbalsiu atsiprašinėti:

– Dovanokite, iš visos širdies atsiprašau. Suklydau... Turbūt man prisisapnavo... Regėjimas buvo tikroviškas, pamaniau, kad iš tikrųjų...

– Tuojau tau tikroviškai suskaus pautus, – atkirto Frostas. – Skaudės iš tikrųjų.

– Nusipelniau, pone Frostai, prisipažįstu... bet meldžiu... Smurto aš nepakenčiu.

– Taip neatrodė, kai pasakojai, ką padarei mergaitei. Tada tau seilės iš malonumo dribo.

Todas tylomis panarino galvą. Frostas paniekinamai vyptelėjo.

– Raštu paneigsi išsigalvotą prisipažinimą ir dingsi iš čia. Melsk Dievą, kad nesutiktum manęs tamsiame skersgatvyje.

Tai taręs inspektorius staigiai apsigręžė ir išėjo iš kameros.

Kai Frostas, pastūmęs dvivėres duris, įžengė į priimamąjį, nuovados seržantas Bilas Velsas pasakė:

– Tą šmikį derėjo apkaltinti gaišinant policijos laiką.

– Tas šmikis sugaišino mums tiek daug laiko, kad nebeturėjau kada jo apkaltinti, – atšovė inspektorius ir įsikando cigaretę. – Jei nutiktų kas svarbaus, tarkime, užsuktų pasiduoti lordas Lukanas, kreipkis į inspektorę Mod. Beje, kur ji?

Velsas niekinamai prunkštelėjo. Kriminalistė seržantė Liza Mod, atkelta į Dentoną vos prieš kelis mėnesius, spėjo tapti laikinąja inspektore, o jis ir po septyniolikos tarnybos metų vis dar tik seržantas.

– Ta karvė prasisiekėlė!..

Frostas patyliukais sukikeno. Progos paerzinti Velsą jis niekada nepraleisdavo.

– Seržante, nedera taip kalbėti apie aukštesnio rango pareigūną! – papriekaištavo.

Velsas nė nepajuto, kaip įmaknojo į žabangas.

– Aukštesnio rango? Ji – lygiai tokia pat seržantė kaip ir aš. Nė kojų nespėjo čia apšilti, ir še – jau laikinoji inspektorė. Kuo ji geresnė už mane?

– Tu neturi tokių papų kaip ji, – atsakė Frostas.

– Va! Džekai, pataikei kaip pirštu į akį! – apsidžiaugė nuovados seržantas. – Juk tai diskriminacija lyties pagrindu, tik atbulai.

– Atbulai dar nieko nesu diskriminavęs. Vis dėlto – kur ji?

– Su sulaikytuoju... taksistu. Jis paėmė keleivę, užuot nuvežęs iki namų, užsuko į skersgatvį ir išprievartavo.

– Rupūžėle! – šūktelėjo Frostas. – Tikiuosi, arbatpinigių ji nedavė.

Kabinete buvo tamsu. Vadinasi, jis tuščiai tikėjosi rasiąs kriminalistą konsteblį Morganą, neseniai perkeltą iš Leksingtono skyriaus, plušantį prie nusikaltimų statistikos. Frostas priėjo prie Morgano stalo pažiūrėti, ką konsteblis nuveikęs. Kaip inspektorius, išvykdamas į apleistą degalinę, paliko, taip popieriai ir gulėjo nepaliesti. Koridoriuje jis mažne susitrenkė kaktomis su konstebliu Koljeriu, kuris žingsniavo į priimamąjį.

– Kur Morganas? – paklausė Frostas.

– Gal valgykloje, – spėjo Koljeris, puikiai žinodamas, kad Morganas – kaip tik ten.

– Tempk jį čionai. Jo darbas, už kurį algą mokame, ne arbatą plempti, o nusikaltimų statistiką klastoti.

Inspektorius nutilo. Pro atviras antrojo kvotos kambario duris jis išvydo viduje prie stalo sėdinčią paniurusią kokių šešiasdešimties moteriškę. Prie krūtinės ji spaudė didelę rudą rankinę. Pastebėjusi Frostą nusigręžė ir įsistebeilijo į sieną. Į tą storžievį žmogėną moteris nenorėjo nė žiūrėti.

Frostas pasivedėjo Koljerį į šalį.

– Ką čia veikia močiutė Biti? – paklausė.

– Laukia, kol išspausdinsime jos pareiškimą, – atsakė konsteblis. – Ją išprievartavo.

– Išprievartavo? Veikiausiai sapne! – suniurzgė inspektorius. – Kur kriminalistė inspektorė Mod?

Dvidešimt šešerių laikinoji kriminalistė inspektorė Liza Mod į kuodelį suimtais tamsiais plaukais

rūsčiai žvelgė į vyruką kitapus stalo. Jis sėdėjo atsilošęs, pašaipiai išsiviepęs.

– Dar kartą, – prašneko pareigūnė. – Jūs paėmėte moterį prie geležinkelio stoties...

Sulaikytasis abejingai gūžtelėjo pečiais.

– Na gerai, pakartosiu – paskutinį kartą. Ta sena varna išsikvietė taksi telefonu. Paėmiau ją, nuvežiau, kur prašė, ir nuvažiavau sau.

– Moteris sako ką kita, – tarė Liza Mod. – Anot nukentėjusiosios, pasukote į skersgatvį ir ją išprievartavote.

– Susimildama, aš, po galais, bet ko neprievartauju, – pasipiktinęs atšovė vyrukas ir čia pat išsišiepė. – Šit jeigu pasipainiotum tu, saldainiuk...

– Jei pasipainiočiau aš, – sušnypštė Liza, – veikiai nebeturėtumėte kuo prievartauti. – Kai pareigūnė išėmė iš aplanko dokumentą, sulaikytasis nutaisė tokią grimasą, tarsi jam būtų suskaudę. – Keleivę užpuolate ne pirmą kartą, ar ne? – paklausė inspektorė.

– Jei turi galvoje tą pakrūmių prostitutę, tai – sumauta senovės istorija, – irzliai atsidusęs pasakė jis.

– Praėjo vos devyni mėnesiai, – atkirto Liza. – Man tai panašiau į sumautą naujausių laikų istoriją. – Atsivėrė durys ir į kvotos kambarį nepasibeldęs įžengė Frostas. Laikinoji inspektorė piktai į jį dėbtelėjo. Ko šitam čia prireikė? Ji palinko į mikrofoną ir tarė: – Į kvotos kambarį įėjo kriminalistas inspektorius Frostas. – Nubraukusi nuo kaktos plaukų sruogą, Liza kolegos paklausė: – Inspektoriau, ko pageidausite?

– Porai žodžių, – atsakė Frostas, kviesdamas Lizą prieiti.

Ši suirzusi patempė lūpas.

– Vėliau. Juk matote, kvočiu sulaikytąjį.

– Pasikalbėkime tuojau pat.

Sulig tais žodžiais inspektorius išėjo į koridorių. Liza, žaibuodama akimis, išsekė paskui jį ir uždarė duris. Kaip tas kvėša drįsta kištis į jos kvotą...

– Aš pasipiktinusi...

Frostas išsyk ją pertraukė.

– Verčiau paklausytum. – Šnibždomis jis pridūrė: – Širdele, manau, tau neverta gaišti laiko.

– Neverta gaišti laiko? – išdidžiai šypsodamasi paklausė Liza. – Užmečiau akį į jo bylą. Tas tipas savo automobilyje jau dukart buvo užpuolęs moteris. Jos neišgalėjo susimokėti, ir jis sumušė jas – viena net ligoninėje atsidūrė.

Inspektorius linktelėjo. Visa tai jis žinojo.

– O į aukos bylą ar dirstelėjai? – paklausė.

Liza susiraukė. Ką tas mulkis čia šneka?

– Į aukos bylą?

– Taip, į močiutės Biti bylą. Tos nelaimėlės paklausius, atrodo, kad vyrai kelnaites jai nusmaukia dažniau, nei Londone pakeliamas ir nuleidžiamas Tauerio tiltas. Per pastaruosius dvejus metus ji mažiausiai dvylika kartų skelbėsi buvusi užpulta ir išprievartauta. Visais atvejais įrodyta, kad pranešimai melagingi. Be to, pasak bobšės, kažkas jai skambina ir nekalba, tik šnopuoja į ragelį, stebi nusirenginėjančią, persekioja.

Frostas padavė kolegei ilgą popieriaus juostą su išspausdinta informacija. Liza greitomis ją peržvelgė ir piktai sučiaupė lūpas.

– Ji kalbėjo taip įtaigiai. Aš ir patikėjau!

– Dažniausiai ji ir pati savimi patiki, – atsakė inspektorius.

Laikinoji inspektorė įsmeigė rūstų žvilgsnį į antrojo kvotos kambario duris.

– Sprandą tai bobai nusukčiau! – iškošė pro dantis.

– Labai ant jos nerūstauk. Močiutė niekada to malonumo nepatyrusi... Ir veikiausiai jau nepatirs, šit ir tenka vargšelei prasimanyti.

– Niekada nepatyrusi? Norite pasakyti, ji – dar ir skaistuolė?

– Bent jau taip po pastarųjų trijų išprievartavimų sakė daktaras.

– Tad ką mums daryti? – Liza grąžino popieriaus juostą Frostui. – Jei ji kaltinimo neatsisakys, nuo tyrimo neišsisuksime.

– Pamėginsiu ponią Biti perkalbėti, – atsakė inspektorius. – O tu taksisto per daug nespausk, dingsties apkaltinti mus neteisėtu areštu verčiau jam nepakiškime. – Staiga Frostas pastebėjo, kokia kolegė nusikamavusi. – Širdele, ar tau viskas gerai?

– Aišku, viskas gerai. Kas man bus, – šiurkščiai atkirto ji.

– Išblyškusi. Lyg nesveikuotum.

Inspektorius jau gailėjosi paklausęs.

– Pavargusi, ir tiek... Be to, man pikta – per tą bobą tik laiką gaištu. – Lizos žvilgsnis nukrypo į priimamąjį, kur Bilas Velsas, delnu parėmęs smakrą, skaitė vakarinį laikraštį. – Mūsų nuovados seržantui, žinoma, neužteko padorumo mane perspėti.

Sulig tais žodžiais ji apsigręžė ir įėjo į kvotos kambarį.

Dorina Biti piktai nužvelgė įėjusį inspektorių. Jis moteriškei nusišypsojo, o ši atsakė gaižiu vypsniu.

– Ačiū už dėmesį, inspektoriau Frostai, su jumis nenoriu turėti jokių reikalų. Esu tvirtai apsisprendusi pateikti kaltinimą, ir nesitikėkite manęs perkalbėti.

Frostas atkišo Velsui nukentėjusiosios raštą ir pasakė:

– Kaltinimo ji atsisako.

Nuovados seržantas išpūtė akis.

– Po paraliais, kaip tau pavyko ją priversti?

Droviai šyptelėjęs, inspektorius atsakė:

– Pasakiau, kad jis negalėjo jos išprievartauti, nes Persijos įlankos kare, per neapsižiūrėjimą pašautas saviškių, neteko pimpalo.

– Ir ką – patikėjo?

– Ne iš karto. Tik tada, kai pasiūliau pažiūrėti, kiek to pimpalo telikę. – Staiga surimtėjęs Frostas paklausė: – Kodėl neperspėjai Lizos, kad ta sena višta pateko į Gineso rekordų knygą kaip daugybę kartų išprievartauta ir vis tiek nekalta?

Velsas niekinamai suprunkštė.

– Aš nekompetentingas aukštesnio rango pareigūnei nurodinėti, ką jai daryti.

Laiptais nudundėjęs iš valgyklos, į priimamąjį įėjo laikinasis Frosto padėjėjas kriminalistas konsteblis Morganas, inspektoriaus ironiškai pramintas Valstiečiu. Liūdnas ketvirtą dešimtį baigiančio kresno tamsiaplaukio garbaniaus iš Velso žvilgsnis ir išperto šunelio išraiška, kurią jis tuojau nutaisydavo, Frostą gerokai erzino, užtat moteris pavergdavo,

kaipmat. Pastebėjęs rūstų inspektoriaus žvilgsnį, Morganas velsietišku progiesmiu kuo nuoširdžiausiai suulbėjo:

– Šefe, tik greitomis gurkštelėjau arbatos. Tuos skaičiukus jau beveik visus surašiau.

Niekas, išskyrus Morganą, nuovadoje šefu Frosto nevadino. Inspektorius spėjo, kad tą kreipinį konsteblis bus nuklausęs iš kriminalinių televizijos serialų.

– Jau beveik surašei? – paklausė Frostas. – Prie tų prakeiktų popierių tu net neprisilietei. Įsikalk į galvą, Valstieti: šitoje nuovadoje dykaduoniauti leidžiama tik vienam šunsnukiui – man. Aišku?

Morganas susigėdęs nudelbė akis.

– Atsiprašau, šefe. Šefe, skaičiukus tučtuojau surašysiu.

Subirbė telefonas. Konsteblis luktelėjo, kol Velsas atsilieps. Morganas, kaip ir Frostas, kanceliarinio darbo nepakentė, tad dabar tikėjosi, kad nuo jo išvaduos koks nors iškvietimas.

– Tuojau pat siunčiu pareigūną, – pasakė nuovados seržantas ir, padėjęs ragelį, užsirašė adresą. – Džekai, vėl vagystė su užvalkčiu. Siųsti Morganą?

– Ne. Jis nekantrauja kibti į nusikaltimų statistiką. Aš pats nuvažiuosiu. – Valstietį inspektorius paragino: – Nagi, Loidai Džordžai, prie darbo!

– Klausau, šefe, – nė neslėpdamas nusivylimo, atsakė Morganas.

Nuovados seržantas, lydėdamas konsteblį žvilgsniu, niekinamai prunkštelėjo.

– Kodėl, po šimts velnių, mums bruka visokias atmatas? Pirmiau Poniutė, dabar – šitas.

– Žinau dar prastesnį atvejį, – suniurnėjo Frostas. – Kokiu adresu važiuoti?

Jis dirstelėjo į laikrodį. Jeigu neužgaiš, iki baigiantis pamainai dar spės ir išlaidų kvitus padirbti, ir bokso mačo dėl čempiono titulo įrašą pažiūrėti. Tas gyvenimas visai neblogas, kai skyriaus viršininkas išvykęs.

Skyriaus viršininkas Maletas, važiuodamas iš grafystės vyriausiosios valdybos, smagiai barbeno pirštais į „Roverio" vairą. Policijos viršininko vadovautame susirinkime Dentono skyrius, Maleto nuomone, pasirodė puikiai. Visų skyrių vadovai buvo sušaukti pasitarti, ką daryti, kad siaubingai apkarpyto biudžeto sąlygomis nenukentėtų darbo našumas. Policijos viršininkas pasiūlė skyriams glaudžiau bendradarbiauti, prireikus dalytis pareigūnais – genialus sumanymas, pataikūniškai pamanė Maletas, – tuomet kadrų trūkumas darbo rezultatams neatsilieptų. Kai kurie kolegos išsyk sunerimo – juk tokiu atveju kristų dosniųjų skyrių našumas, – bet Maletas, dorai nė nesumodamas, apie ką kalbama, tačiau nujausdamas, kad, užuot kritikavus, verčiau pritarti, suskato energingai linksėti, kol įskaudo sprandas, o galiausiai prižadėjo į jungtinę kovos su narkotikais operaciją pasiųsti dešimt savo darbuotojų. Užtat dabar širdį jam glostė policijos viršininko pagyrimas: „Džentelmenai, štai kur pareigingumas! Dentono skyrius – pavyzdys jums visiems, visai grafystei!" Gižios kitų susirinkimo dalyvių minos bylojo, kad Maletas – mažuma, bet juk ne jiems jis stengėsi įsiteikti.

Jis atsmaukė pilko švarko šviesiais dryželiais rankovę ir žvilgtelėjo į „Rolexą". Be poros minučių dešimt. Kiti veikiausiai tebesėdi aludėje, pamanė, skandina apmaudą aluje, purto galvas ir kartoja vieni kitiems, kaip gražiai tas sumanymas atrodo popieriuje ir kaip neįmanoma jo įgyvendinti tikrovėje. Net jeigu nieko doro neišeitų, galvojo Dentono skyriaus viršininkas, kaltę būtų galima suversti skeptikams, o aš, planui iš visos širdies pritaręs, likčiau niekuo dėtas.

Įsukęs į pagrindinę magistralę, jis turėjo staigiai stabdyti automobilį, kad nesusidurtų su purvais aptaškyta „Ford Sierra", kurios vairuotojas nė nemanė paisyti raudono šviesoforo signalo. Maletas susiraukė. Kas tas įžūlus vairuotojas, jis net nesuabejojo. Žinoma, Frostas! Nutarė būtinai pasikalbėsiąs su inspektoriumi apie rizikingą vairavimą. Kaip susirinkime išmintingai sakė policijos viršininkas, – Maletas ir čia įnirtingai linksėjo jam pritardamas, – pareigūnai turi rodyti pavyzdį, o ne pažeidinėti taisykles.

Nusprendęs patikrinti padėtį, vyriausiasis inspektorius užsuko į raudonųjų žibintų kvartalą. Nuovadoje neseniai apsilankiusi vikaro vadovaujama delegacija reikalavo, kad policija pagaliau išvalytų gatves. Maletas užduotį skyrė Frostui, o šis akiplėšiškai apsimetė supratęs ją savaip – esą jam liepta gatvėse surinkti traškučių pakuotes ir šunų išmatas. Vyriausiasis inspektorius niršiai sučiaupė lūpas. Frostas manosi šauniai papokštavęs? Tegul. Veikiai noras pokštauti jam praeis.

Plaštakių gatvėje nestigo. Maletui važiuojant pro šalį, jos šypsojosi, kraipė užpakalius, mojo.

Prieš porą mėnesių, kai policija rado žiauriai sumuštos prostitutės lavoną, kitos buvo išsilakstčiusios, bet galiausiai vėl ėmėsi įprasto amato.

Maletas įjungė radiją. Diktorius skaitė žinias. „Asmenį, sietą su moksleivės Vikės Stiuart dingimu prieš devynias savaites, Dentono policija paleido, nepateikusi kaltinimų..." Vyriausiasis inspektorius vėl susiraukė. Žinoma, Frostui nepakako padorumo paskambinti jam į valdybą ir pranešti, kad suimtas įtariamasis. Apsijuokęs prieš visus, kai policijos viršininkas apie tai paklausė, jis turėjo pats skambinti į nuovadą ir teirautis. Prieš sankryžą Maletas sumažino greitį ir sustojęs ėmė laukti žalio signalo. Į šoninio lango stiklą pabarbeno moteris šviesintais plaukais ir siaubingai trumpu sijonėliu.

– Kiškuti, gal norėtum paišdykauti? – paklausė ji.

– Ne, garbioji ponia, nenorėčiau, – atkirto jis ir, staigiai pavaręs automobilį, vos išvengė avarijos. Į piktus kitų vairuotojų keiksmus tik numojo ranka. Kai įsuko į Turgaus aikštę, suviauksėjo mobilusis telefonas. Skambino Fenviko skyriui vadovaujantis vyriausiasis inspektorius Haris Konlis... greičiausiai iš aludės, mat buvo girdėti triukšmas ir garsus juokas.

– Stenai, skambinu skyrių bendradarbiavimo klausimu, – pasakė jis. – Gal pagelbėtum?

Maletas patenkintas išsišiepė. Šit ir pasitaikė proga parodyti, ko vertas Dentonas.

– Žinoma, padėčiau, Hari. Klok, kas nutiko...

Prie daugiabučio jau stovėjo policijos automobilis. Frostas savo „Sierrą" pastatė prie pat jo. Buvo apvogtas 305-as butas trečiame aukšte. Inspektorius

spūstelėjo lifto mygtuką – bergždžiai. Porą kartų spyrė į duris, bet šios neatsidarė, tik koja paskaudo. Teko kopti nelemtais laiptais. Užlipęs į trečią aukštą, išvydo į lifto duris, kad neužsidarytų, įremtą medgalį. Į 305-ą butą Frostą įleido surūgusi moteriškė. Ragindama užeiti, ji mostelėjo ranka ir suburbėjo:

– Gražiausia. Kol plėšė, jūsų, farų, čia nė gyvos dvasios nebuvo. Kai vagies jau ir pėdos ataušusios, visa nuovada susigrūs.

Inspektorius kažką atjaučiamai numykė. Bute jau sukiojosi du konstebliai, Džordanas ir Simsas. Pastarasis apklausė fotelyje sėdintį vyriškį.

– Po galais, šimtą metų niekur nebuvome išėję, – niršo šis. – Tik išsiruošėme, ir še!

Džordanas trumpai nusakė Frostui aplinkybes.

– Ponai Plameriai. Prieš pat aštuonias išėjo į kiną, į „Premjerą". Grįžo prieš penkiolika minučių. Butas apvogtas.

– Visas vakaras sušiktas, – pratrūko ponia Plamer. – Iš pradžių turėjau klausytis jo zurzimo, mat nepamatė per dėžę rungtynių. Irgi mat nuostolis! Paskui paaiškėjo, kad neveikia susmirdęs liftas, į trečią aukštą teko rioglintis laiptais. Tada sužinojome, kad mus apvogė. Lyg viso to būtų dar negana, filmas pasitaikė grynas šūdas.

– Jei būtum manęs paklausiusi ir būtume likę žiūrėti rungtynių, nieko nebūtų atsitikę, – atsiliepė sutuoktinis.

– Šit kaip?! – įtūžusi užriko moteriškė. – Vadinasi, aš kalta?! Mat kartą gyvenime panorau išeiti pasižmonėti!

Frostas jų barnio nesiklausė.

– Ar įsilaužimo požymių yra? – paklausė jis Džordano.

– Nėra. – Konsteblis palydėjo inspektorių iki koridoriaus durų. – Štai, matote, durų skląstis ir korespondencijos plyšys – vienodame aukštyje. Tikriausiai nusikaltėlis įkišo pro plyšį vielą, taip ir atsirakino duris.

Frostas niauriai linktelėjo.

– Gudrus šunsnukis. Matei, kaip užrėmė lifto duris, kad šeimininkai nesuskubtų grįžti? Nagi užmeskime akį į meilės guolį.

Nuėję į miegamąjį, jiedu išvydo ko tikėjęsi. Viena pagalvių buvo paimta iš galvūgalio ir numesta ant melsvo užtiesalo, beveik per patį vidurį.

– Taip ir prisimenu savo medaus mėnesį, – sumurmėjo Frostas.

Džordanas išsišiepė, paskui tarė:

– Darbavosi profesionalas. Iš karto puolė į miegamąjį, apsisuko per kelias sekundes.

– Primena medaus mėnesį, ir gana, – pakartojo inspektorius.

Konsteblis susitvardė nesukikenęs, mat į kambarį įėjo sutuoktiniai. Nusikaltimų aukos juokų dažniausiai nesupranta.

– Tik pažiūrėkite! – rodydama į lovą, šūktelėjo moteris. – Negana jam buvo mano brangenybių, dar ir sumautą užvalktį nugvelbė!

– Jis visada taip daro, – paaiškino Frostas. – Firminis to vagies ženklas. Grobį jis išsineša pagalvės užvalktyje. Ateina tuščiomis, kad nesukeltų įtarimo. Puola tiesiai į miegamąjį – kur dauguma

žmonių laiko brangenybes, – nutraukia užvalkalą, susideda į jį laimikį. – Inspektorius priėjo prie lango ir kilstelėjęs pažvelgė žemyn, į veją prie namo. – Tada šelmis išmeta grobį pro langą ir išeina. Net jei sulaikytume, tarkime, laiptinėje, nors mums tokia sėkmė dar nenusišypsojo, negalėtume jo apkaltinti. Taigi vagis ramiai pasiima išmestas brangenybes ir dingsta. Didelių daiktų jis nevagia – tik tai, kas telpa į kišenę. Tikriausiai nusikaltėlis jūsų butą stebėjo. Sulaukė, kol išeisite, ir pasinaudojo proga. Ar nematėte nieko įtartino?

Plameriai sutartinai papurtė galvas.

– Galite pasiguosti, – pridūrė Frostas, – jūs – ne vienintelės to tipo aukos. Per pastarąsias tris savaites jis apšvarino kokius aštuonis butus, pavogtų brangenybių vertė – tūkstančiai svarų.

– Ir tasai bjaurybė iki šiol dar nesuimtas? Nuostabu! – suniurzgė Plameris.

– Jei atsirastų bent vienas pastabus liudytojas ir nusikaltėlį mums apibūdintų, turėtume už ko užsikabinti, – atsakė inspektorius. – Deja, kol kas liudytojų nėra. – Jis paskutinį kartą nužvelgė kambarį ir ėmė sagstytis lietpaltį. – Nieko čia nelieskite... Iki šiol vagis pirštų atspaudų nepalikdavo, bet visada būna pirmas kartas. Rytoj iš pat ryto atsiųsiu nusikaltimo vietos tyrėją, ji apžiūrės butą dar kartą.

– Rytoj?! – Ponia Plamer mažne suspigo. – Kodėl ne tuojau pat?! Šitiek laiko nueis velniop!..

– Tyrėja šiuo metu nedirba. Veikiausiai jau pataluose, ir jos pagalvė, spėju, kaip ir jūsiškė, padėta vidur lovos, tik dėl kitos priežasties. Tos kelios valandos, beje, nieko nenulems.

Užblerbė Džordano radijo siųstuvėlis. Išklausęs pranešimą, jis priėjo prie Frosto.

– Inspektoriau, operatyvininkai prašo jus informuoti. Į nuovadą paskambino žmonės iš kito aukšto. Iš 410-o buto. Irgi apvogti... Regis, to paties darbas.

Frostas patyliukais sukeikė.

– Aišku, to paties. Bus apšvarinęs pusę butų šitame name. Argi tam niekšui rūpi mūsų neišaiškintų nusikaltimų statistika. – Inspektorius dirstelėjo į laikrodį ir suvaitojo. Anksčiau kaip paryčiais prisėsti prie išlaidų kvitų jau nebesitikėjo. – Eime. Metas jį prigriebti...

Kai Frostas įsuko į nuovados aikštelę, laikrodis Turgaus aikštėje mušė vienuolika. Vakaras nenusisekė. Apie vagystes buvo pranešta dar dusyk, taigi jiems teko apeiti iš viso keturis butus... ir išklausyti nukentėjusiųjų aimanų: kokia baisi juos užgriuvusi nelaimė ir kokie niekam tikę policininkai, gaištą marias laiko, persekiodami prie dvigubos geltonos juostos vos stabtelinčius vairuotojus, ir nė piršto nepajudiną, kad apsaugotų gyventojus nuo piktadarių. Mėnesio ataskaitą papildys dar keturi neištirti nusikaltimai, su kartėliu manė Frostas, o į priekį nepasistūmėta nė per nago juodymą.

Kišenėje inspektorius turėjo pavogtų brangenybių sąrašą, bet kas iš to? Apdairusis šelmis vietinių vogto turto supirkėjų paslaugomis nesinaudojo. Nė apie vieną iš anksčiau pasisavintų vertybių nieko nebuvo girdėti.

Frostas dėl viso pikto – jei koks gudragalvis pamanytų, kad inspektoriui dar negana nusikaltimų – išjungė siųstuvėlį ir mobilųjį telefoną. Tik suruoš

išlaidų kvitus, surašys nusikaltimų statistiką, pažiūrės bokso varžybų įrašą ir – į lovą... Jis nusižiovavo. Mielai būtų kritęs į patalą tuojau pat. Darbavosi nuo pat ryto, nuo aštuonių, ir dabar vos laikėsi ant kojų.

Tokiu metu įprastai tuščią aikštelę šįsyk buvo užgriozdinęs didžiulis žalsvai geltonas autobusas, tad „Fordą" inspektoriui teko palikti prie įvažiavimo. Tursendamas į nuovadą, jis išgirdo viduje dainuojant ir rėkaujant girtus, dūžtant stiklą. Matyt, kurioje nors aludėje būta peštynių, pamanė. Šit ir po išsvajotosios ramybės!

Kai tik Frostas atvėrė duris, triukšmas tvoskė it kumščiu – kažkas spigiai kvatojo, traukė nešvankias daineles, bergždžiai reikalaudamas tylos, rėkavo seržantas Velsas. Inspektorius paėjėjo koridoriumi ir atsargiai kyštelėjo galvą į sausakimšą priimamąjį. Kurtinamą erzelį kėlė prisilakę vyrai, vieni augesni, kiti visai dar geltonsnapiai, vieni jau pasliki, kiti, priešingai, kupini energijos. Vienas įkaušėlis drumzlinomis akimis, kraipydamas klubus, strapaliojo pagal tik jam girdimą muziką. Kitas vienomis glaudėmis, vos dengiančiomis išpampusį turtą, ant suoliuko, raginamas draugužių, šoko striptizą. Vyriškis melancholiška veido išraiška, užsiglaudęs kampe, gausiai vėmė. Tarsi pritardamas siaubingai kakofonijai, seržantas Velsas net įraudęs kriokė:

– Nutilkite pagaliau... Nutilkite, velniai jus parautų!

– Kas čia dedasi? – paklausė jo Frostas ir pridūrė: – Regis, liepiau Maletui „Rotary" bendraklubių čionai nebesivesti.

– Neminėk man Maleto, – atšovė Velsas. – Jis šitą košę ir užvirė. – Seržantas užsispaudė ausis delnais, mat patalpą sudrebino striptizininkui skirtos ovacijos. – Gaujos futbolo chuliganų man tik ir trūko! – Paėmęs inspektoriaus pasiūlytą cigaretę, seržantas suburbėjo: – Matytum, ko tie gyvuliai pridirbo tualetuose. Vėmalų ir myžalų – jūra, nors „Titaniką" plukdyk. Šitų nevėkšlų – daugiau nei šešiasdešimt, ir kur juos dėti. Kameros ir šiaip prikimštos. – Užvertęs akis į lubas, Velsas pridūrė: – Vis per tą prakeiktą šūdžių Maletą!

– Kuo čia dėtas mūsų mylimas skyriaus viršininkas? – paklausė Frostas, stumdamas šalin apgirtėlį, kuris gviešėsi inspektorių apkabinti. – Mieloji, aš jau sužadėtas.

– Šita gauja atvažiavo į mūsų miestą žiūrėti rungtynių, nors nežinau, ką dauguma jų užpiltomis akimis galėjo matyti. Važiuodami namo, išbaigė srėbalus, tad sustojo apsipirkti visą parą dirbančioje parduotuvėje netoli Fenviko. Visi susibruko į vidų, griebė, kas po ranka pakliuvo. Vyno, viskio, alaus, kiaulienos spirgučių pakuočių išsinešė, kiek pakėlė. Nesumokėję. Parduotuvės vadybininkas su dviem pardavėjais mėgino chuliganus sulaikyti ir gavo į kailį. Vadybininkui praskėlė galvą. Jis ligoninėje.

– Ak tas pienburnių entuziazmas! – sumurmėjo Frostas. – Bet kuo čia dėti mes? Šita gauja – Fenviko skyriaus problema.

– Tai bent naujieną, Džekai, pasakei! Kol Fenviko nuovada nusiuntė į įvykio vietą patrulį, tie galvijai, susigrūdę į vieną autobusą, vairuotoją

pasiuntę velniop, jau varė greitkeliu. Patrulis puolė vytis, pataikė ant išsiliejusios alyvos ir apsivertė. Tada Fenvikas paprašė kitų skyrių pagalbos – sustabdyti autobusą ir, kol jie atvažiuos šitų avigalvių pasiimti, palaikyti uždarytus. Skyrių viršininkai kažkur lėbauja. Ir kurių velnių jiems kvaršinti sau galvą, kai galima kreiptis į pavėpėlį Maletą. „Mes juos sulaikysime. Dentono skyriui neįvykdomų užduočių nebūna", – atsakė šis. Taigi gaudyti chuliganus teko mums, dabar ta našta – mums ant sprando. O Maleto draugužiai tikriausiai raitosi iš juoko.

– Štai tau puikus skyrių bendradarbiavimo pavyzdys, – pasakė Frostas. – Maletui patiks.

– Tuomet tegul tas nevėkšla pats čiumpa šepetį ir išvalo priimamąjį. Šitie laukiniai dergia čia iš visų galų. Tik pažvelk į tą išsigimėlį! – pasibaisėjęs šūktelėjo nuovados seržantas. – Myža ant grindų!

Kai tik Velsas nuskubėjo drausminti netikėlio, inspektorius, ištaikęs progą, skubiai pasišalino. Einantį į kabinetą jį prisivijo Koljeris.

– Sūnau, kas nutiko? – paklausė Frostas.

Susijaudinęs, uždusęs konsteblis vos išspaudė žodį.

– Inspektoriau... paskubėkite... mušasi...

– Kas man darbo, drauguži, – atsakė inspektorius. – Kreipkis į seržantą Velsą. Jis išsiilgęs veiklos.

– Inspektoriau, manau, verčiau įsikištumėte jūs. Kriminalistas konsteblis Morganas įsivėlė į peštynes, – sušnibždėjo Koljeris.

Neraliuotas Valstietis! Frostas nuturseno Koljeriui iš paskos. Kone suklupo, užkliuvęs už miegančio apgirtėlio. Netrukus išvydo mušeikas. Blausiai

apšviestame koridoriuje jie susikibę raičiojosi ant grindų, ir vienas, ir kitas stengėsi atsidurti viršuje. Tai pavyko vyrukui su ilgu vilnoniu futbolo aistruolio šaliku. Keliais prispaudęs priešininko rankas, jis įniko trankyti nelaimėliui galvą į grindų plokštę. Frostas įsižiūrėjo. Koljerio neklysta. Antrasis mušeika iš tiesų buvo Morganas ir jam grėsė gauti į kaulus.

Inspektorius sugriebė už abiejų šaliko galų ir iš visos sveikatos patempė. Užveržtas šalikas įsikirto futbolo aistruoliui į kaklą, veidą susyk išmušė raudonis. Vyrukas kosėdamas paleido konstebliui plaukus ir pamėgino atlaisvinti šaliką. Frostas tučtuojau, sulenkta ranka atkragindamas galvą, tvirtai apgniaužė mušeikai kaklą ir pastatė jį ant kojų.

– Antrankius! – riktelėjo.

Prišokęs Koljeris spragtelėjo antrankiais. Surakintasis, pabalinęs akis, žiūrėjo, kaip Frostas padeda Morganui atsistoti.

– Ei, Valstieti, kas čia dedasi? – paklausė inspektorius.

Morganas atrodė apgailėtinai. Nusipurtęs dulkes, jis apsišluostė iš nosies varvantį kraują ir atsargiai pasičiupinėjo pakaušį.

– Nieko, šefe... Nesusipratimas, ir tiek...

– Nesusipratimas?! – užriaumojo Frostas. – Man regis, šitas tipas kuo puikiausiai suprato, ką daro – buvo nusiteikęs sutriuškinti tau kiaušą!

– Viršininke, taip ir padarysiu, tik duokš man tą myžnių! – išrėkė surakintasis, kokių trisdešimties žaliūkas plikai skusta galva. Jis vis kratė riešus, lyg tikėdamasis nusimesti antrankius.

Inspektorius pažvelgė į jį atidžiau.

– Saulele, regis, mudu pažįstami, – pasakė ir čia pat spragtelėjo pirštais. – Aišku, pažįstami. Kenis Leitonas... Smurtinis apiplėšimas... Maniau, tu – belangėje.

– Atsimečiau aną savaitę, – atšovė Leitonas, su įniršiu spigindamas į Morganą.

– Tikiuosi, prieš išeidamas kamerą susitvarkei, mat rytoj pat į ją grįši, – tarė Frostas ir pridūrė: – Tu suimamas, užpuolęs policijos pareigūną.

Morganas, akivaizdžiai sutrikęs, timptelėjo inspektoriui už rankovės.

– Šefe, gal nebūtina, – sušnibždėjo. – Juk matote, girtas. Nieko blogo padaryti man nenorėjo.

– Aišku, norėjau, ožy tu! – suriko Leitonas. Atsigręžęs į Frostą, jis gudriai šyptelėjo. – Nagi, fare, rėžk kaltinimą. Laukiu nesulaukiu, kada galėsiu teisme išrėžti, kodėl norėjau ištaškyti tam ožiui smegenis.

Inspektorius dirsčiojo tai į pykčiu kunkuliuojantį Leitoną, tai į susidrovėjusį Morganą. Galiausiai kreipėsi į Koljerį:

– Sergėk sulaikytąjį. Tuojau grįšiu.

Sugriebęs Morganui už alkūnės, inspektorius tempte įsitempė jį į tuščią kabinetą ir užtrenkė duris.

– Nagi klok, kas čia dedasi.

Konsteblis panarino galvą ir suzulintam kilimui sumurmėjo:

– Nieko ypatingo, šefe. Nenorėčiau, kad jam būtų pateiktas kaltinimas.

– Nieko ypatingo? – apstulbęs pakartojo Frostas. – Tik recidyvistas vos neišmušė policijos pareigūnui

paskutinės gyvasties! Jei nenori jo kaltinti, tai padarysiu aš.

Inspektorius buvo bežengiąs pro duris, bet Morganas jį sulaikė.

– Šefe, palūkėkite... – Konsteblis atsisėdo ant kėdės ir nutaisė prasikaltusio berniuko, užklupto smaguriaujant uogienę, išraišką, kuri Valstiečiui įprastai padėdavo užkariauti silpnavalių moterų širdis ir lovas. – Šefe, reikalas keblokas...

Frostas sunėrė rankas ant krūtinės ir atsirėmė į sieną.

– Klok nesirangęs, – paragino.

– Na... susipažinau su moterimi. Ji atrodė tokia meilutė... Nežinojau, kad ištekėjusi. Garbės žodis, šefe, jei būčiau žinojęs, būčiau nė pirštu jos nepalietęs.

– Nė pirštu mat! – nusišaipė inspektorius, užvertęs akis į lubas. – Lažinuosi, palietei šiuo tuo storesniu nei pirštas. – Staiga jis susiprotėjo. – Bene sakai, kad ta moteris – Leitono žmona?

Morganas susigėdęs linktelėjo.

– Pakabinai žinomo nusikaltėlio žmoną? – suvaitojo Frostas. – Kol jis tupėjo cypėje, tu birbinai jo pačiutę?

– Šefe, prisiekiu, net nenutuokiau, kad ji – Leitono žmona.

– Kur susipažinote?

– „Varno kariaunoje". Užsukau ten išgerti vienumoje.

Inspektorius prunkštelėjo.

– Niekas nevaikšto į „Varno kariauną" išgerti

vienumoje. Na gerai, klok visą Milso ir Buno* meilės istoriją. Ji parsivedė tave į namus ar nuėjote tik iki pirmos pasitaikiusios parduotuvės tarpdurio?

– Nuvažiavome į jos namus.

– Lova buvo dvigulė ar viengulė?

– Dvigulė, šefe.

– Pasidomėti, su kuo ji tą lovą dalijasi, tau, žinoma, neatėjo į galvą?

– Šefe, juk žinote, kaip būna. Kai kelnaitės nusmauktos, klausinėti nebe laikas.

Frostas atsiduso ir įsikando cigaretę.

– Valstieti, Valstieti, sumautas tu kvaily. Dulkinti nusikaltėlio žmoną... Jei sužinos Maletas, iš darbo lėksi kaip didelis... Leitonas tik to ir laukia.

– Žinau, šefe. Gailiuosi, kad taip atsitiko, šefe.

Konsteblis vėl nutaisė graudžią išraišką.

– Kad taip atsitiko, nė velnio tu nesigaili, – suniurzgė inspektorius. – Gailiesi, kad tas šunsnukis sužinojo. – Jis užgnybė cigaretę ir įsimetė nuorūką į kišenę. – Ką gi, varyk į kabinetą ir surašyk pagaliau tą prakeiktą statistiką. Pažiūrėsiu, gal pavyks išgelbėti tave nuo Leitono. O paskui šnektelsiu su valgyklos darbuotojomis. Man regis, jos į tavo arbatą įdeda per mažai bromido.

Droviai šyptelėjęs Morganas išsliūkino pro duris.

Frostui įėjus į kvotos kambarį, karingai nusiteikęs Leitonas trynė antrankių nuspaustus riešus.

– Tą pimpalo nenulaikantį ožį ištrenksiu iš policijos, – suurzgė jis.

---

* „Mills & Boon" – nuo 1908 m. veikianti Didžiosios Britanijos leidykla. Leidžia populiarius neišrankiam skaitytojui skirtus meilės romanus (*čia ir toliau – vertėjo pastabos*).

Inspektorius atsisėdo prie stalo ir išsiėmė iš kišenės sulankstytą popieriaus lapą.

– Žinai, ką tau patarsiu, vaikeli? Su policija verčiau nesigalynėk. Mes galime iškrėsti kokią nors bjaurią šunybę. Be to, mūsų daugiau.

– Jis dulkino mano žmoną.

– Konsteblis buvo likęs Dentone vienintelis, iš jos dar negavęs. Atėjo ir jo eilė.

– Vis tiek ji mano žmona.

Frostas išlankstė lapą.

– Pasidomėjau elektronikos parduotuvės apiplėšimu, dėl kurio ir atsidūrei mūsų nuovadoje. Tada buvo sumuštas senukas sargas.

Leitonas atsilošė, sunėrė rankas ant krūtinės ir vyptelėjęs pasakė:

– Nieko man nepripaišysi... Turiu alibi.

– Aha. Sakei tuo metu buvęs lovoje su žmona. Ji patvirtino. Bet kas bus, jei pimpalo nenulaikantis mūsų pareigūnas staiga prisimins, kad tuo metu lovoje su tavo žmona buvo jis? Nors konstebliui ne tai rūpėjo, jis gali prisiminti, kad tavęs lovoje tada nebuvo. Ir tavo alibi nueis šuniui ant uodegos. O tada aš išsirašysiu kratos orderį ir pasistengsiu tavo namuose surasti bent dalį pavogto laimikio. Kad būtų tikriau, gal net sargo kraujo pašlakstysiu.

– Niekše!.. Išdrįsi pakišti įkalčius?

– Na mudu abu žinome, kad parduotuvėje darbavaisi tu... Aš tik sutepčiau teisingumo ratus.

Žaliūkas pasviro į priekį.

– Gerai. Kaip siūlai susitarti?

– Tu suklydai. Tau tik pasirodė, kad žmoną dulkino kriminalistas konsteblis Morganas. Iš tikrųjų

ten buvo ne jis. Atsiprašysi konsteblio užpuolęs, ir jis kilniai tau atleis.

– Niekše tu!.. – sušnypštė Leitonas.

– Tau atleista, – atsakė Frostas.

Morganas sėdėjo su derama prasikaltėlio išraiška veide ir, krutindamas lūpas, iš bylų, kurių priešais jį pūpsojo visa kaugė, į didžiulius blankus, kuriuos vyriausioji valdyba siuntinėdavo į nuovadas kiekvieną mielą mėnesį, šitaip gaišindama daugelio pareigūnų laiką, išrašinėjo skaičius. Frostas prie savo stalo ir vėl bukai spoksojo į automobilio eksploatavimo išlaidų deklaraciją. Rida buvo gerokai didesnė nei praėjusį mėnesį, bet degalų pirkta beveik perpus mažiau. Veikiausiai aną kartą, surašydamas duomenis, bus žioplai suklydęs, tik niekas valdyboje to nepastebėjo. Rašiklio galu baksnodamas į dantis, jis įsižiūrėjo į sieną. Karštligiškai ieškojo išeities. Morganui už nugaros kabojo plakatas, kuriame, demonstruodama pradantę, patikliai šypsojosi aštuonmetė Vikė Stiuart. DINGUSI – buvo parašyta po nuotrauka. Nuo tos dienos, kai mergaitė dingo, praėjo jau beveik devynios savaitės, o jie, nors ieškojo jos įnirtingai ir ne kartą per radiją, televiziją, spaudą kreipėsi į gyventojus, taip nieko ir nepešė. Tas vaikas dabar buvo tik statistinis vienetas, kurį konsteblis turėjo įrašyti į neištirtų nusikaltimų skirsnį, o plakatas Frostui nuolat priminė ir kitas jo nesėkmes. Inspektorius šiaip ne taip atplėšė žvilgsnį nuo Vikės atvaizdo ir susirado pluoštą tuščių kvitų, prisirinktų įvairiose degalinėse. Vieną jis padavė Morganui ir paprašė:

– Įrašyk septyniolika galonų.

Konsteblis pašnairavo į popierėlį.

– Šefe, į jūsų automobilio baką tiek netelpa.

– Vadinasi, šiek tiek nuliejau pro šalį. Įrašyk, ir nekvaršink sau galvos.

Morganas, niekam tikęs visur kitur, buvo neprilygstamas degalinių kvitų klastotojas. Brūkštelėjęs skaičius, jis prisitraukė aukštą, svyruojančią bylų krūvą. Frostas užsimerkė ir ėmė laukti, kol nutiks tai, kas neišvengiama...

Galų gale kaugė griuvo ir bylos pasklido ant grindų.

– Po šimts!.. – sukeikė konsteblis.

– Dokumentų galėtum ir nemėtyti, – suniurnėjo inspektorius, septynetą kruopščiai pertaisydamas į devynetą.

Morganas surinko aplankus. Iš vieno jų išslydo nuotrauka. Konsteblis pažvelgė į ją ir bjaurėdamasis papurtė galvą.

– Pasibaisėtina! Koks padugnė gali šitaip išniekinti moterį...

– Šlykštu! – pritarė Frostas, taip pat dirstelėjęs į fotografiją. – Sena inspektoriaus Aleno byla. – Nuoga moteris nuotraukoje perkreipta, kamšalu užkišta burna, išverstomis akimis aukštielninka gulėjo vešlioje žolėje. Ant riešų ir kulkšnių raudonavo žymės, matyt, prieš sumušdamas, apdegindamas, išprievartaudamas ir galiausiai uždusindamas, nusikaltėlis auką buvo surišęs. – Linda Roberts, dvidešimt šešerių, papildomai uždarbiavo gatvėje. Aleno nuomone, ji užšoko ant kliento sadomazochisto, ir šis galų gale peržengė ribas.

Morganas nusipurtęs įdėjo nuotrauką į aplanką.

– Ar jį pričiupote? – paklausė.

– Nė velnio. Manėme, jei tam nevidonui patiko, jis pašėls žudyti, bet kol kas nelaimėlė Linda – vienintelė.

Atsivėrė durys, į kabinetą, kartu įleisdamas chuliganų keliamo triukšmo šuorą, įėjo suplukęs seržantas Velsas.

– Kur Poniutė? – pasiteiravo. – Turiu jai darbo. Ginkluotas apiplėšimas.

Frostas išsyk sukluso.

– Bala žino, kada ją mačiau. Sakai, ginkluotas apiplėšimas?

– Lyg dar maža būtų nelemtų rūpesčių. Vyriokas su šautuvu apiplėšė parduotuvėlę visą parą dirbančioje degalinėje prie rytinio aplinkkelio. Kažkoks sukriošėlis, apsiginklavęs pirkinių maišeliu, įsivaizduodamas esąs Klintas Istvudas, nusprendė jį sulaikyti ir gavo šratų į koją... Kas čia? – Velsas nepatikliai pažvelgė į kvitą, kurį inspektorius įbruko jam į delną.

– Penketą pataisyk į aštuonetą.

Seržantas paėmė rašiklį ir greitomis pertaisė skaičių. Frostas susiraukė.

– Netikęs tu, Bilai, klastotojas. Užtat policijoje ir neprasimušei.

Inspektorius vogčia pamerkė Morganui akį ir, žinodamas, kad seržantas sureaguos akimoju, atsisėdo paklausyti verkšlenimo.

– Neprasimušiau aš todėl, – nuskriausto vaiko balsu atsakė Velsas, – kad tasai nenaudėlis Maletas kaskart užkerta mano paaukštinimui kelią. – Žvilgtelėjęs pro langą į automobilių stovėjimo aikštelę,

nuovados seržantas išpūtė akis. – Šūdienė! Ko jam tokiu metu čia prireikė?!

Frostas atsigręžė pažiūrėti, kas Velsą taip išgąsdino. Į aikštelę įsukęs mėlynas „Roveris" taikėsi į skyriaus viršininko automobiliui skirtą vietą, bet šią buvo užtvėręs futbolo aistruolių autobusas. Inspektorius ir seržantas stebėjo mašiną be žado. Apsigręžęs „Roveris" kiek pavažiavo ir sustojo ne tokioje garbingoje vietoje. Maletas išlipo, rūsčiai nužvelgė autobusą ir, akivaizdžiai nusiteikęs kuo greičiau rasti atpirkimo ožį, įėjo į nuovadą.

Perspėti kolegų apie pašniukštinėti netikėtai atvažiavusį viršininką Velsas nesuskubo – į kabinetą įėjo Liza Mod.

– Seržante, ieškote manęs? – paklausė ji.

– Taip, laikinoji inspektore, ieškojau, – irzliai atsakė Velsas, pajutęs, kad Liza tyčia, norėdama priminti esanti aukštesnio rango, pabrėžė tą „seržante".

Moteris perliejo jį lediniu žvilgsniu.

– Seržante, turėtumėte žinoti, kad tokio rango kaip „laikinoji inspektorė" nėra. Yra tik „inspektorė". Taip ir derėtų į mane kreiptis. Na, kas nutiko?

Velsas persiraukęs papasakojo apie ginkluotą apiplėšimą.

– Neraliuota pasipūtusi karvė! – sušnypštė, inspektorei išėjus.

– Man regis, ji pablyškusi, – tarė Frostas.

– Tegul mažiau kirkinasi! – atšovė nuovados seržantas.

Inspektorius mąsliai palingavo galvą.

– Et, Bilai, ir man tai ne į gera. Tenka pasikakinti penkiais kartais per naktį.

Velsas išmovė į priimamąjį išsišiepęs.

– Verta nuodėmės ta mūsų Liza, – pakėlęs galvą nuo popierių, prašneko Morganas. – Gražuolė ne kažin kokia, bet ugnies jai netrūksta.

– Kai žiebs ji tau į slėpsnas, matysi, kokia ugnis ten suliepsnos, – atsakė Frostas. – Liza, drauguži, jau pažadėta kitam, taigi verčiau nelįsk. – Kiek anksčiau tarp Lizos ir konsteblio Bertono buvo įsiplieskusi meilė, bet pastaruoju metu ji jau blėso. – Buvusių kalinių žmonos labiau tinka tau į porą, jų ir dairykis, – pridūrė inspektorius.

2

Vyriausiasis inspektorius Maletas it mietą praryjęs sėdėjo medienos plokštėmis aptaisytame kabinete, Frosto pramintame senuoju rąstų nameliu, ir pirštais barbeno į raudonmedžio stalviršį. Jo vieta aikštelėje buvo užimta, nuovada paversta snargline, nusikaltimų statistikos, kurią tikėjosi rasiąs gautųjų dokumentų dėkle ir rytą galėsiąs nusivežti į valdybą, – nė ženklo.

Pasibeldęs galvą pro duris baugščiai kyštelėjo seržantas Velsas. Į kabinetą įsiveržė griausmingo juoko gūsis. Priimamajame kažkas isteriškai kvatojo.

– Pone, teiravotės manęs? – paklausė Velsas.

Maletas net nepakėlė į seržantą akių. Pirštu parodęs į duris, suprask, teikitės uždaryti, tyčia susiraukė.

– Seržante, kas ten? Girtuoklių orgija?

– Atsiprašau, pone... – žiojosi pasiaiškinti Velsas, bet Maletas, mostelėjęs ranka, jį išsyk nutraukė.

– Be to, mano vieta aikštelėje užimta! Nors kuo aiškiausiai pažymėta – kieno ji! Buvau priverstas statyti automobilį kitur.

– Pone, nemanėme, kad šįvakar atvažiuosite...

Vyriausiasis inspektorius dar kartą nekantriai mostelėjo.

– Nežinojote, kad atvažiuosiu? O kaip galėjote

žinoti, kad neatvažiuosiu? Visiškai nesvarbu, ar esu darbe, ar ne, ta vieta aikštelėje – vis tiek mano. Aišku?

– Visiškai aišku, pone, – sumurmėjo Velsas. – Atsiprašau, pone.

Maletas atsilošė ir paklausė:

– Kaip teiksitės pasiaiškinti?

– Pone, visi tie neblaivūs asmenys – iš autobuso, kurį liepėte sulaikyti Fenviko skyriui prašant... Pasak jūsų, skyriai turi bendradarbiauti.

– Seržante, nė nemėginkite savo aplaidumo teisinti skyrių bendradarbiavimo programa. Kodėl tie chuliganai vis dar čia? Turėtumėte suprasti, kad priglaudėme juos laikinai, ne visai nakčiai ir jau tikrai ne tam, kad užgrioztų skyriaus viršininko automobilio vietą. Tučtuojau atsikratykite tų padugnių!

– Pone, ne taip paprasta, – mėgino prieštarauti Velsas. – Fenvikas nėmaž neskuba jų pasiimti. – Viltingai šyptelėjęs, seržantas pridūrė: – Pamaniau šit, jei šnektelėtumėte su Fenviko skyriaus viršininku...

– Seržante, tai reikštų pripažinti jūsų kompetencijos stygių. Kaip pareigūnas, nuolat kaulijantis paaukštinimo, vargu ar to norėtumėte, – kreivai nusišypsojęs atsakė Maletas.

– Tikrai nenorėčiau, – vos tvardydamasis prisipažino nuovados seržantas ir žengė prie durų. – Jei daugiau nieko nepageidaujate...

– Pageidauju. – Šįsyk Maletas nusišypsojo lipšniai. – Kad taip puodelį kavos... Jaučiuosi miegūstas.

Duris seržantas uždarė taip trankiai, kad vyriausiasis inspektorius net susiraukė. Nutaręs pasmalsauti, kaip apgailėtinai Frostas, nepateikęs nusikaltimų statistikos, teisinsis šį kartą, griebė vidaus ryšio telefono ragelį.

– Viršininke, kaip tik baigiu surašyti, – pasakė Frostas ir skubiai padėjo ragelį. Tada vėl atsigręžė į Velsą, atėjusį pasiskųsti tuo priekabiu niekdariu Maletu. – Apie kokius sumautus duomenis tas mulkis vapėjo? – paklausė inspektorius.

– Apie neištirtų nusikaltimų statistiką, – atsakė nuovados seržantas. – Iš ryto važiuoja į valdybą, tad manė nuvešiąs. Siuntė tau priminimą.

– Jis puikiausiai žino, kad sušiktų priminimų aš neskaitau, – atkirto Frostas ir kreipėsi į Morganą: – Valstieti, ar verta tikėtis, kad spėsi surašyti dar šįvakar?

– Spėčiau, šefe, jei nereikėtų skrupulingai žiūrėti, kad duomenys atitiktų tikrovę.

– Statistika ir neturi atitikti tikrovės. Man tik svarbu, kad turėčiau kuo užkimšti Maletui žabtus, – pasakė inspektorius. Vėl subirbė vidaus ryšio telefonas. – Viršininke, statistika bus ant jūsų stalo po dešimties minučių, – į ragelį pažadėjo Frostas. – Dabar kaip tik tikrinu, ar teisingai surašyti duomenys. Ką?.. Pasakysiu jam. – Uždengęs mikrofoną ranka, nuovados seržantui jis šnipštelėjo: – Ponas Maletas ragina greičiau nešti kavą. Be to, jis norėtų sausainukų.

– Tegul apsitriedžia! – pratrūko Velsas. – Kas aš jam?! Kavinės padavėjas?!

Frostas atitraukė delną nuo mikrofono ir pasakė:

– Pone, seržantas siūlo jums apsitriesti.

Perbalęs Velsas ne iš karto sumojo, kad Maletas aname laido gale jau padėjęs ragelį ir Frosto nebegirdi.

– Džekai, šunsnuki tu! Per tave iš baimės vos į kelnes nepridėjau!

Išsišiepęs inspektorius kreipėsi į Morganą:

– Valstieti, pasiskubink. Kuo greičiau Maletas gaus statistiką, tuo greičiau išvažiuos, o tada galėsime išjungti telefonus, atsidrėbti poilsio kambaryje ir pažiūrėti rungtynes.

Suviauksėjo kitas telefonas. Kolega iš Fenviko skyriaus teiravosi seržanto Velso. Šis, klausydamasis, kas jam sakoma, vis smarkiau raudo.

– Rytoj?! – apstulbęs užriko galiausiai. – Nieku gyvu, po šimts tarakonų! Pasiimsite juos šiąnakt! Neturiu, kur jų laikyti... Aš... Ir tau, drauguži!

Seržantas taip smarkiai tėškė ragelį ant aparato, kad sąvaržėlės iš dėžutės ant inspektoriaus stalo pažiro į visas puses.

– Ar viskas gerai? – tariamai naiviai pasidomėjo Frostas.

– Nieko gero, po velnių! Fenvikas neturi ką pasiųsti pasiimti chuliganų, tad prašo palaikyti juos iki ryto. – Išgirdęs priimamajame dūžtant stiklą ir džiaugsmingai šūkaujant girtus futbolo aistruolius, Velsas sugriežė dantimis. – Jie nuniokos visą nuovadą. Ką gi man daryti? Ką daryti?

– Sukišk juos atgal į autobusą, – pasiūlė Frostas. – Galės myžti ir vemti kiek tinkami. O Fenvikas paskui turės smagaus darbelio, kol išvalys.

– Džekai, tu – genijus... tikras genijus! – sušuko nušvitęs nuovados seržantas ir nėrė iš kabineto, mat Maletas dar kartą pareikalavo kavos.

Liza Mod, mintyse koneveikdama Bilą Velsą, neperspėjusį jos, kad niekas ponios Biti neprievartavo, įsuko į Aukštąją gatvę. Pastebėjusi ant visą parą dirbančios vaistinės durų raudonai švytintį užrašą: ATIDARYTA, sustojo kitoje gatvės pusėje. Pasitikrino, ar niekas jos nemato, ir nuskubėjo į vaistinę. Nėštumo nustatymo priemonė, nedidukė, puikiausiai telpanti į rankinę, kainavo vienuolika svarų devyniasdešimt pensų. Vėl išėjusi į gatvę, Liza turėjo atšokti, kad nepakliūtų po mašina, kuri vingiuodama praskriejo pro šalį. Iš paskos, žybčiodamas mėlynu švyturėliu ir kaukdamas, prašvilpė rajono patrulio automobilis. Džordanas ir Simsas. Liza, užsiglaudusi šešėlyje, luktelėjo, paskui grįžo į savo automobilį ir nuvažiavo tirti ginkluoto apiplėšimo.

Kai Džordanas ir Simsas į priimamąjį tempte įtempė įnirtingai besipriešinantį girtą vairuotoją, Velsas iš nuostabos net išsižiojo. Didžiuma futbolo chuliganų leidosi išvedami į autobusą, bet patys niršiausieji spyriodamiesi sugulė ant grindų ir suplukusiems pareigūnams teko doroti juos po vieną. Sulaikytieji atvirai smaginosi, o šit nuovados seržanto kantrybė sparčiai seko. Ir še – dar vienas įkaušėlis jam ant galvos.

– Vairavo neblaivus, – paaiškino Džordanas.

– Va tai ačiū, – suniurzgė Velsas. – Maža man dar sumautų girtuoklių.

Jis šiurkščiai nuspyrė šalin leisgyvį aistruolį, kuris, įsikibęs seržantui į klešnę, mėgino atsistoti.

– Seržante, jis lakstė iš vienos juostos į kitą, kėlė pavojų kitiems eismo dalyviams, be to, atsisakė pūsti, – apibūdino sulaikytojo elgesį konsteblis.

Vyriškis apsiblaususiomis akimis dėbtelėjo į Velsą ir sumarmėjo:

– Pareigūne, aš ir pats važiavau čionai. Noriu pranešti apie sunkų nusikaltimą.

Nuovados seržantas atsivertė registracijos žurnalą.

– Jums nepasisekė – visi šio vakaro nusikaltimai jau užregistruoti. Pavardė?..

– Kam jums mano pavardė? – sušvebeldžiavo vairuotojas. – Mane apiplėšė... nugvelbė keturis šimtus svarų. Aš – doras mokesčių mokėtojas, taigi tirkite vagystę, šikniai.

– Va va, tirkite, šikniai, – vargais negalais atsistodamas, pritarė vienas futbolo chuliganų. – Šit kiek liudytojų. Džentelmenas sąžiningai praneša apie nusikaltimą, jis nusipelnęs teisingumo.

– Jei neužtilsi, teisingumas veikiai tvos tau į tarpuragį, – sušnypštė Velsas ir mostu paragino Koljerį, nelaukiant, kol apkaušėlis vėl nugrius, tempti jį į autobusą. Vairuotojo seržantas paklausė:
– Tad kokia jūsų pavardė?

– Hjuzas. Henris Hjuzas.

– Kas atsitiko?

– Ta merga pavogė mano piniginę su kredito kortelėmis ir daugiau kaip keturiais šimtais grynųjų.

– Kas pavogė?

– Kekšė... nususi paleistuvė.

Frostas, per priimamąjį einantis į valgyklą, stabtelėjo ir atsigręžė. Atvejis jam pasirodė juokingas.

– Prostitutė jus apvogė? – pasitikslino inspektorius.

– Ta karvė nudžiovė mano piniginę, – atsakė Hjuzas.

– Nagi papasakokite.

– Pasigavau ją, kraipančią uodegą, Karaliaus gatvėje. Paprašė keturių dešimtinių. Man tiko, tad nuvažiavome pas ją.

– Kur?

– Į Kleitono gatvę.

Frostas linktelėjo. Dauguma prostitučių darbavosi trumpai nuomojamuose butukuose Kleitono gatvėje.

– Kuris namas?

– Nežinau. Ėjau iš paskos, ir tiek. Į numerį nežiūrėjau. Laiškų jai rašyti neketinau.

– Na ir kas nutiko? – Velsui knietėjo kuo greičiau atsikratyti rūpesčio.

– Pasidulkinau. Už keturiasdešimt svarų! Ta šiukšlė nė keturiasdešimties sutrintų pensų neverta. Esu turėjęs pripučiamą lėlę, ir tat buvo už ją gyvesnė. Na jau ne, pamaniau, tiek negausi. Dosniai daviau dvidešimtinę.

– Turbūt labai apsidžiaugė? – sumurmėjo Frostas.

Hjuzas paskersakiavo į inspektorių.

– Ta karvė pratrūko spiegti, rėkti. Būtumėt girdėję, kaip mane išvadino... Nenorėjau terliotis rankų, tad nusispjoviau ir išėjau.

– O paskui?..

– Sėdau į mašiną. Vos išsukęs iš Kleitono gatvės, susizgribau nebeturįs piniginės. Ta kekšė ją nugvelbė!

– Ar jūs įsitikinęs, kad piniginę pasisavino toji moteris? – paklausė Velsas.

– Sušnerkštam kambary daugiau nieko nebuvo, tik ji ir aš. Turbūt pagriebė iš striukės kišenės, kai aviausi.

– Ką darėte paskui?

– Nedelsdamas grįžau. Ta gyvatė buvo užsirakinusi, turbūt nujautė, kad grįšiu. Trankiau į duris, spardžiau, plūdau ją, vis tiek neįsileido.

– Gal pamanė, kad beldžiasi Jehovos liudytojas, – tarė Frostas.

– Man, po velnių, nejuokinga! – užkrankė vyriškis. – Noriu atgauti pinigus, todėl malonėkite ją suimti.

– Suimti? – paklausė Velsas. – Jūs net nežinote buto numerio.

– Jei atsidurčiau ten dar kartą, duris atpažinčiau. Nuvežkite.

Nuovados seržantas mostelėjo konstebliams.

– Važiuokite su šiuo ponu.

Jiems nespėjus išeiti, koridoriuje kažkas, lyg grumdamasis, sušniokštavo, tuojau pat pasigirdo skubrūs žingsniai. Pro duris įpuolė Koljerio į autobusą dar ką tik temptas chuliganas ir, klestelėjęs ant grindų, sunėrė ant krūtinės rankas, jam iš paskos į priimamąjį įvirto išsitaršęs konsteblis. Kiti sulaikytieji savo bendrą pasitiko entuziastingais šūksniais. Velsas susiraukė ir užvertė akis į lubas. Sučirškė vidaus ryšio telefonas.

– Ko reikia?! – užbaubė seržantas, pakėlęs ragelį, bet jo intonacija tučtuojau persimainė. – Ak atsiprašau, pone. Žinoma, pone... Pasistengsiu, pone... Suprantama, pone. – Padėjęs ragelį, Velsas vėl prabilo kitaip: – Nupezėlis Maletas! Pats užvirė košę,

o dabar reikalauja tylos, jam, matote, per tą triukšmą galva paskaudo! Na palauk, tu šunsnuki, pasirūpinsiu, kad skausmas greit nepraeitų! – Džordanui ir Simsui nuovados seržantas šūktelėjo: – Hjuzas gali ir palaukti, verčiau grūskite šituos kluikas į autobusą! – Frostui jis priminė: – Maletas reikalauja nusikaltimų statistikos.

Tą pat akimirką galvą pro duris kyštelėjęs Morganas pamosavo pluoštu popieriaus lapų.

– Šefe, užbaigiau. Liko tik pasirašyti.

Frostas, nė nepatikrinęs duomenų, kurie jam nėmaž nerūpėjo, greitomis pasirašė.

– Šaunuolis, Valstieti, – tarė jis. – Štai tau atlygis už pastangas: gali su šiuo džentelmenu apsilankyti pas prostitutę. Turėsi atgauti piniginę. – Trumpai nusakęs aplinkybes, inspektorius pridūrė: – Damą parveši į nuovadą. Tik, šiukštu, nesumanyk pakeliui pasinaudoti proga.

– Jį irgi parveši atgal, – rodydamas į Hjuzą, pasakė Velsas. – Vairavo neblaivus, pateiksime kaltinimą.

Džordanas ir Simsas išvedė vieną chuliganų į autobusą. Nuovados seržantas nužvelgė juos ir atsiduso. Nežinia, kas dar nutiks. O juk tikėjosi ramaus vakaro...

Degalinės kasininkė tirtėjo, kūkčiojo, kažką padrikai vebleno, tad Lizai teko pasikliauti tuo, ką iš moteriškės buvo pavykę išpešti policijos konstebliui Lambertui. Į parduotuvėlę įsiveržė juodą slidininko kaukę užsimaukšlinęs vyras su šautuvu rankose, iššovė į lubas ir liepė kasininkei pinigus iš kasos sudėti į pirkinių krepšį. Įrankių skyrelyje

trypinėjęs senukas staiga puolė plėšiką, rėkdamas ir mėtydamas į jį, ką pagriebęs nuo lentynų. Dažai iš paleistos skardinės, nukritus šios dangteliui, kliustelėjo nusikaltėliui ant drabužių. Prišokęs prie jo, senolis stvėrė už šautuvo. Jiedu susigrūmė, nuaidėjo šūvis, didvyris, šaukdamas iš skausmo, pargriuvo. Plėšikas griebė krepšį su pinigais ir paspruko. Kasininkė dar prisiminė išgirdusi dunkstelint, lyg nusikaltėlio automobilis, prieš nuūždamas, būtų į ką atsitrenkęs.

Išblyškusį, šoko ištiktą nukentėjusįjį greitosios darbuotojai atsargiai užkėlė ant neštuvų.

– Nieko ypatingo, – pasakė vienas jų Lizai. – Po kokios valandos paskambinkite į ligoninę, daktarai jau bus išėmę šratus. Tada senuką ir apklausite.

Teismo ekspertas Hardingas, stengdamasis neįminti į baltais dažais atskiestą vos rausvą kraują, klūpėjo prie kreida išbrėžto kontūro, žyminčio, kur gulėta nukentėjusiojo. Nusišypsojęs pareigūnei, Hardingas tarė:

– Įkalčių per akis. Nusikaltėlio drabužiai aptaškyti baltais dažais – galėsime palyginti, jei tik jį sučiupsite. Be to, manau, kad plėšiką kliudė jo paties šratai.

– Iš ko sprendžiate? – paklausė Liza ir pasilenkė dirstelėti į eksperto rodomą kraujo klaną.

– Pašautas nukentėjusysis griuvo štai čia – šitas kraujas jo. Bet štai čia taip pat yra kraujo. – Hardingas mėlyna kreida apibraukė raudonus tiškalus arčiau durų. – Galime neabejoti, šias dėmes paliko nusikaltėlis. Jeigu jums pavyktų jį sulaikyti, galėtume patikrinti DNR. Čia mums pasisekė, o jam

ne. Manau, plėšikas kraujuoja smarkiai ir be medikų pagalbos neapsieis.

Liza susisiekė su nuovada. Bilas Velsas, prikišamai dūsaudamas, suprask, dėl kažkokio apgailėtino ginkluoto apiplėšimo atitrauktas nuo gerokai svarbesnių reikalų, kad ir nenoromis, vis dėlto sutiko apskambinti visas ligonines ir privačiai dirbančius gydytojus.

Lambertas, nuėjęs užtverti įvažiavimo į degalinę, pamatė, kad stulpas su FINA emblema apgadintas, veikiausiai jį sprukdamas ir užkliudė nusikaltėlis. Hardingas nuskubėjo ten padirbėti ir netrukus grįžo labai patenkintas – ant stulpo buvo likę užtektinai tamsiai mėlynų plėšiko automobilio dažų.

– Raskite mašiną, ir dažus galėsime palyginti, – pasakė jis.

Liza vėl susisiekė su nuovada.

– Na ko dar?! – užkriokė Velsas, perrėkdamas šūkaliojimus ir trenksmus priimamajame.

– Tegul visos grandys dairosi su ginkluotu apiplėšimu siejamo tamsiai mėlyno automobilio įlenktu sparnu, – atsakė inspektorė. – Pareigūnams derėtų būti atsargiems... Vairuotojas ginkluotas šautuvu. – Supratusi, kad seržantas per tą triukšmą nenugirdo, ji pakartojo perspėjimą ir paklausė: – Ar tie girtuokliai vis dar nuovadoje?

– O kur dar, po velnių, jie gali būti! – atkirto Velsas ir padėjo ragelį.

Greitoji į ligoninę išvežė ne tik sužeistąjį senuką, bet ir šoko ištiktąją kasininkę. Žvilgsniu palydėjusi automobilį, Liza pastebėjo aikštelėn žvelgiančią apsaugos vaizdo kamerą. Viltingai parodė ją Lambertui.

– Paimkite įrašus.

Konsteblis papurtė galvą.

– Atsiprašau, inspektore, jau patikrinome. Aparatas neveikia, juosta viduje susiraizgiusi. Deja, kasininkė nepasirūpino, kad meistrai jį sutaisytų.

– Plėšikui – pats tas, – sumurmėjo Liza. Grįžus į nuovadą, reikės liepti Morganui pasidomėti tos moteriškės biografija, pagalvojo. Staiga jai sutavaravo akyse, pasidingojo, kad svyra lentynos, užgulė ausis; kad neišgriūtų, inspektorei teko įsikibti Lamberto rankos.

– Ar viskas gerai? – susirūpinęs paklausė konsteblis.

– Aišku, – atsakė moteris, iš paskutiniųjų tvardydamasi. – Supykino, ir tiek... Matyt, būsiu ko netinkamo užvalgiusi.

Parvažiavusi į nuovados aikštelę, ji sustojo atokiau nuo autobuso, kuriame šėlo gauja triukšmingų įkaušėlių. Pamatę inspektorę, jie patrako švilpčioti ir nepadoriai mostaguoti. Nėmaž tų galvijų nepaisydama, moteris, apgniaužusi rankinę, nuskubėjo į savo kabinetą. Tikėjosi Frosto darbavietėje rasianti Morganą ir galėsianti liepti šiam pasidomėti kasininke, bet kabinete nieko nebuvo. Frostas priimamajame šnekėjosi su Velsu. Šis dėbtelėjo į inspektorę paniuręs.

– Gal žinote, kur galėčiau rasti konsteblį Morganą? – pasiteiravo ji.

– Išvažiavęs atimti iš kekšės kliento piniginės, – atsakė Frostas. – Netrukus turėtų grįžti.

Staiga aikštelėje driokstelėjęs užburzgė autobuso

variklis, nugriaudėjo džiaugsmingi šūksmai. Pareigūnai puolė į koridorių. Lauke nemaloniai sudžeržgė metalas. Išbėgę į aikštelę, jie spėjo pamatyti išvažiavimo link vinguriuojantį autobusą, sausakimšą pašiepiamai mojančių keleivių. Bėglius beviltiškai vijosi Koljeris, Simsas ir Džordanas.

Velsui net žandikaulis atkrago.

– Jie išvažiuoja, – išlemeno jis ir įsmeigė priekaištingą žvilgsnį į Frostą – juk kaip tik šis pasiūlė suvaryti chuliganus į autobusą.

Inspektorius savo ruožtu piktai nužvelgė seržantą ir suniurnėjo:

– Pasidomėti, kur raktelis, tau į galvą, žinoma, neatėjo.

Taip ir dėbsojo vienas į kitą, niršdami.

Nepavijię autobuso bėgte, Džordanas ir Simsas, vos atgaudami kvapą, puolė prie automobilio, kuriuo įprastai patruliuodavo.

– Seržante, kaipmat užkirsime jiems kelią.

– Nė nemėginkite, – atkirto Velsas. – Tegul juos gaudydamas smaginasi kaimyninis skyrius. Vykitės tuos galvijus iki mūsų teritorijos ribos, tada praneškite, kad prakiuro padanga ir nuo jų atsilikote. – Seržantas, patenkintas, kad surado tokią puikią išeitį, išsišiepė, bet šypsena susyk išblėso. – Žiū! – Jis parodė į mėlynąjį „Roverį", kuriuo skyriaus viršininkas nepaprastai didžiavosi. Šit kas pirmiau taip baisiai džeržgė. Automobilio sparnas buvo sulamdytas, užpakalinės durelės įlenktos. Kelias akimirkas bejėgiškai žiopčiojęs Velsas galų gale išspaudė: – Matai, kaip tie šunsnukiai sudirbo viršininko mašiną?

– Gal nepastebės, – atsakė paniuręs Frostas.

– Nepastebės?! – Seržantas vos tvardėsi. – Remontas kainuos gerą tūkstantį – aišku, jis pastebės, po šimts velnių!

Dar nepriėję priimamojo, jie išgirdo plyšojant vidaus ryšio telefoną. Velsas įsmeigė akis į aparatą.

– Maletas skambina, tegul jį skradžiai! Ką aš jam pasakysiu?

– Pulk pirmas, – pasiūlė Frostas. – Paklausk, kodėl tu iki šiol nepakeltas į inspektorius.

Nors buvo žvarbi žiemos naktis, pirma valanda, gatvėse vis pasitaikydavo kažkur bidzenančių žmonių. Sykį prieš pat automobilį išniro alaus skardinę gniaužiantis girtuoklis, Morganas vos spėjo pasignalizuoti ir staigiai susukti vairą. Atsidėkodamas už tai, kad jo neparbloškė, prisilakėlis parodė pirštą, sviedė įkandin skardinę ir prapliupo keiksmais.

– Reikėjo bjaurybę pritrėkšti, – sumurmėjo Hjuzas, kuris kitam girtam prielankumo, matyt, nejautė.

Artėdami prie Kleitono gatvės, jie pravažiavo raudonųjų žibintų kvartalą. Vieniša iš šalčio tirtanti prostitutė su dirbtinio kailio paltu išspaudė šypsenėlę ir buvo bežengianti į priekį, bet supratusi, kad automobilis nesustos, vėl atsitraukė prie sienos.

– Fe, kokia surukusi, – pakomentavo Morganas.

– Panaši į nukvakusią Karalienę Motiną, – atsakė Hjuzas ir vėl ėmė dairytis pro priekinį stiklą. – Štai ten! – Jis parodė Morganui automobilių pristatytą šalutinę gatvelę. – Tikrai ten!

Jie privažiavo prie triaukščio namo su daugybe skambučio mygtukų prie atvirų durų. Viename, kitame lange viršuje spindėjo blausi šviesa. Morganas sustojo už tamsiai rudo automobilio nuleistomis padangomis ir išdaužytais langais.

– Na ir rajonas, – sumurmėjo konsteblis.

Išlipęs Hjuzas nuskubėjo į vidų. Morganas lėtai nusekė jam iš paskos. Jei bus kokios bėdos, tegul tas tipas pirmas ją pasitinka. Tų kekšių nagai ilgi ir smailūs, o būdas – ūmus.

Jiedu palypėjo plikais laiptais. Pirmojoje aikštelėje buvo trejos durys su gyventojų pavardėmis pritvirtintose plokštelėse. Hjuzas sustojo prie tolimiausiųjų – Lolitos, sprendžiant iš užrašo. Kai patrankė kumščiu, durys pačios prasivėrė. Jis įėjo į vidų. Lovoje gulinti moteris nė nepakėlė galvos.

– Ei, karve tu, grąžink piniginę! – užriaumojo Hjuzas.

Moteris net nekrustelėjo. Jis prišoko prie jos ir supurtė. Staiga riktelėjo ir nusigandęs, pasibjaurėjęs pažvelgė sau į rankas. Šios buvo suteptos lipniu krauju.

– Rupūže! – traukdamasis atatupstas ir šluostydamasis rankas į striukės priešakį, suvapėjo Hjuzas. – Rupūže!

Morganas nustūmė jį į šalį. Moteris gulėjo ant patalynės, aukštielninka, atsimerkusi. Kraujas iš burnos buvo pavarvėjęs iki smakro. Ji atrodė palyginti jaunai... galėjo būti daugų daugiausia įpusėjusi trečią dešimtį. Tįsojo pusnuogė, tik su balta liemenėle ir baltomis kelnaitėmis, gausiai aptaškytomis krauju iš gilios žaizdos pilve. Morganas labai

švelniai prilietė moteriai kaklą. Pulso neužčiuopė, bet kūnas buvo dar šiltas. Gyvybė užgesusi visai neseniai.

Konsteblis išsiėmė siųstuvėlį, bet su nuovada pasikalbėti nespėjo – išgirdo už nugaros trinktelint duris, laiptais nubildant žingsnius. Jis išpuolė į laiptinę. Hjuzas buvo išgaravęs.

3

Žmonių ankštame kambarėlyje grūdosi per daug. Sienoje įmontuotas vieno strypo elektrinis židinys veikė kilovato kaitinimo režimu ir patalpoje buvo karšta it krosnyje. Skaitiklio diskai sukosi kaip pašėlę.

– Išjunkite pagaliau tą prakeiktą prietaisą, kol neiškepėme, – paliepė Frostas. Tada atidarė langą ir tuoj pat vėl jį užstūmė, mat siūbtelėjęs šaltas nakties oras kambarį akimoju pavertė šaldykle. Paskui inspektorius dar kartą nužvelgė stingstantį kūną ant lovos.

Policijos gydytojas Makenzis, kuris, kaip visada nusiplūkęs, užsuko pakeliui pas sunkiai sergantį ligonį, savo ištarmę jau buvo paskelbęs: moteris negyva, mirtis ištiko maždaug prieš valandą. Gydytojas visada pabrėždavo tik patvirtinąs mirties faktą, nes tik už tai jam mokama – suprask, priežastį tegul nustato Draisdeilis, tasai varvanosis Vidaus reikalų departamento patologas, dirbantis gerokai mažiau, bet gaunantis dešimteriopai daugiau. Šiltų jausmų vienas kitam daktarai Makenzis ir Draisdeilis nepuoselėjo.

Kambarys labiau panėšėjo į urkštynę. Tokių name, erdvesnes patalpas padalijus tinko plokščių pertvaromis, buvo pridaryta nemažai. Šitaip norėta sutalpinti kuo daugiau sparčiai besikeičiančių

nuomininkų. Vietos čia užteko tik viengulei sofai, plastiku dengtai spintelei, ant kurios buvo padėtas mokamas telefonas, dar skaitikliui ir siaurai pušies imitacijos spintai.

Susigėdusį Morganą, kuris be paliovos atsiprašinėjo, Frostas išsiuntė drauge su konstebliais ieškoti pasprukusio Hjuzo.

Galų gale, tarsi kambarėlyje būtų dar nelabai ankšta, prisistatė ir Liza Mod. Inspektorius moteriai šyptelėjo, tačiau būtų mielai be jos apsiėjęs. Ji taip pat nusišypsojo, nors širdyje kunkuliavo. Niekas nesiteikė kolegei pranešti, kad nužudyta prostitutė. Liza apie tai sužinojo atsitiktinai, pamačiussi, kad visi kažkur išsilakstę. Tarp jai atitekusių inspektoriaus Aleno darbų buvo ir Lindos Roberts, nukankintos prostitutės, byla. Šią galėjo nužudyti tas pats asmuo, taigi ir byla turėtų būti jos, o ne Frosto. Liza nutarė vos pasitaikius progai šnektelėti su inspektoriumi akis į akį ir pareikalauti bylą perduoti jai. Kol kas laikinoji inspektorė tik burbėjo, piktindamasi konstebliu Morganu:

– Neįtikėtina! Leisti pasprukti svarbiam liudytojui, gal net pagrindiniam įtariamajam... Neįtikėtina!

Frostas tos aplinkybės neėmė į galvą.

– Niekur tas Hjuzas nenubėgs. Jo automobilis – mūsų rankose, adresą žinome. Turbūt vemia kur už kampo, ir tiek.

– Ne tai, po galais, svarbu! – suniurzgė Liza. – Konsteblis išvis niekam tikęs.

– Geriau toks nei jokio, – atšovė inspektorius, ūmai pajutęs Morganui simpatiją po to, kai šis nudirbo nykų, varginantį darbą – surašė nusikaltimų

statistiką. Tebūnie konsteblis nors ir paskutinis neišmanėlis – kad tik uoliai tvarkytų kanceliariją.

Teismo eksperto mažne pastūmėtas į šalį, Frostas kažką nepatenkintas numykė, bet Hardingui reikėjo apibrėžti kraujo dėmes ant grindų prie spintelės. Netrukus inspektoriui vėl teko trauktis, mat atėjo padirbėti fotografas. Ankštoje patalpoje visi vienas kitam tik kliudė, be to, Frostą dar erzino smalsaujanti Liza.

Prasispraudęs palei sieną, jis vėl apžiūrėjo spintelėje prie lovos rastą raudonos ir juodos spalvų rankinuką. Jame buvo beveik trys šimtai svarų apglamžytomis penkinėmis ir dešimtinėmis, lūpų dažai, pudrinė ir trys pakuotės prezervatyvų. Inspektorius iščiupinėjo visus skyrelius, bet jokio asmens dokumento taip ir neaptiko. Kas toji žuvusioji, pareigūnai nežinojo. Apėjęs Hardingą, Frostas pasviro virš lovos ir pažvelgė į blyškų veidą.

– Širdele, kas gi tu tokia? – klausė jis tyliai, apžiūrinėdamas pabrinkusią kraujuotą nosį ir burną, akimis slysdamas žemyn, kur sukrešėjęs kraujas it sraigės šliūžė margino nuogą pilvą, dėmėjo baltas kelnaites.

Frostas dar kartą nužiūrėjo rankas, kurių audiniai sparčiai stingo. Jokių žaizdų, jokių požymių, kurie bylotų, kad moteris gynėsi nuo užpuoliko peilio. Ilgi, ryškiai raudonai lakuoti nagai buvo sveiki, tik riešai, už kurių nusikaltėlis auką laikė, vos įžiūrimai pamėlyniję. Inspektoriui reikėjo kruvino peilio, tad jo grupė naršė šiukšlines, kanalizaciją, nutekamuosius griovius, gyvatvores... Veikiausiai žudikas pasistengė nusikaltimo įrankio

kuo greičiau atsikratyti. Frostas susisiekė su nuovada ir paprašė kruopščiai apieškoti Hjuzo automobilį. Daiktadėžėje radus krauju aptaškytą peilį, įtariamųjų paieškos laukas kaipmat susitrauktų.

Į kambarį įėjo Džordanas ir Simsas. Inspektorius pažvelgė į juos viltingai. Konstebliai buvo išėję apklausti kaimynių: gal kuri ką nors matė ar girdėjo, gal bent žino žuvusiosios pavardę?

– Nieko gero, – pasakė Simsas. – Pernelyg vėlyvas prostitutėms metas, be to, jos galėjo išsilakstyti, pamačiusios mus atvažiuojant.

– Kol čia dirbsime, merginos tikriausiai nesirodys, verčiau palūkės, kol vėl bus ramu, – pridūrė Džordanas. – Tokias patalpas jos išsinuomoja tik savaitei, o kai mūsų, farų, šitiek čionai prigužėję, uždarbio joms nėra ko tikėtis.

– Neabejoju, savininkai nuomininkių duomenis kruopščiai užsirašo, – tarė Frostas. – Sužinokite visų pavardes ir adresus. Išsiaiškinkime pagaliau, kas šita nelaimėlė.

Sublerbė inspektoriaus radijo siųstuvėlis.

– Velsas – inspektoriui Frostui.

– Na?..

– Dėl Henrio Hjuzo. Nusiunčiau į jo namus konsteblį. Ten niekas tokio negirdėjęs.

– Šūdžius! – piktai sušnypštė Frostas. – Patikrink automobilio savininko duomenis.

– Jau patikrinau. Registruotas savininkas mašiną pardavė praėjusią savaitę, už grynuosius... Pirkėjo pavardės neužsirašė, automobilis neperregistruotas.

– Po paraliais! – sukeikė inspektorius. – Tikėkimės, rasime tą šunsnukį, dar nespėjusį pasislėpti namuose.

Frostas įsidėjo siųstuvėlį į kišenę. Jo nuomonė apie Valstietį Morganą buvo nebe tokia palanki. Staiga sučirškė telefonas ant spintelės. Akimirką visi nustėro. Hardingas siektelėjo ragelio, bet jį sulaikęs inspektorius pirštu pamojo Lizai ir pasakė:

– Atsiliepk. Tu – Lolita. Jeigu skambina klientas, tegul atvažiuoja. Jis gali žinoti nužudytosios pavardę.

Laikinoji inspektorė pakėlė ragelį.

– Lolita, – sumurkė seksualiu, bent jau jai pačiai taip atrodė, balsu. – Taip, aš laisva. Galėtum atlėkti... Pasismagintume... Šaunu, laukiu. – Padėjusi ragelį, ji linktelėjo. – Nuolatinis. Bus po penkių minučių.

Frostas paliepė savus automobilius išdanginti iš gatvės – kad nepabaidytų kliento. Visi ėmė laukti. Inspektorius su neuždegta cigarete tarp lūpų stovėjo atsirėmęs į spintelę ir žiūrėjo į nužudytąją.

– Kaip manote, kiek jai? – paklausė. – Dvidešimt? Dvidešimt vieni? Ji štai per vakarą užsidirbo tris šimtus, o aš tris valandas prakaitavau, klastodamas automobilio eksploatavimo išlaidas, kad prisidurčiau penkinę. Et, ne tą profesiją reikėjo kadaise rinktis.

Liza Mod stovėjo prie lango ir žiūrėjo į vėjo užpučiamą gatvę. Klientas jau turėjo būti atvažiavęs.

– Ko gero, nepavyko man jo suvilioti, – pratarė ji.

– Pavyko, pavyko, – užtikrino Frostas. – Išgirdęs tokį seksualų balsą, jis pimpalo nebenulaiko kelnėse. Bent jau aš – tikrai.

Moteris mandagiai šyptelėjo. Nešvankūs juokeliai kambaryje su kruvinu lavonu rėžė ausį. Tuščioje gatvėje buvo tylu. Nei žingsnių, nei automobilių

ūžesio. Staiga Liza įsitempė. Iš už kampo slystelėjo tamsus pavidalas. Prie namo skubriai artinosi vyriškis.

– Ateina! – tarstelėjo ji.

Frostas prišoko prie lango.

– Na ką sakiau... Tik pažvelk į tą ištvirkėlį, tekinas skuta! Rūgštele, juk tai – Maletas! Slėpkitės visi!

Pokšto nesuprato tik Koljeris. Visi kiti buvo seniai įpratę prie šleivų inspektoriaus juokų, taigi tik išsišiepė.

Ant laiptų sutrinksėjo žingsniai. Liza atsistojo prie lovos, kad bent kiek užstotų lavoną. Simsas ir Džordanas sustingo abipus durų, pasiruošė prireikus vyriškį griebti. Klientas negarsiai pabeldė.

– Užeik, – saldžiu balseliu pratarė laikinoji inspektorė.

Durys atsivėrė ir į kambarį energingai įžengė dabita su tamsiu kostiumu ir priderintu paltu. Išvydęs Lizą, jis akimirką sustingo it įkastas.

– Tu ne... – ištarė staigiai apsigręždamas sprukti, bet Džordanas ir Simsas nedelsdami užtvėrė kelią. – Kokia čia velniava?!. – nustebęs šūktelėjo klientas.

Frostas žingtelėjo į priekį ir kyštelėjo jam panosėn tarnybinį pažymėjimą aplankstytais kraštais.

– Policija! Deja, pone, jums teks apsieiti be erotinių potyrių, kurių tikėjotės čionai ateidamas.

Vyriškis inspektoriaus nė nesiklausė. Jis, beregint blykšdamas, Frostui per petį žiūrėjo į lavoną.

– Dievulėliau!.. – tik tiek išspaudė klientas.

Inspektorius, suėmęs už alkūnės, išsivedė jį į laiptinę – daugiau nebuvo kur. Vyriškis, neįstengdamas atplėšti akių nuo nužudytosios, vis atsisukinėjo.

– Ar ji?.. – ištarti „negyva“ jis neišdrįso.

– Deja, – linktelėjęs atsakė Frostas ir išsyk paklausė: – Ar gerai ją pažinojote?

– Pažinojau? – paklausė puošeiva ir sumosavo rankomis. – Aš jos nepažįstu. Pareigūne, tai – nesusipratimas. Ėjau visai kitur. Supainiojau adresą.

Jis pamėgino pulti į laiptus, bet inspektorius skaudžiai, it replėmis, sugniaužė žastą.

– Pone, nelaikykite mūsų kvailiais. Skambinote jai, buvote nuolatinis klientas. Kokia tos moters pavardė?

– Pavardė? Nei jos jums pasisako pavardes, nei jūs joms – savąją. – Vyriškis pasirausė kišenėse. – Štai, gavau iš jos.

Vizitinė kortelė buvo anaiptol ne prestižinė. Žaliu rašalu pilkame kartone išspausdinta: LOLITA – DISKRETIŠKOS IKI SKAUSMO MALONIOS PRAMOGOS. DENTONAS 224435.

Frostas paėmė kortelę.

– Iki skausmo malonios pramogos? Kas čia – sadomazochistų salonas?

Klientą išpylė sodrus raudonis.

– Ne, velniai griebtų, ne... pramogos, ir tiek, – išlemeno, skėsčiodamas rankomis.

– Tai nelaimėlei pramogos šįvakar buvo nekokios, – pasakė inspektorius. – Nenumanote, kas galėjo ją nužudyti?

– Aišku, nenumanau, – pasipiktino vyriškis. – Kurių galų klausiate manęs?

– Todėl, pone, kad šiuo metu daugiau neturime ko paklausti. Ar ji nėra minėjusi kokių nors kitų klientų, na tokių, kurių reikėtų bijoti?

– Pareigūne, ateidavau čionai ne pasakojimų

apie jos gyvenimą pasiklausyti. Atsiprašau. Niekuo negaliu jums padėti. Jau norėčiau eiti.

Frostas gniaužto vis dar neatleido.

– Pone, ne visada būna taip, kaip norėtume, – atsakė jis. – Mane domina aplinkybės. Kaip su šia moterimi susipažinote?

– Važiavau kartą Karaliaus gatve ir pastebėjau ją, besisiūlančią drauge su kitomis merginomis. Dar nebuvau jos ten matęs, be to, neatrodė tokia nudėvėta kaip kitos, tad pamaniau – kodėl gi ne? Atvažiavome čia, o paskui ji davė kortelę ir pasiūlė kitą kartą paskambinti.

– Kiek tų kitų kartų buvo?

– Penki... šeši... Neskaičiavau.

Frostas laisvaisiais pirštais pasikrapštė randą. Laukujės durys buvo atlapotos, į laiptinę smelkėsi žvarba. Jis įdėmiai pažvelgė į klientą ir išsyk pastebėjo, kad anas vengia žvilgsnio.

– Pone, regis, jūs kažką nuo manęs slepiate, – pasakė.

– Nesąmonė, – atkirto vyriškis. – Nieko nežinau.

– Žinote, ką, pone, važiuokime verčiau į nuovadą. Jei užtektinai ilgai palauksime, prisiminsite ką nors svarbaus.

– Klausykite, pareigūne... Negaliu veltis... Aš vedęs. Jei žmona sužinos...

Frostas išsišiepė iki ausų.

– Pone, pakišote man puikų sumanyną. Važiuokime pas jus, pažadinkime žmoną, ir aš apklausiu jus jai girdint. Tada tikrai daug ką prisiminsite.

Klientas ir išsigando, ir kartu supyko.

– Pašlemėkas! – iškošė pro dantis.

Inspektorius vėl nusišypsojo ir atsakė:

– Ak, pone, žmonės man taip dažnai tai sako, o kodėl – nežinau. Taigi ką norėjote man papasakoti?

– Tai nėra oficialus paaiškinimas. Tik apie šį tą prasitarsiu. Buvau čia prieš dvi dienas, vakare. Man rengiantis, suskambo telefonas. Ji atsiliepė, buvo bepradedanti, kaip pridera, čiulbėti seksualiu balseliu, bet staiga išbalo. Kad ir kas ten skambino, mirtinai ją išgąsdino. Vargšelė tirtėjo kaip lapas. „Ar neatstosi nuo manęs?" – paklausė. Na gal kai nors panašiai. Ir padėjo ragelį. Pasiteiravau, kas atsitiko, ji atsakė, kad nieko ypatingo.

– Ir jūs net nenumanote, kas galėjo skambinti?

– Nenumanau. Ar jau galiu eiti? Prašau...

Spausti jį nebebuvo reikalo. Frostas užsirašė vyriškio pavardę bei adresą ir jį paleido. Dabita, lengviau atsikvėpęs, nutrinksėjo laiptais ir movė pro duris į gatvę, o prie namo kaip tik tuo metu sustojo juodas žvilgantis „Rolls-Royce'as". Atvyko Vidaus reikalų departamento patologas Draisdeilis, į laidotuvininką panašus liesas paniurėlis ilgu juodu paltu, su blukia blondine, ištikimąja asistente, pasirengusia užrašyti kiekvieną šeimininko ištartą žodį. Šiurpios patologo darbo realijos jos nė mąž netrikdydavo, o šit į geidulingus to storžievio inspektoriaus Frosto žvilgsnius moteris reaguodavo itin nervingai. Sykį tasai laukinis smeigė jai, pasilenkusiai kažko paimti, pirštu į užpakalį ir užmaurojo: „Į patį dešimtuką!" Prisiminusi tą nemalonų akibrokštą, padėjėja nuraudo.

– Kas šį kartą? – pasiteiravo Draisdeilis.

– Puikus dar šiltas mergšės lavonas, – atsakė Frostas ir, atidaręs duris, įleido tuodu į tvankų it šiltnamis kambariūkštį.

Patologas išsyk suraukė nosį.

– Tokiomis sąlygomis dirbti negaliu, – suniurzgė. – Malonėkite visus išprašyti.

Inspektorius liepė visiems, išskyrus Lizą, kuri buvo pasiryžusi trūks plyš likti, luktelti už durų. Draisdeilis, nenuleisdamas akių nuo lavono, nusivilko paltą ir, atkišęs jį į šalį, paleido iš rankos, puikiai žinodamas, kad asistentė prišokusi pagaus ir tvarkingai sulankstys.

Apžiūra neužtruko. Pirmiausia patologas, prisilenkęs tiek, kad nosimi beveik lietė kruviną aukos pilvą, patyrinėjo durtines žaizdas. Paskui apžiūrėjo veidą ir kaklą.

– Šitaip gulinčią lovoje ir radote? – paklausė. Frostas linktelėjo. – Nužudyta ne lovoje. Badoma auka stovėjo, – pasakė Draisdeilis. – Štai, matyti: iš pradžių kraujas varvėjo žemyn, o kai moteris atsigulė aukštielninka, kryptis pasikeitė.

Inspektorius vėl linktelėjo. Tai jam buvo aišku ir pačiam. Draisdeilis paėmė iš savo krepšio vatos tamponą ir nuo nedidelio sklypelio odos ant pilvo kruopščiai nuvalė kraują.

– Kraujo daug. Žaizdos gilios, bet palyginti nepavojingos. – Jis, panašiai kaip pirmiau Frostas, apžiūrėjo žuvusiosios rankas. – Žaizdų, liudijančių, kad auka mėgino gintis, nėra. Ant riešų – kraujosruvos. Akivaizdu, gniaužta rankomis. – Galiausiai Draisdeilis kilstelėjo nuo priegalvio moters galvą ir atmetė ilgus juodus plaukus. Abiejose kaklo pusėse tamsavo didelės mėlynės. Nužudytąją pražiodęs, patologas pašvietė į burnos ertmę mažyčiu žibintuvėliu ir linktelėjo. – Auka pasmaugta rankomis.

Asistentė uoliai stenografavo savo pono išvadas į užrašinę.

– Daktarėli, šįvakar jūs pasiutusiai akylas, – pagyrė Frostas. – Nepražiopsojote nė vienos daktaro Makenzio pastebėtos detalės.

Patologas piktai sučiaupė lūpas. Kai daktaras Makenzis koronerio teisme užginčijo, o galų gale ir paneigė kai kurias Draisdeilio išvadas, jiedu tapo mirtinais priešais.

– Gal detalės – akivaizdžios, jeigu jau toks puikus gydytojas pastebėjo, – atšovė patologas ir vėl ėmė žiūrinėti veidą. – Kraujosruva aplink akį, veikiausiai smogta kumščiu. – Dar kartą pakėlęs nužudytosios galvą, jis pakišo po ja ranką ir apčiupinėjo odą. – Nedidelis sumušimas, – sumurmėjo padėjėjai ir, ištraukęs ranką, parodė pirštų galus. – Šiek tiek kraujo. – Frosto Draisdeilis paklausė: – Ar gerasis daktaras Makenzis ir tai pastebėjo?

– Ne, – atsakė Frostas. Patologas triumfavo tik akimirką, mat inspektorius tuojau pat pridūrė: – Jis nepastebėjo, bet pastebėjau aš. – Frostas parodė Draisdeiliui kelias Hardingo mėlynai apibrėžtas raudonas dėmeles ant sienos ir didesnį kraujo šlaką žemiau – ploname kilime. – Manau, auka stovėjo čia. Smaugiama ji atlošė galvą ir trinktelėjo į sieną...

Patologas nenoromis pritariamai sumykė. Buvo įsitikinęs, kad versijos – tik jo prerogatyva.

– Nužudytosios pavardę žinome? – paklausė.

– Kol kas nežinome. – Inspektorius parodė žaliąją vizitinę kortelę. – Iki skausmo maloniomis pramogomis kartais nesilepinate?

– Ne! – piktai atšovė Draisdeilis nuraudęs. Jis spragtelėjo pirštais, ir padėjėja žaibiškai padavė gyvsidabrio termometrą. Reikėjo išmatuoti kambario temperatūrą. Patologas spragtelėjo dar kartą ir po akimirkos įspraudė lavonui į pažastį klinikinį termometrą. Išėmęs pažvelgė į rodmenį ir mintyse apskaičiavo laiką. – Mirtis ištiko maždaug prieš valandą. Daugiausia – prieš pusantros.

Frostas sulinksėjęs atsakė:

– Daktarėli, ko gero, jūs teisus. Vyrutis, kuris prieš valandą smaginosi su šia dama, įsitikinęs, kad ji tuo metu buvo gyva.

Draisdeilis parodė į paltą, ir asistentė tučtuojau paslaugiai jį apvilko.

– Kol kas tiek. Galite išvežti lavoną. Skrodimas – rytą. Aštuntą. – Patologas iškalbingai pažvelgė į Frostą, kuris į skrodimus visada bent pusvalandžiu vėluodavo. – Būtų gerai, jei nors kartą atvyktumėte laiku.

Draisdeilis šaltai linktelėjo Lizai, ir juodu su padėjėja išėjo. Laukusieji už durų vėl susigrūdo į kambarį. Dar kartą suviauksėjo telefonas. Inspektorius, prašydamas tylos, sumosavo ranka ir pasikvietė Lizą.

– Jeigu vėl skambina klientas, viliok jį čionai. Gal pagaliau sužinosime, kas jo tokia.

Laikinoji inspektorė pakėlė ragelį.

– Lolita.

Staiga jos veidas persimainė. Energingai pamojusi Frostui, Liza atitraukė ragelį nuo ausies, kad ir inspektorius galėtų pasiklausyti. Bet šis prišokęs išgirdo tik pypsėjimą – skambintojas padėjo ragelį.

– Velniai rautų!.. – išsprūdo Lizai.

Ji paklabino telefono šakutę. Reikėjo sužinoti skambintojo numerį.

– Klientas? – paklausė Frostas.

Moteris papurtė galvą.

– Ne. Jis pasakė: „Lolita, čia buvo tik žiedeliai... kitą kartą gausi dar ne taip..." – Neįmetusi į telefoną svaro, numerio 1471 surinkti ji negalėjo. Paskambinusi sužinojo skambintojo numerį, tada pasuko į komutatorių. – Velniai rautų! – sukeikė dar kartą ir padėjo ragelį.

Skambinta buvo iš būdelės Karaliaus gatvėje. Nieko nesitikėdamas Frostas vis dėlto nusiuntė ten konsteblį.

– Prie šitos linijos prisijungti, visus skambučius fiksuoti, – paliepė inspektorius. Lizos jis paklausė: – Ar balsą atpažintum?

Ji susimąsčiusi prikando lūpą.

– Gal ir atpažinčiau. Bet nesu tikra. Sprendžiant iš balso, padugnė. Gal galėtume šnektelti akis į akį? – paprašė, nutarusi perimti bylą, kol į ją neįsigilino Frostas.

– Žinoma. – Jiedu išėjo į laiptinę. Prisispaudę prie sienos, praleido du juodu karstu nešinus darbuotojus, einančius paimti lavono. – Na, širdele, kuo galiu pagelbėti?

Jie išgirdo, kaip viduje išlankstomas sučeženo itin tvirto plastiko maišas, paskui čirkštelėjo užtrauktukas. Liza uždarė duris.

– Kliento nužudyta prostitutė, – prašneko ji. – Gali būti, kad tas pats asmuo nužudė ir Lindą Roberts, o ta byla – mano. Ir šitą turėčiau tirti aš.

Kad bylos susijusios, Frostas nemanė – vis dėlto šios prostitutės žudikas nekankino. Be jeigu šį nužudymą imtųsi tirti Liza, jai ir derėtų iš pat labo ryto stebėti skrodimą, o jis galėtų kelias valandas nusnūsti.

– Byla – tavo, širdele, – pasakė inspektorius. – Juk žinai, aš darbo neieškau.

– Prašyčiau praleisti! – išsišiepęs šūktelėjo stambus raudonskruostis lavoninės darbuotojas.

Jie pasitraukė į šalį, ir tuodu vyrai išnešė karstą į gatvę. Prie laukujų durų budįs konsteblis, pamatęs vyresniuosius pareigūnus, sušuko:

– Skubi žinia inspektorei Mod! Nuovada prašo susisiekti! Dėl ginkluoto apiplėšimo!

Ragelį nuovadoje pakėlė policijos konsteblis Lambertas. Suprasti, ką sako isteriškai kūkčiojanti moteris, buvo beveik neįmanoma. Konstebliui teko aiškintis, kas nutiko, traukiant iš jos kone po skiemenį.

– Garbioji ponia, kad ir kokia bėda jus ištiko, pasistengsime padėti, – užtikrino Lambertas. – Gal pasisakytumėte pavardę?

– Pavardę? Kam jums mano pavardė? Jie jį pašovė. Nuvarė mūsų automobilį. Jis nukraujuos!

– Pašovė? Ką pašovė? – paklausė konsteblis ir, norėdamas atkreipti seržanto Velso dėmesį, spragtelėjo pirštais.

– Mano vyrą! Kraujas! Plūsta kraujas!

– Iš kur skambinate? – paklausė Lambertas, tuo pat metu ženklais ragindamas Velsą kelti antrąjį ragelį.

– Jie pašovė mano vyrą... pagrobė automobilį... – suvogravo moteris ir vėl pratrūko gokčioti.

Konsteblis pamėgino ją nuraminti.

– Garbioji ponia, kad galėtume jums padėti, mums reikia žinoti, kur esate.

– Skambinu iš būdelės... Miško kelias... sankryža...

– Ar vyras su jumis?

– Ne. Bet galėčiau jus pas jį palydėti.

Velsas padėjo antrąjį ragelį ir iškvietė greitąją.

– Garbioji ponia, niekur neikite, – prisakė Lambertas. – Laukite. Greitoji važiuoja.

Baigęs pokalbį, jis perdavė žinią Lizai Mod.

Kriminalistė inspektorė Mod dar tik artėjo prie Dentono miško, kai priešinga kryptimi prakaukė patrulio automobilis, o šiam iš paskos – greitosios mašina, vežanti pašautąjį ir jo žmoną. Liza patyliukais išsiplūdo. Jei ne atsitiktinis susitikimas kelyje, būtų sugaišusi marias laiko, ieškodama nukentėjusiųjų po visą miško rajoną. Moteris staigiai apgręžė automobilį ir nušvilpė anodviem įkandin. Velniai rautų, velniai rautų!!! Kaip ji šitaip apsižioplino! Reikėjo iš sykio paprašyti Frosto perimti ginkluotą apiplėšimą, tada būtų galėjusi sutelkti dėmesį į žmogžudystės bylą. Ką gi, taip ir padarys, vos grįžusi į nuovadą.

Priešakyje sutamsavo niūrus Viktorijos laikų Dentono viešosios ligoninės pastatas. Medikų automobilis nusuko į prievažą, kurioje didžiulėmis raidėmis buvo išrašyta: TIK GREITAJAI PAGALBAI, – o patrulis nuvažiavo į stovėjimo aikštelę netoli pagrindinių durų. Liza sustabdė automobilį

per sprindį nuo ano ir, nelaukdama, kol konstebliai išlips, pripuolė jų barti.

– Kitą kartą, prieš išveždami nukentėjusiuosius iš įvykio vietos, malonėkite perspėti mane, kad jus kur skradžiai!

Konstebliai Beikeris ir Hau suglumę susižvalgė.

– Pranešėme nuovadai, – ėmė teisintis Hau. – Seržantas Velsas pasakė, kad jus perspės.

Velsas! Vėl jis kiaulioja!

Sublerbė inspektorės siųstuvėlis. Bene tas nusmurgėlis teiksis pagaliau perduoti žinią? Matyt, tikisi, kad ji taip ir klaidžioja po mišką.

– Klausau, – burbtelėjo Liza.

– Laikinoji inspektore Mod... – prašneko Velsas.

– Atsiprašau, seržante, turiu jus nuvilti. Triukas nepavyko, – iš karto nutraukė jį moteris ir vis dar niršdama išjungė aparatą.

– Jie – Skubiosios pagalbos skyriuje, – pasakė Hau, lydėdamas inspektorę ilgu aidžiu koridoriumi.

– Pasakokite, – paragino ji.

– Ponai Redvudai – abu panašaus amžiaus, aštuntoje dešimtyje. Aplankę draugus, važiavo namo. Miško kelyje pamatė du vyrus, vienas gulėjo šalikelėje, kitas, pasilenkęs prie jo, mojo ranka, prašydamas sustoti. Senukai, pamanę, kad anas sužalotas, taip ir padarė. Redvudas išlipo iš automobilio. Staiga išvydo atkištą šautuvą. Plėšikai pareikalavo raktelių. Senolis, kaip koks kvailys, leidosi bėgti, užpuolikas šaltakraujiškai šovė jam į kojas, atėmė raktelius, ištempė iš automobilio ponią Redvud. Palikę kraujais plūstantį senuką ir klykiančią senutę, nusikaltėliai susėdo į jų mašiną ir nuvažiavo.

– Kada tai atsitiko? Prieš ginkluotą apiplėšimą ar po jo? – paklausė Liza.

– Prieš. Kaip tik tuo automobiliu jie ir nuvažiavo plėšti.

– Kam jiems prireikė jo? – suraukusi kaktą, ėmė svarstyti inspektorė. – Kodėl nevažiavo savo mašina?

Konsteblis gūžtelėjo pečiais.

– Net nenumanau. Gal sava sugedo?

– Tuomet turėtų būti palikta miške, netoli tos vietos, kur jie užpuolė senukus... Ieškojote?

– Ne. Mums rūpėjo kuo greičiau suteikti pagalbą ponui Redvudui.

– Ką gi, jis jau saugus... Grįžkite į tą rajoną ir pasidairykite automobilio. Aš lieku čia.

Orientuodamasi pagal nuorodas, inspektorė nesunkiai rado Skubiosios pagalbos skyrių. Net ir tokiu vėlyvu metu pacientų čia netrūko. Kai kurie jų akivaizdžiai buvo nukentėję peštynėse baruose. Liza atpažino porą pirmiau nuovadoje matytų futbolo aistruolių.

– Ponas Redvudas jau operacinėje, – pasakė jai slaugė. – Antai jo žmona.

Mergina parodė senutę su pilku vilnoniu paltu ir pirštinėmis. Ji įnirtingai gniaužė nosinaitę. Veikiausiai palaikiusi Lizą medike, ateinančia su naujienomis iš operacinės, senolė įsmeigė į ją vilties kupiną žvilgsnį. Inspektorė atsisėdo ant suoliuko, šalia vargšės moteriškės.

– Gal papasakotumėte, kas nutiko? – paprašė.

Ponia Redvud kalbėjo ne itin rišliai, kas kelis žodžius nutildama. Tą patį buvo papasakojusi ir konstebliams, pridurti neturėjo ko.

– Šovė į vyrą... šaltakraujiškai... šovė... – vis kartojo ji.

Atjaučiamai palinksėjusi, Liza paklausė:

– Ar galėtumėte juos apibūdinti?

– Užpuolė žaibiškai... Vidutinio ūgio... Dvidešimt kelerių... Manau... Tamsūs drabužiai... Striukės su užtrauktukais. Tas, kuris šovė, buvo su juoda slidininko kauke, antrasis – su mėlyna beisbolo kepuraite nuleistu snapeliu. Šitas – barzdotas, skysta tokia barzdelė, ir su sidabriniu segučiu dešinėje ausyje. Kai anas šovė į mano vyrą, tasai barzdyla pratrūko kvatoti, pamanykit, koks juokingas pokštas!

– O kaip jie kalbėjo?

– Paprastai. Man atrodo, jie – vietiniai... Daug ir nekalbėjo. „Duokš šen raktelius", ir tiek.

Liza dar klausė šio ir to, bet nieko ypatingo iš senutės neišgavo. Ar pamačiusi užpuolikus atpažintų, nukentėjusioji abejojo.

Prie jų priėjo gydytojas. Atrodė nuvargęs, sunkiai tramdė žiovulį.

– Ponia Redvud, naktį jūsų vyras praleis Naitingeil* palatoje. Sužalojimai nesunkūs, bet pacientas ištiktas šoko. Tikėkimės, rytoj galės važiuoti namo.

– O kaip koja?

– Šratus išėmėme, žaizdas išvalėme. Turėtų sugyti be pasekmių. Slaugė nuves jus į palatą.

– Ar galima pacientą apklausti? – pasiteiravo Liza.

---

* Florence Nightingale (1820–1910) – legendinė Didžiosios Britanijos slaugė, visuomenės veikėja, šiuolaikinės slaugytojo profesijos pradininkė. Naitingeil palata – bendroji palata, kurioje įprastai būna 24–34 lovos.

Gydytojas papurtė galvą.

– Anestetikai dar veikia, jis apdujęs. Verčiau palaukti rytojaus.

Inspektorė atsidėkodama šyptelėjo. Tokia padėtis ją tenkino. Lizai magėjo imtis svarbesnės – žmogžudystės – bylos. Redvudą galės apklausti ir Frostas, pamanė. Apsakiusi Operatyviojo valdymo centrui abiejų užpuolikų požymius, inspektorė išėjo. Buvo jau prie pat laukujų durų, kai ją užilsusi, įraudusi prisivijo jaunutė slaugė.

– Inspektore! Senukas, na tas, kurį peršovė degalinėje, nori su jumis pasikalbėti. Sako, svarbus reikalas.

Kad tave plynios! Kad tave plynių plynios! Liza karštligiškai ieškojo dingsties pokalbio išvengti. Žinojo: kuo vėliau imsis tirti nužudymą, tuo daugiau spės nuveikti Frostas – ir baiminosi, kad tokiu atveju inspektorius gali ir nebenorėti tyrimo perleisti jai. O juk byla – jos. Sėkmingai ištyrusi žmogžudystę, tikrai galėtų tikėtis paaukštinimo.

– Inspektore?.. – nesulaukdama atsakymo, tarstelėjo slaugė.

Liza atsidususi išspaudė šypsenėlę.

– Prašyčiau parodyti kelią.

Kai kambaryje neliko nei lavono, nei Lizos Mod, pareigūnai, galėdami atitraukti baldus, apieškojo patalpą kruopščiau. Jie aptiko du svarbius radinius. Pirmiausia po sofa-lova jie rado spyruoklinį peilį, matyt, nuspirtą ten per grumtynes.

– Reikės paimti pirštų atspaudus, – pasakė Frostas ir staiga prisiminė žaliąją vizitinę. Padavė

ją kriminalistui seržantui Henlonui. – Arturai, jei iki ryto nesužinosime aukos pavardės, apeik su šita vietines spaustuves. Gal ten išgirsi ką vertingo.

– Tokius dalykus šiais laikais gali pasidaryti namie, kompiuteriu, – skeptiškai atsakė Henlonas. – Tikriausiai ji pati ir išsispausdino.

– Vis tiek apeik spaustuves.

O paskui Simsas, atitraukęs nuo sienos spintą, džiugiai šūktelėjo:

– Inspektoriau, ten kažkas yra!

Tas „kažkas" buvo piniginė. Frostas atsargiai paėmė ją už kampų ir peržiūrėjo skyrelius. Keturi šimtai svarų, kredito kortelės, jų kvitai, telefono numerių prirašyta užrašinė.

– Įkaušėlio mūsų draugužio piniginė! – nušvitęs šūktelėjo inspektorius. – Aha, pavardę, pasirodo, suskiedė... Gledstounas jis... Robertas Gledstounas, gyvena Dentone.

Susisiekęs su Morganu, inspektorius liepė nedelsiant melagį sulaikyti.

Viena paieškos grupių pranešė, kad peilio vis dar neranda.

– Ak taip, – sumurmėjo Frostas, – reikėtų juos perspėti, kad mes jau radome.

Nusikaltimo vietoje jis nebe kažin ką galėjo nuveikti, tad, palikęs kitus darbuotis, išvažiavo į nuovadą.

Gledstounas, jau išsiblaivęs, pažvelgė į Frostą su nerimu. Vilkėjo iš pareigūnų gautą vientisą baltą kombinezoną, mat jo drabužius tyrė ekspertai.

– Klausykite... Nėmaž nepageidauju veltis į... Neturite teisės... – prabilo Gledstounas.

– Nesivarginkite! – maloniai atsakė inspektorius ir, įsikandęs cigaretę, atsisėdo priešais sulaikytąjį. – Prisipažinsite iš karto ar teks tuščiai gaišti laiką, mušti jus, paskui teisintis, esą girtas nusiritote laiptais?

Gledstounas spoksojo į Frostą sumišęs – nesuprato, rimtai inspektorius kalba ar juokauja.

– Su užgaulėmis nesitaikstysiu, – pasakė. – Aš – nukentėjusysis, ne nusikaltėlis.

Frostas išsiėmė iš burnos cigaretę ir, dėdamasis apstulbęs, išpūtė akis.

– Ak, vadinasi, jūs – nukentėjusysis? O aš maniau, kad nukentėjo toji vargšė moteris, kurią radome tįsančią lovoje!

Sulig tais žodžiais inspektorius linktelėdamas paragino Morganą įjungti magnetofoną – kvotą derėjo įrašyti.

– Aš pats atvykau į nuovadą pranešti apie nusikaltimą, – priminė Gledstounas.

– Tik ne apie tą pranešėte. Regis, užmiršote paminėti, kad tą moterį nužudėte.

– Nužudžiau?! Kokia nesąmonė! Jeigu ją nužudžiau, kodėl sutikau su šituo kvėša faru iš Velso važiuoti į jos landynę?

– Nužudėte ją ir išsigandęs pasprukote. Paskui apsižiūrėjote, kad piniginė nugvelbta... Bet jums neužteko smarvės ten grįžti. Kas nors galėjo jus pamatyti, kitas klientas galėjo rasti lavoną ir paskambinti mums. Pabūgote.

– Sumauti skiedalai!

– Pamanėte, kad, radę lavoną ir jūsų piniginę, laiko mes negaišime ir kito įtariamojo neieškosime,

ar ne? Juk žinote, kokie mes greiti daryti skubotas išvadas.

– Šit dabar jūs ir darote skubotą išvadą. Kaip ten buvo iš tikrųjų, aš papasakojau.

– Papasakokite dar kartą. Gal jūsų versija nebeatrodys tokia melaginga.

Nutaisęs nė vienu žodžiu netikinčio skeptiko išraišką, Frostas išpūtė dūmus, kurie nuplaukė virš stalo, tarsi užtvara tarp jųdviejų su sulaikytuoju. Šis ėmė pasakoti.

– Tad štai. Važiuoju Karaliaus gatve, dairydamasis kokios nors žavingos būtybės, ir pamatau ją, atsirėmusią į telefono būdelę. Matau tą mergiotę pirmą kartą, o šviežienos paskanauti maga, taigi pamoju. Klausiu: „Kiek?" – „Keturiasdešimt", – atsako. Na aš ir sakau: „Brangute, jei tiek prašai, turėsi būti ypač meili." O ji: „Būsiu, gali neabejoti." Įsėda, paaiškina, kur važiuoti. Iš pradžių pamaniau, kad man žiauriai pasisekė. Automobilyje mergiotė nėrėsi iš kailio – trynėsi šlaunimi, geidulingai rangėsi, bet kai nuvažiavome, staiga persimainė.

– Kaip suprasti?

Gledstounas patraukė pečiais.

– Lyg būtų ko susikrimtusi. Elgėsi taip, tarsi manęs nė nebūtų.

– Gal nujautė, kad pimpuko dydis jos netenkins? – spėjo Frostas.

– Cha cha, labai juokinga, po velnių! Taigi užėjome į jos lūšną, ji nusirengė, ir kibau į darbą.

– Ir kaip?..

– Šūdinai. Ta merga tik gulėjo kaip padvėsusi

žuvis ir spoksojo į lubas.

– Papriekaištavote jai?

– Savaime aišku. Pasakiau, kad už tokias paslaugas neverta mokėti nė suzulinto varioko. Vis dėlto dosniai pasiūliau dvidešimt svarų. Ji patarė susikišti juos į subinę ir užmokėti, kiek sutarta.

– Žodžiu, maloniai pasišnekučiavote. Tada ir smeigėte peiliu?

Gledstounas perliejo inspektorių tūžmingu žvilgsniu.

– Buvau įsmeigęs į tą kekšę ką kitką, ne peilį.

Į duris kažkas nedrąsiai pasibeldė. Frostas nepatenkintas atsistojo. Kam čia šovė į galvą trukdyti įtariamojo žmogžudyste kvotą? Nebent reikalas – svarbus. Kai atidarė duris, Bilas Velsas išsikvietė jį į koridorių.

– Džekai, ekspertai ištyrė peilį. Ant jo tik prostitutės pirštų atspaudai... jokių kitų nėra, – sukuždėjo seržantas.

– Po šimts! – Frostas susimąstęs pasikrapštė smakrą. – Tik jos atspaudai... Vadinasi, ir peilis – greičiausiai jos. Matyt, grumdamasi pati netyčia ir susipjaustė. Ar kraujo ant Gledstouno drabužių nerasta?

– Ekspertai juos dar tiria. Pranešiu, kai tik bus naujienų. Beje, tavęs teiraujasi Maletas.

– Maniau, tas rupūžgalvis jau išvažiavęs namo. Ką jis sakė apie automobilį?

– Verčiau nekartosiu.

Inspektorius palingavo galvą ir grįžo pas sulaikytąjį.

– Aha... vadinasi, ji puolė jus su peiliu... ir kas tada?

– Su peiliu? Su jokiu peiliu ji manęs nepuolė. Šoko, atstačiusi ilgus savo nagus. Būčiau neprieštaravęs, jei pirmiau būtų jais paakėjusi man nugarą, bet kai pamėgino iškabinti akis...

– Aa, tada ją ir pasmaugėte?

– Pasmaugiau? Aš prie tos kūtvėlos net neprisiliečiau!

– Ištieskite rankas, – paliepė Frostas, pasviręs virš stalo.

Gledstounas susiraukęs padėjo rankas delnais aukštyn ant stalviršio. Inspektorius apvertė dešinę ir apčiupinėjo krumplius. Šie buvo nubrozdinti ir vos vos patinę.

– Smogėte moteriai... Liko mėlynė. Galite nesispyrioti, ekspertai kaipmat ištirs odos daleles.

– Na gerai, gerai, tvojau jai. Vieną kartą. Gindamasis... Nenorėjau, kad mano akių obuoliai ištižtų, persmeigti dažytų jos nagų. Baigiau rengtis ir išsinėšinau iš ten.

– Palaukite, neskubėkite taip. Praleidote svarbią detalę – nepapasakojote, kaip sugniaužėte tai nelaimėlei kaklą ir ją pasmaugėte.

– Man išeinant, ta nelaimėlė gyvatė buvo sveikut sveikutėlė ir plūdo mane taip, kad nors ausis užsikimšk. Kaip jau sakiau, važiuodamas apsižiūrėjau, kad nebeturiu piniginės, ir grįžau...

– Vadinasi, pasmaugėte ją grįžęs?

– Po velniais, kiek dar reikės kartoti?! Net į vidų nebeužėjau... Ta kalė buvo užsirakinusi.

– Kai mes su jumis ten nuvažiavome, durys buvo atrakintos, – priminė įsiterpęs Morganas.

– Žinoma, atrakintos, velsiečio tu aule, kaip kitaip

ji būtų įsileidusi žudiką... Nors, ko gero... kai grįžau, jis jau buvo viduje. Lyg ir girdėjau vyrišką balsą.

– Ir tik dabar prisiminėte? – Frostas pasipiktino. – Na nieko sau!

Gledstounas pastatė šerį. Atsilošęs ir sunėręs rankas ant krūtinės, rėžė:

– Žinokitės! Jeigu manimi netikite, daugiau neištarsiu nė žodžio. Pageidauju advokato.

– Turite tokią teisę, – atsakė inspektorius.

Jis pažvelgė į kamerą išvedamam sulaikytajam įkandin, nusižiovavo ir pasirąžė. Tikėjosi iki atvykstant advokatui dar spėsiąs pažiūrėti rungtynių įrašą. Ir nekantraudamas laukė Lizos, kad galėtų perduoti bylą.

– Nepamirškite, jūsų teiravosi ponas Maletas, – priminė Morganas.

– Išvien malonumai, – sumurmėjo Frostas.

Jam nespėjus atsistoti, įėjo Velsas.

– Džekai, ateinu su gera naujiena.

– Ką, Maletas išvažiavo namo?

– Ne, vis dėlto ne tokia gera. Skambino ekspertai. Ant Gledstouno striukės aptiko kraujo dalelių ir tas kraujas – iš durtinės žaizdos.

Su palengvėjimo atodūsiu inspektorius išleido gerą sruogą dūmų.

– Taigi būsime jį prigriebę. Štai tokios detalės mums ir trūko. Tegul Gledstounas kiek tinkamas meluoja ir viską neigia, bet kraujas ant striukės galėjo pakliūti tik vienaip... – Pajutęs, kad Morganas šalia neramiai muistosi, Frostas ir pats sunerimo. – Valstieti, kas nutiko? Užsinorėjai siusiuko?

– Ne, šefe... – Konsteblis, nudelbęs akis, grąžė rankas. Troško, kad Velsas pagaliau išeitų. – Priva-

lėjau jau anksčiau šį tą pasakyti, – sumurmėjo.

Užjutęs pikantišką situaciją, nuovados seržantas koja užtrenkė duris ir iš smalsumo net pasviro į priekį.

– Nagi, Valstieti, drąsiau, – paragino Frostas. – Tu čia tarp draugų. Ką iškrėtei? Pakirkinai ponią Malet?

– Ką jūs, šefe, nieko panašaus. Dėl Gledstouno... Kai mudu su juo įėjome į tą namą...

– Na?..

– Kai įėjome į namą, Gledstounas pirmas užbėgo laiptais ir – į kambarį. Nespėjau jo sulaikyti. Kai įpuoliau į kambarį, jis purtė vargšę moterį, reikalaudamas grąžinti piniginę.

Frostui net žandikaulis atkrago.

– Nori pasakyti, leidai Gledstounui prisiliesti prie lavono?

– Šefe, juk aš nežinojau, kad ten bus lavonas.

– Vadinasi, gali būti, kad kraujas ant jo striukės tada ir pateko.

Morganas linktelėjo. Atrodė, įmanydamas prasmegtų skradžiai.

– Pamaniau, reikia jums pasakyti.

– Rupūž rupūžėle! – klestelėjęs ant kėdės, suburbleno Velsas. – Esu girdėjęs visko...

– Ypač apie mane, – pertraukė jį Frostas. – Bilai, tavo telefonas skamba.

Nuovados seržantas sukluso.

– Negirdžiu.

– Skamba ar neskamba, vis tiek eik ir atsiliepk.

Velsas išėjo nenoromis, pamažėle, tikėdamasis nugirsti dar ką nors, bet Frostas kantriai palaukė, kol jis uždarys duris.

– Švelniai tariant, susimovei, ar ne, Valstieti? – paklausė inspektorius. Konsteblis liūdnai pakinkavo galvą. – Kiekvienam, sūnau, gali pasitaikyti. Aš ir pats ko tik nesu prikrėtęs. Tik šit kur bėda: kai susimauni tirdamas žmogžudystę, to nenuslėpsi.

– Suprantu, šefe... atsiprašau, šefe...

Prikaišioti konstebliui, gyvam sielvartui, nebuvo prasmės – nieko kaltinimais nepakeisi. Frostas, kramsnodamas krumplius, galvojo, kaip išsisukus iš keblios padėties.

– Štai koks klausimas, Valstieti. Ar tik nesusidūrėme su labai gudriu šunsnukiu, kuris tyčia pasistengė pirmas įpulti į kambarį, kad turėtų, kaip pateisinti kraują ant striukės? Man jis į tokį apsukruolį nepanašus, bet išorė dažniausiai būna apgaulinga. Šit ar, pažiūrėjęs į Maletą, pasakytum, kad jis – asilų asilas? – Inspektorius užvertė akis į lubas ir pridūrė: – Manau, teks Gledstouną paleisti.

– Paleisti? – paklausė Morganas.

– Neturime pagrindo laikyti jį suimtą. Visus mūsų argumentus advokatas ištaškytų į druzgus.

– Atsiprašau, šefe. Per mane taip išėjo.

– Oi ne, Valstieti. Tu savotiškai net pagelbėjai. Paskatinai dirstelėti į aplinkybes kitu rakursu. Jei Gledstounas toks apsukrus, kodėl tuomet bėgo? Kodėl slėpė tikrąją pavardę, adresą? – Frostas atsistojo. – Manau, nužudė ne jis. Teks paleisti. Jei kito įtariamojo niekaip nerasime, bet kada galėsime vėl prispausti Gledstouną. – Inspektorius nusižiovavo. – Tai bent sumautas vakaras! Iš piršto laužtas prisipažinimas nužudžius mažametę, bent kelios vagystės su užvalkčiu, ginkluotas apiplėšimas, nužudyta

prostitutė. Gerai, kad bent Maleto automobilis sudaužytas, antraip būtų visai ne kas. – Jis spragtelėjo pirštais. – Ak tiesa, Maletas! Pažiūrėsime, ko jam prireikė.

Maletas aikštelėje tūpčiojo aplink savo automobilį, apdaužytą girtų chuliganų. Sparnas buvo sulamdytas, vienas užpakalinių žibintų sudaužytas. Tokia mašina važiuoti į valdybą vyriausiasis inspektorius niekaip negalėjo. Būtų užjuoktas negyvai. Jau žinojo reikėsiant skolintis žmonos „Hondą". Na pagaliau! Pro tarnybines duris išėjęs Frostas kiūtino viršininko link. Amžinai su tuo sudėvėtu apsiaustu, nutampytu šaliku. Nejaugi neįmanoma apsirengti padoriau? Vis dėlto ne pavaldinio apranga Maletui rūpėjo labiausiai. Jis norėjo išgirsti apie nužudytąją prostitutę. Vyriausiasis inspektorius niekaip neįstengė atsikratyti vienos siaubingos minties: jam atrodė, kad auka galėjo būti ta pati mergpalaikė, kuri prišoko, kai jis prie šviesoforo laukė žalios. Mėlynų „Roverių" Dentone ne taip jau daug. O jeigu kas nors matė ją artinantis prie jo automobilio? Maletas jau regėjo laikraščių antraštes, rėkiančias apie aukšto rango policijos pareigūną, kabinantį prostitutes.

– Atrodo bjauriai, – pasakė Frostas, rodydamas į sulamdytą sparną.

– Bjauriai, bjauriai, – pro sukąstus dantis iškošė Maletas, mintyse plūsdamas tą mulkį seržantą Velsą. Šit kokiems nemokšoms turi vadovauti skyriaus viršininkas.

– Įsivaizduoju, kaip sunku tuose valdybos

posėdžiuose atsispirti pagundai išgerti, – sumurmėjo Frostas, pasilenkęs apžiūrinėdamas automobilio šoną. – Jums reikėtų sakyti, kad mašina stovėjo ir kažkoks girtas vėpla į ją atsitrenkė.

– Bet kaip tik taip ir buvo, – atkirto Maletas.

– Pasakėte labai įtaigiai, – pagyrė inspektorius atsitiesdamas. – Beveik patikėjau. O juk aš melą kiaurai permatau. – Jis vis čiupinėjo kišenėje automobilio eksploatavimo išlaidų deklaraciją, laukė progos pakišti Maletui pasirašyti. – Viršininke, teiravotės manęs?

– Aa... taip, – skyriaus viršininkas stengėsi kalbėti abejingai. – Ta nužudytoji prostitutė... jauna... ar vyresnio amžiaus?

– Vos per dvidešimt. Tamsiaplaukė, vidutinio ūgio. Kodėl klausiate? Pažinojote? Šiuo metu kaip tik ieškome nuolatinių jos klientų.

– Oi ne, iš kurgi pažinosiu, – skubiai atsakė Maletas, nudžiugęs, kad nužudytoji nėmaž nepanaši į jį užkalbinusią mergšę. – Frostai, šį nusikaltimą reikia ištirti kuo greičiau. Nužudytos jau dvi prostitutės. Jeigu mieste siautėja serijinis žudikas, gali kilti panika. Mums ji visiškai nereikalinga.

– Dar nežinia, ar abi nužudė tas pats asmuo, – tarė Frostas. – Taip, jos abi prostitutės, bet daugiau niekas tų dviejų nusikaltimų nesieja.

– Kaip suprantu, bylą ketinate perduoti laikinajai inspektorei Mod. Ar nemanote, kad pirmiau derėjo pasitarti su manimi?

– Neįžvelgiau būtinybės. Pirmosios prostitutės nužudymą tyrė inspektorius Alenas, bylą Mod perėmė iš jo.

Maletas nekantriai mostelėjo ranka.

– Žinau, žinau, bet juk kalbame apie dauginės žmogžudystes. Ką man rytoj pasakys valdyba, sužinojusi, kad tirti tokius sunkius nusikaltimus patikėjau moteriai, laikinajai inspektorei? Rizikuoti nenoriu. Bylos – jūsų.

– Ji puikiausiai susidorotų, – mėgino prieštarauti Frostas.

– Leiskite spręsti man, – atšovė vyriausiasis inspektorius. – Mod – nepatyrusi, be to, moteris.

– Kuriai kaip tik ir reikia kaupti patirtį.

– Tik ne mūsų sąskaita. Jeigu ją ištiktų nesėkmė, nulėktų mano, ne kieno kito galva. Tyrimui vadovausite jūs. Jei taip norite, tebūnie Mod jums pavaldi.

– O šit ir ji, – tarė Frostas, pastebėjęs į aikštelę įvažiuojant pilką „Nissaną". – Gal pakviesti? Galėsite pats pranešti inspektorei naujieną.

– Nereikia, – skubiai atsakė Maletas. – Bus geriau, jei išgirs iš jūsų. Greičiau suvoks, kad jūs – tiesioginis jos vadovas... – Sėsdamas prie vairo, jis sumurmėjo. – Reikia važiuoti. Anksti keltis...

– Viršininke, luktelkite. – Inspektorius sugriebė už rankenos, kad Maletas neužtrenktų durelių. – Gal pasirašytumėte?

Skyriaus viršininkas suirzęs įsmeigė akis į deklaraciją ir šūsnį prie jos prisegtų apglamžytų kvitų. Kažkodėl Frostas niekada nesinaudodavo paslaugomis degalinių, išduodančių spausdintinius kvitus. Maletas nepatikliai juos pasklaidė.

– Liza, ar galima tave trumpai sutrukdyti?! – modamas pašaukė laikinąją inspektorę Frostas.

Maletas griebė iš jo rašiklį ir greitomis pasirašė.

– Informuosite mane apie tyrimo eigą, – suburbėjo ir, užtrenkęs dureles, nuvažiavo.

Naujiena Lizai visiškai nepatiko. Ji išklausė kolegą, kietai sučiaupusi lūpas, varstydama priekaištingais žvilgsniais, tarsi jis pats būtų pasiskyręs vadovu.

– Taigi skrodimą, jei teisingai supratau, pats ir stebėsite? – šaltai paklausė moteris ir nuėjo į nuovadą.

– Nebent norėtum... – pratarė Frostas, bet sulig durų trenksmu prikando liežuvį. – Supratau. Nenorėtum, – sumurmėjo po akimirkos.

Kad ją kur plynios, tokią netikusią naktį! Jis pažvelgė į laikrodį. Penkiolika ketvirtos. Po penkių valandų Draisdeilis pradės raikyti nužudytąją prostitutę. Na ir puiku. Juk tai bus tik rytoj. O dabar, kai Maleto nėra, jis nuovadoje ponas. Iki ryto vargšės merginos labui vis tiek nieko nenuveiktų. Taigi galima nusipirkti išsineštinio indiško maisto, iš viršininko labdaros dėžutės išsigriebti saują cigarečių, atsidrėbti poilsio kambaryje priešais televizorių ir pažiūrėti rungtynių įrašą. Ne taip jau blogai.

4

– Šefe, atsiprašau, – murmėjo Morganas. – Atsiprašau iš visos širdies. Nesuprantu, kaip šitaip galėjo atsitikti.

– Šitaip atsitiko todėl, glindėtas tu Valstieti, – suniurzgė Frostas, – kad įrašei ne tą sumautą kanalą. Susėdome pažiūrėti rungtynių, o ką, lyg kokia asilų banda, žiūrime? Nupezusius „Muzikos garsus" su dainuojančiomis auklėmis!

– Šefe, atsiprašau, – vėl išlemeno Morganas.

– Šefe, atsiprašau! Tai tavo priežodis, ar ne? Už tai, kad vakar leidai tam prisilakėliui grabalioti lavoną, dar galiu dovanoti, bet už tai, kad neįrašei mačo...

Konsteblis susigėdęs nudelbė galvą.

– Vis dėlto suteiksiu tau šansą išpirkti kaltę, – toliau kalbėjo inspektorius. – Nupirksi man puoduką arbatos ir sumuštinį su kumpiu. Atneši į žmogžudysčių tyrimo kambarį. Tik pamėgink pasirodyti su kakava ir pyragaičiu – lėksi iš policijos tą pat akimirką.

Frostas nusižiovavo. Bjaurios būta nakties. Iki lovos, taip ir nepažiūrėjęs transliacijos įrašo, jis nusigavo tik po keturių, bet miego taip ir neprisiviliojo. Tįsojo rūkydamas, ir tiek, retkarčiais patraukdamas cigaretę stipriau, kad, raudonu žiburiuku apšvietęs rankinio laikrodžio ciferblatą, dar sykį įsitikintų, kaip lėtai šliaužia laikas. Galų gale

vis dėlto prisnūdęs, susapnavo skrodimą, tik Draisdeilis pjaustė ne prostitutės, o Vikės Stiuart, mergaičiukės su švarple, kūną; ji staiga atsisėdo ant skrodimo stalo ir suspiegė – Frostas, išpiltas šalto prakaito, pabudo. Buvo vėl begrimztąs į miegą, bet tada – be penkiolikos aštuonios – sučirškė žadintuvas. Akimirksniu iššokęs iš lovos, jis spėjo apsišlakstyti veidą vandeniu, paskubomis nusiskusti ir išlėkė į lavoninę. Nežinomos prostitutės skrodimą teko stebėti tuščiu skrandžiu.

Draisdeilis, kaip visada nuoseklus, kandus ir beaistris, kažin kokių naujienų inspektoriui nepasakė. Auka pasmaugta rankomis, peiliu tikriausiai susižalojusi pati, užpuolikui mėginant jį atimti.

Išgirdęs, kad po ilgais, nenukentėjusiais moters nagais nėra likę žudiko odos dalelių, Frostas nustebo.

– Daktare, nejaugi ji nebandė iškabinti tam galvažudžiui akių?

Patologas kilstelėjo lavono galvą ir parodė nedidelius tynius ant pakaušio.

– Galva kelis kartus buvo smarkiai trenkta į sieną, – paaiškino. – Dėl to auka galėjo patirti smegenų sukrėtimą ir nepajėgti priešintis. – Parodęs melsvai geltoną dėmę prie kairės akies, Draisdeilis pridūrė: – Čia smogta.

– Kas įtaisė jai mėlynę, žinome, bet manome, kad nužudė kažkas kitas. – Frosto pilvas garsiai sugurgė. – Daktarėli, mano paties skrandis reikalauja kokio nors turinio... tarkime, sumuštinio su kumpiu, tad, jeigu daugiau neturite ko pasakyti...

Pasakyti Draisdeilis neturėjo ko.

– Būtų gerai pagaliau žinoti pavardę, – priminė.

– Kai tik sužinosime, jums pirmam pranešime, – užtikrino jį inspektorius.

Po šimts paralių! Negana, kad reikėjo ieškoti žmogžudžio – dar teko eikvoti jėgas, aiškinantis aukos pavardę.

Frostui išeinant, lavoninės darbuotojas paklausė:

– Matėte vakar, kokios buvo kautynės?

– Ne, po velnių, nemačiau! – atrėžė inspektorius.

* * *

Jis sėdėjo ant stalo žmogžudysčių tyrimo kambaryje ir, apėmęs Morgano atneštą arbatos puoduką, šildėsi delnus. Iki paskutinio trupinio sudorojęs sumuštinį, nusišluostė pirštus į švarko priešakį ir linktelėjo saviškiams. Tyrimo grupę sudarė šeši pareigūnai. Žmonių trūko, mat aštuonis policijos konsteblius ir vieną kriminalistą Maletas buvo kilniai išsiuntęs į valdybą kaip paspirtį narkotikų prekeivių sulaikymo operacijai.

– Ar inspektorę Mod kuris nors matėte? – pasiteiravo Frostas. Visi papurtė galvas. – Ką gi, pradėsime be jos. – Jis užsidegė cigaretę. – Nužudyta prostitutė. Gal kuris nors jau žinote jos pavardę?

Inspektorius viltingai visus nužvelgė, bet pareigūnai vėl sutartinai papurtė galvas.

– Vakar pasišnekėjau su keliomis merginomis, – prabilo Džordanas. – Viena jų nuomojasi kambarį tame pačiame name. Ji pasakė, kad nužudytoji pasirodė ten ne taip seniai, daugiausia prieš kelias savaites. Kalbėtis jodvi nesikalbėdavo, tad manoji liudininkė nieko apie auką nežino.

– Tai bent daug naudos, velniai griebtų! Ar savininkas patikrintas?

Ranką kilstelėjo kriminalistas seržantas Henlonas.

– Ribotos atsakomybės bendrovė, registruota Kaimanų salose. Tą namą Kleitono gatvėje prižiūri čionykščiai agentai, bet jų biuras atidaromas tik dešimtą. Kai tik baigsime pasitarimą, iš karto važiuosiu ten.

Frostas linktelėjo.

– Mums reikia pavardės ir namų adreso. Manau, bent tokius duomenis savininkai užsirašo.

– Greičiausiai jie numoja ranka, – atsakė Henlonas. – Jeigu merginos kas mėnesį tvarkingai moka už nuomą, be to, dar didžiulį žalos užstatą, jiems daugiau nieko ir nereikia.

– Sužinok, kaip mokėjo ji – čekiu, kredito kortele ar dar karštomis penkinėmis, nučiupinėtomis prakaituotais klientų pirštais.

– Išsiaiškinsiu, – pažadėjo kriminalistas seržantas.

– Nagi, pažiūrėkime, ką žinome, – nušokdamas ant grindų, pasakė inspektorius. – Žinome, kad auka susikivirčijo su girtu klientu, kuris galiausiai vožė jai į tarpuakį. Apsižiūrėjęs, kad pavogta piniginė, jis atvyko pas mus. Kol važinėjo, pas merginą apsilankė kažkas kitas ir ją nužudė.

– Ją galėjo nužudyti ir Gledstounas, – pasakė Džordanas. – Nereikėtų mums jo paleisti.

– Galėti galėjo, drauguži, bet nemanau, kad nužudė jis. Šiaip ar taip, jei kartais pristigtume įtariamųjų, kur Gledstounas gyvena, žinome. Vis dėlto kol kas patikrinkime tokią prielaidą: prostitutę nužudė kažkas kitas ir prisistatė jis, sprendžiant iš to, kad ji net nespėjo apsirengti, vos išėjus Gledstounui.

– Ar negalėjo būti taip: auka apsirengė, išėjo gaudyti klientų, parsivedė žudiką ir vėl nusirengė? – paklausė Henlonas.

– Jeigu būtų ėjusi gaudyti klientų, – atsakė Frostas, – būtų pasistengusi makiažu užmaskuoti Gledstouno įtaisytą mėlynę, bet ji to nedarė. Vadinasi, žudikas atėjo pas auką pats. Jis žinojo, kur ji dirba... Buvo lankęsis ten anksčiau.

– Nėra jokių įtartinų pirštų atspaudų? – pasiteiravo Simsas.

– Pirštų atspaudų ten likę dar nuo antikos laikų. Kiekvieno kada nors ten apsilankiusio kliento. Tikriname visus. Kai Maletui apie tai pasakiau, išbalo kaip miltai.

– Ar kas nors šią auką sieja su ta prostitute, kurios nužudymą tyrė inspektorius Alenas? – paklausė Džordanas.

– Linda Roberts buvo už riešų ir kulkšnių pririšta prie lovos, kankinama, jai deginta oda, užkimšta burna. – Frostas patapšnojo ant stalo gulintį aplanką su byla, paskui puodelyje sumaigė nuorūką. – Ji išprievartauta ir uždusinta. Mūsiškė bevardė prostitutė pasmaugta stovinti prie sienos. Kankinimo požymių nėra. Taigi šių dviejų nusikaltimų sąsajų neįžiūriu, nebent tas gyvulys gesino nuorūkas kraujyje, trykštančiame moteriai iš pilvo. Šiaip ar taip, būkime pasirengę tikrinti įvairias versijas. – Inspektorius atsigręžė į nužudytosios veido fotografiją, pritvirtintą prie sienos. – Ką apie ją žinome? Panašu, kad gatvėje ji darbavosi neilgai. Ar vietinė, nežinome. Paprašysime žiniasklaidos paviešinti jos nuotrauką. Kas nors turėtų atpažinti.

Bet kur tos moters namai? Kodėl niekas jos nepasigenda?

– Šefe, gal ten, kur radome, ir gyveno, – prašneko Morganas. – Juk turėjo lovą, telefoną, židinį...

– ...ir dvi skyles klientams nusimyžti – kriauklę ir unitazą, – pratęsė mintį Frostas. – Bet neturėjo šaldytuvo, viryklės, podėlio maistui, indų. O juk valgyti reikėjo. Gyveno ji kitur, dirbdavo iki vėlumos, tad kaip parsirasdavo namo?

– Gal gyveno netoli ir pareidavo namo pėsčia? – pasiūlė versiją Džordanas.

– Kam tada nuomotis kambarį? Kodėl negalėjo vedžiotis klientų į namus?

– Jeigu ten šeima...

– Ji nuolat naktinėdavo, namo grįždavo su pilnu rankinuku dešimtinių. Ką turėjo manyti šeima, jeigu tokia buvo? Kad auka gyveno netoli nuomojamo būsto, nedidelės tikimybės esama. O jeigu vis dėlto ne?

– Gal turėjo mašiną? – spėjo Morganas.

Frostas dūrė į jį pirštu.

– Štai, Valstieti, ir aš taip manau. Tad kur ta mašina? Turėtų stovėti kur nors netoli krušyklos. Vakar vakare toje gatvėje per automobilius uodui snapo nebuvo kur įsprausti. Šiandien dauguma gyventojų turėtų būti išsivažinėję į darbus. Kuris nors nuvažiuokite ten ir patikrinkite visų tebestovinčių automobilių savininkus. – Staiga inspektoriui šovė į galvą mintis, jis patenkintas spragtelėjo pirštais. – Taksi! Patikrinkite visas taksi įmones. Gal kas nors vakar vakare vežė tą moterį į Kleitono gatvę. Jeigu vežė, iš kur paėmė?

Į kambarį įėjo Velsas.

– Inspektoriau, priimamajame jūsų laukia moteris.

– Palauks, – atsakė Frostas. – Po sumuštinio su kumpiu niekada nesantykiauju.

– Su šita norėsite pasikalbėti nedelsdamas, – išsišiepęs tarė seržantas. – Prostitutė... Dingo jos buto draugė.

– Dėmesio! – šūktelėjo nudžiugęs inspektorius. – Gali būti, kad netrukus žinosime aukos pavardę!

Stiproki jos kvepalai nesėkmingai galynėjosi su pušų kvapo dezinfekantu, kurio po vakarykščios suirutės buvo prišlakstytas kvotos kambarys. Ketvirtą dešimtį bebaigianti moteris nepasidažiusi atrodė gerokai vyresnė. Gelsvaplaukės tamsoka oda ir pirštai, kaip ir Frosto, buvo įrudinti tabako. Kai inspektorius įėjo, ji godžiai traukė dūmą. Jis atsisėdo priešais moteriškę, bylos aplanką su nužudytosios nuotrauka viduje pasidėjo ant stalo. Nusišypsojęs paklausė:

– Dingo jūsų buto draugė, ar ne? Seniai?

– Nežinau. – Ji išsiėmė iš burnos cigaretę, pelenus nukratė ant grindų. – Dvi savaites su draugu atostogavome Ispanijoje. Grįžau naktį ir namie jos neradau.

– Kuo jūsų buto draugė verčiasi?

Moteris dėbtelėjo į inspektorių ir, lyg įsiutęs slibinas, išpūtė dūmus pro šnerves.

– Kuo puikiausiai žinote, kuo ji verčiasi... Tuo pačiu kuo ir aš. Siūlome malonias paslaugas. Pastaruoju metu draugei vis pasitaikydavo keistų klientų. Ar tik nebus vienas jų nudaigojęs ją.

– Kur jūsų draugė vedžiodavosi klientus?

– Į kambarį daugiabutyje Kleitono gatvėje. Mudvi juo dalijamės.

– Aišku. – Frostas pasistengė nutaisyti abejingą išraišką. Atvertęs aplanką, išėmė fotografiją. – Jūsų draugė? – paklausė kuo maloniau.

Prostitutė dirstelėjo į nuotrauką ir papurtė galvą.

– Ne.

Inspektorius išsyk susiraukė.

– Jūs įsitikinusi?

– Ką, gal aš nežinau, kaip mano draugė atrodo?! Šita – iš tų kitų merginų... Iš antro, regis, aukšto.

– Pažįstate ją? – viltingai paklausė Frostas. – Kokia jos pavardė?

– Nežinau sušiktos pavardės. Porą kartų ant laiptų prasilenkėme, ir viskas. Naujokė ji. Viršininke, šitos reikalai man vienodai šviečia. Man draugė rūpi.

Moteris atsegė rankinuką ir išėmė penkiasdešimt kelerių nevalyvos rudaplaukės riebulės nuotrauką.

– Rūgštele! – akimirksniu moteriškę atpažinęs, sušuko inspektorius. – Juk tai galiūnė Berta, kad ją kur šunys, – dešimt tonų papų ir liežuvio!

Į nuovadą Berta buvo pakliuvusi ne sykį: tai neblaivi kibdavo prie praeivių, tai užpuldavo pareigūnus.

– Ei, ei, prašyčiau bent kiek pagarbos! – pasipiktinusi išrėžė prostitutė. – Mano draugė kaip mokesčių mokėtoja jus išlaiko. Jai kažkas atsitiko, antraip nebūtų dingusi.

– Galėjo kelioms dienoms išvykti. Gal ir jai prireikė atostogų.

– Oi ne, neįmanoma. Mudvi turime šunelį. Draugužis vardu. Berta jį dievina. Grįžtu naktį namo, o šuns visur prišikta, neėdęs, negėręs. Berta nė už ką jo šitaip nekankintų. Tas padaras jai – kaip vaikas.

Frostas pasikrapštė smakrą. Aplinkybės nieko gero nežadėjo.

– Sakote, jai pasitaikydavo keistų klientų?

– Aha. Ji ne kažin kokia gražuolė, tenka griebti bet ką. Matytumėte, kokių išsigimėlių ji kartais parsiveda! Aš irgi nelabai išranki, bet tokių nė per mylią neprisileisčiau. Vienas gula į lovą neišsiavęs, kito dar paprašytum, kad tik neišsiautų.

– Ar Bertos daiktai bute tebėra?

– Taip. Visi drabužiai, sąskaitų knygutė...

– Kredito kortelės? Grynieji?

– Pinigus ir korteles ji visada nešiojasi rankinuke.

– Nenumanote, kuo vilkėdama ji dingo?

– Raudoną suknelę ir ilgus juodus kailinius.

– Ar buvote užsukusi į kambarį Kleitono gatvėje?

– Dar ne.

– Mes ten nuvažiuosime. – Užsirašęs numerį, Frostas atsistojo. – Pasistengsime Bertą surasti. Jeigu parsiras, iš karto praneškite mums.

Prieš išeidama moteris užsidegė naują cigaretę ir nerimastingai palingavo galvą.

– Man neramu, – prisipažino.

Inspektorius linktelėjo. Jam taip pat buvo neramu.

Išlydėjęs prostitutę, Frostas užsuko pas Velsą. Parodė jam nuotrauką.

– Dingo, – tarstelėjo.

– Jai pasisekė, – atsakė nuovados seržantas.

Inspektorius išsišiepė, bet tuojau pat surimtėjo.

– Draugė mano, kad Berta gali būti nužudyta, o man bjauri nuojauta kužda, kad, ko gero, taip ir yra. Informaciją išplatink. Tegul kas nors nuvažiuoja į Kleitono gatvę ir patikrina kambarį, kuriame jos triūsia. Gali būti, kad pražiopsojome vieną lavoną. – Frostas pažvelgė į sieninį laikrodį. Laikas lekia kaip pašėlęs, o nieko doro dar nenuveikta, pamanė. – Nenumanai, kur Liza Mod?

– Atslinko pavėlavusi ir nuėjo tiesiai pas Maletą, – atsakė Velsas.

Rodydamas Lizai, kad ši atitraukia jį nuo daug svarbesnių reikalų, Maletas prikišamai nustūmė į šalį šūsnį popierių ir nutaisė įprastą išraišką, bylote bylojančią: „Esu persidirbęs, nusikamavęs, bet darbuotojų rūpesčiai man svarbiau už viską."

– Seržante... ee... inspektore, norėjote pasikalbėti?

Jis puikiausiai žinojo, ko ji užėjo. Prakeiktos moterys, amžinai joms kliūva lyčių nelygybė. Gerai, kol jos tik konsteblės, galinčios apieškoti sulaikytąsias, bet pabandyk paaukštinti, suteikti šiek tiek valdžios – tuojau pat pratrūksta spiegti apie „lyčių nelygybę".

– Dėl prostitutės nužudymo bylos.... – prašneko Liza.

Vyriausiasis inspektorius susiraukė ir, užmetęs akį į užrašinę, tariamai pasitikrino.

– Taip, taip. Toji iš Kleitono gatvės. Inspektoriaus Frosto byla. – Jis dirstelėjo į „Rolexą". – Tikiuosi, jūs trumpam? Norėčiau užsukti į pasitarimą.

– Nusikaltimą turėjau tirti aš, – ėmė berti Liza.

– Gali būti, kad tas pats asmuo nužudė ir kitą prostitutę. Perėmiau tą bylą iš inspektoriaus Aleno.

Maletas apsimetė nustebęs.

– Pono Frosto nuomone, bylos nesusijusios.

– O mano nuomone, susijusios.

Vyriausiasis inspektorius nusiėmė akinius ir, maloniai, draugiškai šypsodamasis pavaldinei, įniko šveisti stiklus.

– Kolektyvinis darbas, inspektore, – pasakė, – štai mūsų sąvoka – kelrodė. Nėra nei kaubojų, nei indėnų, nei generolų, nei eilinių – tik darnus kolektyvas. – Tai buvo vakarykščiame posėdyje išsakyta policijos viršininko mintis, kuriai pritardamas Maletas tada pataikūniškai linksėjo. Kodėl dabar nelinksi Liza, jis nesuprato. – Judu su Frostu puikiausiai padirbėsite kartu, – pridūrė.

– Bet byla bus jo, ne mano, – atšovė inspektorė.

– Kas nors turi vadovauti, o inspektorius Frostas... ee...

– Vyras?

– Labiau patyręs pareigūnas.

– Taigi jis – generolas, o aš – eilinė? Aišku. – Staigiai atsistojusi, Liza pakartojo: – Aišku.

– Dėkoju už sveiką protą, – pasakė Maletas. – Žinojau, kad mane suprasite.

– Taip, suprantu jus kuo puikiausiai, – sušnypštė Liza, alsuodama įniršio ugnimi.

Kai ji uždarė duris, vyriausiasis inspektorius atsilošė ir užvertė akis į lubas.

– Ak tos moterys! – sumurmėjo.

* * *

Išdidintą Bertos atvaizdą Frostas pritvirtino šalia vakarykščiai nužudytosios moters nuotraukos.

– Kai kas ją pažįstate, – prašneko. – Berta Dženkins – galiūnė Berta – dingo. Įvykis gali būti ir nesusijęs su kitos prostitutės nužudymu, bet vis dėlto – jos abi dirbo tame pačiame Kleitono gatvės name. – Inspektorius išdėstė aplinkybes ir pridūrė: – Dvi plaštakės nužudytos, viena dingusi, tad man neramu...

Pro duris įžengė skyriaus viršininkas, išsipustęs, su geriausia išvykoms į valdybą tausojama uniforma. Pareigūnai atsigręžė ir pagarbiai pašoko ant kojų. Maletas mostu paragino visus sėsti ir tik tada su apmaudu pastebėjo, kad Frostas atsistoti nė nesiteikė.

– Inspektoriau, ar galėčiau tarti porą žodžių? – paklausė vyriausiasis inspektorius.

– Žinoma, – atsakė Frostas ir kreipėsi į kolegas: – Viršininkas tars porą žodžių. Apsimeskite, kad klausotės.

Šykščiai nusišypsojęs, Maletas pasakė:

– Noriu, kad ši byla būtų ištirta kuo skubiau. Nusikaltimai gatvės moterims ypač traukia spaudos dėmesį, tad natūralu, kad neatsiginame garbingų visuomenės narių reikalavimų pagaliau įvesti tvarką raudonųjų žibintų kvartale. Šį pat rytą man skambino piliečiai, pasipiktinę geidulių skatinamais vairuotojais... Ieškodami laisvo elgesio moterų, šie vairuoja neatidžiai, sukelia avarines situacijas.

– Šit viršininkas naktį sudaužė savo automobilį, – paskelbė Frostas.

– Tai nutiko nuovados aikštelėje, – atrėžė Maletas, dėdamasis negirdįs visuotinio prunkštimo.

– Aplinkybių nežinojau, – pasiteisino inspektorius.

Dėl tūžmingo skyriaus viršininko žvilgsnio Frostui, nutaisiusiam niekuo dėto naivuolio išraišką, buvo nei šilta, nei šalta.

– Šiuo metu, – tęsė prakalbą Maletas, – įgyvendiname pagirtiną valdybos kolektyvinio darbo iniciatyvą, taigi tikiuosi didesnio našumo. Mūsų neištirtų nusikaltimų statistika kelia nerimą, ją būtina gerinti. O statistika bus geresnė tada, kai neištirtų nusikaltimų bus mažiau. Linkiu visiems sėkmės ir viliuosi, kad, atėjus laikui atsiskaityti valdybai, man nereikės raudonuoti iš gėdos.

Santūriai linktelėjęs Frostui, Maletas sparčiu žingsniu išėjo iš kambario. Kai tik jis uždarė duris, inspektorius atsistojo.

– Mūsų viršininkas kaip visada konkretus. Kuo mažiau nusikaltimų ištiriame, tuo blogesnė neištirtų nusikaltimų statistika. Taigi ką daryti?

– Statistiką klastoti? – spėjo Morganas.

– Jau bandžiau, – atsakė Frostas, – ir ji nėmaž nepagerėjo, taigi teks išmėginti sudėtingesnį būdą. Savo darbą žinote, tad eikite ir dirbkite.

Jis išsriuobė paskutinius ataušusios arbatos lašus, įmetė į puoduką nuorūką ir neskubriai nupėdino į savo kabinetą. Išgriebęs iš gautų dokumentų dėklo šūsnį popierių, abejingai juos peržiūrėjo. Pluoštas Maleto priminimų su reikalavimais skubiai atsakyti atsidūrė krūvos apačioje. Inspektoriaus dėmesį patraukė tik ranka – žaliu rašalu – rašytas laiškas. Jis išskleidė lapą ir, paniekinamai laikydamas visu ilgiu ištiestoje rankoje, tarp nykščio ir smiliaus, ėmė skaityti.

– Šefe, kas tai? – pasmalsavo iš paskos atėjęs Morganas.

– Rašo vienas čionykščių nevispročių. Įsivaizduoja esąs aiškiaregis. Aiškina, kaip rasti Vikę. – Frostas galva kinktelėjo į plakatėlį ant sienos. – Tik paklausyk: „...dingusioji mergaitė guli žolėje po giedru dangumi, netoli yra medžių." Labai konkretu, ar ne?

Inspektorius suglamžė laišką ir nusviedė šiukšlinės link. Ieškodami Vikės Stiuart, jie buvo atsidūrę aklavietėje. Išnaršė visur, išgraibė kanalą ir upę, per žiniasklaidą kreipėsi į gyventojus, patikrino šimtus liudininkų pranešimų; mergaitė buvo pastebėta su tolimųjų reisų sunkvežimių vairuotojais, su juodabarzdžiu vyriškiu Prancūzijoje, Naujojo amžiaus klajūnų kolonijoje... Viskas perniek. Šit dabar dar ir tas nukvakęs pranašautojas nutarė įkišti savo trigrašį. Frostas pažvelgė į Morganą, kuris, sėdėdamas prie stalo, vartė telefono abonentų knygą.

– Bene tau nereikia dirbti, kad čia kiurksai? – paklausė inspektorius.

Konsteblis apsičiupinėjo žandikaulį.

– Atsiprašau, šefe, dantį sopa. Gal žinote gerą dantų gydytoją?

– Gerų nebūna. Visi jie – šunsnukiai ir sadistai. Verčiau pririšk prie danties plytą ir mesk per langą.

Staiga į kabinetą įpuolė siutulio pagauta Liza Mod. Užtrenkusi duris, ji dūrė pirštu į Frostą.

– Pasakėte ponui Maletui, kad žmogžudystės, jūsų nuomone, nesusijusios.

– Taip, širdele, pasakiau. – Frostas nė neketino išsisukinėti. – Jei būčiau žinojęs, kad bylą jis

paskirs man, būčiau pamelavęs. Nėmaž nenorėjau keltis tokioje ankstybėje ir žiūrėti, kaip Draisdeilis darinėja vargšę merginą.

– Žinojote, kad noriu tos bylos. Turėjau ją gauti.

– Dirbkime kartu, – pasiūlė inspektorius. – Jeigu susimausiu, prisiimsiu kaltę. Jei nusikaltimą ištirsime, nuopelnai – tavo.

Liza vos pastebimai linktelėjo. Žinojo, kad Frostui, skirtingai nei jai, karjera nerūpi.

Morganas, su kažkuo pakalbėjęs telefonu, inspektoriaus paklausė:

– Šefe, ar nieko tokio, jei trumpai išeisiu – pas dantų gydytoją?

– Žinoma, eik, – atsakė Frostas, – ir būk, kiek tau reikia. Bet tik per pietų pertrauką. – Lizos jis pasiteiravo: – Kaip sekasi tirti ginkluotą apiplėšimą?

Ūmai pajutusi užeinant šleikštulį, moteris sunkiai susmuko ant kėdės.

– Širdele, ar viskas gerai? – susirūpinęs paklausė Frostas.

– Nieko ypatingo, kažkas sudirgino skrandį, – sumurmėjo ji. Baimindamasi ištarmės, vis atidėliojo nėštumo nustatymo testą, bet ketino, vos grįžusi namo, įsigyta juostele pagaliau pasinaudoti. – Kaip sekasi tirti apiplėšimą? Kol kas beveik nepasistūmėjau. Nusikaltėlius nukentėjusieji apibūdino, bet pagrobto automobilio nerandame. Ginkluotam banditui pasipriešinęs senukas kvietėsi mane pasišnekėti, tačiau nieko naujo nepasakė. Važiuosiu į ligoninę apklausti kito nukentėjusiojo, to, kurį nusikaltėliai sužeidė, atimdami automobilį. – Inspektorė priekaištingai dėbtelėjo į Morganą. – Turėjote pasidomėti kasininkės praeitimi.

– Prieš jums ateinant, ponia, kaip tik ruošiausi tai daryti, – atsakė konsteblis ir nėrė iš kabineto.

Frostas šyptelėjo į ūsą. Morganas buvo bebaigiąs perimti bloguosius jo įpročius.

Bilas Velsas pašnairavo į sieninį laikrodį, pravėrė duris į laiptus, vedančius valgyklėlėn, pauostė. Neužuodęs čirškinamos kiaulienos kvapo, apniuko. Jeigu kompleksinių pusryčių vėl neliko?.. Nuovados seržantas nekantriai laukė ji pakeisiančio konsteblio Koljerio. Iš tikrųjų pirmas pusryčiauti turėjo eiti Velsas, bet pašėlo įkyriai skambinti prakeiktas Maletas, jam mat, ruošiantis posėdžiui valdyboje, prireikė visokiausių idiotiškų duomenų. Na ne, nebelauks jis to Koljerio, nueis ir papusryčiaus. Priimamasis kelias minutes gali pabūti ir be priežiūros, nieko jam nenutiks.

Išgirdęs kažką krenkščiant ir švelniai barbenant į stalą, Velsas nepatenkintas persiraukė. Jo dėmesio pageidavo žemaūgis storulis languota eilute. Rankose jis laikė plastikinį pirkinių maišelį. Neduokdie, dar viena padvėsusi katė, pamanė seržantas. Padvėsusias kates žmonės nešdavo į nuovadą. „Štai, pareigūne, radau ant vejos prie namų."

– Pone, klausau jūsų, – suniurzgė Velsas, pasirengęs griebti maišelį, mesti jį po stalu ir skuosti į valgyklą.

– Norėčiau į ką nors kreiptis, – pasakė storulis.

Tad kreipkis, velniai rautų, patyliukais sumurmėjo seržantas, o balsu pasiteiravo:

– Kokiu reikalu, pone?

– Radau sode, – atsakė vyriškis ir kyštelėjo maišelį Velsui panosėn.

Seržantas, dar neužmiršęs moteriškės, panašiame maišelyje atnešusios įkaltį – krūvelę išmatų, vagies paliktų ant kilimo jos namuose, – ir pareikalavusios nustatyti DNR, atsargiai žvilgtelėjo į vidų. Jei ir čia bus tas pats, jis pasirūpins, kad įkaltį gautų tirti Liza Mod. Bet maišelyje buvo ne išmatos. Į seržantą išsišiepusi spoksojo žmogaus kaukolė.

Įėjęs į kabinetą, Velsas pasiteiravo į bylą įsigilinusio Frosto, kur išsivilkusi Poniutė.

– Į ligoninę, – atsakė inspektorius. – Grįš po pietų.

– Vadinasi, nepasisekė tau, – tarė seržantas ir padavė maišelį. – Pilietis rado sode.

– Rupūžėle! – šūktelėjo Frostas, dirstelėjęs į vidų, ir pastūmė maišelį į šalį. – Jei tris savaites niekas nepasiges, tasai pilietis gali pasilikti ją sau, taip jam ir pasakyk. – Inspektorius vėl pasiėmė aplanką su byla ir pridūrė: – Gali atiduoti Morganui, bus jam gera praktika.

– Morganą kažkur išsiuntė Poniutė. Teks tirti tau. Daugiau nėra kam.

– Po šimts velnių! – suniurzgė Frostas. – Kodėl senų seniausiai mirę nelaimėliai visada atitenka man? – Jiedu nuėjo į priimamąjį. Inspektorius linktelėjimu pasisveikino su storuliu ir paklausė: – Radote sode?

– Griaudamas pašiūrę, – atsakė vyriškis. – Parduodame namą. Žmona sako, kad toks laužas sode tik numuš kainą. Ardžiau stoginės pamatą ir radau šitą.

– Kiek laiko pašiūrė išstovėjo?

– Visą amžinybę. Kai įsikraustėme prieš trisdešimt metų, ji jau buvo.

Frostas išėmė kaukolę iš maišelio ir įsižiūrėjo, vildamasis, kad rasis kokia nors vaisinga mintis. Tiesą pasakius, grūmėsi su pagunda storuliuko kaip nors atsikratyti, o jo radinį kuo greičiau užmiršti.

– Ko gero, jūsų namas pastatytas buvusių kapinių žemėje, – pasakė. – Turbūt žinote, taip jau yra buvę.

Vyriškis papurtė galvą.

– Ten anksčiau buvo pelkynas. Prieš užstatant, nusausintas. Pelkėse niekas nieko nelaidodavo.

Labai jau tu išmintingas, pamanė inspektorius.

– Radote tik kaukolę? – paklausė.

– Atnešiau tik kaukolę. Yra ten ir kaulų. Pamaniau, geriau jų nejudinti.

Frostas niauriai linktelėjo.

– Atsiųsime pareigūnus, – prižadėjo. Kai storulis išėjo, Velsui inspektorius pasakė: – Man reikės poros konsteblių su kastuvais.

Seržantas ėmėsi organizuoti brigadą, o Frostas padėjo kaukolę ant stalo ir įbruko tarp išgeltusių dantų uždegtą cigaretę.

– Labai juokinga! – subambėjo Velsas. – Nenoriu tos sumautos baidyklės nė matyti. Greičiau nešk ją iš čia!

Inspektorius atėmė iš kaukolės cigaretę ir įsikando pats.

– Kiek turi būti išgulėję palaikai, kad galėtume nekvaršinti sau galvos? – pasiteiravo.

– Septyniasdešimt metų, – atsakė seržantas ir kreipėsi į vėluojantį iš valgyklos Koljerį: – Pusryčių liko?

Konsteblis papurtė galvą.

– Jei paskubėsite, seržante, sumuštinį su kumpiu gal dar ir gausite.

Velsas išskuodė į valgyklą. Kailį Koljeriui ketino nudirti grįžęs.

Frostas dar kartą pažvelgė į kaukolę ir įmetė ją į maišelį.

– Verčiau jau būtum išgulėjusi daugiau nei septyniasdešimt metų, – sumurmėjo, – antraip būsi sudergusi man visą dieną.

Rajono patrulio automobilis sustojo prie vartelių, už kurių stypsojo į veją įsmeigtas kuolas su skydeliu viršuje. PARDUODAMA. Namas buvo sujungtas su kitu. Iš mašinos išlipo Frostas, Koljeris ir Džordanas. Konstebliai su kirtikliais ir kastuvais ant pečių panėšėjo į du iš septyneto nykštukus, grįžtančius iš darbo deimantų kasykloje. Inspektorius paniuręs nusekė takeliu jiems iš paskos. Dar nepriėjus namo, atsivėrė laukujės durys, iššokęs storulis baugščiai apsidairė ir mostais suragino pareigūnus greičiau eiti į vidų. Šeimininkui už nugaros stovėjo jo žmona, karingai nusiteikusi moteriškė dažytais plaukais. Šviesiai violetinė jų spalva idealiai derėjo prie levandinio baldų lako kvapo, kuris it beisbolo lazda tvoskė pareigūnams į nosis.

– Na taip, žinoma, – nepatenkinta suburbėjo moteris, – tegul visa gatvė pamato, kad pas mus lankosi policininkai.

– Juk aš nežinojau, kad pareigūnai atvažiuos policijos automobiliu, – pamėgino pasiteisinti jos vyras.

– Kuo jie, tavo galva, turėjo atvažiuoti – municipaliteto šiukšliaveže? – atkirto žmona ir pasisuko į Frostą ir konsteblius. – Nusivalykite kojas ir uždarykite duris, tik mikliau.

Šeimininkės budriai stebimi pareigūnai iš koridoriaus, apdairiai iškloto senais laikraščiais, perėjo į virtuvę, iš šios išėjo į sodą.

Luitais sudažytas betonas buvo tvarkingai sukrautas prie nugriautos medinės pašiūrės lūžgalių. Iš suplūktos žemės kyšojo į žmogaus raktikaulį įtartinai panašus pagaikštis.

– Ką gi, kaskite, – paragino konsteblius Frostas ir pasitraukė į šalį.

Kaimynų languose sujudo dieninės užuolaidos. Žemę sode rausiantys policininkai sužadino visuotinį smalsumą.

– Na ką, patenkintas?! – užsipuolė storulį sutuoktinė. – Visa gatvė sukelta ant kojų!

– O ką aš galėjau padaryti? – mėgino teisintis anas.

– Sakiau, ką – sumesti kaulus į duobę ir užkasti.

Po šimts rupūžiokų, geresnio pasiūlymo nė nesugalvotum, pamanė Frostas.

– Ten gali būti ir daugiau griaučių, – pasakė vyriškis.

– Gali? Kai šitaip nesiseka, nieko kitko ir nesitikiu. Kas dabar pirks namą! – Moteriškė, atmetusi galvą, rūsčiai nužvelgė pravirus langus ir sušuko: – Ką, dar neprisispoksojote?!

Smalsuolių dėl to tik padaugėjo, mat ir kiti kaimynai puolė prie langų pažiūrėti, kas dedasi.

– Tikėtis puodelio arbatos turbūt neverta? – einančios į vidų šeimininkės paklausė jau spėjęs sužvarbti Frostas.

– Visiškai teisingai, po galais, – neverta! – atšovė moteris ir užtrenkė duris.

Jos vyras šyptelėjo lyg prasikaltęs ir taip pat nuskubėjo į namą. Šaižus sutuoktinį be atvangos vainojančios žmonos balsas buvo gerai girdėti net sode.

– Matyt, neša vyreliui pypkę ir šlepetes, – sumurmėjo Frostas.

Namo Liza Mod užsuko, grįždama iš ligoninės. Nieko ypatingo iš senuko ji neišpešė, jis tik pakartojo tai, ką buvo sakiusi ir žmona. Iš ligoninės valgyklos sklindantys kvapai inspektorę supykino ir ji automobilių stovėjimo aikštelėje išsivėmė. Ilgiau atidėlioti nebegalėjo, tad atplėšė nėštumo nustatymo juostelės pakuotę ir perskaitė instrukciją.

Nukasę didžiumą žemių, Koljeris ir Džordanas klūpėdami atsargiai, kad nesujudintų kaulų, žarstė į šalis paskutinius grumstelius.

– Inspektoriau, regis, atkasėme, – pagaliau pasakė Džordanas.

Frostas priėjo pažiūrėti. Visu ilgiu gulintiems griaučiams trūko tik kaukolės. Inspektorius pamėtėjo šią Džordanui, kad padėtų kur pridera.

– Didžiojo maro auka, – iškilmingai paskelbė Frostas.

– Gal ir auka, tik iš vėlesnių laikų, – paprieštaravo Koljeris.

– Na tuomet nelaimėlis, iškritęs iš dirižablio.

Prieš aštuoniasdešimt, nei daugiau, nei mažiau, metų.

Iš namo į sodą išėjo daktaras Makenzis, budintis policijos gydytojas. Frostas draugiškai jam pamojo, o Koljeriui šnipštelėjo pabėgėti į gatvę ir perstatyti kitur automobilį, jei daktaras saviškį bus pastatęs prieš jį. Makenzis garsėjo įpročiu, įjungdamas variklį – ypač, kai būdavo dosniai privaišintas dėkingų pacientų, saugančių jį nuo peršalimo, – mestelėti mašiną atbulą. Sodriai įraudę daktaro skruostai, netvirtas žingsnis ir viskio kvapelis bylojo, kad peršalimo profilaktika pasirūpinta ir šįsyk.

– Inspektoriau, kas šį kartą? – paklausė Makenzis, imdamas Frosto pasiūlytą cigaretę.

– Akmens amžiaus griaučiai, – atsakė inspektorius, rodydamas į kaulus. – Labai seni. Mielai būčiau jūsų netrukdęs, bet privalau laikytis taisyklių.

– Akmens amžiaus? – mąsliai psklausė gydytojas atsitūpęs.

– Jei ne senesni.

– Čia – vyras ir jis jau kuris laikas miręs.

– Regis, sutryptas dinozauro. Tad galime manyti, kad miręs bent prieš šimtą metų?

Makenzis papurtė galvą.

– Ne taip seniai.

– Gal bent prieš septyniasdešimt vienus?

– Iš akies nenustatysi. Vežkite griaučius į ligoninę. Vienas ten dirbančių gydytojų konsultantų gerai išmano kaulus. Jo žinios jums tikrai pravers.

– Ar būtina taip terliotis? – mažne maldaudamas paklausė Frostas. – Nejaugi neįmanoma čia pat atsakyti į visus klausimus?

Makenzis putliais pirštais apčiupinėjo kaukolės pakaušį.

– Kiaušas įlaužtas, – pratarė.

– Tai ir buvo mirties priežastis?

Gydytojas padėjo kaukolę ant žemės ir nusišluostė pirštus.

– Džekai, negaliu pasakyti. Žmogus galėjo būti pirmiau išskrostas ir pripumpuotas arseno. Kreipkis į ligoninės konsultantą, manau, jis į tavo klausimus atsakys.

Inspektorius paniuro.

– Daktare, kalbėkime be užuolankų. Rūpesčių man jau gana – nužudyta prostitutė, dingusi mergaitė... Kam man gaišti laiką prie šito Piltdauno žmogaus*? Suprantu, priversti jūsų negaliu, bet ar nesutiktumėte, juolab kai vaišinatės mano cigaretėmis, pripažinti, kad griaučiai pakasti mažiausiai prieš septyniasdešimt metų? Automobilyje gal net rasčiau kokį butelį viskio.

Makenzis susimąstęs pasikasė skruostą, staiga vėl atsitūpė šalia palaikų ir ėmė krapštyti prie riešakaulio priskretusias žemes. Krapštė raukydamasis. Paskui atsitiesė ir pasakė:

– Inspektoriau, jei gerai prisimenu, akmens amžiaus žmonės laiką matavo orientuodamiesi pagal saulę.

– Šūdienė! – išsprūdo Frostui.

Įrudusį griaučių riešo kaulą juosė laikrodžio

* Viena garsiausių XX a. mokslo klastočių. 1912 m. prie Piltdauno kaimo (Anglija) rasti kaukolės fragmentai buvo paskelbti mokslo sensacija – trūkstamos žmogaus evoliucijos grandies palaikais. Vėliau paaiškėjo, kad tai tėra gudri apgavystė – šiuolaikinio žmogaus kaukolė, sujungta su orangutano žandikauliu.

apyrankė iš nerūdijančio plieno.

– Ar vis dar galiu tikėtis to viskio? – paklausė Makenzis.

– Pasvajokite, – atkirto inspektorius. – Galite paprašyti šeimininkės puodelio arbatos.

Jis susisiekė su nuovada, paprašė atsiųsti nusikaltimo vietos tyrėjų bei teismo ekspertų ir, numetęs ant kaulų nuorūką, nuėjo į automobilį.

– Šūdienė! – išsprūdo Lizai.

Plastikinėje juostelėje buvo išryškėjęs mėlynas ruoželis. Vildamasi, kad suklydo, ji dar kartą paskaitė instrukciją. Ne, nesuklydo. Laukėsi.

5

Jis vėl sėdėjo ant stalviršio krašto žmogžudysčių tyrimo kambaryje ir rūškanas klausėsi saviškių, kurie nelabai turėjo ką pasakyti, ataskaitų. Visą dieną ėję per butus, kvotę liudininkus, nužudytosios pavardės jie taip ir nesužinojo. Nuompinigius už pirmuosius tris mėnesius mergina buvo sumokėjusi grynaisiais, agentams nieko daugiau ir nereikėjo. Jiems ji buvo prisistačiusi Džeine Smit, bet jokia Džeinė Smit jos nurodytu – spaudos kiosko – adresu negyveno. Pagal numerius patikrinus Kleitono gatvėje stovinčių automobilių savininkes, išaiškėjo, kad visos jos – senyvo amžiaus. Kelios iš lovų išverstos prostitutes apie nužudytąją papasakojo nedaug: naujokė, regis, be sąvadautojo, nuolat brovėsi į kitų merginų teritorijas.

Pastaroji aplinkybė Frostą sudomino.

– Atkreipk į tai dėmesį, – tarė jis Henlonui. – Jeigu ji lįsdavo į kitų merginų medžioklės plotus, kuriam nors sąvadautojui galėjo kilti noras įžūlėlę pamokyti. Gal ėmė ir persistengė. – Inspektorius nužvelgė savo darbo grupę. Visi atrodė nusikamavę. Sunkus, tačiau bergždžias darbas ypač vargino. – Šįvakar, kai visos merginos gaudys klientus, jums vėl teks padirbėti. Kuri nors iš rytą neįsileidusiųjų gali ką nors žinoti. – Nusižiovavęs inspektorius pridūrė: – O dabar važiuokite namo pamiegoti.

Frostas, tramdydamas nesilaujantį žiovulį, stebėjo besiskirstančius pavaldinius. Mielai būtų nusnūdęs ir pats. Suviauksėjo telefonas. Ragelį pakėlė viena konsteblių.

– Inspektoriau, ekspertai teiraujasi jūsų, – pasakė ji. – Dėl tų griaučių.

– Nejaugi negalima atidėti? – paklausė Frostas, jau su šaliku žengdamas durų link.

– Sako, reikalas skubus.

– Pasakyk, kad siunčiu juos velniop. Bet į laboratoriją, važiuodamas namo, vis tiek užsuksiu.

Inspektorius, tirtėdamas iš šalčio, nuturseno prie savo automobilio. Liza Mod turėtų padėti tirti žmogžudystę, bet ėmė ir balažin kur dingo, patyliukais stebėjosi jis.

Liza buvo namie, telefonu kalbėjosi su abortų klinika Londone – inspektorė ieškojo tokios gydymo įstaigos, kuri būtų kuo toliau nuo smalsių Dentono akių ir ausų. Jai buvo pasiūlyta atvykti rytojaus popietę, operacija numatyta kitą dieną. Medikai Lizą užtikrino, kad po savaitės galėsianti grįžti į darbą. Ji padiktavo kredito kortelės duomenis.

Į baltomis plytelėmis išklotą, įrangos iš nerūdijančio plieno prikimštą teismo ekspertizės laboratoriją Frostas įžengė, įsikandęs cigaretę, nors vyresniajam specialistui Hardingui tai anaiptol nepatiko. Kažką suburbėjęs, inspektorius priėjo prie stalo, ant kurio gulėjo kaulai – žmogaus griaučiai.

– Surinkome visą komplektą, – didžiuodamasis pasakė ekspertas.

– Džiaugiuosi, kad nieko netrūksta, – be džiaugsmo atsakė Frostas.

Švariai nuvalyta kaukolė išsišiepusi rodė geltonus dantis. Inspektorius papūtė į nosies skylę dūmus, šie sruogomis išvinguriavo pro akiduobes.

– Prašyčiau to nedaryti, – sumurmėjo Hardingas.

Frostas užgnybė cigaretę ir įsimetė į apsiausto kišenę.

– Ką gi, sakykite šito bėdžiaus pavardę, adresą, batų dydį, klokite – kas jį nužudė, ir atstosiu nuo jūsų.

– Tokių dalykų jums neatskleisiu, bet šį tą pasakyti galiu, – santūriai šyptelėjęs atsakė ekspertas ir paėmęs dalį gražiai perpjauto stipinkaulio parodė inspektoriui pjūvio plokštumą. – Kaulą ištyrė ligoninės gydytojas konsultantas. Jo nuomone, griaučiai – trisdešimtmečio vyro. – Frostas abejingai gūžtelėjo pečiais, o Hardingas rūpestingai padėjo stipinkaulį atgal ir parodė į rudomis dėmėmis nusėtą blauzdikaulį su lūžio žyme ties kulkšnimi. – Matote? Tas žmogus kelios savaitės prieš mirtį buvo susilaužęs kulkšnį.

Inspektorius įsižiūrėjo atidžiau.

– Iš kur žinote? – paklausė.

Ekspertas, patenkintas, kad pasitaikė proga pademonstruoti išmanymą, nusišypsojo.

– Lūžę kaulai gyja savaime. Pamažėle suauga, kol žmogus gyvas. Bet mirus tas procesas nutrūksta. Pasak konsultanto, čia matyti, kad kaulas gijo tik kelias savaites.

Frostas parodė į kaukolę.

– O kaip dėl kiaušo lūžio?

– Veikiausiai tai ir buvo mirties priežastis, nors,

laiku sulaukus medikų pagalbos, toks lūžis nebūtų lemtingas.

– Gal tam vyrui tiesiog nepasisekė, tarkime, jis pargriuvo ir prasiskėlė galvą todėl, kad koja buvo sužalota?

– Konsultanto nuomone, tokios galvos traumos priežastis – ne kas kita kaip senas geras smūgis buku daiktu.

– Ar jis nepasakė, prieš kiek laiko šitas bėdulis miręs? Na bent su minučių paklaida.

– Tikrai mažiau nei prieš septyniasdešimt metų, kad ir kaip jums, inspektoriau, tai nemalonu. Šitas žmogus mirė prieš keturiasdešimt penkiasdešimt metų. Štai patvirtinimas. – Hardingas paėmė nedidelį plastikinį maišelį su rankiniu laikrodžiu viduje. – Gamintoją pavyko išsiaiškinti. Šitoks modelis pirmą kartą pagamintas prieš keturiasdešimt penkerius metus.

Frostas dar kartą apžiūrėjo kaukolę.

– Kaplius ištyrinėjote?

– Visi dantys – natūralūs ir gana sveiki, tik pora plombų. Tiesa, naudos iš šios informacijos ne kažin kiek. Abejoju, ar mums pavyks rasti dantų gydytoją, kuris šitiek laiko saugotų paciento duomenis.

Inspektorius, suraukęs antakius, nužvelgė griaučius ir sumurmėjo:

– Kaip tą vyrutį atpažinti, kai jis pats nėmaž mums nepadeda?

– Visai nepaslaugus, – pritarė Hardingas. – Kruopščiai persijojome žemes tame sklype, kur jis buvo užkastas. Nieko neradome. Augalinės kilmės medžiaga, tokia kaip medvilnė, per šitiek metų ir

turėjo supūti, bet kodėl neliko tokių aprangos detalių kaip sagos, sagtys, užtrauktukai, metalinės kilpelės? Neradome ničnieko.

– Ir ką gi tai reiškia?

– Panašu, kad žmogus nužudytas visiškai nuogas – tik su rankiniu laikrodžiu. Arba nurengtas jau nebegyvas.

Frostas įnirtingai pamaigė randą. Teismo ekspertizės laboratorijoje buvo pasiutusiai šalta – kaip lavoninėje. Jis užvertė akis, lyg tikėdamasis lubose išskaityti išganingą mintį.

– Nuogut nuogutėlis, bet su laikrodžiu. Hmm... Aš nuogut nuogutėlis, bet su laikrodžiu būnu tik tada, kai birbinu kokią gražuolę ir nenoriu pražiopsoti per televiziją rodomų futbolo rezultatų. – Žiūrėdamas, kaip Hardingas deda laikrodį į stalčių, inspektorius pridūrė: – Ačiū už bergždžias pastangas.

– Inspektoriau, yra dar šis tas, – pasakė ekspertas ir gudriai šyptelėjo – kaip lošėjas, slepiantis kozirį. Tada pasilenkė ir iš po laboratorinio darbastalio kai ką paėmė. Polietileninį maišelį su kažkokiu rūdimis apėjusiu daiktu. Frostas pažvelgė į vidų. Visiškai surūdijusio virtuvinio peilio kriaunos buvo seniai nutrupėjusios, metalinis koto strypas baigėsi pakabinimo žiedu. – Radome po griaučiais, – paaiškino Hardingas.

Inspektorius apžiūrėjo ilgaašmenį peilį. Pavojingas ginklas galėjo būti, kol naujas.

– Sakote, tas žmogus nudurtas?

Ekspertas papurtė galvą.

– Deja, susieti peilio su palaikais nėra kaip.

Taip, jis gulėjo po griaučiais, bet žemėje galėjo atsidurti daug anksčiau.

– Ačiū už dar bergždesnes pastangas, – prunkštelėjęs suniurnėjo Frostas. – Kad padėjote, tai padėjote! – Prie durų jis stabtelėjo ir paklausė: – Ar tas bėdžius tikrai nebegyvas?

– Ką turite galvoje?

– Niekšelis ką tik nudžiovė iš manęs cizą, – atsakė inspektorius ir parodė į kaukolę, kuriai tarp dantų smilko cigaretė.

– Nejuokinga, – abejingai atkirto Hardingas.

Bet Frostas, eidamas iš laboratorijos, vis tiek skaniai pasijuokė.

Į nuovadą jis grįžo penkiolika po dešimt. Nuojauta kuždėjo, kad laukia dar viena ilga, sunki naktis. Inspektorius papasakojo saviškiams apie rastuosius griaučius, bet primygtinai patarė negaišti su jais laiko.

– Pirmiau mums reikia surasti prostitutės žudiką, – priminė jis. Girgžtelėjo durys, į kambarį įslinkęs Valstietis, tikėdamasis likti nepastebėtas, pirštų galais nutykino prie laisvos kėdės. – Norėčiau atsiprašyti kriminalisto konsteblio Morgano, – pasakė Frostas, – kad pradėjau pasitarimą, nelaukęs, kol jis teiksis prie mūsų prisidėti.

– Šefe, atsiprašau... prakeiktas žadintuvas... – kvailai išsišiepęs, pralemeno Morganas.

– Na taip, tie sumauti žadintuvai taip jau pagaminti: jeigu išjungi ir toliau dedi į akį, iš jo nėra jokios naudos. – Pamatęs, kad konsteblis trina žandikaulį, inspektorius pasiteiravo: – Kaip sekėsi pas dantų gydytoją?

Morganas iškėlęs pakratė baltą flakonėlį.

– Davė skausmą malšinančių. Pasakė, kol išbrinkęs, verčiau neliesti.

– Tą patį man kartą sakė viena seselė, tik ji turėjo omeny mano pimpalą. – Ant stalviršio kampo sėdintis Frostas nušoko ant grindų. – Ką daryti, žinote. Pasišnekėkite su naktinėmis plaštakėmis, gal pagaliau sužinosime nužudytosios pavardę. Tik šiukštu nepasiduokite jų vyliams!

Grįžęs į kabinetą, inspektorius gavo nustebti – jo laukė Liza.

– Inspektoriaus, ar galime šnektelti?

– Žinoma. – Jis mostelėjo į kėdę. – Kaip ginkluoto apiplėšimo byla?

– Niekaip... Deja, savo bylas turėsiu perduoti jums.

Frostas kilstelėjo antakius.

– Šit kaip?

– Man reikia pavažiuoti iki Londono. Pasigydyti.

– Tikiuosi, nieko rimto? – sunerimęs paklausė inspektorius.

Moteris papurtė galvą.

– Nieko... Nesudėtinga operacija... Grįšiu po kelių dienų.

– Gerai.

Iš tikrųjų padėtis buvo velniškai prasta. Nuovadoje ir šiaip trūkstant pareigūnų, jį dar užgriūva Lizos bylos. Frostas luktelėjo. Neatrodė, kad kolegė ketintų pasakoti, kas nutiko, bet jis ir pats nujautė: ne dėl įaugusio nago ji važiuoja į Londoną.

– Išvažiuoju rytoj popiet, grįšiu tikriausiai kitą penktadienį, – pasakė Liza.

– Grįšk, kai būsi visiškai sveika. Pasistengsiu nieko blogo tavo bylose nepridirbti.

– Žinau, kad nepridirbsite, – nusišypsojusi atsakė ji.

– Dėl to apiplėšimo...

– Kažkur ten, kur peršovė senukui koją, nusikaltėliams prireikė pasikeisti automobilį... Bet nei vienos, nei kitos mašinos nerandame.

Frostas pasikasė smakrą.

– Iki miško rajono jie visai nebūtinai važiavo savo automobiliu. Galėjo tiesiog nueiti. Gal jie kur nors ten ir gyvena.

– Gal. Bet jeigu jie vietiniai, senuko automobilį turėjo palikti kur nors Dentone. Kodėl mes jo nerandame?

– Todėl, po galais, kad esame neišmanėliai, – atsakė inspektorius. – Ir dirbti nėra kam, dėkui Maletui, visas mūsų pajėgas dosniai išskolinusiam kitiems skyriams. Mes net neturime ko pasiųsti apieškoti šalutinių gatvelių ir skersgatvių.

– Taigi... – palingavusi galvą, pratarė Liza.

Frostas susirado trumputį pieštuką ir, apvertęs vieną skyriaus viršininko raštų, pasiruošė rašyti.

– Klok savo bylas, – paragino.

Pro duris įpuolęs vyriokas nuovados seržantui Bilui Velsui nepatiko iš karto. Na, bet piliečių, kurie su apgailėtinomis savo bėdomis griaudavosi į nuovadą, reikalaudami skubių policijos veiksmų, jis nemėgo iš esmės. Trečią dešimtį bebaigiąs stačiokas trumpai nudžyrintais plaukais ir surūgėlio veidu, prašydamas dėmesio, spragtelėjo pirštais.

– Klausau jūsų, – suburbėjo seržantas. Nutarė, kad toks apuokas gali apsieiti ir be „pono".

– Mano automobilis nuvarytas.

– Nuvarytas automobilis? – Velsas ištraukė iš šūsnies popierių blanką ir padėjo priešais interesantą. – Užpildykite.

– Suknistus blankus patys ir pildykite, – atrėžė storžievis ir pastūmė popierių seržantui. – Kas mašiną nuvarė, žinau. Jūsų darbas – suimti.

– Na ir kaip manote, kas gi ją nuvarė? – paklausė seržantas.

– Aš ne manau, po šimts velnių, o žinau! Mano draugė... na, tiksliau, buvusi. Paliko mane. Paspruko su visais mano ratais.

– Sakote, paėmė automobilį, jūsų neatsiklaususi?

Vyriokas užvertė akis į lubas.

– Tai ir yra vagystė, gal ne? Ar aš gaiščiau laiką su besmegeniu faru, jei pats būčiau leidęs automobilį paimti?

Velsas tvardydamasis sugriežė dantimis. Tikiuosi, ta merga su sutriestu kledaru nulėkė nuo stataus skardžio, pamanė. Vyriškis išsiėmė iš pakelio cigaretę. Seržantas luktelėjo, kol jis užtrauks dūmą, ir tik tada parodė į užrašą: NERŪKYTI.

– Prašyčiau, – ištarė Velsas, baimindamasis, kad nelaiku atsirioglins Frostas su cigarete dantyse ir viską sugadins. Interesantas persiraukė, bet numetė rūkalą ant grindų ir primynė. Seržantas maloniai jam nusišypsojo ir pasakė: – Dėstykite įvykio aplinkybes, tik trumpai. Mes labai užsiėmę.

– Abu dirbame naktimis. Šiaip aš vakarais nuvežu draugę į darbą, rytais pasiimu. Vakar nedirbau, važiavau į Londoną žiūrėti rungtynių.

Velsas dūrė į vyriškį pirštu.

– Prisimenu jus. Naktį kartu su kitais smarkuoliais iš autobuso buvote čia. Ar tik ne jūs vėmėte antai tame kampe?

– Taip, buvau čia, bet nevėmiau. Tai va, draugės nuvežti negalėjau, tad patariau skambtelėti į darbą ir perspėti, kad susirgusi ar panašiai.

– Kodėl pati negalėjo nuvažiuoti?

– Neišlaikė vairavimo egzamino. Jei pakliūtų į avariją ar dar kas nutiktų, draudikai nemokėtų. Šįryt grįžęs namo neradau nei merginos, nei – svarbiausia – savo automobilio.

– Ką darėte?

– O ką, velniai griebtų, galėjau daryti? Kritau į lovą. Atsikėliau popiet, apie keturias, draugės vis dar nė kvapo. Sulaukiau dešimtos, kai ji jau turėjo būti darbe, ir paskambinau į ligoninę.

– Į ligoninę? – nustebęs perklausė Velsas.

– Ji dirba naktine slauge viešojoje – tikriau, taip man sakydavo. Paskambinęs išgirdau, kad niekas ten tokios slaugės net nežino.

Seržantas delnu pasitrynė kaktą. Na ir keblastis!

– Niekas nežino? Ar jūsų draugė buvo įsidarbinusi per agentūrą? – paklausė jis.

– Nežinau. Koks skirtumas?

– Kai kurios slaugės, per agentūrą įsidarbinančios ne visu etatu, vengdamos mokėti pajamų mokestį, pasisako išgalvotas pavardes. Gal ir jūsų mergina taip darė?

– Kai kalbėjau su ligonine, man buvo pasakyta, kad tame skyriuje naktinėmis slaugėmis dirba tik dvi jamaikietės ir vienuolė... – Vyriškis išsiėmė iš kišenės nuotrauką ir atkišo Velsui. – Na, ar mano

mergina bent kiek panaši į nupiepusią vienuolę?

Nuovados seržantas pažvelgė į fotografiją. Joje išvaizdi mergina su suknele labai gilia iškirpte, pasilenkusi į priekį, demonstravo tarpą tarp krūtų. Šios taip traukė akį, kad Velsas net ne iš karto atkreipė dėmesį į merginos veidą. O atkreipęs vos neišsižiojo.

– Pone, luktelkite minutę, – sumurmėjo ir, nuskubėjęs pas operatyvininkus – kad negirdėtų interesantas, – paskambino Frostui. – Džekai, skuosk čionai, – pasakė ir vėl įsmeigė žvilgsnį į nuotrauką.

Mergina iš tiesų buvo ne vienuolė, o... prostitutė. Nužudytoji.

Frostas pabaksnojo cigarete į pakelį ir ją užsidegė. Kvotos kambaryje atsirėmęs į sieną, jis įdėmiai stebėjo Lizos apklausiamą vyriškį.

– Kas čia, velniai rautų, dedasi?! – piktinosi šis. – Iš pradžių tešlagalvis faras aiškina man, kaip pasiutusiai jūs visi čia užsiėmę, paskui staiga iš manęs pavogti ratai parūpsta net dviem kriminalistams inspektoriams!

Liza pasistengė nuraminti jį šypsena.

– Tik norime šį tą išsiaiškinti, – pasakė ir dirstelėjo į blanką. – Jūs – Viktoras Džonas Luisas, gyvenate Dentone, Flamandų gatvėje 2A?

– Ei, brangute, kiek dar sykių reikės kartoti? Blanką užpildžiau prieš penkias minutes, ir nei mano pavardė, nei adresas per tiek laiko, įsivaizduokite, nepasikeitė!

Inspektorė kilstelėjo nuotrauką ir paklausė:

– O čia – jūsų mergina, Merė Džeinė Adams?

– Taip.
– Gyvenate kartu?
– Taip.
– Kiek laiko?
– Pusę metų. Kaip visi tie jūsų klausimai padės man susigrąžinti automobilį?
– Nenukrypkime. Kur dirbate?
– Feltone, visą parą veikiančioje degalinėje.
– Kada paskutinį kartą matėte Merę?
– Vakar popiet, apie penktą valandą, tada išėjau į autobusą.
– Šiandien prabudęs ir supratęs, kad draugė negrįžusi, nesunerimote?
– Aišku, sunerimau. Ji paliko mane ne pirmą kartą, bet šį sykį dar ir mašiną nugvelbė. Kai tą kalę rasite, apkaltinsiu vagyste.
Liza žvilgtelėjo į Frostą – gal ir šis norėsiąs ko nors paklausti. Inspektorius atsisėdo greta kolegės ir pasakė:
– Pone Luisai, deja, naujienos labai blogos...

Lavoninės darbuotojas kramtomosios gumos gniužulėlį prilipdė prie stalviršio apačios, nutaisė graudžią išraišką ir nusivedė juos į šaldymo skyrių. Ištraukęs ilgą stalčių, atbloškė maršką ir pagarbiai atsistojo pašalyje. Be makiažo mirusioji panėšėjo į mokinukę. Luisas įsižiūrėjo jai į veidą, paskui skausmo perkreiptu veidu nusigręžė ir linktelėjo Frostui.
– Taip... Čia Merė.
Pakeliui iš lavoninės Luisas vis šluostėsi krumpliais ašaras. Frostas sumurmėjo porą atjautos žodžių, bet daugiau nesakė nieko. Galvojo apie kitką.

Ne todėl, kad būtų beširdis. Gedinčius artimuosius iš lavoninės jis lydėdavo taip dažnai, kad tai jau buvo beveik rutina. Neįsijausdavo į kitų žmonių sielvartą, antraip būtų reikėję sielotis kasdien ir darbas būtų tapęs kančia.

Kai juodu grįžo į nuovadą, Frostas paliko Luisą su puodeliu stiprios arbatos pagrindiniame kvotos kambaryje, o pats išėjo peržiūrėti Morgano parengtų ataskaitų. Pavartęs popierius, tarė:

– Štai tau dar vienas darbelis, Valstietuk. Luisas sako palikdavęs merginą prie ligoninės, pasibaigus pamainai, iš ten pat paimdavęs. Iš tikrųjų ji darbavosi Kleitono gatvėje. Tad kaip ten nusigaudavo? Eiti pėstute – per toli. Pasidomėk taksi firmose.

– Kuo pasidomėti, šefe? – paklausė Morganas.

– Gali būti, kad Luisas meluoja. Gal jis puikiausiai žinojo, kad mergina parsidavinėja, ir pats vežiojo ją į Kleitono gatvę. Jeigu jis tikrai palikdavo ją prie ligoninės ir tada ji kviesdavosi taksi, tuomet aišku, kad vyrutis nieko nenutuokė, ir mano versija eina velniop.

Grįždamas į kvotos kambarį, inspektorius pasikvietė Lizą.

– Ar gali būti, kad vakar į nužudytosios kambarį skambino Luisas? – paklausė jis.

Moteris papurtė galvą.

– Negali. Balsas net nepanašus. Nejaugi įtariate Luisą?

– Ką nors įtarti reikia, o kitų kandidatų kol kas neturime, – gūžtelėjęs pečiais, atsakė Frostas.

Vyriškis susikūprinęs žindo cigaretę, drumzlėta arbata buvo ataušusi. Pareigūnams įėjus, jis kilstelėjo galvą ir pasakė:

– Prostitutė! Negaliu patikėti.

– Suprantu, – atsakė Frostas, nutaisęs kuo nuoširdžiausią balsą. – Kad ir kaip tai būtų žiauru, turime šio to jūsų paklausti.

Luisas sušniurkštė nosimi ir linktelėjo.

– Klauskite drąsiai. Jei tik mano atsakymai padės pričiupti bjaurybę Merės žudiką...

Inspektorius paskleidė ant stalo atsineštus popierius.

– Pone Luisai, mes pasidomėjome Mere. Dentono viešojoje ligoninėje ji yra dirbusi. Bet tik valgykloje, ne slauge. – Vyrukas bukai spoksojo į Frostą, šis kalbėjo toliau: – Jūsų draugę atleido prieš keturis mėnesius. Iš klientų gautus pinigus ji dėdavo ne į kasą, o į kišenę.

Luisas užsidengė veidą delnais.

– Mat kaip: įsivaizduoji moterį pažįstąs, ir šit išaiškėja, kad ji – prostitutė, melagė, vagišė. O juk ketinome susituokti...

Frostas luktelėjo, kol jis užsidegs cigaretę, tada pasakė:

– Suprantu, pone Luisai, jums tai gali atrodyti žiauru, bet – kad galėtume išbraukti jus iš įtariamųjų sąrašo – privalau paklausti: ką veikėte vakar vakare?

Luisas atgalia ranka persibraukė veidą ir ėmė pasakoti:

– Kaip jau sakiau, iš namų išėjau kelios minutės po penkių. Kartu su kitais klubo sirgaliais autobusu važiavau į „Vemblį". Pažiūrėjome rungtynes, išgėrėme. Grįždami sustojome prie parduotuvės. Ten įvyko šioks toks susistumdymas – kai kurie vakinai

mėgino išsmukti nesumokėję už gėrimus. Grįžę į autobusą, skubėjome lakti – kad neliktų įkalčių. Toliau – migla. Blankiai prisimenu, kaip farai tempė mus į nuovadą. Paskui vėl grūdo į autobusą. Kažkas sugebėjo be raktelio paleisti variklį, vėl kažkur važiavome. Galų gale atsidūrėme aludėje prie greitkelio.

– Kokioje aludėje? – paklausė Frostas.

Vyriškis papurtė galvą.

– Net nenumanau. Sakau gi, migla galvoje.

– Kiek laiko ten išbuvote?

– Rodos, kelias valandas.

– Kaip jūs grįžote namo?

– Vienas vyrukų prie aludės buvo palikęs savo automobilį. Jis mus kelis ir parvežė. Kas toks, nė neklauskite – beprasmiška.

– Kai grįžote, Merės namuose nebuvo?

– Na taip – nei Merės namuose, nei prakeiktos mašinos – prie namų. Pamaniau, užmušiu kalę. – Luisas staiga suvokė ką pasakęs, ir jo veidu perbėgo traukulys. – Viešpatie, ką aš čia šneku!

– Nieko tokio, – nuramino jį inspektorius. – Kas toliau?

– Net nenusirengęs griuvau lovon ir gerai dėjau į akį. Plyštančia galva atsibudau šiandien apie keturias. Merės lovoje nebuvo.

– Ką tada darėte?

– Labai dėl to nesikamavau... Maniau, ji nutarė mane pamokyti ir tyčia prašapo. Neabejojau, kad, kol reikės važiuoti į darbus, parsiras. Sėdėdamas fotelyje vėl užsnūdau. Prabudau prieš pat dešimtą. Nei Merės, nei mašinos. Paskambinau į ligoninę –

ogi tokios Merės ten nė girdėt negirdėję! Dabar jau žinau – kodėl!

– Mums dirbant Merės būste Kleitono gatvėje, kažkas jai skambino, grasino, – pasakė Frostas. – Nenumanote, kas galėjo skambinti?

– Nenumanau, bet būta įtartinų skambučių ir į namus. Merė jau kuris laikas buvo sudirgusi, telefonui sučirškus pašokdavo kone iki lubų, visada puldavo prie aparato pirma, kad aš nespėčiau atsiliepti. Buvau bepradedąs įtarinėti, kad įsitaisė meilužį.

– O ką ji sakydavo?

– Mėgindavo teisintis, esą bendradarbės krečia juokus, bet būdavo akivaizdu, kad jai nėmaž nejuokinga.

– O jūs? Nekreipėte dėmesio?

– Jeigu Merė pastatydavo šerį – nepapriekaištausi. Nebent norėtum kivirčo.

– Ūmaus būdo moteris?

– Tiesą pasakius, mes abu tokie. Pliekdavomės žiauriai, užtat taikytis būdavo vienas malonumas. – Luisas užsigalvojo, lyg prisiminęs kai ką konkretaus, paskui liūdnai šyptelėjo, palingavo galvą ir pridūrė: – Daugel būta malonių akimirkų.

– Neabejoju, – pritarė Frostas. Net vedybiniame jo gyvenime pasitaikydavo malonių akimirkų, kurių neužgožė ilgi bjaurieji laikotarpiai. – Pone Luisai, kad galėtume išbraukti jus iš įtariamųjų sąrašo, paprašysime drabužių, kuriuos vakar vilkėjote.

– Drabužių? – nustebęs paklausė vyriškis.

– Žudikas veikiausiai apsitaškė krauju. Manau, ir pats norėtumėte, kad dirbtume kruopščiai.

– Tie drabužiai – namuose. Atvešiu.

– Kad jums nereikėtų vargintis, nuvažiuosime su jumis ir paimsime, – atsistodamas pasakė inspektorius ir vėl klestelėjo ant kėdės. Tai bent žioplys! Užmiršo tokią svarbią detalę! Nors ji, badydama akis, gulėjo ant stalo. Luiso užpildytas pareiškimo dėl dingusio automobilio, tamsiai rudos 1988-ųjų gamybos „Toyotos Corollos", blankas! O juk apdaužytoji mašina prakiurdytomis padangomis, stovinti prie daugiabučio Kleitono gatvėje, – irgi „Corolla". Frostas tučtuojau sutikrino numerius. Taip, jos savininkas – Luisas. Inspektorius patyliukais išsiplūdo. Na ir mulkis! Kaip jis anksčiau nesusiprotėjo?!.

Į duris pasibeldęs Morganas išsikvietė Frostą į koridorių ir pasakė:

– Šefe, pasidomėjau taksi firmomis. „Dentono mažalitražiai" nuolat vežiodavo moterį nuo Kleitono gatvės 10-ojo iki viešosios ligoninės. Sprendžiant iš apibūdinimo, mūsų prostitutė.

– Aišku, – su kartėliu atsakė inspektorius. – Panašu, kad netenku vienintelio įtariamojo, kad jį kur plynios.

Būstas buvo skurdus: vienas kambarys, ankšta vonia, virtuvė. Po pakeliamuoju langu – dvigulę lovą pakeičianti juodos ir oranžinės spalvų kušetė, ant lentynos – pigus muzikinis centras ir keturiolikos colių įstrižainės spalvoto vaizdo televizorius. Prie kušetės stovėjo nedidelė tamsaus medžio spintelė, ant jos buvo padėtas telefonas ir pilnutėlė porcelianinė peleninė. Kai kurios cigaretės joje sumaigytos, patraukus vos porą dūmų.

– Merė irgi rūkė? – paklausė Frostas.

– Ne, tik aš. – Luisas iškratė peleninę į šiukšlių dėžę, ant spintelės pabirusius pelenus nupūtė. – Nuorūkomis Merė bjaurėjosi, skųsdavosi, kad nuo jų dvoko jai skauda galvą.

Užsidegęs cigaretę, jis pradėjo vėl pildyti peleninę. Abipus vonios durų stovėjo po spintą iš pušies imitacijos. Inspektorius priėjęs vieną jų atidarė. Spintoje kabojo moteriški paltai, suknelės, buvo padėtos kelios poros batelių. Ant kabliuko kybojo rankinė. Frostas atsegė ją ir žvilgtelėjo į vidų. Tik kosmetika ir servetėlės. Pakabinęs rankinuką atgal, uždarė spintą.

– Ar išeidama Merė visada pasiimdavo piniginę? – paklausė.

– Taip. Turėjo raudoną. Laikė joje raktus, kredito korteles.

Kambaryje Kleitono gatvėje piniginės neradome, pamanė Frostas. Tad kur ji? Jis vėl iškeikė save už žioplumą. Automobilyje! Greičiausiai piniginė automobilyje. Reikės šį apieškoti.

– Man reikėtų vakarykščių jūsų drabužių, – priminė inspektorius.

– Tuojau paduosiu, – atsakė Luisas.

Kol jis virtuvėje rausėsi skalbinių pintinėje, Frostas užmetė akį į stalčius, bet nieko panašaus į kokį nors įkaltį neaptiko. Į kambarį grįžęs šeimininkas padavė plastikinį maišelį su drabužiais.

– Ačiū, – pasakė inspektorius. – Jei ką nors svarbaus prisimintumėte, tikiuosi, pranešite?

Luisas linktelėjo ir, atsisėdęs ant kušetės, sušniurkštė nosimi.

– Negaliu patikėti, kad Merė nebepareis, – iš-
sniaukrojo.

– Žinau, kaip jaučiatės, – su atjauta atsakė Frostas, tuo pat metu galvodamas: nužudei ją, šunsnuki, pats ir nužudei, tik dar nežinau, kaip įrodyti.

* * *

– Šefe, vis dar įtariate Luisą? – paklausė Morganas, kai jiedu susėdo į automobilį.

– Kai turi tik vieną įtariamąjį, – atsakė Frostas, – tokios smulkmenos kaip patikimas alibi negali tau trukdyti. Apklausk kitus žmones iš autobuso. Reikia išsiaiškinti, ar Luisas tikrai važiavo kartu su jais tuo metu, kai buvo žudoma mergina.

Rudoji „Toyota" atrodė apgailėtinai: žibintai išdaužyti, padangos subliūškusios, kėbulo skardos sulamdytos, tarsi kūju kas būtų trankęs. Vairuotojo langas iškultas. Frostas kyštelėjo ranką ir atsidarė dureles, tada pašvietė į saloną žibintuvėliu. Net sėdynių apvalkalai, ir tie buvo supjaustyti. Nubraukęs šukes, inspektorius atsisėdo prie vairo ir panaršė daiktadėžėje.

– Eureka! – šūktelėjo, radęs piniginę. Joje buvo šiek tiek monetų, kelios kredito kortelės. Taip pat – Nacionalinės statybų bendrijos terminuotųjų indėlių knygelė. Prieš tris mėnesius atidarytoje ir nuolat, beveik kasdien, papildomoje sąskaitoje buvo per šešis tūkstančius svarų. – Atlygis už nuodėmes, – sumurmėjo Frostas ir paliepė: – Patikrink, ar nužudytoji nepaliko testamento. Jei paliko – ar ne Luisas vienintelis paveldėtojas.

– Šefe, tokio amžiaus merginos testamentų

nesudaro, – pasakė Morganas. – Jos nesiruošia mirti.

– Vis tiek patikrink. – Inspektorius krumpliais pabarbeno sau į kaktą. Kažkas jį graužė. Automobilio rakteliai! Kur jie, po galais? – Valstieti, rytoj iš pat ryto išnaršyk nužudytosios kambarį. Rakteliai turi kur nors būti – juk be jų variklio ji nepaleido.

Frostas susisiekė su nuovada – tegul ekspertai paimą automobilį ištirti. Siųstuvėlis vėl užblerbė, vos įsidėtas į kišenę.

– Operatyviojo valdymo centras – inspektoriui Frostui.

– Klausau.

– Inspektoriau, kriminalistė inspektorė Mod prašo jūsų skubiai atvykti į Dentono ligoninę.

– Kas nutiko?

– Ką tik atvežta jauna mergina... žiauriai sumušta. Prostitutė.

– Važiuoju, – tarstelėjo Frostas.

Prie pagrindinių durų laukianti Liza Mod kolegas iš karto nusivedė į Priėmimo skyrių.

– Gali būti susiję su vakarykšte žmogžudyste. Mergina sunkiai sužalota. Kraujosruvos, sulaužyti šonkauliai.

– Kas atsitiko?

– Sunkvežimio vairuotojas pastebėjo merginą gulinčią šalikelėje netoli Dentono miško. Pamanęs, kad kas nors ją patrenkė automobiliu ir paspruko, paskambino į greitąją. Gydytojas sako, kad auka daužyta kumščiais, spardyta.

– Jos pavardę žinome?

– Man ji nepasakė nė žodžio. Rankinukas prikimštas prezervatyvų, kredito kortelė išduota Čerei Hol... Štai čia.

Jie suėjo į aptemdytą palatą. Mergina gulėjo širmomis atitvertame plotelyje. Beveik visą sužalotosios galvą dengė tvarsčiai, buvo matyti tik pilkos akys, varstančios pareigūnus piktais žvilgsniais.

– Atrodote panaši į sumautą Nefertitę, – prabilo Frostas, atsisėdęs ant taburetės prie lovos. Mergina neatsakė. Inspektorius paėmė kojūgalyje kabančią kortelę ir tariamai susirūpinęs paskaitė, kas joje parašyta. – Aha, būklė labai sunki, bet jei bendradarbiausite su policija, turėsite šansą išgyventi.

– Man skauda, – pro dantis iškošė mergina. – Atstokite nuo manęs.

– Greta Garbo irgi norėjo, kad visi nuo jos atstotų, ir ką gi – numirė. – Pasitikrinęs, ar nepastebės kokia slaugė, inspektorius įsikando cigaretę. – Nagi, širdele, papasakokite, kas jums nutiko, ir aš išsinešdinsiu, skauto garbės žodis.

– Nėra ko pasakoti. Sušalusi į ragą, stoviniavau prie Dentono bloko, klientų nebuvo. Paskui privažiavo toks kadras. Man jis iš karto nepatiko, bet galų gale įkalbėjo, tad sutarėme dėl kainos, ir aš įsėdau. Pavažiavo iki miško, sustojo. Pradėjau sagstytis, o tas šūdžius kad tvos... Viskas. Daugiau nieko neprisimenu.

– Ėmė ir sumušė – be jokios priežasties?

– Taip.

– Nelabai draugiškas vyrutis. Gal kaip nors nepagarbiai įvertinote jo galiuką?

– Jo galiuko nė akyse nemačiau, tik prakeiktą

kumštį, kurio dydis buvo visiškai normalus.

– Apibūdinkite užpuoliką.

Mergina papurtė tvarsčius.

– Nieko neprisimenu.

– Nagi, – neatlyžo Frostas, – juk prisimenate, kad jis jums nepatiko.

– Vidutinio amžiaus, vidutinio ūgio, vidutinio sudėjimo, drabužiai tamsūs.

– Švariai nusiskutęs?

– Taip.

– Jau beveik pričiupome jį, – nusišaipė inspektorius. – Tokios išvaizdos vyrų tikrai nebus daugiau nei dvidešimt milijonų. – Jis išpūtė dūmus į lubas ir paklausė: – Kokia mašina?

– Mašina, ir tiek. Nieko apie jas neišmanau.

– Sena, nauja, didelė, maža, varoma dyzelinu, benzinu, garu?

– Vidutinė... Gana sena.

– Kokios spalvos?

– Tamsi.

Frostas nukratė pelenus ant grindų.

– Juokiatės iš manęs, ar ne, širdele? Jei tik norėtumėte, puikiausiai tą tipą apsakytumėte.

– Kiek prisimenu, tiek ir pasakiau.

– Kiek jums metų?

– Septyniolika.

– Gatvėje seniai?

– Porą mėnesių.

– Sąvadautoją turite?

– Neturiu.

– Taip ir maniau. Sakote, tasai klientas paėmė jus prie Dentono bloko? O juk ten kelnaitėmis

švytruoja Hario Graftono mergšės. Lažinuosi, joms nepatiko, kad svetima jauniklė braunasi į jų valdas.

– Mes gyvename laisvoje šalyje.

– Manau, jau buvote perspėta, bet parodėte joms pirštą, taigi Haris pasiuntė vieną savo gorilų jūsų paauklėti. Juk taip buvo?

– Nieko nesakysiu.

– Širdele, tas bjaurybė sudaužė jus kaip obuolį ir vis tiek padėsite jam išsisukti? Juk galėjo jus nužudyti!

Mergina gulėjo nė nekrustelėdama, tik laukė, kol pareigūnai išeis. Inspektorius atsiduso.

– Norite, kad tas galvažudys išliptų sausas iš balos? Ką gi, jūsų valia. Gyvename, kaip sakėte, laisvoje šalyje.

Jis užgnybė cigaretę ir įsimetė į kišenę. Visi trys išėjo iš palatos. Naktinė budėtoja sėdėjo prie stalo, beveik užstota didžiulės puokštės ką tik atneštų gėlių. Frosto ji pasiteiravo:

– Ar Čerė pasakė, kas ją sumušė?

– Staigus atminties sutrikimas, – atsakė inspektorius.

– Kad ir kas tas galvijas, tokius reikia laikyti uždarytus. Kai Čerę atvežė, vos atpažinau.

Jau benueinantis Frostas suklusęs grįžo atgal.

– Jūs ją pažįstate? – paklausė.

Medicinos sesuo linktelėjo.

– Yra čia dirbusi... personalo valgykloje.

Inspektorius susižvalgė su Liza.

– Kada?

– Prieš kokius keturis mėnesius. Neilgai dirbo. – Budėtoja atsistojo ir paėmė puokštę. – Gal gėlės vargšelę pradžiugins.

– Palūkėkite. – Frostas, kilstelėjęs ranką, moterį sulaikė. – Kažkas atsiuntė sužalotajai gėlių? – Jis išėmė iš raudonų ir rausvų gvazdikų puokštės kortelę ir perskaitė, kas joje įrašyta. – PANELEI ČEREI HOL, NAITINGEIL PALATA... LAIMINGO KELIO Į ANĄ PASAULĮ... Velniai griebtų, kas gali žinoti, kad ji čia, ir netgi palatą?

– Žmonės gali bet kada paskambinti į priimamąjį ir pasiteirauti, – paaiškino seselė. – Kiekvienas naujai paguldytas pacientas tuojau pat užregistruojamas.

– Tokie skambučiai įrašomi? – paklausė atkutęs inspektorius.

– Žinoma. Kad niekas nesiskųstų, esą klaidingai informavome.

Frostas pasiuntė Lizą į priimamąjį, o pats su puokšte rankose liko laukti koridoriuje. Rūkydamas antrą cigaretę, išgirdo grįžtančios kolegės žingsnius. Uždususiai inspektorei prireikė kelių sekundžių kvapui atgauti.

– Na ir laiptai čia... – sušvokštė ji.

Frostas linktelėjo. Kokie čia laiptai, puikiausiai žino. Pas žmoną reikėdavo laipioti į ketvirtą aukštą.

– Ką nors pešei? – paklausė.

Prieš atsakydama Liza dar kartą atsikvėpė.

– Šį tą. Maždaug prieš pusvalandį skambino kažkoks vyras. Pasiteiravo, kaip laikosi Čerė Hol, į kurią palatą paguldyta. Išklausęs atsakymą, padėjo ragelį.

– Ir ką?.. Iš akių matau, kad sužinojai dar kažką.

Liza, prašydama kantrybės, sumosavo ranka.

– Išklausiau pokalbio įrašą... Tas pats vyriškis vakar skambino ir nužudytajai.

– Ką gi, aplankykime pacientę dar kartą, – išpūtęs gerą tumulą dūmų, pasakė Frostas.

Mergina gulėjo it sustingusi, kietai užsimerkusi, dėdamasi mieganti ir sugrįžusių pareigūnų negirdinti. Inspektorius triukšmingai trūktelėjo grindimis taburetę ir atsisėdo.

– Kailį jums iškaršęs vyrutis dar ir gėlių atsiuntė. Tikras džentelmenas, ar ne? – Sužalotoji neatsakė. Frostas, sugriebęs jai už peties, smarkiai papurtė. – Gana, Fane, metas liautis!

Mergina nubloškė inspektoriaus ranką ir atšovė:

– Neturiu ką pasakyti. Nešdinkitės!

– Ar pažįstate tokią Merę Adams?

Sužalotoji išsyk įsitempė.

– Esame kartu dirbusios... O ką?

– Jūsų draugužis, tas pats, kuris atsiuntė gėlių... Mes manome, kad jis vakar vakare buvo pas ją užsukęs.

– Tikrai? – tariamai abejingai numykė mergina.

– Tik gėlių Merei jis nesiųs. Vargšelė vis tiek nebegalėtų jų pauostyti. Jos nebėra gyvos.

– Ką? Nebėra gyvos? – apstulbusi paklausė Čerė. – Merės nebėra gyvos?

– Ją pasmaugė jus sumušęs vyrukas, taigi metas pasakyti, kas jis toks.

– Kur mano drabužiai? Maunu iš čia kuo skubiau, – sumurmėjo mergina ir mėgino atsistoti, bet Frostas jėga ją paguldė.

– Niekur jūs, širdele, nemaunate, esate pagrindinė mūsų liudininkė. O kad nekiltų noras pasprukti, prie jūsų lovos dieną naktį sėdės šaunus policininkas, – pasakė inspektorius, jau įsivaizduodamas, kaip persirauks Maletas.

– Jis pagrasino užmušiąs, jeigu kreipsiuos į policiją, – išbėrė mergina, baimingai šaudydama akimis.

– Neužmuš, jei įkišime jį į belangę, – atsakė Frostas. – Papasakokite apie save ir apie Merę Adams.

– Mudvi dirbome čia, valgykloje... Pamainos buvo sumautai ilgos, o alga – apgailėtina. Valdžia paskelbė, esą kniaukiame pinigus iš kasos, ir išmetė mus. Merė nenorėjo, kad sužinotų jos vaikinas – jiedu taupė namui. Ji prisipažino man eisianti į gatvę, sakė, šitaip galima lengvai užsidirbti. Nutariau prisidėti. Drauge nuomojamės kambarį Kleitono gatvėje, ten galėjome vedžiotis klientus. Bet nebeturėjome, iš ko net sumokėti už nuomą, tad Merė pasiūlė traukti prie Dentono bloko, kur vyrai automobiliais privažiuoja kabinti merginų. Kitoms panoms nepatiko, kad lendame į jų plotus, ir netrukus kažkas pradėjo mums skambinti, grasinti. Kelias savaites gatvėje nesirodžiau, bet juk reikia gyventi, tad grįžau. Ir va kas nutiko. – Mergina kilstelėjo aprištą ranką prie tokio pat, aptvarstyto, veido. – Jis liepė man dingti iš Dentono, o jeigu kreipsiuos į policiją, atsidursiu kanalo dugne ir paskutiniai mano klientai bus unguriai.

– Taigi kas jus sumušė?

– Vienas Hario Graftono smogikų. Pavardės nežinau.

– Apibūdinkite.

– Aukštas... tvirto sudėjimo... nosis kumpa... lyg būtų buvusi sulaužyta.

Frostas patenkintas atsigręžė į Lizą.

– Pažįstamas. Mikis Harisas, iš Graftono gorilų... buvęs imtynininkas.

Atsistojęs inspektorius pastūmė taburetę prie sienos.

– Ar nepasakysite jam, kad išplepėjau? – mažne maldaudama paklausė mergina.

– Širdele, jūs čia niekuo dėta, – nusišypsojęs atsakė Frostas. – Jūsų sumušimas – menkniekis. Mikį tupdysime už žmogžudystę.

6

Suimti Mikio Hariso jie važiavo be Lizos, kuriai, prieš išvykstant į Londoną, reikėjo sutvarkyti šūsnį dokumentų. Morganas ją, einančią pro dviveres duris, palydėjo geidulingu žvilgsniu.

– Ak, šefe, kaip kriminalistės inspektorės, jos užpakaliukas pernelyg dailus, – atsidūsėjo konsteblis, juodviem jau važiuojant.

– Ar negali bent kartą pagalvoti apie prakilnesnius dalykus? – suburbleno Frostas, nors mintyse Morganui visiškai tam pritarė. – Suk kairėn...

Mikio Hariso name buvo tamsu, nestovėjo prie jo ir automobilis. Frostas patrankė į laukujes duris kumščiu, paspardė, viduje atsiliepė tik aidas. Grįžęs į automobilį, inspektorius nusižiovavo ir pasakė:

– Suimsime jį iš pat labo ryto. Važiuokime, Valstietuk, į nuovadą.

Nuvažiuoti iki nuovados jie nespėjo. Vos įsukus į Turgaus aikštę, prabilo radijo siųstuvėlis.

– Ką tik skambino vairuotojas, – pranešė Bilas Velsas. – Rado moters lavoną.

– Kad tave velniai apsėstų! – suvaitojo Frostas. – Tik to man ir trūko. Kur?

– Sąžalyne prie senojo Dentono kelio, ties posūkiu į miestą.

– Vadinasi, netoli apleistos degalinės, kur ieškojome mergaitės. Ką tasai vairuotojas ten veikė?

– Sustojo nusišlapinti. Sakė, vos neapsiusiojęs lavono. Iš išgąsčio vos prašnekėjo... Moteris, pasak jos, nuoga ir visa kruvina.

– Kai užsiminei, kad nuoga, man vos nepasistojo, – atsakė inspektorius. – Bet dabar ji manęs nebetraukia. Ar vairuotojas dar ten?

– Ne. Sakė nenorįs veltis. Pranešė, ir tiek žinių. Judviejų laukia Džordanas ir Simsas. Ak, tiesa, važiuoja tenai ir Poniutė.

– Kuo didesnė draugija, tuo linksmiau. Mes irgi važiuojame. – Morganui Frostas pasakė: – Na štai, Valstieti, vėl galėsi nužiūrėti tave taip traukiančią uodegą. Štai ten suk į dešinę...

Naktinis vėjas vis dar it pamišęs tarškino skardos lakštą prie įvažiavimo į apleistą degalinę. Sulaukę Frosto ir Morgano, Džordanas ir Simsas išlipo iš automobilio ir, gindamiesi nuo pikto šalčio, susyk pasistatė apykakles.

Inspektorius nusipurtė ir, apsikamšęs šaliką, nužvelgė nykią dykynę, apstotą vėjo lankstomų krūmų griaučių.

– Kuo greičiau tą bėdulę rasime, tuo greičiau bus pastatyta palapinė, ir galėsime sušilti, – pasakė Frostas ir pasižiūrėjo į senąjį kelią. Apieškoti reikėjo nemažą plotą, bet darbą buvo galima ir paspartinti. – Jei lavoną radęs vyrutis iš tikrųjų stabtelėjo nusimyžti, manykime, kad niekur toli su sklidina pūsle jis nėjo. Stojo turbūt prie artimiausio krūmo. Džordanai, Simsai, eisite ana kelio puse, mudu su skrebučiais su sūriu* – šia. Tik žiūrėkite, kur deda-

* Šis patiekalas Didžiojoje Britanijoje dažniausiai vadinamas Velso skrebučiais su sūriu. Tai dar viena pašaipi Frosto užuomina apie Morgano kilmę.

te koją, pakrūmės vairuotojų ne tik primyžtos. Vėjas dvozgė kiaurai, atrodė, surūdijusiu pjūklu džyrina, ir Frostas jau gailėjosi neapsivilkęs ko nors tinkamesnio nei apsiaustas iš plonytės medžiagos. Delnais apgaubęs žioruojantį cigaretės galiuką, mėgino bent kiek apšilti.

– Eik antai nuo ten, – rodydamas paliepė Morganui ir pridūrė: – Aš pradėsiu ties degaline.

Kelnės peršlapo, vos pradėjus klampoti per aukštą žolę. Tolumoje, abipus naujojo plento, žibėjo natrio lempos, nė akimirkos netilo transporto gausmas. Čia, šioje senojo kelio atkarpoje, žibintų nebuvo, ir pareigūnams teko pasišviesti patiems. Frosto žibintuvėlis vis mirksėjo, regėjosi, tuojau suvis užges. Senų seniausiai reikėjo pasikeisti bateriją. Graibant po krūmais, gervuogės dygliai iki kraujo perbrėžė sustirusią ranką, ir inspektorius riebiai išsiplūdo. Jam vis kirbėjo nemaloni mintis: ar tik nebus kas nors bjauriai pajuokavęs – suprask, tegul farai imasi kokio darbo, užuot išrašinėję niekuo dėtiems vairuotojams baudos talonus.

– Inspektoriau, čionai! – iš kitos plento pusės, iš už krūmyno sušuko Džordanas, jo žibintuvėlio spindulys raižė tamsą lyg švyturio blyksniai.

Frostas tekinas pasileido skersai kelią, Morganas – inspektoriui iš paskos. Džordanas apšvietė aukštoje, šlapioje žolėje gulintį lavoną. Mėnesienoje šis atrodė sidabriškai balzganas. Gerų dvidešimties mergina gulėjo nuoga, tuščią žvilgsnį įmeigusi į naktinį dangų. Skruostai buvo apvarvėję blakstienų dažais. Ant pilvo skaisčiai raudonavo nudeginimo žymės.

Simsas įsižiūrėjo negyvėlei į veidą.

– Inspektoriau, aš pažįstu ją, – pasakė. – Nei vardo, nei pavardės nežinau, bet ji – viena iš Tenvudo rajono prostitučių.

Frostas suėmė Džordanui už plaštakos ir konsteblio žibintuvėlio spindulį nukreipė į merginos rankas ir kojas. Kad ji buvo surišta ir veikiausiai mėgino išsivaduoti, bylojo gilūs, kruvini įrėžiai riešuose ir kulkšnyse. Inspektorius palietė žuvusiosios odą. Audiniai buvo atšalę, sustingę. Vadinasi, mirusi ne ką tik. Frostui kviečiant visą ekspertų brigadą ir patologą, privažiavo automobilis, iš jo išlipusi Liza Mod atskubėjo pas kolegas.

– Ar galiu apžiūrėti auką? – paklausė ji.

Inspektorius pasitraukė į šalį. Atsiklaupusi prie lavono, Liza, vis dirsčiodama į atsivežtas ankstesnės aukos Lindos Roberts nuotraukas, patyrinėjo nudeginimus ant pilvo – palygino žaizdas.

– Visiškai tokios pat, – sumurmėjo ji. Frostas linktelėjo. Jis ir be nuotraukų matė, kad žaizdos – vienodos. – Viskas aišku, – pasakė inspektorė. – Ir šią merginą, ir Lindą Roberts nužudė tas pats asmuo. Byla – mano.

Veiklos ištroškusi moteris įsmeigė į Frostą maldaujamą žvilgsnį.

– Mielai atiduodu, – atsakė inspektorius, – bet pirmiau reikėtų suderinti su Maletu. Pasišnekėk su juo iš pat ryto.

– Paskambinsiu tuojau pat. – Liza grįžo į automobilį ir mobiliuoju surinko skyriaus viršininko numerį. Žinojo, kad skambutis trečią ryto Maletui nepatiks, bet pernelyg svarbi jai yra ta byla.

Sėkmingai išaiškinusi žmogžudystę, galėtų tikėtis paaukštinimo. Buvo pasiryžusi atšaukti vizitą į kliniką, net jei prarastų nemažus jau įmokėtus pinigus. – Nagi atsiliepk pagaliau, atsiliepk, – nekantriai murmėjo, klausydamasi pratiso pypsėjimo.

– Maletas, – mieguistu balsu pagaliau ištarė skyriaus viršininkas.

– Pone, skambina kriminalistė inspektorė Mod. Atsiprašau, kad trukdau, bet reikalas svarbus...

Ji greitakalbe išdėstė, koks tas reikalas. Nužudyta dar viena prostitutė, atvejis labai panašus į Lindos Roberts, o ana byla jos, inspektorės Mod, taigi būtų teisinga...

Moteris jautė, kad Maletas sulig kiekvienu jos žodžiu irzta vis labiau. Kai jis prašneko, atrodė, tarsi ledas treškėtų.

– Su tokiu reikalu galėjote ir netgi privalėjote palaukti iki ryto.

– Atsiprašau, pone, bet man pasirodė, kad svarbu...

– Reikalas nėra toks svarbus, – nutraukė ją viršininkas, – ir atsakymas į jūsų netinkamu metu išsakytą pageidavimą aiškus – ne.

– Pone, ar galiu paklausti – kodėl? – Dabar jau jos balsas buvo ledinis.

– Ketinau informuoti jus iš ryto. Inspektorius Alenas grįš į Dentoną po dešimties dienų. Tada būsite grąžinta į įprastą pareigybę. Būtų visiškai beprasmiška jums perimti bylą iš inspektoriaus Frosto, o po dešimties dienų perduoti ją ponui Alenui. Frostas ir pats gali bylą ištirti.

– Bet, pone...

Maletas nebeleido Lizai nė prasižioti. Nejaugi

ta boba neturi nė lašo sveiko proto? – pamanė.

– Pokalbis baigtas, inspektore. Jeigu tikitės ir toliau darbuotis policijoje, liaukitės tokiu metu skambinusi man dėl menkniekių.

Pasigirdo spragtelėjimas ir ištisinis signalas. Liza įsistebeilijo į telefoną. Magėjo iš visos sveikatos tėkšti jį pro langą. Tik vargu ar būtų palengvėję. Šūdžius! Dešimt dienų. Jei pasisektų, per tiek laiko ji išnarpliotų abu nusikaltimus. Moteris iš paskutiniųjų susitvardė nepravirkusi – nenorėjo niekam suteikti malonumo. Įsikando cigaretę, apgręžė automobilį ir nurūko į miestą.

Šviesiai mėlyną palapinės, saugančios lavoną nuo gamtos gaivalų poveikio, brezentą čaižė ir plazdeno vėjas. Frostas, susibrukęs rankas į apsiausto kišenes, su cigarete tarp lūpų, stebėjo žolę naršančius Hardingą ir jo ekspertus. Jautėsi nereikalingas, bet, kad galėtų važiuoti į šiltą nuovadą, jam reikėjo sulaukti patologo. Grįžo konsteblis Simsas. Jis buvo su nužudytosios nuotrauka išvažiavęs apklausti prostitučių – gal kuri merginą atpažins.

– Inspektoriau, viena atpažino, – prašneko konsteblis. – Auka – Andžela Masters, amato naujokė.

– Kada ją paskutinį kartą matė gyvą?

– Prieš dvi naktis. Kai Andžela nepasirodė trasoje, kitos pamanė, kad bus apsirgusi.

– O ji, nelaimėlė, jau buvo apsirgusi negyvai, – sumurmėjo Frostas ir nusipurtęs pasitrynė delnus. Na kurgi tas prakeiktas Draisdeilis? Tai, ką patologas galėjo apie lavoną pasakyti, inspektorius matė ir pats, o skrodimas vis tiek būtų paskirtas ne

anksčiau kaip kitą dieną, tik pageidautina, kad ne paryčiais kaip pirmiau.

Pro vėjo kauksmą pasigirdo prabangaus automobilio burzgesys, žibintų šviesos palapinės šoną nudažė oranžine spalva. Atvyko patologas.

Ištikimosios asistentės lydimas Draisdeilis įlindo į vidų ir, išvydęs nepraustaburnį inspektorių, išsyk susiraukė. Nors turėjo numatyti, ką čia sutiks. Frostui nuolat pasitaikydavo vidur nakties darganotu oru randami lavonai. Patologas santūriai kinktelėjo galva. Inspektorius batu primynė nuorūką ir, parodęs į lavoną, pratarė:

– Ji – jūsų, daktarėli.

Tas „daktarėli" Draisdeilį kaip visada suerzino.

– Dar viena prostitutė? – paklausė jis.

– Aha, daktarėli. Bet šįsyk žinome pavardę, taigi ant kojos nykščio galėsite pakabinti kortelę.

Draisdeilis pasilenkė prie lavono ir, atpažinęs požymius, palingavo galvą.

– Prieš kelis mėnesius tokio atvejo jau būta. Jei gerai prisimenu, nusikaltimą tyrė inspektorius Alenas. – Jis atsiklaupė ant žolę dengiančio plastiko ir įsižiūrėjo į nudeginimus bei žaizdas aukos pilve. – Lygiai tas pat. – Apžiūrėjęs veidą, pridūrė: – Burna buvo užkimšta, matyti, kur špagatas spaudė odą.

– Na taip, – pritarė Frostas, – tasai šlykštynė, gesindamas cigaretes merginai į pilvą, nenorėjo, kad ji riksmais trukdytų jam mėgautis.

Patologas spragtelėjo pirštais, ir asistentė tučtuojau paslaugiai įdavė jam medicinines pirštines. Jas užsimaukšlinęs Draisdeilis greitomis patyrinėjo nužudytosios genitalijas.

– Lytiškai santykiauta prieš pat mirtį... Ant šlaunų matyti mėlynių, tad spėčiau, kad auka priešinosi.

– Aš ir nemanau, kad mergina tą galvažudį svetingai pasitiko plačiai išsižergusi, – atsakė Frostas. – Ar DNR bus?

Draisdeilis papurtė galvą.

– Vargu. Panašu, kad naudotasi prezervatyvu. – Atsitiesęs patologas pasakė: – Prašyčiau kūną apversti.

Inspektorius paragindamas linktelėjo konstebliams. Blyški merginos nugara ir sėdmenys buvo nusėti susikryžiuojančiais, krauju apskretusiais randais ir gelzganomis patakomis.

– Sėdmenys ir nugara čaižyta laiba rykšte... – tarė Draisdeilis. – Kaip ir anksčiau nužudyta mergina. Galiu tik pakartoti: jums derėtų ieškoti lytinio iškrypėlio.

– Vadinasi, vikaras atkrinta, – sumurmėjo Frostas ir paklausė: – Kada ištiko mirtis ir kokia priežastis?

– Auka uždusinta kaip ir ankstesnioji. Tikriausiai – pagalve. Kada ištiko mirtis? – Daktaras gūžtelėjo pečiais. – Prieš dvidešimt keturias, dvidešimt aštuonias valandas. – Nusitraukęs pirštines, įmetė į padėjėjos laikomą maišą. – Skrodimas rytoj – vienuoliktą. Kūną galima išvežti.

Kinktelėjęs galva asistentei – suprask, išvykstame, – patologas nužingsniavo prie „Rolls-Royce'o".

Frostas, žįsdamas cigaretę, žiūrėjo, kaip du lavoninės darbuotojai kelia nužudytąją į pigų karstą. Vienas jų nusipurtęs pasakė:

– Kažkas gerai išpėrė vargšei kailį.

– Tik ji nepasakys – kas, – suniurnėjo inspektorius.

– Šefe, koks padugnė gali šitaip elgtis su moterimis? – Morganas nė neslėpė pasibaisėjęs.

– Toks, kuriam patinka skaudinti, – atsakė Frostas. – Iš pradžių ji gal net neprieštaravo – tikriausiai pati leidosi surišama. O tas gyvulys taip įsismagino, kad nebegalėjo liautis. – Inspektorius žvilgtelėjo į laikrodį. Buvo pusė keturių. – Važiuokime į nuovadą.

Andželos Masters nuotrauką jis prisegė stende, greta kitų aukų fotografijų.

– Suprantu, metas vėlyvas, todėl atsiprašau, – prašneko, palūkėjęs, kol Morganas išdalys pareigūnams kopijas. – Jei ne išgverusi to nupiepėlio vairuotojo pūslė, auką gal būtume radę patogesniu metu. Pasitarimą sušaukiau dabar, kad galėtumėte važiuoti namo pamiegoti, o iš ryto – nieko nelaukdami apklausti prostitutes. Išsiaiškinkite, ar joms nepasitaikė nenormalių klientų, mėgstančių pasičaižyti rykštėmis. Jei pasitaikė, išklauskite aplinkybių. Kada kitos paskutinį kartą matė Andželą Masters? Ar kuri nors pastebėjo ją, išvažiuojančią su klientu? – Inspektorius atsigręžė į stendą su nuotraukomis. – Andžela buvo sumušta ir nužudyta, jai į odą gesintos cigaretės, taip pat kaip Lindai Roberts prieš aštuonias savaites. Inspektorius Alenas tada apklausė visas prostitutes, bet nieko nepešė, gali būti, kad ir mūsų laukia tas pat, bet tai nereiškia, kad galime sėdėti sudėję rankas. Perspėkite merginas – su nepažįstamais klientais tegul neprasideda. Kažkoks galvijas sykį paragavo uždrausto vaisiaus, jam patiko, todėl pasismagino

dar kartą. Atsiminkite, ieškome nebe kliento, kuris nesusivaldė. Ieškome serijinio žudiko. – Frostas linktelėjo ranką pakėlusiam Arturui Henlonui. – Ką pasakysi? Tikiuosi, neketini prisipažinti, kad tu ir esi tas žudikas?

Henlonas šyptelėjęs paklausė:

– Ar siesime šias dvi aukas su nužudytąja Kleitono gatvėje?

Inspektorius papurtė galvą.

– Nesiesime. Šitą kabinsime Mikiui Harisui. Mikiui moterys atstoja bokso kriaušę. Jis daužo jas kumščiais, be to, neriša. – Frostas vėl atsisuko į stendą ir parodė į galiūnės Bertos fotografiją. – Metas pasidomėti, kas nutiko Bertai. Nuo šiol dingus prostitutei, reikės turėti galvoje, kad gali būti nužudyta, taigi neužmirškite ir jos, pamėginkite išsiaiškinti, kada ir su kuo matyta paskutinį kartą. Kaip dirbti, žinote patys. – Inspektorius pažvelgė į kitas dvi nuotraukas – po pašiūre rastosios kaukolės ir švarpliadantės Vikės Stiuart. Todvi bylas, kol nesugautas prostitučių žudikas, teko atidėti. – Ką gi, galite skirstytis. – Kitiems jau baigiant išsivaikščioti, Frostas pasikvietė Morganą. – Devintą turėsi būti darbe, važiuosime imti Mikio Hariso. Areštuojamas jis jau yra susidorojęs ne su vienu faru, o paaukoti tave bus visiškai negaila.

Buvo dešimt minučių po devynių. Morganas vėlavo. Frostas, trupinius barstydamas ant „Dentono aido", čiaumojo beskonį sumuštinį su riebia kiauliena. ŠIURPIOS SIAUBO NAMŲ PASLAPTYS: skelbė rėksminga antraštė. Žinia apie nužudytą

prostitutę pasklido tada, kai numeris buvo jau spausdinamas, tad laikraštininkai mėgavosi kuklesne istorija. Subirbė telefonas.

– Inspektoriau, jūsų laukia jauna dama, – pranešė Bilas Velsas. – Nuvedžiau ją į pirmąjį kvotos kambarį.

Paklausti, kas ta dama, Frostas nespėjo – seržantas padėjo ragelį. Po galais! Liko tikėtis, kad ji labai neužgaišins, darbo ir šiaip pakako.

Velso priimamajame nebuvo, užtat pro dvivėres laukujes duris, rišdamasis kaklaraištį, įpuolė Morganas.

– Šefe, atsiprašau... – susigėdęs burbtelėjo jis.

– Tavo melų, Valstieti, pasiklausysiu vėliau, – pertraukė konsteblį Frostas. – Pirmiau pasimatysime su jauna dama.

Inspektorius įžengė pro kvotos kambario duris, Morganas, paskubomis šukuodamas išsitaršiusius plaukus, – jam įkandin. Tai bent šūdienė! Prie stalo, apglėbusi rankinuką, patempusi lūpą, sėdėjo močiutė Biti, kad ją kur plynios!

– Mane persekioja, – suburbėjo ji.

– Šit kaip? – Frostas apsimetė didžiai susirūpinęs. – Aplinkybes išdėstykite seržantui priimamajame. Pažiūrėsime, kuo galėtume padėti.

Sulig tais žodžiais inspektorius žengė durų link.

– Seržantui nedėstysiu, – atkirto moteriškė. – Jis sako, kad man reikėtų pasišnekėti su jumis.

Sunkiai atsidusęs, inspektorius atsisėdo priešais nukentėjusiąją.

– Apibūdinkite persekiotoją, – paprašė.

– Šit kokia bėda, – pasvirusi virš stalo, kuo

rimčiausiai sukuždėjo ponia Biti. – Jo išvaizda mainosi. Kartais tas tipas būna liesas, švariai nusiskutęs, kartais – storulis su ūsais.

– Panašu į Lorelą ir Hardį, – atsakė Frostas.

– Nejuokinga, inspektoriau, – piktai atrėžė moteriškė. – Vakar vakare jis slankiojo prie mano namų, vaikštinėjo šaligatviu, žiopsodamas į langus, tikėjosi pamatyti nusirengiančią. Išėjusi į parduotuvę, jaučiu, kad jis mane stebi. Atsigręžiu – nieko nėra. Gudrus tipas, žino, kaip užsimaskuoti.

– Ko gero, žinau, kas jis toks, – labai rimtai pasakė inspektorius ir atsistojo. – Patikėkite savo rūpestį mums. Tas žmogus jūsų daugiau netrikdys. – Vis dėlto įtikinti ponios Biti Frostui, regis, nepavyko. Išleidęs ją pro duris, jis suniurzgė: – Vis per tą myžnių Velsą!

– Sakote žinąs, kas ją persekioja, – priminė Morganas.

– Aišku, žinau, Valstietuk. Ponią Biti persekioja jos pačios liguistos vaizduotės vaisius. Kas gi žiūrėtų į ją nusirengiančią! Aš šimtą svarų duočiau, kad išvengčiau tokio reginio. – Pravėręs duris, Frostas pasitikrino, ar moteris išties išėjo. – Ką gi, važiuokime prigriebti Mikio Hariso.

Automobilio prie namo vis dar nebuvo, ant laiptelio stovėjo pilnas pieno butelis. Frostas dėl visa ko patrankė į duris, porą kartų spyrė, paskui susilenkęs dirstelėjo pro korespondencijos plyšį. Ant demblio viduje gulėjo rytinis laikraštis su SIAUBO NAMŲ antrašte.

– Na, šefe, ką darysime? – paklausė Morganas,

tikėdamasis išgirsiąs atsakymą: „Grįšime į nuovadą“ – ir galėsiąs valgykloje nuraminti gurgiantį pilvą. Bet Frostas buvo sumanęs ką kita.

– Aplankysime sąvadautojų karalių Harį Graftoną, – atsakė inspektorius. – Juk jis nurodo Mikiui, kurią mergiotę sumušti.

Atlygiu už nuodėmes Haris Graftonas skųstis negalėjo. Jis gyveno Tiudorų stilių imituojančioje Dentono sodyboje, didžiuliame, smailiastogiame plytų name, kurį nuo magistrale važiuojančių – galbūt net pas paties Hario prostitutes – prasčiokų žvilgsnių užstojo nedidelė giraitė. Pravažiavę ženklą: DĖMESIO! PIKTI ŠUNYS – pareigūnai atsidūrė giraitėje. Iš jos išnėrė netoli pagrindinio įėjimo. Prie jo stovėjo keturi prašmatnūs automobiliai. Kai Frosto „Fordas“, tirtėdamas ir spjaudydamasis išmetamosiomis dujomis, sustojo, tvirto sudėjimo vyrukas, tokio pat kaip ir namas stiliaus garaže atvirais vartais rūpestingai blizginęs jau ir šiaip tviskantį sidabriškai pilką „Rolls-Royce'ą“, atsigręžė, numetė zomšinę šluostę ir priėjo prie kriminalistų.

– Jei iš anksto dėl vizito nesusitarę, galite nešdintis, – subambėjo jis.

– Kam man tartis iš anksto, Dživsai, jei turiu šit ką, – pasakė Frostas ir atkišo tarnybinį pažymėjimą. – Malonėk pranešti savo šeimininkui, kad atvyko farai.

Žaliūkas dėbtelėjo į kortelę ir įleido pareigūnus į namą. Jie suėjo į ąžuolu ištaisytą prieškambarį.

– Palaukit, – burbtelėjo Dživsas ir išnyko.

– Ar jis tikrai pasakė: „Dairykitės kiek tinkami“?

– paklausė Frostas ir pridūrė: – Jei taip, pažiūrėkime, kaip gyvena turtingi sąvadautojai. – Jis pastūmė duris, už jų buvo erdvus kambarys su švieslangiais, žvelgiančiais į veją ir uždengtą baseiną. Kambaryje tvyrojo sodrūs brangios odos, vilnos ir cigaro dūmų kvapai. Kojos mažne iki kulkšnių grimzdo į ilgo plauko kilimą, ant kurio stovėjo melsva oda aptrauktas penkiavietis minkštasuolis ir keturi prie jo derantys foteliai. Frostas pauostė orą. – Štai, Valstieti, kaip kvepia prabanga. – Atsidrėbęs į fotelį, jis nužvelgė keturiasdešimt dviejų colių įstrižainės televizorių su įtaisyta erdvinio garso sistema ir barą su virtine alaus siurblių, paskui nukreipė žvilgsnį į tamsiai mėlynai dažytas lubas, nusagstytas sidabrinėmis žvaigždėmis. – Trūksta tik kibiro nusimyžti ir spjaudyklės, – pasakė inspektorius, – ir jausčiausi kaip namuose. Net smalsu, kiek pimpalų turi dirbti viršvalandžius, kad susikurtum šitokią prašmatnybę.

Durys girgžtelėjusios atsivėrė, į kambarį įėjo Haris Graftonas, penktą dešimtį įpusėjęs, pliktelėjęs juodbruvys su siaurais ūsiukais. Ledinis jo žvilgsnis prie lipšnios šypsenos nėmaž netiko. Šeimininkas vilkėjo ryškiai raudoną chalatą ir papsėjo tokį storą cigarą, kad lūpos vos čiaupėsi. Automobilio blizgintojas įėjo iš paskos.

– Inspektorius Frostas! – prašneko Graftonas. – Kokia maloni staigmena! – Jis spragtelėjo pirštais ir parodė kasetinį magnetofoną ant staliuko prie sienos. Parankinis suskubo aparatą įjungti. – Džentelmenai, tikiuosi, neprieštarausite? – paklausė šeimininkas. – Įrašau visus pokalbius – kad, kilus

ginčams dėl jų turinio, būtų aišku, kas ką pasakė.

– Išmintingas atsargumas, Hari, – pagyrė Frostas. – Dabar tikrai nedrįsiu meluoti susiriesdamas. Norėtume šnektelėti su Mikiu Harisu.

Graftonas išsiėmė iš burnos cigarą ir, nužiūrinėdamas žioruojantį jo galą, paklausė:

– Su Mikiu? Kokiu reikalu?

– Apie sunkų kūno sužalojimą. Jis vakar sumušė prostitutę.

Šeimininkas nusišypsojo taip, tarsi inspektoriaus prielaida būtų visiškai absurdiška.

– Ir kuo gi remdamasis manote, kad tai Mikio darbas?

– Nukentėjusioji jį atpažino.

Haris Graftonas susiraukė, bet tuojau pat vėl suraitė šypsenėlę.

– Inspektoriau, ji suklydo. Mikis visą vakarą praleido čia. Niekur nebuvo išvykęs.

Frostas priekaištingai palingavo galvą ir pasakė:

– Ak, Hari, Hari, meluoti negražu. Dievas gali išgirsti.

Graftonas priėjo prie stalelio ir nuspaudė magnetofono pauzės klavišą.

– Inspektoriau, pasakysiu neoficialiai. Taip, aš rūpinuosi keliomis merginomis. Joms net gražiausiais gyvenimo metais nelengva užsidirbti duonos kąsniui, o dar tos jauniklės mėgėjos braunasi į teritoriją. Klientų visoms neužtenka, tad kartais mes būname priversti suduoti kokiai svetimajai per užpakaliuką ir priminti, kad paslaugas jos gali teikti kur nors kitur.

– Nieko sau – suduoti per užpakaliuką! Mikis

tai vargšei septyniolikmetei sudavė taip, kad ji atsidūrė ligoninėje. Sugurinta nosis, lūžę šonkauliai. Mergina spjaudosi kraujais ir dantimis. Ją išvydęs, į kraujinę dešrą per pusryčius nebegalėjau nė pažiūrėti.

Dabar jau Graftonas priekaištingai palingavo galvą ir vėl nuspaudė pauzės klavišą.

– Inspektoriau, tai pasibaisėtina! Tokius gyvulius reikia kišti už grotų. Bet Mikis čia niekuo dėtas. Kaip minėjau, jis visą vakarą praleido čia. Yra galinčių paliudyti.

– Kas tie liudininkai?

– Aš pats ir šeši mano darbuotojai.

– Kiekybė, Hari, šiuo atveju neprilygsta kokybei. Turtingas sąvadautojas ir šeši jo pasamdyti galvažudžiai.

– Prieš vieną prostitutę. – Sąvadautojas išdidžiai nusišypsojo. – Manau, mudu su jumis abu žinome, kieno žodis teisme bus svaresnis. Vis dėlto, nors su įvykiu niekaip nesu susijęs, vien iš geros valios ir saugodamas padorią savo reputaciją, aš asmeniškai pasirūpinsiu, kad nukentėjusioji mergina gautų solidžią kompensaciją.

– Hari, kad gali ją papirkti, nėmaž neabejoju, bet šit kokia bėda: Mikis užpuolė dar vieną merginą.

– Tikrai?

– Merę Adams. Ji nuomojosi būstą Kleitono gatvėje.

Tik akimirksnį Graftonas išsidavė, kad pavardė jam žinoma. Tučtuojau susitvardęs, sąvadautojas vėl įsižiūrėjo į cigaro galą ir papurtė galvą.

– Pavardė nieko man nesako. Kada mergina buvo užpulta?

– Užvakar vakare.

– Mikis ir šiuo atveju niekuo dėtas, – šyptelėjęs pasakė Graftonas. – Tada jis irgi buvo čia. Visą vakarą. – Pasisukęs į blizgintoją, jis pasitikrino: – Ar ne, Ričardai?

Dživsas, energingai sulinksėjęs, atsakė:

– Visiškai teisingai, pone Graftonai.

– Hari, Mikis ne tik sudavė vargšei merginai per užpakaliuką, – tarė Frostas. – Jis ją nužudė.

Hariui vos neiškrito iš burnos cigaras.

– Nužudė?..

– Tai – žmogžudystė, Hari, ir Mikis – pats tinkamiausias kandidatas į įtariamuosius. Kol neprakalbome apie melagingą liudijimą ir piktybinį trukdymą teisėtvarkos pareigūnams, siūlau pagalvoti, ar tikrai nori užtikrinti jam alibi.

Graftonas sustabdė magnetofono juostelę ir, atsukdamas ją, ištrynė visą pokalbį. Tada atsigręžė į inspektorių ir pasakė:

– Apie jokias žmogžudystes nieko nežinau. Ir niekaip nesu su jomis susijęs.

– Vadinasi, tuos du vakarus Mikio čia nebuvo?

– Nebuvo.

– O dabar jis čia?

Graftonas kinktelėjo parankiniui.

– Pakviesk.

Kai Dživsas išėjo, sąvadautojas sumaigė cigarą išsidrėbusios nuogos moters pavidalo peleninėje. Frostas, prisiminęs nužudytosioms į odą gesintas cigaretes, susiraukė. Už durų pasigirdo žingsniai, į kambarį tuojau įėjo blizgintojas ir Mikis Harisas, kresnas, gerų keturiasdešimties banditas plokščia

boksininko nosimi ir priplotomis ausimis. Piktai nužvelgęs Frostą, jis kreipėsi į šeimininką:

– Pone Graftonai, kvietėte?

– Farai nori tave apklausti. – Graftonas nukreipė į Mikį pirštą, šitaip pabrėždamas savo žodžius. – Kol atvyks mūsų advokatas, laikysi liežuvį už dantų, ko nereikia, nelepteėsi, neatsakysi net, jeigu klaustų, kiek valandų. Aišku?

Atsakymo nė nelaukęs sąvadautojas apsigręžė ir išėjo iš kambario. Frostas suėmė Harisui už alkūnės ir pasakė:

– Eisime, Miki, pasilakstyti.

Nekantriai laukdamas Hariso advokato, Frostas panaršė gautųjų dokumentų dėklą. Kad tas galvažudys prašneks anksčiau, nebuvo ko tikėtis. Aptikęs lapą su ekspertų išvadomis, inspektorius permetė šias akimis. Nei ant Luiso, Merės Adams sugyventinio, drabužių, nei ant batų kraujo ekspertai nerado, taigi vieninteliu įtariamuoju derėjo laikyti Mikį Harisą, bet, kad jis galėtų ką nors pasmaugti, Frostas netikėjo. Kita vertus, neturėjo, iš ko rinktis. Jo mintis išblaškė Morgano atodūsis.

– Kas nutiko, Valstieti? Vėl slėpsnos panižo?

– Nepanižo, šefe. Prakeiktas pūlinys, – atsakė konsteblis ir, pasitrynęs žandą, susiraukė.

– Žinai, kaip sakoma, Valstietuk, – kuo karštesnė meilė, tuo daugiau pūlių.

Morganas vos išspaudė šypseną. Jam sąmojis juokingas neatrodė, o šit pats Frostas taip kvatojo, kad net užsikosėjo.

Pasibeldusi įėjo Liza Mod su bylomis rankose.

– Maniau, tu jau išvažiavusi, – pasakė inspektorius.

– Pirmiau turiu pasišnekėti su ponu Maletu, o jo dar nėra. – Ji padėjo bylas ant Frosto stalo. – Gal imtumėtės jų, kol manęs nebus? Aktyviai tiriama tik viena – ginkluoto apiplėšimo.

Frostas atsivertė aplanką ir užmetė akį.

– O, radai pasprukusių plėšikų automobilį?

– Kolegos iš Veslio skyriaus rado viename miesto skersgatvių, – atsisėdusi paaiškino moteris. – Ant grindų prie vairuotojo sėdynės yra kraujo, ir jis sutampa su rastuoju degalinės parduotuvėje. Be to, automobilyje pritaškyta baltų dažų.

– Hmm... – Inspektorius pasikasė smakrą. – Veslis – už gerų dvidešimties mylių...

– Na taip. Tenykščiai kolegos dabar tikrina jiems žinomus niekdarius.

– Bet kokio velnio važiuoti iš Veslio plėšti menkos parduotuvėlės Dentone? Arčiau namų būtų suradę gerokai patrauklesnių taikinių.

Apie tokią aplinkybę Liza nebuvo pagalvojusi.

– Gal pardavėja nusikaltėliams pažįstama, ir jie pamanė, kad bus paprasčiau apsidirbti? – spėjo inspektorė.

– Ar patikrinai ją?

– Jokių dėmių jos biografijoje neradome, bet tai dar nereiškia, kad jų ir nėra.

Galvą pro duris kyštelėjo Bilas Velsas.

– Džekai, atvažiavo Mikio Hariso advokatas. – Kinktelėjęs Lizai, jis pasakė: – Seržante, oi, pasiskubinau dešimčia dienų – inspektore, ponas Maletas jau yra.

Frostas klestelėjo ant aptrintos, gerai pažįstamos, lyg tyčia jam darytos kėdės ir nužvelgė išsipusčiusį, apkūnų advokatą Kerkstouną, kuris savąjį krėslą, prieš liesdamasis prie jo šešių šimtų svarų vertės kostiumu, pirmiau stropiai apšluostė nosinaite. Kerkstounas nuobodžiaudamas palaukė, kol inspektorius monotoniškai išbers įžanginius žodžius, o Morganas įjungs magnetofoną. Frostas padėjo ant stalo septyniolikmetės Čerės Hol nuotrauką ir paklausė:

– Miki, ar pažįsti?

Sulaikytasis, vos dirstelėjęs, papurtė galvą.

– Nepažįstu.

– Nežinai, kas ji tokia? Nežinai nei vardo, nei pavardės?

Mikis pažvelgė į advokatą, šis linktelėjimu paragino atsakyti.

– Nežinau.

– Šita mergina – prostitutė, klientų ieškanti šventoje Hario Graftono žemėje. Ar Haris paprašė tavęs ją įbauginti?

– Ne, – burbtelėjo Mikis, atsakymą vėl pirmiau suderinęs su advokatu.

– Gana jau. Haris liepė merginą tik pagąsdinti, bet tau taip patiko daužyti septyniolikmetę, laužyti jai šonkaulius, barstyti dantis, kad nebegalėjai liautis. Na ką, Miki, juk taip buvo?

Kostelėjęs ir saldžiai nusišypsojęs, įsiterpė Kerkstounas:

– Kadangi mano klientas jaunosios damos nepažįsta, niekada nebuvo su ja susidūręs, vadinasi, ir mušti jos negalėjo.

– Logiška, – atsakė Frostas. – Bet jeigu jūsų klientas merginos nepažįsta ir nemušė, kodėl tuomet skambino į ligoninę pasiteirauti apie jos būklę? – Sulaikytasis žiojosi prieštarauti, bet inspektorius mostu jį nutildė. – Prieš neigiant šį faktą, tau, Miki, derėtų žinoti, kad ligoninė visus pokalbius telefonu įrašo. Tavo balsas viename įrašų girdėti labai aiškiai.

– Mums reikia pasitarti, – pasakė Kerkstounas.

Kol jiedu su Harisu, mažne susiglaudę kaktomis, šnibždėjosi, Frostas atsilošęs rūkė. Paskui advokatas linktelėjo, suprask, Mikis pasirengęs atsakyti.

– Tai va, inspektoriau, – prakalbo anas, – nesakiau teisybės, nes drovėjausi. Prieš kelias naktis buvau su ta mergiote. Kaip klientas. Paskui sužinojau, kad ji sumušta, ir paskambinau į ligoninę pasiteirauti, kokia jos būklė. Net gėlių nusiunčiau.

– Labai geranoriškas poelgis, – išsišiepęs pagyrė advokatas.

– Suabejojęs tavo padorumu, Miki, jaučiuosi paskutinis paršas, – atšovė Frostas ir, paėmęs nuotrauką, ant stalo padėjo kitą – Merės Adams. – O šitą pažįsti?

Mikis įsižiūrėjo į fotografiją, paskui žvilgtelėjo į Kerkstouną, šis vos pastebimai papurtė galvą.

– Nepažįstu, – atsakė Harisas.

– Merė Adams, pasivadinusi Lolita. Klientus vedžiojosi į butuką Kleitono gatvėje. Esi ten buvęs?

– Nesu.

– Kai verslas nesisekdavo, saldybių mėgėjų ji eidavo gaudyti prie Dentono bloko arba į Karaliaus

gatvę, taigi į tokias vietas, kur visos teisės, Hario Graftono nuomone, priklauso jam. Haris liepė tau Merę perspėti – šiek tiek pagąsdinti, ar ne?

– Ne. Jeigu ji taip sako, vadinasi, trina.

– Taip, Miki, ji trina... skrodimo stalą šaltoje lavoninėje. Tu persistengei. Mergina mirė.

– Mirė? – pasipiktinęs paklausė sulaikytasis. – Pliurpalai! Aš prie jos net neprisiliečiau.

Tikėdamasis paramos, jis pasisuko į advokatą, bet šis buvo užsiėmęs – kažką rašė į popieriaus lapą. Žmogžudyste kaltinamam Mikiui Harisui iš bėdos reikėjo kapstytis pačiam.

– Aplankęs prasikaltusias merginas, paskui joms dar ir paskambini, ar ne, Miki? – paklausė inspektorius. – Užvakar tu manei paskambinęs Merei, bet ji atsiliepti nebegalėjo – buvo nebegyva. Tu kalbėjai su viena mūsų pareigūnių. Pats pasigyrei Merę sumušęs.

Mikis įnirtingai purtė galvą.

– Ne, ne! Meluojate, po galais!

– Skambinai jai. Turime įrašą. – Frostas kalbėjo labai atsargiai, turėdamas galvoje tikėtinas jo žodžių interpretacijas teisme. Iš tikrųjų buvo įrašytas tik Hariso pokalbis su ligoninės darbuotoja. – Štai dar pora nuotraukų. Gal šitas merginas atpažinsi?

Tai buvo kitų dviejų, nukankintųjų, prostitučių fotografijos. Advokatas pažvelgė į jas ir sudrebėjęs šiek tiek atsitraukė su kėde, šitaip tarsi dar labiau atsiribodamas nuo savo kliento. Mikis atrodė priblokštas.

– Na ne, neištirtų nusikaltimų man neprisiūsite, – mažne išrėkė jis. – Gerai, prisipažįstu, tą mergiotę

į ligoninę pasiunčiau aš, bet prie Merės Adams nė neprisiliečiau!

– Bet skambinai jai. Pasakei, kad kitą kartą gaus dar ne taip.

Mikis įsmeigė žvilgsnį į Frostą, bet atsakyti nespėjo, mat įsikišo advokatas.

– Inspektoriau, jei mano klientas tą moterį nužudė, kam jam reikėjo skambinti jai ir grasinti?

– Skambino, – atsakė Frostas, – norėdamas patikrinti – gal ji dar gyva?

– Ne! – sušuko Harisas. – Skambinau pasakyti apie sumautus ratus!

– Apie ratus? – paklausė inspektorius, spėliodamas, ką, po šimts velnių, tai galėtų reikšti.

– Ir iki tol buvau kelis kartus skambinęs perspėti, kad nelįstų į Hario teritoriją, bet ji nekreipė dėmesio. Ketinau tą mergą pamokyti, bet neradau ir nutariau sutašyti jos mašiną. Supjausčiau padangas, kelis kartus užvožiau kūju. Na, žodžiu, perspėjau mergšę. Jei vis tiek būtų nekreipusi dėmesio, kitą kartą būčiau davęs į kailį jai. Va ko skambinau.

– Suprantama, – įteikliai suulbėjo Kerkstounas, – mano klientas atlygins automobiliui be piktos valios padarytą žalą.

– Sumalei automobilį, – Frostas neketino nusileisti, – tada užėjai į butą pasakyti, ką padarei. Merė puolė tave su peiliu ir tu ją nužudei.

– Jau sakiau, bute jos nebuvo – tikriausiai tuo metu kabino klientus pono Graftono teritorijoje. Kelias valandas palaukiau, tada paskambinau. Nemeluoju, prisiekiu!

Kerkstounas atsilošė ir klastingai nusišypsojo Frostui.

– Inspektoriau, ar galėčiau paklausti, kaip jaunoji dama nužudyta? Regis, užmiršote šią aplinkybę paminėti.

Frostas patyliukais atsiduso. Nei jis užmiršo, nei ką. Tiesiog tai buvo silpniausia kaltinimo detalė.

– Moteris pasmaugta.

– Pasmaugta? – dėdamasis nustebęs, pakartojo advokatas. – Taigi sakote, kad mirties priežastis – ne sumušimas?

– Ne, – burbtelėjo inspektorius.

– O tos kitos dvi aukos? Ar esama kokių nors smūgių kumščiais požymių?

– Nėra, – nenoromis pripažino inspektorius.

– Taigi jos sužalotos visai kitaip nei ligoninėje atsidūrusi mergina?

– Kitaip, – sumurmėjo Frostas.

– Kaip suprantu, su tomis dviem žmogžudystėmis mano klientas nesietinas.

Inspektorius niauriai papurtė galvą. Tas šunsnukis jį prirėmė.

– Vadinasi, – pasakė advokatas, – kaltinimą galime atmesti. Vienintelė aplinkybė, siejanti mano klientą su nužudymu Kleitono gatvėje, yra skambutis telefonu. Ponas Harisas pripažįsta skambinęs ir neslepia priežasties.

– Gal ir neslepia, – atsakė Frostas, griebdamasis paskutinio, tegul ir menko šiaudo, – bet dar nežinia, ar sako tiesą. Mums reikės drabužių, kuriuos jis tą vakarą vilkėjo. Juos ištirs ekspertai.

– Vilkėjau tuos pačius kaip ir dabar, – nusivilkdamas švarką, pasakė Mikis. – Gal jus domina ir mano apatiniai, kojinės?

– Ne, velniai griebtų, nedomina! – nusipurtęs atkirto inspektorius. Jau žinojo tik gaištąs laiką. Prostitučių Mikis nežudė, bet duoti jo drabužius patyrinėti ekspertams vertėjo – ims ir atras ką nors įdomaus. Frostas sudėjo nuotraukas į aplanką ir atsistojo. – Drabužius ir paaiškinimą raštu paliksi mano kolegai ir būsi paleistas už užstatą.

Kerkstounas tvarkingai sudėjo savo popierius į šūsnį ir įsimetė į odinį lagaminėlį.

– Pasirūpinsiu, kad tau atsiųstų kuo apsirengti, – prižadėjo jis Harisui ir pridūrė: – Paaiškinimą perskaitysi man telefonu, tik tada galėsi po juo pasirašyti. – Kartu su Frostu išėjęs į koridorių, advokatas pasakė: – Inspektoriau, mano kliento neturite kuo apkaltinti.

– Turime, – atšovė Frostas. – Per jį vargšė mergina atsidūrė ligoninėje.

Kerkstounas šyptelėjo.

– Nenustebčiau, jeigu jaunoji dama kaltinimo nepateiktų.

– Kokia suma Graftonas ketina ją papirkti? – paklausė inspektorius.

– Dėsiuos šio jūsų klausimo negirdėjęs, – vėl nusišypsojęs, atsakė advokatas, linktelėjo Frostui ir nerūpestingai švilpiniuodamas nužingsniavo koridoriumi.

– Ak tu, saldžiabalsi šunsnuki! – suniurzgė inspektorius jam įkandin.

Vyriausiasis inspektorius Maletas užgniaužė žiovulį ir ėmė skaityti pagiežingą valdybos raštą, atsiųstą kartu su grąžinama Frosto netikusiai

deklaruota nusikaltimų statistika ir raudonai pabrauktu kandžiu komentaru: kol duomenys nebus pateikti deramai, vėluos visų skyrių ketvirčio ataskaitų suvestinė, ir policijos viršininkui neišvengiamai parūps delsos priežastis. Maletas kietai sučiaupė lūpas. Skyriaus darbą valdyba vertino, atsižvelgdama į dokumentų tvarkymą, ir čia Frostas vėl prikiauliojo. Išgirdęs barbenant į duris, vyriausiasis inspektorius atsiduso. Kad bent pasibelstų žmoniškai. Jis net nespėjo ištarti: „Įeikite" – į kabinetą įsliūkinęs Frostas nekviečiamas atsidrėbė ant interesanto kėdės. Pelenų cilindrėlis kone sulig visu jam iš burnos nusvirusios cigaretės ilgiu galėjo nubyrėti bet kurią akimirką.

– Viršininke, teiravotės manęs? – paklausė Frostas.

– Teiravausi. – Maletas skubiai atkišo peleninę. Per vėlai – pelenai pabiro ant kilimo. Inspektorius, viršininko siaubui, batu įtrynė juos į vilną. – Šit ką gavau iš valdybos, – suniurnėjo Maletas, paduodamas raštą ir blankus su statistika.

Frostas abejingai prunkštelėjo.

– Regis, tiems valdybos slunkiams nupiepę skaičiai svarbiau už išaiškintus nusikaltimus.

– Frostai, valdyba mus vertina pagal tai, kaip dirbame su dokumentais. Puikuotis darbo rodikliais, šiaip ar taip, nėra pagrindo.

Inspektorius patraukė pečiais.

– Neprisimenu, kad būčiau kada nors puikavęsis savo darbo rodikliais. Tad ko jie prisikniso?

– Jie prisikniso todėl, kad praleidote nemažai neištirtų nusikaltimų, bet įrašėte bylas, įtrauktas ir į inspektorės Mod ataskaitą.

Po paraliais, Morganas bus pripainiojęs, pamanė Frostas. Suėmęs popierius į šūsnį, jis atsistojo.

– Pataisysiu, kai tik rasiu laiko.

– Pataisysite šiandien pat, – atkirto Maletas. – Be to, dar ne viską pasakiau.

Iškalbingas pavaldinio dirsčiojimas į laikrodį ir akių vartymas jį tiesiog siutino. Vėl suėmė žiovulys, ir vyriausiajam inspektoriui nepavyko jo sulaikyti.

– Vakar gerai paūžėte, viršininke? – pasmalsavo Frostas.

– Išvis neūžiau. Paryčiais paskambino ta apgailėtina inspektorė Mod ir ėmė verkšlenti, kad prostitutės nužudymo bylą skirčiau jai. Paskui nebeįstengiau užmigti. Šįryt ta įžūlėlė lyg niekur nieko užėjo reikalauti kelių laisvų dienų. Tarsi nežinotų, kad mums ir šiaip trūksta kadrų. Kai šitoks darbo krūvis... Pasisakė važiuojanti į privačią kliniką nesudėtingai operacijai, o kokiai – nutylėjo. Esą moteriškos bėdos. Gal jūs ką nors apie tai žinote?

Frostas papurtė galvą.

– Gal nusprendė pasididinti krūtis, – spėjo.

Vyriausiasis inspektorius atsilošė ir suraukė antakius.

– Bet juk jos ir šiaip gana didelės.

– Jums geriau žinoti, viršininke, – atsakė Frostas. – Aš nesu ištyrinėjęs jų taip gerai kaip jūs.

Maletas tirštai nuraudo.

– Aš inspektorės krūtų netyrinėjau. Kai kurie dalykai tiesiog krinta į akis. Šiaip ar taip, ji kelias dienas nedirbs, taigi kadrų stygiaus problema bus dar opesnė.

– Tuomet atšaukite valdybai paskolintus mūsiškius.

– Ne! Noriu, kad valdyba matytų: jokie sunkumai mums nebaisūs. Mums tiesiog reikia našiau dirbti. Mod grįš kitą savaitę, inspektorius Alenas – tik šiek tiek vėliau. Ištversime.

Jau žengdamas prie durų, Frostas pasakė:

– Ypač jei už viršvalandžius atlyginsite dosniau.

– Nieku gyvu! – atrėžė Maletas, dar neužmiršęs, ką pasitarime šnekėjo policijos viršininkas. – Tai – ne išeitis!

Vyriausiasis inspektorius ne iš karto sumojo kalbąs uždarytoms durims.

7

Tikrindamas Morgano atliktus veiksmus, Frostas dar kartą sudėjo skaičius, bet suma ir vėl išėjo kitokia. Galų gale jis prisipažino pralaimėjęs ir pasirašė ataskaitą.

– Ar dabar tikrai gerai sudėta? – paklausė, grąžindamas popierius.

– Šimtas procentų, šefe, – atsakė konsteblis. Tiesa, jis visada būdavo tikras šimtu procentų, ilgas ankstesnių klaidų sąrašas jo nėmaž netrikdė. Pasitrynęs žandikaulį, Morganas susiraukė. – Prakeiktas dantis, skauda kaip skaudėjęs.

– Matysi, kaip skaudės, kai koks nors mėsininkas jį trauks, – atsakė dantų gydytojų neapkenčiantis Frostas.

Diena buvo nekokia. Skrodimas jokių pareigūnams nežinomų detalių neatskleidė, mašinos raktelio bute Kleitono gatvėje Morganas ieškojo bergždžiai.

Į kabinetą įėjęs Arturas Henlonas klestelėjo ant kėdės ir prašneko:

– Džekai, prašei patikrinti, ką Luisas vilkėjo rungtynių dieną. Radau keletą vyrukų, važiavusių kartu su juo, bet jie tada buvo tokie girti, kad neprisimena net rezultato, kur tau atsimins, ką kuris vilkėjo. Dar atsekiau tą, kuris parvežė Luisą. Tas žmogus prisimena išleidęs jį prie namų, bet neprisimena – kada.

– Nuostabu! – nusišaipė Frostas. – Išvien geros naujienos!

– Šitai tau irgi nepatiks. – Henlonas padavė inspektoriui ekspertų atsiųstą faksą. – Kraujas ant Mikio Hariso drabužių – tik tos prostitutės, kurią jis pasiuntė į ligoninę. Su nužudytąja Mere Adams jį sunku susieti.

– Nevėkšlos ekspertai! – suburbėjo Frostas, tarsi dėl neigiamos išvados būtų kalti tie mokslo žmonės. Jis užsidegė nuorūką ir kelis kartus patraukė. – Aš ir nesitikėjau, kad jie ras kokių nors įkalčių prieš Harisą. Ne jo braižas. Luisas, Arturai, patvarkė savo draugę, Luisas, neabejoju.

– Bet juk jo alibi pasitvirtino, – paprieštaravo Henlonas. – Ir ant drabužių ekspertai nieko nerado.

– Todėl, kad šmikis pakišo mums ne tuos drabužius, – atsakė inspektorius. Jis surado ekspertų ataskaitą ir parodė kriminalistui seržantui. – Matai, ant džinsų aptikta tepalų ir alyvos.

– Džekai, bet juk kitaip ir negali būti. Vyrutis dirba degalinėje.

– Arturai, pašėlti su draugais žmogus nevažiuoja su darbiniais drabužiais, apsivelka švarius džinsus. – Dūmo skonis buvo apkartęs, tad inspektorius sumaigė nuorūką ir užsidegė naują cigaretę. Peržiūrinėdamas ekspertų ataskaitą, jis pastebėjo pirmiau pražiopsotą detalę. Buvo paminėtas prie ataskaitos pridedamas vokas su džinsų kišenėse rastais daiktais. Vokas? Frostas rado jį gautųjų dokumentų dėkle ir tučtuojau atplėšė – tikėjosi rasiąs ką nors pravartaus. Viduje buvo pora kino bilietų, Beningtono banko Aukštojoje gatvėje išduotas kvitas,

patvirtinantis iš sąskaitos išėmus dešimt svarų, ir prekybos centro kasos kvitas, gautas perkant bloką cigarečių. Nusivylęs inspektorius sudėjo popieriukus atgal į voką. Tik staiga jam dingtelėjo viena mintis. – Regis, Luisas daug rūko?

– Na tai kas?

– Peleninė jo namuose, prie lovos, buvo prikimšta nuorūkų – gal keturiasdešimt, jei ne daugiau.

– Ir ką?

– Kada jis surūkė tiek cigarečių?

Henlonas vis dar nesuprato, kur Frostas lenkia.

– Argi tai svarbu?

– Taip, – atsakė inspektorius, – velniškai svarbu. Na kada?

Seržantas gūžtelėjo pečiais.

– Gal prieš važiuodamas į rungtynes?

– Ne. Luisas išėjo pirmas. Mergina – keliomis valandomis vėliau, ir prieš išeidama ji sutvarkė butą. Jis pats taip sakė.

– Tai kas?

– Arturai, ji nerūkė, – kantriai aiškino Frostas. – Nepakentė netvarkos. Nebūtų palikusi nuorūkų pilnos peleninės. Būtų ją iškračiusi.

– Tada gal rūkė grįžęs, paryčiais?

– Luisas mums sakė, kad grįžo visiškai nusitašęs ir iš karto griuvo į lovą. O kad surūkytum tiek cigarečių, prireiktų dviejų, trijų valandų, ir tat dar turėtum susikišti ir į šnerves.

– Kas iš to? Nesuprantu, – suglumęs prisipažino Henlonas.

– Arturai, pats pagalvok. Luisas nužudo savo merginą. Grįžta namo, galvoje – sumautas jovalas.

Pradeda suvokti, ką padaręs. Užmigti negali, tik guli ir rūko iki apsivėmimo. Kai kurios cigaretės peleninėje – beveik sveikos, vos pora dūmų patraukta.

– Jei žmogus guli lovoje ir rūko, dar nereiškia, kad jis nužudė savo merginą.

– Taip, Arturai, galima tai pripažinti, kai stengiesi mąstyti blaivai ir logiškai. Aš nesistengiu. Žudikas – Luisas, žinau tai, po šimts pypkių! – Frostas spragtelėjo pirštais. – Luktelk! – Jis vėl paėmė iš voko prekybos centro kvitą, dirstelėjęs į kalendorių, sutikrino datą, laiką ir patenkintas išsišiepė. – Vakar rytą, dešimtą valandą, tariamai kietai miegodamas savo lovoje, Luisas prekybos centre pirko bloką cigarečių... O mums sakė, kad prabudo tik popiet.

– Ką gi... negalėjo užmigti ir norėjo parūkyti.

– Arturai, tu nepastebi esminės aplinkybės. Prabudęs prieš dešimtą, Luisas suprato, kad draugė negrįžusi iš darbo, o išėjęs pirkti cigarečių, aptiko, kad automobilio nebėra, vadinasi, mums jis tiesiog priskiedė.

– Jis galėjo pagalvoti, kad Merė parduotuvėse. Grįžęs iš darbo žmogus nebūtinai turi tą pat akimirką virsti į lovą.

– Po paraliais, Arturai, kieno tu pusėje? Aš noriu kuo greičiau atsikratyti šitos bylos. Gaištame su ja pernelyg daug laiko, nors ši žmogžudystė su kitomis dviem nesusijusi. Parvežk Luisą į nuovadą. Suimti jo nereikia, tik pasakyk, kad noriu pasikalbėti, apie ką – nesakyk. Tegul pasinervina. Netikrumas, Arturai, – puikus dalykas. Juk kada

žmonės daugiausia bezda? Prisikirtę troškintų pupelių arba iš netikrumo!

Sulig tais žodžiais Frostas šyptelėjo į ūsą. Diena buvo ne tokia jau prasta.

Vis dėlto, kai įžengė į kvotos kambarį, jį apniko įkyrios abejonės. Nujautė kažką pražiopsojęs, kažką akivaizdaus, tik nežinojo, kas tai galėtų būti. Prakeiktas skambutis galvoje čirškė, bet kokį pavojų jis skelbia, Frostas kol kas nenumanė.

Atsisėdęs aplanką su kasos kvitu jis pasidėjo ant stalo. Morganas tuo tarpu krapštėsi prie magnetofono. Inspektoriaus karštligiškai mąstė. Realaus pagrindo Luisui apkaltinti jis neturėjo. Galėjo remtis tik nuojauta ir menku popierėliu – prekybos centro kvitu. Jei byla pasiektų teismą, bet Luisas neprisipažintų, įrodyti, kad tą rytą jis pirko cigaretes, būtų neįmanoma – kvitas galėjo būti išduotas bet kam. Frostui reikėjo, kad įtariamasis prisipažintų, antraip tektų jį paleisti. Jei Luisas tvirtintų tą vakarą mūvėjęs darbinius džinsus, paneigti tai taip pat būtų neįmanoma. Dar vienas klausimas: kur dingo automobilio rakteliai?

Į kambarį įėjo seržantas Henlonas ir Luisas. Pastarasis, priešingai nei tikėjosi Frostas, atrodė ramus kaip avinėlis.

– Jau sugavote tą galviją? – paklausė jis, sėsdamas priešais inspektorių.

– Dar ne, – atsakė šis, – bet, kas žudikas, žinome ir, jums padedant, jį demaskuosime.

– Padėsiu, kuo galėdamas, – prižadėjo Luisas. – Kad ir kuo.

Jis ėmė graibytis cigarečių, bet Frostas suskubo pasiūlyti savų, paėmė ir pats. Padėkojęs įtariamasis įžiebė degtuką ir atkišo ugnelę inspektoriui. Šis akimirką luktelėjo ir patenkintas pastebėjo, kad degtuką laikantys pirštai vos vos dreba. Užsidegdamas cigaretę, Frostas suėmė Luisui už rankos. Speičiame tave, šūdžiau, į kampą, pamanė.

– Nemalonu versti jus, – pasakė inspektorius, iš aplanko išėmęs spausdintą Luiso paaiškinimo kopiją, – dar kartą prisiminti tas baisias valandas, bet turime patikrinti kai kuriuos faktus – kad nebeliktų abejonių. – Jis greitai peržvelgė pirmąjį puslapį. – Merę paskutinį kartą matėte prieš išvažiuodamas į rungtynes, apie penktą valandą? – Luisas linktelėjo. – Kai paryčiais grįžote namo, nebuvo jokios priežasties įtarti, kad kas nors negerai?

– Ne, nieko įtartino nepastebėjau.

– Vakare ir vėliau, naktį, tiek visko nutiko, kad griuvęs į lovą susyk išsijungėte, kietai užmigote?

– Taip.

– Atsibudote vėlyvą popietę ir tik tada supratote, kad nėra jūsų draugės?

– Taip.

Frostas kinktelėjo, parodydamas, kad atsakymai jį patenkina. Iš tikrųjų jis ir buvo patenkintas. Jokių netikėtumų. Luisas kasė sau duobę.

– Puiku. Šis jūsų paaiškinimas sutampa su ankstesniu. – Inspektorius nusišypsojo. – Žmonės mums meluoja, bet mes juos vis tiek visada demaskuojame.

Įtariamasis, neišmanydamas, kaip suprasti Frosto žodžius, nervingai šyptelėjo. O dabar, pamanė

inspektorius, kvitas tą šunsnukį ir pribaigs. Įdėmiai vyruką stebėdamas – magėjo pamatyti, kaip šis, užkluptas meluojant, reaguos, – Frostas lėtai atvertė aplanką. Bet kvito Luisui jis taip ir neparodė. Staiga susizgribo spoksąs į kalendorių ant sienos. Mėnesio diena! Nelemta mėnesio diena! Štai dėl ko perspėjo galvoje įkyriai džerždgiantis skambutis! Aštunta – kuo aiškiausiai bylojo kalendorius. O kabinete – septinta, nes Valstietis Morganas užmiršo perversti kalendoriaus lapą. Vadinasi, kvitas išduotas ne po žmogžudystės, o rytą prieš ją, ir tyrimui niekuo nenaudingas. Vienintelis Frosto koziris akimoju nuėjo velniui pauodegin. Kirsti jis nebeturėjo kuo.

Vis dėlto, nutaisęs abejingą išraišką, įnirtingai ieškojo išeities. Pažvelgęs į kvitą, be galo reikšmingai linktelėjo – inspektoriaus vaidyba buvo verta „Oskaro" apdovanojimo – ir, apvertęs popierėlį, padėjo ant stalo. Paėmęs iš aplanko dokumentus, tarp jų – ir nieko vertą ekspertų ataskaitą, – taip pat apverstus išdėliojo ant stalviršio. Tegul tasai šmikis mano, kad turiu ne sumautą rūšį, o pilną namą. Luisas atidžiai stebėjo kiekvieną Frosto krustelėjimą. Ką gi, jei blefuoti, tai blefuoti, pamanė inspektorius. Kortos, kuria galėtų sulošti, jis neturėjo nė vienos. Atsikvėpė ir prašneko:

– Padėtis šit kokia. Yra liudininkų, nesutampa paaiškinimai, ekspertai pateikė nenuginčijamas išvadas. Pone Luisai, kas nužudė jūsų draugę, jau žinome. Lieka sužinoti tik vieną dalyką, ir čia tikimės jūsų pagalbos.

– Padėsiu kuo galėdamas, – guviai atsakė vyrukas. – Kuo galėdamas.

Frostas paėmė iš pakelio cigaretę ir neskubriai pabaksnojo ja į stalviršį. Momentas buvo labai svarbus. Lemiamas. Inspektorius užsidegė cigaretę ir nusišypsojo. Šypsena buvo kerinti, tegul ir nenuoširdi.

– Sūnau, kodėl tai padarei? – paklausė globėjiškai, su atjauta.

Atsakymo laukė, sulaikęs kvapą. Luisas įsmeigė į inspektorių piktą, neapykantos kupiną žvilgsnį, prasižiojo ir vėl užsičiaupė, lyg pagieža būtų tokia baisi, kad net neišsakoma. Frostui užšalo širdis. Susimoviau, pamanė jis. Velniai griebtų, susimoviau. Inspektorius nudelbė akis į stalą, galva buvo tuščia tuštutėlė. Staiga pasigirdo keistas garsas. Frostas iš karto net nesumojo jo prigimties. Pakėlė akis. Luiso pečiai drebėjo. Vyrukas juokėsi, juokėsi iš kažkokio jam vienam težinomo sąmojo ar absurdiško kaltinimo. Inspektorius įsižiūrėjo įdėmiau. Ne, vis dėlto Luisas ne juokėsi, o verkė, verkė, tirtėdamas visu kūnu, kančios perkreiptas veidas buvo apsipylęs ašaromis. Vyrukas prisidengė akis delnais ir užraudojo dar gailiau. Kriminalistai žiūrėjo į jį be žado.

– Nužudei ją, ar ne, sūnau? – greitai atsitokėjęs, švelniu balsu paklausė Frostas.

– Netyčia. – Atsakymą jis vos išgirdo.

– Papasakok. Nusimesk naštą – palengvės.

Inspektorius kalbėjo it koks ispanų inkvizitorius, prašantis eretiko prisipažinti, kad būtų galima pagaliau nutraukti kankinimus ir supleškinti nelaimėlį lauže. Luiso raginti nereikėjo, žodžiai paplūdo lyg ašaros.

– Mudu jau kuris laikas nesutarėme. Maniau, Merė įsitaisė meilužį. Tie keisti skambučiai, rakinamas – kad ko nepamatyčiau – stalčius. Tą vakarą, grįžtant iš rungtynių, keli mūsiškiai susiėmė su parduotuvės darbuotoju, ir farai mus supakavo. Važiuodami čionai, į cypę, prasukome Karaliaus gatve, kur būriuojasi kekšės. Pastebėjome kažkokį girtą nusmurgėlį, pasigavusią prostitutę dideliais papais, su vos įžiūrimu sijonėliu. Visas autobusas pašėlo rėkauti, švilpti, mėtyti bjaurias replikas. O ta mergšė... negalėjau patikėti... Merė... mano draugė... neva dirbanti ligoninėje.

Vyrukas pasitrynė veidą delnais, tarsi tikėdamasis nubraukti prisiminimą.

– Kalbėk, sūnau, kalbėk, – paragino Frostas.

– Tada man atsivėrė akys. Prieš kelias savaites norėjau pasiimti iš Merės piniginės smulkių ir aptikau joje raktą su kortele, kurioje buvo parašyta: KLEITONO GATVĖ 10. Draugė pasiteisino radusi jį gatvėje ir dar nespėjusi grąžinti. Pasakiau, kad ten darbuojasi kekšės. Merė išpūtė akis, esą nieko tokio nežinojusi. Apsimetė nekaltu angelėliu. Prakeikta kalė! Krušdavosi su visokiais šiukšlėmis, o paskui guldavo į lovą su manimi! – Pakėlęs akis, Luisas paprašė: – Gal pavaišintumėte cigarete? – Inspektorius stumtelėjo pakelį. Godžiai patraukęs kelis dūmus, įtariamasis kalbėjo toliau: – Ak kaip man nieštėjo nagai atsiteisti su ta mergše! Jūsiškiai atsitempė mus čionai, į nuovadą, bet mūsų buvo per daug – nebesusitvarkė. Paskui kažkur kilo muštynės ar kas ten, farai išskubėjo malšinti, tad, nutaikęs progą išsmukau į koridorių ir pabėgau.

Tekinas nuskuodžiau į Kleitono gatvę ir ką pirmiausia išvydau? Ogi sumaltus savo ratus, savo „Toyotą". Tai ir buvo paskutinis lašas. Įsiutau žvėriškai. Užlėkiau laiptais ir rėkdamas įpuoliau į tą Merės kambariūkštį. Ji griebėsi peilio. Susigrūmėme. Peilį iš jos atėmiau ir nuspyriau po lova. Kas nutiko paskiau, gerai neprisimenu. Atrodo, sugniaužiau Merei kaklą, ji pakaušiu trenkėsi į sieną. Mano draugė staiga suglebo ir susmuko ant grindų, o aš kaipmat išblaivėjau. Dieve, pagalvojau, ką aš padariau? Užkėliau Merę ant lovos, pridėjau prie burnos veidrodėlį, ji nekvėpavo. Sučirškė telefonas, ir aš supanikavau. Pasiėmiau raktelius, tikėjausi parvažiuoti namo niekieno nepastebėtas, bet važiuoti su iškultu priekiniu stiklu negalėjau. Valkiojausi šalutinėmis gatvėmis, kol sutikau kelis vyrukus iš autobuso, traukiančius iš aludės į aludę. Elgiausi taip, lyg būčiau visą laiką su jais trainiojęsis, jie, užsipylę akis, net nesuprato, kad buvau atsiskyręs. Paskui mane parvežė namo. Kas buvo po to, patys žinote.

Frostas linktelėjo ir paklausė:

– Vilkėjote ne tuos drabužius, kuriuos mums davėte ištirti, ar ne?

– Ne tuos. Anuos sukišau į maišą ir padėjau prie šiukšlių. Jas šįryt išvežė.

– Surasime, – pasakė inspektorius. – Mano kolega iš Velso tiesiog gimęs naršyti municipaliteto sąvartyną. O šit sugebėjimo perversti kalendoriaus lapą Dievas jam pagailėjo...

– Gerai padirbėta, – nenoromis pagyrė Maletas. – Nusikaltimas ištirtas greitai, minimaliomis sąnaudomis. Štai matote – kai norite, galite.

Dėkodamas už gerą žodį, Frostas vogčia parodė vidurinį pirštą, bet vyriausiasis inspektorius jau buvo išskubėjęs į savo kabinetą – nekantravo pasigirti valdybai, kaip šauniai dirba jo sumaniai vadovaujamas Dentono skyrius.

Frostas nusižiovavo. Nuolatinis miego stygius baigė jį priveikti. Neatidėliotinų darbų inspektorius neturėjo, tad ketino važiuoti namo kiek nusnūsti, o paskui stoti į kovą su naujais rūpesčiais.

Deja, naujas rūpestis jo laukė jau priimamajame.

Pro laukujes duris, traukdama dūmą, nešina plastikiniu pirkinių maišeliu, įpuolė kokių trisdešimt penkerių moteris išsidraikiusiais gelsvais plaukais. Maišelį ji tuojau pat numetė prie registracijos stalo, ant kurio Bilas Velsas pildė viršvalandžių grafiko blanką. Sutrukdytas nuovados seržantas irzliai paklausė:

– Garbioji ponia, ar galėčiau kuo padėti?

– Galėtum, jei tik pakrutinsi užpakalį. Mano mergaitė dingo.

Velso veide nė raumenėlis nekrustelėjo. Moteris akivaizdžiai buvo viena iš daugelio, nepraleidžiančių progos padraskyti akis: „Aš moku mokesčius, tad nerkis iš kailio, sumautas pareigūne." Jis pasiruošė rašyti.

– Ponia, jei teiktumėtės išdėstyti aplinkybes...

– Aplinkybes? Velniop sušiktas aplinkybes! Varyk ieškoti mergaitės!

Seržantas atsiduso. Tokia jau jo dalia! Ta didžiagerklė kalė būtų šokdinusi turintį budėti Koljerį, bet šį kartu su Morganu Frostas išsiuntė knisti sąvartyno.

– Garbioji ponia, imkime ir nusiraminkime, – taikingai pasiūlė Velsas.

– Nusiraminti?! – užspiegė šiaudaplaukė. – Nusiraminti?! Koks nors nusmurgęs iškrypėlis pasičiupo mano vaiką, o tu man siūlai nusiraminti?!

– Kuo greičiau žinosime aplinkybes, tuo greičiau galėsime pradėti ieškoti mergaitės. Garbioji ponia, prašyčiau pasisakyti pavardę... – Po to, kai prieš devynias savaites dingo Vikė Stiuart, panikos apimtas iš mokyklos negrįžtančių vaikų motinas pareigūnams tekdavo raminti nuolat. Velsas pažvelgė į laikrodį ant sienos. Dešimt po penkių... Pamokos pasibaigusios mažiau nei prieš dvi valandas. Visos mamos lyg susitarusios tvirtindavo, kad jų atžalos niekada nevėluoja grįžti, bet kai vaikas pagaliau parsirasdavo, išaiškėdavo, jog ir vėl užsibuvo pas draugus. – ...ir adresą.

– Merė Briuer. Rouzbenko kelias 2, Dentonas.

– Kokio amžiaus mergaitė?

– Dženei septyneri.

– O kaip dėl pono Briuerio?

– Nėra jokio pono Briuerio. Tuojau visiškai sutems, o tu tik klausinėji visokių niekų.

– Kada Dženę paskutinį kartą matėte?

– Kai buvo parėjusi papietauti. Nuo tada mergaitės taip ir nėra.

– Kurią mokyklą ji lanko?

– Dentono pradinę.

Velsas nustėro. Dentono pradinę?! Tą pačią kaip ir Vikė Stiuart!

– Gali būti užsukusi pas vieną ar kitą draugę. Ar skambinote joms?

– Ką – užsukusi visai nelemtai nakčiai?! Ką čia šneki! Mergaitė dingo vakar.

Apstulbęs seržantas net sumirksėjo.

– Vakar? Duktė nuo vakar dingusi, o jūs tik dabar susizgrimbate apie tai pranešti?

– Nedrįsk su manimi taip kalbėti! – piktai atšovė moteris. – Anksčiau nebuvo ko pranešti, po velniais! Maniau, kad duktė – pas močiutę, bet paaiškėjo, kad nėra jos ten.

Į automobilių stovėjimo aikštelę skubąs Frostas perėjo priimamąjį ir, linktelėjęs Velsui, buvo beišsmunkąs pro laukujes duris.

– Inspektoriau! – Seržantas neketino galynėtis su moteriške vienas.

– Vėliau, seržante, vėliau. Važiuoju namo, – nekantriai atsakė inspektorius.

– Dingo septymentė mergaitė... iš Dentono pradinės! – šūktelėjo jam Velsas.

Frostas išsyk atšlijo nuo durų, lėtai apsigręžė ir grįžo prie registracijos stalo.

– Kiek laiko dingusi? – paklausė.

– Visą sumautą naktį nebuvo namie, – už seržantą atsakė ponia Briuer. Ką, reikės pasakoti iš naujo?

Moteris taip suirzo, kad net cigaretė tarp lūpų pašėlo tirtėti. Frostas panarino pečius. Maža dar buvo galvos sopulio!

– Eime su manimi, – atsisagstydamas apsiaustą, pakvietė jis ponią Briuer. – Porą arbatos, –

mestelėjo per petį seržantui. Atidaręs pirmojo kvotos kambario duris, parodė į kėdę, ant kurios dar ką tik sėdėjo Luisas. Inspektorius jautėsi taip, tarsi iš naujo žiūrėtų vis tą patį filmą. Peleninėje ant stalo kūpsojo kaugė Luiso nuorūkų.

Ponia Briuer, tabako įrudintais pirštais nekantriai barbendama į stalviršį, įtariai žiūrėjo, kaip Frostas atsisėda priešais, išsiima cigaretes ir degtukus. Kas tas farų jai pakištas apsmukėlis? Anas pavadino jį inspektoriumi, bet į tokį jis nėmaž nepanašus.

– Ką gi, ponia Briuer, – pagaliau prašneko Frostas. – Dėstykite aplinkybes.

– Kiek suknistų kartų reikės kartoti? Viską susakiau anam stuobriui.

– O dabar susakysite šitam stuobriui, kad jis žinotų, ką pasakyti kitiems stuobriams, kurie visą vakarą ieškos jūsų dukrelės. – Moteriškė inspektorių gerokai erzino. – Dženę paskutinį kartą matėte vakar apie vidurdienį, kai buvo grįžusi iš mokyklos papietauti?

– Taip.

Ponia Briuer krūvelę peleninėje papildė nuorūka ir, pasiraususi rankinuke, išsiėmė naują cigaretę. Frostas savomis moters vaišinti neketino, tad luktelėjo, kol ji užsirūkys, ir tik tada atvožė pakelį.

– Ir nuo tada mergaitės nebematėte? – paklausė.

– Jeigu tas kartas buvo paskutinis, po velniais, aišku, kad daugiau dukters nebemačiau.

– Galite sakyti, kad esu senoviško mąstymo, – vos tvardydamas įsiūtį, atkirto inspektorius, – bet aš būčiau sunerimęs dar prieš dvidešimt keturias valandas.

– Šventeiviškus savo pamokymus susikišk, žinai kur, – suurzgė ponia Briuer. – Aš – rūpestinga motina. Mergaitei nieko netrūksta. Vakar nebuvo ko nerimauti, nes maniau žinanti, kur ji yra. Dženė turėjo nakvoti pas močiutę.

– Kodėl?

– Turėjo užsukti mano draugas. Jis vaikų nemėgsta. Tik vieną prakeiktą naktį mergaitė turėjo praleisti pas močiutę.

– Kur jūsų motina gyvena?

– Senoji gatvė 21.

Frostas užsirašė adresą.

– Bet pas močiutę Dženė taip ir nepasirodė?

– Ar aš, po velniais, čia sėdėčiau, jei būtų pasirodžiusi?

Inspektorius tvardydamasis kelis kartus giliai įkvėpė.

– Kodėl nesusirūpino močiutė, vakar nesulaukusi Dženės? Kodėl nepranešė jums?

– Močiutė nežinojo, kad mergaitė atvažiuoja... ji neturi telefono. Dženė pas mano mamą nuvažiuoja, ir ji mergaite pasirūpina.

– Senoji gatvė priešingame miesto pakraštyje. Ir jūs siunčiate septynerių metų dukrelę per visą miestą, neperspėjusi motinos? O jeigu ji kur nors išėjusi?

– Niekur ji neišeina... o jeigu ir išeitų, Dženė iš karto grįžtų namo. Smulkių autobusui ji visada turi.

Velsas padėjo ant stalo du puodelius arbatos. Inspektorius padėkojo linktelėjimu ir pastūmė vieną moteriai.

– Iš kur žinote, kad Dženė į jūsų motinos namus nenuvažiavo?

– Prieš kokį pusvalandį su motina atsitiktinai susitikome prekybos centre. Išgirdusi, kad Dženė pas ją nebuvo, iš karto atskubėjau čionai.

Frostas pamaišė arbatą šratinuku.

– Ar anksčiau mergaitė nebuvo dingusi?

– Kelis kartus buvo... Kur nors nusibastydavo, nueidavo į kiną, dar kur nors. Kad negrįžtų per naktį – pirmas kartas. Žino, kad už tokius dalykus taip gautų į kailį...

Inspektorius sriūbtelėjo drungnos arbatos ir nusipurtęs padėjo puodelį. Matyt, Velsas bus nusprendęs, kad „Earl Grey" kokybės šita bobšė neverta.

– Mums reikės nuotraukos, – pasakė Frostas. Moteris išėmė iš rankinuko mergaitės oria veido išraiška fotografiją aplankstytais kraštais ir padavė inspektoriui. – Atrodo jaunesnė nei septynerių, – nusistebėjo šis.

– Nuotrauka daryta prieš gerus metus, naujesnės neturiu.

Frostui tai nepatiko. Per metus vaikas galėjo gerokai pasikeisti.

– Mokykloje vaikai fotografuojami kiekvieną trimestrą. Neturite tokios nuotraukos?

Ponia Briuer papurtė galvą ir pelenai pabiro ant stalo.

– Man nereikėjo.

– Aišku. Paimsime iš mokyklos. Ką mergaitė vilkėjo, avėjo?

– Žalsvai mėlyna suknytė, juodi batai, mėlyna striukė su gobtuvu.

– Aišku, – užsirašinėdamas pakartojo Frostas. – Suorganizuosiu paiešką. Keliaukite namo ir laukite,

vėliau pas jus užsuksiu. Jei Dženė parsiras, tučtuojau praneškite mums.

Moteris įkišo nuorūką tarp kitų ir paėmė nuo grindų pirkinių pilną maišelį.

– Ar galėčiau tikėtis, kad kas nors mane parveš namo? – paklausė.

– Verčiau nesitikėkite, – atsakė Frostas.

Kai Morganas įžengė į kabinetą, Dentono pradinės mokyklos direktorė Džoana Boskum jau vilkosi paltą. Į mokyklą konsteblis buvo išsiųstas, vos spėjęs pasirodyti nuovadoje su triumfo išraiška veide ir išmestais kruvinais Luiso drabužiais rankose. Išvydusi Morganą, direktorė neapsidžiaugė. Dienos būta nelengvos, tad ji svajojo kuo greičiau atsidurti namie ir atsipūsti.

– Ar negalėtume atidėti iki rytojaus? – paklausė moteris.

– Deja, ne, ponia mokytoja. – Rodydamas tarnybinį pažymėjimą, Valstietis nužvelgė ją nuo galvos iki kojų. Tokia jauna direktorė... Labai seksualus valdingumo ir moteriško trapumo derinys, pamanė jis. O balsu pasakė: – Atvykau dėl Dženės Briuer.

– Dėl Dženės? – Direktorė atsisėdo ant kėdės. – Mergaitės šiandien nebuvo pamokose. Tikiuosi, jai nieko nenutiko?

– Mes irgi tikimės, kad viskas gerai, – atsakė Morganas. – Bet vakar po pamokų ji negrįžo namo.

– O Dieve, nejaugi dar viena?! – išblyškusi sušnibždėjo moteris. Sielvartas dėl Vikės buvo dar nenumalšęs.

– Ar nutiko kas blogo, kol kas nežinome. Kada mergaitė buvo mokykloje?

Direktorė pavartė žurnalą.

– Vakar popiet buvo... Prisimenu, mačiau ją išeinant.

Ji atsisagstė paltą. Kabinete buvo karšta. Valstietis išpūtė akis. Oho kokia pedagogės figūra! Meilute, jei tik nori, gali plekštelėti man per užpakalį, pamanė jis.

– Mums reikėtų naujausios Dženės nuotraukos. Mergaitės motina tokios, regis, neturi.

– Irgi mat motina! – niekinamai prunkštelėjusi suburbėjo direktorė ir iš bylų spintelės paėmė aplanką. – Fotografuota prieš pat Kalėdas.

Spalvinėje atviruko formato nuotraukoje Dženė buvo jau vyresnė, išbalusi, su aiškiai matoma mėlyne ant dešiniojo skruosto. Dūręs į ją pirštu, Morganas paklausė:

– Kaip įsitaisė?

– Sakėsi pagriuvusi.

– Bet jūs nepatikėjote?

– Sakyčiau, Dženė pernelyg dažnai griuvinėja. Mėlynių ji yra turėjusi ir daugiau – ant rankų, kojų. Vis pargriuvusi ir pargriuvusi. Pranešėme socialinei tarnybai. Darbuotojos stebėjo padėtį, bet... – Direktorė iš nevilties patraukė pečiais. – Mergaitės motina – gudri melagė. Nieko nebuvo įmanoma įrodyti.

– Kas mergaitę muša? Motina?

– Nežinau... Atrodo, ji vis susimeta su smurtaujančiais draugužiais. Bent jau girdėjau taip kalbant kitas mamas.

– Kaip manote, ar motina Džene rūpinasi?

– Manau, kad dukterį ji tik iš bėdos pakenčia.

Dženei reikia meilės, švelnumo. Akivaizdu, kad tokių jausmų mergaitė namuose nesusilaukia. Turint galvoje amžių, vaikas pernelyg gerai jaučiasi gatvėje.

Pernelyg gerai jaučiasi gatvėje, mintyse pakartojo konsteblis. Nieko gero, kai vaikas, užuot sprukęs nuo gatvės pavojų kiek kojos neša, įsivaizduoja, esą jokios grėsmės jam nebaisios.

– Ar mergaitė turi artimų draugių? – paklausė jis.

– Bent jau aš tokių nežinau. Pasidomėsiu ir jums pranešiu.

– Dėkui. Nuotrauką pasiimu.

Morganas įsidėjo fotografiją į kišenę. Staiga užuodė direktorės kvepalus. Aromatas buvo sodrus, seksualus, visiškai nepedagogiškas. Įdomu, ar ji turi bičą, pagalvojo konsteblis ir čia pat nusprendė – tikriausiai ištvirkusi.

– Ar reikėtų perspėti kitų vaikų tėvus? – atsistodama pasiteiravo moteris.

Morganas papurtė galvą.

– Kol kas neverta. Jei nieko blogo nenutiko, tik be reikalo sukeltume paniką. – Išleidęs direktorę pro duris, jis susigriebė paklausti: – Ak štai dar kas... Ar vakar mergaitė tikrai vilkėjo žalsvai mėlyną suknytę ir mėlyną striukę?

Boskum suraukė antakius.

– Visai ne. Vilkėjo raudoną, vilnonę.

– Jūs įsitikinusi? – savo ruožtu nusistebėjo Morganas. – Mums buvo pasakyta kitaip.

– Įsitikinusi. Šiaip Dženė visada dėvi tuos pačius prastokus drabužėlius. O vakar atėjo su nauja

suknute. Ir labai didžiavosi ja.

Valstietis užsirašė. Nekantravo lėkti pas Frostą iškloti ką išgirdęs. Vis dėlto sudvejojo. Kvepalai mušė į galvą.

– Panele, ar galėčiau... ee... parvežti jus namo? – pasisiūlė jis.

Direktorė šyptelėjo ir papurtė galvą.

– Ačiū, nereikia. Manęs laukia draugas.

Aha, vadinasi, yra kam uostyti tuos kvepalus. Pasisekė šmikiui, pamanė Morganas, eidamas prie automobilio.

Mergaitės motina buvo spėjusi pasidažyti ir apsitvarkyti plaukus. Išvydusi ant slenksčio Frostą, ji, ir šiaip pusiaumirka – matyt, cigaretės dūmai graužė akis, – dar labiau prisimerkė.

– Radote?

– Kol kas neradome, – atsakė inspektorius. – Iškilo dar pora klausimų.

Moteris nusivedė jį į svetainę, kur prie stalo arbatą sriūbčiojo senesnė, septintą dešimtį baigianti jos versija.

– Mano motina, Dženės močiutė, – pristatė šeimininkė.

Frostas pasisveikindamas linktelėjo ir taip pat atsisėdo prie stalo.

– Ponia Briuer, vadinasi, Dženė pas jus taip ir neatvažiavo? – kreipėsi jis į senolę.

– Aš nė nežinojau, kad anūkė turi atvažiuoti. – Ji dėbtelėjo į dukterį ir paklausė: – Kodėl neperspėjai?

Toji atsainiai patraukė pečiais.

– O kodėl turėjau perspėti? Žinojau, kad neprieštarausi.

– Aišku, būčiau neprieštaravusi. Man tik reikia žinoti iš anksto. Jei būtum perspėjusi, kad vaikas turi atvažiuoti, dar vakar vakare būčiau kreipusis į policiją.

– Na taip, dabar aš kalta!

– O ką, gal ne, po kelmais?! Aišku, kad ne aš.

Frostui jų rietenos kaipmat įgriso.

– Man nusispjaut, kas kaltas, kas ne. Norime surasti mergaitę kuo greičiau. Lauke tamsu, pasiutusiai šalta ir laiko praėjo per daug. – Jis dūrė pirštu į Merę Briuer. – Pora klausimų.

Moteris užvertė akis į lubas.

– Vėl tie paiki klausimai!

– Taip, vėl tie paiki klausimai, – atrėžė inspektorius. – Sakėte, kad Dženė į mokyklą išėjo su žalsvai mėlyna suknele. Mokykloje sužinojome, kad mergaitė vilkėjo raudoną, vilnonę.

– Raudoną? – Briuer mažne paspringo. Kad geriau išsikosėtų, ji išsiėmė iš burnos cigaretę. – Tie kvankos nežino, ką šneka. Raudonos suknelės Dženė išvis neturi.

– Vargšė mažutėlė teturi vieną drabužėlį, – įsikišo močiutė. – Kada paskutinį kartą pirkai vaikui kokį drabužį?

– Plika ji nevaikšto. O jeigu turėtų raudoną suknelę, žinočiau.

– Ar vakar, grįžusi pietų, mergaitė vilkėjo mėlynąją? – paklausė Frostas.

– Tikriausiai.

Inspektorius išpūtė akis.

– Ką reiškia – tikriausiai?

– Kai ji parėjo, manęs nebuvo namie. Buvau bingo klube.

– Sakėte, kad dukterį paskutinį kartą matėte vakar, perpietę.

– Na iš tikrųjų nemačiau. Palikau Dženei pinigų traškučiams. Grįžusi pinigų neberadau, taigi ji buvo parėjusi.

– Bet jūs įsitikinusi, kad į pamokas vakar rytą mergaitė išėjo su mėlynąja suknute?

– Turbūt. Dženė tą vieną teturi. Mėginu pasitaupyti naujiems drabužiams, bet pinigų vis pritrūksta.

– Tik bingo klubui jų kažkodėl nestinga, – suburbėjo senolė.

Nuovargio galuojamas Frostas krumpliais pasitrynė akis.

– Turbūt? – pakartojo jis. – Matėte, ką dukrelė vilkėjo, ar ne?

– Tiesą pasakius, nemačiau. Dar gulėjau. Ji pati pasitiekia pusryčius.

Inspektorius nepatikėjo savo ausimis.

– Pati pasitiekia pusryčius? Septynerių metų vaikas pati pasitiekia pusryčius, o motina tuo metu vartosi pataluose?

Briuer karingai sunėrė rankas ant krūtinės ir atšovė:

– Tavo darbas – ieškoti mergaitės, o ne skaityti man sušiktus pamokslus!

– Pasakykite pagaliau aiškiai, kada paskutinį kartą matėte savo dukterį, – nukirto Frostas.

– Užvakar vakare. Dženė pažiūrėjo televizorių ir nuėjo gulti.

– Matei savo dukterį taip neseniai?! – užrėkė močiutė perdėtai nepatikliai. – Kažin ar ją dar

pažintum. Kodėl vakar siuntei mergaitę pas mane? Tikriausiai tas eržilas turėjo prisistatyti. – Frostui ponia Briuer pasakė: – Tasai pašlemėkas vargšiukę nuolat muša. Kad žinotumėt, kiek kartų ji atvažiavo pas mane apsiverkusi!

Inspektorius nieko nelaukdamas kreipėsi į mergaitės motiną:

– Sakykite jo pavardę ir adresą.

– Nesakysiu! – atrėžė ji. – Mano draugas nenori niekur veltis.

– Nenori veltis? Jis jau įsivėlęs, – nenusileido inspektorius. – Pavardę ir adresą!

– Denis Hadlis, Pibodžio valda, 2-as butas.

– Ir kuo gi jis verčiasi, kai nemuša septynmečių mergaičių?

– Vairuoja sunkvežimį.

Frostas užsirašė duomenis ant cigarečių pakelio ir atsistojo.

– Norėčiau apieškoti namą, – pasakė.

– Apieškoti namą?! – Briuer mažne suspigo. – Manai, nugalabijau savo vaiką?!

– Mergaitė galėjo užsitrenkti kokioje spintelėje ar dar kur nulįsti, – atsakė inspektorius. – Tokių atvejų yra buvę.

– Ką, gal nežinočiau, jeigu ji būtų namuose?

– Kur tavo duktė, niekada ir nežinai, – vėl įsiterpė močiutė. – Judu su tuo eržilu krušotės, o mergaitė tuo metu gal merdėjo pastogėje.

Įsisprendusi rankomis į šonus, Briuer perliejo motiną tūžmingu žvilgsniu ir suurzgė:

– Man tavo replikos, moč, per gerklę lenda. Užsičiaupk arba varyk iš čia.

Frostas, kuriam moterų kivirčai irgi lindo per gerklę, nuėjo prie laukujų durų ir, pasišaukęs automobiliuose laukiančius kolegas, liepė apieškoti namą ir nedidelį sodelį. Pasikvietęs Morganą, jis grįžo į svetainę.

– Kur Dženės kambarys? – paklausė moterų.

Kambarys buvo antrame aukšte. Juodu su konstebliu prasispraudė pro Džordaną, kuris prilaikė pro dangtį lubose į palėpę besiropščiantį Simsą. Ankšto mergaitės būsto sienos buvo apmuštos vaikiškais tapetais su porcelianinės lėlės iš animacinio serialo atvaizdėliais. Tvarkingai paklota lova, rausva komoda, dvylikos colių įstrižainės nespalvoto vaizdo televizorius ant jos, baltu melaminu padengta spinta – šit ir visas apstatymas.

Frostas užsidegė cigaretę ir, praskleidęs užuolaidas, pažvelgė į sodelį, kur uniformuotas konsteblis, žibintuvėlio spinduliu raižydamas tamsą, braidė po nenupjautą, aukštą žolę. Ak, kiek kartų jau šitaip stovėta šaltame, tuščiame kambaryje, į kurį vaikas nebegrįš, pagalvojo inspektorius ir sudrebėjo.

Morganas atitraukė lovą, įsitikino, kad nieko po ja nėra, tada atidarė spintą, kurioje kabojo vos keli vaikiški drabužiai. Ant jos grindų buvo padėta viena, kita pora batukų numintais užkulniais, krūvelė populiarių knygučių.

Frostas panaršė komodos stalčius. Nieko netikėto – dar keli drabužėliai, nosinės, kelnaitės, į kamuoliukus susuktos kojinės, viskas sudėta labai tvarkingai. Įkyri nuojauta kažkur sąmonės kertelėje kuždėjo, kad kai ko jis nepastebi, bet kas tai galėtų būti, inspektorius kol kas nenumanė.

Konsteblis atitraukė nuo sienos spintą.

– Šefe, pažvelkite! – šūktelėjo jis, aptikęs brangių vaikiškų metraščių*. Kai kurie jų buvo visiškai nauji. – Kviesk išverstagerklę, – paliepė Frostas.

Atėjusi šeimininkė sunėrė rankas ant krūtinės ir atsirėmė į durų staktą.

– Na ką, spintoje radote Dženę, ar ne? – nusišaipė.

Suėmęs už kampų, inspektorius kilstelėjo žurnalus.

– Jūs nupirkote? – paklausė.

Moteris, delnu išblaškiusi cigaretės dūmus, į žurnalus vos dėbtelėjo.

– Ne. Iš kur čia tie metraščiai?

– Buvo paslėpti už spintos.

– Dženė bus kur nors nudžiovusi. Paršelis.

– Galbūt, galbūt, – sumurmėjo Frostas ir atsargiai padėjo žurnalus ant lovos. Staiga suvokęs, kas jį graužė, spragtelėjo pirštais. Atidarė spintą ir parodė į kabančius drabužius. – Sakėte, mergaitė įprastai dėvi žalsvai mėlyną suknutę. Kurią iš šitų?

Briuer nužvelgė paltukus bei megztinius ir paniekinamai purkštelėjo.

– Kuris drabužis čia, po velniais, panašus į mėlyną suknelę?

– Ar užvakar mergaitė grįžo iš mokyklos su mėlynąja?

– Aišku.

– Matėte Dženę ją vilkint?

– Mačiau. Kodėl klausi?

– Todėl, kad suknelės čia nėra, – atsakė Frostas.

---

* Didžiojoje Britanijoje populiarūs vaikų žurnalai, išeinantys kartą per metus. Kai kurie jų pradėti leisti dar XIX a. viduryje.

Moteriškė nieko nesuprato, bet ma ją bala. – Kur duktė padėtų drabužį, jei jį reikėtų skalbti?

– Į pintinę prie skalbyklės.

– Eik kartu su šeimininke ir pažiūrėk, – Morganui paliepė inspektorius. Pats atsisėdo ant lovos ir ėmė laukti, nors, ką pasakys konsteblis, jau žinojo. Jis dar kartą nužvelgė kambarį... Lova paklota, gražiai sulankstyta pižama padėta ant priegalvio. Vargšė mergaitė, viską tikriausiai darydavo pati, pagalbos iš apkiautėlės motinos nebuvo ko tikėtis.

– Šefe, suknelės pintinėje nėra, – pranešė, laiptais užtrinksėjęs konsteblis.

– Ieškokite mėlynos suknutės! – visiems saviškiams sušuko inspektorius. – Jei rasite kitokių vaikiškų drabužių, parodykite man!

Apsikamšęs kaklą šaliku, jis vėl atsisėdo ant lovos ir, tirtėdamas iš šalčio, užsirūkė. Pelenus barstė pro langą, nenorėjo priteršti tvarkingo mergaitės kambarėlio.

Galų gale, apieškojusi visą valdą, susirinko inspektoriaus grupė. Visi susitaršę, išsitepę.

– Nėra čia nei mergaitės, nei jos drabužių, – pasakė Džordanas.

Frostas linktelėjo. Rasti Dženę namuose jis ir nesitikėjo.

– Kažkas ją pačiupo, pačiais viduriais jaučiu – tas pats bjaurybė pagrobė ir Vikę. – Jis parodė į metraščius ant lovos. – Kraukite į įkalčių maišą. Reikės patikrinti pirštų atspaudus. Gal mergaitė ir nukniaukė žurnalus, bet visai gali būti, kad koks nors mielas dėdė davė jai dovanų... „tik nesakyk mamytei, kačiuk..." Jeigu į pamokas Dženė išėjo su

mėlyna suknele, o nuėjo su raudona, vadinasi, pakeliui kur nors persirengė. Ar tik ne lipšnaus dėdulės, dovanojančio spalvingus žurnalus, namuose? – Sulig tais žodžiais inspektorių perėmė drebulys. – Nuojauta man šnibžda, kad mergaitė nebegyva, vis dėlto tikėkimės, kad profesinė mano patirtis nieko neverta, ir aš klystu. Ieškokime toliau. Lauke žvarbu, tad reikėtų paskubėti. – Mobiliuoju paskambinęs į nuovadą, Frostas pasakė: – Bilai, į paiešką noriu įtraukti visus pareigūnus, kiek tik jų turime, net ir tuos, kuriems laisvadieniai.

– Ar su Maletu suderinta? – pirmiausia paklausė Velsas.

– Suderinsiu. Ir narai tegul būna pasiruošę. Rytoj košime kanalą.

Ieškotojai pradėjo darbą tuojau pat. Jiedu su Morganu, važiuodami į nuovadą, matė Dentono miške šmaižiojant žibintuvėlių spindulius.

– Gal vertėjo kanalą apieškoti šį pat vakarą? – paklausė konsteblis.

– Jeigu mergaitė kanale, vadinasi, nebegyva, – šiurkštokai atšovė Frostas. – Niekada nespirgu rasti vaiko lavono kuo greičiau.

Jis įjungė šildymą. Salone buvo šalta, bet lauke gerokai šalčiau. Jeigu mergaitė tokiame speige... tamsoje...

Važiuodami Karaliaus gatve, jie matė vos vieną, kitą prostitutę. Ne žvarbos merginos bijojo. Girdas apie vakarykščiai rastą lavoną jau sklido. Prakeiktų bylų užgriuvo daug, o pareigūnų ir laiko stigo.

– Šefe... – Inspektoriaus mintis išblaškė Morganas. – Šefe, siųstuvėlis.

– Džekai, – prabilo Velsas, – ką tik paskambino toks vyriškis. Dingo jo vienuolikmetis sūnus. Lanko tą pačią mokyklą kaip ir anodvi mergaitės.

Šūdienė, patyliukais sukeikė Frostas. Viena bėda – ne bėda.

– Važiuojame, – pratarė jis, pirmiau paklausęs adreso.

8

Duris atidarė policijos konsteblė Džunė Pardi, trečią dešimtį įpusėjusi guvi, žemutė brunetė. Frostas pasidžiaugė, kad šalia nėra Morgano. Šis būtų strakaliojęs aplink merginą kaip šuva rujos metą. Inspektorius ir pats būtų mielai pastrakaliojęs, bet laikas buvo netinkamas.

– Pasakok, širdele, – paprašė jis.

– Tonis Skotnis, vienuolikos. Iš ryto kaip įprasta išėjo į mokyklą, ir daugiau tėvai jo nematė. Nebuvo grįžęs nė arbatos. – Pareigūnė nedaugžodžiavo.

Frostas įsikando cigaretę.

– Kodėl tėvai nepaskambino anksčiau?

– Manė, kad berniukas bus po pamokų nuėjęs į kiną. Taip jau yra buvę.

Džunė palydėjo inspektorių į svetainę. Tamsiaplaukis gerų keturiasdešimties tėvas raukšlių išvagota kakta be perstojo vaikščiojo po kambarį. Fotelyje susigūžusi keleriais metais jaunesnė berniuko motina, kandžiodama lūpą, tramdė ašaras ir be paliovos barbeno pirštais į ranktūrį.

– Dėl Dievo, liaukis pagaliau, – subarė ją vyras. Frostui įėjus, jis viltingai paklausė: – Ar yra naujienų?

– Ieškome, – atsakė inspektorius. Atskiros paieškos jis neorganizavo, tik perspėjo mergaitės ieškančias grupes. – Mums reikia nuotraukos.

Moteris be žodžių padavė mokyklinę fotografiją.

Berniukas buvo nufotografuotas tuo pat metu kaip ir Dženė Briuer. Į tėvą panašaus tamsiaplaukio akyse žibėjo velniukai. Frostas įsidėjo nuotrauką į kišenę. Atsisėsti niekas nepasiūlė, bet inspektorius vis tiek atsidrėbė ant kėdės prie židinio ir atlaisvino šaliką.

– Jei teisingai supratau, Tonis jau ir anksčiau buvo dingęs? – paklausė.

– Kad negrįžtų taip vėlai, dar nėra buvę, – atsakė vaiko motina.

– Snarglius! – staiga užriko tėvas. – Sprandą nusuksiu!

Vis dėlto nerimas tuojau pat pergalėjo pyktį, ir vyriškis, suėmęs žmonai už rankos, švelniai šią paglostė.

– Kada Tonį matėte paskutinį kartą? – paklausė Frostas.

– Per priešpiečius, – atsakė moteris. – Jis prašė išleidžiamas į „Karališkąjį" pažiūrėti naujo Volto Disnėjaus kompanijos filmo, bet buvo prasikaltęs – draskė man akis, – tad pasakiau, kad neleisiu. Tonis mane aprėkė ir išėjo.

– Draugus apskambinote?

– Pirmiausia, – įsiterpė tėvas. – Po pamokų Tonis su jais išsiskyrė, pasakęs, kad eis į kiną.

– Ar pinigų kinui galėjo turėti?

Motina papurtė galvą.

– Nedaviau. Yra buvę, nemačiomis pats pasiimdavo iš mano piniginės, bet dabar tokių progų nebesuteikiu. Neišleidžiu piniginės iš akių.

– Jūs įsitikinusi, kad šiandien berniukas pinigų nepaėmė?

– Įsitikinusi. Piniginėje tik banknotai, nė vieno netrūksta.

– Kino teatre buvote?

– Savaime aišku, – atsakė vyriškis. – Su darbuotoju visur išieškojome... Veltui. – Jis nudelbė akis ir palingavo galvą. – Padauža! Jeigu jis nusprendė šitaip mus pamokyti, aš... – Tėvas sakinio nebaigė, o pyktį nukreipė į inspektorių. – Klausimai, klausimai, klausimai! Klausinėdami vaiko nerasite. Pats eisiu ieškoti.

Šeimininkas skubiu žingsniu išėjo iš kambario. Netrukus trinktelėjo laukujės durys.

– Vyras toks šiurkštus. Atsiprašau, – pusbalsiu ištarė moteris. – Nerimas baigia išvaryti jį iš proto.

Frostas atjaučiamai sulinksėjo. Jis ir pats nerimavo. Tą pačią dieną dingo du vaikai. Nejaugi Dentone siautėja pedofilų gauja? Sudrebėjo, apie tai pagalvojęs, bet kalbėti stengėsi kuo ramiau, kad neišgąsdintų moteriškės.

– Ponia Skotni, ieškoti dingusių vaikų mums tenka nuolat. Tėvai, žinoma, eina iš proto, bet devyniais atvejais iš dešimties jų atžalos parsiranda, didžiuodamiesi savo išdaiga.

– Bet kodėl Tonis negrįžta? Juk jau taip vėlu.

– Gal bijo gauti iš tėvo pylos? – spėjo inspektorius.

Moteris papurtė galvą ir, traukdama ašaras, sušniurkštė nosimi.

– Tėvas taip tik kalba... grasinti grasina, bet niekada nieko nedaro. Kartais net pagalvoju, kad geriau jau... – Ją nutraukė telefono skambutis. Viltingai aiktelėjusi, Tonio motina griebė ragelį. – Klausau...

– Akimoju apsiniaukusi pasakė: – Ne, mama, nieko naujo... Verčiau neužimkime linijos.

Padėjusi ragelį, moteris sukrūpčiojo ir apsiverkė.

– Širdele, nesikamuokite. Matysite, paaiškės, kad nieko Toniui nenutiko. Tik turėkite kantrybės.

Pats suvokė, kad tai – tik žodžiai. Iš kur jam žinoti, kad nieko nenutiko. Vis dėlto motina, patikėjusi inspektoriumi, nusišluostė ašaras ir narsiai nusišypsojo.

Pasivedėjęs konsteblę į šalį, Frostas sušnibždėjo:

– Pasilik su ja ir, nutaikiusi progą, akylai pasidairyk. Tasai padauža galėjo pasislėpti, keršydamas tėvams.

Inspektorius išėjo nelydimas. Kilo tirštas, lipnus rūkas. Lyg dar maža būtų nelemtų kliūčių tamsoje dirbantiems ieškotojams. Kai tik Frostas įsėdo į automobilį ir įjungė šildymą, džergžtelėjo radijo siųstuvėlis.

– Džekai, tu jau mašinoje? – prabilo Velsas, – Nenorėčiau, kad nugirstų tėvai. Atrodo, radome berniuką.

Inspektorius pajuto, kaip skrandis susitraukė į kietą gniutulą. Sprendžiant iš seržanto intonacijos, gerų naujienų tikėtis nevertėjo.

– *Atrodo*, radote?

– Į ligoninę atvežtas vaikas. Iš išvaizdos – Tonis Skotnis. Parbloškė automobilis. Vairuotojas paspruko.

– Po paraliais! Kur parbloškštas?

– Įvažiavime į plentą ties Dentono mišku.

– Ties Dentono mišku? Ką, po galais, jis ten veikė?

– Net nenumanau. Paskambino vairuotojas,

pavardės nepasisakė. Paaiškino, kaip berniuką rasti. Esą vaikas iššokęs prieš pat automobilį, jis neturėjęs jokių šansų išvengti susidūrimo.

– Kokia berniuko būklė?

– Jis reanimacijoje. Kad išsikapstys, daktarai nesitiki. – Akimirką patylėjęs Velsas pridūrė: – Reikėtų pranešti tėvams.

Frostas atsigręžė į namą. Eiti atgal su tokia naujiena jis nėmaž nenorėjo.

– Jeigu vaikas parblokštas automobilio, tegul eismininkai ir praneša.

– Džekai, juk žinai, visos pajėgos mestos ieškoti mergaitės, pareigūnų katastrofiškai trūksta. O tu, šiaip ar taip, ten...

– Na taip, žinoma. Kaip visada ten, kur reikia, tik netinkamu metu, velniai griebtų!

– Tad pranešì?

– Aišku, man tokia priedermė – grynas juokas.

Jis dar patraukė dūmą, tada išmetė nuorūką į tamsą ir, nuėjęs prie durų, nykščiu paspaudė skambučio mygtuką.

Džordano ir Simso automobilis trinksėjo duobėtu keliuku, iš miško vedančiu į plentą. Dar prieš pusvalandį būtų galėję važiuoti užkąsti, bet tas eismo įvykis sujaukė planus. Rūkas vis labiau tirštėjo, matomumas prastėjo. Simsas, iškišęs galvą pro šoninį langą, sergėjo, kad mašina neįlėktų į pakelės griovį.

– Stabdyk! – staiga šūktelėjo jis.

Džordanas akimirksniu numynė stabdžių pedalą.

– Kas atsitiko?

– Prie krūmų stovi automobilis, žibintai išjungti.

– Kad tave kur skradžiai su tokiu pastabumu! – suvaitojo Džordanas. Jo pilvas gurgė, reikalavo papenimas. – Na gerai, tik neužgaiškime. Mirštu iš alkio.

Konstebliai išlipo iš automobilio ir nuėjo prie tamsiai pilko BMW, pagaminto daugų daugiausia prieš metus. Durelės buvo užrakintos, vairuotojo – nė ženklo. Simsas palietė variklio gaubtą.

– Dar neataušęs, – pratarė.

– Vaikigaliai nuvarė, norėdami pasivažinėti? – spėjo Džordanas.

– Vaikigaliai, pamesdami automobilį, durelių nerakina. Reikia patikrinti.

Džordanas susisiekė su Operatyviojo valdymo centru, Simsas tuo metu pašvietė į saloną. Ant keleivio sėdynės buvo palikti lagaminėlis ir mobilusis telefonas, daugiau nieko įdomaus.

– Kad būtų nuvarytas, informacijos nėra, – pasakė Džordanas, atsainiai spirtelėjęs į padangą. – Važiuokime verčiau užkąsti.

– Savininkas tikriausiai dar nežino, kad mašina pavogta, – atsakė Simsas. – Tokio brangaus automobilio niekas vidur miško šiaip sau nepalieka.

– Gal sugedo...

– Vairuotojas turėjo mobilųjį. Būtų paskambinęs tarnybai ir palaukęs šiltame salone. – Staiga Simsas kilstelėjo ranką ir sušnibždėjo: – Girdėjai?

Už krūmų kažkas sudejavo ir pratrūko vemti.

– Tai bent pataisė apetitą prieš vakarienę, – sušnypštė Džordanas.

Juodviem šitaip stoviniuojant prie paslaptingojo BMW, iš krūmų, nosine šluostydamasis lūpas ir

prakaitą nuo kaktos, išlindo pablyškęs žemaūgis gerų trisdešimties vyriškis su odiniu, avikailiu pamuštu švarku. Išvydęs policininkus, jis sutriko, bet sugebėjo išspausti menką šypsenėlę.

– Supykino, – prisipažino vyrukas.

– Girdėjome, – atsakė Simsas ir ištiesė ranką. – Pone, prašyčiau pateikti vairuotojo pažymėjimą.

Dokumentas patvirtino, kad Patrikas Tomas Morisas yra teisėtas automobilio savininkas. Pamanęs, kad nebėra, ką čia veikti, Džordanas žengė prie tarnybinio automobilio, bet Simsas taip lengvai pasiduoti neketino.

– Pone, jūs išgėręs? – paklausė jis Moriso, suraukęs nosį.

Anas dar labiau apsiblausė.

– Išgėręs? – paklausė. – Na ką jūs, išlenkiau tik alaus, vieną alaus...

– Pone, neabejoju, kad taip ir buvo, – atsakė Simsas. – Manau, neprieštarausite, jei patikrinsime.

Konsteblis atkišo Morisui alkoholio tikrintuvą. Džordanas neramiai stebėjo į vamzdelį pučiantį vairuotoją. Kad tik nepripūstų, patyliukais meldė jis, kad tik nepripūstų, man žarna žarną ryja. Išvydęs, kad pasikeitė indikatoriaus spalva, konsteblis vos užgniaužė sunkų atodūsį.

Simsas dirstelėjo į rodmenį ir pasakė:

– Pone, būsite apsiskaičiavęs – išgėrėte daugiau nei vieną bokalą alaus. Deja, turėsite važiuoti su mumis į nuovadą.

– Maldauju, nebauskite, – sudėjęs rankas, ėmė prašyti Morisas. – Prisiekiu, prieš sėsdamas prie vairo, išgėriau tik vieną alaus. Kai supykino, sustojau

ir, kad aprimtų skrandis, gurkštelėjau brendžio. – Jis išsiėmė iš užpakalinės kišenės plokščią buteliuką ir parodė policininkams. – Neketinau toliau važiuoti. Prisiekiu, maniau išsimiegosiąs automobilyje.

Simsas klausiamai pažvelgė į kolegą, šis tik patraukė pečiais – suprask, paleiskime tą nelaimėlį, aš noriu valgyti. Bala nematė, reikia paleisti, pagalvojo Simsas. Sprendžiant iš pažaliavusio veido, tas tipas dar ne viską išvėmė ir, vežamas į nuovadą, veikiausiai pridergtų saloną.

– Pone, jums pasisekė... – Žiojosi sakyti konsteblis, bet staiga nutilo, pastebėjęs, kad Džordanas moja jam, kviesdamas prieiti prie BMW. – Kas atsitiko?

Džordanas parodė į kairįjį priekinį prabangiojo automobilio sparną. Šis buvo nubruožtas, žibinto stiklas – sudužęs.

– Po šimts! – išsprūdo Simsui.

Jiedu grįžo pas vairuotoją, kuris iš paskutiniųjų stengėsi laikytis atsainiai.

– Pone, jūsų automobilis apgadintas. Patekote į eismo įvykį? – kreipėsi į jį Simsas.

– Koks ten apgadinimas! – nenatūraliai sukikeno Morisas. – Rytą, išvažiuodamas iš garažo, užkabinau vartų staktą.

– Ir visą vakarą važinėjote su neveikiančiu žibintu? Tai labai rimtas nusižengimas. – Simsas kalbėjo vis griežčiau. – O gal žibintas sudužo, kai partrenkėte berniuką?

Vairuotoją išpylė prakaitas.

– Partrenkiau berniuką? Kokį berniuką?

– Vaikas reanimacijoje. Tas, kurį partrenkėte...

Ar jūs toks girtas, kad net nebeprisimenate?

Vyriškis vėl apsišluostė veidą nosine.

– Pareigūne, – išlemeno, – nesuprantu, apie ką kalbate. Aš nieko nepartrenkiau.

Simsas suėmė jam už žasto ir nusivedė prie tarnybinio automobilio.

– Manau, mums reikėtų pavažiuoti iki nuovados.

Kvotos kambaryje buvo šilta, netgi pernelyg šilta, bet konsteblį Koljerį, pirmiau ištisas valandas budėjusį šaltyje, tokia permaina tik džiugino. Sulaikytasis, protarpiais nebešvaria nosine nusibraukdamas nuo veido prakaitą, nervingai žingsniavo pirmyn atgal.

– Kiek dar laukti? – paklausė jis.

– Inspektorius netrukus ateis.

– Kartojate tą patį jau visą pusvalandį. Kažkoks nesusipratimas. Manote, galėjau partrenkti žmogų ir net nepastebėti? Noriu advokato.

– Kai inspektorius ateis, jam ir sakykite, – atšovė Koljeris.

Durys atsivėrė, ir į kvotos kambarį įžengė apsmukęs tipas, nešinas puodeliu, ant kurio užkrautas riebalais srūvantis sumuštinis vos laikėsi. Tipas klestelėjo ant kėdės ir mostu paragino sulaikytąjį atsisėsti priešais.

– Frostas, – prisistatė. – Kriminalistas inspektorius Frostas. Atsiprašau, kad teko laukti. – Žvilgtelėjęs į arešto protokolą, jis atsikando sumuštinio. – Ponas Patrikas Morisas, ar ne?

– Taip... Noriu iš karto pareikšti – jūsų pareigūnai žiauriai suklydo.

– Neabejoju, – atsakė Frostas. – Jums nėra ko nerimauti. Paprašiau mūsų teismo ekspertizės vyrukų patikrinti, ar kraujas, likęs ant jūsų automobilio žibinto, tos pat grupės kaip ir jūsų garažo vartų staktos.

Vyriškis stebeilijo į Frostą, įraudęs iš įniršio.

– Niekšas! – spjaute išspjovė galiausiai.

– Toks tokį sutiko, – maloniu balsu atsakė inspektorius.

Morisas atsiprašydamas sumosavo ranka.

– Atleiskite, atleiskite, – sumurmėjo, panarinęs galvą. – Net nebuvau išvystęs greičio. Iš tikrųjų vos vilkausi. Vaikis iššoko prieš pat mašiną. Neturėjau jokių šansų...

– Jis buvo blaivus, o jūs – girtas, – pakomentavo Frostas.

Sulaikytasis pašoko ir suriko:

– Aš buvau ne girtas!

– O aš, po velnių, ne kurčias, – atrėžė inspektorius ir, gurkštelėjęs arbatos, nusišluostė lūpas. – Sėskite.

Morisas atsisėdo.

– Atleiskite... atleiskite. – Pasviręs į Frostą, jis išbėrė: – Dirbu kompanijoje, prekiaujančioje naftos produktais. Tikiuosi greito paaukštinimo. Užtektų kartą įkliūti vairuojant išgėrus, susyk lėkčiau iš darbo. Manote, ryžčiausi šitaip rizikuoti? Aš nebuvau girtas. Buvau blaivus kaip stiklas. Tik paskui gurkštelėjau brendžio.

– Girtas buvote ar blaivus, bet vienuolikos metų berniuką partrenkėte ir pasprukote.

– Negalėjau leisti sau veltis į bėdą. Darbas man...

– Velniop sušiktą jūsų darbą! Vaikas – reanimacijoje. Puikiausiai galėjote juo pasirūpinti.

– Išpuolęs iš automobilio, pribėgo toksai vyras. Palikau vaiką jo globai.

Frostas išsyk sukluso.

– Koks vyras?

– Su savo senu klebetu, mėlyna „Vauxhall Astra", stovėjo šalikelėje. Kai partrenkiau berniuką, vairuotojas prie jo iš karto pribėgo. Ką galėjau padaryti? Bent paskambinau mobiliuoju į greitąją.

– Na taip, – suniurzgė inspektorius, – didžiai humaniškas poelgis. Priminkite, kad pasiūlyčiau jus į Nobelio premijos kandidatus. – Jis nukratė trupinius į puodelį ir pastūmė šį į šalį. – Kaip tas vyras atrodė?

– Vidutinio amžiaus, kokių keturiasdešimt penkerių, gal kiek vyresnis. Plaukai apytamsiai, praplikęs.

– Nusiskutęs?

– Taip, atrodo. Nespė...

– Žinau, žinau, – pertraukė Morisą Frostas. – Viskas vyko taip greitai, nespėjote įsižiūrėti. Kokio jis sudėjimo?

– Normalaus.

– Kaip apsirengęs?

– Su kostiumu. Atrodo, su tamsiu.

– Ak su kostiumu?! – nusišaipė inspektorius. – Puiku, mums bent nereikės ieškoti vyriškio su suknele.

– Jei žinočiau daugiau naudingų detalių, tai ir pasakyčiau, – suburbėjo Morisas. – Juk ir man svarbu, kad jį surastumėte. Tas žmogus patvirtintų, kad važiavau lėtai ir kad neturėjau jokių šansų išvengti susidūrimo.

– Tad tikėkitės, kad jį rasime, nes kol kas neturite jokių šansų išvengti bausmės. – Frosto nuorūka paskui trupinius nukeliavo į ataušusią arbatą. Jis atsistojo ir linktelėjo Koljeriui. – Paaiškinimą paims konsteblis, – pasakė sulaikytajam.

Už durų inspektoriaus laukė Bilas Velsas.

– Džekai, ekspertai atsiuntė pirminę išvadą: eismo įvykio vietoje rastos šukės – neabejotinai Moriso automobilio žibinto.

– Jie tesugeba patvirtinti tai, ką ir šiaip žinome, – suniurnėjo Frostas. – Morisas prisipažįsta partrenkęs berniuką.

– Pasak eismininkų, jis važiavo trisdešimt mylių per valandą, ne greičiau. Stabdymo šliūžės tai patvirtina.

– Kad jį kur klynas! – sukeikė inspektorius. – Tikėjausi, kad galėsime pateikti tam šunsnukiui bent kelis kaltinimus.

Telefonas subirbė, kai tik jis įžengė į kabinetą. Iš ligoninės skambino konsteblė Džunė Pardi.

– Inspektoriau, prieš dešimt minučių mirė partrenktasis berniukas, – pasakė ji.

Frostas atkragino galvą ir išsiplūdo į lubas.

– Šūdienė! Tėvai žino?

– Buvo prie vaiko lovos.

Inspektorius susigėdo: džiaugsmas dėl to, kad nereikės tėvams pranešti blogos naujienos, mažne nustelbė sielvartą dėl vienuolikmečio berniuko žūties.

– Ar jie vis dar ten? – paklausė jis.

– Taip.

– Širdele, suprantu, kad nemalonu, bet paklausk jų: gal pažįsta vidutinio amžiaus plinkantį vyrą, kuris turėtų mėlyną „Vauxhall Astrą"? Gali būti, kad jų sūnus kažkur su juo važiavo. Paskui vėl paskambink.

– Ar tas vyras ir parbloškė Tonį?

– Ne. Jis – tikėtinas liudininkas. Įvykio kaltininką jau sulaikėme, bet panašu, kad jis iš tiesų negalėjo išvengti nelaimės. Gali būti, kad berniuką į mišką atsivežė kaip tik plikis, ir jis man jau nepatinka. Ko vidury nakties vežtis vienuolikos metų vaiką į Dentono mišką? Tik jau ne grybauti.

Džunė paskambino po penkių minučių. Tėvai žmogaus, kuriam būdingi tokie požymiai, nepažinojo.

– Naivu buvo tikėtis, kad mįslę viens du ir išgliaudysime, – atsiduso Frostas. – Važiuok į nuovadą, širdele. Ir parvežk berniuko drabužius. Suteiksime ekspertams dar vieną progą nieko naudingo mums nepasakyti.

Jis rūškanas sėdėjo žmogžudysčių tyrimo kambaryje prie stalo ir rūkė. Kruvinus vaiko drabužius buvo sudėjęs atgal į įkalčių maišą. Paėmęs mažesnį maišelį, iškratė ant stalviršio vaiko kišenėse rastus daiktus: šukas, aštuonis pensus, nosinę, pusę kino bilieto. Čia pat atversta gulėjo aštuonmetės Vikės Stiuart, dingusios pirmiausia, byla. Sklaidydamas jos lapus, inspektorius atkreipė dėmesį į šit kokią aplinkybę: pora liudininkų tą popietę, kai Vikė dingo, prie mokyklos buvo pastebėję mėlyną automobilį, bet atsekti šio nepavyko. Frostas pirštais

pabarbeno į stalviršį. Mėlynų automobilių šalyje – milijonai, ir tai, kad „Vauxhall Astra" kaip tik tokia, tikriausiai nieko nereiškia. Vis dėlto nuojauta inspektoriui šį tą sakė...

Jis pažvelgė į laikrodį. Dešimt po dvylikos. Viršvalandžius paieškos grupėms Maletas buvo įforminęs tik iki vidurnakčio, tad netrukus jos turėjo grįžti. Lango stiklą glamonėjo glitus rūkas. Frostas vylėsi, kad iki ryto, kai reikės tęsti paiešką, jis išsisklaidys.

Koridoriuje, ant laiptų, sutrinksėjo sunkūs žingsniai – iš darbo grįžę pirmieji ieškotojai skubėjo į valgyklėlę. Kiek palaukęs, inspektorius ir pats ten nuėjo. Klausti nusikamavusių, prislėgtų žmonių, kaip sekėsi, buvo beprasmiška. Prie vieno staliukų sėdėjo kriminalistas seržantas Arturas Henlonas ir dar penki pareigūnai, visi paniurę, nekalbūs. Suėmę puodelius karštos arbatos, jie šildėsi sustirusias rankas.

– Kur Valstietis Morganas? – priėjęs pasiteiravo Frostas ir prisitraukė kėdę.

– Ten, kur netrukus keliausiu ir aš, – atsakė Henlonas. – Šiltame patale. Parpia.

Inspektorius gudriai šyptelėjo.

– Arturai, nekalbėk niekų. Į lovą keliausi dar negreit. Turiu jums visiems darbelio. – Vyrai, visi kaip vienas, sunkiai atsiduso. Frostas vėl šyptelėjo ir pasiuntė ratu cigaretes. – Žinau, aš – prakeiktas šunsnukis, ir gali būti, kad tik be reikalo jus gaišinsiu, bet turime šiokią tokią, tegul ir menkutę, galimybę surasti mergaitę. – Jis pasisuko į Džordaną ir Simsą, kurie, jau užkandę, ėjo durų link, ir

pasakė: – Berniukas numirė.

– Vargšelis, – pratarė Džordanas ir ėmė sagstytis milinę. Laukė dar šešios valandos patruliavimo šaltyje.

– Tas, kurį partrenkęs vairuotojas paspruko, – pasitikrino Henlonas.

– Tas pats, – atsakė inspektorius. – Tik vairuotojas netoli nuvažiavo – jau sulaikėme. Jis sako, kad vaikas kone tiesiai jam po ratais išpuolė iš pakelėje stovinčios mėlynos „Vauxhall Astros". Tas tipas – koktus bjaurybė, bet turiu, net ir degdamas iš gėdos, prisipažinti, kad tikiu juo, todėl jums visiems teks dar šiek tiek padirbėti. – Pareigūnai susižvalgė. Kur inspektorius lenkia, jie kol kas nesuprato. Jis išpūtė gerą tumulą dūmų ir palydėjo juos, vinguriuojančius palubėn, žvilgsniu. – Taigi berniukas vėlyvą vakarą sėdi su kažkokiu keistuoliu mėlynoje „Astroje" vidur sumauto miško. Ką jie ten veikia? Ir kodėl vaikas it pamišęs puola iš mašinos?

– Spėji, kad tas keistuolis – vaikų tvirkintojas? – paklausė Henlonas.

– Štai mano versija: vyras pasisiūlo parvežti berniuką namo, bet nusiveža į mišką. Pradeda graibytis, tačiau vaikui pavyksta ištrūkti, deja, jis iššoka tiesiog priešais kitą automobilį.

– Koks čia ryšys su dingusiąja mergaite? – įsikišo vienas pareigūnų, policijos konsteblis Hau.

– Gal ir jokio, – pripažino Frostas, – bet tą dieną, kai dingo Vikė Stiuart, du liudininkai matė prie mokyklos mėlyną automobilį. „Astra" – irgi mėlyna.

– Ir tu manai, kad veikė tas pats vyras? – nusistebėjo Henlonas. – Vien todėl, kad abu automobiliai

mėlyni? Džekai, tavo prielaida labai abejotina.

– Gal ir abejotina, Arturai, bet bent jau turime už ko užsikabinti. O dar ką tik neturėjome nieko. – Inspektorius parodė kolegoms kino bilietą. – Štai, rastas vaiko striukės kišenėje. Šio vakaro seanso bilietas. Beje, suaugusiojo. Ką tai reiškia? – Sprendžiant iš žvilgsnių, atsakymo kolegos nežinojo. – Pats berniukas būtų pirkęs vaikišką bilietą, vadinasi, šitą pirko ne jis. Paklausykite. Vaikas trainiojasi prie kino teatro. Prieina malonus plinkantis džentelmenas ir klausia: „Sūneli, eini į kiną?" – „Neturiu pinigų, malonusis plinkantis dėdule", – atsako vaikas. Vyriškis pasisiūlo nupirkti bilietą. Jie eina prie kasų, dėdulė perka vieną suaugusiojo bilietą ir vieną vaikišką. Berniukas nebuvo grįžęs į namus arbatos, tad yra praalkęs. Per pertrauką malonusis ponas su nešvariu apsiaustu pasiūlo: „Eik, nusipirk mėsainį." Mėsainiai parduodami fojė, tad, kad galėtum grįžti į salę, reikia parodyti bilietą. Ponulis berniukui paduoda ne tą, bet tai visiškai nesvarbu.

Pareigūnai susižvalgė ir nenoromis sulinksėjo.

– Džekai, tavo versija skamba įtaigiai, – pasakė Henlonas, – bet pagrįsta ji tik spėlionėmis.

Frostas išsiėmė iš kišenės pluoštelį žuvusiojo vaiko nuotraukų ir padalijo jas kolegoms.

– Tad paverskime jas patikimais įkalčiais. Kuris nors nuvažiuokite į kino teatrą. Jie ten dirba per naktį – rodo siaubo filmus. Galbūt kas nors prisimins berniuką ir vidutinio amžiaus plinkantį juodbruvį su tamsiu kostiumu. Seansas baigėsi be penkių pusę devynių, bet į mišką jie nuvažiavo tik

apie dešimtą. Spėju, kad malonusis džentelmenas vedėsi vaiką užkąsti. Taigi kuris nors apeikite greitojo maisto užkandines. Kiti du sėskite prie kompiuterių ir peržiūrėkite informaciją apie vidutinio amžiaus vaikų tvirkintojus, pirmiausia – plikius, nors dauguma tų šunsnukių tada, kai buvome juos suėmę, dar gal ir nepliko. Jei reikės, verskite juos iš lovų, iškvoskite, kur šįvakar buvo, patikrinkite jų automobilius. Ir dar – kuris nors sudarykite sąrašą visų Dentone ir apylinkėse registruotų mėlynų „Astrų", mažiausiai penkerių metų senumo.

– Iš kur žinome, kad įtariamasis – čionykštis? – skeptiškai paklausė Ivensas.

– Turėtų būti čionykštis, – atsakė Frostas. – Sukiojasi aplink čionykštę mokyklą, eina į čionykštį kino teatrą, žino, kur Dentono miške patogiausia sustoti. Kai turėsite visų „Astrų" savininkų sąrašą, patikrinkite, ar nėra jame mums žinomų vaikų tvirkintojų. Jei tik bus proga sušukti: „Eureka!" – galėsime bjaurybę apkaltinti, nežiūrėdami, kaltas ar ne.

– O viršvalandžiai bus įforminti? – dar nepatikliau pasiteiravo Ivensas, kuris puikiai žinojo Maleto nuostatą: pareigūnai gali sau kiek tinkami dirbti viršvalandžius, jei tik nereikalauja, kad šie būtų apmokėti.

– Pinigai – suknistas tavo stabas ar ką?! – atšovė inspektorius. – Taip... visi viršvalandžiai bus įforminti, bet nebūtina užtęsti juos iki begalybės.

Pareigūnai liko valgykloje pasiskirstyti darbais, o Frostas nuėjo į priimamąjį perspėti Velso.

– Bilai, užrašyk jiems visiems ilgesnius viršvalandžius, – paprašė inspektorius.

– Juk žinai, kad viršvalandžius turi sankcionuoti Maletas, – priminė nuovados seržantas. – Aną kartą, kai per tave atlyginimai už juos neregėtai išsipūtė, jis mažne pasiuto.

– Maletas jau lovoje, – dvejodamas tarė Frostas. – Gal net krušasi. – Vis dėlto jis surinko viršininko numerį. – Na, jeigu krušasi su žmona, tik apsidžiaugs, kad pertraukiau.

Maletas neapsidžiaugė. Skambutis jį pažadino.

– Sankcionuoti viršvalandžius? – paklausė vyriausiasis inspektorius. – Kai įkalčiai tokie nerimti? Juk net nežinote, ar berniukas tame automobilyje tikrai buvo, aišku tik, kad mašina pastebėta netoli įvykio vietos.

– Ir jos vairuotojas net nelaukė, kol atvažiuos greitoji, – priminė Frostas.

– Priežasčių tam galėjo būti daugybė, – atkirto Maletas, nors pats nebūtų įstengęs paminėti nė vienos. – Atsiprašau, Frostai, viršvalandžių nesankcionuosiu.

– Suprantu, viršininke, – atsakė inspektorius, – bet jeigu mėlynoji mašina ta pati, tuomet gali būti, kad tasai šlykštynė pagrobė ir mergaitę, kurios nerandame jau devynias savaites. Žinau, kad biudžetas svarbiau už žmogaus gyvybę...

– Dešimt valandų, – skubiai pertraukė jį Maletas, – ir nė sekundės daugiau.

– Kiekvienam pareigūnui? – viltingai pasitikrino Frostas.

– Iš viso, Frostai, iš viso. Ir patarčiau neiššvaistyti to laiko tuščiai.

– Na kaip? – paklausė Velsas, kai inspektorius padėjo ragelį.

– Sakė, žmonių galime imti, kiek norime, ir dirbti tiek viršvalandžių, kiek reikės.

Jis sėdėjo kabinete, grumdamasis su nuovargiu, ir telefonu klausė ataskaitų apie nevaisingas pastangas.

– Atsiprašau, inspektoriau, niekas nieko neprisimena, – pranešė Ivensas, paskambinęs paskutinis.

– Šiandien užteks, – nusižiovavęs pasakė Frostas.

Atsistojęs jis nukulniavo į kompiuterių kambarį, kur Hau ir Koljeris sėdėjo apsikrovę šūsnimis prispausdintų lapų.

– Kol kas nieko gero, – pasiguodė vienas jų.

– Dirbkite, dirbkite, – sumurmėjo inspektorius. Rupūžėle, pamanė, tai bent įdūks Maletas, išvydęs, kiek reikės mokėti už tuščią viršvalandžių triūsą.

Frostas grįžo į kabinetą, graužiamas nuojautos: suradus mėlynosios „Astros" vairuotoją, paaiškės, kad prie mergaitės dingimo jis nagų neprikišęs. Greitomis peržiūrėjo gautuosius dokumentus. Nuotaikos jie tikrai nepataisė. Sumuštoji prostitutė kaltinimo Mikiui Harisui nusprendė nepateikti. Jai, žinoma, buvo pamokėta, ir tas galvijas lengvai išsisuko. Tai bent netikęs vakaras, tokį norėsis kuo greičiau užmiršti.

Inspektorius pro purviną langą pažvelgė į automobilių stovėjimo aikštelę. Sūkuriuojantis rūkas vis tirštėjo. Šmėkšojo vos įžiūrimi mašinų siluetai,

natrio lempų švieselės panėšėjo į drumzlinai oranžines dėmes. Lauke buvo šalta, nyku, taip Frostas ir jautėsi.

Jis vėl nusižiovavo. Buvo mirtinai pavargęs, ir galva nebedirbo. Nebesitikėjo nuveiksiąs ką naudingo, tad nusikabino nuo kabyklos šaliką ir apsuko aplink kaklą. Tarpduryje dar stabtelėjo, tikėdamasis, kad staiga subirbs telefonas ir jam bus pranešta apie surastus vairuotoją ir mergaitę. Bet telefonas tylėjo. Inspektorius išjungė šviesą, uždarė duris ir nužingsniavo į aikštelę.

Automobilio šildytuvas kaip įprasta pokštavo – pūtė į saloną šaltą orą. Frostas parvažiavo sustiręs, bet ir namuose buvo žvarbu ir nejauku kaip lavoninėje, mat lygiai dvyliktą centrinis šildymas išsijungė. Jis tirtėdamas sugraibė nuo demblio korespondenciją – du vokus su sąskaitomis ir tris – su reklaminiais prospektais; ant vieno pastarųjų buvo raudonai užrašyta: TAI NE REKLAMA. Inspektorius padėjo vokus ant staliuko prieškambaryje ir užmetė ant jų apsiaustą. Mielai būtų išgėręs ko nors karšto, bet nebeturėjo jėgų pasitaisyti.

Užlipęs į viršų, jis įjungė elektrinį apklotą. Vos spėjo padėti galvą ant priegalvio, sučirškė telefonas.

Aparatą Frostas laikė apačioje, prieškambaryje. Būtų pravertęs prie lovos, bet žmona kadaise apie tai nenorėjo nė girdėti; sakydavo, kad skambučio pažadinta nebeužmigsianti. Jai mirus, jis vis ruošėsi įsitaisyti papildomą aparatą, bet taip ir neprisiruošė. Kas gi bus nutikę dabar? Dar viena prakeikta žmogžudystė? Dar viena prostitutė rasta negyva?

Inspektorius nubloškė antklodę, ištiktas šoko, basoms pėdoms palietus šaltą linoleumą, sugriežė dantimis ir nuskubėjo prie telefono. Balso nepažino, iš karto nė nesuprato, kas jam sakoma.

– Kas skambina? – sumurmėjo.

– Policijos konsteblis Berslis iš Kelių poskyrio. Inspektoriau, atsiprašau, kad skambinu į namus, bet turime bėdą.

– Iš Kelių poskyrio? Velniai griebtų, kodėl dėl eismo bėdų skambini man? – kalendamas dantimis, paklausė Frostas. Prieškambaryje buvo šalta kaip ledainėje.

– Inspektoriau, telefonu sakyti negaliu. Prašau, atvažiuokite kuo greičiau – Saksbio gatvės ir Eivono alėjos sankryža.

– Jei skambini dėl kokio šūdniekio...

– Reikalas svarbus, inspektoriau, – patikino Berslis. – Tikrai rimtas.

Frostą vis dar krėtė drebulys, bet važiavo jis nuleistu šoniniu langu – kad šaltis išvaikytų miegus. Ir kurių galų paklausiau? – galvojo. Leidausi nupezusio eismininko paryčiais, penkios minutės po keturių, išverčiamas iš šilto patalo vien todėl, kad reikalas jam atrodo svarbus.

Vos įsukęs į Saksbio gatvę, inspektorius pravažiavo tviskantį žalią „Nissaną“. Automobilio sparnas buvo įlenktas, dažai nuo jo nubraukti. Čia pat stovėjo geltonomis ir raudonomis juostomis išdažytas Kelių poskyrio automobilis išjungtais žibintais. Prie Frosto priėjo du akivaizdžiai sunerimę policininkai.

– Inspektoriau, gerai, kad atvažiavote taip greitai, – prisistatęs pasakė Berslis. Pastebėjęs, kad Frostas mato „Ford Sierrą", įsirėžusią į sieną aklagatvio gale, paaiškino: – Tikriausiai vairuotojas nematė, kad visu greičiu varo į akliną sieną. Liko gyvas tik per stebuklą.

Visi trys priėjo prie sudaužyto automobilio. Po kojomis sutreškėjo stiklo šukės.

– Greitąją iškvietėte? – paklausė Frostas, spėliodamas, kuo čia dėtas jis.

– Jei būtume kvietę, įvykį tektų oficialiai užregistruoti, o jūs, manau, norėtumėte to išvengti, – tarė Berslis ir žibintuvėliu pašvietė pro vairuotojo langą.

Inspektorius pasilenkęs žvilgtelėjo į saloną.

– Rūgštele! Kad tave kur plynios! – išsiplūdo susyk ir plėšte atplėšė dureles.

Sudribęs prie vairo Valstietis Morganas pasmėlusiomis akimis, kruvina kakta nedrąsiai jam nusišypsojo. Salone trenkė viskiu ir vėmalais. Visas konsteblio švarko priešakis buvo apvemtas.

– Šefe, truputį apdaužiau mašiną, – suvebleno jis.

– Asile tu neraliuotas! – sušnypštė Frostas.

Atrodė, kad kiek, ir Morganas apsipils ašaromis. Jo veidas susiraukšlėjo.

– Išlenkiau tik vieną viskio, šefe, vieną mažytį stikliuką.

– Mažytį stikliuką? Vien ant švarko išpiltos penkios dvigubos porcijos. – Kad neišgirstų eismininkai, inspektorius prašneko tyliau. – Įklimpai iki ausų, Valstieti, ir neįsivaizduoju, kaip tave ištraukti. – Nykščiu parodęs sau per petį, Frostas

paklausė: – Ar bent matei, kaip sutalžei aną naujutėlį „Nissaną“?

Morganas vargais negalais, su skausmais, pasuko galvą, bet sutelkti žvilgsnio jam nepavyko.

– Nesuprantu, kaip šitaip galėjo nutikti, – sumurmėjo jis.

Inspektorius apžiūrėjo konsteblio kaktoje žiojinčią žaizdą. Buvo negili, nors kraujas sruvo gausiai.

– Tau, ko gero, reikėtų važiuoti į ligoninę, – pasakė.

Morganas palietė kaktą ir nustebęs apžiūrėjo kruvinus pirštus.

– Pakaks užlipdyti pleistro. – Nusišluostęs pirštus į švaresnį švarko lopinį, jis paklausė: – Šefe, kas dabar bus?

– Jei pasaulyje egzistuotų teisingumas, būtum apkaltintas, įkalintas, iškastruotas ir išspirtas iš policijos. Bet tau pasisekė – sušikto teisingumo nėra. – Akimirką pagalvojęs inspektorius pridūrė: – Pažiūrėsime, gal ir galėsiu tau padėti. – Priėjęs prie eismininkų, jis paklausė: – Čia jį ir radote?

– Pastebėjome važiuojantį zigzagais. Kai įjungėme sireną, padidino greitį ir įlėkė į šitą gatvę. Išgirdome džeržgesį ir trenksmą.

– Liudininkų buvo?

– Abejoju. Jei kas nors būtų paskambinęs pranešti apie įvykį, nuovada būtų susisiekusi su mumis.

– O patys nuovados neinformavote?

– Ne. Pamanėme, reikia pirmiau perspėti jus.

Padėkojęs Frostas pridūrė:

– Ką gi, laikykime, kad nieko čia nenutiko. Važiuokite patruliuoti toliau.

Eismininkai dvejodami susižvalgė.

– Inspektoriau, nemanau, kad galime tiesiog numoti ranka, – vėl prašneko Berslis. – Kas nors galėjo jį matyti; gal ir dabar kas nors spokso į mus pro langą.

Frostas greitosiomis nužvelgė artimiausius namus. Niekur nebuvo matyti nė švieselės.

– Ištempėte mane iš lovos, kad galėčiau pažiūrėti, kaip suimate tą bėdžių? Sakau gi – nieko čia nenutiko. Jei tik bus kokių pasekmių, kaltę prisiimsiu aš. Jūs niekuo dėti.

Anuodu vėl susižvalgė, paskui, tegul ir nenoromis, sutartinai linktelėjo. Žinojo: jei Frostas sako kaltę prisiimsiąs, vadinasi, taip ir bus.

– Tebūnie, inspektoriau, nieko čia nenutiko, – pasakė Berslis.

Frostas patenkintas išsišiepė.

– Ačiū, vyručiai. Jei kartais kuris nudobtumėte savo uošvę, drąsiai skambinkite man – lieku judviem skolingas.

– O ką daryti su to pliuškio mašina? – paklausė Berslis. – Ir „Nissano" remontas savininkui kainuos porą tūkstančių. Juk nenuslėpsime.

– Žinote, kas čia atsitiko? Kažkoks pakvaišęs vaikėzas, užsinorėjęs palakstyti, nuvarė Morgano ratus ir šit ko pridirbo. Kai tik grįšiu namo, iš karto pranešiu apie įvykį.

– Vaikėzas užsimanė palakstyti? – nepatikliai paklausė Velsas. – Tokiu metu?

– Matyt, sustojo jo laikrodis, – atsakė Frostas. – Šit kaip buvo. Sėdėjome su Morganu mano namuose. Išgirdome, kaip užbirbė jo automobilio variklis, dirst

pro langą – ogi kažkoks vaikigalis benuvažiuojąs. Puolėme vytis, bet ką tu tokiame rūke sugausi...

– Labai jau palankiai susiklostė aplinkybės, – suniurzgė nuovados seržantas. – O ką ketvirtą rytą tavo namuose veikė Morganas?

– Mudu tarėmės, kaip sumažinti neištirtų nusikaltimų skaičių.

– Aa, šit ir sugavau meluojant, – pasakė Velsas. – Tiek to, užregistruosiu vagystę. Nenumanai, kur reikėtų mašinos ieškoti?

– Tik spėju, bet gal reikėtų užmesti akį į Saksbio gatvę. Perspėk vyrus: jei tą automobilį rastų, tegul nesėda prie vairo... Pastebėjau, kad tasai vežėčias nuvaręs vaikėzas apvėmė visą sėdynę.

– Nuostabu, – nusišaipė Velsas ir sušnibždėjo: – Džekai, argi tas išvėpėlis Valstietis vertas, kad dėl jo aukotumeisi?

– Jeigu aš įpulčiau į panašią bėdą, tikėčiausi, kad kolegos mano naudai irgi meluotų susiriesdami. Tai vienas retų mūsų darbo privalumų.

Padėjęs ragelį, Frostas nusižiovavo ir pasitrynė peršinčias, it būtų prižertos smėlio, akis. Automobilyje likęs Morganas šnarpštė ant užpakalinės sėdynės. Ir tegul sau šnarpščia iki ryto, manė inspektorius. O tas rytas jau visai čia pat! Aštuntą jis turėjo instruktuoti paieškos grupes, tad numigti buvo likę vos trejetas valandų. Frostas dėbtelėjo į telefoną – tik pabandytų suskambėti! Aparatas įžūliai užbirbė, neužkopus nė iki pusės laiptų.

Jis pakėlė ragelį ir, užgniaužęs žiovulį, burbtelėjo:

– Frostas.

Buvo nusiteikęs išgirsti ką nors blogo. Juk negali tikėtis gerų naujienų, kai tau skambinama paryčiais. Vis dėlto suklydo.

– Inspektoriau! – Koljeris aiškiai jaudinosi. – Gali būti, kad pagriebėme siūlo galą. Atspėkite, kas yra vienos tamsiai mėlynos dešimties metų senumo „Astros" savininkas.

– Pasakyk, kad Maletas, ir ši naktis man bus laimingiausia gyvenime.

– Maletas būtų niekis. – Konsteblis mažne krykštavo. – Savininkas – Bernis Grinas.

– *Tas* Bernis Grinas*? – paklausė Frostas, rausdamasis atminties kartotekoje. – Kito nežinau.– Inspektoriau, šitas jums per menkas paukštis. Apgailėtinas ekshibicionistas. Sėdėjęs už priekabiavimą. Nieko ypatingo – kino teatruose graibydavo vaikams apie kojas ir panašiai... Be to, jis – praplikęs!

– Eureka! – šūktelėjo Frostas. Jo nuovargis išgaravo akimirksniu.

– Reikėtų patikrinti dar kelis asmenis. Gal kaltininkas vis dėlto ne Grinas.

– Net jeigu ir ne Grinas, velniai rautų, jis man puikiausiai tiks už tokį. Kur gyvena?

– Gausos gatvė 56P, Dentonas.

Adresą Frostas užsirašė ant tapeto.

– Važiuoju, – pasakė. – Susitiksime prie Grino namų.

Gausos gatvė buvo kimšte prikimšta automobilių, ir Frostui savišką teko statyti šalia Koljerio ir Hau tarnybinio, važiuojamojoje dalyje. Abu konstebliai priėjo inspektoriaus pasitikti.

---

* JAV kompozitorius ir dirigentas (1908–1975).

– Kuris? – paklausė jis.

Koljeris parodė į aptriušusio namo pusrūsin vedančius laiptelius.

– Štai ten. „P" reiškia pusrūsį.

– Maniau, pasturgalį, – sumurmėjo Frostas. Visi trys sužiuro žemyn, akmeninių laiptų papėdėn, kur rūkas telkėsi aplink pilnas šiukšliadėžes, suzmekusias kartonines dėžes ir kitokį šlamštą. – Kodėl tokie šunkaros negyvena rožynuose skendinčiuose kotedžuose? – suniurnėjo inspektorius. – Ar kitas išėjimas yra?

– Į šiokį tokį kiemą, aptvertą apgriuvusia plytų tvora, – atsakė Hau. – Atvažiavę pirmiausia apsidairėme.

– Apeik iš kitos pusės, – Koljeriui paliepė Frostas. – Grinas gali mėginti sprukti.

Inspektoriaus pastumti išklerę, kiaurai prarūdiję varteliai veriamai sucypė. Jis nulipo laiptais, Hau – iš paskos. Ištisus šimtmečius nevalytas vienintelis būsto langas buvo taip aptukęs, kad Frosto žibintuvėlis net neperšvietė stiklo. Išsiėmęs peiliuką, jis įniko krapštyti skląstį.

– Ką darote? – sušnibždėjo Hau.

– Noriu patekti vidun, – taip pat šnibždomis atsakė inspektorius. – Jeigu mergaitė ten, turime prasigauti iki jos, nelaukdami, kol Grinas prikiš peilį jai prie gerklės ir pareikalaus greito automobilio bei konkordo skrydžiui į Buenos Aires. – Frostas darbavosi išpiltas prakaito, bet galiausiai jam teko pasiduoti. Kelių sluoksnių kadų kadai užteptų dažų, mirtinai prikibdžiusių langą prie rėmo, įveikti nepavyko. – Matyt, teks netyčia iškulti

stiklą, – pasakė inspektorius, dairydamasis tam tinkamo įnagio. – Tik nenorėčiau šunsnukio pažadinti.

– Šefe!

Frostas nustėręs pažvelgė aukštyn. Laiptų viršuje svirduliuodamas stovėjo Morganas – kad jį kur plynios! – ir markstydamasis stebeilijo į kolegas.

– Šefe, ką ten veikiate?! – užbaubė jis.

Inspektorius gailiai atsiduso ir, tildydamas Morganą, sušnypštė, bet kaip tik tą akimirką konsteblis paspyrė pieno butelį ir šis, pariedėjęs laiptais, sudužo.

– Pabandyk dar kartą, – suniurzgė Frostas. – Žmonės gretimoje gatvėje tavęs neišgirdo.

– Šefe, atsiprašau, – burbtelėjo Morganas ir, susipynus kojoms, rėkdamas nusirito pakopomis.

Antrame aukšte įsižiebė šviesa.

– Kas ten dedasi? – iškišęs galvą pro langą, paklausė vyriškis.

– Policija, – atsakė Frostas ir apšvietė Hau, kad būtų matyti uniforma.

Konsteblis patyliukais atsidūsėjo. Kur inspektorius, ten ir komedija. Langas virš galvų užsivėrė, bet tada sužibo blausi šviesa pusrūsyje.

– Po šimts! – suburbleno Frostas. – Pažadinome! – Užklupti įtariamojo iš nemačių nepavyko, tad inspektorius tiesiog garsiai pasibeldė. – Atidarykite! Policija! – Spyręs į duris, sušuko: – Atidarykite arba įsilaušime!

Pagrasinti buvo nesunku, sunkiau tesėti. Ankštumoje net neturėdamas kur įsibėgėti, Hau trenkėsi į užrakintas ir dar užsklęstas duris, bet nieko nepešė, tik nutirpo užgautas petys. Sutreškėjo Frosto radijo siųstuvėlis.

– Inspektoriau, įtariamasis sulaikytas, – pranešė Koljeris. – Mėgino pabėgti. Ropštėsi per tvorą.

Įbrukę Morganą į automobilį, Frostas su Hau nuskubėjo už namo, kur Koljeris triumfuodamas sergėjo Bernį Griną surakintomis rankomis. Sulaikytasis buvo basas, vilkėjo raudondryžę pižamą.

– Sveikas, Berni, – kreipėsi į jį Frostas. – Važiavome pro šalį, pamanėme, reikėtų užsukti. – Grinas neatsakė, tik stovėjo ir kaleno dantimis. – Vesk į vidų, – Koljeriui paliepė inspektorius.

Apsidairęs kieme, jis palūkėjo, kol žibintuvėliu apsiginklavęs Hau dirstelės į lauko tualetą ir anglinę iš plytų. Mergaitės ten nebuvo. Visi suėjo į pusrūsį, varganą, šaltą vieno kambario būstą, kuris, pro atviras duris smelkiantis rūkui, dar ir sparčiai drėko. Lavono tokioje urkštynėje, kur tilpo tik lova, stalas, pora kėdžių, nedidelė viryklė ir kriauklė, tiesiog nebūtų buvę kur paslėpti. Frostas įjungė senutėlę elektrinę krosnelę, kuri šviesti dar blankiai švietė, bet beveik nešildė. Grinas nesiliovė tirtėjęs, tad inspektorius nutraukė nuo lovos pūkinę antklodę ir užmetė jam ant pečių.

– Kol neprisipažinai, Berni, nenoriu, kad mirtum sušalęs, – pasakė.

Sulaikytasis – įsikūnijusi kančia – atsakė:

– Pone Frostai, nieko jam nedariau. Prisiekiu Dievu, nė pirštu nepaliečiau. – Inspektorius nutylėjo. Laikydamas rankas virš krosnelės, žiūrėjo į Griną ir buvo akivaizdu, kad netiki nė vienu žodžiu. – Kaip jis, pone Frostai? – galų gale paklausė sulaikytasis.

– Mirė, – šiurkščiai atrėžė inspektorius.

– Mirė? O Dieve. – Grinas užsidengė veidą sulenkta ranka ir sukrūpčiojo. – Aš nieko nedariau.

– Būtent, – linktelėjęs atsakė Frostas. – Nedarei ničnieko – tiesiog palikai jį vidur kelio numirti. – Inspektorius nusipurtė. Šaltoje, drėgnoje, skurdžioje buveinėje jautėsi bjauriai. – Vežkimės į nuovadą, – pasakė konstebliams. – Čia mane šiurpas krečia.

9

– Pone Frostai, prisiekiu visomis pasaulio Biblijomis, nieko jam nedariau... Staiga puolė iš mašinos, be jokios priežasties.

Inspektorius nužvelgė priešais susigūžusį, apklotą tiesiog ant pižamos užsimetusį Griną su panieka ir išpūtė dūmus pro šnerves.

– Nemeluok man, Berni, – atkirto. – Aš nekaip nusiteikęs, pavargęs. Diena vakar buvo sušikta, man vienodai šviečia, liksiu dirbti policijoje ar būsiu išspirtas, tad paprašysiu šio malonaus konsteblio trumpai išeiti, o tada tu visai netyčia trenksies snukiu į visas keturias sienas.

Hau, primindamas inspektoriui, kad kvota įrašinėjama, kostelėjo. Vis dėlto Frosto pykčio protrūkis nenuėjo veltui.

– Taip, aš *ketinau* šį tą nuveikti, – apsilaižęs perdžiūvusias lūpas, vėl prašneko Bernis. – Bet niekada to nedarau prieš jų valią. Kad leistų man daryti, ką noriu, pasiūliau jam pinigų. Tada jis ir puolė iš mašinos. Prisiekiu, nė pirštu jo nepaliečiau. – Sulaikytasis parodė į bylą ant stalo. – Galite patikrinti... Aš visada pirmiau atsiklausiu... Jei nesutinka, niekada nieko nedarau.

Frostas, imdamas lapus už kampučių, tarsi šlykštėdamasis, pasklaidė bylą.

– Taip, bet dauguma tavo nuskriaustų vaikų

buvo tokie maži, kad net nesuprato, su kuo sutinka. – Inspektorius atkišo Berniui vieną lapą. – Štai, pavyzdžiui, šešiametė mergytė. Nemanau, kad ji suvokė, ko tu prašai mainais už pakuotę marmeladinių saldainių.

– Pone Frostai, už tai aš buvau nubaustas... Visa tai jau praeitis. Baigta. O šitam berniukui vienuolika. Jam tik reikėjo ištarti „ne" ir būčiau nelindęs. Būčiau parvežęs namo. Nereikėjo jam pulti iš automobilio lyg akis išdegus.

– Berni, berniukas iš išgąsčio galėjo pridėti į kelnes. Naktį nusivežei jį į mišką, pareikalavai lytinės paslaugos. Iš vaiko! Jis buvo persigandęs.

Grinas nudelbė akis ir sumurmėjo:

– Atsiprašau. Kartais tiesiog nesusivaldau...

– O kaip dėl dviejų mažų mergaičių iš Dentono pradinės? Irgi nesusivaldei?

Vyriškis pakėlė akis į inspektorių ir suraukė antakius.

– Kokių mažų mergaičių?

Frostas padėjo priešais jį dvi nuotraukas.

– Vikė Stiuart ir Dženė Briuer.

Grinas pažiūrėjo į atvaizdus prasižiojęs ir, vėl susigūžęs, pasakė:

– Oi ne, viršininke, šitų man neprisiūsite.

– Kur jos, Berni?

– Nežinau. Noriu advokato.

– Jeigu tave paleisime ir berniuko tėvui pakuždėsime, kur gyveni, tau prireiks ginkluoto asmens sargybinio. – Hau vėl perspėjamai sukosčiojo. Grasinimais išgautas prisipažinimas teisme būtų bevertis. Frostas nekreipė į konsteblį dėmesio. Suvokė

smarkiai rizikuojąs, bet surasti mergaitę gyvą jam buvo daug svarbiau nei deramai nuteisti bjaurybę. – Klausiu paskutinį kartą, Berni, kur mergaitės?

Grinas pašoko ir apklotas nuslydo ant grindų.

– Nieko apie jas nežinau! – suriko jis.

– Aš ne kurčias, Berni, meluoti gali ir tyliau, – atkirto inspektorius, mostu paraginęs sulaikytąjį atsisėsti. Maloniai šyptelėjęs, jis paklausė: – Ar jos dar gyvos?

– Nieko apie tas mergaites nežinau.

– Į mišką nusivežei jas automobiliu, kaip ir berniuką? Ar ten mergaites ir pakasei?

– Nieko nežinau.

– Berni, tavo automobilį žmonės matė prie mokyklos. – Tiesą sakant, matė tokios pat spalvos kaip taviškis automobilį, bet kam rūpi ta tiesa, pamanė Frostas. – Kur jas nusivežei?

– Niekur nieko nevežiau.

– Nusivežei į prabangiuosius savo apartamentus? Į tą prasmirdusį pusrūsį? O juk mes galime patikrinti. Galime ištirti tavo irštvą colis po colio.

Grino veide akimirksnį šmėstelėjo palengvėjimo mina.

– Darykite, ką norite, nieko nerasite.

– Ištirsime ne tik irštvą, bet ir automobilį. Pakaks rasti bent mažytį tų mergaičių odos sklypelį, bent plauką...

Bernis atsilošė, tarsi gavęs smūgį.

– Plauką? – psklausė.

– Taip. Kad ištirtume DNR, mums pakaktų plauko. – Inspektorius vėl lipšniai nusišypsojo. – Bet juk tau nėra ko nerimauti?

Grinas užsidengė veidą delnais.

– Inspektoriau, palūkėkite... man reikia pagalvoti...

Frostas išpūtė dūmus į lubas ir patenkintas linktelėjo konstebliui. Sulaikytasis buvo prisirpęs išpažinčiai.

Po kelių sekundžių Bernis pastūmė į šalį Vikės Stiuart fotografiją.

– Pone Frostai, apie šitą nieko nežinau, bet apie štai šitą... – Jis pabaksnojo pirštu į Dženės Briuer nuotrauką. – ...Apie šitą galiu kai ką pasakyti.

Inspektorius apvertė Vikės nuotrauką ir pasakė:

– Na tuomet papasakok apie Dženę.

– Noriu sandėrio. Aš paleistas lygtinai, su sąlyga, kad nesitrinsiu apie mokyklas, nesiartinsiu prie vaikų. Jei sąlygą pažeisiu, teks atsėdėti. Pone Frostai, grįžti į kalėjimą aš nenoriu.

– Veikiausiai vis tiek ten grįši – už tai, kad kadrinai berniuką. Taigi neturi, ko prarasti. Papasakok, ką žinai, o aš pagelbėsiu tau kuo galėdamas. – Tai yra niekaip, pagmanė inspektorius.

Grinas parodė į Dženės nuotrauką.

– Gali būti, kad mergaitę pavėžėjau.

– *Gali būti*? – suraukęs antakius, paklausė Frostas. – Ką tai reiškia?

– Na gerai, pavežiau ją, tad vieną, kitą plauką mano automobilyje gal ir rastumėte, bet tik tiek. Tik pavežiau, nieko blogo nepadariau. Tik pavežiau...

– Kada?

– Prieš porą dienų. Kaip tik tada, kai mergaitė dingo. Važiavau pro mokyklą, vaikai skirstėsi po pamokų. Pastebėjau raudonai apsirengusią mergytę. Bidzeno viena pati, atskirai nuo kitų. Lijo, o ji

buvo be apsiausto, tad paklausiau, ar nereikia pavėžėti. Paprašė nuvežti į Argailo gatvę.

– Į Argailo?

– Taip, už kelių kvartalų nuo mokyklos. Ten ir nuvežiau. Ji pasakė, kad fotografuosis. Pasakiau, kad namie turiu gražių nuotraukų, ir paklausiau, ar nenorėtų pažiūrėti. Mergaitė atsisakė, išlipo iš mašinos ir skersai gatvę nubėgo prie vieno namo. Mačiau, kaip paskambino, duris atidarė kažkoks vyras ir ji įėjo vidun.

– Koks namo numeris?

– Nežinau. Kampinis namas.

– Tikrai matei ją įeinant į vidų?

– Mačiau. Palaukiau kokių dešimt minučių, bet ji nebeišėjo, tad nuvažiavau namo.

– Žinojai, kad mergaitė dingusi, žinojai, kad jos ieškome, tad kodėl nepapasakojai to anksčiau?

– Kodėl nepapasakojau? Prie vaikų man negalima net artintis. Būčiau akimoju atsidūręs cypėje.

Frostas atsistojo.

– Ką gi, Berni, tu vis tiek su pižama, tad gali keliauti į šiltą, jaukią kamerą nusnūsti. Tavo versiją patikrinsime. Jei primelavai – melsk Dievo pagalbos.

Buvo daręs tai tokią daugybę kartų, kad tikriausiai ir miegodamas būtų neklystamai priėjęs prie pagrindinių durų, nuspaudęs skambučio mygtuką, dar patrankęs delnu, sušukęs: „Atidarykite! Policija!" – tada beveik nesąmoningai, bet vis tiek labai įdėmiai nužvelgęs gatvę. Argailo gatvė, kaip ir dauguma kitų, buvo sausakimšai užstatyta mašinomis, pora policijos automobilių stovėjo važiuojamojoje dalyje.

– Inspektoriau, aš jau, – radijo ryšiu pranešė Koljeris, pasiųstas kitapus namo užtverti kelio, jei įtariamasis mėgintų bėgti.

Frostas vėl nuspaudė skambučio mygtuką. Spaudė atkakliai.

Galų gale antrame aukšte sužibo šviesa. Šeimininkas pakėlė langą ir, iškišęs galvą, paklausė:

– Kas ten?

– Policija! – šūktelėjo Frostas. – Atidarykite!

– Policija? O Dieve!

Langas nusileido. Inspektorius laukė drebėdamas, mat naktinė drėgmė smelkėsi kiaurai drabužius. Viduje tai šen, tai ten žiebėsi šviesos, trinksėjo durys, bet prie pagrindinių niekas nepriėjo.

– Nelabai gyvatė skubinasi, – sumurmėjo Frostas.

Jis jau ketino perspėti Koljerį, kad būtų pasirengęs griebti sprunkantį įtariamąjį, bet staiga suspragsėjo užraktai ir tarpduryje pasirodė penktą dešimtį įpusėjęs žemaūgis storuliukas su užtraukiama odine striuke.

– Vajė, ar jau visai blogai? – susijaudinęs paklausė jis. – Jūs informuotas?

Šitaip užkluptas Frostas suglumo.

– Atsiprašau, pone... Kas blogai, kam?

– Mano motinai. Daktarai sakė, jei jos būklė pablogės... Matote, neturiu telefono... – Pastebėjęs du policijos automobilius, vyriškis dar labiau susijaudino. – Kas atsitiko?.. Padėtis labai bloga, ar ne? Nebeturiu motinos?

– Mes čia ne dėl jūsų motinos, – pasakė inspektorius. – Gal galėtume užeiti? Šalta...

– Taip, žinoma, žinoma. – Sumišęs šeimininkas,

kraipydamas galvą, nusivedė Frostą, Simsą ir Džordaną į nedidelį kambariuką su dviem minkštomis kėdėmis, stalu ir indauja. Ant šios buvo užkeltas miniatiūrinis spalvinio vaizdo televizorius. Vyriškis įjungė elektrinį židinį – degančių pliauskų imitaciją – ir, atsigręžęs į Frostą, atkišo parodyti drebančias rankas. – Matote, kaip tirtu? Kai tik kas nors pasibeldžia į duris, mane ištinka šokas. – Jis susmuko ant kėdės, čirkštelėjo striukės užtrauktuku ir pažvelgė į laikrodį. – Jei jau atvažiavote tokiu metu, žinia tikriausiai prasta. Nežinote, kaip delikačiai pasakyti? Rėžkite tiesiai, ir tiek. Motina numirė, ar ne?

Sulig tais žodžiais šeimininkas suskato kandžioti apatinę lūpą.

– Pone, kaip jau sakiau, atvažiavome ne dėl jūsų motinos, – dairydamasis po kambarį, atsakė Frostas. – Visai kitu reikalu.

Jis linktelėjimu paragino Džordaną įsiterpti, kad pats galėtų ramiai apsižvalgyti. Konstebliui tokia inspektoriaus taktika buvo ne pirmiena. Šis nieko nelaukdamas prašneko:

– Pone, aš esu policijos konsteblis Džordanas, o čia – kriminalistas inspektorius Frostas, vadovaujantis dviejų dingusių mergaičių, Vikės Stiuart ir Dženės Briuer, paieškai.

– Vargšės mergaitės. – Vyriškio veidą akimoju aptemdė nerimas. – Ką tenka iškentėti jų motinoms...

– Pone, gal pasisakytumėte pavardę?

– Viveris. Čarlzas Edvardas Viveris. Bet kuo čia dėtas aš?

– Pone Viveri, mūsų žinomis, – atsakė Džordanas, – viena tų mergaičių tos dienos, kai dingo, popietę pastebėta užeinanti į jūsų namus. – Jis parodė šeimininkui Dženės Briuer nuotrauką. – Šita.

Viveris paėmė fotografiją. Jo pirštai pastebimai virpėjo. Vos dirstelėjęs į Dženės atvaizdą, vyriškis baimingai pažvelgė į Džordaną.

– Nežinojau, kad mergaitė – ta pati.

Frostas, kuris artinosi prie indaujos, tikėdamasis vogčia pasirausti jos stalčiuose, sukluso.

– Kaip suprasti? – paklausė.

Viveris pasimuistė ant kėdės ir, atsigręžęs į Frostą, pasakė:

– Inspektoriau, jūsų informacija iš dalies teisinga. Ta mergaitė buvo čionai atėjusi. Pasibeldė į duris ir paprašė, kad ją nufotografuočiau.

– Pone, kodėl ji to prašė? – paklausė Džordanas.

Šeimininkas vėl atsisuko į konsteblį.

– Tikriausiai buvo kur nors mačiusi mane su fotoaparatu. Fotografija – mano hobis. Pamelavau, kad aparatas sugedęs, ir ji nuėjo sau. Į vidų net nebuvo užėjusi.

– Kodėl taip pamelavote?

Liūdnai šyptelėjęs, Viveris atsakė:

– Mažametė mergaitė vienišo vyro namuose... Įsivaizduojate, ką pasakytų kaimynai?

Kai juos užkalbinsime, tikiuosi, pasakys, velniai rautų, viską, pamanė Frostas, traukdamas indaujos stalčių.

– Ar jūs įsitikinęs, kad mergaitė nebuvo užėjusi? – paklausė jis. – Nebuvo bent sekundei įžengusi? Nebuvote uždaręs durų jai už nugaros?

– Tikrai ne, pareigūne. Mudu labai trumpai pasikalbėjome ir ji nuliuoksėjo sau. Pylė lietus. Gatvėje stovėjo mėlynas automobilis. Dar pamaniau, kad mergytė į jį ir nuskubėjo. – Iš liūdesio Viverio veide susimetė raukšlės. – Pasirodo, kaip tik ta mergaitė ir dingo. Vargšelė. Tokia mielutė.

Atrodė, jis sielojasi ir kalba nuoširdžiai, bet Frostas pajuto vyriškiui sukilusį karštį, lytinį jaudulį, nuojauta inspektoriui kuždėjo, kad jie bus suradę nusikaltėlį. Jis žinojo, kad tokiais kaip Viveris, globėjiškų manierų žemaūgiais storuliais, vaikai pasitiki aklai. Ką gi šitas tipelis laiko indaujoje? Frostas atsargiai kyštelėjo ranką į stalčių ir apčiuopė pluoštą nuotraukų.

– Pone, – Džordanas, akies krašteliu stebėdamas inspektorių, stengėsi žūtbūt sulaikyti Viverio dėmesį, – kaip tikriausiai suprantate, mūsų pareiga – patikrinti visas įmanomas versijas. Mūsų žiniomis, mergaitė buvo užėjusi į jūsų namus. – Šeimininkas žiojosi prieštarauti, bet konsteblis, mostelėjęs ranka, jį nutildė. – Pone, tikiu, kad sakote tiesą, bet privalome patikrinti. Norėtume apieškoti namą.

– Savaime suprantama, konstebli. Ieškokite, kur tinkami, – atsakė Viveris, tikras paslaugumo įsikūnijimas.

Kai jis atsigręžė į Frostą, šis skubiai atitraukė ranką nuo stalčiaus. Inspektoriui teko nusivilti, mat nuotraukose buvo įamžinti ne nuogi vaikai nepadoriomis pozomis, o paukščiai, naminiai gyvuliukai, apylinkių kraštovaizdžiai.

– Pone, džiugu, kad noriai bendradarbiaujate, – pasakė Frostas ir, atsitraukdamas nuo indaujos, užpakaliu užstūmė stalčių. – Taip ir maniau, kad orderio mums neprireiks.

Jis buvo beužsidegąs cigaretę, bet šeimininkas energingai sumosavo ranka.

– Prašyčiau nerūkyti. Man astma. Kamuoja dusulys.

Pasitapšnojęs per krūtinę, jis išsiėmė inhaliatorių ir prisikišo prie nosies. Frostas įsidėjo cigaretę į pakelį.

– Ką gi, pradėsime kratą, – tarė jis.

Automobilyje laukiantys pareigūnai buvo pakviesti į vidų, jiems liepta kruopščiai apieškoti namą. Vis dėlto inspektorius, nors įsitikinęs, kad Viveris ir yra jų ieškomas nusikaltėlis, neabejojo, kad čia jie nieko neras. Labai užtikrintai šeimininkas jautėsi, buvo paslaugus, bėgiojo pareigūnams iš paskos, viską rodė, lyg jam užvis labiau rūpėtų, kad jie ko nors nepražiopsotų.

Inspektorius su Simsu ir Viveriu užkopė į antrą aukštą.

– Mano miegamasis, – pratarė šeimininkas, atidaręs artimiausias duris.

Kambaryje buvo tik viengulė lova, spinta ir tualetinis staliukas – kažin ko nepaslėpsi. Frostas dėl akių atidarė spintą. Vyriški kostiumai, baltiniai, batai...

– Mergaitės čia nėra, – sumurmėjo jis.

– Inspektoriau, šiuose namuose jos nėra niekur. Bet galite ieškoti, kur norite.

Tik gaištame laiką, pamanė Frostas. Antraip šunsnukis pranašumu taip nesimėgautų.

Jie suėjo į vonios patalpą, kur Koljeris atsiklaupęs stropiai atsukinėjo plokščių varžtelius. Viveris susiraukė.

– Tikiuosi, konsteblis plokštes paskui priverš.

– Žinoma, – patikino inspektorius. – Net neįtarsite, kad buvo išimtos.

Iš tikrųjų to tikėtis galėjo tik naivuolis – pareigūnai tokiems niekams neturi laiko. Viveriui derėjo numanyti, kad plokštės geriausiu atveju bus tik prispaustos, o varžtelius teks prisukti pačiam.

Kitas miegamasis buvo visiškai ankštas. Visas apstatymas – viengulė lova prie sienos ir nedidelė spinta.

– Motinos kambarys, – liūdnai ištarė šeimininkas. Paskui gudriai šyptelėjo ir, parodęs į naktipuodžio kėdutę prie lovos, pasakė: – Jei norite, galite užmesti akį ir ten. Nebeprisimenu, kada paskutinį kartą tuštinau.

Frostas taip ir padarė. O jeigu į naktipuodį sudėtos pornografinės nuotraukos?.. Jis buvo tuščias.

Apačioje kažkas garsiai čiužtelėjo, ir Viveris nubildėjo laiptais pažiūrėti, ką ten pareigūnai išdarinėja. Frostas ir Simsas liko šeimininko motinos kambaryje.

– Inspektoriau, ką manote? – paklausė konsteblis.

– Viveris parsiviliojo mergaitę į namus ir nužudė, – atsakė Frostas. – Įrodymų neturiu, bet žinau, kad tai padarė jis.

Džordanas šūktelėjęs paprašė jų nusileisti į virtuvę.

– Štai, šitos durys užrakintos, – rodydamas pasakė jis.

Tučtuojau atkurnėjo Viveris.

– Už tų durų – tamsusis kambarėlis. Būčiau dėkingas, jei patikėtumėte mano žodžiu, kad nieko ten nėra.

– Pone Viveri, jūsų žodžio man visiškai pakaktų, – kuo lipšniausiu balsu pamelavo Frostas. – Deja, mano viršininkai – nepatiklūs šunsnukiai, ir jeigu kas nors liks neapžiūrėta, jie man taip iškarš kailį, kad... – Inspektorius ištiesė ranką. – Taigi jei turite raktą...

Storuliukas išsiėmė iš kišenės raktą ir atrakino duris.

– Prašau, būkite atsargus – ten laikau brangius reikmenis.

Jis spūstelėjo jungiklio mygtuką ir patalpoje blausiai sužibo silpna, raudona lempelė. Frostas užėjo į vidų. Tamsiuoju kambariu paverstame podėlyje nebuvo kur nė apsisukti. Didintuvą ir ryškinimo voneles Viveris laikė ant siauro suoliuko. Kampe buvo įtaisyta nedidelė kriauklė su šalto vandens čiaupu. Ant lentynos tiesiog Frostui virš galvos rikiavosi buteliai ir skardinės su chemikalais bei kartotinės dėžės. Nukėlęs poros jų dangčius, inspektorius įsitikino, kad dėžėse ne kas kita kaip fotografijos popierius. Nevertėjo tikėtis, kad pornografines nuotraukas Viveris laiko tokioje krintančioje į akis slėptuvėje.

Inspektorius išjungė šviesą ir išėjo iš kambarėlio.

– Kaip ir sakėte, pone Viveri, nieko įdomaus ten nėra, – tarė, prisivertęs nusišypsoti, ir viltingai nužvelgė baigusius naršyti namą kolegas. Visi it susitarę purtė galvas. – Ką gi, pone, nieko neradome. Nepykite, kad be reikalo jus gaišinome, – pasakė inspektorius.

Šeimininkas supratingai šyptelėjo.

– Inspektoriau, jūs tik dirbate savo darbą.

– Ar motina seniai ligoninėje? – pasiteiravo Frostas.

– Beveik trys mėnesiai... Ji negalėjo nuryti maisto, o daktarai nusprendė, kad reikia operuoti.

Buvo matyti, kad kalbėti apie tai Viveris nenori.

– Linkiu jūsų motinai pasveikti, – tarė inspektorius.

* * *

Grįžęs į automobilį, ant kurio užpakalinės sėdynės, knarkdamas ir pukšnodamas, miegojo Morganas, Frostas užsidegė Viverio namuose taip ir nesurūkytą cigaretę ir susimąstė. Senutė ligoninėje beveik tris mėnesius. Namai tušti, motinos nėra, taigi daryk ką užsigeidęs. O juk Vikė Stiuart tiek laiko ir dingusi. Inspektorius žvilgtelėjo į namą. Šviesos jame vis dar plieskė. Antro aukšto lange sujudėjo užuolaida. Aišku, tas tipas norėjo įsitikinti, kad policininkai tikrai išsinešdina. Frostas paleido variklį ir išvažiavo, kiti du automobiliai – iš paskos. Pasukęs už kampo, jis sustojo, pamojęs sustabdė ir kitus. Radijo ryšiu susisiekęs su nuovada, pasakė:

– Viverį reikia stebėti visą parą. Pradėti tučtuojau.

– Stebėti visą parą? – nusigandęs paklausė Velsas. – Ar įsivaizduoji, kokia bus viršvalandžių sąmata? Su Maletu suderinai?

– Žinoma, – pamelavo Frostas. Ketino imtis šio rūpesčio iš pat labo ryto. Vargu ar galėjo tikėtis, kad naktį dar kartą pažadintas viršininkas bus nusiteikęs palankiai, tad rizikuoti nenorėjo.

– Na, jei suderinai, – atsidusęs tarė nuovados

seržantas, – subursiu sekimo grupę. Pasakyk Koljeriui, kad budės pirmas. Pamaina – keturios valandos.

Buvo mirtinai nuvargęs, bet miegas neėmė, mat smegenys įnirtingai darbavosi, kūrė prielaidas, analizavo tikimybes. Su puodeliu tirpios kavos atsisėdo prie televizoriaus ir nė nepajuto, kaip dėmesį užvaldė senutėlis, nespalvotas vesternas su dar jaunu Džonu Veinu, kuris talžė kažkokį piktadarį, nors kumščiai šmaižiojo per gerą jardą anam nuo veido. Frostas sumerkė akis. Pažadino jį prieškambaryje spiegiantis telefonas. Džonas Veinas ekrane – balta kaubojiška skrybėlė nė nepakrypusi – trynėsi krumplius ir iš aukšto žiūrėjo į sumuštą priešą. Snausta inspektoriaus vos kelias sekundes. Pašokęs jis nuskubėjo prie telefono. Skambino Koljeris.

– Seku Viverį, – pranešė jis. – Prieš porą minučių sėdo į automobilį ir išvažiavo. Su kažkokiu nešuliu.

Miegai Frostui susyk išsilakstė.

– Ką jis ten nešėsi?

– Neįžiūrėjau. Rūkas labai tirštas, be to, kad nekrisčiau į akis, stebėjau iš atokiau.

– Koks jo automobilis?

– Žalias „Metro“. Numerio neįmatau.

– Kur dabar esi?

– Pirties kelyje. Man prireiks pagalbos.

– Aš pats tau padėsiu, – atsakė Frostas. – Svarbiausia – nepamesk jo iš akių. – Užsimetęs apsiaustą, jis paskambino į nuovadą. – Reikia paspirties. Viveris kažkur važiuoja.

– Mano dispozicijoje tik patruliuojantys Džordanas ir Simsas, – pasakė Velsas. – Bet jie Tomlino

gatvėje... Vėl pasidarbavo vagis su užvalkčiu.

– Velniop tą vagį, gali jis ir palaukti. Siųsk konsteblius sekti Viverio. Tučtuojau!

Rūkas vis tirštėjo ir Koljerio mašinos stiklo valytuvai turėjo darbuotis nepaliaujamai. Slėpdama konsteblį nuo Viverio, migla kartu ir trukdė šį sekti. Koljeris įžiūrėjo tik rauzganas užpakalinių „Metro" žibintų dėmes, kurios išnykdavo kassyk, sekamajam įnėrus į dar blandesnio rūko ruožą. Staiga sumirgėjusios švieselės vėl pradingo ir jau nebepasirodė. Priešakyje buvo sankryža ir joje Viveris veikiausiai pasuko į pagrindinę gatvę. Konsteblis padidino greitį, pažvelgė kairėn, dešinėn – nieko. Kur sekamasis galėjo nuvažiuoti? Po šimts velnių, pamečiau, pagalvojo Koljeris. Vildamasis, kad neklysta, jis pasuko į kairę. Skrodė sūkuriuojančią miglą, vis labiau nerimaudamas, mat Viverio nebuvo matyti nė ženklo. Reikėjo sukti dešinėn. Paėmė siųstuvėlį, ketindamas prisipažinti Frostui, kad sekamąjį pametė, tik staiga širdis užplakė tankiau. Tolumoje vėl įsižiebė du blausūs, raudoni žiburiukai. Viveris? Kas gi kitas, jei ne jis? Priešakyje važiuojantis automobilis pasuko į kairę. Koljeris – iš paskos. Ratai sutrinksėjo ant grublėtos negrįsto kelio dangos. Per tą prakeiktą rūką nieko neįžiūrėdamas, konsteblis visiškai nesusigaudė, kur atsidūręs. Karštligiškai stengėsi susiorientuoti, kad galėtų pranešti Frostui. Tikėdamasis bent ką nors įmatyti, nuleido lango stiklą ir išgirdo pliauškant vandenį. Vanduo?! Na žinoma... Juk jis – retąi važinėjamame keliuke, vedančiame prie kanalo. Tik ką čia veikia Viveris?

Iškišus galvą pro langą, matomumas šiek tiek pagerėjo. Raudonosios dėmės priekyje buvo didesnės, ryškesnės ir nebejudėjo. Viverio automobilis stovėjo. Konsteblis sustojo žolėtame kelkraštyje ir išjungė žibintus. Tada susisiekė su Frostu ir apsakė padėtį.

– Lipk iš mašinos ir pažiūrėk, ką jis daro, – paliepė inspektorius.

Vos išlipusį iš automobilio Koljerį perėmė drebulys – drėgmė sparčiai sunkėsi po miline. Kanalą gaubiančioje lipnioje migloje jis nematė nieko, Viverio automobilio link slinko apgraibomis, laikydamasis kuo toliau nuo tako krašto. Girdėjo teškenant, bet vandens neįžiūrėjo. Trinktelėjo durelės. Aha, vadinasi, Viveris išlipo iš mašinos. Po kelių akimirkų – pūkšt! – kažkas sunkus įkrito į kanalą. Koljeris įtempė regą ir išvydo siluetą. Žmogus stovėjo ir žiūrėjo į vandenį. Viveris. Kiek pastovėjęs, jis grižo į automobilį. Konsteblis nuskubėjo į saviškį ir vėl susisiekė su inspektoriumi.

– Išmetė kažką į vandenį? – pasakė.

– Ar matei – ką?

– Nemačiau, tik girdėjau pūkštelint. Luktelkite. – Koljeris išgirdo suūžiant variklį. – Regis, jis nuvažiuoja. Sekti?

– Sek, – atsakė Frostas, bet tučtuojau persigalvojo. – Ne, verčiau lik ten.

Bagažinė, dingtelėjo nevilties apimtam inspektoriui. Prakeikta bagažinė. Viveris galbūt slėpė ten mergaitės lavoną, o mes į jo mašiną nė nedirstelėjome. Nesusipratome jos apieškoti, nors tasai pederastas vilkėjo odinę vairuotojo striukę!

Pravažiuojančio „Metro" šviesos tvykstelėjo Koljeriui į akis.

– Viveris ką tik pravažiavo, – pasakė konsteblis inspektoriui.

– Tegul sau važiuoja. Tu verčiau nusileisk prie vandens ir pamėgink įžiūrėti, ką jis išmetė. Gali būti, kad mergaitę. Sukviesiu daugiau žmonių ir netrukus atvažiuosime.

Frostas dar kartą susisiekė su nuovada ir paprašė iškviesti narus-gelbėtojus.

– Ar Maletas neprieštarauja? – pirmiausia paklausė Velsas.

– O jeigu vaikas skęsta? Kas svarbiau? Nupiepęs Maletas? Bilai, kviesk narus be kalbų, aš su Maletu susitarsiu. Ir dar – man reikia daugiau pareigūnų. Visų, kiek tik gali skirti. Tokiu oru naršyti kanalą – pragariškas darbas.

– Džekai, jei atšauksiu žmonėms laisvadienį, žinai, ką tai reikš? Dar daugiau viršvalandžių. O Maletas sako...

– Bilai, kad tave plynios, siųsk žmones, ir tiek – mano atsakomybe. Ir liepk visiems patruliams ieškoti žalio Viverio „Metro". Turiu žinoti, kur jis važiuoja.

– Koks numeris?

– Numerio nežinau, bet tokiu metu daug žalių „Metro" gatvėse nebus.

Frostas apsivyniojo šaliką, pasidrąsino nepaisyti šalčio ir išėjo į automobilių aikštelę.

Matomumas buvo visiškai prastas, ir inspektorius pražiopsojo posūkį, tad teko gaišti brangias minutes – grįžti ir jo ieškoti. Nelygiu keliuku trinksėdamas kanalo link, pamatė žybsint mėlyną

pirm jo atvažiavusio rajono patrulio automobilio švyturiuką. Išlipęs iš mašinos, orientuodamasis pagal neaiškų burbėjimą, priėjo keturis ar penkis šiltomis milinėmis vilkinčius vyrus, kurie ilgomis kartimis maišė vandenį, badė dugną. Ant kranto stovėjo du automobiliai įjungtais žibintais, bet naudos iš jų šviesos ieškotojams buvo nedaug. Milžiniški tiršto rūko it purvinos vatos gniutulai ritosi kanalo paviršiumi, ir atskirti, kur takas, kur jau vanduo, buvo beveik neįmanoma.

– Kas girdėti? – paklausė Frostas, sugriebęs Koljeriui už rankovės.

– Nieko gero, inspektoriau. Kur Viveris įmetė savo nešulį, nemačiau, tik girdėjau pūkštelint. Galėjo įmesti prie pat kranto, o galėjo ir nusviesti iki pat vidurio. Šiaip ar taip, bristi būtų per gilu. – Konsteblis, priekaištaudamas sau, palingavo galvą. – Reikėjo man prieiti arčiau. Jei įmetė mergaitę, ir dar gyvą, dabar ji jau mirusi.

– Sūnau, kad ir kaip stengtumės, galime ne viską, – atsakė inspektorius. – Mes – ne stebukladariai. – Išgirdęs atūžiant narų transportą, jis sumurmėjo: – Pačiu laiku.

Po kelių minučių ant kranto išsirikiavo prožektoriai, užpupsėjo kilnojamasis generatorius. Povandeninės paieškos grupės nariai sulindo į narų kostiumus, jiems vadovaujantis seržantas priėjo prie Frosto.

– Inspektoriau, ko ieškome? – paklausė.

– Asmuo, įtariamas pagrobęs septynmetę mergaitę, kažką įmetė į vandenį. Gali būti, kad kaip tik tą mergaitę.

– Kada ir kur konkrečiai įmetė?

Frostas patraukė pečiais.

– Kažkur čia. Mūsų pareigūnas girdėjo garsą, bet nieko nematė. Maždaug prieš valandą.

Seržantas pažvelgė į juodą rūko apsiausto kanalo vandenį.

– Valandos tokiomis sąlygomis neišgyventų niekas, – pasakė jis ir nuėjo pas narus. Inspektorius susikvietė saviškius ir liepė kruopščiai apieškoti krantą, juolab kad ruožas dabar buvo apšviestas.

Kol kiti dirbo, jis, protarpiais spyriu į žolės kupstą išliedamas susikaupusią neviltį, vaikštinėjo pirmyn atgal ir traukė apkartusį dūmą.

Sublerbė radijo siųstuvėlis. Patrulio „Čarlis Alfa" konstebliai pranešė pastebėję Viverį ir nusekę jį iki pat namų.

– Inspektoriau, jis namie.

– Likite ten ir stebėkite, – paliepė Frostas.

– Mums reikia patruliuoti. Kiek laiko turėsime stebėti Viverio namą?

– Jei reikės – kiaurą suknistą naktį. Jeigu jis vėl kur nors išvažiuos, informuokite mane ir sekite.

Girgžtelėjo irklai įvorėse, supliauškėjo vanduo – narai panėrė. Jiems vadovaujantis seržantas vėl priėjo prie Frosto ir pasakė:

– Ši iškyla kainuos brangiai. Tikiuosi, jūsų viršininko infarktas neištiks.

Inspektorius tik neaiškiai numykė. Neįsivaizdavo, iš kur ims drąsos pasakyti Maletui. Ir žinojo liksiąs kaltas, ypač jei nieko kanale neras.

Vienas narų iškišo iš vandens ranką ir energingai pamojo.

– Kažką rado! – šūktelėjo seržantas.

Frosto širdis sudunksėjo it pašėlusi. Nejaugi bus radę mergaitę? Jis beveik troško, kad taip ir būtų – juk tada Maletas įsitikintų, kad narus jis kvietė ne be reikalo, ir nesibartų. Susigėdęs inspektorius net nusipurtė. Dieve, prašau, tebūnie ten šiukšlės, kokie nors skarmalai, subezdėta naktipuodžio kėdė... tik ne mergaitė... Noriu rasti ją gyvą.

Tai buvo nedidelis lagaminėlis, tvirtai apraišiotas virvele. Metaliniai užraktai žvilgėjo, tad vandenyje jo išbūta neilgai. Vaikas į tokį tilpti negalėjo. Atsiyrę prie kranto, narai padavė lagaminėlį Frostui. Apspitę inspektorių pareigūnai žiūrėjo, kaip jis nupjauna virvutę, kišeniniu peiliuku atkrapšto užraktus. Viduje buvo juodas šiukšlių maišas, perlenktas ir užklijuotas lipniąja juosta. Šią perplėšęs, Frostas išėmė svarmenį – plytą – ir gerą pluoštą gumele perjuostų rudų vokų. Vieną jų inspektorius praskyrė. Vokas buvo prikimštas nepadorių spalvotų ir nespalvotų vaikų, daugiausia nuogų, nuotraukų. Frostas mąsliai palingavo galvą ir atsigręžė į Koljerį.

– Pūkštelėjo tik vieną kartą?

– Vieną.

– Nebeieškosime? – paklausė narų vadovas.

– Ieškosime toliau, – atsakė inspektorius. – Dažniausiai tokie bjaurybės viską slepia ten pat. Lavoną jis galėjo išmesti ir anksčiau. Taigi gerai apieškokite dugną. – Frostas atsitiesė ir įdėjo vokus atgal į maišą, šį – į lagaminėlį. – Važiuoju į nuovadą tyrinėti nuotraukų. Gal atpažinsime kurį nors vaiką. Jeigu čia nufotografuotos Vikė ar Dženė, būsime šunsnukį pričiupę.

Frostui žiūrinėjant ant stalo išdėliotas nuotraukas, Bilas Velsas atėjo pasakyti, kad ieškotojai nieko nerado.

– Tegul skirstosi, – kratydamas iš pakelio cigaretę, tarė inspektorius. – Čia irgi nieko gero. Nė vieno vaiko neatpažįstu, dingusiųjų mergaičių tarp jų nėra. Nuotraukų kopijas perduosime kitiems skyriams, gal jiems pravers.

Velsas paėmė vieną fotografijų ir įsižiūrėjo. Lovoje gulinčiai nuogai išsižergusiai mergaitei galėjo būti kokie devyneri, ne daugiau.

– Manai, fotografavo Viveris?

Frostas gūžtelėjo pečiais.

– Kai kurios tikriausiai darytos jo, bet įprastai tie šlykštynės savo geru dalijasi. Paimsime pirštų atspaudus ir įrodysime, kad Viveris šitas nuotraukas čiupinėjo. – Inspektorius nusižiovavo ir pasitrynė akis. – Dabar aš pernelyg pavargęs, iškvosiu jį rytoj iš pat ryto. – Jis pažvelgė į laikrodį. Buvo dvidešimt po šešių. – Šiandien iš pat ryto... Išsirašysime kratos orderį, suimsime Viverį ir iššniukštinėsime jo namus kaip pridera. – Frostas sudėjo nuotraukas į vokus ir atsistojo. – Važiuoju namo nusnausti.

– Aštuntą instruktuoji paieškos grupę, – priminė Velsas.

Inspektorius vėl sudribo ant kėdės.

– Kad tave kur! Iš tikrųjų. Pamiegosiu čia. Pusę aštuonių pažadink – prašyčiau angliškų pusryčių ir arbatos.

– Kurių rytinių laikraščių pageidautum? – sarkastiškai pasiteiravo seržantas.

– „The Financial Times“ ir „The Beano“, – atsakė Frostas.

Vyriausiasis inspektorius Maletas pravažiavo palei eile išrikiuotus ieškotojų furgonus bei asmeninius automobilius ir mikliai įspraudė suremontuotą savo „Roverį" į jam skirtą vietą. Aha, rūkas gerokai prasisklaidęs, patenkintas pagalvojo jis, įsivaizduodamas, kaip nuo oro sąlygų priklausomi paieškos grupės nariai sėdi, laukdami giedros, valgykloje ir gurkšnoja arbatą, o sąmata nenumaldomai pučiasi. Iki finansinių metų pabaigos buvo likę dar daug mėnesių, o išlaidos viršvalandžiams apmokėti jau pasiekusios kritinę ribą. Frostas, nekoks apskaitininkas, kad būtų paprasčiau skaičiuoti, išdirbtą laiką apvalindavo iki visos valandos ar pusvalandžio. Maletas nuolat turėdavo jam priminti, kad to nedarytų. Kai dirba tiek daug žmonių, net ir kelios papildomos minutės gali gerokai padidinti atlyginimams reikalingą sumą.

Jis santūriai kinktelėjo Velsui, kuris, atsivertęs įvykių žurnalą, įrašinėjo naują datą.

– Seržante, labas rytas. Kur ieškotojai?

Vyriausiasis inspektorius ketino tarti pareigūnams kelis taiklius padrąsinimo žodžius ir priminti, tegul ir netiesiogiai, kad laikas kainuoja brangiai.

Išvargęs nuovados seržantas vos atsistojo.

– Labas rytas, pone. Jie – pasitarimų kambaryje.

Maletas susiraukė. Jam pasirodė, kad pavaldinys beveik miega. Kokia gėda! Ką pasakytų visuomenė, išvydusi tokį pareigūną!

– Seržante, atrodote nekaip, – papriekaištavo vyriausiasis inspektorius.

– Atsiprašau. Budėjau per naktį – dvi pamainas, nes pakeisti manęs nebuvo kam.

Tikėdamasis viršininko atjautos, Velsas droviai šyptelėjo. Deja, vylėsi jis tuščiai.

– Nebuvo kam pakeisti? Vadinasi, prastai organizuojate darbą, – atšovė Maletas. – Be to, savo nuovargio nedera rodyti. Visuomenei jūsų rūpesčiai neįdomu.

– Suprantu, pone... Atsiprašau, pone, – suvebleno seržantas, vargiai gniauždamas sukilusį įniršį. Juk kaip tik per Maletą, pusę skyriaus paskolinusį valdybos rengiamai operacijai, neliko kam jo pakeisti.

Vyriausiasis inspektorius pažvelgė į laikrodį.

– Po pusvalandžio – puodelį kavos! – mestelėjo per petį, jau nueidamas.

Kai įžengė į pasitarimų kambarį, auditorija pagarbiai atsistojo. Didžiai patenkintas Maletas mostu paragino visus sėsti. Šypsodamasis vien lūpomis, jis greitomis nužvelgė pareigūnus – pamėgino nuspėti, kiek nuostolių šis būrelis pridarys susiplanuotam metiniam biudžetui. Kai kurių pareigūnų vyriausiasis inspektorius nepažinojo – čia buvo vyrų ir moterų, perkeltų iš kitų skyrių. Atsisėdęs pirmoje eilėje, Maletas dirstelėjo į laikrodį ir susiraukė. Dešimt po aštuonių. Frosto, turinčio pradėti pasitarimą lygiai aštuntą, vis dar nėra, būriui visu etatu dirbančių žmonių tenka tuščiai sėdėti ir laukti. Skyriaus viršininkas atsigręžė į pavaldinius ir jau žiojosi klausti:

– Ar kas nors žino, kur...

Tą pat akimirką atsilapojo durys, ir įėjo Frostas, nešinas puodeliu arbatos su užkrautu ant jo sumuštiniu. Maletas pasibjaurėjęs susiraukė. Na ir apsileidėlis! Apšepęs, susiglamžęs. Susišukuoti ir

tat nesiteikė. Ką pamanys kitų skyrių pareigūnai! Eidamas pro Maletą, Frostas mostelėjo šiam ir pasakė:

– Nesivarginkite, viršininke. Galite sėdėti.

Visi, išskyrus vyriausiąjį inspektorių, nusikvatojo. Stotis nė nemanęs Maletas iškalbingai dėbtelėjo į Frostą ir į laikrodį. Inspektorius padėjo sumuštinį ant stalviršio ir pasriuobė arbatos. Tada nusišypsojo kolegoms ir prašneko:

– Eina vyrukas per dykumą, žiūri – nuoga kekšė užkasta į smėlį iki kaklo... – Maletas užvertė akis ir atsiduso. Rado, kada pasakoti nešvankų anekdotą! – ... Visiškai nuoga. Tik galva kyšo. „Prašau padėti man, – sako ji. – Nedaviau sultonui, ir šit kaip mane nubaudė. Meldžiu, atkaskite." Vyrukas ir klausia: „Jeigu atkasiu, ką už tai gausiu?" – „Kokius keturis svarus šlapio smėlio", – atsako jam kekšė. – Frostas iš savo sąmojo kvatojo susiriesdamas, kaip visada garsiau už kitus. Pokšto nesupratęs Maletas, nenorėdamas išsiskirti, išspaudė bent šypseną. Kai juokas nutilo, inspektorius vėl gurkštelėjo arbatos ir jau rimtai pasakė: – Ką gi, daugiau progų pasijuokti šiandien tikriausiai nebeturėsite. – Atsigręžęs į stendą ant sienos, jis parodė į išdidintą nuotrauką. – Ieškome šios mergaitės. Dženė Briuer, septynerių, prieš dvi dienas po pamokų išėjo iš mokyklos ir daugiau niekas jos nebematė. Jeigu mergaitė dar gyva, turint galvoje prakeiktą šaltį, surasti ją reikia kuo skubiau. Bet nuojauta man sako: jei ir rasime, nebent lavoną, taigi kvatoti nebus iš ko. Gera žinia šit kokia: turime įtariamąjį, kuris sutaupytų mums marias laiko, jei prisipažintų, ką vaikui padarė. – Frosto žvilgsnis nukrypo į

langą. – Rūkas kiek prasisklaidė, bet, pasak išminčių sinoptikų, netrukus bus dar tirštesnis, tad, jeigu ponas Maletas neketina tarti padrąsinamojo žodžio... – Jis pasisuko į skyriaus viršininką ir klausiamai kilstelėjo antakius. Maletas įraudęs nusišypsojo, savo prakalbą apie laiko vertę mintyse išmetė į šiukšlinę ir papurtė galvą. – Puiku. Tuomet skirstomės, – užbaigė pasitarimą Frostas. – Visiems linkiu sėkmės.

Vyriausiasis inspektorius atsistojo ir, pamojęs jam, sušnypštė:

– Į mano kabinetą! Tučtuojau!

Užrašinę padėjęs į patį stalviršio vidurį, Maletas prisitraukė gautų dokumentų dėklą. Jo parašo laukė siaubingai daug viršvalandžių registracijos blankų. Vos vyriausiasis inspektorius numovė prašmatniojo parkerio gaubtelį, pasigirdo atsainus beldimas, į kabinetą įsliūkino Frostas ir nekviestas atsidrėbė ant kėdės.

– Prašau sėsti, – pasiūlė Maletas. Jo sarkazmas, kuris kitam pavaldiniui būtų pakirtęs kojas, Frostui buvo nė motais.

– Ačiū, viršininke. Norėjote pasišnekėti? – Inspektorius pažvelgė į laikrodį. – Gerai būtų, kad ilgai manęs neužlaikytumėte. Ketinu parsivežti įtariamąjį.

– Užlaikysiu tiek, kiek reikės, – suniurzgė Maletas ir dūrė į pavaldinį pirštu. – Ar bent kartą matėte save veidrodyje? Gėdytumėtės! Kai įėjote į pasitarimų kambarį, nežinojau, kur akių dėti. Bene ir miegate su drabužiais?

– Tai bent pastabumas! – pagyrė viršininką Frostas. – Kaip tik taip ir miegojau. Iki šeštos ryto ieškojau mergaitės. Nusnausti teko kabinete.

– Nusiskusti puikiausiai galėjote ir kabinete, – subambėjo Maletas.

Inspektorius pasitrynė smakrą. Po šimts! Nusiskusti jis tiesiog užmiršo.

– Nupezęs skustuvas sugedo. Pasiskolinsiu iš kolegų, – pažadėjo ir ėmė neramiai muistytis. – Viršininke, jei daugiau klausimų neturite...

Maletas nutraukė jį, nekantriai mostelėjęs ranka.

– Turiu, inspektoriau, turiu. – Pradėjęs sumuoti išdirbtus viršvalandžius, skyriaus viršininkas staiga pastebėjo dar vieną storą šūsnį blankų ir net išsižiojo. – Kas čia?! – Maletas pamojavo popieriais Frostui prieš nosį. – Naktį iškviesti aštuoni nedirbantys pareigūnai ir kiekvienam jų – kiekvienam! – prirašyta po keturias valandas viršvalandžių! Kai aš sankcionavau dešimt valandų iš viso!

– Oi, viršininke, atsiprašau, – sumurmėjo inspektorius. – Kaip tik ketinau jus informuoti...

– Frostai, ne informuoti mane apie viršvalandžius privalote, – pertraukė jį Maletas. – Privalote atsiklausti... – Pastebėjęs narų iškvietimo paraišką, jis akimirką nutilo. – O kas čia?! Kas čia?! – kone užspiegė. – Ar žinote, kiek jie ima už valandą?!

– Nežinau, bet ten turėtų būti parašyta, – paslaugiai atsakė Frostas.

Jis papasakojo vyriausiajam inspektoriui, kas dėjosi naktį, parodė kelias iš rastųjų nuotraukų. Maletas, išpūtęs akis, išklausė, tada įniko sumuoti išlaidas – parkeris po užrašinę lakstė taip greitai,

kad net sunku buvo jį įžiūrėti – ir galiausiai pasibaisėjęs įsistebeilijo į gautą skaičių.

– Kaip turėčiau pasiaiškinti valdybai? Sankcionuoti tokio masto operacijos negaliu net aš, – išrėžė jis ir, nusiėmęs akinius, pasižnaibė viršunosę. – Frostai, atsakomybė tenka jums. Nesitikėkite, kad prisiimsiu kaltę.

– Na tuomet šį kartą ją prisiimsiu aš, – atkirto inspektorius. – Nedera bezdėti dėl išlaidų, kai ant kortos pastatyta vaiko gyvybė.

– Bet vaiko gyvybė ir nebuvo pastatyta ant kortos. Vienas pliumptelėjimas, ir jūs jau darote skubotas išvadas. Radote nepadorių nuotraukų, kurios niekur nebūtų dingusios. Galėjote taip pat sėkmingai iškelti jas dieną – nebūtų prireikę jokių viršvalandžių.

– Kad aš būčiau toks gudrus po laiko kaip jūs, – piktai suburbėjo Frostas.

– Nedrįskite kalbėti su manimi tokia intonacija, – atrėžė nemažiau įpykęs Maletas. – Jei byla nebus ištirta, sausas išbristi nesitikėkite.

– Bus ištirta, – atsistodamas užtikrino jį Frostas. – Viverį iškvosiu, ekspertai jo namuose ištyrinės kiekvieną dulkelę.

– O jeigu nieko nerasite? Kokių įkalčių turite? Kol kas tik neleistinai švaistėte lėšas dėl kelių pornografinių nuotraukų.

– Mes jį prigriebsime, – įtikinėdamas save, pažadėjo inspektorius. – Jeigu pasiseks, prigriebsime dėl abiejų mergaičių... Dvi bylos vienos kaina. Kaip jums toks sandėris?

Paskutinė replika buvo puiki, uždaręs duris, pamanė jis, bet ar tesėsiu?

10

Kratos orderį Frostas rado ant stalo. Įsidėjęs dokumentą į kišenę, ėmė skubomis gremžti smakrą elektriniu skustuvu. Girgžtelėjo durys, ir į kabinetą, išbalęs lyg giltinė, įslinko viskiu ir vėmalais pradvisęs kriminalistas konsteblis Morganas, nesiskutęs, paraudusiomis akimis, nešvariais apglamžytais drabužiais.

– Pavaduotojau, labas rytas, – pasisveikino inspektorius. Konsteblis šiek tiek vyptelėjo, susmuko ant kėdės ir čia pat susiraukė – galvą pervėrė sopulys. – Tad kas vakar nutiko? – pasiteiravo Frostas.

Mėgindamas prisiminti, Morganas suraukė antakius, ir šis veiksmas sukėlė dar vieną skausmo bangą.

– Oi, šefe, migla galvoje. Sutikau vieną jauną damą, šiek tiek išgėrėme...

– Vėl pasipainiojo saldainiukas? – nusišaipė inspektorius. – Be jų tu negali gyventi, ar ką?

– Šefe, nelengva atsispirti, kai kraipo uodegą tiesiai prieš nosį. – Konsteblis vėl susiraukė ir apsičiupinėjo žaizdą kaktoje. – Prisimenu, kaip įsėdau į mašiną, kaip važiavau, o toliau – rūkas... – Frostas trumpai papasakojo, kas buvo toliau. Morganas klausėsi, kaisdamas iš gėdos. – Tikriausiai paveikė dantų gydytojo vaistai, – sumurmėjo jis. – Išglembi žmogus, jų gavęs.

– Ypač jei paskui dar prisitvoji kaip kiaulė, – vilkdamasis apsiaustą, pasakė inspektorius. – Varyk namo ir apsišvarink, kol Maletas tavęs nepamatė. Gana jau mane jis išvainojo už tai, kad atrodau kaip valkata, o juk, palyginti su tavimi, aš tikras Bo Bramelas. Nuovadoje nesirodyk. Prisistatysi seržantui Henlonui ir padėsi ieškoti mergaitės.

– Klausau, šefe... Atsiprašau, šefe... Lieku jums, šefe, skolingas.

Tarpduryje konsteblis prasilenkė su Džordanu.

– Kas čia toks buvo – koks valkata ar Valstietis Morganas? – paklausė šis įėjęs.

– Abu kartu, – atsakė Frostas. – Ekspertai ir nusikaltimo vietos tyrėjas pasiruošę?

– Laukia furgone.

– Puiku. Aplankykime poną Viverį su pagarbos vizitu.

– Kratos orderis? – nusistebėjo Viveris, žiūrėdamas į Frosto paduotą dokumentą. Trankaus beldimo pakeltas iš lovos, jis net nespėjo susijuosti pilko chalato. – Inspektoriau, kam tas popierius? Vakar jau sakiau jums – galite ieškoti kur tinkami.

– Pone, jūs – labai malonus. Gaila, ne visi piliečiai būna tokie sąžiningi, ne visi taip noriai su mumis bendradarbiauja. – Frostas pamojo saviškiams ir paliepė: – Pradėkite antrame aukšte.

Ekspertai ir nusikaltimo vietos tyrėjas Roulingsas užbildėjo laiptais į viršų.

– Ten netvarka... – nepatenkintas pratarė šeimininkas.

– Nieko tokio, – draugiškai šyptelėjęs, nuramino

jį Frostas. – Kai jie baigs darbą, netvarka ten bus suvis siaubinga. – Jis suėmė Viveriui už žasto ir nusivedė į ankštą virtuvėlę, kur Džordanas rausėsi po stalčius. – Pasikalbėsime čia. – Ant stalo inspektorius pastebėjo pakuotę su žaliųjų citrinų šerbeto skonio ledinukais. Buvo neragavęs tokių nuo vaikystės. – Pone, saldainiukai – jūsų?

– Taip, mano, – atkirto Viveris ir atėmė iš inspektoriaus pakuotę. – Jei manote, kad jais vilioju čionai vaikus, klystate.

– Nieko panašaus nemanau, – atsakė Frostas. – Tikėjausi, kad pavaišinsite. – Jis mažne jėga pasodino šeimininką ant kėdės ir, išsiėmęs iš kišenės pluoštą nuotraukų, lyg kortas išdėliojo jas ant stalo. Viveris krūpčiojo sulig kiekviena padedama fotografija. – Pone, kaip suprantu, jos – jūsų.

Storuliukas atšlijo, šitaip tarytum atsiribodamas nuo nuotraukų.

– Jos ne mano, inspektoriau, – patikino jis. – Tikrai ne mano.

– Konstebli, vėl būsime apsijuokę. Pasirodo, nuotraukos – ne šio džentelmeno, – apsimestinai piktai kreipėsi į Džordaną Frostas ir vėl atsisuko į Viverį. – Pone, jei tik paaiškinsite, kodėl ant fotografijų – jūsų pirštų atspaudai ir kaip atsitiko, kad naktį, išmesdamas jas į kanalą, buvote pastebėtas, atsiprašysiu tūkstantį kartų ir daugiau apie tai nebekalbėsime.

Inspektorius sunėrė rankas ant krūtinės ir ėmė laukti. Šeimininkas išbalo it kreida. Panarino galvą ir stalviršiui sumurmėjo:

– Ką gi, inspektoriau, nuotraukos mano. Kad ir

degdamas iš gėdos, turiu prisipažinti – man malonu žiūrėti į nufotografuotus vaikus...

– Į nuogus vaikus, – pataisė Frostas.

– Na taip. Suprantu, kaip bjauriai tai skamba, bet niekam nieko blogo nedarau. Man patinka žiūrinėti nuotraukas, ir tiek. Po to, kai čia apsilankėte, išsigandau, kad rasite jas ir klaidingai pagalvosite ką nors negero, todėl nusprendžiau jų atsikratyti.

– Pats jas ir darėte?

Viveris tučtuojau papurtė galvą.

– O Viešpatie, ne, ne. Pirkau.

– Aludėje? Iš nepažįstamo vyriškio?

– Panašiai, – vos pastebimai šyptelėjęs, atsakė įtariamasis. – Sumokėjau grynaisiais. To žmogaus pavardės nežinau.

Frostas linktelėjo, tarsi toks atsakymas jį būtų tenkinęs.

– Gali būti, pone. Bet šit kas mane trikdo. Jeigu man, kaip jums, patiktų varvinti seilę prie nuogų vaikučių nuotraukų, septynmetės, atėjusios paprašyti, kad nufotografuočiau, aš nenuvyčiau. Įkalbėčiau ją nusirengti ir paukščiukas iš mano kameros išlėktų akimoju.

– Inspektoriau, nenorite – netikėkite, – įraudęs piktai atrėžė Viveris, – bet aš nemeluoju. Mergaitė į mano namus nebuvo nė įžengusi. Kas ten dedasi? – nusigandęs paklausė jis, mat viršuje pasigirdo ausį rėžiantys garsai. Pareigūnai lupo iš medienos vinis.

– Mūsiškiai kilnoja grindlentes, tikrina, ar nepamiršote užsiminti mums apie lavoną.

Viveris nusišypsojo.

– Galite kad ir išardyti namą. Jokio lavono čia nėra.

– Mums nebūtina rasti lavono, – abejingai atsakė Frostas. – Pakaktų vieno vienintelio plauko, drabužio plaušelio. Kitaip tariant, DNR.

Paminėjus nukleorūgštį, Viveris sunerimo panašiai kaip pirmiau Bernis Grinas.

– DNR? – įsitempęs paklausė jis.

– Pone, ekspertams tereikia vieno plauko. Jie netgi nusiviltų, radę visą lavoną. Už DNR tyrimus jiems mokama papildomai.

Šeimininkas ankščiau susisiautė chalatu. Drebėjo – bet ne iš šalčio.

– Noriu kai ką jums pasakyti.

– Klausau ausis ištempęs, – tarė inspektorius ir atsisėdo priešais Viverį. Išsiėmė cigaretę, bet, prisiminęs įtariamojo astmą, nenoriai įsidėjo atgal į pakelį.

– Man labai gaila, bet truputį pamelavau... – ištarė storuliukas ir nutilo. Frostas nieko neatsakė. Žinojo, kada verčiau patylėti. Viveris liežuvio galiuku apsilaižė išdžiūvusias lūpas. – Buvau ją įsileidęs. Pasielgiau kvailai, bet mergaitė atrodė tokia miela. Nufotografavau – žinoma, apsirengusią – ir ji išėjo. Nors nieko blogo nepadariau, sužinojęs, kad ji dingo, išsigandau ir nuotraukas išmečiau.

– O kur juosta?

– Taip pat išmečiau.

Skvarbaus Frosto žvilgsnio Viveris neatlaikė.

– Ką pasakysite apie kitą mergaitę, Vikę Stiuart? – paklausė inspektorius.

– Nieko apie ją nežinau. Nesu net matęs. Prisiekiu, užėjusi buvo tik Džene.

– Inspektoriau! – nuo laiptų viršaus pašaukė Simsas. – Prašyčiau užlipti čionai!

Frostas užkopė į antrą aukštą ir užėjo į Viverio miegamąjį. Prie Simso nuo sienos atitrauktos spintos nugaros lipniąja juosta buvo prikibdytas didelis rudo vyniojamojo popieriaus vokas. Inspektorius jį apčiupinėjo. Viduje greičiausiai buvo nuotraukos. Frostas paprašė atvesti šeimininką.

– Nenumanote, kas čia galėtų būti? – paklausė.

Viveris susmuko ant lovos ir delnais užsidengė veidą. Inspektorius atplėšęs iškratė voko turinį. Nuotraukos buvo nespalvotos, vienose mergaitė – Dženė Briuer – įamžinta pusnuogė, kitose – visai nuoga. Frostas prikišo fotografijas įtariamajam prie pat veido.

– Šitų išmesti niekaip negalėjai, ar ne, bjaurybe tu? Kur ji? Ką jai padarei?

Viveris krūpčiojo ir šniurkšdamas nosimi traukė ašaras.

– Nieko jai nepadariau. Išėjo iš čia sveika gyva.

– Meluoji! – aprėkė storuliuką inspektorius. – Melavai pirmiau, kol tave išgliaudėme, ir toliau melais dangstai melus. Kur mergaitė? – Įtariamasis, krumpliais trindamas akis, papurtė galvą. – Frostas prašneko kone iškilmingai: – Čarlzai Edvardai Viveri, suimu tave įtariant prisidėjus prie Dženės Briuer dingimo...

Pristigęs žodžių, inspektorius nutilo. Taip ir neįstengęs prisiminti naujųjų įžanginių arešto žodžių, perleido priedermę Simsui.

– Tai kažkoks košmaras, – suburbuliavo Viveris. – Aš nekaltas.

– Vežk šitą nekaltą šūdžių į nuovadą, – paliepė Frostas konstebliui.

Kvotos kambaryje buvo padirbėjusi valytoja, ir amžiams įsisenėjusius prakaito, pridvisusių kojinių, cigarečių dūmų tvaikus dabar miešė pušinio dezinfekanto kvapas. Frostas, neatkeldamas nuo grindų linoleumo, prisitraukė kėdę ir atsisėdo priešais Viverį. Laukdamas, kol Simsas įjungs magnetofoną, įsikando ir užsidegė cigaretę. Bet patraukti spėjo tik sykį – įtariamasis iš karto užsikosėjo, suskato springdamas blaškyti plaštaka dūmus.

– Inspektoriau, prašyčiau... Juk man astma.

Frostas užgnybė cigaretę ir įsidėjo į pakelį.

– Atsiprašau. Papasakokite apie Dženę.

– Sykį ji gatvėje pamatė mane su fotoaparatu ir užsinorėjo, kad nutraukčiau...

– Kada?

– Prieš kelias savaites. Atsisakiau, bet mergaitė vis ateidavo ir ateidavo. Galų gale įsileidau.

– Kodėl?

– Atrodė tokia vargšiukė. Man buvo jos gaila. Neketinau fotografuoti. Netyčia taip išėjo.

– Mergaitė netyčia nusirengė, o jūs tuo metu netyčia laikėte fotoaparatą? – Viveris nudelbė galvą ir neatsakė. – Ar Dženė fotografavosi veltui? – paklausė inspektorius.

– Daviau saldainių. Nupirkau smulkių dovanėlių – žurnalų, žaislų...

– Ir drabužių?

– Raudoną suknutę. Palikdavo ją pas mane.

– Kodėl?

– Dženė nenorėjo, kad sužinotų jos mama.

– Jūs irgi nenorėjote, kad motina žinotų, ką išdarinėjate su jos dukrele. Todėl mergaitę ir papirkinėdavote? Viliojote ją dovanomis?

Viveris, bukai spoksodamas į sieną inspektoriui už nugaros, gūžtelėjo pečiais.

– Kad norite, taip ir manykite.

– Kur raudonoji suknutė?

– Sudeginau.

– Kurią valandą Dženė atėjo tą dieną, kai dingo?

– Tuojau po keturių. Po pamokų ėjo tiesiai pas mane.

– Kada išėjo?

– Maždaug be penkiolikos penkios. Sakė turinti važiuoti pas močiutę. Lijo, tad daviau svarą – autobusui.

– Pro kur išėjo? Pro pagrindines duris ar per kiemą?

– Per kiemą. Sakė nenorinti, kad pamatytų koks mokykliokas?

– O jūs nenorėjote, kad ją pamatytų kokia kaimynė.

Viveris kreivai šyptelėjo.

– Pats suprantate, kokios pasklistų kalbos.

– Ne be pagrindo, po galais. Tarkime, nemeluojate. Kaip manote, kas mergaitei galėjo nutikti, kai išėjo iš jūsų namų?

Sulaikytasis skėstelėjo rankomis.

– Net nenutuokiu, bet, jumis dėtas, pasidomėčiau jos motinos draugužiu. Dženė sakė, kad yra ją mušęs. Ir mėlynių mačiau.

Frostas išėmė iš aplanko anksčiau dingusios mergaitės nuotrauką.

– Rodau įtariamajam Vikės Stiuart fotografiją, – pasakė į mikrofoną. – Papasakokite apie Vikę, – vėl kreipėsi į Viverį.

Šis atsiduso.

– Na kiek galima... Niekada, pabrėžiu, niekada gyvenime tos mergaitės nesu matęs, nei su ja kalbėjęs. Dženė buvo vienintelė, bet ir jos aš nė pirštu nepriliečiau.

– Galite mane vadinti senu, sentimentaliu kvailiu, – atkirto inspektorius, – bet manau, kad jūs – sumautas melagis. Manau, jūs puikiai žinote, kur mergaitės.

Viveris palingavo galvą, tarsi įskaudintas, ir pasakė:

– Inspektoriau, labai gaila, kad manimi netikite. Sakau jums tiesą ir ji yra tokia: kiek žinau apie todvi mergaites, tiek ir papasakojau, nieko nenuslėpiau.

Frostas niekinamai patempė lūpą.

– Mergaitės nebegyvos? Todėl ir nenorite sakyti, kur jos?

Kažkas pasibeldė, ir inspektorius atsigręžė į duris perpykęs. Po šimts velnių, dega raudona lemputė, jis kvočia įtariamąjį žmogžudyste! Inspektorius dūrė pirštu į duris, ir Simsas nuėjo jų atidaryti. Seržantas Velsas, užuot kalbėjęs su konstebliu, išsikvietė į koridorių Frostą. Reikalas buvo skubus.

– Džekai, skambino iš ligoninės. Viverio motinos būklė blogėja. Daktarai nori, kad jis atvažiuotų.

Frostas išsiėmė cigaretę, greitosiomis patraukė kelis dūmus ir sumynė nuorūką į grindis.

– Rado, kada galuotis. Nukvakusi senė! – suniurzgė. Grįžęs į kambarį, įtariamajam pasakė: – Pone Viveri, nekokios naujienos.

Laisvų automobilių nebuvo, tad Frostui teko pačiam vežti Viverį į ligoninę. Inspektoriu tyčia pasuko palei Dentono mišką, o važiuodamas pro tą rajoną, kur pareigūnai ir pareigūnės uoliai ieškojo Dženės Briuer, dar ir sumažino greitį.

– Na pasakykite gi, kur mergaitė, – kone nuolankiai paprašė Frostas.

Viveris, žiūrėdamas pro langą, atsiduso.

– Jei žinočiau, pasakyčiau. Nežinau.

– Jos motina eina iš proto.

– Jos motina – kalė, o tos kalės draugužis mergaitę mušdavo. Užuot gaišęs laiką su manimi, turėtumėte iškvosti juos.

Juodu pravažiavo kitą ieškotojų grupę. Aukšta, iki juosmens, žole maknojantiems, pro gervuogynus besibraunantiems žmonėms iš burnų debesėliais veržėsi garai.

– Aną savaitę mūsų gatvėje buvo šermenys, – ėmė pasakoti Frostas. – Trimetis berniukas išpuolė į gatvę ir žuvo po autobuso ratais. Tėvų vainikas buvo paspirtuko – mėgstamiausio vaikučio žaislo – formos. Man kone plyšo širdis.

– Ir man būtų plyšusi, – prisipažino įtariamasis, nosine šluostydamasis akis. – Tokiais atvejais tampu be galo sentimentalus.

Krokodilo ašaros, niauriai galvojo inspektorius. Kaip man tą tipą išgliaudžius?

Viveris sėdėjo atsilošęs, atrodė visiškai atsipalaidavęs, bet prieš pat ligoninę Frostas pajuto, kaip jis įsitempė, sunerimo.

– Pone Viveri, ar kas nors negerai?

– Negerai? Ne, ne, viskas gerai. Tik motina rūpi.

Pernelyg entuziastingas atsakymas inspektoriui pasirodė įtartinas. Pati ligoninė Viveriui kėlė nerimą. Mergaitė buvo kažkur čia, plačiai išsidriekusioje teritorijoje. Frostas nusprendė liepsiąs Henlonui skubiai ją apieškoti.

Įžengęs pro pagrindines duris, Viveris pasileido mažne tekinas, inspektorius vos spėjo jam iš paskos. Juodu lipo laiptais, kirto vieną skyrių po kito. Galiausiai staigiai pasuko į dešinę.

– Čia, – tarstelėjo storuliukas.

Įpuolęs į palatą, jis sustojo ir suglumęs atsigręžė į Frostą. Viverio motinos lovoje gulėjo visai kita, jam nepažįstama moteris. Nukeipo senolė, liūdnai pamanė inspektorius, bet priėjusi seselė suskubo paaiškinti, kad ponia Viver perkelta į šoninę jai tinkamesnę palatą.

Mergina palydėjo juos į nedidelę patalpėlę, kur vienintelėje lovoje užsimerkusi, kažką murmėdama panosėje, tįsojo senutė patalynės baltumo veidu.

– Ponia Viver, lankytojai, – nerūpestingai pranešė jai seselė. Ligonė, regis, neišgirdo. – Būkite, kiek norite, – nusišypsojusi Viveriui, pasakė mergina.

Frostas nustėro. *Déjà vu*! Tie patys žodžiai... Ta pati palata... Kad ją kur plynios, palata tikrai buvo ta pati. Jis atpažino kiekvieną detalę – zigzagu nuėjusį plyšį lubose, apsilaupiusius baltus grindjuostės dažus. Frostas stovėjo toje pačioje palatoje, į kurią buvo perkelta ir jo žmona – kad merdėdama netrikdytų kitų ligonių; palatoje, iš kurios ją buvo galima, tų kitų ligonių negąsdinant, greitai nugabenti iki didžiojo lifto, o iš šio – į lavoninę. „Pone

Frostai, būkite, kiek norite." Šitoje pat palatoje jis sėdėdavo dienų dienas, naktų naktis, spoksodamas į plynas sienas, laukdamas, kol žmona užges. Dabar inspektoriui dingojosi, kad tos sienos jį tuojau sutrėkš. Jis duso, vos tvardėsi nepuolęs galvotrūkčiais iš palatos.

Viveris, sėdėdamas prie lovos, kažką tyliai kalbėjo savo motinai. Senutės vokai sutrūkčiojo, ji prasimerkė. Suėmęs už rankos pergamentine oda, po kuria tamsavo plonų gyslelių raizginys, jis švelniai ją paglostė.

– Mama, čia aš, Čarlžas, – pratarė.

Jei motina sūnų ir atpažino, niekaip to neparodė. Tik kelis kartus prasižiojo ir užsičiaupė, lyg mėgintų, ką pasakyti, paskui vėl užsimerkė. Lygiai taip pat užsimerkdavo Frosto žmona.

Inspektorius atsitraukė prie durų.

– Paliksiu jus vienudu, – sumurmėjo, jau beveik gailėdamasis nelaimėlio Viverio.

Koridoriuje giliai įkvėpė, paėjėjo į šoninį pasažą, kur galėjo parūkyti personalo nebaramas, ir prisimerkęs, kad dūmai negraužtų akių, pro langą užsižiūrėjo į apylinkes. Stovėdamas ketvirtame aukšte, Frostas matė, kaip pažemėje susitelkęs rūkas sklidinai užpildo lomas. Staiga iš miglos išniro ieškotojų greta. Jis nukreipė žvilgsnį į ligoninės teritoriją. Kairėje dunksojo senoji prieglauda, dabar tuščia, paruošta nugriauti. Įvairiausių statinių statinukų teritorijoje buvo daug – slėpk septynmetės mergaitės lavoną kur panorėjęs. O Viveris į ligoninę dažnai atvažiuodavo jau sutemus.

Ketindamas paskambinti Henlonui, Frostas išsiėmė mobilųjį, bet laiku prisiminė, kad naudotis juo ligoninėje negalima dėl pavojaus sutrikdyti medicininės įrangos darbą. Inspektorius liftu nusileido į pirmą aukštą ir, išėjęs į lauką, surinko kriminalisto seržanto numerį.

– Džekai, ligoninės teritoriją mes jau apieškojome, – pasakė Henlonas.

– Noriu, kad būtų išnaršyta kruopščiai.

– Kruopščiai ir išnaršyta, – nenusileido seržantas.

– Apieškokite dar kartą, – įsakė Frostas. – Mergaitė čia... Žinau tai.

– Džekai, tada man reikėtų atšaukti žmones iš rajonų, kurie dar neapieškoti.

– Na gerai, – atlyžo inspektorius ir, užgnybęs cigaretę, įsidėjo į pakelį. – Bet, kai tik žmonės bus laisvi, siųsk juos į ligoninę. Arturai, mane kamuoja bjauri nuojauta, tad turėsi šią mano užgaidą patenkinti.

Grįžęs į ketvirtą aukštą, Viverį jis rado vis dar sėdintį prie lovos ir švelniai kalbantį motinai.

– Mama, tavo kambarys sutvarkytas, laukia tavęs grįžtančios namo... Teta Meizė siunčia linkėjimus...

Senutė gulėjo užsimerkusi, sūnaus ji negirdėjo.

Frostas žvilgtelėjo į laikrodį ir nusistebėjo – jie išbuvo čia vos dešimt minučių. Laikas slinko taip pat lėtai kaip ir tada, kai jis karšino žmoną. Išėjęs į koridorių sutraukti dar vienos cigaretės, inspektorius prisiminė perėmęs Lizos Mod ginkluoto apiplėšimo bylą, tad užlipo į penktą aukštą pasišnekėti su senuku, užpuolusiu plėšiką ir gavusiu kulką į koją.

– Šįryt išvyko, – pasakė jam seselė. – Išrašytas.

Frostas nutarė vėliau užsuksiąs į senuko namus. Nors tikėtis, kad tas bus prisiminęs dar ką nors, vargu ar vertėjo.

Leidęs Viveriui pabūti su motina dar pusvalandį, inspektorius išsivežė jį į nuovadą. Storuliukas atrodė užsisklendęs, bet šypseną išspausti sugebėjo.

– Regis, mamai šiandien šiek tiek geriau, – pasakė jis. – Perkelta į atskirą palatą, ji kaipmat pasitaisys. Matysite.

Frostas tik aptakiai kažką numykė.

– Apieškosime ligoninės teritoriją, – tarė po akimirkos. – Manome, kad mergaitę paslėpėte kažkur čia.

Jis dėjosi žiūrįs tiesiai prieš save, bet iš tikrųjų akies krašteliu stebėjo įtariamąjį. Šis nė kiek nesutriko.

– Inspektoriau, tikiuosi, rasite ją. Tikiuosi, rasite gyvą ir sveiką, tada galėsite, nebegaišdamas laiko su manimi, ieškoti tikrojo piktadario.

O jeigu ne Viveris?.. Frostui smilktelėjo abejonė, bet intuicija ją tuojau pat nuvijo. Aišku, kad kaltininkas – tas putlus tipelis. Važiuodamas pro raudonųjų žibintų kvartalą, inspektorius pagalvojo, kad, kol neras mergaitės, serijinį prostitučių žudiką teks pamiršti. Vis per tą kvėšą Maletą, dosniai perleidusį valdybai pusę nuovados.

Seržantas Velsas uždarė Viverį kameroje ir nedidelėje lentelėje prie durų kreida užrašė laiką.

– Džekai, jei nepateiki kaltinimo, turėsi jį paleisti, – priminė Frostui.

Inspektorius niauriai linktelėjo.

– Reikia kuo greičiau rasti lavoną. Jeigu nerasime, apkaltinti Viverio žmogžudyste negalėsiu.

Jiedu kartu nuėjo į priimamąjį, kur įkyriai birbė vidaus ryšio telefonas. Velsas pakėlė ragelį. Pakalbėjęs Frostui pasakė:

– Ponas Maletas nerimauja dėl viršvalandžių. Nori gauti ne bendrą jų sumą, o atskiras išklotines – kad matytų, kas ir kiek viršaus kasdien išdirba.

– Greičiau jau aš gausiu infarktą, jei jis nuo manęs neatstos, – atsakė inspektorius, skubėdamas prie laukujų durų. – Pasakyk, kad manęs nėra ir greit nebus.

Sučirškė išorės ryšio telefonas. Frostas, tikėdamasis, kad skambina ieškotojai, luktelėjo, kol Velsas atsilieps.

– Džekai, skambino plėšikų sužeistas senukas! – padėjęs ragelį, šūktelėjo seržantas. – Paštu gavo pinigų ir mano, kad juos galėjo pasiųsti jį peršovęs piktadarys!

– Aišku, – atsakė inspektorius, patenkintas, kad gavo dingstį išsinėšinti iš nuovados. – Grįšiu tikriausiai tada, kai Maletas bus išvažiavęs namo...

Herbertas Danielsas, antiseptikais prakvipęs senukas sutvarstyta koja, pravėrė duris tiek, kiek leido grandinėlė, ir įsmeigė akis į Frosto tarnybinį pažymėjimą.

– Jūs – ne pareigūnė, – nusistebėjo.

– Jūs – nepaprastai pastabus, – atkirto inspektorius. – Ar galėčiau užeiti?

Šeimininkas nusivedė jį į nedidukę svetainę su

didžiuliu židiniu. Liepsnos pakuroje ūžaudamos laižė malkas. Kambaryje buvo tvanku kaip šiltnamyje, tad Frostas, ilgai nelaukęs, nusivyniojo šaliką, atsisagstė apsiaustą. Patraukęs kėdę toliau nuo židinio, atsisėdo.

– Pone Danielsai, kaip suprantu, gavote pinigų?

Senukas padavė inspektoriui paminkštintą voką.

– Gavau vakar, iš ryto. – Viduje buvo pluoštas naudotų banknotų, kai kurie aptaškyti baltais dažais. – Penki šimtai. Suskaičiavau. Yra ir raštelis.

Frostas išlankstė popieriaus lapą, kuriame ranka didžiosiomis raidėmis buvo parašyta: ATSIPRAŠOME. NIEKO NENORĖJOME SUŽALOTI.

– Atsiprašo mat! – suniurzgė Danielsas. – Mažne nuplėšia koją ir atsiprašo... Tokius tik pakarti ir išperti.

– Gal tik ne tokia tvarka, – sumurmėjo Frostas, žiūrėdamas į adresą ant voko. Buvo užrašytas taip pat ranka, taip pat didžiosiomis raidėmis. HERBERTUI DŽORDŽUI DANIELSUI, SIAUROJI 2, DENTONAS. Senukas tuo metu atsargiai kėlė sužeistą koją ant žemo suolelio. – Pone Danielsai, ar seniai gyvenate Dentone? – pasiteiravo inspektorius.

– Gerą mėnesį. Po žmonos mirties atsikėliau iš Lidso. Dabar gailiuosi. Nežinojau, kad čia laksto bepročiai su šautuvais. Mano laikais tokios netvarkos nebuvo – tada galiojo mirties bausmė.

– Ar draugų čia, Dentone, turite?

– Kadaise turėjau. Dabar visi išmirę.

– O giminių?

– Sūnus gyvena Australijoje, daugiau jokių artimųjų.

– Aišku. – Frostas pakrimsnojo krumplį. – Gal, atsikraustęs į Dentoną, įstojote į kokias nors draugijas ar klubus?

– Esu Senjorų klubo narys. Lankausi ten keliskart per savaitę. Palošiu šaškėmis, papietauju.

– Ką nors iš klubo narių pažįstate?

– Tik vieną senuką, pavarde Megsas. Su juo žaidžiame šaškėmis. Kodėl klausiate?

Inspektorius pabaksnojo pirštu į voką.

– Kad ir kas siuntė pinigus, žino antrąjį jūsų vardą, adresą. Iš kur? Juk jūsų nėra nei telefono abonentų knygoje, nei rinkėjų sąraše.

– Matyt, iš kur nors sužinojo, – trūktelėjęs pečiais, atsakė Danielsas.

– Matyt. Tik neįsivaizduoju – iš kur. – Inspektoriaus kelnės jau mažne svilo, tad jis patraukė kėdę dar toliau nuo ugnies ir išsiėmė cigaretes, bet čia pat persigalvojo. Buvo likusios vos dvi, o seniokas galėjo užsigeisti pavaišinamas. – Kituose klubuose nesilankote – tokiuose, kurių gal nenorėtumėte minėti?

– Ką, po velniais, turite galvoje? – susiraukęs piktai paklausė šeimininkas.

– Striptizo klubus arba tokius, kur rodomi pornografiniai filmai.

– Neužgauliokite, velniai jus griebtų!

– Pone Danielsai, paslaptingasis siuntėjas kažkaip sužinojo jūsų vardą, pavardę, adresą. Tas asmuo gali būti nuolatinis striptizo klubų lankytojas.

– Bet aš ten nesilankau.

Plėšiko išvaizdą Danielsas buvo trumpai nusakęs anksčiau, pridurti neturėjo ko, tad Frostas netruko atsisveikinti.

Iš tvankaus lyg sauna kambario išėjęs į šaltį, jis pasijuto tarsi įmestas į ledinį vandenį. Nuskubėjęs į automobilį, pamėgino įjungti šildymą. Deja, sistema neveikė. Salone po naktinio pasivažinėjimo su Morganu vis dar trenkė viskiu ir vėmalais, bet vėdinti Frostas nesiryžo. Apsikamšė šaliką ir paleido variklį. Nuvažiavus gal pusę kelio, jam dingtelėjo netikėta mintis. Inspektorius staiga sustojo ir susimąstė. Kažin ar kitas senukas – tas, kurį plėšikai peršovė, atimdami automobilį – irgi gavo iš jų pinigų? Jeigu ir gavo, nutylėjo. Susisiekęs su nuovada, Frostas paklausė nukentėjusiojo pavardės, adreso ir pridūrė:

– Tegul kas nors patikrina striptizo ir panašių klubų narių sąrašus. Pažiūrėsime, ar tarp jų nėra Danielso.

Senis galėjo ir pameluoti, pamanė inspektorius ir nuvažiavo pas antrąją plėšikų auką.

Ponia Redvud, į aštuntą dešimtį įkopusi gležna senutė, tarnybinį pažymėjimą apžiūrėjo nervingai.

– Inspektorius Frostas? O kur ta jauna, maloni moteris?

– Apsirgo. Ilgai jūsų negaišinsiu. Ar negavote paštu pinigų?

Senolė nustebusi net sumirksėjo.

– Pinigų? Negavome. Kodėl klausiate?

– Džentelmenui, kuris irgi buvo sužalotas, nusikaltėliai pasiuntė tam tikrą sumą.

– Mums pinigų jie neatsiuntė, o jeigu ir atsiųstų, sau nepasiliktume. Juk tie pinigai ne jų, vogti.

– Jei vis dėlto gautumėte, prašytume skubiai mus informuoti. Kaip laikosi jūsų vyras?

– Jam jau geriau, nors skausmai dar varsto. Ar norite pasikalbėti?

– Ačiū, nenoriu, – skubiai atsakė Frostas. Jam ir vieno senioko sutvarstyta koja per akis.

Koljeris laukė jo kabinete. Apskambinęs Dentono klubus, konsteblis nieko nepešė. Frostas atsidrėbė ant kėdės ir pasikasė smakrą.

– Tad iš kur jie sužinojo antrąjį vardą ir adresą?

– Gal iš pienininko? Arba iš spaudos pardavėjo? – spėjo Koljeris.

Inspektorius papurtė galvą.

– Nei pienininkui, nei spaudos pardavėjui antrasis kliento vardas nerūpi. – Jis pabarbeno pirštais į stalviršį ir išsiėmė Danielso gautąjį laiškutį. – NIEKO NENORĖJOME SUŽALOTI. Kažkas čia negerai.

– Nesuprantu, – prisipažino konsteblis.

– Nusikaltėliai sako nieko nenorėję sužaloti, bet šovė tam kitam senukui į kojas, pagrobė jo mašiną. Aišku, kad norėjo sužaloti, bet pinigų kažkodėl nepasiuntė.

– Gal nežino jo adreso.

– Jei sužinojo Danielso adresą, būtų sužinoję ir Redvudo. – Frostas užsižiūrėjo į lubas. Sąmonės užkaboriuose kažkas byzgė... Jis įniko raustis atminties kartotekoje ir netrukus spragtelėjo pirštais. – Regis, Kordvelas, parduotuvių tinklo savininkas, neseniai kaltino vieną pensininkę apsivogus? Laikraštis apie tai rašė...

– Taip ir buvo, – pritarė Koljeris. – Senolė turėjo sumokėti baudą – 200 svarų. Ne pirma jos vagystė.

– O jos pavardė, atrodo, Megs. Patikrink, sūnau. Svarbu.

Laukdamas grįžtant Koljerio, Frostas panaršė gautų dokumentų dėklą, išmetė raštus, į kuriuos gilintis neturėjo nei laiko, nei kantrybės, – beveik visi jie buvo atkeliavę iš Maleto kabineto ir prasidėjo vienodai: „Norėčiau priminti..." arba „Kada galėčiau tikėtis?.." Baigęs šį neįdomų darbą, inspektorius įsižiūrėjo pro langą. Buvo vos trečia valanda, o jau temo, vėl telkėsi tirštas rūkas. Ieškotojai netrukus nebegalės dirbti, pagalvojo Frostas. Kažin ar Henlonas dar kartą apieškojo ligoninės teritoriją?

Įėjo Koljeris, ir jis atsigręžė į duris.

– Inspektoriau, nesuklydote, – pasakė konsteblis. – Ta pensininkė – ponia Rubė Megs.

Frostas sunėrė pirštus ant sprando ir atsilošęs patenkintas nusišypsojo.

– O su ponu Megsu Danielsas lošia šaškėmis sukriošėlių klube. Jis puikiausiai gali žinoti Danielso adresą ir tikriausiai griežia dantį ant parduotuvėlių tinklo savininko Kordvelo.

– Nejau manote, kad ginklu švaistėsi tasai Megsas? – nusistebėjo konsteblis. – Pasak senuko, iš kurio atėmė mašiną, užpuoliko būta gerokai jaunesnio.

– Megsas galėjo pakurstyti sūnų ar anūką, jei tokį turi. – Radęs versiją, Frostas nenorėjo jos atsisakyti. Nusikabino nuo kabyklos šaliką. Nuotaika buvo kaip reikiant pasitaisiusi. Gražu bus, pamanė, į darbą grįžusiai Lizai pranešti, kad visos jos bylos ištirtos. – Eime, sūnau, pasivažinėsime.

Įsileisti Megsas neskubėjo. Buvo girdėti, kaip

jis, sunkiai alsuodamas ir šūkčiodamas „Einu, einu!“, atšlepnoja koridoriumi, ir atrodė, kad šlepnos amžinai. Vis dėlto galų gale durys atsivėrė. Aštuntą dešimtį bebaigiąs seniokas, vos atgaudamas kvapą, kvempėsi ant lazdos. Išvydęs Frostą, jis nustebo.

– Maniau, atėjo apylinkės slaugytoja.

– Žmonės mane dažnai su kuo nors painioja, – atsakė inspektorius ir parodė tarnybinį pažymėjimą. – Jei neprieštaraujate, norėčiau pasikalbėti.

Ponia Megs atrodė dar trapesnė už sutuoktinį. Ji susigūžusi sėdėjo prie židinio.

– Policija? – aiktelėjo, nejučia kilstelėjusi prie burnos gyslotą ranką. – Kaip tik šiandien ketinome susimokėti baudą. Atsiprašau, kad užtrukome, bet...

– Ponia Megs, užsukau ne dėl to, – nutraukė ją Frostas. – Dėl parduotuvės apiplėšimo.

Megsai susižvalgė.

– Skaitėme apie tai laikraštyje, – pasakė senutė. – Brangusis, prisimeni?

– Aha, – atsakė jos vyras. – Seniai nebuvau taip gardžiai juokęsis. Tas šiknius Kordvelas gavo ko nusipelnęs. – Megsas paėmė žmonai už rankos ir spūstelėjo. – Gaila, kad jo neapiplėšė iki paskutinio siūlo.

– Pone Megsai, plėšikas pašovė jūsų draugą, – pasakė jam Frostas. – Poną Danielsą.

– Kas tas Danielsas? – suraukęs antakius, paklausė senukas.

– Tas, su kuriuo lošiate šaškėmis.

– Aa, turite galvoje Bertą? Nežinojau jo pavardės. O Dieve, net nenutuokiau, kad nukentėjusysis

– jis. – Megsas liūdnai palingavo galvą. – Kokia ponas Danielso būklė?

– Jis nukentėjo nesmarkiai. – Frostas atsistojo. Gaišti čia nebevertėjo. Greičiausiai Megsas iš tikrųjų iki šiol nežinojo savo draugo Berto pavardės. Vadinasi, dar viena versija nuėjo velniui pauodegin. – Pone Megsai, nebegaišinsiu jūsų, – pasakė inspektorius ir tą pat akimirką pamatė už laikrodžio ant židinio atbrailos užkištą rudą voką su ranka didžiosiomis raidėmis užrašytais pavarde ir adresu. Frostas žingtelėjo į priekį ir paėmė voką. Taip, Danielsui atėjo lygiai toks pat. Šis buvo tuščias.

Megsas, iš skausmo net suunkštęs, pašoko ir išgriebė voką inspektoriui iš rankų.

– Kišatės į asmeninius reikalus! – suniurzgė.

– Kur pinigai? – paklausė Frostas.

Ponia Megs prasižiojusi baimingai žiūrėjo į sutuoktinį. Šis energingai sumosavo žmonai ranka – girdi, neleptelėk ko nors, – o inspektoriaus savo ruožtu paklausė:

– Kokie pinigai?

– Ar prie jų buvo pridėtas raštelis?

– Apie jokius raštelius nieko nežinome, – atkirto Megsas. – Tai asmeniška, ne jūsų reikalas.

Frostas nužvelgė sutuoktinius. Vyras laikėsi įžūliai, žmona vos tramdė ašaras. Remti juos prie sienos inspektorius nematė prasmės. Buvo akivaizdu, kad dalį pavogtų pinigų jie taip pat gavo, ir jis jau žinojo, kas tuos pinigus siuntinėjo. Užsisagstęs apsiaustą, Frostas pasakė:

– Pone Megsai, vėliau mes dar pasišnekėsime. O kol kas jums verčiau neleisti pinigų, kurių negavote.

Koljeris nuvežė jį pas Redvudus. Ponia Redvud, nesitikėjusi taip greitai vėl išvysti inspektoriaus, nustebo.

– Ponia, man jau anksčiau derėjo išsiaiškinti porą aplinkybių, – pasakė jis. – Ar galėčiau užeiti?

Redvudas su pižama ir chalatu sėdėjo svetainėje, sutvarstytą koją užkėlęs ant žemo suolelio. Pasiūlytos arbatos Frostas atsisakė.

– Pone Redvudai, kaip jaučiatės? – nusišypsojęs su užuojauta pasiteiravo jis.

Už sutuoktinį atsakė žmona:

– Vyrui dar labai skauda, bet koja pamažėle gyja.

– Puiku, – pratarė inspektorius.

Redvudas pasitaisė koją ir paklausė:

– Ar esama bent kokios nors tikimybės, kad tuos galvažudžius sučiupsite?

– Ji netgi labai didelė, – atsakė Frostas. – Tikimės dar šiandien kai ką suimti. Dėl to ir atvažiavau.

Jis įdėmiai žiūrėjo Redvudui į veidą ir matė, kad senukas šiek tiek sutriko.

– Inspektoriau, kokia gera naujiena! – pasakė ponia Redvud ir iš nugaros apkabino vyrą per pečius.

– Kaip laikosi ponas Danielsas? – pasiteiravo jis.

– Neblogai, – atsakė inspektorius. – Gerai, kad taikėte kur žemiau.

– Aš taikiau? – suklusęs perklausė Redvudas.

– Argi sakiau, kad jūs? – Frostas dėjosi nė pats nesuprantąs, kaip galėjo šitaip suklysti. – Norėjau pasakyti – plėšikas. – Jis, tarsi stebėdamasis savo žioplumu, papurtė galvą. – Tiek visokių rūpesčių, kad nė nebežinau, ką šneku. Beje, nusikaltėliai atsiuntė ponui Danielsui pinigų.

– Pirmiau žmonai jau minėjote.

– O jums neatsiuntė?

– Ne. Jei ir atsiųstų, neimčiau.

– Ponas Danielsas taip pat neketina jų pasisavinti. Plėšikai nusiuntė pluoštą kupiūrų ir dar vienam asmeniui. Tokiam Megsui. Rodos, jis lankosi tame pat senjorų klube kaip ir jūs?

– Pavardė lyg ir girdėta.

Į Frostą Redvudas nebežiūrėjo. Inspektorius pasikasė smakrą.

– Įdomu, kodėl jums plėšikai neatsiuntė nė svaro, – pasakė jis. – Nukentėjote labiau nei Danielsas... Iš jūsų ir automobilį pagrobė.

Senukas gūžtelėjo pečiais ir papurtė galvą.

– Net nenumanau.

Frostas prisitraukė kėdę ir, atsisėdęs šalia šeimininko, kuo lipšniausiai jam nusišypsojo.

– Negi siųsite pinigus sau. Kur padėjote likusius?

Redvudas nudelbė akis ir sumurmėjo:

– Nesuprantu, apie ką kalbate.

Jo žmona nebeištvėrė.

– Dėl Dievo, papasakok inspektoriui... šiaip ar taip, jau žino.

Sulig tais žodžiais moteris pratrūko raudoti. Sutuoktinis apgniaužė jos ranką ir pakėlė akis į Frostą.

– Ne taip viskas turėjo būti, – ėmė pasakoti senukas. – Pagąsdindamas iššauni į lubas, čiumpi pinigus ir sprunki – kelios sekundės, ir grobis tavo. Bet Danielsas nusprendė pavaidinti sušiktą didvyrį ir griebė už šautuvo. Neketinau šauti, bet va... Pusė šratų susmigo jam į koją, kita pusė – man.

– Iš kur žinojote, kad apsaugos vaizdo kameros neveiks?

Redvudas suglumęs išpūtė akis ir net prasižiojo.

– Kameros neveikė? Norite pasakyti – įraše mūsų automobilio nematėte?

– Įrašo mes išvis negalėjome pažiūrėti. Tad jūs nežinojote, kad kameros neveikia?

– Kol nuvažiuojant žmona pamačiusi nepasakė, nežinojau, kad jos išvis ten yra. – Senukas kaltai šyptelėjo. – Tikriausiai nekokie mes plėšikai.

– Esu matęs geresnių, – atsakė Frostas. – Kur padėjote pinigus?

– Anonimiškai išsiuntinėjome labdaros organizacijoms. Mums tų pinigų nereikėjo.

Inspektorius suraukė antakius ir paklausė:

– Tad kurių galų ėjote plėšti?

– Tas prakeiktas Kordvelas valdo prekybos centrų tinklą, apšalęs milijonais, o vis tiek dėl pakelio sausainių tąso tokius žmones kaip ponia Megs po teismus. Anksčiau, prieš kelis mėnesius, būta kito atvejo. Tada apsivogusi senutė nepakėlė tokios gėdos ir, užuot stojusi prieš teismą, nusinuodijo. Mes buvome įtūžę. Norėjome Kordvelui atkeršyti.

– Kordvelui dėl jūsų vagystės nei šilta, nei šalta, be to, visus pinigus jis atgaus iš draudikų, – pasakė Frostas. – Tokie šunsnukiai kaip jis visada laimi. Kas buvo paskiau?

– Supanikavome. Konė vis kartojo, kad mes nufilmuoti apsaugos kamerų, automobilio sėdynė buvo aptaškyta baltais dažais, mano koja peršauta. Be to, klaikau iš siaubo, manydamas, kad gal nušoviau Danielsą. – Senuko veidas negražiai persikreipė – prisiminimas buvo skausmingas. – Konė

pasiūlė išeitį: prasimanyti užpuolimą. Esą nusikaltėlis peršovė man koją, pagrobė mūsų automobilį. Kol žmona slėpė mašiną, laukiau miške. Paskui Konė paskambino į policiją.

– Minėjote, kad didžiumą pinigų išsiuntėte į labdaros organizacijas...

– Taip. Konė pinigus supakavo ir anonimiškai išsiuntė.

Inspektorius išsiėmė rašiklį.

– Į kokias organizacijas?

Senukai susižvalgė.

– Jeigu pasakysiu, ar tai bus lengvinanti aplinkybė? – paklausė Redvudas.

– Vargu, – atsakė Frostas.

– Tuomet tegul pinigai joms ir lieka. Kaip suprantu, iš draugužio Megso juos atimsite?

– Megsas tvirtina jokių pinigų negavęs. Jeigu jūs tvirtinsite jų nesiuntęs, mes nieko negalėsime padaryti.

– Na tuomet jokių pinigų aš nesiunčiau.

– Aišku. – Inspektorius linktelėjo. – Visi pinigai – labdarai. – Atsistojęs jis beveik atsiprašydamas pasakė: – Turėsiu jus sulaikyti.

Redvudas tvirtai apglėbė žmoną, atrodė, kad senutė tuojau nualps.

– Kas mums bus?

– Surašysite paaiškinimą, tada būsite apkaltinti ir tikriausiai paleisti už užstatą – iki teismo.

– Bet į kalėjimą nepakliūsime? – nerimastingai paklausė senukas.

– Na, plėšėte su ginklu, – atsakė Frostas. – Jei nelemtas šautuvas būtų buvęs neužtaisytas, jei

nebūtumėte juo pasinaudoję̨s, veikiausiai atsipirktumėte įspėjimu.

– Norėjome, kad apiplėšimas atrodytų tikroviškai.

– Ką gi, bent jau aš buvau patikėjęs. Ypač kai vargšui seniokui šratais vos nenuplėšėte kojos. Nežinau, kokį nuosprendį būsite užsidirbę, – jau švelniau pasakė inspektorius, – bet neužmirškite vis pabrėžti savo motyvo ir daugiau šlubuokite bei raukykitės. Tegul teisėjas mano, kad jau pakankamai iškentėjote. – Padėdamas Redvudui apsivilkti paltą, Frostas staiga susizgribo paklausti: – Kur šautuvas?

– Užrakintas spintelėje po laiptais, – atsakė šeimininkas. – Atnešti?

– Nereikia. – Inspektorius skubiai papurtė galvą. Jis nėmaž nenorėjo, kad su šautuvu grįžęs senukas pareikalautų greito automobilio ir lėktuvo. – Atsiųsiu šaunamųjų ginklų specialistą, jis ir paims.

Redvudas ištempė kaklą ir žmona užvyniojo jam ilgą vilnonį šaliką.

– Raktas – rašomajame stale, kartu su leidimu ginklui.

– Su leidimu ginklui? – paklausė Frostas.

– Na taip, su policijos išduotu leidimu. Juk per tą leidimą mus ir atsekėte?

– Taip, žinoma, – pamelavo inspektorius. – Pirmiausia patikrinau, kam išduoti leidimai.

Na ką, Džekai, ištirta dar viena byla? – šypsodamasis paklausė seržantas Velsas.

– Svetimas bylas gliaudau kaip riešutus, tik savų neįveikiu, – atsakė Frostas ir čia pat paniuro. –

Nukaršę Bonė ir Klaidas mėgino pakiaulioti Kordvelui. Jei pasaulyje egzistuotų teisingumas, senoliai turėtų būti išteisinti. – Jis brūkštelėjo raštelį ir prisegė prie bylos. – Nuopelnus grįžusi galės susižerti Liza Mod. Tirti jos bylų neatsisakau, bet popierių už ją tikrai netvarkysiu.

– Ta višta išvykusi išaiškina daugiau nusikaltimų nei būdama darbe, – nusišaipė Velsas.

Inspektorius pažvelgė pro langą. Temo, rūkas vis tirštėjo.

– Važiuosiu pažiūrėti, kaip sekasi ieškotojams, – sumurmėjo jis.

11

Kriminalistas seržantas Arturas Henlonas stebėjo netvarkingą vyrų ir moterų rikiuotę. Pareigūnai tylomis slinko į priekį, sklaidydami žolę, baksnodami žemę. Seržantas pažvelgė į laikrodį. Ciferblatą vos įžiūrėjo – buvo per tamsu. Beveik penkios, metas nutraukti paiešką, iki ryto. Suskardeno švilpukas, toliau aidu atsiliepė kitas, dar toliau – trečias. Prastai nusiteikę, pavargę, sužvarbę ieškotojai atsitiesė ir nukiūtino prie automobilių. Užsitęsusi paieška buvo bevaisė.

Henlonas sulinksėjo pro šalį slenkantiems ieškotojams. Dėl nuolatinio kūprinimosi jam smelkė nugarą. Krėtė šaltis, kelnių klešnės braidant po šlapią žolę buvo permirkusios, nuo šakų varvantys lašai sunkėsi pro drabužius. Skaudėjo kiekvieną kūno lopinėlį, kamavo alkis. Henlonas apsidairė. Kurgi Džekas Frostas? Inspektorius buvo atvažiavęs pasidomėti, kaip jiems sekasi, paskui išvažiavo į ligoninę – pas kelis vyrus, seržanto pasiųstus dar kartą apieškoti teritorijos. Henlonas neabejojo, kad jie tik tuščiai gaišta laiką, bet Frostas nenorėjo nusileisti.

Seržantas norėjo pasikalbėti su inspektoriumi, mat nežinojo, kur iš ryto siųsti paieškos grupes – tiesiai į darbą ar į instruktažą. Matydamas, kad tenka mokėti už viršvalandžius pareigūnams, kurie, užuot naršę priskirtus paieškos plotus, gurkšnoja

arbatą ir kikena iš nešvankių Frosto juokelių, Maletas vis labiau nervinosi. Kažin ar Frostas jau paleido ligoninės teritorijoje dirbančius ieškotojus? – spėliojo Henlonas. Klausimas buvo aktualus, mat skyriaus viršininkas užsispyrė dirbantiems po penktos valandos už viršvalandžius nemokėti. Seržantas pasitrynė delnus, kad atkustų kraujotaka, sėdo prie vairo ir išvažiavo į ligoninę ieškoti Frosto.

Žvarbus vėjas košė kiaurai, bet kartu ir blaškė rūką – bent tokia paguoda. Henlonas pasistatė apykaklę ir, mindamas storą šlapių pernykščių lapų kilimą, retai vaikščiojamu taku nužingsniavo už ligoninės. Veikiai išvydo Frosto automobilį. Salone bergždžiai marmėjo radijo siųstuvėlis – atsiliepti nebuvo kam. Kažkur atokiau kažkas kūreno laužą, vėjas nešė degančių lapų kvapą. Seržantas užuodė ir cigaretės dūmą. Frostas buvo kažkur čia pat, tik tamsoje neįžiūrimas.

– Džekai!.. – pašaukė Henlonas ir tuojau pat išgirdo niurnant. Prasibrovęs pro krūmus, pamatė inspektorių su cigarete tarp lūpų, pasilenkusį prie plytinės apleistos pašiūrės sienos. Seržantas apsidairė. Kitų vyrų neišvydęs, tikėjosi, kad Frostas bus juos paleidęs. – Džekai, šįvakar paiešką nutraukiau. Rytoj iš pat ryto renkamės nuovadoje.

– Nesirenkame, – burbtelėjo inspektorius, išsiėmęs iš burnos cigaretę.

Henlonas pamanė nenugirdęs.

– Nesirenkame? – paklausė ir įsižiūrėjo Frostui į cigaretės žiburiuko apšviestą veidą. Šis buvo papilkėjęs iš nuovargio, inspektorius atrodė gerokai senesnis. – Kodėl, Džekai? Juk dar galime mergaitę rasti.

Frostas, prisimerkęs, kad dūmai negraužtų akių, įsmeigė žvilgsnį į tamsą.

– Arturai, aš ją radau, – tyliai ištarė ir nykščiu parodė į stoginę.

Suglumęs Henlonas suraukė antakius.

– Džekai, kaip galėjai rasti? Kruopščiai naršėme čia rytą, paskui – popiet – dar sykį.

– Vadinasi, nelabai kruopščiai, – atkirto inspektorius. – Ji ten.

Seržantas buvo beeinąs pažiūrėti, bet Frostas sugriebė jam už rankovės.

– Arturai, taip labai nori ją pamatyti? Verčiau neskubėk. Mergaitė negyva. Tas galvijas išprievartavo ją ir pasmaugė... vos nenuplėšė galvos.

Inspektorius stipriai nuspriegė nuorūką į tamsą ir iš karto išsiėmė iš kišenės pakelį. Pasiūlė cigaretę ir Henlonui. Šis, nors ne kažin koks rūkalius, neatsisakė.

– Reikia kviesti gydytoją, ekspertus... – pratarė.

– Jau iškviečiau, – atsakė Frostas ir spragtelėjo žiebtuvėliu. Valandėlę abu rūkė tylėdami. Tamsą perskrodė automobilio šviesos. – Turbūt jie ir atvažiuoja, – tarė inspektorius.

Jo pašaukti, priėjo Hardingas ir dar du ekspertai.

– Kur? – paklausė.

Frostas palydėjo juos iki pašiūrės durų.

– Maniau, čia jau buvo ieškota, – pasakė Hardingas.

– Kažkaip pražiopsojome, – suniurnėjo inspektorius ir, įsijungęs žibintuvėlį, nubloškė šalin tuščią trąšų maišą. Tada atsitraukė, kad netrukdytų Hardingui.

Ekspertas palinko prie menko kūnelio. Mergaitė su žalia suknute gulėjo ant šono, šiek tiek susirietusi, lyg kas nors būtų ją atnešęs ir padėjęs ant grindų. Stoginės kampe voliojosi numesta mėlyna striukė su gobtuvu. Mergaitės akys buvo atmerktos, ant kaklo tamsavo kraujosruvos. Hardingas kilstelėjo suknelės padurką ir tuojau pat pasibjaurėjęs atsitiesė.

– Išprievartauta!

– Tai bent naujiena! – sumurmėjo Frostas.

– Patologas dar neapžiūrėjo? – paklausė ekspertas.

– Dar ne, taigi nejudinkite jos. Juk žinote, koks jis skrupulingas. – Automobilio žibintų šviesoje ant tolimosios sienos išryškėjo jų šešėliai. Atvažiavo dar daugiau ekspertų. Frostas pasivedėjo Hardingą į šalį ir sušnibždėjo: – Bjaurybę, kuris mergaitę nužudė, jau žinau, bet man neužtenka įrodymų. Suraskite įkalčių, kad galėčiau jį prigriebti, o jeigu nesugebėsite rasti, tiesiog pakiškite, velniai rautų!

Hardingas, kuris niekada nesusigaudydavo, kada inspektorius juokauja, kada kalba rimtai, nervingai šyptelėjo.

– Inspektoriau, jei čia esama bent menkiausio įkalčio, mes jį rasime, prižadu.

Jis susikvietė kolegas į vidų, o Frostas išėjo iš pašiūrės laukti patologo.

Frostas Pirties keliu švilpė į nuovadą, galvoje, panašiai kaip rūkas už langų, sūkuriavo begalė minčių. Staiga jis atkreipė dėmesį į greitmatį... Varė daugiau nei aštuoniasdešimt mylių per valandą.

Na, žinoma, mulki, dar ir nusižudyk! – pamanė ir sumažino greitį iki padoresnių šešiasdešimties mylių. Jau beveik privažiavęs nuovadą susivokė, kad Dženės motina dar nežino... Šūdienė! Jis pristabdė ir staigiai apgręžė automobilį. Tos priedermės inspektorius nepakentė, bet ji buvo jo darbo dalis.

– Nebėra?

Moteris prapliupo raudoti, tirtėdama visu kūnu, jos skruostais pasruvo karštos, deginančios ašaros. Frostas laikė ją tvirtai apglėbęs, netardamas nė žodžio. Kiek jau kartų jam teko šitaip glėbti motiną, pirmiau pranešus, kad jos vaiko nebėra! Daugybę kartų! Prakeikta profesija!

– Nemokėjau jos auginti, – kūkčiodama pratarė moteris, – bet mylėjau. Tikrai mylėjau.

Frostas tik linksėjo ir, ramindamas ją, glostė pakaušį. Gaila, kad deramai nemylėjai vargšiukės, kol buvo gyva, manė.

– Širdele, tą šlykštynę mes sulaikėme, – sušnibždėjo, tarsi tie žodžiai būtų galėję motiną paguosti. – Sulaikėme tą bjaurybę...

* * *

Nekreipdamas dėmesio į nepaliaujamai čirškiančius telefonus, Bilas Velsas patrepseno, kad kojose išsivaikščiotų kraujas, ir apčiupinėjo radiatorių, patikrino, ar veikia. Radiatorius šutino kaip pašėlęs, bet priimamąjį ne kažin kiek tešildė. Laukujės durys atsilapojo, ir seržantui teko skubiai delnais prislėgti popierius ant stalo. Į nuovadą, plevėsuodamas kaštoniniu šaliku, įžengė Frostas.

– Inspektoriau, su jumis nori pasikalbėti ponas Maletas! – šūktelėjo Velsas.

– Apsieis, – praeidamas atšovė Frostas. – Viverį – į kvotos kambarį! Tučtuojau!

Seržantas parodė į birbiančius telefonus.

– Žiniasklaida nuo mūsų neatstos. Žurnalistai trokšta informacijos.

– Tegul sau trokšta, kad juos kur plynios! Tempk Viverį.

Koridoriaus durys užsivėrė inspektoriui už nugaros. Išorės ryšio telefonai čirškė kaip čirškę, Velsas pakėlė tik vidaus ryšio aparato ragelį. Skambino Maletas.

– Taip, pone, jis ką tik grįžo. Taip, pasakiau. Nebejoju, netrukus bus jūsų kabinete. – Atitraukęs ragelį nuo ausies, seržantas palūkėjo, kol vyriausiasis inspektorius išlies apmaudą, tada viršininką patikino: – Taip, pone, būtinai pasakysiu. – Nutrenkęs ragelį ant aparato, Velsas pasišaukė Koljerį ir liepė vesti Viverį kvotai, o pats ėmė atsakinėti į skambučius. – Taip, galiu patvirtinti: radome mergaitės lavoną. Atsiprašau, šiuo tyrimo etapu daugiau nieko pasakyti negaliu...

Koljerio atvestas į kvotos kambarį, Viveris markstėsi, glostėsi plaukus ir trynėsi skruostus, lyg netikėtai pažadintas iš kieto miego. Išvydęs Frostą, nusišypsojo. „Padėsiu kuo galėdamas", – sakyte sakė šypsena. Dėbtelėjęs į sulaikytąjį, inspektorius paniekinamai suraukė nosį ir parodė į kėdę.

– Sėskite! – Viveris, Frosto intonacijos akivaizdžiai užgautas, atsisėdo. – Jūs, regis, domitės fotografijos menu? – paklausė inspektorius ir, išėmęs iš

aplanko nuotrauką, prikišo sulaikytajam prie pat veido. Momentinėje spalvotoje ekspertų darytoje fotografijoje buvo įamžinta Dženė Briuer – akys išsprogusios, nosis ir burna aptekusios krauju. Viveris sudrebėjo ir, atstūmęs Frosto rankas, užsimerkė. Žiūrėti į nuotrauką jis nenorėjo. – Atpažįsti? – Inspektorius vos tvardėsi. – Štai tokią mes ją radome. Ar tada, kai iš siaubo paklaikusią vargšę mažametę prievartavai, ji į tave taip ir žiūrėjo? Jai buvo septyneri, bjaurybe tu! Vos septyneri!

Viveris išblyško ir su kėde atsistūmė nuo stalo, tarytum norėdamas atsidurti kuo toliau nuo fotografijos.

– Inkriminuojate man nusikaltimą! – išrėkė jis. – Jums reikia įtariamojo, tad tikitės kaltę suversti man!

– Suviliojai mergaitę žaliaisiais saldainiukais, ar ne? „Štai, mergyte, paskanauk, kol gerasis dėdė Čarlis tave išprievartaus ir pasmaugs!"

Įtariamasis pravirko, paskui ūmai pašoko ant kojų, net kėdė trenkėsi į sieną jam už nugaros.

– Šmeižiate mane. Tyčia pakišote lavoną... jūs...

Staiga jis išpūtė akis, griebėsi už gerklės, įniko tampyti apykaklę. Dusliai gargdamas, burna karštligiškai gaudė orą.

– Bilai, nešk čionai sumautą Viverio inhaliatorių! – sušuko Frostas, pripuolęs prie durų. Jis viltingai pažvelgė į Koljerį, tikėdamasis, kad šis žinos, kaip pagelbėti parklupusiam dūstančiam sulaikytajam. Pagaliau – atrodė, kad praslinko visa amžinybė – Velsas atnešė inhaliatorių. – Iškviesk jam gydytoją, tik greičiau, – paliepė inspektorius.

Dėbtelėjęs į Koljerį, pridūrė: – Kvota nutraukta aštuntą valandą dvidešimt minučių.

– Aštuntą dvidešimt keturios, – pataisė konsteblis.

– Koks, po velnių, skirtumas? – išeidamas suniurzgė Frostas.

* * *

Maletas užklupo jį, einantį į kabinetą. Šansų išsisukti Frostas neturėjo.

– Radote Dženę Briuer? – paklausė skyriaus viršininkas. – Kodėl aš visada viską sužinau paskutinis?

– Atsiprašau, – sumurmėjo inspektorius. – Kaip tik ėjau pas jus.

– Mergaitė tikrai rasta ten, kur jau anksčiau kruopščiai ieškota?

– Taip. – Klausytis priekaištų Frostas buvo visiškai nenusiteikęs. Jis vargiai užgniaužė pagundą tiesiog nustumti Maletą į šalį ir užsidaryti kabinete.

– Vadinasi, ieškotojai, šešiasdešimt vyrų ir moterų, dauguma jų dirbę viršvalandžius, tik tuščiai gaišo laiką?

– Ne tuščiai. Mes radome mergaitę.

– Bet jeigu ji toje pašiūrėje būtų buvusi rasta iš karto, būtume galėję daug anksčiau atšaukti paieškos grupes. Ar bent nutuokiate, kiek toks darbas mums kainavo?

– Nenutuokiu, – atšovė Frostas. – Keista, apie tai net nepagalvojau. Man, kvailiui, rūpėjo tik viena – kuo greičiau rasti mergaitę.

Maletas sužaibavo akimis.

– Nemanykite, kad galite iš manęs šaipytis. Mes visi norėjome ją surasti, bet viskas kainuoja. Kas

buvo atsakingas už paiešką toje stoginėje?

– Nežinau, – atsakė inspektorius, – bet ketinu išsiaiškinti.

Žinoti jis žinojo, tačiau norėjo su tuo kolega pirmiau pasišnekėti pats.

– Pasakysite man, kai tik sužinosite. Geruoju tam pareigūnui nesibaigs. – Maletas buvo benueinąs, bet staiga sumojo, dėl nesėkmės niekaip neapkaltinęs Frosto, ir dūrė į jį pirštu. – Paieškai vadovavote jūs, taigi jūs ir atsakingas. Privalėjote užtikrinti kokybišką darbą. Įprastas jūsų aplaidumas – nusikalstamas.

Tai taręs vyriausiasis inspektorius, palydėtas nepadoriu gestu, nuėjo į savo kabinetą. Frostas įslinko į savąjį, atsisėdo prie stalo ir įsmeigė akis į gautųjų dokumentų dėklą, prikimštą prostitutes apklaususių pareigūnų ataskaitų. Jas peržiūrinėjant, policijos konsteblė Polė Flečer, strazdanota riestanosė smėlio spalvos plaukais, atnešė dar vieną pluoštą popierių. Ji budėjo prie telefonų žmogžudysčių tyrimo kambaryje, registravo skambučius prostitučių, pranešančių apie klientus, kuriems patinka šiurkštūs sekso žaidimai. Frostas merginai nusišypsojo. Pasiutusiai buvo patraukli. Rūgštele, pagalvojo jis, jei būčiau dvidešimčia metų jaunesnis ir ne toks pavargęs, parodyčiau jai, kas iš tikro yra šiurkštūs sekso žaidimai. Paėmęs pranešimus, inspektorius greitosiomis juos peržvelgė.

– Na kaip, Pole, ar kas nors čia gali mums praversti?

– Klientai apibūdinti miglotai, nė vienas jų nepanašus į rimtą smurtautoją. Porą labiau tikėtinų pažymėjau.

Ji pasilenkė parodyti Frostui, ką apibrėžusi. Merginos plaukų sruoga slystelėjo inspektoriaus skruostu, jis užuodė strazdanotą jos odą maloniai kvepiant muilu. Nuovargis akimoju išgaravo.

– Ačiū, Pole.

Mergina, žavingai kraipydama užpakaliuką, išėjo. Frostas pažvelgė jai įkandin ir pasidžiaugė, kad nėra Morgano. Nežinia, kaip reikėtų tramdyti to eržilo geidulius. Beje, o kurgi jis, po šimts velnių? Laukdamas, kol pas Viverį atvyks daktaras ir jis vėl galės įtariamąjį kvosti, inspektorius užsirūkė. Laimė, ilgai laukti neteko – gydytojas ir šiaip buvo nuovadoje, iškviestas sutvarstyti girtuokliui pramuštos galvos.

– Džekai, daktaras jį apžiūrėjo, – pasakė į kabinetą įėjęs Velsas. – Nieko ypatingo, lengvas priepuolis.

Frostas subraukė bylos popierius į vieną šūsnį.

– Vežk jį į kvotos kambarį.

Seržantas papurtė galvą.

– Be advokato Viveris nebetars nė žodžio.

Inspektorius apmaudžiai nutrenkė bylą ant stalo.

– Kiek dar laiko sugaišime?

– Ieškome. Advokato biuras uždarytas, namie niekas nekelia ragelio.

– Kviesk kurį nors iš jo kolegų. Gal Viverio advokatas keliauja aplink pasaulį. Nejaugi lauksime? Pasakyk, kad reikalas skubus. Reikia kuo greičiau iš to galvijo išpešti, ką jis padarė pirmesnei mergaitei.

– Bus padaryta, – užtikrino inspektorių Velsas. Prie durų jis stabtelėjo. – Ar tiesa, kad pašiūrę, kur

radome lavoną, turėjo apieškoti Valstietis Morganas? – Frostas linktelėjo. – Tokius reikia spirti iš policijos, nieko nelaukiant, – pasakė seržantas. – Atmata, ne pareigūnas.

– Mane irgi reikia spirti, – sumurmėjo inspektorius, – bet aš vis dar čia.

Kad Velsas greičiau išeitų, jis apsimetė analizuojantis į bylą. Nenorėjo teisti Morgano, kol šis neturėjo galimybės apsiginti.

Frostas pagriebė ragelį, telefonui vos birbtelėjus. Skambino Hardingas.

– Inspektoriau, apžiūrėjome stoginę ir mergaitės lavoną. Pirminės išvados...

Inspektorius skruostu prispaudė ragelį prie peties ir pasiruošė užsirašyti.

– Įdėmiai klausau.

– Perspektyvos ne kažin kokios, nors dar ne visi tyrimai padaryti. Ant mergaitės drabužių ir plaukų esama plaušelių ir šiokių tokių dalelių. Tikiuosi, įrodysime, kad jos ten pateko Viverio namuose, bet, rodos, jis neneigia, jog mergaitė buvo užėjusi?

– Mergaitė išprievartauta. Argi DNR neįrodo, kad kaltininkas – Viveris?

– Inspektoriau, panašu, kad jis naudojosi prezervatyvu.

Frostas kartu su atodūsiu išpūtė sruogą dūmų.

– Prakeiktą saugų seksą reikėtų uždrausti! Nejaugi viskas taip blogai? Neturite nė vienos geros naujienos?

– Gal ir turiu. Ar įtariamasis rūko?

– Ne. Jis išvis dorybių enciklopedija: negeria,

nerūko, be prezervatyvo mažamečių neprievartauja.

– Na tuomet geras naujienas pamirškite. Prie lavono radome visiškai šviežią nuorūką.

– Siųskite ją čionai. Aš pribaigsiu. Tad nuotaikos man praskaidrinti neturite kuo?

– Kol kas neturime. Bet stengiamės.

Frostas padėjo ragelį. Jei ekspertai niekuo negali padėti, teks priversti Viverį prisipažinti. Paskambinęs Velsui, jis paklausė:

– Ar advokato dar neradai?

– Džekai, turėk kantrybės. Juk praėjo vos pora minučių.

Po akimirkos paskambino patologo asistentė.

– Inspektoriau, ponas Draisdeilis pasirengęs skrosti mergaitę. Ar galėtumėte atvykti?

– Važiuoju, – atsakė Frostas.

Prie skaisčiai apšviesto skrodimo stalo jis nesiartino. Nenorėjo matyti, ką Draisdeilis daro vargšei mergaitei, jam rūpėjo tik patologo išvados; tikėjosi, kad šis aptiks kokį nors tiesioginį Viverio kaltės įrodymą. Protarpiais Draisdeilis atsitraukdavo, kad ekspertas galėtų kūną nufotografuoti.

– Vaginos srityje – aiškiai matomas įdrėskimas ir kraujosruva, – monotoniškai dudeno patologas. Kilstelėjęs nužudytosios ranką, jis apžiūrėjo riešą. – Klijų liekanos... gali būti – nuo lipniosios juostos.

Frostas sulinksėjo. Tai jis buvo pastebėjęs pirmiausia. Nusikaltėlis supančiojo mergaitei riešus, kad ši negalėtų pasipriešinti. Inspektorių apėmė neviltis. Prakeikta lavoninė tapo antraisiais jo namais – bjauriausių žmogžudysčių buvo

be skaičiaus, daugybę dienų ir naktų jam teko stebėti, kaip Draisdeilis įgudusia ranka pjausto nusikaltimų aukas.

– Blunkančios mėlynės ant rankų, kojų ir sėdmenų, – toliau dėstė patologas. – Atsiradusios bent savaitę prieš mirtį.

– Na taip, – pasakė jam inspektorius, – vargšiukė ne tik prievartauta, ją dar ir mušė motinos draugužis.

Draisdeilis tik numykė. Panašios aplinkybės jo nedomino.

– Klijų liekanų esama ir aplink burną... Ei, o kas gi čia? – Frostas išsyk sukluso. Ištraukęs iš mergaitės burnos kažkokį permirkusį, pilką gniutulą, patologas įmetė jį į inksto formos indelį ir pabaksnojo pincetu. – Panašu į servetėlę. Tikriausiai buvo panaudota kaip burnos kamšalas.

Frostas priėjęs taip pat apžiūrėjo tižią masę nerūdijančio plieno dubenėlyje.

– Juk tai – tualetinis popierius! Mergaitei burną jis užkimšo tualetiniu popieriumi! – Inspektorius išsiėmė mobilųjį ir, stebimas persiraukusio Draisdeilio, paskambino į Operatyviojo valdymo centrą. – Tegul kas nors tučtuojau nuvažiuoja į Viverio namus. Iš jo tupyklos reikia paimti ritinėlį tualetinio popieriaus ir nuvežti teismo ekspertams. Ir paieškoti sargių. Suradus skubiai informuoti mane. – Frostas vėl atsigręžė į patologą, kuris traukė iš aukos burnos dar vieną gniužulą. – Daktarėli, išimkite viską, sulig lopinėliu. Tik nesuplėšykite.

– Inspektoriau, nereikia manęs mokyti, – pasipiktinęs atkirto Draisdeilis ir įmetė gumulą į dubenėlį. – Mergaitė galėjo paspringti.

– Ar ir paspringo? – paklausė Frostas.

– Ne. Mirties priežastis – smaugimas rankomis.

– Mergaičiukė buvo įpratusi kivirčytis. Lengvai būtų nepasidavusi. Ar negalėjo užpuoliko apdraskyti? Panagėse nėra nieko?

Draisdeilis pakėlė įgeltusią lyg vaškas ranką ir parodė inspektoriui pirštus. Nagai buvo nukramtyti iki gyvuonių.

– Net ir norėdama nebūtų užpuoliko apdraskiusi.

– Neabejoju, kad norėjo, oi kaip norėjo, – su kartėliu atsakė Frostas. Deja, kol kas Viverio su nusikaltimu nesiejo niekas. – Daktare, man žūtbūtinai reikia kokio nors įkalčio, – tarė inspektorius ir nusigręžė – nenorėjo žiūrėti, kaip patologo skalpelis rėžia pilvuką.

– Likus pusvalandžiui iki mirties, auka suvalgė du ledinukus. – Draisdeilis iškėlė nedidelį stiklinį indą, kuriame plūduriavo žali trupiniai. – Regis, citrininiai.

– Įtariamasis neneigia, kad vaišino mergaitę saldainiais, – pasakė inspektorius.

– Vis dėlto šitie gali būti visai kitos rūšies. Mergaitę, išėjusią iš jūsų įtariamojo namų, galėjo pagrobti kitas asmuo.

– Iš įtariamojo namų ji išėjo sumautame šiukšlių maiše, – atrėžė Frostas. – Neketinu įrodinėti, kad tas galvažudys nekaltas. Man reikia įrodyti jo kaltę.

– Mirtis mergaitę ištiko maždaug prieš keturiasdešimt aštuonias–šešiasdešimt valandų.

– Paskutinį kartą ji pastebėta prieš dvi dienas.

– Vadinasi, labiau tikėtinas laikas – keturiasdešimt aštuonios valandos. Akivaizdu, kad būta penetracijos, tačiau spermos dalelių nėra, todėl manau, kad nusikaltėlis pasinaudojo prezervatyvu arba neįvyko ejakuliacija.

Apie tai Frostas nieko nenorėjo girdėti, tad pasistengė atsiriboti. Vargšė mergytė... Burna užkimšta tualetiniu popieriumi – kad nerėktų, rankos supančiotos – kad nesipriešintų gerajam dėdei Čarliui, vaišinusiam ją citrininiais ledinukais. Staiga inspektorius susivokė žiūrįs į blyškų veidelį.

– Mielas buvo vaikas, – pratarė jis.

Draisdeilis sulaikė skalpelį ir probėgšmais žvilgtelėjo į aukos veidą.

– Na taip...

Kai tik patologas baigė darbą, Frostas nuskubėjo į automobilį ir susisiekė su nuovada – nekantravo sužinoti, ar pavyko rasti Viverio advokatą.

– Inspektoriau, jis jau pakeliui. Per valandą atvažiuos, – išgirdo atsakymą.

– O Morganas?

– Dar nėra. Beje, Viverio namuose paimtas tualetinis popierius nusiųstas ekspertams. Prezervatyvų nerasta.

– Aišku.

Frostas išjungė aparatėlį. Valandą reikėjo kaip nors pratempti. Važiuoti į nuovadą, kur trainiojosi priekabių ieškantis Maletas, jis nenorėjo, tad nusprendė užsukti į laboratoriją pažiūrėti, ką teismo ekspertams bus pavykę išpešti iš tualetinio popieriaus.

– Prireiks dar dvidešimt keturių valandų, – pasakė Hardingas, stebėjęs vieno iš savo padėjėjų darbą.

– Tiek laiko aš neturiu, – atšovė inspektorius. – Man reikia žinoti tuojau pat.

Vis dėlto jis suvokė reikalaująs per daug.

Vyresnysis ekspertas parodė Frostui iš Viverio namų atgabentą tualetinio popieriaus ritinėlį.

– Kol kas galiu pasakyti tik tiek: šitas popierius ir rastasis mergaitės burnoje yra to paties tipo, tokios pat spalvos, abu pagaminti to paties gamintojo.

Inspektorius lengviau atsikvėpė.

– Tai jau bent šis tas, – pasakė. – Jei būtų skirtingi, man liktų tik nusišauti.

– Inspektoriau, džiaugtis dar anksti. Tokio tualetinio popieriaus parduodama daugiausia... milijonai ritinėlių per savaitę. Tikriausiai ir pats tokį perkate.

Frostas papurtė galvą.

– Aš tam reikalui naudoju Maleto raštus. Dar ir malonumą patiriu.

Hardingą pasikvietė laborantas, dirbąs prie mikroskopo patalpos kampe. Jiedu apie kažką pasikalbėjo, o kai vyresnysis ekspertas grįžo, Frostas iš jo veido išraiškos suprato, kad gerų naujienų verčiau nesitikėti.

– Deja, pavyzdžiai – iš skirtingų ritinėlių, – pasakė Hardingas.

– Kai naujiena bloga, nė dvidešimt keturių valandų nereikia, ar ne? – karčiai suniurnėjo inspektorius. – Iš kur taip gerai žinote?

– Tikimybė, kad gausime teigiamą atsakymą,

buvo menka. Jei mergaitės burnoje rasti lapeliai būtų nuplėšti nuo Viverio ritinėlio, galėtume tikėtis, kad sutaps kraštai. Žinoma, kad taip nutiktų, mums turėtų nepaprastai pasisekti.

– Arba Viverio viduriai turėtų būti nepaprastai užkietėję. Mergaitė dingo prieš dvi dienas.

– Užtat ir sakau, tikimybė buvo menka. Šiaip ar taip, nieko gero. Popierius, rastas mergaitės burnoje, nuplėštas, praimant naują ritinėlį.

– Iš kur, po galais, žinote?

– Gamintojas juostos galą visada priklijuoja, kad neatsivyniotų. – Ekspertas parodė naują ritinį. – Štai, matote?

Frostas niauriai linktelėjo.

– Viskas, ką norėjote sužinoti apie šikpopierių, bet nedrįsote paklausti. O Viverio ritinėlis?

– Sunaudota mažiausiai trys ketvirčiai. Arba Viveris per labai trumpą laiką panaudojo velniškai daug popieriaus, arba, žudydamas mergaitę, po ranka turėjo naują ritinėlį. Suraskite vos praimtą, ir galėsime patikrinti, ar kraštai sutampa.

Išėjęs į lauką, inspektorius paskambino operatyvininkams.

– Tegul žmonės dar kartą nuvažiuoja į Viverio namus. Tegul išnaršo stalčius, spinteles, dėžes, visut viską. Ieškome kito tualetinio popieriaus ritinėlio. Jei neras, tegul apieško šiukšlines. Siųskite tiek pareigūnų, kiek tik reikės – tą ritinį būtina rasti. – Grįžęs į vidų, Hardingo jis paklausė: – Kas dar?

– Nieko pravartaus. Kad mergaitė pabuvojo Viverio namuose, galėtume įrodyti, bet jis ir pats tai pripažįsta, tad naudos iš mūsų įrodymo būtų nedaug.

Frostas atsisėdęs rūkė ir vos nustygdamas stebėjo, kaip lėtai, nuosekliai Hardingas tiria mergaitės drabužius. Nuoseklumo inspektorius nepakentė, jam, dirbančiam visai kitaip, tas bruožas buvo svetimas. Velniop! – sukeikė mintyse. Nieko neveikdamas, jis nebeišsėdėjo. Užgnybė Hardingą erzinančią cigaretę ir išvažiavo į Viverio namus pažiūrėti, kaip kolegoms sekasi ieškoti paslaptingojo ritinėlio.

Prie namo stovėjo du policijos automobiliai, visuose languose plieskė šviesos. Frostas nuspaudė skambučio mygtuką.

– Norėčiau pasišnekėti su jumis apie Šventojo Rašto ištarmes. Ilgai netrukdyčiau, – pasakė duris atidariusiam Džordanui.

Konsteblis įleido inspektorių išsišiepęs.

– Radome, – džiugiai paskelbė jis. Virtuvėje ant stalo gulėjo prekybos centre įsigyta dvylikos ritinių tualetinio popieriaus pakuotė. – Tru-tu-tu-tu! – patenkintas užtrimitavo Džordanas.

Frostas išsyk paniuro. Dėl viso pikto ritinius patikrinęs, papurtė galvą.

– Deja, sūnau, šitie netinka. Man reikia beveik naujo ritinėlio, nuo kurio būtų nuplėšta vos pora lapelių.

Siusdamas ant savęs, kam nepadarė to anksčiau, inspektorius paaiškino konstebliui, kodėl jie ieško kaip tik tokio ritinėlio.

Vaikščiodamas iš patalpos į patalpą, Frostas stebėjo, kaip pareigūnai rausiasi po ištrauktus stalčius, atidaro ir vėl uždaro spintelių dureles. Triukšmo buvo daug, bruzdesio taip pat, o naudos

jokios. Grįžęs virtuvėn, inspektorius užmetė akį į duoninę. Puskepalis duonos viduje buvo tarsi yrantis kūnas, apsitraukęs žalzganu pelėsiu. Frostas pasiskubino užvožti dangtį. Į virtuvę įėjo Džordanas.

– Inspektoriau, jau beveik visur išnaršėme? Ar palėpėje ieškoti?

– Vargu ar Viveris toks paikas, kad slėptų tualetinį popierių, – pasakė Frostas. – Jeigu numanė, kad šikpopierius bus svarbi detalė, jį tiesiog sunaikino. Bet paieškokite ir palėpėje. – Jį vėl apniko neviltis. Patikimų argumentų prieš Viverį, tokių, kuriuos pripažintų teismas, jie iš esmės neturėjo. Sėkmei, kuri anksčiau ne kartą inspektorių gelbėjo, nusišypsodama paskutinę akimirką, dabar buvo dar vienas laisvadienis. Jis dūrė pirštu į Džordaną ir paklausė: – Šiukšlių konteineris patikrintas?

– Taip, bet jis beveik tuščias – šiukšlės vakar išvežtos.

Purtydamas nuo uniformos dulkes ir voratinklius, atėjo Simsas.

– Palėpėje nieko nėra, – pasakė jis.

Kiti du konstebliai, Ivensas ir Hau, taip pat nieko nerado. Frostas pavaišino visus cigaretėmis. Vyrai susėdo, užsirūkė. Inspektorius nugrimzdo į apmąstymus.

– Jeigu tas popierius toks svarbus, – prabilo Simsas, – gal mums reikėtų pasirausti sąvartyne?

– Jeigu Viveris numanė, kad gali būti svarbu, – atsiliepė Frostas, – jis tiesiog privalėjo šikpopierių sunaikinti. Jeigu nenumanė, išmetęs beveik naujo ritinėlio, kuriuo galėjo dar daug kartų pasinaudoti, irgi nebūtų. – Atsistojęs inspektorius pridūrė: –

Parūkykite ir skirstykitės. Galite neskubėti, dirbate viršvalandžius.

Nuėjęs į automobilį, Frostas susisiekė su nuovada.

– Peris Meisonas* jau atvažiavo?– Džekai, advokatas skambino, – atsakė Velsas. – Jis įstrigęs greitkelyje, prie sunkvežimio, kuris išbarstė krovinį. Porą valandų dar tikrai užtruks.

– Porą valandų? – pasibaisėjo inspektorius. – Velniai griebtų, tiek laukti negalime. Pasakyk Viveriui, tegul susiranda tokį advokatą, kuris prisistatytų per penkiolika minučių, antraip turės tenkintis valstybės skirtuoju.

– Džekai, mes negalime jo priversti.

– O kam Viveriui žinoti, kad negalime? Tiesiog imk ir pasakyk jam.

Frostas kantriai palaukė, kol Velsas suvaikščios.

– Jis nesutinka, – pasakė seržantas po valandėlės.

– Kad jis prasmegtų į klyną, tas Viveris! Kai ruoši jam pusryčius, nepamiršk susvilinti skrebučių.

Vos inspektorius spėjo įsidėti į kišenę radijo siųstuvėlį, suviauksėjo jo mobilusis.

– Kalbu su inspektoriumi Frostu? – pasitikrino nepažįstamas balsas.

– Priklauso, kas skambina, – atsargiai atsakė Frostas.

– Mudu dar nepažįstami. Aš – vyresnysis kriminalistas inspektorius Prestonas iš Beltono skyriaus.

– Kuo galėčiau pagelbėti? – paklausė Frostas, tikėdamasis negalėsiąs pagelbėti niekuo.

– Inspektoriau, tai aš galiu jums pagelbėti. Ieškote Bertos Dženkins, storulės prostitutės. Atrodo, mes ją radome.

---

* Advokatas Peris Meisonas – amerikiečių rašytojo Erle'o Stanley'o Gardnerio (1889–1970) kriminalinių romanų veikėjas.

Džordžas Ovenas, Beltono nuovados seržantas, mandagiai nusišypsojo ir paklausė:

– Pone, kuo galiu padėti?

– Man reikėtų vyresniojo inspektoriaus Prestono.

– Aa, tad jūs ir būsite inspektorius Frostas. Ponas Prestonas mane perspėjo. – Perspėtas seržantas buvo taip: „Jei pasirodys apsileidęs tipas su nešvariu apsiaustu, žinok, tai Džekas Frostas iš Dentono." – Ponas Prestonas šiuo metu nusikaltimo vietoje. Pamėginsiu su juo susisiekti.

Ovenas išėjo į Operatyviojo valdymo centro kambarį, o Frostas liko mindžikuoti priimamajame. Nužvelgęs apdriskusius perspėjimus apie kolorado vabalo bei snukio ir nagų ligos grėsmę, jis išvydo pažįstamą veidą. Iš plakatėlio su užrašu: DINGO MERGAITĖ – inspektoriui šypsojosi Vikė Stiuart. Frostas nusigręžė. Ką šitai vargšiukei padarė tas galvijas Viveris? Jis pažvelgė į laikrodį. Nekantravo parsirasti į savo nuovadą pirm advokato.

Seržantas grįžo į priimamąjį.

– Ponas Prestonas klausia, gal atvažiuotumėte į nusikaltimo vietą pats. Nėra kam jūsų nuvežti. – Ovenas paaiškino, kaip ten nuvažiuoti, ir pridūrė: – Tikrai nepasiklysite.

Frostas pasiklydo. Tirštame rūke ilgokai trankėsi niekur nevedančiais kaimo keliukais. Galų gale grįžo į plentą ir, dar kiek pavažiavęs, pamatė posūkį, saugomą jauno konsteblio, kuris apsidžiaugė, galėdamas ką nors nuveikti – sustabdyti automobilį.

– Pone, jums negalima čia važiuoti, – pasakė jis. Kad Frostas – inspektorius, patikėjo, tik ištyrinėjęs apšiurusį tarnybinį pažymėjimą. – Už antai

to vingio, – tarė, rodydamas kelią, paskui išsiėmė siųstuvėlį ir pranešė vyresniajam inspektoriui apie atvykstantį svečią.

Varvančių medžių iš abiejų pusių apstotas žvyrkelis buvo įjuodęs, duobėtas, išraižytas provėžų. Už posūkio nykus kraštovaizdis atgijo: čia dviem eilėmis stovėjo automobiliai, plieskė prožektoriai, blerbė radijo siųstuvėliai, žolėta šalikele zujo žmonės.

Kiek atokiau nuo kelio buvo pastatyta laikina stoginė, iš vidaus apšviestas jos brezentas žioravo oranžiškai. Frostui prisiartinus prie užtveriamosios juostos, visi į jį atsigręžė. Keli policijos veteranai, atpažinę inspektorių, jam pamojo. Kas tas apkiautėlis, nežinojo tik jaunesni pareigūnai.

Vyresnysis kriminalistas inspektorius Prestonas, prakaulus, nuplikęs paniurėlis, svekindamasis santūriai kinktelėjo.

– Papildomo darbo mes neieškome, – suburbleno jis. – Nusikaltimą, kad jį kur galas, reikėtų tirti jums, kas kad auka nudrėbta mūsų skyriaus teritorijoje.

– Meskite ją į mano automobilį, – atkirto Frostas, kuriam Prestonas nepatiko sulig pirmu žvilgsniu, – ir išsivešiu ją į Dentoną. Beje, kur ta auka?

– Kažin kur! Palapinę turbūt ne iškylai pasistatėme! – atrėžė vyresnysis inspektorius ir, kilstelėjęs plazdantį brezentą, įėjo į vidų. Frostas – jam iš paskos.

Ji gulėjo ant nugaros, atsimerkusi kaip ir kitos, nuoga. Sunkios krūtys plumpsojo ant riebalų klosčių, pilvas buvo subjaurotas – randai, mėlynės, įdagai; šlapios žolės sudrėkinti rudi – dažyti – plaukai patamsėję.

– Taip, tai ji, galiūnė Berta, – pratarė, nužvelgęs žuvusiąją, Frostas. Jis priklaupė ant polietileno plėvelės, patiestos prie lavono, ir kilstelėjo šaltą, svarią ranką. Riešą juosė gilus, kruvinas įrėžis. – Prisikentėjo vargšė, – sumurmėjo inspektorius.

– Uždusinta, tikriausiai priegalviu, – pasakė Prestonas. – Anot daktaro, mirusi mažiausiai prieš porą dienų.

Frostas atsistojo ir, kratydamasis mirties šalčio, pasitrynė delnus.

– Kas rado? – paklausė.

– Vairuotojas, sustojęs nusilengvinti.

– Pastarąją mūsiškę irgi rado vairuotojas. Tik jis buvo sustojęs nusimyžti. Pavardės nepasisakė.

– Mūsiškis irgi, – atrėžė Prestonas.

Frostas dirstelėjo į laikrodį. Advokatas jau turbūt važiuoja, pagalvojo. Pakėlęs brezentą, jis iš akies pamatavo atstumą iki kelio.

– Atnešti ją iki čia reikėjo jaučio jėgos.

– Turbūt tempė tempte, – spėjo Prestonas.

Frostas vėl atsiklaupė ir kilstelėjo lavoną, nors vyresnysis inspektorius, baimindamasis Draisdeilio priekaištų, ir protestavo.

– Jei būtų atitempta, būtų likusios nuotrynos. O jų nėra.

– Nebūtinai turėjo nešti vienas stipruolis. Galėjo būti dviese, – pasiūlė versiją Prestonas, nepatenkintas, kad pats nesusiprato apžiūrėti nugaros.

– Arba septyniese – jeigu nykštukai, – atkirto Frostas. – Sušiktą galvažudį reikėtų sučiupti kuo greičiau – pernelyg jau jis įsijautė.

Sutrinksėjo automobilio durelės, pasigirdo slo-

pūs balsai. Prestonas kyštelėjo galvą išorėn ir energingai sumojo kolegai.

– Draisdeilis, – sušnypštė. – Jei pastebės, kad lavoną judinome...

– Nesikarščiuokite, – suburbėjo Frostas, nuleisdamas kūną ant žolės. – Reikia tik apsimesti nekaltais avinėliais, ir viskas bus gerai.

Blondinės padėjėjos lydimas Draisdeilis įžengė į palapinę ir maloniai nusišypsojo Prestonui, bet išvydo už šio stovintį Frostą, ir šypsena susyk išblėso.

– Inspektoriau, šiandien matomės jau antrą kartą, – suniurzgė patologas.

– Būna tokių dienų, kai negali žmogus patikėti savo laime, – atsakė Frostas ir vėl pažvelgė į laikrodį. – Atsiprašau, daktarėli, bet teks jus nuvilti. Kad ir kaip jus myliu, turėsiu palikti. Skubu į Dentoną kvosti įtariamojo.

Prestonas pasivedėjo kolegą į šalį.

– Turėsime bendradarbiauti, – sušnibždėjo, – dirbti išvien, dalytis informacija.

– Visą informaciją atsiųsiu, – pažadėjo Frostas ir pridūrė: – Gal jums ir pravers, tik kad nieko neturime – pėdsakų aptikę nesame, kaip atrodo nusikaltėlis, nežinome. Vienintelė mano viltis – užklupti tą šunsnukį nusikaltimo vietoje.

Linktelėjęs kolegai, inspektorius nėrė iš palapinės ir nuturseno prie automobilio.

Į priimamąjį įžengusiam Frostui Bilas Velsas pasakė:

– Adokatas jau čia. Antrajame kvotos kambaryje. Nepatenkintas, kad tenka laukti.

– Aš jo laukiau ilgiau, – atsakė inspektorius, sagstydamasis apsiaustą ir laisvindamas šaliką. – Nusmurgėlio Velso burtininko* negirdėti? Seržantas papurtė galvą.

– Nėra jo. Siunčiau konsteblį į namus, ten irgi nėra. Tikriausiai kur nors ištvirkauja.

– Dulkintis Morganui, ko gero, smagiau nei eiti į darbą, kur aš kaipmat nutraukčiau jam kiaušius, – pasakė Frostas. – Jei malonės apsireikšti, tučtuojau siųsk pas mane.

Tai taręs inspektorius nuėjo į kvotos kambarį.

Tiesiai iš kažkokios ceremonijos atvykęs advokatas Fosvikas po juodu, šiltu paltu tebevilkėjo vakarinę eilutę. Netikėtai iškviestas, per prakeiktą rūką skubėjo į nuovadą, o galiausiai, pasodintas šaltame, nykia spalva išdažytame kvotos kambaryje, turėjo dar ir laukti, tad buvo viskuo nepatenkintas. Atėjęs nevalyvas žmogysta, lyg tyčia priderintas prie tokios pat nevalyvos patalpos, prisistatė esąs kriminalistas inspektorius Frostas.

Išvydęs jį, advokatas dar labiau suirzo. Tikėjosi bendrausiąs su aukštesnio rango, padoriau atrodančiu pareigūnu, tada bent vakaras nebūtų galutinai sugadintas.

– Inspektoriau, nesuprantu, kam mane čia atsitempėte. Su kriminalinėmis bylomis dirbu retai, įtariamojo beveik nepažįstu. Buvo mano klientas, kai prieš trejus metus pirko namą, tik tiek.

– Pone, ne aš jus čia atsitempiau. Viveris – jūsų klientas. Ketiname jį iškvosti, nes įtariame pagrobus,

* Tarp kitų britų populiari velsiečio pravardė.

išprievartavus ir nužudžius septynerių metų mergaitę.

Advokato veide nė raumenėlis nevirptelėjo.

– Šit kaip? Ir kuo gi remdamasis įtariate mano klientą? – Frostas išdėstė aplinkybes. Fosvikas klausėsi jo įdėmiai, vis labiau niaukdamasis ir bjaurėdamasis. Prasidėti su tokio pobūdžio byla jis nenorėjo. Nutarė rytą pat perleisiąs ją kokiam nors prie tokių bjaurasčių labiau įpratusiam kolegai ir, išsiėmęs auksinį parkerį, kažką užsirašė. – Kaltinimo dar nepateikėte?

– Ne, pone, bet ketiname pateikti.

Advokatas užmovė ant parkerio gaubtelį ir pasakė:

– Norėčiau pasikalbėti su klientu.

– Einu atvesiu, – atsakė Frostas. Vos atidaręs duris, jis vėl jas uždarė ir grįžo prie stalo. – Pone, kita mergaitė gali būti dar gyva. – Inspektorius parodė advokatui Vikės nuotrauką. – Kad taip įkalbėtumėte savo klientą pasakyti mums, kur ji...

Fosvikas susiraukė.

– Inspektoriau, ne padėti jums dirbti čionai atėjau. Pirmiausia man rūpi pono Viverio interesai. – Vis dėlto, pažvelgęs į fotografiją, jis kiek atlyžo. – Pažiūrėsime, gal ir galėsiu kuo pagelbėti.

Ne toks jau jis koktus, pamanė Frostas, eidamas į kamerų skyrių.

Staiga jo mintis išblaškė ten šaižiai sudžeržgęs skambutis. Įprastai jis būdavo įjungiamas sulaikytajam užpuolus pareigūną ar apsivėmus. Iš pradžių inspektorius net nekreipė į šį pavojaus signalą dėmesio. Turbūt koks nors girtuoklis nerimsta, pamanė. Konstebliai su tokiomis problemomis puikiausiai susidorodavo patys. Bet dabar

apačioje kažkas bėgiojo, išgąstingai šūkčiojo, sulaikytieji trankė kamerų duris, rėkavo. Ūmai Frostas labai aiškiai išgirdo Velso balsą:

– Pjauk, mikliau!.. Greitąją, kviesk greitąją!

Inspektorius galvotrūkčiais nubildėjo laiptais žemyn. Viverio kameros durys buvo atlapotos. Prie sulaikytojo ant grindų klūpėjo du uniformuoti konstebliai – vienas minkė gulinčiajam krūtinę, kitas iš burnos į burną pūtė orą, juos nerimastingai stebėjo Velsas.

Frostas įsmeigė akis į pamėlusį Viverį keistai ištemptu kaklu.

– Kas, po velniais, atsitiko?

– Pasitempė. Tas avigalvis pasikorė, – atkirto nuovados seržantas piktai, lyg įtariamasis būtų tai padaręs erzindamas jį. Mažne nustūmęs Frostą, Velsas išpuolė į koridorių ir suriko: – Kur ta greitoji, velniai rautų?!

Vienas konsteblių atsistojo ir pasakė:

– Seržante, greitoji čia nepadės. Jis – nebegyvas.

12

– Tik nekaltinkite manęs, – gailiai gynėsi Velsas, nežiūrėdamas, ar kas nors jo klausosi. – Tikrinau prieš kelias minutes, buvo kuo gyviausias. – Kiti sulaikytieji, trankydami ir spardydami savo kamerų duris, kėlė kurtinamą triukšmą. – Liaukitės pagaliau! – sušuko seržantas. Nepadėjo.

– Kaip galėjo pasikarti? – Frostas, tuščiai vildamasis, kad Viveris dar gyvas, priklaupė ir pamėgino užčiuopti pulsą.

Velsas parodė baltą nailoninį raištį su gale sumegzta kilpa, kurią Viveris ir buvo užsinėręs.

– Iš kur, po šimts velnių, ir ėmė?! – nusistebėjo seržantas. – Džekai, gali paliudyti – kai Viverį atvežei, aš jį apieškojau.

– Taip, taip, – sumurmėjo Frostas ir pakėlė virvelę su rusvu plastikiniu bumbuliuku gale. Kur galėjau tokį matyti? – susimąstė inspektorius. Prisiminė beveik tuojau pat. Šūdienė! Ligoninėje! Prie žaliuzių Viverio motinos palatoje! Paliktas vienudu su ligone, šunsnukis pasinaudojo proga ir virvelę nukirpo – žirkles rado ant stalelio su ratukais. Ak tu, rupūže! Dabar Maletas pasismagins iki soties.

Frostas paprašė konsteblių išeiti ir atsisėdo ant gulto.

– Na ir įklimpome!

Velsas susmuko greta ir, kratydamas galvą,

įsmeigė akis į lavoną – vis dar negalėjo patikėti.

– Tai per tą nupezėlį Maletą, pusę mūsiškių išdalijusį kitiems skyriams. Čia turėtų dirbti už įkalintuosius atsakingas pareigūnas. Dabar gi man tenka plėštis per pusę. Negaliu kokybiškai dirbti dviejų darbų. – Seržantas maldaujamai pažvelgė į inspektorių. – Džekai, nuo tyrimo neišsisuksime. Vyresnybė ieškos atpirkimo ožių, tad būtų gerai, kad mudviejų versijos nesiskirtų. Aš Viverį apieškojau – tu tai matei.

Frostas užsidegė cigaretę.

– Bilai, nesikamuok. Vyresnybė galės apkaltinti mane. – Išpūtęs dūmus, jis paklausė. – Kada paskutinį kartą tikrinai?

– Maždaug prieš penkiolika minučių.

– Šitam lavonui – daugiau nei sumautos penkiolika minučių.

– Na tada prieš pusvalandį, – isteriškai atšovė Velsas. – Kai šitiek darbo, negaliu gerai visko prisiminti.

– Į žurnalą įrašei?

– Neturėjau, kada rašinėti. Sušikti telefonai birbia be atvangos.

– Tad bent dabar įrašyk.

Frostas nukrėtė pelenus, šie vos nepabiro ant negyvėlio.

– Jis paliko raštelį, – pasakė seržantas. – Parašė, kad nekaltas.

– Raštelį? – Inspektorius net krūptelėjo. Apie raštelį jis nieko nežinojo. – Kur?

Velsas mostelėjo į duris.

– Ten, priklijuotas.

Frostas uždarė duris ir išvydo pleistro juostele prie jų prikibdytą apverstą seną ligoninės kortelę su Viverio motinos temperatūros, kraujospūdžio ir kitais rodmenimis. Vadinasi, jis, sėdėdamas palatoje, prie mirštančiosios lovos, jau ruošėsi nusižudyti. Inspektorius pasilenkė ir, neliesdamas popieriaus, ėmė skaityti.

BRANGIOJI MAMYTE, AŠ NEKALTAS. JIE PADARYS IŠ MANĘS PABAISĄ IŠKRYPĖLĮ. INSPEKTORIUS FROSTAS MANE ŠMEIŽIA. BAUGINDAMAS VERČIA PRISIPAŽINTI, NORS NIEKO BLOGO NEPADARIAU. AŠ NEKALTAS, BET TOKIOS GĖDOS NEPAKELIU. SUDIE, MAMYTE. PASIMATYSIME ROJUJE. ČARLIS.

– Rojuje mat! – suprunkštė Frostas. – Panašiau, kad prasmirdusiame pragare. Dar kiek palūkėjęs galės skųstis asmeniškai Maletui.

– Manau, kad daugiau niekas raštelio nematė, – tarsi sąmokslininkas sukuždėjo Velsas. – Galėtume jo atsikratyti.

– Įkalčius aš kartais klastoju, – atsakė inspektorius, – bet jų nenaikinu. Tegul būna. – Jis vangiai pasitrynė skruostus delnais ir pridūrė: – Eime, pranešime akiniuočiui Hariui liūdną žinią.

Maletas niršo ir varstė Frostą lediniu žvilgsniu.

– Taigi asmenį, įtariamą nužudžius vaiką, palikote be priežiūros patalpoje, kur buvo žirklės ir virvelė? Palikote?

– Palikau, – atsakė inspektorius.

– Pareigūnas, turintis bet lašą sveiko proto...

– Taip, žinau, – Frostas pertraukė beprasmius viršininko priekaištus, – suklydau. Žinau, kad suklydau. Man to nelaimėlio pagailo. Jo motina merdėja.

– Jis tvirtina esąs nekaltas.

– Kripenas* irgi tvirtino esąs nekaltas. Visi mano suimami žmogžudžiai kartoja tą patį. Tai įprasta praktika.

Maletas įsakmiai mostelėjo ranka.

– Išklausiau kvotos įrašą. Kaip Viveris ir rašo, bauginote jį. Įtariamasis verkė.

– Jo prievartaujama mergaitė irgi verkė, galite neabejoti.

Skyriaus viršininkas sužaibavo akimis. Ne tokios reakcijos į priekaištus jis tikėjosi.

– Tragiškos aplaidaus, nevykusio, nekompetentingo tyrimo pasekmės.

– Jokio aplaidumo nebuvo, – atkirto Frostas. – Jeigu tas pašlemėkas nebūtų pasitempęs, jo nusikaltimus ramiai tirtume toliau. Jeigu būtų išaiškėję, kad nekaltas, – beje, šitas „jeigu" labai abejotinas, – būtume jį paleidę.

– Jeigu, jeigu, jeigu, – irzliai atšovė Maletas. – Suimtas nekaltas žmogus mirė kameroje. Dabar neatsiginsime žiniasklaidos.

– Nekaltas?! Šikau ant tokio nekaltumo! – neištvėręs pratrūko inspektorius. – Bjaurybė nužudė mergaitę, numetė vaiko lavoną pašiūrėje!

– Daugiau neturiu, ko pasakyti, – įraudęs iškošė

* Hawley'is Harvey'is Crippenas (1862–1910) – amerikiečių gydytojas, nuteistas mirties bausme dėl žmonos nužudymo. Jo byla laikoma viena garsiausių XX a. kriminalistikoje.

pro dantis skyriaus viršininkas. – Sulaikytojo mirtis bus tiriama, ir aš siūlysiu sustabdyti jūsų įgaliojimus.

– Širdingai dėkoju, – sarkastiškai nusišaipė Frostas, atstumdamas kėdę. – Akimirką buvau beišsigąstąs – pamaniau, kad mane palaikysite.

Jis išėjo trenkęs durimis, Maleto palydėtas tūžmingu žvilgsniu.

Seržantas Velsas pasimuistė ir pabraukė pirštu po kaklą veržiančia kieta naujų baltinių apykakle. Naujieji batai spaudė, bet suavėti senieji būtų netikę prie geriausios, ką tik išlygintos uniformos.

Buvo vos pusė devynių ryto, o Maletas jau sėdėjo savo kabinete kartu su jį atlydėjusiais pareigūnais iš valdybos – generaliniu inspektoriumi Beiliu ir vyresniuoju inspektoriumi Hopliu. Per priimamąjį pastarieji du pražygiavo, nesiteikę net pasisveikinti. Pažvelgęs į rūškanus jų veidus, galėjai pamanyti, kad kalėjimo viršininkas ir budelis eina paskutinį kartą žadinti pasmerkto nelaimėlio.

Subirbė vidaus ryšio telefonas, ir Velsui buvo liepta atnešti tris kavos. Maleto iš anksto perspėtas – tarsi jis pats, po velniais, nesusiprastų, – nerodyti aptrupėjusių emaliuotų puodukų, seržantas išpilstė kavą į porcelianinius, padėjo šiuos ant tokių pat lėkštučių ir nunešė į senąjį rąstų namelį. Vyresniųjų pareigūnų pokalbis iškart nutrūko. Visi trys tylomis žiūrėjo, kaip Velsas deda padėklą ant stalo, ten, kur Maletas buvo dūręs pirštu.

Seržantas ėmė trauktis atpakalias, neatsukdamas nugaros, lyg prieš jį sėdėtų karališkosios šeimos nariai. Tylą sutrikdė generalinis inspektorius

Beilis, stambokas, atsikišusiais antakiais.

– Seržantas Velsas, ar ne? Atsakingas už suimtuosius?

– Taip, pone, – guviai atsakė Velsas, nudžiugęs, kad pasitaikė proga pirm laiko pateikti savo versiją. – Tikrinau jį reguliariai. Viską dariau pagal taisyk...

Beilis nutraukė Velsą, numojęs ranka.

– Vėliau, seržante, vėliau pasiaiškinsite. Dabar mes geriame kavą.

Maletas rūsčiu žvilgsniu, kuris, jo nuomone, čia labiausiai pritiko, išsiuntė Velsą pro duris. Skubiai pasišalinęs seržantas nudūmė į Frosto kabinetą išskloti padėties.

Inspektorius sėdomis atsilošė ir su nuostaba nužvelgė naująją seržanto uniformą.

– Bilai, tai bent išsipustei! Ketini vakare pasiganyti?

Pats Frostas kaip nors čiustytis dėl vidaus tyrimo nė nemanė – vilkėjo vis tą patį nublizgusį kostiumą, ryšėjo taukuotą kaklaryšį.

– Džekai, juk tyrimas. Maniau, ir tu apsišvarinsi.

Frostas nuo švarko priešakio nubraukė pelenus.

– Jei nutars pakarti, nežiūrės, ar tu išsipustęs, ar ne.

Velsas nukėlė nuo kėdės bylas ir atsisėdo.

– Beilis ir Hoplis jau čia. Atrodo kaip tikri nevidonai.

– Valdyboje visi – nevidonai, – burbtelėjo inspektorius.

– Džekai, mums reikėtų suderinti versijas, – šimtąjį sykį pakartojo seržantas. – Matei, kaip apieškojau Viverį. Kameroje tikrinau jį reguliariai.

– Kas sekundę. Nebijok, jie trokšta mano kraujo

– ne tavo. Sakyk tiesą, tada tie nenaudėliai bus ne tokie budrūs.

Girgžtelėjo durys, ir abu pareigūnai atsigręžė. Į kabinetą, trindamas akis, žiovaudamas, įslinko visiškai nusigalavęs Morganas.

– Žiū, ką mums katė išvėmė! – šūktelėjo Frostas.

Droviai nusišypsojęs, Morganas išlemeno:

– Šefe, atsiprašau, vėluoju.

Vos linktelėjęs Velsui, jis priėjo prie savo stalo ir, iškratęs į delną, porą paracetamolio tablečių, nugurkė neužsigerdamas.

– Kur, po velnių, buvai vakar popiet? – griežtai paklausė inspektorius.

Nustebęs, kad viršininkas nežino, kur jis buvo, Morganas suraukė antakius.

– Kartu su kitais ieškojau mergaitės, – atsakė.

– O paskui? Mes tavęs paties turėjome ieškoti.

– Ieškodamas mergaitės, visai nusikamavau, tad jaučiausi nekaip. Čionai negrįžau. Nuvažiavau tiesiai namo, išgėriau skausmą malšinančių vaistų ir atsiguliau.

– Skambinau tau, – įsiterpė Velsas. – Siunčiau pas tave konsteblius. Jie vos durų neišgriovė. Niekas neįsileido.

– Ak tiesa, pasijutęs geriau, išėjau, – susigėdęs prisipažino Morganas. – Nakvojau kitur.

– Pas moterį? – paklausė Frostas.

– Ee... taip. – Konsteblis pasitrynė kaktą. – Ko gero, padauginome alkoholio.

– Ko gero, kitko irgi padauginote, – atrėžė inspektorius ir užsidegė cigaretę. – Tad sakai, nusikamavai, ieškodamas mergaitės?

– Nusikamavau, šefe.

Frostas pasklaidė pluoštą rotatoriumi padaugintų paieškos grupių ataskaitų.

– Seną pašiūrę ligoninės teritorijoje apieškojai tu?

Morganas, stengdamasis prisiminti, net antakius suraukė.

– Argi?

Inspektorius pamosavo jam prieš nosį popieriaus lapu.

– Pats pažymėjai kaip apieškotą.

– Jeigu pažymėjau, vadinasi, apieškojau. O kas atsitiko?

– Atsitiko šit kas: pašiūrėje, kurią tu taip stropiai išnaršei, mes radome mergaitę.

Konsteblis sumirksėjo ir taip energingai papurtė galvą, kad net susiraukė iš skausmo.

– Ne, šefe, tai neįmanoma, – pasakė.

– Taip, šefe, tai visiškai įmanoma, – piktai atkirto Frostas, – ten mergaitę ir radome.

– Na tuomet Viveris ją ten paliko po to, kai patalpa jau buvo išnaršyta.

– Matyt, jis – labai miklus, jei, tupėdamas kameroje, sugebėjo palikti stoginėje lavoną.

– Vadinasi, lavoną už jį numetė kas nors kitas.

– Padarė Viveriui paslaugą? Jis – vienišius, draugų neturi. Verčiau liaukis kraipęs uodegą. Ataskaitoje stoginę pažymėjai, nors neapieškojai.

Morganas atlaisvino kaklaraištį ir vėsindamasis pasitampė baltinius.

– Šefe, kažin ar apie tą pačią pašiūrę čia kalbame? Ankšta patalpa, trąšų maišai, ant sienos – lentyna...

– Taip, ta pati.

– Ieškojau ten, – primygtinai pakartojo konsteblis. – Mergaitės pašiūrėje nebuvo.

– O kai ieškojai antrą kartą?

– Antrą kartą? – suglumęs paklausė Morganas.

– Tau buvo liepta nuvažiuoti ten ir paieškoti dar sykį. – Inspektorius vėl pamosavo lapu. – Ataskaitoje pažymėti du kartai.

Konsteblis nudelbė galvą.

– Šefe, ieškoti antrą kartą nebuvo jokios prasmės. Patalpa mažytė, nieko ten nepaslėpsi. Mergaitės stoginėje nebuvo.

Velsas, kuris įdėmiai klausėsi pokalbio, pašaipiai prunkštelėjo. Morganas įpyko.

– Šefe, gal aš ir šūdo vertas, bet jeigu jau ieškau vaiko, ieškau uoliai. Visus maišus ten iškilnojau, visus iki vieno. Prisiekiu, mergaitės pašiūrėje nebuvo.

Frostas, pūsdamas dūmus pro šnerves, priekaištingai žiūrėjo į konsteblį.

– Viveris vakar pasikorė, – pasakė po pauzės. – Paliko raštelį, kad esąs nekaltas, į kapus jį nuvaręs aš.

Konsteblis atsilošė ir prasižiojęs išpūtė akis.

– O kad jį velniai!

– Taigi. Valdybos gestapas jau prisistatė tirti incidento. Tave irgi apklaus. – Inspektorius ištraukė stalčių ir paėmė flakonėlį su itin stipraus kvapo mėtiniais žirneliais. – Pačiulpk. Jeigu anie užuos alkoholį...

Morganas įsimetė vieną žirnelį į burną.

– Šefe, paklausykite, tą pašiūrę tikrai apieškojau. Mergaitės ten nebuvo. Bet jeigu jums tai padėtų,

galiu tyrėjams pasakyti, kad supainiojau pašiūres ir ataskaitoje pažymėjau visai kitą.

– Tu įsitikinęs, kad apieškojai?

– Šefe, šimtu procentų.

– Ar galėjo būti, kad lavono kaip nors nepastebėjai?

– Šefe, juk matėte tą patalpą. Nepastebėti ten lavono neįmanoma.

– Tokiu atveju reikalai komplikuojasi, – atsidusęs pasakė Frostas ir sumaigė nuorūką peleninėje. – Trenkia ekskrementais.

Užbirbė vidaus ryšio telefonas. Inspektorius mostu paragino atsiliepti Morganą. Skambino Maletas. Metas buvo Frostui keliauti į viršininko kabinetą.

Jis atsistojo ir, apsitampęs švarką, išlygino bent porą akį rėžiančių raukšlių.

– Kaip manote, – paklausė, – gal jų atjautą pelnyčiau, įsisegęs Jurgio kryžių?

– Būtinai įsisek, – patarė Velsas.

– Štai kokią rafinuotą gudrybę sumaniau. Pasakysiu jiems: „Atsiprašau, kad atėjau šlapia rankove – Jurgio kryžius buvo įkritęs į klozetą, teko išsigriebti."

– Na šitaip tikrai juos pavergsi, – atsakė seržantas ir po akimirkos pridūrė: – Sėkmės tau, Džekai.

– Ačiū. Juk neįsižeistum, jei, norint išlikti darbe, man tektų tave įskųsti?

Velsas vargais negalais išspaudė šypsenėlę. Ar Frostas juokauja, ar kalba rimtai, jis kaip visada nesuprato.

Rūsčioji trijulė sėdėjo prie Maleto raudonmedžio stalo tarsi karo lauko teisėjai. Frostui dingojosi, kad į jį tuojau bus atkištas kardas. Prisitraukęs kėdę, inspektorius atsisėdo.

– Prašau sėsti, – pasiūlė Maletas ir pristatė valdybos pareigūnus.

Kvosti teisiamąjį turėjo generalinis inspektorius Beilis. Jis įsmeigė į Frostą šaltą stingdantį Medūzos žvilgsnį, kurio veriami ištiždavo net užkietėję nusikaltėliai. Frostas, ir pats galįs žvilgsniu priveikti bet ką, maloniai nusišypsojo ir pasisveikino:

– Labas rytas.

Beilis linktelėjo vyresniajam inspektoriui Hopliui, šis paėmė bloknotėlį ir ėmė kažką užsirašinėti.

– Frostai, mielai būtume apsiėję be šitokio rūpesčio, – prašneko generalinis. – Šiemet tai jau penktas nuovadoje numiręs sulaikytasis... Kadangi gali išaiškėti, kad jis dar ir niekuo nenusikaltęs...

– Nusikaltęs, – įspraudė Frostas.

Beilis vėl pervėrė jį lediniu žvilgsniu ir lyg niekur nieko užbaigė frazę:

– Policijos viršininkui toks incidentas labai nepatiks.

Išsiėmęs kapšelį su tabaku ir pypkę, generalinis tyčia lėtai ją prikimšo ir uždegė. Pasinaudojęs proga, užsirūkė ir Frostas.

– Tikiuosi, neprieštaraujate? – mostelėjęs pypke, Maleto paklausė Beilis.

– Ne, ne, – skubiai atsakė skyriaus viršininkas ir, ašarodamas, mat aitrūs dūmai graužė akis, šiaip ne taip nusišypsojo.

– Mums pasiūlyta nedelsiant sustabdyti jūsų

įgaliojimus, – pasakė generalinis inspektorius.

– Šit kaip? – nusistebėjo Frostas ir pažvelgė į Maletą, kuris suskubo nusigręžti į langą.

– Bet per tą sumautą jūsų Jurgio kryžių galime prastai pagarsėti. Spauda nepraleistų progos parėkauti: JURGIO KRYŽIAUS ORDININKAS SUSPENDUOTAS! – ir panašiai. – Beilis dūrė į inspektorių pypkės kandikliu. – O policijos viršininkui tai labai nepatiktų.

– Ir man, – įterpė Maletas, energingai papurtęs galvą.

– Nenorime, kad jūsų apdovanojimas mums kenktų, jau verčiau juo pasinaudosime, – pasakė generalinis ir dėbtelėjo į Maletą, kuris, akimoju susiorientavęs, taip pat energingai sulinksėjo. – Oficialiai incidentas bus ištirtas vėliau – kol kas mes tik tariamės, kaip išvengti didesnių nuostolių. – Beilis ištiesė ranką ir Hoplis skubiai pakišo jam aplanką. – Aš užmečiau akį į bylą. Tasai Viveris neneigė, kad mergaitė buvo pas jį užėjusi ir kad ją fotografavo?

– Taip, jis prisipažino, kai radome paslėptas nuotraukas.

Beilis paskleidė fotografijas ant stalo ir ėmė baksnoti į jas pypkės kandikliu.

– Mergaitė nuoga, bet nuotraukų pornografinėmis nepavadinsi. – Sudėjęs jas atgal į aplanką, jis paklausė: – Pornografinių Viveris mėgino atsikratyti?

– Taip, – linktelėjęs atsakė Frostas.

– Tos nuotraukos iš esmės ir yra jūsų įkaltis prieš jį? Juk ant lavono ekspertai nerado nieko, kas susietų įtariamąjį su mergaitės mirtimi?

– Nieko. Bet, remdamiesi turimais įkalčiais, Viverį laikėme pagrindiniu įtariamuoju.

Generalinis inspektorius kažką neaiškiai numykė.

– Klausiausi jūsų kvotų įrašų, – tarė po akimirkos. – Bauginote jį, spaudėte, galų gale pravirkdėte. – Maletas nutaisė apvilto žmogaus išraišką ir, rodydamas, kaip smarkiai piktinasi nederamu Frosto elgesiu, pakratė galvą. – Aš dar ne taip būčiau tą išgamą iškvotęs, – toliau kalbėjo Beilis. – Galvą jam būčiau ištaškęs į sieną. – Skyriaus viršininkas apstulbęs sumirksėjo ir suskato, tegul ir nenoromis, pritariamai linksėti. – Bet būčiau pasirūpinęs, kad bjaurybė neturėtų jokių galimybių pasikarti, – dėstė generalinis. – Jeigu man jis būtų palikęs atsisveikinimo raštelį, tvirtindamas esąs nekaltas, būčiau, velniai rautų, pasistengęs, kad tas laiškutis tučtuojau išnyktų.

Maletas linksėjo vis vangiau. Beilis garsėjo netradiciniais darbo metodais, visi kolegos žinojo, kad nuosprendžiai daugumoje jo bylų būna grįsti pakištais įkalčiais. Frostas tylėjo. Matė, kad reikalai taisosi.

– Dabar aptarkime jūsų veiksmus ligoninėje. Palikote Viverį palatoje vienudu su motina, šitaip suteikdamas jam galimybę įsitaisyti galą virvės savižudybei.

– Nedovanotina, – įterpė Maletas.

– Dar ir kaip dovanotina, vyriausiasis inspektoriau, – paprieštaravo Beilis, lėtai į jį pasisukęs. – Viverio motina merdėjo. Frosto jautrumu mes galėsime neutralizuoti kaltinimus įtariamąjį bauginus. – Tada generalinis vėl kreipėsi į inspektorių: – Ar galime tikėtis, kad senolė pagaliau nusibaigė? Jos

mirtis mums būtų didžiulė paspirtis.

– Bendradarbiauti ji nelinkusi – vis dar kvėpuoja, – atsakė Frostas.

Beilis gūžtelėjo pečiais.

– Nieko tokio. Ką turime, tuo bylą ir grįsime. Taigi, skatinamas atjautos jausmo, jūs kelioms minutėms palikote įtariamąjį vienudu su mirštančia motina, bet jis, užuot atsidėkojęs, jūsų kilnumu tiesiog pasinaudojo. Jūs žinojote, kad nusižengiate taisyklėms, bet numanėte, kaip įtariamasis jaučiasi, nes ir pats esate patyręs netektį. – Generalinis inspektorius patenkintas dūrė pirštu į Hoplį. – Vyresnysis inspektoriau, būtinai užrašykite šį puikų niuansą.

Beilis nusišypsojo Maletui, šis atsakė tuo pačiu.

– Abejotinas mergaitės lavono radimas... – priminė Hoplis.

– Ak taip, bjaurus punktas, – linktelėjęs pasakė Beilis. – Kaip suprantu, mergaitė rasta kartą jau apieškotoje patalpoje, o Viveris tuo metu buvo nuovadoje, sulaikytas?

– Taip, – niauriai pripažino Frostas.

– Su atsakingu pareigūnu kalbėjote?

– Kalbėjau. Jis šimtu procentų įsitikinęs, kad, pirmą kartą patalpą apieškant, lavono ten nebuvo.

– Įžanginėje tyrimo fazėje mes linkę šio fakto nežinoti. Tikimės, kad atsakingasis pareigūnas savo versiją pakeis. Tuo pasirūpinti turėsite jūs.

Frostas neatsakė. Jeigu jie mano, kad tyla – pritarimo ženklas, tegul sau mano, pagalvojo jis.

Beilis užvertė aplanką.

– Ką gi, incidentą kol kas laikysime paslaptyje.

Kol ištarmės nepaskelbs koroneris, atsisveikinimo raštelio neviešinsime. Tikiuosi, iki tada spėsite ką nors suimti. – Tabako likučius iš pypkės jis iškratė į švarutėlę krištolinę Maleto peleninę. Inspektorius nuorūką įmetė ten pat. – Policijos viršininkas nenori jūsų, Frostai, prarasti. Skyriaus labui esate puikiai padirbėjęs. Ir jūsų išaiškintų nusikaltimų sąrašas įspūdingas.

– Dėkui kolektyvui, – įsiterpė Maletas.

– Suprantama, tai ir jūsų skyriaus viršininko nuopelnas.

– Matyt, tą dieną, kai jis bent ką nors gero nuveikė, buvau kur nors išvykęs, – sumurmėjo Frostas ir atsistojo. – Jei daugiau nieko...

– Luktelkite. – Beilis mostu paragino inspektorių atsisėsti. – Pastaruoju metu jūsų darbo rodikliai nekokie. Tiesą sakant, išvis prasti. Juos reikia gerinti. Dalį pareigūnų, kuriuos jūsų viršininkas buvo maloniai paskolinęs valdybai, grąžiname į skyrių, tad teisintis kadrų stoka nebegalėsite. Norime, kad prostitučių žudikas būtų suimtas, nelaukiant, kol dar ką nors nužudys. Mergaičių bylos tyrimą taip pat būtina užbaigti, ir kuo skubiau, velniai rautų.

– Suprantu, – vėl atsistodamas pratarė Frostas.

– Jei esama bent kokios galimybės apkaltinti Viverį...

– Jeigu jis nusikalto, – atsakė inspektorius, – apkaltinsiu.

Velsas pasibeldęs kyštelėjo galvą pro duris. Į bloknotą kažką rašęs Frostas galva parodė į kėdę.

– Laris, Garbanius ir Mou* nori, kad įvertinčiau tavo dievagojimąsi, esą reguliariai tikrinai Viverį. Kaip rašoma „sušiktas melagis“. Nuovados seržantas išsišiepė. Vidaus tyrimas jam nebegrėsė.

– Pas tave užsuko svečias, – tarė jis. – Sendis Leinas iš „Dentono aido“. Sako, reikalas svarbus.

– Kaip tau pasirodė – ar jis gali turėti cizų?

– Ką tik praėmė pakelį?

– Na tuomet vesk jį čionai.

Sendis Leinas, „Dentono aido“ vyresnysis korespondentas, įžengė į kabinetą, plevėsuodamas tamsiai mėlyno brūzguliais susegamo palto skvernais.

– Brrr, na ir speigas lauke, net dantys barška, – pasakė jis, atkišdamas Frostui pakelį. Įsikando cigaretę ir pats.

– Verčiau nesitikėk, kad dėl vienos sušnerkštos cizos nusižengsiu Valstybės paslapčių aktui, – atkirto inspektorius, lenkdamasis prie Leino pasiūlytos ugnelės. – Už mažiau nei dvi paslapčių niekada neišduodu.

Žurnalistas šyptelėjęs atsisėdo.

– Džene Briuer, – užsiminė. – Nužudytoji mergaitė...

– Na taip. O ką? – atsargiai paklausė Frostas.

– Žmonės šneka, kad ne Viveris ją nužudė.

– Nusikaltimą tiriame, ir Viveris tebėra pagrindinis įtariamasis... Bet ši informacija – ne spaudai.

Sendis išsiėmė iš palto kišenės stenografinę užrašinę ir atsivertė ženklų prikraigliotą puslapį.

– Ar Henrio Plamerio vardas ir pavardė tau ką nors sako? – pasiteiravo.

---

* Amerikiečių komikų trio „Trys pastumdėliai“ šou, scenoje, ekrane ir televizijoje rodytas 1925–1970 m.

– Aa, tas nukvakėlis. Nuolat bruka mums savo neapibrėžtas aiškiaregystes. „Lavoną rasite kažkur žalumoje po kažkokia mėlyne." Taigi jis gali būti bet kur pasaulyje, išskyrus Sacharą ir Šiaurės ašigalį.

– Plameris tvirtina mergaitę susapnavęs.

– Aš irgi sapnavau vieną mergaitę – gulėjo su manimi lovoje. Dar patariau jai nekalbėti, kai burna pilna. Ar kada pasakojau anekdotą apie vyruką, kuris apsivedė?

– Apie tą, kuris nebuvo matęs pornografijos? Pasakojai keturis kartus. Plameris sako galįs pasakyti apie mergaitę dalykų, kurių žiniasklaida neskelbė.

– Kokių dalykų?

– Klausyk, Džekai, trokštu apie tai parašyti. Jeigu aiškiaregys parodys jums lavoną, noriu išskirtinės teisės skelbti informaciją.

– Kokių dalykų? – vėl paklausė inspektorius.

– Pasak Plamerio, ant dešiniosios rankos mergaitė turėjo apyrankę. – Frostas nustėro. Vikė Stiuart iš tiesų dėvėjo apyrankę, bet žurnalistai to žinoti negalėjo. – Ar tai teisybė? – paklausė Leinas.

– Nekomentuosiu, – atsakė inspektorius ir savo ruožtu pasiteiravo: – Ar jis nepasakė, kokia ta apyrankė – auksinė, sidabrinė, su talismanais, kurie laimės vargšelei neatnešė?

– Plastikinė, su žaliais ir geltonais kiaukutais.

Frostas lėtai išpūtė dūmus. Apyrankė buvo kaip tik tokia. Šios informacijos niekas neviešino, tad žinojo ją vos keli žmonės.

– Kur tas kvėša dabar?

– Mano biure.

– Tempk jį čionai.

Laukdamas, kol Leinas parveš Plamerį, inspektorius nekantriai žingsniavo po kabinetą. Galų gale atsivėrė durys, bet įėjo ne žurnalistas, o seržantas Arturas Henlonas.

– Atėjo paštu, – pratarė jis, paduodamas nedidelį rudą vyniojamojo popieriaus voką.

Frostas dirstelėjo, kam šis adresuotas. Ant voko ranka buvo užrašyta:

KRIMINALISTUI,
TIRIANČIAM DŽENĖS BRIUER NUŽUDYMĄ
DENTONO POLICIJA

Inspektorius apčiuopė kažkokį apskritą daikčiuką. Atplėšęs voką, išėmė perpus perlenktą pigaus liniuoto popieriaus lapą. Tekstas buvo parašytas ta pačia ranka:

JŪS SUKLYDOTE. SUĖMĖTE NE TĄ ŽMOGŲ. LAVONAS STOGINĖJE UŽ LIGONINĖS. SAGA IŠ MERGAITĖS DRABUŽIO.

Frostas iškratė iš voko mėlyną sagą su trumpu juodo siūlo galiuku. Kai jis rado Dženę, mergaitės suknutėje kaip tik trūko sagos. Sprendžiant iš antspaudo, laiškas buvo išsiųstas iš centrinio pašto vakarykščiai, penkiolika po trijų. Inspektorius parodė tekstą Henlonui, šis greitai permetė jį akimis.

– Kad ir kas laišką siuntė, žinojo, kur yra lavonas, – pasakė seržantas.

– Patinka man žmonės, skelbiantys akivaizdžias

ištarmes, – atsakė Frostas. – Siųsk sagą ekspertams, pažiūrėsime, ar tokia kaip kitos. Turint galvoje, kaip man sekasi, turėtų būti tokia pat. – Jis suglumęs papurtė galvą. – Šit ko nesuprantu. Jeigu aš ką nors nužudyčiau, farams suėmus kitą žmogų, apsitriesčiau iš laimės. Tikrai nesistengčiau jo išteisinti.

– Gal mums pasitaikė sąžiningas žmogžudys? – spėjo Henlonas.

– Sąžiningi žmogžudžiai septynmečių mergaičių neprievartauja, – atšovė inspektorius.

Vos Henlonas išėjo, duris pravėrė Velsas.

– Na kaip, Džekai, norėtum pabendrauti su aiškiaregiu? – paklausė jis.

– Norėčiau pabendrauti su sekso ištroškusia šešiolikmete, turinčia šimtą atliekamų cigarečių. Neatstumčiau jos, net jeigu turėtų tik penkiasdešimt.

– Tuomet tau nepasisekė. Čia tik Sendis Leinas ir tas pakvaišęs būrėjas.

– Tegul užeina, – atsakė Frostas. – Tasai būrėjas giriasi galįs surasti Vikę Stiuart.

Plameris, šeštą dešimtį bebaigiąs sudžiūvėlis su išpuoselėta smailia barzdele ir tvido kostiumu, Frostui nepatiko iš pirmo žvilgsnio.

– Inspektoriau, anksčiau jūs mano gebėjimus niekinote, – išdidžiai prašneko aiškiaregys, – bet atėjote į protą. – Frosto pasiūlytos cigaretės jis atsisakė. – Alkoholis ir tabakas slopina dvasines galias. Manau, ir pats esate tai pastebėjęs. – Iš švarko kišenės Plameris išsiėmė aptrintą odinę piniginę, iš šios – laikraščio iškarpą su Vikės Stiuart nuotrauka. – Šią mergaitę nuolat sapnuoju, ji manęs šaukiasi. Juk nežinote, kur ji?

– Nežinau, – sumurmėjo inspektorius, o mintyse pridūrė – tu, drauguži, irgi nežinai. Neabejojo tik tuščiai gaištąs laiką, o juk tiek daug reikėjo nuveikti. Pavyzdžiui, išsiaiškinti, kieno tie sode rastieji griaučiai.

Plameris guviai pasitrynė delnus.

– Būkite toks malonus – man reikėtų viso Dentono plano. – Gavęs tokį, jis rūpestingai išlankstė ir paklojo ant Morgano stalo. Atsisėdęs ant konsteblio kėdės, kelis kartus giliai įkvėpė ir lėtai iškvėpė. – Šitaip aš apsivalau, – paaiškino. Frostas pasisuko į Leiną ir kilstelėjo antakius. Jo kantrybė pamažėle seko. Plameris, tai pastebėjęs, atjaučiamai nusišypsojo. – Inspektoriau, būkite kantrus. Tokių dalykų nepaskubinsi. – Leinui, kuris atrodė dėmesingesnis žiūrovas, aiškiaregys pasakė: – Šiąnakt sapnas buvo labai tikroviškas. Mergaitė šaukėsi pagalbos. – Plameris vaiko balsu sušuko: – „Gelbėkite! Maldauju, gelbėkite!“ – Dūręs pirštu į iškarpą, jis pasakė: – Jos veidą regėjau aiškiai. Šita pati.

Jei vyriškis tikėjosi palankios Frosto reakcijos, turėjo nusivilti.

– Kada rodys tikrą kiną? – paklausė inspektorius. – Peliukas Mikis man jau nusibodo.

Užsigavęs Plameris nusprendė nekreipti į jį dėmesio.

– Šokau iš lovos ir pajutau, kaip kažkas mane veste veda prie laikraščio, „Dentono aido“. Atsiverčiau ir išvydau štai šią nuotrauką... mergaitę iš sapno. Susitelkiau ir pajutau pagiežą, skausmą, žiaurumą. Mergaitę supo medžiai, žolė, lapai...

Aiškiaregys vėl pažvelgė į Frostą.

– Aha, vadinasi, reikia tik rasti tokią vietą, kur yra medžių, žolės, lapų, ir mergaitė – mūsų rankose. Labai ačiū, – pasakė inspektorius ir atsistojo, tuo parodydamas, kad pokalbis baigtas.

Plameris liko sėdėti.

– Jūs manimi netikite, ar ne, inspektoriau? – paklausė jis ir supratingai nusišypsojo. – Aš jūsų požiūrį pakeisiu. Gal turite kokį nors tos mergaitės daiktą? Ką nors tokio, ką ji tikrai yra lietusi?

Frostas atvertė bylą ir išėmė besišypsančios švarpladantės Vikės nuotrauką, kurią ji pati buvo parnešusi mamai.

– Nuostabu, nuostabu, – sušnibždėjo Plameris ir padėjo nuotrauką ant miesto plano. Tada užsimerkė ir ėmė siūbuoti į šalis. – Jaučiu ją... Ji valdo mano ranką. Sako: „Aš čia, aš čia." – Aiškiaregio pirštas sudrebėjo ir nusileido ant plano. – Čia! Štai čia, inspektoriau, rasite mergaitę.

Plameris atsimerkė ir triumfuodamas nusišypsojo Frostui. Šis pasilenkė pažiūrėti, kur įbestas aiškiaregio pirštas. Jis rodė į nedidelį Dentono miško sklypelį, naujojo greitkelio atkirstą nuo pagrindinio masyvo.

– Mat kaip gražu, – suniurzgė inspektorius. – Ten mergaitės ieškojome jau tris sykius, kartą iš jų – su šunimis. Nieko neradome. – Pagriebęs nuo stalo, Frostas bet kaip sulankstė planą. – Galite sveikas keliauti, laiko sugaišau užtektinai.

– Aš važiuosiu su juo, – pasakė Leinas. – Jei rasime mergaitę, būsi apsijuokęs negyvai.

– Apsijuokti aš papratęs, – atkirto inspektorius ir nusikabino nuo gembinės apsiaustą. – Na gerai,

važiuokime, tik greičiau. – Atidaręs duris, Morganui jis sušuko: – Valstietuk, duokš automobilį! Važiuojame medžioti lavonų!

Aukštoje šlapioje žolėje jų kelnės kaipmat iki kelių permirko, o gūsingas vėjas pasistengė sustingdyti jas į ledą. Iš pagrindinio tako Plameris nusivedė palydovus į tankmę. Jie klampojo, supami girgždančių ir traškančių medžių. Siuto suimti Frostas ir Morganas susižvalgė. Buvo akivaizdu, kad aiškiaregys, sulig kiekvienu žingsniu vis labiau niunkantis, beviltiškai pasiklydo. Jiems už nugarų nė akimirkos netilo miško juostos menkai slopinamas greitkelio gausmas. Sendis Leinas kiūtino, nuo kitų šiek tiek atsilikęs, atkakliai vengdamas Frosto žvilgsnio.

– Gal, priėję Edinburgą, galėsime stabtelėti? – sarkastiškai paklausė inspektorius.

– Atsiprašau, – pasakė įraudęs Plameris. – Turėtumėte suprasti, tai ne tiksliųjų mokslų sritis.

– Kai dūrėte pirštu į planą, buvo pasiutusiai panašu į tikslųjį mokslą, – atrėžė Frostas. – Tą vietą, kur esą garantuotai turėjome mergaitę rasti, praėjome prieš dešimt minučių.

– Ji kažkur čia. – Aiškiaregys nė neketino nusileisti. Sustojęs, lėtai kraipydamas galvą, jis apsidairė. – Ne... Atsiprašau... Nesuprantu... Kažkas negerai.

– Aš pats kaltas. Nereikėjo su jumis važiuoti, – pasakė inspektorius. Veltis į abipusius kaltinimus jis nenorėjo. – Grįžtame.

Nenuvažiavus nė mylios, Plameris, kuris paniuręs smaksojo pro langą, staiga šūktelėjo:

– Sustokime!

Morganas prie vairo klausiamai dirstelėjo į Frostą.

– Na ko dar? – suburbleno šis.

Aiškiaregys persikreipęs pažiūrėjo atgal ir parodė į pavienį medžių guotą kitoje kelio pusėje.

– Ji ten! – sušuko akivaizdžiai susijaudinęs.

– Atrodo, ta mergaitė mėgsta paklaidžioti, – suniurnėjo inspektorius.

– Ji ten! – pakartojo Plameris. – Tikrai. Girdžiu ją šaukiant: „Aš čia... Aš čia..."

Atsidusęs Frostas liepė Morganui apsisukti ir pavažiuoti iki nurodytosios vietos.

– Paskutinis sumautas šansas, – priminė jis aiškiaregiui.

Visi keturi vėl klumpino vingiuotu, purvinu taku, brido per šlapią žolę; Plameris, įsijaudrinęs, atstatęs barzdelę, žibančiomis akimis, tarytum triušį užuodęs šuo, pirmas veržėsi į priekį. Galų gale sustojo ir palaukė kitų.

– Mergaitė visai arti. Jaučiu virpesius, – pasakė.

– Jei būsime tik bergždžiai gaišę, pajusite užpakaliu mano bato nosį, – pagrasino jam Frostas.

Takas pastebimai siaurėjo, krūmai abipus jo taip ir taikėsi šakomis iškabinti ieškotojams akis. Plameris perkreiptu, lyg iš nežmoniško skausmo, veidu staigiai sustojo ir sušnibždėjo:

– Jaučiu mergaitės kančią, šaukia kamuojama jos siela.

– Tad eikite, eikite! – paragino jį Frostas. – Mes – iš paskos.

– Toliau eiti negaliu, – papurtęs galvą, atsakė

aiškiaregys ir rodydamas pridūrė: – Inspektoriau, ji už antai tų krūmų.

Frostas prasispraudė pro jį ir, čaižomas dygliuotų šakų, ėmė brautis per krūmyną. Staiga suraukė nosį. Kvapas buvo nemalonus. Iš pradžių silpnas, bet tuojau pat tvokstelėjo kaip reikiant. Tokį tvaiką inspektorius buvo uodęs daugybę sykių. Šitaip šleikščiai, troškiai galėjo dvokti tik mirtis. Yrantis kūnas.

– Morganai, eikš čionai! – sušuko Frostas. – Sendi, tu lieki su Plameriu!

Praskyręs šakas, jis išlindo į mažytę žolės prižėlusią laukymę ir sustojo. Iš paskos sekęs Morganas vos neatsitrenkė į inspektorių.

– Šūdienė! – sušnypštė šis.

– Kas nutiko, šefe?

Frostas parodė į išpurtusį aštuonmetės mergaitės lavoną permirkusiais drabužiais. Konsteblis užsimerkė ir nusisuko.

– Maniau, čia ieškota, – pratarė po akimirkos.

– Tris kartus, – atsakė inspektorius. – Tikriausiai ji čia numesta vėliau.

– Kas ten dedasi?! – sušuko Leinas už krūmų.

– Likite ten! – paliepė Frostas. – Ateiname!

Abu pareigūnai, labai atsargiai žengdami savo pačių pėdomis, kad nesunaikintų aukštoje žolėje galbūt likusių įkalčių, grįžo pas anuodu.

– Radote, ar ne? – paklausė savimi didžiai patenkintas Plameris.

Frostas pervėrė jį lediniu žvilgsniu.

– Taip, radome, tik radinys mūsų, priešingai nei jūsų, nenudžiugino. – Morganą inspektorius

nusiuntė į automobilį kviesti tyrimo grupės, o pats suėmė už rankos Leinui, kuris jau graibėsi mobiliojo, ir, pasivedėjęs į šalį, sukuždėjo: – Sendi, neskubėk. Kūnas dar neatpažintas, taigi kol kas sakykime, kad radome lavoną, ir tiek. Kol nepranešiau naujienos mergaitės motinai, nedrįsk pas ją siųsti diskretiškųjų savo reporterių. Žinau, kaip skausmingai moteris sureaguos į žinią. Ir galiausiai – nieku gyvu neminėk Plamerio.

– Džekai, nejuokauk, – pasipiktino laikraštininkas. – Už išskirtinę teisę skelbti informaciją nemažai sumokėjome. Plameris – mūsų sensacija.

– Ką?! – žioptelėjo apstulbęs inspektorius.

– AIŠKIAREGYS RADO DINGUSIOS MERGAITĖS LAVONĄ – apie tokią antraštę kiti gali tik pasvajoti. Suplojome 5 000 svarų už išskirtinę teisę.

– Nutylėjai, – papriekaištavo Frostas. – Jei būčiau žinojęs, nė už ką nebūčiau prasidėjęs.

– Ir nebūtum mergaitės radęs.

– Klausyk, Sendi, man nusispjauti, kiek tu šitam pasipūtėliui sumokėjai. Jis ne toks gudrus, koks įsivaizduoja esąs. Kur lavonas, Plameris žinojo, ir ne sušikta aiškiaregystės dovana jam tai pakuždėjo. Apsukruolis turės atsakyti į daugel klausimų.

– Tad aiškiaregyste tu netiki?

– Netikiu. Netgi tokia, už kurią paklojami nususę penki tūkstančiai svarų. Šunsnukis *žinojo,* kad mergaitės palaikai guli čia, ir jis ką tik tapo pagrindiniu įtariamuoju.

13

Aplink lavoną pastatytoje brezentinėje palapinėje nemaloniai dvokė, bet Draisdeiliui tai buvo nė motais. Išniręs laukan, Frostui jis pasakė:

– Nužudyta, žinoma, kažkur kitur, čia atvežta jau negyva.

– Kiek laiko čia išgulėjo? – paklausė inspektorius, vildamasis, kad lavonas pakrūmėje buvo numestas po to, kai jie išnaršė teritoriją.

– Nežinant, kokiomis sąlygomis kūnas pirmiau laikytas, sunku pasakyti. Spėčiau, kad dvi ar tris savaites.

– Kokiomis sąlygomis laikytas?

– Įtariu, kad, prieš atvežant čionai, lavonas buvo kaip reikiant užšaldytas.

– Kaip reikiant užšaldytas? – paklausė Frostas. – Rupūžėle!

Šaldyklė Viverio namuose vaiko lavonui laikyti buvo pernelyg maža. Inspektorius nutarė reikėsiant patikrinti, koks Plamerio šaldytuvas.

– Jeigu mergaitė nužudyta netrukus po to, kai dingo, – toliau kalbėjo Draisdeilis, – irimo požymių turėtų būti gerokai daugiau. Konkrečiau galėsiu pasakyti atlikęs skrodimą. Nors darbo grafikas labai įtemptas, skrosiu šiandien, antrą valandą, Dentono ligoninės lavoninėje.

– Atvažiuosiu, daktarėli, – pažadėjo Frostas.

Išgirdęs tą „daktarėli", Draisdeilis kassyk susiraukdavo. Storžieviško inspektoriaus familiarumo jis nepakentė.

Kai patologas išvažiavo, savo valandos kantriai laukę Hardingas ir jo ekspertai sulindo į palapinę.

Suviauksėjo Frosto mobilusis. Iš nuovados skambino Maletas.

– Radote mergaitę?

– Taip. Išprievartauta ir pasmaugta, kaip ir Dženė.

– Nusikaltėlis tas pats?

– Tikiuosi, po galais. Vieną žudiką, ir tat sunku sučiupti, neduokdie, reikėtų ieškoti dviejų.

– Kaip suprantu, Plamerį sulaikėte. Vadinasi, pripažįstate, kad Viveris buvo nekaltas?

– Nepripažįstu. Manau, Viveris ir Plameris veikė kartu. Kai Viveris buvo suimtas, aiškiaregys galėjo palikti Dženės lavoną stoginėje ir pasiųsti laišką su saga.

– Hmm... – nepatikliai numykė Maletas. – Būtų gerai, kad paskubėtumėte. Girdas apie tai, kad sulaikėme įtariamąjį, jau pasklidęs, žiniasklaida reikalauja informacijos. Šit kas dar. Man skambino vyresnysis inspektorius Prestonas iš Beltono skyriaus. Jis pyksta. Nesulaukia jūsų žadėtos medžiagos iš prostitutės nužudymo bylos.

– O kad jį skradžiai! Net keista: kai koks nors šunsnukis pasikaria kameroje, visa kita išdulka iš galvos. Išsiųsiu popierius, kai tik grįšiu į nuovadą.

– Taip ir padarykite. Netesėdamas žodžio, teršiate gerą skyriaus vardą. Ar mergaitės tėvams jau pranešta?

– Kol kas ne, – atsakė Frostas, čiupinėdamas

nuo nužudytosios rankos numautą plastikinę apyrankę. Tikėjosi, kad tėvai patvirtins, jog ji – Vikės. Rodyti jiems suirusio kūno jis nenorėjo. – Tas malonumas manęs dar laukia.

– Kai ištisas savaites kamavo nežinia, jiems gali netgi palengvėti, – pasakė Maletas.

– Na taip, – su kartėliu atkirto inspektorius. – Gal mes dar imsime laidyti sąmojus.

Jis išjungė ryšį ir įsidėjo telefoną į kišenę. Atidėlioti nebebuvo prasmės, tad sėdo į automobilį ir išvažiavo pas žuvusiosios tėvus.

Duris atidarė Vikės motina. Pamačiusi inspektorių atvažiuojant, ji nekantravo išgirsti gerą naujieną – mergaitė sveika gyva, atsirado. Vos pažvelgusi Frostui į veidą, moteris griebėsi už širdies. Suprato iš karto. Inspektorius liūdnai palingavo galvą. Motina prisivertė paklausti:

– Vikė?

Jis kinktelėjo.

– Nebėra? – tarstelėjo ji, purtydama galvą, nenorėdama patikėti tuo, ko inspektorius dar net nepasakė.

Frostas vėl linktelėjo. Tokiais atvejais jis visada atsiribodavo, kad jausmai neapimtų, bet šį kartą vos tvardėsi nepravirkęs.

Moteris tvirtai apglėbė inspektorių ir sukuždėjo:

– Vargšelis. Taip stengėtės, tiek vilčių dėjote.

Nužudytosios mergaitės motina guodė Frostą kaip vaiką.

Svetainėje vyras ją apkabino, ir taip ilgai gniaužtos ašaros pasiliejo upeliais. Iš nuotraukos ant židinio, tos pačios, kurią policija panaudojo plakatėliams spausdinti, tėvams šypsojosi duktė.

Frostas išsiėmė iš kišenės žalią plastikinę apyrankę ir paklausė:

– Vikės?

Mergaitės motina paėmė apyrankę, palaikė ant delno ir linktelėjusi pratarė:

– Taip...

Ištarti dukrelės vardo ji neįstengė. Sugniaužusi apyrankę, priglaudė prie ašaroto skruosto.

– Mums jos dar reikės, – kuo švelniau pasakė inspektorius.

Apyrankę jis paėmė, tik atgniaužęs nelaimingajai motinai pirštus.

– Ar mūsų duktė kankinosi? – paklausė tėvas.

– Ne, – nedvejodamas pamelavo Frostas. – Nesikankino.

– Ar nusikaltėlį sučiupsite?

– Sučiupsime, – atsakė inspektorius. – Prižadu jums. Mes jį sučiupsime.

Draisdeilis pažvelgė į didelį laikrodį ant plytelėmis aptaisytos lavoninės sienos ir susiraukė. Buvo dešimt po dviejų. O juk jis Frostui aiškiai pasakė, kad skrodimas lygiai antrą. Ir še – dabar turi laukti, kol inspektorius malonės prisistatyti. Teks rašyti skundą.

Trinktelėjo durys, nugriaudėjo skambus juokas. Patologas kietai sučiaupė lūpas. Jam net nereikėjo atsigręžti – kas įėjo pro duris, žinojo ir šiaip.

– Inspektoriau, man teko jūsų laukti.

– Buvau pas mergaitės tėvus, – atsakė Frostas, užsimesdamas žalią lavoninės chalatą, su kuriuo visada jausdavosi kvailai. – Vizitas – ne iš tų, kuriuos gali kada panorėjęs nutraukti.

Su inspektoriumi atvažiavęs konsteblis Morganas vilkdamasis chalatą susipainiojo. Draisdeilio asistentei, padėjusiai susirasti rankoves, jis maloniai nusišypsojo.

– Jei pagaliau pasiruošę... – suburbėjo patologas, užsimaukšlino medicinines pirštines ir nužvelgė lavoną lyg valgytojas – patiekalus ant pietų stalo. Jam už nugaros su paruoštu fotoaparatu kantriai lūkuriavo nusikaltimo vietos tyrėjas, vilkįs tokį pat žalią chalatą kaip ir kiti. Virš galvų tingiai besisukančios didžiulės vėdintuvo mentės troškų dvoką vėtė menkai.

Frostas nudelbė akis į grindų plyteles. Jo mintys klaidžiojo kitur. Už cigaretę būtų atidavęs būsimą apgailėtiną pensiją. Be būtino reikalo stebėti patologo darbo inspektorius nenorėjo. O Morganas neįstengė atplėšti akių nuo blondinės Draisdeilio padėjėjos. Pastebėjusi konsteblio žvilgsnį, ji nurausdavo ir, panarinusi galvą, įnikdavo dar įnirtingiau stenografuoti viršininko pastabas.

– O!.. – išsprūdo patologui. Frostas pakėlė akis. Mergaitės burną tyrinėjantis Draisdeilis ištraukė iš jos drėgną gniutulą. – Tualetinis popierius... Burna buvo užkimšta... kaip ir anai mergaitei, – pasakė jis.

– Tasai pyderas savo įpročių nekeičia, – pakomentavo inspektorius, kai gniužulas įdribo į nusikaltimo vietos tyrėjo laikomą plastikinį indelį.

– Kaip ir ana mergaitė, šita prieš mirtį išprievartauta. Abiem atvejais nusikaltėlis pasinaudojo prezervatyvu, taigi DNR neaptiksime. – Draisdeilis, paėmęs skalpelį, ruošėsi perrėžti lavonui priešakį. Frostas nusigręžė. Šios skrodimo dalies jis itin nemėgo. Net Morganui neberūpėjo asistentė – konsteblis pažaliavęs sėdėjo ant taburetės atokiau ir nosine šluostėsi kaktą. – Inspektoriau, ar galėčiau tikėtis jūsų dėmesio? – irzliai paklausė patologas. Frostas atsisuko. Draisdeilis kažką įmetė į specialų indą ir atkišo inspektoriui pažiūrėti. Drumzliname skystyje plūduriavo rudi gabalėliai. – Tai, kas valgyta prieš pat mirtį, – paaiškino patologas. – Tikriausiai saldainis... tąsiukas ar panašus.

Inspektorius nauriai linktelėjo. Saldainiuką pasmerktajai mergaitei tasai galvažudys duodavo kaskart.

Vėdintuvui darbuojantis vis vangiau ir bergždžiau, Draisdeilis pjaustė, raižė, svėrė, bet nieko svarbaus aptikti nepavyko. Galų gale baigęs darbą, patologas kriauklėje nusiplovė rankas, o lavoninės darbuotojas pasistengė daugmaž padoriai užsiūti kūną.

– Galėtų bent normalaus muilo įsigyti, – kaišdamas nagus, subambėjo Draisdeilis. – Inspektoriau, mano išvados tokios pat kaip ir anuo atveju. Mergaitei užkimšta burna, ji išprievartauta ir pasmaugta rankomis. Paskui kūnas laikytas neigiamos temperatūros sąlygomis, tikriausiai buitinėje šaldyklėje. Kada ištiko mirtis? – Patologas gūžtelėjo pečiais. – Kadangi laikymo sąlygų tikrai nežinome, galiu tik spėti. Manau, prieš devynias ar dešimt savaičių.

– Taigi maždaug tuo metu, kai ir dingo, – atsiduses pasakė Frostas. – Ačiū, daktarėli.

Inspektorius mostelėjo konstebliui, kuris, jau atsigavęs, flirtavo su asistente. Pareigūnai nusivilko žaliuosius chalatus, sumetė juos į šiukšlinę, išskubėję į lauką, su malonumu įkvėpė gaivaus, vėsaus oro, o susėdę į automobilį užsirūkė.

– Šefe, skrodimas man – bjauriausia darbo dalis, – pasakė Morganas.

– Iš tiesų, tikrinti, ar kekšė nieko neslepia kelnaitėse – daug maloniau, – pritarė Frostas, patogindamasis ant keleivio sėdynės.

Paleidęs variklį, konsteblis prisipažino:

– Ilgakojės blondinės – mano silpnybė, šefe. Su Draisdeilio asistente mielai sugulčiau.

– Organų ji, ir be taviškių, tiek prisižiūrėjusi... – atsakė inspektorius.

Grįžęs į nuovadą, Frostas nedelsdamas susikvietė tyrimo grupę.

– Apieškosime Plamerio namus. Gal rasime vaikų pornografijos ar dar ko nors, kas sietų jį su Viveriu. Šio namus taip pat reikia išnaršyti. Pažiūrėsime, gal jį savo ruožtu kas nors sieja su Plameriu. – Nespėjęs išeiti iš žmogžudysčių tyrimo kambario, inspektorius šį tą prisiminė. – Prieš pat nužudoma Vikė valgė tąsiukus. Taigi Plamerio namuose gali būti saldainių ar bent pakuočių. – Vos išėjęs Frostas grįžo ir paliepė prie telefono budinčiai konsteblei padauginti nužudytųjų prostitučių bylų medžiagą ir išsiųsti į Beltono skyrių. Prisiminęs dar vieną svarbią detalę, inspektorius grįžo trečią

kartą. – Jei Plamerio namuose rasite pigaus laiškinio popieriaus ir vokų, siųskite ekspertams. Tegul palygina su anoniminiu laišku, kuriuo buvo atsiųsta saga.

Pakeliui į savo kabinetą Frostas sutiko Bilą Velsą.

– Plameris reikalauja paaiškinti, kodėl jis sulaikytas, – pasakė seržantas.

– Juk skelbiasi esąs nupiepęs aiškiaregys, tad tegul pats ir susigaudo, – atšovė inspektorius. – Netrukus su juo pasišnekėsiu.

Gautieji dokumentai – daugiausia prostitučių pareiškimai apie keistai besielgiančius klientus – vėl vos tilpo į dėklą ant Frosto stalo. Deja, informacija atrodė ne itin perspektyvi. Sučirškė vidaus ryšio telefonas. Skambino vyresnysis ekspertas Hardingas.

– Inspektoriau, dėl Vikės Stiuart. Ar mergaitė turėjo šunį?

– Neturėjo, – atsakė Frostas ir, prispaudęs ragelį skruostu prie peties, užsidegė cigaretę.

– O Viveris?

– Irgi ne. Kodėl klausiate?

– Ant Vikės drabužių radome juodų šuns šerių. Suraskite šunį, o mes įrodysime, kad plaukai – jo.

– Pamėginsiu, – prižadėjo inspektorius.

Padėjęs ragelį, jis valandėlę, lūpomis kraipydamas cigaretę, mąstė. Sužibo šiokia tokia viltis. Vis dėlto Frostas suvokė, kad šuns šeriai ant mergaitės drabužių galėjo patekti bet kur. Jis paskambino Henlonui.

– Arturai, kai tik Vikė dingo, apklausei jos bendramoksles. Ji pas jas užeidavo. Ar kuri nors tų mergaičių turi juodą šunį?

Akimirką pagalvojęs Henlonas atsakė:

– Dvi turi. Viena – juodą su baltumais spanielį, kita – visiškai juodą mišrūną.

Frostas nusivylė. Kita vertus, dabar bent žinojo, kad šuns plaukus, kaip žudiką tikėtinai demaskuosiantį įkaltį, galima atmesti.

– Nuvažiuok pas tas mergaites, – paliepė seržantui, – paimk abiejų šunų gaurų ir nusiųsk ekspertams.

Inspektorius dar patraukė dūmą, tada užgnybė cigaretę ir, pasišaukęs į pagalbą Morganą, nuėjo į kvotos kambarį draugiškai pasišnekučiuoti su Plameriu.

Iš įsiūčio Plameriui net barzda pasišiaušė.

– Tikiuosi, suprantate, kad nepagrįstas suėmimas gali brangiai jums kainuoti. Aš skųsiuosi. Tai nedovanotina!

Frostas apsimetė užsigavęs.

– Pone Plameri, tik noriu šio to paklausti. Suprantama, kad tikėjausi jūsų pagalbos. Juk be jūsų gal nė nebūtume mergaitės radę.

Plameris, kiek atlyžęs, atsisėdo.

– Jei tikrai galėčiau dar kuo nors padėti...

Inspektorius dėkodamas šyptelėjo, prisitraukė kitą kėdę ir nykščiu parodė į Morganą.

– Šit mano kolega, pone, nelabai susigaudo, kas nutiko. Lėto mąstymo, mat velsietis. Gal galėtumėte jam paaiškinti?

– Žinoma. Pasistengsiu, – atsakė Plameris ir klausiamai pažvelgė į konsteblį. Šis savo ruožtu bukai spoksojo į Frostą, nenumanydamas, ko viršininkas iš jo tikisi.

– Pone Plameri, mano kolega nesupranta, – pasakė inspektorius, – kaip galėjote šitaip apsirikti. Teigėte, kad, remdamasis ypatingaisiais savo gebėjimais, tiksliai nurodysite, kur yra mergaitė, bet suklydote per gerą mylią.

Aiškiaregys pasipašiojo barzdą ir šyptelėjęs atsakė:

– Deja, inspektoriau, šito paaiškinti jums negaliu. Mano gebėjimai man nepavaldūs.

– Suprantu, – kinktelėjęs tarė Frostas. – Panašiai kaip kad šlapimo pūslė kartais būna nepavaldi žmogui. – Palinkęs į sulaikytąjį, inspektorius, lyg koks sąmokslininkas, sukuždėjo: – Šit kokia bėda, pone, mano kolegos požiūris į žmones – labai negatyvus. Jo nuomone, kur yra mergaitė, jūs žinojote tik todėl, kad pats ir palikote lavoną miške.

Plameris, žaibuodamas akimis, sušuko:

– Nesąmonė! Jūs mane užgauliojate!

Frostas pagrūmojo Morganui pirštu.

– Matai, supykdei džentelmeną. Sakiau, kad taip bus.

– Atsiprašau, – sumurmėjo konsteblis, žaisdamas pagal inspektoriaus taisykles.

Šis nusišypsojo Plameriui ir sušnibždėjo:

– Aš jam sakiau, jeigu mergaitę būtų nužudęs ponas Plameris, jis ir be žemėlapio žinotų, kur guli jos lavonas.

– Na taip! – atrėžė aiškiaregys.

– Žinote, ką tas įžūlėlis atsakė? – paklausė Frostas. – Ogi, kad jūs tikriausiai labai gražiai išmetate lavonus, bet visiškai nesiorientuojate žemėlapyje.

– Inspektoriau, ar tai – kaltinimas? – įraudęs sušnypštė Plameris.

Frosto draugiškumo staiga neliko nė ženklo.

– Jūs žinojote, kur lavonas, ar ne? Tik šiek tiek painiojotės – tikriausiai todėl, kad išmetėte tamsoje.

– Kaip jūs drįstate! – Sulaikytasis tvojo kumščiu į stalviršį. – Ateinu jums padėti, o turiu klausytis absurdiškų kaltinimų...

– Jei miške mergaitės nepalikote, kaip žinojote, kur jos ieškoti?

– Aš apdovanotas aiškiaregystės gebėjimu, – atkirto Plameris. Jo akys sužibo. Atsistojęs vyriškis virpančiu pirštu dūrė į inspektorių ir iškilmingai, lyg Dievo siųstas apreiškėjas, ištarė: – Neseniai jūs patyrėte skaudžią netektį.

– Teisybė, – atšovė Frostas. – Vakar nugaišo mano žiurkėnas. O dabar sėskite ir liaukitės mus mulkinęs. – Luktelėjęs, kol sulaikytasis atsisės, jis pridūrė: – Pone Plameri, asmeninis mano gyvenimas – prieinamas viešai, gana peržvelgti laikraščius.

– Laikraščiai man nereikalingi, – atsakė aiškiaregys. – Informacija ateina vidiniais virpesiais. Lyg kažin kas slėpiningas manyje užgrotų...

– Už grotų jūs atsidursite greitai, – rėžė inspektorius. – Nužudėte Vikę Stiuart, paskui slėpėte lavoną.

Plameris prisikišo Frostui prie pat veido.

– Kaip drįstate! – sušnypštė. – Vieną nekaltą žmogų jau nuvarėte į kapus. Manote, ir mane nuvarysite? Neišdegs! Vargšės mergaitės kūną pirmą kartą pamačiau, atvedęs prie jos jus. Be advokato daugiau į jokius klausimus neatsakinėsiu.

– Tai jūsų teisė. – Inspektorius atsistojo ir tvarkingai sudėjo popierius į aplanką. – Paskutinis klausimas, ar turite šunį?

– Turiu. O ką? – suraukęs kaktą, paklausė Plameris.

– Jūsų šuo – juodas. Na, kaip įvertinsite aiškiaregiškus mano gebėjimus?

– Taip, mano šuo – juodas...

Frostas lipšniai nusišypsojo.

– Ant lavono radome šuns šerių. Jie negali būti jūsiškio, juk sakote mergaitės anksčiau nė akyse nematęs, bet aš noriu galutinai įrodyti, kad jūs nekaltas, todėl vienas, kitas jūsų šuns plaukas bus perduotas ekspertams ištirti. – Aiškiaregys staiga išbalo kaip popierius. Inspektorius susirūpinęs paklausė: – Pone, ar gerai jaučiatės?

Plameris mostelėjo suglebusia ranka.

– Ačiū, jaučiuosi kuo puikiausiai.

Vis dėlto į puikiai besijaučiantį žmogų jis nė mažž nepanėšėjo.

– Gerai, – pasakė Frostas. – Tada parūpinsime jums advokatą.

– Na kaip? – per priimamąjį skubančio inspektoriaus paklausė seržantas Velsas.

Frostas patenkintas išsišiepė.

– Prisidirbęs iki ausų. Išplauk Viverio kamerą ir atimk iš Plamerio visas virves.

– Kas nuveikta? – pasidomėjo Maletas. Frostas kažkur važinėjo, radinėjo lavonus, stebėjo skrodimus, kvotė įtariamuosius, tik skyriaus viršininko niekaip nesiteikė informuoti. – Ilgiau prieš žiniasklaidą neatsilaikysiu.

– Tikiuosi, popiet galėsiu Plamerį apkaltinti, –

atsakė inspektorius. – Tik laukiu, kol ekspertai ištirs šuns plaukus.

Jis trumpai apsakė viršininkui padėtį. Tas išsyk nušvito.

– Puiku! Pernelyg daug žmogaus darbo valandų jau išeikvota šiai bylai. Šiandienėje ataskaitoje viską surašysite, ar ne?

– Žinoma, – įtaigiai pamelavo Frostas. Paikam popierizmui jis neturėjo laiko.

– Be to, dar nesulaukiau vakarykštės jūsų ataskaitos.

– Kai mane išsikvietėte, viršininke, kaip tik ją ir rašiau, – atsakė inspektorius. – Negaliu užbaigti darbo, kai nuolat kas nors trukdo.

Maletas puikiai žinojo, kada jam patogiau pavaldinių replikų negirdėti.

– Po pusvalandžio noriu matyti ataskaitą, – nukirto vyriausiasis inspektorius ir, pakėlęs ragelį, ėmė rinkti valdybos numerį.

Grįžęs į kabinetą, Frostas iš gautų dokumentų dėklo gelmių išgriebė ataskaitos blanką ir greitosiomis peržvelgė. Į jį derėjo surašyti visus dienos duomenis: žmogaus darbo valandas, viršvalandžius, išlaidas... Apačioje buvo išspausdinta pastaba: PRITRŪKUS VIETOS, RAŠYTI Į KITĄ BLANKĄ.

– Vietos čia – per akis, – sumurmėjo inspektorius, brūkštelėjo įstrižai lapą: VISI DARBAI PADARYTI – ir įmetė jį į peržiūrėtų dokumentų dėklą.

Subirbė telefonas. Skambino ekspertai.

– Inspektoriau, ištyrėme šuns plaukus. Atsakymas – teigiamas.

– Nuostabu! O žmonės dar sako, kad iš jūsų nėra

jokios naudos. – Frostas iškėlęs parodė Morganui nykštį ir siektelėjo rašiklio. – Klokite.

– Ant mergaitės drabužių rasti šeriai neabejotinai sutampa su trečiojo pavyzdžio šeriais.

Inspektorius užmetė akį į Henlono jam paliktą paraiškos ekspertams egzempliorių ir susiraukė.

– Tikriausiai turėjote omenyje antrąjį pavyzdį. Trečiojo pavyzdžio plaukai – Vikės draugės šuns.

– Apie šiuos ir kalbu. Kaip tik tokie aptikti ant drabužių.

– O antrojo pavyzdžio?

– Visai kitokie, tokių ant mergaitės drabužių nėra.

– Matyt, tyrėte neatidžiai. Norėčiau išgirsti kito specialisto nuomonę.

– Inspektoriau, tyrimą kaip visada kartojome du sykius. Išvados jau keliauja į nuovadą.

– Nekantriai laukiu, po velniais! – atkirto Frostas ir, nutrenkęs ragelį ant aparato, piktai suniurzgė: – Jokios naudos iš tų ekspertų! Kad bent kartą pasakytų tai, ką noriu išgirsti. Kur tau! Būtinai sušiks visą bylą!

– Tad plaukai – ne Plamerio šuns? – paklausė Morganas.

– Kokia stulbinanti skvarbaus proto įžvalga! Taip, plaukai – kito šuns, vienos iš Vikės draugių. – Inspektorius taip niršiai griebė iš pakelio cigaretę, kad ši net perlinko. – Velniai rautų!

– Šefe, nesikamuokite taip. Net jeigu šuo – ne Plamerio, dar nežinia, ar jis tikrai nekaltas.

– Aiškiaregio namuose neradome nieko, kas sietų jį su Viveriu. Nei saldainių, nei vaikų pornografijos, nieko, po galais. Teks jį paleisti.

Sučirškė vidaus ryšio telefonas. Frostas mostelėjo konstebliui. Šis pakėlė ragelį, kelias akimirkas klausėsi, paskui uždengė mikrofoną ir pasakė:

– Šefe, skambina ponas Maletas. Teiraujasi, ar jau gautos šuns plaukų tyrimo išvados.

– Tas išvėpėlis nesėkmes tiesiog užuodžia, – subambėjo inspektorius. – Pasakyk, kad išvadų dar nežinome. – Ištiesinęs cigaretę perlenktu popiergaliu, jis užsirūkė. Sukiauksėjo kitas telefonas. Bilas Velsas skambino pranešti, kad atvyko Plamerio advokatas, juodu pasitarė ir dabar nori šnektelti su inspektoriumi. – Kad juos kur skradžiai! – sukeikė šis. – Prisiknis dėl nepagrįsto sulaikymo. Ak, nelemta policininko dalia.

Kai Frostas su Morganu įžengė į kvotos kambarį, Plamerio advokatas, liesas paniurėlis, visai sugižo. Pareigūnams susėdus, jis atsegė savo lagaminėlį, išėmė tvarkingai prirašytą popieriaus lapą ir padavė sulaikytajam. Šis perskaitė tekstą ir kreipėsi į Frostą:

– Kaip suprantu, laboratorija šuns šerius jau ištyrė?

Inspektorius linktelėjo. Jis jau ketino išimti iš aplanko tyrimo išvadas, bet staiga Plameris susiėmė už galvos ir pravirko. Advokatas sumišęs spoksojo į sieną. Frostas, taip pat suglumęs, lūkuriavo. Sulaikytojo ašaros įprastai būdavo geras ženklas.

Galiausiai Plameris sušniurkštė nosimi ir susigėdęs palingavo galvą.

– Inspektoriau, melavau jums, – pasakė. – Nenumaniau, kad mano šuo buvo prilindęs prie tos

vargšės mergaitės lavono.

Frostas nutaisė abejingą išraišką. Ką, po šimts rupūžiokų, jis čia paisto? – pamanė.

– Ir ką?

– Man siaubingai gėda. Sakydamas, kad mergaitės kūno anksčiau nebuvau matęs, melavau jums. Advokato patartas, surašiau paaiškinimą. – Aiškiaregys pastūmė lapą Frostui. – Žinojau, kad lavonas ten, už krūmų. Mačiau vakar, vedžiodamas šunį. Šis aptiko kūną, pradėjo loti. Kai pamačiau mergaitę... – Plameris ėmė purtyti galvą, tarsi tikėdamasis šitaip atsikratyti prisiminimo. – Iš pradžių ketinau nedelsdamas pranešti apie radinį, bet prisiminiau, kaip jūs anksčiau šaipėtės, kaip niekinote mano gebėjimus, ir panūdau su jumis atsiteisti.

– O kartu pasiglemžti penkis tūkstančius už išskirtinę teisę skelbti informaciją?

Advokatas atrodė nustebęs. Apie pinigus Plameris jam nieko nebuvo sakęs.

Aiškiaregys panarino galvą.

– Inspektoriau, neketinau jų pasiglemžti, – sumurmėjo. – Sąžinė nebūtų leidusi.

– Teisėjas apgaule įgytų pinigų taip pat neleistų pasiglemžti. – Frostas peržvelgė Plamerio paaiškinimą. – Vadinasi, lavoną radote vakar, bet policiją informavote tik po paros?

Pats metas įsikišti, nutarė advokatas.

– Suprantama, mano klientas kaltinimo dėl nepagrįsto sulaikymo nebepateiks.

– Koks kilnumas! – prunkštelėjo Frostas, mėgaudamasis neįprastu nukentėjusiojo vaidmeniu.

– Mano klientas baiminasi, kad gali būti apkaltintas gaišinęs policiją ir trukdęs tyrimui, bet mes tikimės jūsų atlaidumo – juk ponas Plameris nuoširdžiai prisipažino.

– Nuoširdumo priepuolis ponui Plameriui užėjo tik tada, kai demaskavome sumautą jo melą, – atrėžė inspektorius. – Bet jam pasisekė: mes neturime laiko terliotis su smulkme. Gali būti, kad vėliau jūsų klientą dar apklausime, bet dabar jis laisvas.

Frosto vėl apviltas Maletas, jau spėjęs valdybą patikinti, kad nusikaltėlis netrukus bus suimtas, niršo.

– Taigi Plamerio su Viveriu ničniekas nesieja? Nei laiškinio popieriaus ar vokų, nei pornografinių nuotraukų, nei išvis kokių nors pedofilijos požymių neaptikta?

– Nepaminėjote saldainių, – priminė Frostas. – Jų irgi neradome.

– Tad kokią tyrimo stadiją esame priėję? – šaltai paklausė Maletas.

– Nulinę.

– Būtent. – Vyriausiasis inspektorius nusiėmė akinius ir įniko uoliai šveisti stiklus. – Nieko gero, Frostai, visiškai nieko gero. – Jis pamosavo skaičių primargintu lapu. – Šitokia daugybė viršvalandžių, šitokia daugybė žmogaus darbo valandų – ir kas iš to?

– Turbūt norite pasakyti – nieko? – Frostui buvo nesuprantamas viršininko įprotis tuščiai postringauti apie tai, kas ir šiaip akivaizdu. – Žinau, kad bergždžios pastangos mums kainuoja brangiai. La-

vonų anksčiau neradome todėl, kad jų ten nebuvo. Vienas laikytas kažkur su žuvų piršteliais, kur buvo kitas, išvis vien Dievas težino. Kiekvieną prielaidą tikrinome po kelis kartus, nė vienos neatmetėme...

Inspektorių nutraukė telefono skambutis. Maletas, tildydamas Frostą, mostelėjo ranka.

– Tikriausiai iš valdybos, – sumurmėjo ir dėl viso pikto pasitaisė kaklaraištį. Skambino ne iš valdybos. – Čarlzai! Sveikas! Seniai girdėtas... – Klausydamasis, kas jam sakoma, vyriausiasis inspektorius, ūmai apniukęs, paėmė parkerį. – Kas toks?.. – Jis užsirašė į bloknotą pavardę ir stropiai ją apibrėžė. – Čarlzai, tiesą sakant, jau ruošėmės klausti, bet tu mums aplenkei. Lauksime bylos. Kaip gyvuoja Mildreda? Puiku... – Padėjęs ragelį, skyriaus viršininkas įsmeigė į Frostą nuožmų žvilgsnį ir ėmė pirštais barbenti į stalviršį. – Tad sakote, tikrinote visas prielaidas?

– Taip. – Frostas, pajutęs, kad Maletas žino tai, ko nežino jis, įsitempė.

– Skambino mano kolega iš Greifordo skyriaus – vyriausiasis inspektorius Hiltonas.

– Aa, dračiugužis Čarlis. Kaip laikosi Mildreda?

Maletas apsimetė neišgirdęs.

– Jis siunčia mums Denio Hadlio asmens bylą. Čarlzas nesupranta, kodėl mes patys į juos nesikreipėme.

– Denio Hadlio? – paklausė inspektorius, karštligiškai spėliodamas, kas toks anas galėtų būti. Pavardė lyg ir girdėta... Staiga jis prisiminė. Hadlis – Merės Briuer sugyventinis, spėtinai mušdavęs Dženę. – Kokią asmens bylą? Nežinojau, kad tokia yra.

– Nežinojote, Frostai, nes nepasidomėjote. Man teko meluoti, apsimesti, kad viską žinome. Taigi leiskite jus informuoti: Hadlis yra gyvenęs Greiforde. Prieš dvejus metus buvo suimtas už vienuolikmetės mergaitės, moters, su kuria tada gyveno, dukters tvirkinimą.

– Oi! – išsprūdo Frostui.

– Sugyventinio jūs, žinoma, nepatikrinote?

– Ketinau, bet pasipainiojo Viveris, tad Hadlio nebeieškojome.

– Jums įprasta trumparegystė, – suniurzgė Maletas. – Visomis išgalėmis persekiojate niekuo dėtą žmogų, o tikrasis žudikas mėgaujasi laisve. Griebkite Hadlį nedelsdamas. Jei pasiseks, byla dar šįvakar bus baigta.

Jei pasiseks... Kad ta mano sėkmė kažin kur prapuolusi, pamanė Frostas. Kaip galėjau užmiršti prakeiktą sugyventinį – į galvą netelpa. Ką gi, šį kartą – Maleto viršus. Sunkiai atsistojęs, inspektorius paklausė:

– Kada turėtume gauti bylą?

– Šį pat vakarą. Bet nelaukite, kol ji ateis. Pagaliau suimkite tą, kuris iš tikrųjų nusikalto. Tokia pirmiena būtų labai pageidautina.

Frostas pritariamai numykė. Duris jis užvėrė tylutėliai – toks buvo sugniuždytas. Įprasto trenksmo dantimis griežiantis Maletas taip ir nesulaukė.

Trečią dešimtį įpusėjęs Denis Hadlis buvo tikras raumenų kalnas. Kai jis, niekinamai dėbsodamas į Frostą, sunėrė ant krūtinės rankas, švarko rankovės kiek atsismaukė ir pasirodė gausios tatuiruotės.

– Kokiu reikalu? – nutaisęs rūgščią miną, paklausė Hadlis.

– Manau, ir pats žinote, – atkirto inspektorius ir, įsikandęs cigaretę, į stalviršį brūkštelėjo degtuką.

– Gal ir nežinau. Klokite.

– Aiškinamės, kas nužudė Dženę Briuer, ir jūs maloniai mums padėsite.

– Ir dėl to reikėjo reikėjo tempti manę čionai? Aš, taip pat kaip ir jūs, trokštu, kad tas bjaurybė būtų sučiuptas. Vadinasi, tas pasikorėlis – nekaltas?

Frostas patraukė dūmą ir padėjo cigaretę smilkti ant degtukų dėžutės.

– Nusprendėme paieškoti kaltininko tarp namiškių, – atsakė ir nusišypsojęs paklausė: – Kodėl tai padarėte?

Hadlis net žioptelėjo.

– Aš? Manote, kad išprievartavau ir nužudžiau septynerių mergaitę?

– O kodėl ne? Juk jums patinka jaunos... Jaunos, mielos, skaisčios.

– Taip, man lyg tyčia patinka jaunos, mielos, skaisčios. Jaunos, po velnių, bet ne mažametės, – pasviręs virš stalo, atšovė sulaikytasis.

– Jau ir anksčiau buvote prisidirbęs, ar ne? – paklausė inspektorius.

Hadlis atsilošė ir linktelėjęs ironiškai pasitikslino:

– Turite omenyje Samantą – jaunąją, mieląją skaisčiąją Samantą?

– Taip, – atsakė Frostas, dėdamasis žinąs visas aplinkybes. Iš tikrųjų jis smarkiai apgailestavo, kad neturi po ranka nelemtosios asmens bylos. Bent žinotų nukentėjusiosios mergaitės vardą. – Samanta – ankstesnės jūsų draugės duktė, Dženė – dabartinės.

– Su Džene nelyginkite, po šimts velnių! Jai buvo vos septyneri.

– O Samantai – vos vienuolika.

– Be poros savaičių dvylika.

– Ant torto viena žvakute daugiau. Irgi mat didelis skirtumas!

Hadlis gaižiai šyptelėjo.

– Faktų, regis, nežinote?

– Tas malonumas mūsų dar laukia. Jūsų byla atkeliauja. O kol kas gal pats paporinsite ką nors pikantiško? Ar Samantą irgi talžydavote – kaip Dženę?

Sulaikytasis išsyk apniuko. Iš vidinės švarko kišenės išsiėmęs aptrintą odinę piniginę, panaršė jos skyreliuose. Suradęs nedidelę spalvotą nuotraukėlę, padėjo ant stalo.

– Štai, Dženė, – pasakė jis. – Motinai mergaitė nėmaž nerūpėjo. Dženė buvo anaiptol ne angeliukas, bet nemėgti jos tiesiog negalėjai. Visada su šypsena – kad ir kas nutiktų.

– Kai ją radau, vargšelė tikrai nesišypsojo, – atkirto inspektorius.

Hadlis neatsakė. Vėl paieškojęs piniginėje surado kitą nuotrauką ir apverstą padėjo priešais Frostą. Vos atvertęs fotografiją, inspektorius sprando oda pajuto karštą už nugaros stovinčio Morgano kvapą. Iš nuotraukos į juos, gulėdama ant pagalvėlių, žvelgė iki pusės nuoga ilgaplaukė papūstlūpė blondinė. Stambias krūtis ji buvo apgniaužusi delnais.

– Čia, – paaiškino sulaikytasis, – mieloji, skaisčioji vienuolikmetė Samanta. Pati save ir fotografavo. Ar jūs suktumėte nosį į šalį, jei merga šitaip siūlytųsi?

Rupūžėle, jos adresą užsirašyčiau nedvejodamas, pamanė Frostas. Balsu jis pasakė:

– Vis tiek nepilnametė.

– Gal ir nepilnametė, bet buvo pasitratinusi su puse klasės berniūkščių. Niekaip negalėjo pasisotinti. Po šimts velnių, juk aš irgi žmogus! Mergiotė pasikvietė mane į savo kambarį – esą dėžė neveikianti. Užėjau, o ji guli nuogutėlė. Galite netikėti, bet aš bandžiau atsispirti, nelabai įnirtingai, bet bandžiau.

– Na, žinoma. Tik mergaitė jus įveikė ir išdulkino.

Hadlis kreivai šyptelėjo.

– Kurgi ne! Įėjo jos motina, suspiegė: „Prievartauja!" – ir iškvietė policiją. Nespėjau nė mirktelėti – surakino ir išvežė į farinę.

– O paskui?

– Laimė, Samanta nenorėjo rūpesčių. Pasakė, kad, jai rengiantis, įėjau į kambarį nepasibeldęs. Aš buvau užkluptas apsirengęs, nieko nespėjo nutikti, tad farams teko nusivilti – apkaltinti manęs nepavyko.

Frostas tyčia lėtai traukė dūmą – norėjo laimėti laiko pagalvoti. Slydo iš rankų dar vienas perspektyvus įtariamasis.

– Kur buvote tą vakarą, kai dingo Dženė? – pagaliau paklausė inspektorius.

– Juk žinote, buvome su Mere – Dženės motina – išėję. Abu manėme, kad mergaitė – pas močiutę.

Frostas grąžino nuotraukas Hadliui. Samantos fotografiją teko atimti iš Morgano, kuris stebeilijo į ją išpūtęs akis.

– Pone Hadli, ačiū už pagalbą, – pasakė inspektorius. – Galite eiti.

– Tik tiek? – tarstelėjo vyrukas, kišdamas nuotraukas į piniginę.

– Kol kas tiek. Gali būti, kad norėsime pasikalbėti su jumis dar kartą, – atsakė Frostas. Nebent užsigeistume dar sykį dirstelėti į fotografiją, pagalvojo. Atidaręs duris, jis šūktelėjo Koljeriui – paprašė išlydėti džentelmeną. Tada vėl atsisėdo ir subaigė cigaretę. – Hadlis tikriausiai niekuo dėtas, – pasakė.

Morgano akys vis dar žibėjo. Erotinių svajų apimtas, jis sumurmėjo:

– Ak, šefe, už valandą su ta Samanta sutikčiau ir pasėdėti.

– Aš sėsti nenorėčiau, – atsiliepė Frostas. – Verčiau pasirūpinčiau, kad durys būtų užrakintos ir dar kėdės atlošas po rankena paspraustas.

– Na ką, dar viena klaidinga prielaida? – Maletas šiuos žodžius ištarė taip, lyg apklausti Hadlį būtų siūlęs Frostas.

– Taip, nieko nepešėme, – atsakė šis. – Bet vis tiek jį stebėsime.

Vyriausiasis inspektorius kilstelėjo lapą su dienos ataskaita.

– Tokios ataskaitos manęs nedomina. Man reikia faktų. Kokia padėtis prostitučių nužudymo bylose?

– Tikriname versijas, – aptakiai atsakė Frostas.

Jau buvo aišku, kad negausios jų versijos nepasitvirtino, bet Maletui to žinoti nederėjo.

– O griaučiai? Išsiaiškinote, kieno jie? – paklausė viršininkas.

– Jie man rūpi mažiausiai. Gali ir palaukti.

– Jokių laukimų! – nukirto Maletas. – Į mane kreipėsi sodo, kuriame rasti griaučiai, savininkų advokatas. Kai šitaip gaištame ir dar laikome ten savo įrangą, tie žmonės negali parduoti valdos.

– Tai bent nelaimė! – suburbėjo Frostas.

Pertrauktas Maletas piktai mostelėjo ranka.

– Advokatas reikalauja veikti nedelsiant, antraip jie išieškos nuostolius.

– Tikiuosi, pasiuntėte jį kur pridera?

– Aš taip nedarau, – susiraukęs atkirto vyriausiasis inspektorius. – Teisininkas – geras mano draugas. Kadangi jūs nė piršto nepajudinote, aš pats išsiuntinėjau visiems skyriams griaučių aprašą, paprašiau peržiūrėti prieš trisdešimt, keturiasdešimt metų dingusių asmenų bylas.

– Nuostabu! – nusišaipė Frostas. – Jie užvers mus antikvarinėmis bylomis. Ką darysime, kai atsiųs Gleno Milerio ir Amelijos Erhart dosjė?

– Valdyba grąžina keturis mūsų pareigūnus, tarp jų konsteblį Bertoną, – atsakė Maletas. – Be to, kitą savaitę grįžta inspektorius Alenas, taigi teisintis kadrų stoka nebegalėsite. – Jis padavė Frostui dienos ataskaitą. – Surašykite taip, kaip dera, ir šį pat vakarą pateikite.

– Žinoma, pateiksiu, – sumurmėjo inspektorius.

Išeidamas jis išmetė ataskaitą į viršininko sekretorės šiukšlinę.

Kaip Frostas sakė, taip ir atsitiko. Pakeliui į valgyklą jis užsuko į žmogžudysčių tyrimo kambarį. Iš girgždčiojančio – lyg kas nagu brėžtų stiklą – fakso aparato lindo jardų jardai popierinės juostos.

Konsteblis Koljeris rūšiavo pranešimus. Nuobodus darbas jam akivaizdžiai buvo gerokai įgrisęs.

Inspektorius užmetė akį į vieną, kitą pranešimą.

– Rūgštele, – atsiduso, – juk jie ištuštino visas savo šiukšliadėžes ir užgriovė mus dingusių vyrų, moterų, vaikų ir šunų bylomis. Štai, pavyzdžiui, aną savaitę prapuolęs vyrukas... Pusgalvis tas Maletas, ką ir sakyti! – Frostas numetė faksogramą ant stalo. – Neturime laiko terliotis su visokiais niekniekiais, – pasakė Koljeriui. – Sukrauk šitą šlamštą į dėžę, nukišk kur nors ir pamiršk, kur nukišai. Aš einu į valgyklą, sukirsiu karštą sumuštinį.

Iki valgyklos Frostas nenuėjo. Priimamajame jį pasišaukė Bilas Velsas.

– Inspektoriau, su jumis nori pasikalbėti dama. – Inspektorius pastėro. Nejaugi Dorina Biti vėl skųsis buvusi išprievartauta? Seržantas galva parodė į jauną kokių dvidešimt penkerių moterį su trejų metų berniuku vežimėlyje. Širdis Frostui nusirito į kulnus. O Dieve, dar vienas dingęs vaikas?! – Sako įtarianti, kieno tie griaučiai po pašiūre, – paaiškino Velsas.

– Kaip jai gerai, – be entuziazmo suniurzgė inspektorius.

Interesantę jis nusivedė į kvotos kambarį.

– Gali būti, kad tik be reikalo jus sugaišinsiu, – pasakė moteris, vairuodama vežimėlį pro duris. Frostas demonstratyviai pažvelgė į laikrodį ir susiraukė. – Pasistengsiu ilgai jūsų netrukdyti, – prižadėjo ji.

Jaunoji moteris nusimetė šiltą paltą, po kuriuo vilkėjo aptemptą megztą mėlyną vilnonę suknelę.

Inspektoriui išsyk krito į akis po ja liulančios išvaizdžios krūtys, kurių speneliai pro vilną skverbėsi išorėn.

– Širdele, laiko turime, galite neskubėti, – vos išspaudė jis, kai moteris, pasilenkusi suveržti vežimėlio diržų, atkišo dailų užpakaliuką. Nusišypsojusi ji atsisėdo priešais Frostą. Šis vargais negalais atplėšė akis nuo jos ir pamerkė vaikučiui. – Tad ką norėjote pasakyti?

– Aš – Vivjena Teilor. – Moteris pakraipė pirštą, rodydama sutuoktuvių žiedą. Berniukas vežimėlyje buvo gerokai už šį vyresnis. – Dėl tų griaučių Nelsono gatvėje. Visai gali būti, kad mano spėjimas klaidingas...

– Neabejoju, kad teisingas, – suskubo patikinti Frostas. Kai ji pasilenkė, krūtys įsirėmė į stalviršį, ir inspektorius, maigydamas peleninėje nuorūką, brūkštelėjo per jas ranka. – Neskubėkite, – pakartojo.

– Tad štai, mano mama jaunystėje gyveno Nelsono gatvėje ir turėjo ten draugę. Suprantama, tai buvo prieš daugelį metų. Jodvi dažnai pasikalbėdavo per tvorą. Toji moteris buvo vyresnė už mano mamą, turėjo sūnų, drimblą berniuką. – Pusbalsiu Vivjena pridūrė: – Mama yra sakiusi, kad to vaikio būta pokvailio, bet juk jis dėl to nekaltas, ar ne?

– Tikrai nekaltas, – atsakė inspektorius. – Ar jo pavardė kartais ne Maletas?

Moteris suraukė antakius.

– Ne. Oldridžas. Jo motina – Nelė Oldridž. Pasak mamos, ji buvusi palaido būdo. Sode kaitindavosi iki pusės nuoga. Papiktinantis elgesys anais

laikais. – Frostas sužavėtas linktelėjo. Istorija atrodė vis įdomesnė. Užsikvempusi ant stalo, jaunoji moteris krūtine vos neišmušė inspektoriui iš pirštų rašiklio. – Mama sakydavo, kad ponios Oldridž lytinis potraukis – nepasotinamas. – Kaip ir mano, pagalvojo inspektorius. Dievulėliau, krumpliais jis jautė Vivjenos krūtinės šilumą. – Tai va, norėjau pasakyti, – toliau kalbėjo ji, – kad, anot mamos, vieną dieną sūnus kažkur dingo. Kai ji paklausdavo Nelės Oldridž, kur prapuolęs jos vaikis, ta atsakydavo, esą jis neinąs iš namų, prastai jaučiąsis ir panašiai. Vėliau ji pasakė mano mamai, kad sūnus persikėlęs gyventi pas gimines, nors pirmiau buvo prasitarusi, esą jokių giminaičių neturinti.

– Tad niekas sūnaus taip ir nebematė?

Vivjena energingai papurtė galvą.

– Nebe. Kai mama apie jį užsimindavo, Nelė išsyk suirzdavo. Mama buvo įsitikinusi, kad ji savo sūnų nugalabijo. Manau, jo griaučius jūs ir atkasėte.

– Gal ponia Oldridž iš tiesų laikė jį uždariusi namuose? – spėjo Frostas, pats nelabai įsivaizduodamas, kam reikėtų taip daryti.

– Tuomet galėjo taip ir pasakyti. Kam ta paslaptis?

– Ar jūsų motina gyva?

– Pernai mirė, – liūdnai šyptelėjusi, atsakė jaunoji moteris.

– O Nelė Oldridž?

– Nežinau. Ji išsikraustė gerokai prieš man gimstant. Kaip sakė mama, Nelė prapuolė žaibiškai, niekam nė žodžio netarusi. Dingo ir dingo, tik tušti namai liko.

Ką gi, pamanė Frostas, vis šioks toks pėdsakas, kuriam daug dėmesio skirti neverta, bet akiniuočiui Hariui užčiaupti – pats tas. Jis padėkojo, užsirašė moters adresą bei telefoną ir, išlydėjęs ją pro pagrindines duris, pasižiūrėjo, kaip, kraipydama užpakalį, stumia vežimėlį skersai gatvę.

– Tokio skanėsto tikrai neatsisakyčiau, – prisipažino Velsui.

– Džekai, ar ne per jauna tau?

– Jei duotum man savaitę pasiruošti ir miegamąjį su židiniu, manau, neapsijuokčiau. – Nuėjęs į žmogžudysčių tyrimo kambarį, Frostas atplėšė Morganą nuo „The Daily Mirror" sporto puslapių ir trumpai apsakė, ką išgirdęs iš Vivjenos Teilor. – Eik ir pasidomėk meilute Nele, – paliepė.

– Šefe, kur konkrečiai Nelsono gatvėje ji gyveno? – be ypatingo įkarščio paklausė konsteblis.

– Gal tau dar jos vizitinę, po galais, įteikti?! – suniurzgė inspektorius. – Paklausinėk žmonių ir sužinosi. Ta moteris plikais arbūzais kaitindavosi sode. Tokį faktą kas nors būtinai prisimins. Taigi surask ją, suimk dėl kvėšos sūnaus nužudymo, įformink areštą, ir vakare aš pastatysiu tau alaus.

– Ketinau važiuoti išsirauti danties, – pasiguodė Morganas.

– Valstietuk, darbas turi būti svarbiau už malonumus, – priekaištingai priminė Frostas. – Pirmiau surask ponią Oldridž, o tada galėsi ir dantį išsirauti...

Išsiuntęs konsteblį, inspektorius užlipo į valgyklą.

– Sumuštinių su kumpiu nebeturime, – pasakė aptarnautoja. – Galiu pasiūlyti labai gardžių sūrio salotų – daug sveikesnio maisto.

Jis paėmė salotų ir dvigubą porciją traškučių.

14

Ant jo stalo buvo paliktas raštelis. Ekspertai pranešė ant Dženės Briuer drabužių šuns šerių neradę. Frostas buvo spėjęs užmiršti, kad šio tyrimo pats ir prašė. Raštelį jis įdėjo į aplanką su byla.

Užsirūkęs Frostas atkragino galvą ir įsižiūrėjo į lubų įtrūkius. Viskas klojosi prastai. Ir nužudytųjų mergaičių, ir prostitučių bylose nepasistūmėta nė per plauką. Jis jau ketino skambinti į Beltono skyrių, pasidomėti galiūnės Bertos byla, bet persigalvojo, pamanęs, kad kolegos patys paskambintų, jei būtų kokių naujienų. Prieštvaniniai griaučiai? Šiokia tokia viltis ruseno, nors Frostas abejojo, ar po šitiek laiko įmanoma ką nors išsiaiškinti. Kiurksojimo be veiklos jis nepakentė. Norėjosi kur nors išpulti, ką nors nuveikti, tegul ir nieko nepešant.

Prie užrašinės gulėjo raktas su žymele. Inspektorius suglumęs į ją dirstelėjo. Na taip, juk tai Viverio namų raktas. Frostas jį pasiėmė po nelemto tualetinio popieriaus paieškos. Perlietas šiurpo inspektorius sudrebėjo. Jeigu jis prispyrė nusižudyti nekaltą žmogų... Mintis buvo siaubinga. Kad nepamestų, pasikabino raktą prie kitų.

Sučirškė vidaus ryšio telefonas. Frostas kažkaip nujautė, kad skambina Maletas, bet kalbėtis su viršininku nėmaž nenorėjo. Apsuko kaklą šaliku ir išėjo į automobilių aikštelę. Kurį laiką važinėjo be

tikslo, kol galiausiai susivokė sukąs į šalutinę gatvelę, vedančią prie Viverio namų. Inspektorius atsiduso. Neatsitiktinai kažkas bus jį čionai atviliojęs.

Tylutėliai atrakinęs duris, jis įžengė į prieškambario tamsą. Negyvenamo namo tuštuma tvoskė šalčiu. Kelias akimirkas Frostas stovėjo ir tiek, nė pats nesusivokdamas, ką čia veikia. Juk ekspertai colis po colio išnaršė visas patalpas ir nieko nerado.

Staiga tylą sutrikdė kažkoks garselis. Inspektorius nustėręs įtempė ausis. Štai vėl... girgžtelėjo grindlentė. Viršuje kažkas vaikščiojo. Koks nors vagišius įsilaužė, žinodamas, kad namai tušti. Jis išgriebė iš apsiausto kišenės žibintuvėlį. Baterijos buvo išsekusios, bet sunkiu daiktu prireikus galėjai pasinaudoti kaip kuoka. Frostas lėtai, be garselio užkopė į antrą aukštą.

Pro Viverio motinos kambario padurį sunkėsi šviesa. Inspektorius, užgniaužęs kvapą, įsiklausė. Iš pradžių buvo tylu, paskui kažin kas sučežėjo. Jis kuo atsargiausiai pravėrė duris. Kažkoks žmogus pasilenkęs rausėsi komodos stalčiuose. Frostas tvirčiau sugniaužė žibintuvėlį ir iškėlė jį virš galvos.

– Jūs suimtas! – sušuko.

Įsibrovėlis atsigręžė. Inspektorius net aiktelėjo. Prieš jį stovėjo žilagalvė moteris, įžengusi į aštuntą dešimtį. Sekundės dalį juodu spoksojo vienas į kitą. Staiga senutė puolė Frostą, taikydamasi nagais iškabinti akis.

– Policija! Gelbėkite! Policija! – suspiegė ji.

Inspektorius, atlaisvindamas abi rankas, numetė žibintuvėlį ir vikriai išsisuko nuo senolės nagų, bet čia pat, įspirtas į kulkšnį, sušnypštė iš skausmo.

– Aš ir esu sumauta policija! – užriko, stumdamas užpuolikę į šalį ir graibydamasis tarnybinio pažymėjimo. Suradęs prikišo jį senutei prie pat veido. – Štai, pasigrožėkite!

Ji, išpūtusi akis, įsistebeilijo į pažymėjimą, paskui nužvelgė Frostą ir atsitraukė.

– Jūs nepanašus į policininką, – pasakė.

– O jūs, ponia, – į mulą, nors spardotės panašiai. – Jis pasitrynė užgautą kulkšnį. – Kas tokia, po šimts rupūžiokų, esate ir ką čia veikiate?

– Meizė Vait... Ados sesuo.

– Ados? Kas ta Ada?

– Mažylio Čarlio motina. O aš – jo teta Meizė.

Frostas išsiėmė cigaretes.

– Nesuprantu, – pratarė, atkišdamas pakelį senutei.

– Mūsų šeimoje niekas nerūko. Čarlio liga... – atsakė ši, sumosavusi rankomis.

Na, žinoma, pagalvojo inspektorius. Kaip aš, lėtapėdis, iš karto nesumojau?

– Mažylis Čarlis... Turite omenyje Čarlzą Viverį, kuris čia ir gyvena?

– Gyveno, – pataisė moteriškė, šluostydamasi akis nėriniuota nosinaite. – Negaliu patikėti. Vienas po kito – mažylis Čarlis, Ada...

– Ada, Čarlio motina, numirė?

Senolė linktelėjo.

– Šįryt. Slaugė sakė, kad ji vis klausė ir klausė apie sūnų. Daktarai buvo nutarę nieko vargšei nesakyti. Taip ir nesužinojo.

– Kaip liūdna, – pratarė Frostas ir klestelėjo ant naktipuodžio kėdės, bet susizgribęs tučtuojau persėdo ant lovos.

– Ideali atomazga, – atsakė ponia Meizė. Staiga jos veidas persimainė. – Bene jūs ir nuvarėte mažylį Čarlį į kapus?

Inspektorius susiraukė. Jam nepatiko, kad senutė vadina Viverį šitaip. Tas „mažylis Čarlis" mergaičių prievartautojui ir žudikui visiškai nederėjo.

– Radome nuotraukų, – pasakė Frostas. – Mergaitė tą dieną, kai dingo, buvo čia, Čarlzo namuose, o jis mums melavo. Taigi bent jau kol kas laikysime jį pagrindiniu įtariamuoju.

Ponia Meizė atsisėdo šalia Frosto.

– Inspektoriau, Čarlis – nekaltas. Patikėkite, aš tikrai žinau. Jis buvo toks mielas, mandagus, romus. Vos sužinojęs, kad motina serga, atsivežė ją čionai. Buvo taip atsidavęs jai. Auksinis vaikas.

Senutė patempė lūpą ir vėl pravirko. Frostas tylomis žindo cigaretę. Jam Viveris buvo bjaurybė žmogžudys, jai – mielas mažylis Čarlis.

– Išprievartauta ir nužudyta mergaitė taip pat buvo auksinis vaikas, – pagaliau pasakė inspektorius.

Ponia Meizė apsišluostė akis.

– Čarlį gerai pažinojau. Pati jį ir užauginau. Jo motina liko netekėjusi. Dabar tokie dalykai įprasti, o tais laikais visi aplink baisėjosi. Berniuko tėvas Adą pametė, jai teko eiti dirbti, tad Čarlį auginau aš. Vaikus jis mylėjo, tik ne kaip iškrypėlis, o kaip normalus, švelnus žmogus. Inspektoriau, mažylis Čarlis tos mergaitės nenuskriaudė, tikrai nenuskriaudė, bet jūs suvertėte kaltę jam, ir tokios naštos jis nepakėlė.

Frostas atsistojo.

– Nusikaltimas vis dar tiriamas, – pasakė. – Jeigu

išaiškės, kad ponas Viveris buvo niekuo dėtas, to tikrai neslėpsiu.

– Per vėlu, – pažvelgusi inspektoriui į akis, atsakė senutė ir įsidėjo sudrėkusią nosinaitę į kišenę. – Bus dvejos laidotuvės. Jei norėtumėte pagerbti...

Į Viverio laidotuves Frostas nė už ką nebūtų ėjęs. Jis tik padėkojo poniai Meizei, o klausti neklausė nieko.

– Ką gi, atsisveikinsiu, – pratarė. – Jei išgąsdinau jus, atsiprašau.

Jau buvo beišeinąs į gatvę, bet sudvejojo ir, impulso pastūmėtas, atsidūrė prie durų į kiemą, prie tų pačių durų, pro kurias, pasak Viverio, Dženė išėjo paskutinę trumpo gyvenimo popietę. Atšovęs skląstį, jis išžengė į nedidelį mūru apjuostą kiemelį, prasispraudė pro šiukšlių konteinerius ir pro duris tvoroje išniro į siaurą skersgatvį, iš abiejų pusių spaudžiamą aukštų plytinių sienų. Jei Viveris nemelavo ir Dženė tikrai sveika gyva išėjo iš jo namų, galbūt tikrasis žudikas laukė jos čia?

Frostą graužė dvejonės. O jeigu jis visą laiką vertino Viverį klaidingai? Tiesą Maletas sako, jis nuolat karščiuojasi, pernelyg greitai daro išvadas, užtat paskui tenka faktus derinti prie jų. Inspektorius pažvelgė į namą. Pro Viverio motinos miegamojo užuolaidas sunkėsi blausi šviesa. Teta Meizė ruošėsi mažylio Čarlio laidotuvėms.

O mėlynasis automobilis?! Viveris tvirtino, kad mašina, kuria Dženė pas jį atvažiavo, laukė jos gatvėje. Bernis Grinas teigė, kad, išleidęs mergaitę, nuvažiavo savais keliais po kokių dešimties minučių. Tad kuris iš dviejų melagių sakė tiesą?

Inspektorius nuskubėjo į automobilį ir, susisiekęs su Operatyviojo valdymo centru, paprašė nedelsiant atsivežti Griną kvotai.

Kabinete Frosto laukė nusikamavęs, suirzęs Morganas. Konsteblio skruostas buvo ištinęs, jis be paliovos kaišiojo liežuvio galiuką į spragą tarp dantų.

– Šefe, man išrovė dantį, – pasiguodė Morganas.

– Puiku. – Frostas greitosiomis peržvelgė gautuosius dokumentus. Nieko įdomaus neaptiko. – Nepamiršk palikti jo po priegalviu – dantukų fėjai. – Inspektorius pasirausė atmintyje – kurgi jis pirmiau siuntė konsteblį? Ak tiesa, ieškoti papingosios moteriškės ir nukvakusio jos sūnelio. – Na, Valstietuk, kaip sekėsi?

– Nieko gero, šefe. Tik nusivariau nuo kojų. Apėjau visus Nelsono gatvės gyventojus, apsilankiau municipalitete, peržiūrėjau kiekvienų metų – iki pat karo – rinkėjų sąrašus. Panašu, kad toje gatvėje nėra gyvenusi jokia ponia Oldridž.

– O jeigu Vivjena Teilor ką nors supainiojo? – spėjo Frostas. – Gal ta moteris visai ne Oldridž, o kokia nors Persteik.

– Šefe, patikrinau visas moteris, kada nors gyvenusias Nelsono gatvėje... Ištekėjusias motinas, vienišas motinas – visas.

– O motinas našles patikrinai? Man pakaktų netgi bevaikio vyro, persirengusio moterimi.

– Šefe, patikėkite, – užtikrino Morganas, trindamas skruostą, ieškojau tos moters kaip tik buvo įmanoma.

Frostas linktelėjo ir nusižiovavo. Jis grūmėsi su nuovargiu ir nebenorėjo tuščiai gaišti laiko.

– Tiek to, Valstieti, kol kas tą bobšę užmirškime. Važiuok namo, pamiegok bent kartą savo lovoje, o rytoj iš pat ryto vėl kibsime į darbą.

Konsteblis dėkingai šyptelėjo, bet darbo valandos jam taip ir nesibaigė. Pasibeldęs į kabinetą įėjo Džordanas.

– Inspektoriau, atvežėme Bernį Griną, – pasakė jis. – Kur jį dėti?

– Į pirmąjį kvotos kambarį, – atsakė Frostas ir, paėmęs aplanką su byla, pasisuko į Morganą, kuris mėgino išsmukti nepastebėtas. – Eime, Valstietuk, iškvosime įtariamąjį. Ilgiau nei porą valandų neužtruksime.

Kvotos kambaryje buvo šalta: radiatoriaus neatgaivino net spyris. Įvestam Grinui Frostas maloniai nusišypsojo, bet tokio pat atsako nesulaukė.

– Kodėl vėl mane atsitempėte? – piktai paklausė vyriškis. – Pirmiau viską pasakiau.

– Mūsų atmintis skylėta, – atsakė inspektorius. – Norime išgirsti dar kartą. – Jis luktelėjo, kol Morganas įjungs magnetofoną. – Ką gi, drauguži, tu – eteryje. Kad ir ką pameluosi, viskas bus įrašyta.

– Čia nespėji žmogus nė prasižioti, o jau esi, velniai griebtų, pasmerktas, – niauriai sumurmėjo įtariamasis.

– Taip, taip, – išsišiepęs patvirtino Frostas. – Užtat kiek laiko sutaupome, kai nebereikia ieškoti įkalčių. – Jis išėmė iš aplanko ankstesnės kvotos protokolą. – Štai, sakei, pavežei mergaitę iki Viverio

namų, pasižiūrėjai, kaip ji įeina į vidų, ir po dešimties minučių nuvažiavai.

– Taip ir buvo.

– O mes, Berni, radome liudininką, kuris tvirtina, kad nenuvažiavai... Kantriai laukei ten mergaitės.

Kad tas liudininkas – pasikorusysis įtariamasis, Frostas nutylėjo.

– Pone Frostai, jis meluoja. Laukiau ten ne daugiau kaip dešimt minučių, paskui nuvažiavau savo keliais.

– Nenuvažiavai, Berni, oi nenuvažiavai. Gal spėjai užmiršti, tad priminsiu. Išlipai iš mašinos ir laukei mergaitės skersgatvyje už Viverio namo. Kai ji išėjo, griebei, jėga nusitempei į automobilį, paskui išprievartavai ir pasmaugei.

– Pone Frostas, kol ten buvau, mergaitė taip ir neišėjo, Dievas – mano liudininkas. Tiek to, prisipažįstu, iš mašinos išlipęs buvau, skersgatvyje laukiau. Laukiau pusvalandį, bet ji neišėjo, ir aš nuvažiavau.

– Laukei pusvalandį... Nuožmiame speige... Ko?

Grinas panarino galvą ir ėmė pirštu braukyti stalviršyje nedidelius apskritimus.

– Ar galiu pasakyti neoficialiai? – paklausė.

– Viską, ką mums pasakysi, – padrąsinamai nusišypsojęs atsakė Frostas, – girdės tik šios keturios sienos ir Aukščiausiasis baudžiamasis teismas. – Staiga inspektoriaus išraiška persimainė, šypsenos neliko nė ženklo. – Berni, mes tiriame žmogžudystę ir įrašinėjame kiekvieną žodį. Magnetofonas gali būti išjungtas vieninteliu atveju – jei panorėsime atgaivinti tavo atmintį keliais niuksais į slėpsnas.

Morganas susiraukė. Šitaip inspektorius verčiau nekalbėtų, pamanė. Jei įrašo būtų klausomasi teisme, niekas tokių juokų veikiausiai nesuprastų.

Pats Frostas kuo ramiausiai sunėrė rankas ant krūtinės ir atsilošęs paragino įtariamąjį:

– Nagi, Berni, rėžk. Ko lauki?

– Maniau, gal mergaitė norės su manimi pasivažinėti. Atrodė panaši į tokią, kuri gali ir užsinorėti. Nebūčiau jos vertęs, bet žinote... už porą svarų. – Vyriškis blankiai šyptelėjo. – Žinote... Nieko ypatingo...

– Na taip, niekuo neypatingas, kasdieniškas pasismaginimas, – piktai atkirto Frostas. – Šūdžiau tu!..

– Šiaip ar taip, iki to nepriėjome. Pusvalandį prašalęs, pamaniau, kad visas smagumas atiteko tame name gyvenančiam vyručiui, ir pasišalinau.

– Grįžai namo ir nėrei į šaltą vonią?

– Šaltos vonios man nereikėjo. Mano pimpis ir šiaip buvo virtęs varvekliu.

– Berni, kad tave kur klynas, į šaldytą dešrą gyvenime nebegalėsiu pažiūrėti, – išsiviepęs papriekaištavo inspektorius ir pasilenkęs prisikišo Grinui prie pat veido. – O jeigu taip bent kartą pasakytum teisybę? Tu palaukei. Mergaitė išėjo. Visaip gudraudamas pasiūlei jai pasivėžinti dailiąja mėlynąja mašina, bet Dženė pratrūko rėkti, spiegti, ir tau teko ją nutildyti.

– Ne! – riktelėjo įtariamasis. – Ne!

– Žudyti jos neketinai, norėjai tik nutildyti... kad taip nerėktų, kad nerėktų, kad tik nerėktų... – žodį Frostas kartojo vis garsiau. – Galiausiai ji tave užkniso. Nebeištvėrei, tad griebei mergaitei už

gerklės ir sugniaužei. Sugniaužei iš visų jėgų.

– Ne... Ne! – atsistojęs sušuko Grinas. Staiga nutilo ir susmuko ant kėdės. – Jei tik vaikas priešinasi, aš liaujuosi. Nedarau nieko. Kai priešinasi, nėra jokio malonumo. Nė už ką nebūčiau mergaitės prievartavęs. Aš nieko neprievartauju.

– Na taip, tu – tikras angelas žiauriame pasaulyje, – suburbleno inspektorius ir parodė įtariamajam Vikės Stiuart nuotrauką. – Berni, kada pavėžinai ją?

Grinas papurtė galvą.

– Pone Frostai, jau sakiau, apie jokias kitas mergaites nieko nežinau. Pasakiau viską. Daugiau neturiu ko pridurti.

Frostas pabarkšnojo rašiklio galu į dantis ir įsidėjo nuotrauką bei protokolą į aplanką.

– Ką gi, Berni, surašysi mano kolegai naują paaiškinimą ir galėsi eiti sau.

Morganas išsekė paskui inspektorių į koridorių ir paklausė:

– Ką, šefe, manote?

Frostas patraukė pečiais.

– Jeigu jis nemeluoja, jei mergaitė Viverio namuose tikrai buvo ilgiau nei pusvalandį, kas tuomet tuose namuose dėjosi? Mažylis skaistuolis Čarlis tvirtino, kad Dženė tik užėjo, persirengė ir išėjo. Tokiu atveju būtų užtrukusi pas Viverį vos kelias minutes. Kažkuris įtariamųjų pamelavo.

– Grinas laukė kiemo pusėje, o juk mergaitė galėjo išeiti pro pagrindines duris.

– Viveris sakė, kad ji išėjo pro užpakalines. Jeigu Dženė iš tikrųjų išbuvo ten vos kelias minutes,

meluoti jam nebuvo prasmės. – Inspektorius nusižiovavo. – Pavargau, galva nebeišneša. Reikia atsipūsti. Paimk paaiškinimą ir važiuok namo. Iki rytojaus.

Pamiegoti Frostas gavo iki antros ryto, o tada jį pažadino įkyrus telefono skambutis ir beldimas į duris.

Mėsainiais ir įdarytais pyragėliais su gruzdintomis bulvytėmis naktimis prekiaujantis furgonas – aptarnaujantis įkaušusius aplinkinių aludžių lankytojus, tolimųjų reisų vairuotojus, kurjerius ir taksistus – stovėjo aklagatvyje prie valstybinės vidurinės mokyklos. Tokiu metu, pusę antros, furgonas, įprastai apsiaustas riebaus kepintų svogūnų kvapo, tvieksdavo šviesomis, bet šit dabar skendėjo tamsoje, o ir svogūnais šaižiame vėjyje vos dvelkė. Būrys iš artimiausios aludės tuojau po vidurnakčio išgriuvusių įkaušėlių pasilinksmino iki soties: vieni triukšmaudami nukreipė prekeivio dėmesį, kiti iš dviejų padangų išleido orą. Užtat furgonas dabar dunksojo grėsmingai pasviręs.

Staiga automobilinį kioską apšvietė privažiuojančio mažojo taksi žibintai, iš sustojusio automobiliuko su kojine pompa glėbyje išlipęs furgono savininkas Tedas Terneris, arkliaveidis niūra, užmokėjo taksistui, visą kelią kvaršinusiam galvą pamokymais – pompą esą pravartu laikyti po ranka, mat niekada nežinai, kas gali nutikti, – ir ėmėsi darbo. Atsiklaupęs prisukinėdamas pompos žarnelę prie padangos ventilio antgalio, jis pastebėjo

už rato kažką gulint. Prisidengęs maišu, po furgonu tįsojo benamis. Tik tokio man ir trūko! – suirzęs pagalvojo Terneris. – Susirado mat užuoglaudą!

– Ei tu, nešdinkis iš čia! – sušuko ir patrankė delnu į automobilinio kiosko šoną. Įžūlėlis nė nemanė prabusti. – Iki ryto nelauksiu, po velnių! Čiuožk iš čia! – Gulintysis nereagavo. Terneris vėl atsiklaupė ir ištiesė ranką, ketindamas supurtyti aną už peties. Ir čia prekeivį nukratė šiurpas. Kūnas buvo šaltas, sustiręs, negyvas. – Po paraliais! – Terneris staigiai atsistojo ir ėmė trinti pirštus į palto priešakį. Paskui nuspyrė pompą po furgonu – kad koks ilganagis jos nenugvelbtų – ir nuskubėjo ieškoti telefono būdelės.

Kai atvažiavo Frostas, teritorija buvo jau atitverta.

– Džekai, dar viena prostitutė. Po furgonu, – pasakė priėjęs Arturas Henlonas.

Inspektorius guviai pasitrynė delnus. Žvarbus vėjas košė kiaurai drabužius.

– Ar mums ji žinoma?

– Veido nematyti. Reikėtų pavaryti furgoną.

– Pažiūrėkime, – atsakė Frostas. – Gal atpažinsiu iš intymiųjų kūno dalių. – Henlono ir Koljerio stebimas, jis atsiklaupė ir pašvietė žibintuvėliu. Spindulys išplėšė iš tamsos nuogą ranką ir dalį liemens, visa kita dengė maišas. Inspektorius atsistojo. – Neatpažįstu, per mažai kūno matyti. Ar tikrai prostitutė?

– Buvau, kiek įstengiau, palindęs po furgonu, – atsakė Koljeris. – Kaip ir kitos – nuoga, sumušta, nudeginta oda.

Frostas pavaišino kolegas cigaretėmis. Henlonas sučirksėjo žiebtuvėliu.

– Tas bjaurybė visai suįžūlėjo. Kvailina mus, kvailina, po šimts velnių, pernelyg dažnai. Kelinta jau – ketvirta, penkta? Net skaičių pamečiau, o mes vis dar ten pat, kur buvome, kai tas šunsnukis nužudė pirmąją, nė per plauką prie jo nepriartėjome. Kas ją rado?

– Kiosko savininkas, – atsakė Henlonas. – Kažkokie tipai išleido orą iš furgono padangų, tad jam teko parvažiuoti namo pasiimti pompos.

– Kada tai buvo?

– Šiek tiek po pusės pirmos jis apžiūrėjo padangas, lavono čia tada dar nebuvo.

– O kada grįžo su pompa?

– Apie pusę dviejų. Kūnas po furgonu paliktas, kol savininkas buvo išvažiavęs.

– Vadinasi, prie nusikaltėlio mes vis dėlto priartėjome. – Jis buvo čia... Mažiau nei prieš valandą jis buvo čia, kur dabar stovime.

– Spėju, jis – nuolatinis šito automobilinio kiosko lankytojas, – pasakė Henlonas. – Atvažiavo nusipirkti ėdalo ir, neradęs pardavėjo, nutarė, kad išmesti čia lavoną bus pats tas.

Frostas apgalvojo kolegos prielaidą ir papurtė galvą.

– Nemanau, Arturai. Jei vežiesi bagažinėje lavoną, nori kuo greičiau jo atsikratyti, sukrimsti mėsainio pakeliui nestabčioji. Be to, nusikaltėlis turėtų būti tikras, kad pardavėjas po akimirkos negrįš ir neužklups jo, grūdančio kūną po furgonu. Manau, žudikas atsitiktinai važiavo pro šalį, pastebėjo, kad

kiosko savininkas sėda į taksi, ir tiesiog pasinaudojo proga. Jei mano versija teisinga, mums gali pavykti atsekti jo veiksmus minutės tikslumu. Gal čia ir bus mūsų trokštamas šansas. – Inspektorius nužvelgė gatvę. Viename, kitame name dar žibėjo šviesos. – Pradėkite gyventojų apklausą. Dauguma tikriausiai deda į akį, bet gal kas nors vis dėlto matė po pusės pirmos šita gatve važiuojant krovininį furgoną, lengvąjį automobilį, arklių traukiamą vežimą, dar ką nors. – Sėkmės tikimybė buvo menka, Frostas ir pats tai žinojo. Lengvieji automobiliai, krovininiai furgonai prie kiosko atvažiuodavo nuolat, o to, kas įprasta, žmonės dažniausiai nebepastebi. Inspektorius pasilenkė ir vėl pažvelgė į lavoną. – Kaip mums prie jos prieiti? Išsitraukti juk negalime.

– Jei pripūstume padangas, galėtume pavaryti furgoną, – pasiūlė Henlonas.

– Taip ir padarykite, – linktelėjęs atsakė inspektorius ir atsigręžė, tikėdamasis, kad atvyko gydytojas, mat aklagatvį nutvieskė privažiuojančio automobilio žibintai. Bet užvažiavo tik užkąsti panoręs taksistas. Įvažiavimą į gatvelę sergstįs Koljeris mostais paragino jį sukti savo keliais. – Stabdyk! – bėgdamas prie konsteblio, sušuko inspektorius. – Užuot vijęs vairuotojus šalin, klausk kiekvieno, ar nebuvo privažiavę čia pirmiau ir ar nematė ko įtartino.

– Pavyzdžiui, ko?

– Kad ir ko, sūnau, – menkiausia smulkmena mums gali būti svarbi. Net jeigu kuris nors vairuotojas tematė po furgonu brukamą lavoną ir netgi teužsirašė automobilio numerį, mums ir toks

niekniekis praverstų. – Frostas buvo benueinąs, bet čia pat grįžo ir pridūrė: – Užsirašyk kiekvieno sustabdyto vairuotojo pavardę, adresą ir mašinos numerį. Gali būti, kad tų duomenų mums dar prireiks.

Privažiavo dar vienas automobilis, Koljeris jį paslaugiai praleido. Frostas nusišypsojo išlipusiam policijos gydytojui Makenziui.

– Čionai, daktare. Ko pageidausite: karšto mėsos pyrago ar atšalusio lavono?

Makenzis džiugiai mostelėjo lagaminėliu. Dirbti su Frostu jam patikdavo visada, net ir speiguotais paryčiais.

– Kur ji? – paklausė gydytojas.

Inspektorius parodė į furgoną, prie kurio rato prakaitavo padangą pučiantis Henlonas.

– Po mašina. Kviečiu ją, kviečiu, niekaip neišlenda.

Makenzis pasilenkė ir pažvelgė po automobiliniu kiosku. Ten pat nukrypo ir Frosto žibintuvėlio spindulys.

– Kaip man ją pasiekti? – paklausė gydytojas.

– Galite palaukti automobilyje. Kioską mes netrukus patrauksime.

Inspektorius įlipo į furgoną, kur Terneris, gyva kančia, traukė suktinę, aitrus jos dūmo kvapas mišo su stipriu apkartusių riebalų ir ataušusių keptų svogūnų smarsu. Ranką prekeivis buvo padėjęs ant gilios keptuvės, kurioje stingo ruda, drumzlėta, riebi tirštymė.

– Lavonas, – suvaitojo jis, paspyręs puodelio šukę ant grindų. – Tik nusmurgusio lavono man ir trūko. – Sudrebėjęs vyriškis pridūrė: – Negana,

kad kažkoks nuokvaka išleido iš padangų orą, tai dar ir lavonas...

– Nekokia naktis, iš tiesų, – atjaučiamai pratarė Frostas, nukrėtęs pelenus ant grindų. – Papasakokite, kaip buvo.

– Atsidariau prieš dešimtą, kaip visada. Viskas buvo gerai, kol iš uždaromų aludžių ėmė plūsti minios girtų šiknių. Tie pasiuto dainuoti, rėkauti, siūbuoti kioską. Galų gale furgonas staigiai pakrypo, sudužo keli puodeliai, iš keptuvių pasiliejo taukai. Piemenys orą iš padangų išleido. Pakliūtų jie man į nagus...

– Ar žinote, kas tai padarė?

– Žinau. Tegul tik pabando čia pasirodyti, sukišiu mėsainį į subinę.

– Tik nesitikėkite, kad paskui tą mėsainį iš jūsų nupirksiu, – pasakė Frostas. – Taigi padangos subliūško. Kas toliau?

– Kaip tik pasitaikė taksistas, stabtelėjo užkąsti, tad paprašiau, kad parvežtų mane namo – pompos.

– Kioską, žinoma, užrakinote?

– O kaipgi! Piemenys nugvelbtų viską, kas nepritvirtinta. Būtų ir tą lavoną nudžiovę, bet tikriausiai nepastebėjo. – Terneris vėl sudrebėjo. – Numirėlis tiesiog po kojomis. Sakyčiau, ne itin higieniška.

– Ji nebegyva, nieko nepastebės, – tarė inspektorius ir, pamatęs taukuose plūduriuojant kažkokį guodulį, paklausė: – Ar tik ne vabalas?

Prekeivis dvilktelėjo į keptuvę ir pamaišė riebalus tabako įrudintu pirštu.

– Gabalėlis apskrudusio svogūno, – suburbėjo.

– Su kojytėmis? Ar jūs įsitikinęs, kad, išvažiuojant pompos, lavono po mašina dar nebuvo?

– Padangas apžiūrėjau atsiklaupęs, tad tikrai būčiau tą nelaimėlę pamatęs. Avigalviai, kurie nuleido orą, irgi būtų ją pastebėję.

– Lavoną pakišęs tipas galėjo matyti, kaip sėdate į taksi. Ar nuvažiuodamas nepastebėjote kokio įtartino automobilio?

Terneris papurtė galvą.

– Nieko tokio nemačiau.

Frostas užsirašė taksi vairuotojo duomenis. Tikėjosi, kad bent tas bus ką nors matęs.

– Pavarę furgoną, norėsime arbatos ir jautienos mėsainių, – pasakė.

– Su svogūnais?

– Taip. Tik tuos sudvisusius taukus išmeskite.

Kietai pripūtęs paskutinę padangą, Henlonas atsitiesė ir nusibraukė nuo veido prakaitą. Paskui atsuko pompos žarnelę ir pasitraukė į šalį. Frosto atidžiai stebimas furgonas nuvažiavo nuo lavono ir sustojo per kelis colius nuo galvos. Veikiai aplink kūną išdygo brezentinės stoginės sienos.

Inspektorius pamojo Makenziui. Šis greitosiomis apžiūrėjo žuvusiąją.

– Maždaug trisdešimt penkerių–keturiasdešimties moteris, mirusi prieš dvidešimt keturias–trisdešimt šešias valandas, tikriausiai uždusinta, neabejotinai patyrusi lytinę prievartą – štai, kraujas, – smarkiai sumušta, oda nudeginta. Bet ir patys visa tai matote. Draisdeilis apibūdins smulkiau. – Gydytojas atsitiesė, pasikasė smakrą ir dar kartą nužvelgė lavoną. – Ar jūs įsitikinę, kad ji – prostitutė?

– Kitos buvo prostitutės, – atsakė Frostas. – Nors šitos neatpažįstu. – Jis susibruko rankas į kišenes ir pasilenkęs įdėmiai apžiūrėjo negyvėlę. Žemo ūgio, pilnoka, lygiais juodais plaukais. Burna buvo pražiodyta kamšalo, matėsi beveik tobulai išpuoselėti dantys. Vengdamas išpūstų nužudytosios akių, inspektorius patyrinėjo veidą be makiažo. – Po galais, jei ji ir kekšė, – sumurmėjo jis, – tai labai keista. – Frostas žingtelėjo į šalį, ir nusikaltimo vietos tyrėjas kūną nufotografavo, paskui vienas ekspertų atsargiai nutraukė nuo lavono maišą ir net sudrebėjo, išvydęs randus, nudeginimo žymes, pjautines žaizdas. Inspektorius parodė į didelę prie sienos pritvirtintą šiukšlinę, iki viršaus prigrūstą polistirolinių maisto, kuriuo prekiavo Terneris, pakuočių. – Kuris nors panaršykite ten. Žudikas galėjo išmesti aukos rankinuką ar drabužius.

Nusileisdamas furgono šonas taip sutrinksėjo, kad Frostas net krūptelėjo. Terneris padėjo ant prekystalio puodeliais apstatytą padėklą.

– Štai jūsų arbata, mėsainiai bus netrukus.

Visa grupė mielai susispietė prie kiosko pasišildyti.

– Nebloga, – pagyrė inspektorius, sriūbtelėjęs arbatos. Paskui nusišypsojo ir pasitikslino: – Vaišina šeimininkas, ar ne?

– Ne, po velnių! – atšovė Terneris. – Dvidešimt šeši svarai.

– Ko gero, norėsiu užmesti akį į jūsų licenciją, – pagrasino Frostas.

– Vaišinu, – skubiai tarstelėjo kioskininkas ir, persisvėręs per prekystalį, pasižiūrėjo į brezentinę stoginę. – Kas jai nutiko?

– Apsinuodijo maistu, – atsakė inspektorius. – Jūs – pagrindinis mūsų įtariamasis.

– Labai juokinga, velniai griebtų! – suniurzgė Terneris. Užuodęs svilėsius, pridūrė: – Mėsainiai iškepė.

Priėjęs Henlonas paėmė vieną puodelių su arbata ir pasakė:

– Tarp šiukšlių nieko įdomaus nėra. Prisibelsti pavyko tik į du namus – niekas nieko nematė.

– Nesuprantu, kaip galite prie lavono valgyti, – sumurmėjo prekeivis, dalydamas praalkusiems tyrėjams mėsainius.

– Toji nelaimėlė atrodo daug patraukliau nei jūsų suvožtiniai, – atkirto Frostas ir kreipėsi į Henloną: – Suprantu, metas vėlyvas, bet gali būti, kad viena, kita prostitutė vis dar gatvėje, siūlo nuodėmingas savo paslaugas. Paimk iš nusikaltimo vietos tyrėjo kelias aukos nuotraukas ir parodyk joms – gal atpažins.

Aklagatvį vėl nutvieskė automobilio žibintai. Į gatvelę beveik be garso įsuko juodasis Draisdeilio „Rolls-Royce'as". Makenzis iš karto padėjo puodelį su neišgerta arbata.

– Koktus man, Džekai, tas pasipūtėlis, – prisipažino. – Važiuosiu jau.

Gydytojui einant prie automobilio, patologas kaip tik išlipo iš saviškio. Prasilenkdami abu vyrai vienas į kitą pabaltakiavo.

– Daktarėli, gal norėtumėte mėsainio ir arbatos? – Draisdeilio paklausė Frostas.

Patologas tik papurtė galvą ir kartu su ištikimąja asistente užėjo į palapinę. Inspektorius atsekė

jiems iš paskos. Kai šis suleido dantis į suvožtinį, lavoną skubomis apžiūrinėjęs Draisdeilis net krūptelėjo.

– Ar jums būtinai reikia čiaumoti, kai aš dirbu? – suniauzgė jis.

– Atsiprašau, – nė kiek nesumišęs atsakė inspektorius ir pamerkė akį blondinei. – Širdele, gal karštos dešrytės?

Moteris nuraudusi energingai pakratė galvą ir, atsivertusi stenografinę užrašinę, pasiruošė įamžinti viršininko išvadas. Šis išsakė jas trumpai.

– Auka numirė kažkur kitur, čia tik atvežta, taigi *in situ* tirti lavoną netikslinga. – Patologas užsimaukšlino pirštines. – Mirusi mažiausiai prieš trisdešimt šešias valandas, uždusinta, patyrusi lytinę prievartą, sumušta, oda nudeginta. – Santūriai šyptelėjęs, jis pridūrė: – Inspektoriau, požymiai, sakyčiau, pažįstami.

– Pernelyg gerai pažįstami, kad juos kur plynios, – atsakė Frostas.

– Skrodimas rytą, lygiai devintą. Neabejoju, aptiksime vieną, kitą gerojo daktaro Makenzio pražiopsotą smulkmeną.

– Prakeikta jūsų buveinė tampa antraisiais mano namais, – sumurmėjo inspektorius. – Galvoju šit, ar nepasistačius man ten lovos.

– Būtų neblogai, – nusišaipė Draisdeilis. – Gal tuomet nevėluotumėte į skrodimus.

Kinktelėjęs padėjėjai, suprask, išvykstame, jis išlindo iš palapinės ir nužirgliojo prie ištaigingojo „Rolls-Royce'o". Frostas patologui įkandin parodė dviejų pirštų derinį ir mostelėjo Džordanui.

– Kviesk vežikus, – paliepė. – Tegul išsigabena mėsą. – Staiga šį tą prisiminęs, jis kyštelėjo galvą į furgoną. – Ei, Fane Kredok*, ar galiu trumpai jus sutrukdyti? – Sugriebęs kioskininkui už rankovės, inspektorius nusivedė jį į stoginę. – Jūsų pyragėlių nusipirkti tikriausiai užsuka nemažai kekšių, – pasakė Frostas ir nutraukė dangalą nuo nužudytosios veido. – Gal atpažinsite? Apatinė Ternerio lūpa su prikibusia seilėta suktine atvėpo, jis staigiai nugręžė galvą.

– Nesu jos matęs, – burbtelėjo ir, atsitraukęs per žingsnį, paklausė: – Manote, prostitutė? – Frostas linktelėjo. – Tokia turėtų nertis iš kailio, kad bent porą pensų užmokėčiau, – pasakė prekeivis.

Inspektorius dar kartą nužvelgė negyvėlę. Kresna, apkūnoka, nelabai išvaizdi moteris. Bet kas dar, jei ne prostitutė, ji galėjo būti? Juk ją ištiko toks pat likimas kaip ir visas kitas aukas – o šios buvo naktinės plaštakės. Jis buvo beišeinąs, bet grįžo ir vėl apžiūrėjo nužudytąją. Kad ir kas būtų, tokios lemties ji tikrai nenusipelnė. Frostas uždengė aukos veidą. Išeidamas iš stoginės susidūrė su lavoninės darbuotojais.

Paskutinį kartą atsikandęs atšalusio mirties skoniu pramiešto mėsainio, inspektorius sviedė jį į šiukšlinę, bet vėjo pasigauta nuokanda nudribo ant šaligatvio. Praeidamas Frostas iš visų jėgų ją nuspyrė. Dirstelėjo į laikrodį – dvidešimt po keturių. Iki dar vieno skrodimo buvo likę mažiau nei šešios valandos. Jis nusižiovavo. Iki ryto nieko svarbaus nuveikti nebesitikėjo.

---

* Fanny Cradock (1909–1994) – britų restoranų kritikė, kulinarinių televizijos laidų vedėja ir šios rūšies knygų autorė.

– Važiuoju namo nusnūsti, – pasakė Henlonui. – Skrodimas devintą. Jei nutiktų kas įdomaus, skambink.

Vis dėlto pažadino Frostą ne seržantas, o žadintuvo skambutis.

Atsikėlė be penkiolikos aštuonios, nėmaž nepailsėjęs. Skrandį varstė diegliai – aišku, nereikėjo valgyti to šleikštaus mėsainio. Jis nusliūkino į vonią, apsišlakstė veidą šaltu vandeniu, apsirengė ir nesiskutęs išvažiavo į nuovadą.

Valgyklėlėje nusipirkęs sumuštinį su kumpiu ir arbatos, pastebėjo Henloną ir su padėklu rankose nuėjo prie jo staliuko.

– Negaliu stebėti skrodimo tuščiu skrandžiu, – pasiguodė. – Vemti šiltą maistą daug maloniau.

Kriminalistas seržantas, šiek tiek šyptelėjęs, atstūmė lėkštę su pusryčių likučiais. Atrodė mirtinai nuvargęs.

– Nieko gero nesužinojau, – pasakė. – Radau porą dirbančių merginų, bet aukos iš nuotraukos jos neatpažino.

– Šįvakar dar kartą mėginsime paklausinėti, – tarė Frostas. Sumuštinis su kumpiu skrandyje susigrūmė su mėsainiu, ir jis nebeįstengė praryti nė kąsnio, tad verčiau išsiėmė cigaretes. – Ar kas nors tos gatviūkštės gyventojus apklausia?

– Dirbame, Džekai, dirbame, – nusižiovavęs atsakė Henlonas.

– Arturai, važiuotum bent kiek pamiegoti. Iš tavęs nedaug naudos ir, kai būdrauji, tad ko norėti, kai pusiau knapsai.

Seržantas nusišypsojo, išbaigė arbatą ir atsistojo.

– Tad iki vakaro, – pratarė.

Vos sumaigęs nuorūką į sumuštinį, Frostas buvo per garsiakalbį iškviestas prie telefono. Jo ieškojo Bilas Velsas.

– Džekai, tavęs kai kas teiraujasi, nori pasikalbėti apie griaučius.

– Devintą man skrodimas. Kreipkis į Morganą.

– Čia toji tavo širdį užkariavusi jaunoji mamytė.

– Gal atstos ji nuo manęs, – atsiduso inspektorius. – Įberk jai į arbatą bromido, aš tuojau nusileisiu.

Jaunoji moteris buvo nepasidažiusi, plaukai laisvai krito ant pečių, atrodė, jai ne daugiau kaip keturiolika. Frostas geidė jos pasiutusiai nepadoriai. Moteris maloniai jam nusišypsojo, tuo tik dar labiau pagadindama reikalą.

– Inspektoriau, tikiuosi, jums dar neįkyrėjau? – paklausė ji.

– Na ką jūs, širdele! – Jis atsisėdo priešais Vivjeną. – O kur vaikutis?

– Sūnelį paglobos mano sesuo. Štai gal bus kokios naudos. – Moteris atsegė nedidelį raudonos ir žalios spalvų plastikinį rankinuką ir, išėmusi nespalvotą nuotrauką aplankstytais kraštеliais, padavė Frostui. – Radau tarp motinos daiktų.

Fotografijoje buvo įamžintos dvi gerų dvidešimties merginos su maudymosi kostiumėliais. Tamsiaplaukė, labai panaši į moterį, sėdinčią priešais Frostą, stovėjo apkabinusi žavingą ilgakoję blondinę, kurios dviejų dalių bikinis buvo pernelyg ankštas, kad inspektorius galėtų ramiai žiūrėti į jo savininkę. Tokios seksualios katytės jis dar

nebuvo matęs. Abi merginos vylingai šypsojosi.

– Štai mano mama, – rodydama į tamsiaplaukę, pasakė Vivjena. – Aišku, nuotrauka labai sena. O čia – Nelė Oldridž, apie kurią jums pasakojau. Fotografavo mano tėtis. Man regis, Nelė jam patiko.

– O man patinka jūsų mama, – pamelavo Frostas, neatitraukdamas akių nuo geidulius žadinančios blondinės.

– O ten sodas. – Jaunoji moteris dūrė pirštu virš tvoros, į kurią rėmėsi todvi merginos. – Jame Nelė ir degindavosi pusnuogė.

– Pasibaisėtina, – pratarė inspektorius, mintyse nusegdamas blondinei viršutinę bikinio dalį. – Ar galiu nuotrauką paimti?

– Žinoma, bet turėsite grąžinti, – linktelėjusi atsakė Vivjena.

– Jei fotografijų rasite daugiau, atneškite ir tas, net jeigu bus nepadorios. Kaip nors įsidrąsinsiu ir peržiūrėsiu. – Palydėjęs Vivjeną iki lauko durų, Frostas kelias akimirkas žiūrėjo, kaip ji, kraipydama užpakaliuką, eina per gatvę. – Niekaip ta gražuolė nuo manęs neatkimba, – pasakė jis Bilui Velsui, stabtelėjęs priimamajame. – Teko greitosiomis pakirkinti, kad apsiramintų.

Grįžęs į kabinetą, inspektorius gautų dokumentų dėkle aptiko Maleto raštą riebiai pabrauktomis eilutėmis. Viršininkas priminė nesulaukiąs žadėtosios dienos ataskaitos. Frostui iš Vivjenos gautoji nuotrauka rūpėjo labiau nei Maleto rašliava. Toji blondinė svetimus vyrus veikiausiai viliodavo daug mitriau negu nelaimėlė, kurios skrodimą jis ketino netrukus stebėti. Inspektorius įdėjo

fotografiją į aplanką, bet tuojau pat vėl išėmė. Vos nepražiopsojo svarbios detalės. Už tų dviejų merginų, kiek tolėliau, buvo matyti bažnyčios bokštas. Tikriausiai Šv. Eideno, kitos tame rajone nebuvo. Jis pasirausė po stalčių, susirado miesto planą. Na taip, nesuklydo. Merginos stovėjo prie tvoros už Vivjenos motinos namo, ne iš šono. Vadinasi, Nelė gyveno ne Nelsono gatvėje, o lygiagrečioje šiai.

Į kabinetą įžengęs žvalus, geros nuotaikos Morganas Frostą aptiko mėginant šiaip ir anaip, vis nesėkmingai, sulankstyti planą. Konstebliui iš tvido palto kišėnės stirksojo „The Daily Mirror" numeris.

– Atsiprašau, šefe, kad vėluoju, – pasakė jis. – Prakeikta mašina sustreikavo.

– Žinau, kad meluoji, – nukirto inspektorius, – nes ir pats taip teisinuosi. – Kilstelėjęs nuotrauką, jis paklausė: – Kurią naujieną nori išgirsti pirmiau – gerą ar blogą?

– Pirmiau norėčiau gerosios, šefe.

Frostas įdavė pavaldiniui fotografiją.

– Kurią iš šitų dviejų pasirinktum, jei turėtum tokią galimybę?

Kad geriau matytų, Morganas priėjo prie lango.

– Net nėra ko svarstyti, šefe, – rinkčiausi blondinę. Kita irgi neprasta, bet šviesiaplaukei neprilygsta... kokios kojos... pilvas plokštutėlis!

– O ar pastebėjai, – paklausė inspektorius, – koks ankštas jos maudymosi kostiumėlis? Kaip jauni, stangrūs, pilni it prisirpusios laukinės vyšnios jos speneliai skverbiasi pro plonytį liemenėlės audinį, kaip jie trokšta raminančio ir kartu šiurkštaus džentelmeno prisilietimo nykščiu?

– Šefe, liaukitės, – sudejavo Morganas. – Juk žinote, koks aš jautrus tokioms šnekoms. Kas ji?

– Būsimoji tavo užduotis, Valstietuk. Noriu, kad ją surastum.

– Bus padaryta, šefe! – išsišiepęs skubiai atsakė konsteblis.

– O dabar – blogoji naujiena. Šitai nuotraukai bus apie penkiasdešimt metų. Jei gražuolė blondinė dar neatsisveikino su šiuo pasauliu, dabar yra surukusi, gyvaplaukiais apžėlusi senė, erotiškai trenkianti šiltais apatiniais ir marenikėmis.

– Šit kaip? – Morganas akimoju apniuko.

– Motutės Oldridž reikėjo ieškoti ne Nelsono, o lygiagrečioje gatvėje, – paaiškino Frostas.

– Šefe, ten nėra jokios lygiagrečios gatvės – tik grįstas takas per daugiabučių kvartalą.

– Tas kvartalas pastatytas prieš trisdešimt metų, matyt, vietoj buvusios gatvės. Rūsyje, sandėlyje, yra senų planų, nueik ir pasižiūrėk į juos.

– Gal galėčiau pirmiau papusryčiauti?

– Ne, negalėtum. Jau ir šiaip vėluojame penkiasdešimt metų. Taigi pasiskubink, juolab kad paskui eisime į pasimatymą su nuoga moterimi. – Pastebėjęs, kaip sužibo Morgano akys, Frostas pridūrė: – Ji negyva, guli ant skrodimo stalo. Nagi, judinkis, judinkis.

Kai konsteblis, sudulkėjęs, apsivėlęs voratinkliais, su išgeltusiu miesto planu, per lenkimus sutvirtintu ruda lipniąja juosta, grįžo iš rūsio, inspektorius jau ruošėsi išeiti, vilkosi apsiaustą.

– Duok šen, sūnau. – Frostas paėmė planą ir paklojo ant stalo. – Kurgi ta Nelsono gatvė?.. Štai. O

va čia lygiagreti gatvė... Birsfordo – joje ir gyveno mergina su vyšniniais speneliais. Reikės tau, Valstietuk, dar kartą apsilankyti rotušėje, – pasakė inspektorius ir žvilgtelėjo į laikrodį. Buvo be dešimties minučių devynios. Į skrodimą jis, žinoma, vėlavo.

Žaliąjį chalatą Frostas užsimaukšlino ant apsiausto ir šaliko. Norėjo bent kiek apšilti žvarbioje it sumautas Šiaurės ašigalis patalpoje. Draisdeilis mindžikavo prie lavono su skalpeliu rankoje.

– Laukiu jūsų, inspektoriau, – subambėjo, iškalbingai žiūrėdamas į laikrodį ant sienos.

– Atsiprašau, prakeikta mašina sustreikavo, – pusbalsiu atsakė Frostas.

Lavonas ant stalo atrodė dar prasčiau nei naktį, kraujosruvos, randai ir nudegimų dėmės baltoje odoje tiesiog rėžė akį.

– Kaip suprantu, pavardės vis dar nežinome? – pasitikslino Draisdeilis. Inspektorius papurtė galvą. Patologas sunkiai, teatriškai atsiduso, suprask, nieko kitko iš tokio kaip Frostas tikėtis nė neverta. – Ką gi, pažiūrėkime, ar nebus gerasis daktaras Makenzis ko nors pražiopsojęs, – tarė patologas ir pasisuko į asistentę. – Skrodžiame neatpažintą moterį, amžius – nuo trisdešimt šešerių iki keturiasdešimt dvejų.

Blondinės rašiklis pašėlo lakstyti užrašinės puslapiu. Diktofonais nuo tada, kai vienas jų nesuveikė ir užtrukęs skrodimas nuėjo niekais, Draisdeilis nepasitikėjo.

Kai patologas pradėjo skelbti pirmąsias išvadas, Frosto nuomone, tokias akivaizdžias, kad nevertėjo

nė minėti, jo mintys nuklydo kitur. Vis dėlto inspektoriaus sąmonės kertelėje būdravo autopilotas, pasirengęs sureaguoti, kai tik Draisdeilis aptiks ką nors įdomaus. Sureaguoti teko tuojau pat. Visi sužiuro į Frostą, laukdami atsakymo.

– Atsiprašau, daktarėli, ką sakėte? – paklausė jis.

– Klausiau, ar daktaras Makenzis jums sakė, kad iki užpuolimo ši moteris buvo nekalta?

Inspektorius net žioptelėjo.

– Nekalta?

– Abejonių dėl to nekyla. O jūsų nuomone, ar ji buvo prostitutė?

Frostas išpūtė akis.

– Rūgštele, daktare, man nė į galvą, kad Dentone dar galėjo būti likę nekaltų panelių – žinoma, išskyrus čia esančias. – Jis mirktelėjo sodriai įraudusiai Draisdeilio asistentei. – Ar jūs įsitikinęs?

– Šimtu procentų. Bet gal norėtumėte išgirsti kito specialisto – daktaro Makenzio – nuomonę?

Inspektorius susimąstęs papurtė galvą. Pirmiau jis manė, kad žudikas atvažiuoja į raudonųjų žibintų kvartalą ir nusižiūri auką tarp prostitučių. Šis atvejis buvo visiškai kitoks. Nenuostabu, kad nužudytoji nė iš tolo nepanėšėjo į prostitutę. Ak, kokia klaiki buvo nelaimėlės pažintis su lytiniais santykiais.

Draisdeilis toliau apžiūrinėjo lavoną.

– Įsiskverbimo būta smurtinio, liko mėlynės, matyti kraujo, bet spermos nėra.

Frosto nuotaika staiga pasitaisė. Jam sužibo viltis. Ši auka galėjo padėti jiems sučiupti serijinį žudiką. Reikėjo tik išsiaiškinti nužudytosios tapatybę.

Už nugaros kažkas sukrebždėjo, atsigręžęs inspektorius išvydo išsišiepusį Morganą.

– Šefe, atskubėjau tiesiai iš rotušės... Sužinojau adresą. – Pastebėjęs asistentę, konsteblis pamerkė jai akį. Moteris vėl nuraudo, bet apsimetė niekuo dėta. – Mielai kai ką jai pasiūlyčiau, – šnipštelėjo Morganas.

– Kam jai reikia, – atšovė Frostas. – Tūkstančius turi užsimarinavusi indeliuose. Tad ką sužinojai?

– Ne kažin ką. Toji gražuolė gyveno Birsfordo gatvėje, 44-ajame name. Valda beveik ribojosi su ta, kurioje rasti griaučiai.

– O kur ji gyvena dabar?

– Neaišku. Dingo kaip į vandenį. Gali būti mirusi.

– Paklausk registrų tarnybos, kartu sužinosime, ar ji nėra užregistravusi sūnaus mirties.

– Gal malonėtumėte man dirbant neplepėti apie asmeninius reikalus, – irzliai suburbėjo Draisdeilis.

– Atsiprašau, daktarėli, – pratarė Frostas. Morganą jis paragino: – Skuosk, sūnau, nebedelsk.

Bet konsteblis niekur neskubėjo – nustebęs žiūrėjo į kūną ant stalo.

– Šefe, ar čia ta neatpažintoji auka?

– Ta pati.

– Šefe, aš ją pažįstu, – nenuleisdamas akių nuo lavono, pasakė Morganas. – Tikrai pažįstu.

– Pažinoti jos negali, – nekantriai atkirto inspektorius. – Šita moteris buvo nekalta.

– Visai neseniai buvau su ja susidūręs, – tarė konsteblis, kasydamasis pakaušį.

– Gal patylėsite?! – subarė tuodu patologas.

Frostas vėl atsiprašė ir pridūrė:

– Mano kolega šit sako atpažinęs nužudytąją.

Morganas priėjo prie stalo ir įsižiūrėjo negyvėlei į veidą.

– Ji – kaip iš akies lupta dantų gydytojo, pas kurį lankiausi, registratorė, – pasakė.

Inspektorius suraukė antakius. Patikėti buvo nelengva.

– Ar tu įsitikinęs?

– Na... Ana buvo su akiniais.

– Su akiniais? – paklausė Draisdeilis ir pasilenkęs apžiūrėjo nužudytosios nosį. – Šita taip pat nešiojusi akinius, viršunosėje matyti įspaudas.

– Ką gi, paskambink dantų gydytojui, – vis dar gana abejingai paliepė konstebliui Frostas, – paklausk, ar jo registratorė gyva, ar jau guli ant skrodimo stalo. Atsakymą, kad ir koks jis būtų, persakysi man.

– Bus padaryta, šefe, – tarė Morganas ir, mirktelėjęs Draisdeilio padėjėjai, išėjo.

– Dantų gydytojo registratorė? – mąsliai sumurmėjo patologas.

– Daktarėli, per anksti nesidžiaukite, – perspėjo inspektorius. – Morganas toks pat nepatikimas kaip ir aš.

– Nieko ir nesitikiu, – atšovė Draisdeilis, skalpeliu brėždamas negyvėlės kūne raudoną liniją.

Staiga abu su inspektoriumi atsigręžė, mat pro dvivėres duris, plodamas delnais ir smagiai tararuodamas, įpuolė Morganas.

– Na kaip, nieko gero? – paklausė Frostas.

Konsteblis patenkintas išsišiepė.

– Darbe jos nėra nuo penktadienio. Klinikos

darbuotojos skambino į namus ir neprisiskambino.

– Ir niekas nenuvažiavo pas bendradarbę pasidomėti, kas nutikę? Nepranešė apie dingusiąją mums?

– Moteris apsipyko su šefu, tad visi pamanė, kad ji metė darbą.

– Nuvažiuosime pas ją, – tarė Frostas. – Pagalvok, Valstietuk, kaip pasiteisinsi, jei registratorę rasime namie.

15

Prie durų pritvirtintoje dailioje kortelėje buvo parašyta: HELENA STOUKS. Ant laiptelių pakopos stovėjo trys buteliai pusiau nugriebto pieno.

– Gal ir nesuklydai, – niauriai pripažino Frostas ir delnu patrankė į duris, jau žinodamas, kad niekas jų neįsileis.

Priešais gyvenanti senutė iškišo pro duris panašią į paukščio galvą.

– Kaimynė kažkur išvykusi, – pasakė. – Nemačiau jos jau kelias dienas. Gal galiu kuo padėti?

– Mes – iš dujų ūkio. Pranešta apie nutekėjimą, – atsakė inspektorius ir pašniaukė orą. – Oho kokia smarvė! Širdele, verčiau sandariai užsidarykite.

Senolė skubiai užtrenkė duris.

Nė vienas Frosto raktų netiko, tad užraktą Morganas įveikė spyriu. Juodu suėjo į vidų. Inspektorius pasilenkė ir paėmė nuo demblio porą laiškų: vienas – su kredito kortelės žiniaraščiu – buvo atėjęs iš banko, kitas – be pašto ženklo, neužklijuotas – nežinia iš kur. Frostas išėmė laišką. Firminiame Ešbio odontologijos klinikos lakšte buvo ranka parašyta: KODĖL NEATĖJOTE Į DARBĄ? MES SUSIRŪPINĘ. PRAŠAU PASKAMBINTI. Parašo inspektorius neįskaitė.

Butas buvo nedidukas. Užuolaidos užtrauktos. Morganas jas atitraukė, ir pro langą įspindo ryto

saulė. Tvyrojo nejauki vėsa, Frostui puikiai pažįstama iš anksčiau. Atrodė, pats būstas žino, kad jo įnamės nebėra. Pareigūnai greitosiomis apėjo butą... Virtuvę, vonią, ankštoką svetainę, miegamąjį. Slėgė nemalonus jausmas – tarsi gyventoja būtų išnykusi be pėdsako. Inspektorius klestelėjo ant minkštasuolio ir užsidegė cigaretę. Netrukus tamsiai pilkas kilimas pirmą kartą per savo amželį patyrė, ką reiškia būti apibertam pelenais.

– Sūnau, pasižvalgyk, gal rasi kokią nuotrauką, – pasakė Frostas.

Jei būtų atsinešęs lavoninėje darytą moters nuotrauką, būtų galėjęs parodyti ją senutei kaimynei. Bet laiku nesumojo. Veikiai inspektoriui nusibodo stebėti, kaip Morganas rausiasi po stalčius ir spinteles, tad pašokęs ėmė slampinėti po butą, pats dorai neišmanydamas, ko ieškąs.

Prieškambaryje kabojo šiltas, žieminis paltas. Frostas išnaršė jo kišenes. Rado tik degalinės kvitą. Ant durų kabojo stora grandinėlė, visose patalpose buvo įtaisyti dūmų jutikliai. Moters būta apdairios.

Inspektorius grįžo į svetainę, kur Morganas atsiklaupęs naršė stalčiaus turinį, išverstą ant kilimo.

– Šefe, panašu, kad ji niekada nesifotografavo.

– Tik gražuolės laiko šūsnis nuotraukų, – atsakė Frostas ir įėjo į miegamąjį, kuris gerokai panėšėjo į celę – viengulė lova buvo paklota pedantiškai tvarkingai, gražiai sulankstyti storos flanelės naktiniai padėti ant priegalvio. Inspektorius atsisėdo ant guolio – veikiausiai joks vyras dar nebuvo čia sėdėjęs – ir ištraukė tamsaus ąžuolo naktinio staliuko stalčių. Nosinaitės, atsarginiai akiniai...

Pačiame dugne jis aptiko besišypsančio kokių trisdešimt penkerių vyriškio su ūsais nuotrauką. Jos paviršius buvo kažkuo parausvintas. Frostas kilstelėjo fotografiją prie nosies ir pauostė. Užuodė lūpų dažus.

– Šefe! – Į miegamąjį, mosuodamas pasu, įpuolė Morganas. – Radau! Viena nuotrauka bute vis dėlto yra!

Inspektorius atvertė dokumentą. Iš fotografijos į jį be šypsenos, tartum patvirtindama tai, ką pareigūnai jau ir šiaip žinojo, žvelgė nužudytoji.

– Šita ne vienintelė, sūnau, – pasakė Frostas ir parodė konstebliui stalčiuje rastą nuotrauką. – Vargšelė tikriausiai alpėjo dėl jo. Fotografija išterliota lūpdažiais.

Morganas dirstelėjo į vyriškio atvaizdą ir tarė:

– Šefe, aš žinau, kas jis toks.

– Rupūžioke tu, nejaugi ir iš tavęs pagaliau bus naudos? Tad kas jis toks?

– Nužudytosios viršininkas... Dantų gydytojas Ešbis. Jis man ir išrovė dantį.

– Ar tu įsitikinęs?

– Visiškai.

– Tuomet lėkime šnektelti su juo. – Frostas susisiekė su nuovada ir paprašė atsiųsti ką nors saugoti buto. – Kažkokie mulkiai išspyrė duris, – pasakė jis.

Išeidami jie sutiko ant laiptų mindžikuojančią kaimynę.

– Sutaisėme, dujos nebenutekės, – užtikrino senutę inspektorius.

– Prisiminiau, – atsakė ta, – mūsų name viskas elektrifikuota.

Frostas apsimetė neišgirdęs.

Dantų gydytojas buvo įsitaisęs naują registratorę, guvią rudaplaukę liulančia krūtine ir išpuoselėtais baltais dantukais. Išvydusi Frosto tarnybinį pažymėjimą, ji nervingai sukrizeno.

– Ponas Ešbis kaip tik dirba, – pasakė ir galva parodė į kabineto duris, už kurių veriamai birzgė dantų gręžtuvas. – Prisėskite, perspėsiu daktarą, kai tik bus laisvas.

Pareigūnai susėdo laukiamajame prie apkūnios moteriškės ir vyro sutinusiu žandu.

– Nekenčiu odontologų, – prisipažino Frostas. – Siaubą jie man varo.

Morganui rūpėjo tik rudaplaukė.

– Šefe, ar matote, kokie jos arbūzai? – nelabai tyliai sušnibždėjo jis. Storulė išgirdusi sužaibavo akimis ir persėdo į kitą fotelį.

– Lažinuosi, moteriškė pamanė, kad apie ją kalbi, – pasakė Frostas ir pašoko ant kojų, mat durys atsivėrė ir iš kabineto išsverdėjo perbalęs pacientas. – Ilgai netruksime, – užtikrino inspektorius storulę, kuri, pasipiktinusi be eilės lendančiais įžūlėliais, kažką niekinamai suburbėjo.

Odontologas Ešbis, šiek tiek vyresnis ir putlesnis nei nuotraukoje, šluostėsi rankas rankšluosčiu, o jo asistentė, jauna, ilgakojė blondinė, dėliojo ant staliuko prie kėdės išdezinfekuotus, spindinčius instrumentus. Lipšni pono Ešbio šypsena mirksniu išblėso. Tokių pacientų jis nelaukė.

– Policija, – pratarė Frostas, atkišęs tarnybinį pažymėjimą.

– Policija? Kas atsitiko? – paklausė išbalęs Ešbis.

– Gal galėtumėte trumpai išeiti? – paprašė asistentės inspektorius ir luktelėjo, kol ji uždarys duris.

– Pone, norime pasikalbėti apie jūsų registratorę, panelę Stouks.

– Apie Heleną? O kas nutiko?

– Deja, naujienos nekokios. Panelė Stouks vakar rasta negyva.

Ešbis apstulbęs įsistebeilijo į Frostą.

– Negyva? Pakliuvo į avariją?

– Ne, pone. Nužudyta.

– Nužudyta? Helena? O Dieve, negali būti!

– Deja, pone, taip ir yra. Kada ją paskutinį kartą matėte?

– Penktadienio vakarą, aštuntą valandą. Savaitgaliais mes dirbame tik ypatingais atvejais, tad į darbą jai reikėjo tik pirmadienį. Bet ji neatėjo.

– Nenustebote?

– Šiek tiek nustebau. Penktadienį susikivirčijome. Helena išėjo užpykusi. Pamaniau, kad bus nusprendusi daugiau čia nebedirbti.

– Dėl ko susikivirčijote?

Ešbis patraukė pečiais.

– Dėl niekniekio. Nesuprantu, ko ji taip užsiuto. Kai klinikai vadovavo mano pirmtakas, Helena ne vienus metus dirbdavo savaitgaliais, bet aš darbuotis šeštadieniais, sekmadieniais vietoj jos paskyriau naująją savo registratorę. Helena pamanė, kad pažeidžiau jos teises.

– Kai panelė Stouks neatėjo į darbą, nepagalvojote, kad reikėtų pasidomėti, ar viskas jai gerai?

– Žinoma, pasidomėjau. Mes nuolat skambinome į namus, bet ji neatsiliepė. Buvau pas ją nuvažiavęs, pro pašto plyšį įmečiau raštelį. – Staiga dantų gydytojas išpūtė akis. – O Dieve, nejaugi ji tuo metu jau gulėjo namuose negyva?

– Ne, pone, ji gulėjo ne namuose. – Smulkmenų Frostas neatskleidė. – Mes manome, kad penktadienio vakarą į namus ji negrįžo. Nenumanote, kur galėjo patraukti?

– Penktadienio vakarus ji praleisdavo samariečių bendrijoje. Kaip savanorė budėdavo prie telefono.

– Ačiū, pone. Tikriausiai norėsiu pasikalbėti su jumis dar kartą.

Atsisveikinę su sutrikusiu odontologu, pareigūnai grįžo į automobilį.

– Šefe, ar atkreipėte dėmesį į Ešbio padėjėją? – paklausė Morganas, sėsdamas prie vairo.

– Žinoma, – atsakė Frostas. – Mūsų dantų gydytojui patinka, kai jį supa didžiapapės. Vargšė plokščia kaip lenta Helena tikriausiai jautėsi ne savo rogėse. Į nuovadą, drauguži...

Žmogžudysčių tyrimo kambaryje Frostas prisegė Helenos Stouks nuotrauką stende, šalia nužudytųjų prostitučių fotografijų, ir, kaip įpratęs, atsisėdo ant stalviršio kampo.

– Atkreipkite dėmesį į išimtį, – prašneko. – Iki šiol manėme, kad žudikas medžioja tik kekšes, bet ši auka kitokia. Tiesą sakant, buvo tokia dora, kad net sunku patikėti. Jokių ydų, jokių meilužių, sekmadieniais lankydavosi bažnyčioje, vonioje nesišlapindavo, samariečių bendrijoje budėdavo prie telefono. Bet buvo nukankinta ir nužudyta kaip ir kitos, taigi klausiu jūsų, kodėl nusikaltėlis ją pasirinko.

– Visiems atvejams būdinga viena aplinkybė, – prabilo Arturas Henlonas. – Aukas žudikas

užklupdavo vėlai vakare, netgi labai vėlai. Visos nužudytos prostitutės tokiu metu dar dirbo, nors kitos jau sėdėjo aludėse.

– Nagi kalbėk, – paragino seržantą Frostas.

– Noriu pasakyti štai ką. Žudikas bastosi vėlai vakare, ieškodamas pavienių moterų. Suprantama, dažniausiai jam pasipainioja prostitutės. Gal Helena Stouks vėlai vakarais kur nors vaikščiodavo?

– Nemanau, – atsakė inspektorius. – Panašiau, kad pusę devynių ji jau gulėdavo lovoje su puodeliu kakavos. – Jis spragtelėjo pirštais. – Palaukite! Užmiršome samariečius! Juk jų durys atviros kiaurą parą. Arturai, paskambink į bendriją, sužinok, kelintą valandą penktadienio vakarą Stouks iš ten išėjo. – Laukdamas, kol Henlonas paskambins samariečiams, Frostas pavaišino kitus cigaretėmis. – Na ką išgirdai? – paklausė galų gale.

– Įprastai ji ten išbūdavo vos porą valandų, bet penktadienį du savanoriai sirgo, tad buvo labai daug darbo. Tą vakarą, Helenai jau ruošiantis išeiti, paskambino kažkoks nevisprotis, ėmė grasinti nusižudysiąs. Ji prašnekėjo su juo iki išnaktų ir išėjo gerokai po vidurnakčio.

Frostas nušoko ant grindų.

– Štai jums ir vėlus vakaras! Su samariečiais reikia pasišnekėti.

Samariečių bendrija glaudėsi dviejuose kambariuose virš buvusios bakalėjos parduotuvės, veikusios tais laikais, kai miestas dar nebuvo prisistatęs didžiųjų prekybos centrų. Žinia apie Helenos Stouks mirtį negausią vyrų ir moterų grupelę pribloškė.

Prie kampinio stalo sėdinti apvalaina dama gailiai raudojo, vienas savanorių ją guodė. Naudos Frostas galėjo tikėtis nebent iš bendrijos pirmininko Mervino Adamso, mat Helenos nužudymo vakarą jis vienintelis buvo būstinėje. Pilką megztinį vilkintis vyriškis trūkčiojančiais raumenimis atrodė toks prislėgtas rūpesčių, kad veikiausiai jam ir pačiam būtų pravertusi samariečių pagalba. Kaskart subirbus telefonui, jis nervingai krūptelėdavo ir nenurimdavo, kol kas nors neatsiliepdavo. Nusiėmęs akinius, Adamsas apsišluostė akis ir, palingavęs galvą, liūdnai pasakė:

– Negaliu patikėti. Ji buvo tokia miela. Kas galėjo šitaip pasielgti?

– Pone Adamsai, šitai mes ir aiškinamės, – atsakė Frostas. – Kurią valandą penktadienį ji išėjo?

– Pirmą, taigi jau šeštadienį. Tą vakarą mums trūko žmonių, buvome labai užsiėmę, telefonai be perstojo skambėjo, tad Helena liko padėti. Buvo susiruošusi važiuoti namo, kai teko atsakyti į dar vieną skambutį, ir galų gale išėjo ilgas, nemalonus pokalbis. Mes negalime nutraukti žmonių, kada panorėję. Helena užtruko iki penkiolika po pirmos ar panašiai.

– Apie ką kalbėjosi? – paklausė inspektorius.

Adamsas šoko pakelti atkakliai birbiančio telefono ragelio, bet apsiašarojusi rubuilė vadovą aplenkė. Šis dėkingai nusišypsojo moteriai, o Frostui pasakė:

– Nieko, ką čia išgirstame, viešinti neturime teisės.

– Pone Adamsai, kol kas dar neprašau jūsų

pasakyti pavardžių. Tik mėginu išsiaiškinti, kas galėjo nužudyti tokią mielą, gailiaširdę moterį, dėl kurios, atrodo, nuoširdžiai sielvartaujate. – Inspektorius išsiėmė iš apsiausto kišenės nuotrauką. – Gal norite pamatyti, ką jai tas galvijas padarė?

Adamsas staigiai nusuko veidą.

– Ačiū, inspektoriau, nenoriu. Gyvenimo bjaurasties mes čia prisižiūrime užtektinai.

– Aš taip pat jos matęs nemažai, – atsakė Frostas ir įsidėjo nuotrauką į kišenę. – Tad apie ką Helenai teko kalbėtis?

– Paskambino į neviltį puolęs vyras. Netekęs darbo, bankas grasinąs atimti namą, žmona pametusi. Kilusi mintis nusižudyti.

– Man ir pačiam kiltų mintis nusižudyti, jei turėčiau nuolat klausytis tokių kalbų, – atjaučiamai pasakė inspektorius. – Kaip suprantu, džiaugsmo jūsų darbe nedaug?

– Nedaug, – iš karto sutiko samarietis. – Bet būna smagu, jei pavyksta kokiam nelaimėliui padėti. Bent žinome, kad stengiamės ne veltui.

– Mes žinosime, kad stengėmės ne veltui, jei pasiseks sučiupti žudiką. Ar Helenai pavyko atkalbėti tą vyriškį nuo savižudybės?

– Nežinau. Pokalbį jis nutraukė per pusę žodžio.

– Kas buvo paskui?

– Helena pasiėmė kitos savaitės grafiką, apsivilko paltą, susiruošė išeiti, tada vėl sučirškė telefonas. Ji atsiliepė. Iš pradžių atrodė išsigandusi, paskui lyg ir supyko. Numetė ragelį – tai Helenai visiškai nebūdinga – ir išėjo.

– Kas ir ko skambino?

– Nežinau. Ketinau vėliau paklausti, bet...

– Gal skambinta jai asmeniškai?

– Nemanau. Asmeniškai Helenai niekas neskambindavo. Greičiau koks pusgalvis...

– Ar pusgalviai dažnai čia skambina?

Adamsas linktelėjo ir liūdnai nusišypsojo.

– Dažniau nei norėtume. Kartais klausytis tokių žmonių būna gryna kančia. Ypač kai jie ima vaizdingai pasakoti šiurpiausias savo esą įvykdytų nusikaltimų detales. Tie ligoniai jaučia malonumą, trikdydami kitus.

Frostas sukluso.

– Žmonės jums prisipažįsta nusikaltę?

– Taip. Žinoma, dažniausiai tie nusikaltimai būna išsigalvoti.

Inspektorius susimąstė. O kas, jeigu serijinis žudikas paskambino Helenai pasigirti, ką darąs prostitutėms? Gal jis staiga sumojo pasakęs per daug, atskleidęs kokią nors jį demaskuojančią aplinkybę? Juk tada su nusikaltėliu kalbančiai moteriai turėjo iškilti grėsmė.

– Jei jums pasirodo, kad žmogus išpažįsta realų nusikaltimą, ar informuojate mus, policiją? – paklausė Frostas.

– Inspektoriau, mes griežtai laikomės konfidencialumo taisyklės. Jei išaiškėtų, kad koks nors asmuo suimtas, remiantis jo skambučiu samariečiams...

– O jeigu skambina žmogžudys, ketinantis žudyti ir toliau?

– Na nežinau. – Adamsas sudvejojo. – Laimė, jūsų paminėto atvejo dar nepasitaikė. Jeigu būčiau

įsitikinęs, kad skambinantysis sako tiesą ir kam nors yra iškilęs realus pavojus, galbūt anonimiškai paskambinčiau į policiją. Bet tai tik prielaida.

– Ar jums tenka tiesiogiai susidurti su tais, kurie skambina?

– Netenka.

Frostas pasikrapštė randą.

– Tarkime, pabrėžiu, tarkime, tą paskutinį kartą Helenai skambino prisipažinti norintis nusikaltėlis. Ji paragino jį prisistatyti. Skambinantysis pasakė: „Aš čia pat, gatvėje, išeikite, pasikalbėsime." Ar ji būtų ėjusi?

– Niekas pirmą valandą nakties nesusitinka su visiškai nepažįstamais žmonėmis, neperspėjęs artimųjų, kolegų. Helena buvo labai atsargi moteris. Nė už ką nebūtų rizikavusi.

Inspektorius pasitrynė veidą delnais. Kol kas dar nieko nelaimėjęs, vis dėlto jautė, kad proveržis arti, labai arti.

– Pone Adamsai, dėkoju už pagalbą. Gali būti, kad norėsiu pasikalbėti su jumis dar kartą.

Buvo jau beišeinąs, kai jam pamojo apvalainoji moteris užtinusiomis, paraudusiomis akimis.

– Inspektoriau, atleiskite, nesusivaldžiau, – atsiprašė ji.

– Nieko tokio, širdele.

– Buvau ištikta šoko. Pamačiusi gatvėje Helenos automobilį, maniau rasianti ją čia, o išgirdau siaubingą žinią...

Frostas net pastėro.

– Sakote, jos mašina vis dar čia?

– Na taip, stovi gatvėje.

– Parodykite.

* * *

Šviesiai pilkas šešerių metų senumo „Mini" stovėjo skersgatvyje, prie žibinto stulpo. Durelės buvo užrakintos. Frostas pasilenkęs apžiūrėjo saloną. Šis atrodė naujutėlis, tviskėjo tuščios peleninės, tik vairuotojos sėdynė buvo kiek aptrinta. Keleivis į vienišos moters automobilį veikiausiai retai kada įsėsdavo.

– Ar Helena visada atvažiuodavo mašina? – atsitiesęs paklausė inspektorius.

– Kai budėdavo vakarais – visada. Naktį viešasis transportas nekursuoja, – atsakė samarietė.

– Ačiū. Jūsų pagalba tikrai pravertė.

Frostas vėl sutelkė dėmesį į „Mini". Autobusai nebevažinėjo, tad kodėl Helenas Stouks nesėdo į savo mašiną? Gal buvo užpulta, nespėjusi įlipti? Jeigu taip, tai reikštų, kad serijinis žudikas ją pasirinko neatsitiktinai. Gatvės šiame rajone – išvien vienakryptės arba aklagatviai. Netyčia čionai neužklysi. Frostas apsidairė. Pastatuose daugiausia buvo įsikūrusios parduotuvės, tik virš vienos, kitos gyveno žmonės, tad rasti tą vėlyvą vakarą ką nors mačiusių ar girdėjusių liudininkų inspektorius beveik nesitikėjo. Vis dėlto jis susisiekė su Bilu Velsu ir paprašė atsiųsti konsteblių rajono gyventojams apklausti. Be to, nužudytosios automobiliuką reikėjo nutempti niekada nieko doro nerandantiems teismo ekspertams – tegul ištiria. Pats Frostas, nusprendęs pasaugoti „Mini" – neduokdie, kokie vaikigaliai sumanytų pasivažinėti, – įsėdo į savo automobilį ir ėmė laukti iškviesto vilkiko.

Žįsdamas cigaretę, jis viena ausimi klausėsi radijo siųstuvėlio marmėjimo ir mintyse perkratė prielaidas. Žudikas paskambino Helenai ir išsidavė – šia versija Frostas vis labiau linko tikėti. Tik kaip nusikaltėlis įviliojo ją į spąstus? Prostitutė ir pati, daug negalvodama, sėstų į nepažįstamo vyro automobilį, o kas galėjo priversti baugščią, apdairią moterį – ir dar naktį, pusę dviejų. Prie gerklės prikištas peilis? Cyptelk, ir tau galas! Bet jeigu žudikas buvo girdėjęs tik Helenos Stouks balsą, kaip tuomet atpažino ją gatvėje?

Atvažiavo vilkikas. Inspektorius mąstė, žiūrėdamas, kaip darbininkai ruošiasi nutempti „Mini".

Jeigu nusikaltėlis moterį atpažino, vadinasi, kažkur buvo ją matęs. Gal ten, kur ji dirbo? Reikėjo pasidomėti, ką Helenos nužudymo naktį veikė odontologas. Po galais! Kodėl nuolat užmirštu ką nors svarbaus? – pagalvojo Frostas ir, atbuline eiga išvažiavęs iš gatvės, pasuko odontologijos klinikos link.

Kliniką inspektorius rado uždarytą. Žalvarinėje plokštelėje ant durų buvo nurodytas pietų pertraukos metas – nuo pirmos iki pusės trijų. Frostas dirstelėjo į laikrodį. Be penkiolikos dvi. Velniai griebtų! Jis, nieko nesitikėdamas, pastūmė duris, ir šios atsivėrė. Registratūroje nebuvo nė gyvos dvasios. Įpročio paakstintas inspektorius priėjo prie stalo ir peržvelgė popierius. Laiškai, pacientų priėmimo grafikai, blankai, taigi nieko įdomaus. O ką tikėjaisi rasti? Pasirašytą prisipažinimą? – paklausė jis savęs.

Buvo jau beišeinąs, bet staiga išgirdo silpną garselį. Kažkas vaitojo. Moteris. Ir dejavo ji anaiptol ne

iš skausmo. Garsas sklido iš už dantų gydytojo kabineto durų. Pritykinęs prie jų, Frostas patyliukais nulenkė rankeną ir pažvelgė pro prasivėrusį tarpą. Ant paciento kėdės nuleistu atlošu siūbavo rausvi sėdmenys, nuogą nugarą virš jų buvo apsivijusios ilgos rudaplaukės registratorės, kurios biustu taip žavėjosi Morganas, kojos.

Inspektorius kelias sekundes stebėjo reginį. Paskui atsikrenkštė ir tarė:

– Atsiprašau, kad trukdau per pietus. Ar galėtume pasikalbėti?

Rudaplaukė aiktelėjusi suspigo, sėdmenys liovėsi siūbavę.

– Ką čia velnias atnešė?! – paklausė dantų gydytojas, kuris negalėjo atsigręžti.

Frostas grįžo į registratūrą. Laukdamas girdėjo kabinete piktai barantis.

– Man regis, liepiau užrakinti duris.

– Maniau, kad užrakinau.

– Akivaizdu, kad neužrakinai, po šimts velnių!

Po kelių minučių, vilkdamasis baltą chalatą, atėjo įraudęs kaip burokėlis dantų gydytojas, dar raudonesnė registratorė, nudelbusi akis, pro Frostą nutipeno į tualetą.

– Inspektoriau, turiu atsiprašyti, – išlemeno Ešbis. – Labai nesmagi...

– Nieko nemačiau, – pamelavo Frostas. – Pirmiau pamiršau šio to paklausti. Kur buvote penktadienio vakarą, nuo tada, kai panelė Stouks išvyko iš klinikos?

– Užrakinau kliniką ir nuvažiavau namo. Buvau mirtinai pavargęs. Pavakarieniavau, pažiūrėjau televizorių ir anksti atsiguliau.

– Ar kas nors gali patvirtinti? Šis klausimas, žinoma, formalus.

– Žmona patvirtins.

Frostui pasirodė – gal tik pasirodė, – kad Ešbis šiek tiek sunerimo.

– O kur buvote vakarykščią naktį, maždaug nuo vidurnakčio?

Dantų gydytojas suraukė antakius.

– Vakar?

– Kai buvo atsikratyta lavono. Jau minėjau, tai tik formalumas.

– Pas mus svečiavosi keletas draugų. Išėjo vėlai.

– Kaip vėlai, pone?

– Po vidurnakčio. Jiems išėjus, iš karto atsiguliau.

– Kas tie jūsų draugai, pone? – Pavardes Frostas užsirašė ant cigarečių pakelio. Jei tie žmonės patvirtins dantų gydytojo alibi, iš įtariamųjų sąrašo jį bus galima išbraukti. Iš sąrašo? Grynas juokas! Juk Ešbis – vienintelis įtariamasis. Kad tik jo alibi nepasitvirtinų, kad tik nepasitvirtintų, mintyse ėmė melsti inspektorius, antraip man galas. – Kol kas tiek, – pasakė jis. – Nebetrukdysiu jūsų. Užbaikite pietus, kol neataušo.

– Dulkinosi ant paciento kėdės? – srėbdamas sriubą, apstulbęs paklausė Morganas. – Ak tu, rupūžėle!

Juodu buvo užsukę į valgyklą užkąsti.

– Pasirodo, jis ne tik ištraukia, bet ir įstato, – pasakė Frostas.

– Esu tai daręs keistose vietose, – prisipažino konsteblis, – bet ant odontologo paciento kėdės dar neteko. – Suraukęs nosį, pridūrė: – Tiesą sakant, ir

netraukia. Visos tos žnyplės, grąžtai, gurguliuojantis seilių siurbtuvas... Romantikos nedaug.

– Tos seilių pompos kelia man tokį siaubą, – nusipurtęs pasakė Frostas. – Kaskart išsigąstu, kad siurbtuvas suveiks priešingai ir suvarys man į burną šimto kitų pacientų seiles. – Atsikandęs sumuštinio su kumpiu, inspektorius paklausė: – Beje, ar esu tau pasakojęs apie vyruką, kuris susilažinęs išgėrė spjaudyklės turinį?

Morgano veidas pažaliavo kaip konsteblio valgoma žirnienė. Jis skubiai pastūmė lėkštę į šalį.

– Pasakojote, šefe, – burbtelėjo.

Taip atsakyti, jei Frostas paklaustų, kadaise buvo perspėtas; vis dėlto kartą, smalsumo suimtas, neatsilaikė ir iki šiol dėl to apgailestavo – ir pats Morganas, ir jo skrandis.

– Na, jei pasakojau... – nusivylęs pratarė Frostas. – Aplankyk dantų gydytojo žmoną ir jų draugus, patikrink jo alibi, pakišk Ešbio pavardę kompiuteriui – gal išaiškės, kad jis – žinomas registratorių žudikas.

Inspektorius, sukrimtęs sumuštinį, jau siurbčiojo arbatą, kai operatyvininkas per garsiakalbį iškvietė jį prie telefono. Nusikaltimo vietos tyrėjas Ronas Roulingsas nekantravo parodyti, ką aptikęs Helenos Stouks automobilyje. Frostas pamojo Henlonui ir abu nuskubėjo į stovėjimo aikštelę.

* * *

Pilkasis „Mini" atidarytomis durelėmis stovėjo po stogu aikštelės pakraštyje. Plačiai išsišiepęs Roulingsas žengė pasitikti atskubančių pareigūnų.

– Inspektoriau, radau šį tą jums įdomaus, – pasakė.

– Nešvankių atvirukų? – viltingai paklausė Frostas.

Tyrėjas išsišiepė dar plačiau.

– Deja, radiniai ne tokie įdomūs. Patikrinome pirštų atspaudus. Panašu, kad automobilį moteris valydavo ir blizgindavo kiekvieną mielą dieną. Atspaudai – tik savininkės.

– Tik tiek? – nusižiovavęs paklausė Frostas.

Roulingsas, gudriai šyptelėjęs, atsakė:

– Mašina buvo užrakinta, signalizacija įjungta.

– Oho! – nusišaipė inspektorius. – Maniau, savininkė turėjo palikti automobilį atviromis durelėmis, paleistu varikliu – kad kokiam nors vagišiui nereikėtų vargti.

Prieš kirsdamas koziriu, tyrėjas atlaidžiai nusišypsojo.

– Štai ką radome daiktadėžėje. – Jis padavė Frostui prispausdinto lapo dublikatą plastikinėje įmautėje. Tai buvo Helenos Stouks savaitės budėjimo samariečių bendrijoje grafikas.

Inspektorius pažvelgė į popierių išpūtęs akis.

– Grafikas buvo užrakintame automobilyje? – pasitikslino abejodamas. Roulingsas linktelėjo. – Bet juk moteris jį pasiėmė, tik išeidama iš bendrijos būstinės penktadienio naktį.

– Taip, – patvirtino tyrėjas.

Henlonas nesusigaudydamas dirsčiojo tai į vieną, tai į kitą.

– Džekai, nesuprantu, kokia problema, – prisipažino galiausiai.

– Visą laiką manėme, kad Helena buvo užpulta, nepriėjusi iki automobilio, – paaiškino Frostas. – Pasirodo, klydome. Ji atsirakino mašiną, padėjo grafiką į daiktadėžę, tada vėl užrakino dureles ir aktyvino signalizaciją. Kodėl, po šimts rupūžiokų, neįsėdo ir nenuvažiavo? – Pastebėjęs Roulingso šypsnį, inspektorius paklausė: – Ak jūs, šmiki, slepiate dar vieną kozirį, ar ne?

Tyrėjas vėl linktelėjo ir pasakė:

– Patikrinau variklį. Vėdintuvo diržas įtrūkęs. Akumuliatorius nugaišęs kaip maita.

– O maitos jau neprikelsi, – mąsliai pratarė Frostas ir sudrebėjo. Spaudė šaltis, o jis buvo be apsiausto. Susibruko rankas giliai į kelnių kišenes ir, apspardydamas padangas, apėjo automobilį. Tikėjosi, kad rasis kokia nors išganinga mintis. – Paryčiai, pusė dviejų. Pasiutusiai šalta, variklis nepasileidžia, autobusai nebekursuoja. Ką daryti?

– Eiti atgal į samariečių būstinę, teirautis, gal kas nors išmano automobilius ir sugebės „Mini" pataisyti, gal kas nors parveš namo, – pasiūlė išeitį Henlonas.

– Aš, Arturai, taip ir padaryčiau, bet Helena į būstinę negrįžo. Taigi arba galvažudys jėga įsitempė ją į savo automobilį, arba ji įsėdo laisva valia. Tokia baikštuolė kaip Stouks gūdžią naktį į nepažįstamo žmogaus mašiną tikrai nesėstų, todėl tarkime, kad žudikas įsitempė ją prievarta. Kodėl jis pasirinko Heleną? Ką ten veikė tokiu metu? Tame rajone daugiausia aklagatviai – niekur iš ten nepakeliui, taigi tikėtina, kad žudikas trainiojosi toje gatvėje tikslingai. Tikėjosi, kad pasipainios bet kokia moteris, ar laukė konkrečiai Helenos?

– Jeigu laukė Helenos, – paklausė Henlonas, – kodėl tuomet leido jai pirmiau įsėsti į „Mini"? Iš kur galėjo žinoti, kad akumuliatorius nugaišęs?

– Arturai, logikos iš manęs nereikalauk, – atkirto Frostas. – Tik griauni mano versijas. – Jis susimąstęs pasikasė smakrą. – Grįžkime prie dantų gydytojo. Jis paskambina samariečiams, norėdamas pasigirti, kaip žudė prostitutes... Ragelį pakelia Helena Stouks, ir Ešbis išsigąsta būsiąs atpažintas iš balso. Jis skubiai nulekia prie būstinės ir sulaukia, kol ji išeis...

– Gal... – nepatikliai tarstelėjo Henlonas.

– Sugalvok ką nors geriau ir gausi iš manęs marmeladinį saldainį, – atšovė inspektorius. Roulingso jis paklausė: – Gal dar ką nors nutylėjote? Pavyzdžiui, neužsiminėte apie dantų protezą, Ešbio netyčia pamestą automobilyje?

– Ne, daugiau nieko neradau, – atsakė tyrėjas.

– Na, žinoma, jokios naudos iš jūsų, – numykė Frostas ir vėl kreipėsi į seržantą: – Eime, Arturai, pažiūrėsime, gal Morganas jau patikrino pagrindinio mūsų įtariamojo alibi.

Laukė juodu neilgai. Veikiai į kabinetą įžengė Morganas ir pirmiausia nuskubėjo prie radiatoriaus – šildytis rankų.

– Oi, šefe, kad būtumėte matęs dantų gydytojo žmonelę! Su tokia mielai nusidėčiau, – prašneko jis. – Kokie papai! Kaip melionai!

– Gal dar ir įsikniaubti leido? – suniurzgė Frostas.

– Tokios laimės nenusipelniau, – atsakė konsteblis ir, atsisėdęs prie savo stalo, užsisvajojo.

– Kai jau žinome žmonos liemenėlės dydį, gal pasakytum, ar pasitvirtino Ešbio alibi – jei tik sugebėjai atplėšti žvilgsnį nuo tešmenų ir paklausti?

Morganas atsilošė ir pasakė:

– Šefe, neabejoju, atsakymas jums patiks. Penktadienio vakarą Ešbis niekur nebuvo išėjęs – sutuoktiniai pažiūrėjo televizorių ir atsigulė. Kitą vakarą pas juos iš tiesų svečiavosi keletas draugų – išsiskirstė po vidurnakčio, tada Ešbiai nuėjo į lovą.

– Nesuprantu, kas čia turėtų man patikti, – sumurmėjo Frostas.

Konsteblis reikšmingai kilstelėjo pirštą.

– Dar nepapasakojau paties įdomumo. Kartais dantų gydytoją naktimis kamuoja nemiga. Tada jis keliasi, sėda į automobilį ir važinėjasi po miestą, kol pavargsta.

– Jeigu žmona tokia išvaizdi, kaip sakei, pavargti jis galėtų ir kitaip.

– Tikriausiai išbando visus įmanomus būdus. Bet svarbu šit kas: ir vieną, ir kitą naktį Ešbis buvo atsikėlęs.

– Kiek laiko važinėjosi?

– Nežinia. Žmona, jo nesulaukusi, užsnūdo, o kai rytą prabudo, vyras jau gulėjo šalia.

– Gal ir kraujais buvo apsitaškęs?

Morganas išsišiepė.

– Nepaklausiau, šefe, bet manau, kad tokiu atveju žmona būtų užsiminusi.

– Išjudėjome, – patenkintas pasakė Frostas. – Galų gale išjudėjome.

– Šefe, yra ir daugiau gerų žinių, – tarė konsteblis, rodydamas prispausdintus lapus. – Prašėte

patikrinti, ar kartais dantų gydytojas ne mūsų klientas. Apkaltintas jis niekada nebuvo, bet du kartus perspėtas dėl to, kad ieškojo prostitučių.

Džiugiai šūktelėjęs inspektorius pašoko ir kelis kartus paniuksėjo į orą. Paskui dūrė pirštu į Henloną.

– Na, Arturai, ar nesakiau? Pričiupome šunsnukį!

– Šefe, gal jau metas jį parsivežti? – su įkarščiu paklausė Morganas.

– Dar anksti, – atsakė Frostas. – Žudyti dantų gydytojas galėjo, tikėtiną motyvą turėjo, įtarti mes jį įtariame, bet patikimų įrodymų kol kas trūksta. Jei tas prostitutes iš tiesų užpuolė jis, kur jas dėjo? Namo, žinoma, nesivežė. Krūtingajai žmonelei būtų parūpę, kodėl lovoje guli kita moteris, ir dar surišta. Veikiausiai Ešbis turi dar vieną būstą, kur nors nuošaliau, kur nėra viską matančių ir girdinčių ilganosių kaimynių. Arturai, – kreipėsi inspektorius į Henloną, – apeik visas nekilnojamojo turto agentūras, sužinok, ar Ešbis nėra įsigijęs arba išsinuomojęs kokio buto.

– Ar jis negalėjo prisistatyti kita pavarde? – paklausė Morganas.

– Vargu. Padorios nekilnojamojo turto agentūros visada reikalauja banko ar kitos finansų įstaigos garantijų, užsirašo kliento adresą. Jei Ešbiui pradėtų eiti kita pavarde adresuoti laiškai, žmonelei susyk kiltų įtarimas, ji paleistų gerklę ir taip pakratytų tešmenis, kad šis nežinotų kur dėtis. – Inspektorius išsiėmęs iškalbingai krestelėjo tuščią pakelį. Morganas tučtuojau pasiūlė viršininkui cigaretę. – Ačiū, sūnau. Štai kas dar. Ešbį stebėsime kiaurą parą. Bent dviem grupėmis. Negalima nė sekundės paleisti jo iš akių.

– Vadinasi, teks dirbti viršvalandžius, – priminė Henlonas. – Maletui nepatiks.

– Maletui teks su tuo susitaikyti, kad jį kur plynios, – atrėžė Frostas.

– Vėl viršvalandžiai? – Maletas energingai papurtė galvą. – Atsiprašau, Frostai, nieko nebus. Mes ir šiaip jau gerokai viršiję biudžetą.

Vyriausiasis inspektorius kilstelėjo skaičių primargintus lapus ir pastebėjo, kad Frostas, užuot klausęsis jo, mėgina perskaityti apverstą slaptą valdybos raštą gautų dokumentų dėkle. Maletas patraukė šį toliau nuo inspektoriaus.

– Atsiprašau, viršininke, užsigalvojau apie ką kita. – Frostas įsmeigė akis į Maleto rodomus skaičius ir čia pat apipūtė juos cigaretės dūmais. – Jeigu mes jau viršijome biudžetą, vienas, kitas svaras daug žalos nebepridarys.

Spėjęs perskaityti tik dalį rašto, kuriuo valdyba informavo Maleto prašymu siunčianti į Dentoną generalinį inspektorių Beilį, Frostas dabar karštligiškai spėliojo, kokia galėtų būti to nutukėlio misija jų skyriuje. Vyriausiasis inspektorius monotoniškai bambėjo, kad viskas kainuoja, o pinigų nuo medžio nepasiskinsi.

– Juk jūs net neįsitikinęs, kad žudikas – tikrai Ešbis? – paklausė jis galiausiai.

– Jis – pagrindinis mūsų įtariamasis, – užtikrintai atsakė Frostas.

Iš tikrųjų Ešbis buvo ne pagrindinis, o vienintelis įtariamasis.

Maletas pieštuku pabarbeno į raudonmedžio

stalviršį. Verčiamas dėl ko nors apsispręsti jis sutrikdavo. Tiesą sakant, tokių situacijų nepakentė.

– Viršvalandžių tikriausiai galima kaip nors išvengti, – pasakė.

– Žinoma, – atšovė Frostas. – Galime palaukti, kol jis nužudys dar kelias moteris. Tikėkimės, anksčiau ar vėliau kas nors žudiką užklups nusikaltimo vietoje, tada, jei biudžetas leis, galėsime pasiųsti kurį nors pareigūną jo suimti.

Inspektoriaus sarkazmui Maletas buvo abejingas. Jis papurtė galvą ir vėl įsižiūrėjo į Frosto pateiktą sąrašą.

– Nejaugi tikrai reikia šitiek pareigūnų? Kuriam galui stebėti Ešbį visą parą? Juk iki šiol moterys žudytos tik naktimis.

– Auką žudikas pasigauna naktį, naktį išmeta lavoną, bet per dieną kūną kažkur laiko. Noriu išsiaiškinti, kur jis nusiveža aukas.

– Na gerai, tarkime, paseksite įtariamąjį, šis įsisodins prostitutę. Kas toliau? Suimsite jį?

– Už ką? Už tai, kad ieškojo prostitutės? Mums reikėtų sekti jį toliau, kad žinotume, kur ją nusivežė.

Maletas vėl pabarbeno į stalviršį.

– Man tai nepatinka. Juk gali taip nutikti, kad pamesite įtariamąjį iš akių, ir jis moterį vis tiek nužudys. Jeigu išaiškėtų, kad mes tą asmenį įtarėme, matėme, kaip jis pasirinko auką, ir neužkirtome kelio nusikaltimui, baisu net pagalvoti, ką pasakytų valdyba... – Pagalvojęs apie vyresnybės reakciją, vyriausiasis inspektorius pastebimai sudrebėjo. Jis vėl sumosavo skaičių primargintais lapais. – Visose jūsų bylose prireikia nežmoniškai

daug viršvalandžių. Aš tiesiog nebegaliu jų sankcionuoti.

– Jei neseksime įtariamojo visą parą, galite pasiruošti skaičiuoti naujas aukas, – piktai pasakė Frostas. – Jis jau įsijautė ir dėl to, kad nenorite sankcionuoti viršvalandžių, žudyti nesiliaus. – Matydamas, kad argumentas Maleto nepaveikė, inspektorius kirto koziriu. – Baisu net pagalvoti, ką pasakys valdyba, jeigu, atmesdamas mano prašymą, paskatinsite nusikaltėlį žudyti toliau.

Frostas ėmė tylomis melsti Dievo pagalbos, mat viršvalandžius jau buvo sankcionavęs pats, bet, Maletui nepasirašius, galėjo pakliūti į rimtą bėdą.

Vis dėlto užuomina apie neigiamą valdybos reakciją nulėmė Maleto sprendimą. Jis nenoromis linktelėjo ir pasakė:

– Ką gi, Frostai, šį kartą sveiko proto balso nepaklausysiu, bet tiek žmonių, kiek prašote, negausite. Apie dvylika nė nesvajokite; gausite ne daugiau kaip šešis.

– Ne daugiau kaip šešis? – pasibaisėjo Frostas. – Ką, po šimts velnių, gali nuveikti šeši pareigūnai? Kad nepamestume įtariamojo iš akių, reikia dviejų automobilių, po du žmones kiekviename. Turint galvoje aštuonių valandų pamainas, išeina mažiausiai dvylika pareigūnų.

– Jūsų skaičiavimai man nerūpi, laisvų žmonių mes tiesiog neturime. Iki pirmadienio niekas iš paskolintųjų valdybai, išskyrus policijos konsteblį Bertoną, negrįš. Mūsų kolegų ten reikia operacijoje su narkotikų prekeiviais.

– O mūsų pačių operacija, velniai griebtų? Tegul eina skradžiai, ar ne?!

– Prašyčiau nesiplūsti, – susiraukęs atkirto Maletas. – Šeši pareigūnai, keturios dienos. Keturios – ir daugiau nė sekundės.

Inspektorius nepatikėjo savo ausimis.

– O jeigu tasai galvijas prie mūsų nesitaikys? Kas bus, jeigu jis palūkės ir kitą prostitutę nužudys penktą dieną?

– Tada galėsite nebesirūpinti, nes jau būsite nušalintas nuo bylos.

Frostas net žioptelėjo.

– Ką?!

– Valdyba labai nepatenkinta jūsų darbu, – sukiodamas tarp pirštų pieštuką, pasakė Maletas. – Išlaidos didžiulės, o rezultatų nėra. Ir dar savižudis kameroje. Kitą savaitę atvyksta generalinis inspektorius Beilis. Tyrimą perims jis.

Frostas pervėrė viršininką rūsčiu žvilgsniu.

– Ir jūs lyg niekur nieko sutinkate?

Maletas sunėrė rankas ir pasistengė nutaisyti kuo nuoširdesnę intonaciją.

– Patikėkite, Frostai, grūmiausi dėl jūsų, nors pats man jokių ginklų neįdavėte. – Inspektorius žiūrėjo į Maletą, nė neslėpdamas pasibjaurėjimo. Skyriaus viršininkas nuraudo ir staiga labai susidomėjo pieštuko šone įspaustomis raidėmis. – Grūmiausi, Frostai, dėl jūsų, – pakartojo, – bet buvau bejėgis.

Grūmeisi dėl manęs? – galvojo Frostas. – Grūmeisi, keturaki tu melagi?.. Tas slaptasis raštas, kurį jis pirmiau mėgino perskaityti, prasidėjo taip: ATSIŽVELGDAMI Į JŪSŲ PRAŠYMĄ... Maletas pats prašė inspektoriaus pakeisti, bet nedrįso prisipažinti.

Ką gi, jis dar parodys tam lepšiui, ką sugebąs. Keturios dienos... šeši pareigūnai. Nusikaltimai bus ištirti, tam pilvūzui Beiliui dar nespėjus įsisprausti pro nuovados duris.

Išeidamas jis tik linktelėjo Maletui. Ir čia pat apniko abejonės. Atsikvošėk, tarė sau, juk viršininkas vis dėlto teisus. Ką aš nuveikiau? Ogi nieko! Nė vienoje sumautoje byloje nieko nelaimėta. Rūgštele, juk aš tik klydinėju kaip aklasis rūke. Bet, po galais, pasistengsiu, iš paskutiniųjų pasistengsiu žudiką prigriebti.

16

Policijos konsteblis Bertonas sėdėjo automobilyje, išjungęs visas šviesas. Įsitaisydamas patogiai, jis pasimuistė ir prikišo riešą su laikrodžiu prie pat veido. Beveik vidurnaktis. Nusižiovavęs konsteblis krumpliais pasitrynė akis. Nuolatinis budėjimas neišvengiamai atsiliepė. Trečią paeiliui speiguotą naktį jis stebėjo Ešbio namą, laukė kokių nors įtariamojo veiksmų.

Supylė į termoso dangtelį kavos likučius ir nenoromis sriūbtelėjo. Pūslė buvo pilnutėlė, bet Bertonas žinojo – jei tik išlips iš automobilio, dantų gydytojas tą pat akimirką tuo pasinaudos. Numetė termosą ant užpkalinės sėdynės ir valandėlę klausėsi radijo ryšiu tarškančių kolegų – sprendžiant iš balsų, visi, priešingai nei jis, buvo žvalūs ir energingi. Trečią naktį konsteblis budėjo prie odontologo namų ir tris kartus matė, kaip lygiai vienuoliktą atsidaro laukujės durys, ant laiptelių pakopos pastatomas tuščias pieno butelis, tada name viena po kitos užgęsta šviesos.

Sutraškėjęs prabilo asmeninis konsteblio siųstuvėlis.

– Frostas kreipiasi į Bertoną. Kas girdėti?

– Nieko, inspektoriau. Tylu kaip kape. – Staiga konsteblis pastebėjo prieškambaryje sušvitus šviesą. – Luktelkite, kažkas vyksta. – Žiburys vėl užgeso,

laukujės durys atsivėrė. Bertonas pažvelgė į laikrodį. – Be minutės dvylika. Sekamasis išeina iš namų... atidaro garažo vartus. – Perlamutriškai pilka „Honda Accord" nuolaidžia prievaža be garso išvažiavo į gatvę ir suburzgusi nurūko. Konsteblis palaukė kelias sekundes ir, stengdamasis nepamesti raudonų užpakalinių žibintų iš akių, saugiu atstumu nuvažiavo iš paskos. – Važiuoja šiaurės kryptimi, miesto centro link, – pranešė Frostui. – Seku.

– Neišsiduok ir nepamesk, – perspėjo inspektorius.

Bertonas susiraukė. Kuo, po galais, Frostas jį laiko? Vis dėlto konsteblis, žinodamas, kokia įtampa inspektorių slegia dėl nepaliaujamai augančio viršvalandžių skaičiaus, nėmaž neįsižeidė.

– Sekamasis įvažiuoja į Pirties kelią, – pasakė jis, sukdamas vairą.

– Mes – Pirties kelyje, – atsakė Frostas. – Gali paleisti, tuojau perimsime.

Reikėjo būti atsargiems, mat beveik tuščioje tokį vėlyvą metą gatvėje Ešbis galėjo pastebėti, kad jam iš paskos važiuoja vis tas pats automobilis. Morganas sumažino greitį, leidosi „Hondos" aplenkiamas. Vis dėlto atsilikti nuo odontologo per toli jis nenorėjo, juolab kad vėl telkėsi rūkas, jau pirmiau pridaręs pareigūnams nemažai rūpesčių. Jie važiavo tylėdami, konsteblis pro purviną priekinį Frosto „Fordo" stiklą atidžiai stebėjo raudonas švieseles sulig smeigtuko galvute. Sykį, artėdamas prie posūkio, pamanė, kad bus sekamąjį pametęs, bet tuojau pat tolumoje vėl išvydo žiburiukus.

– Šefe, jis didina greitį, – pusbalsiu pasakė Morganas.

– Nekantrauja, padugnė, ką nors nužudyti, – suniurzgė Frostas. Staiga jis suraukė antakius ir rankove patrynė stiklą. – Šimts velnių, mašina – ne ta! – šūktelėjo.

– Negali būti.

– Gal ir negali, bet taip jau yra, – atkirto inspektorius, rodydamas į rūko properšoje gerai matomą automobilį. – Žalias „Citroenas".

– Po paraliais! – stabdydamas sukeikė Morganas. – Tikriausiai aname posūkyje išsuko į kitą gatvę. Sekundę buvau pametęs jį iš akių, paskui vėl pastebėjau. Nė į galvą, kad ten gali būti kas kitas. – Konsteblis apgręžė automobilį. – Šefe, atsiprašau, – sumurmėjo.

Frostas siuto, bet tylėjo. Vėpla Valstietis! Jie privažiavo posūkį. Kitoje ilgoje, gerai apšviestoje gatvėje nebuvo matyti nė vieno automobilio. Morganas dar kartą atsiprašė.

– Užsukime į raudonųjų žibintų kvartalą, – pasakė inspektorius. – Ešbis gali būti nusitaikęs į prostitutę.

Naktis buvo žvarbi, tad rado jie vos kelias klientų lūkuriuojančias merginas. Pilkos „Hondos" nė viena jų nebuvo pastebėjusi. Frostas pranešė Bertonui, kad sekamąjį jie pametė. O konsteblis ėmė ir pamatė dantų gydytojo automobilį skersgatvyje netoli raudonųjų žibintų kvartalo. „Honda" buvo užrakinta, vairuotojas kažkur išėjęs.

– Šūdienė! – burbtelėjo Frostas.

– Ką darysime? – paklausė Morganas.

– Judu su Bertonu pasivaikščiokite aplink, gal pastebėsite Ešlį, o aš patykosiu jo prie vežėčių. Anksčiau ar vėliau vis tiek grįš.

Šaižus vėjas košė kiaurai, tad inspektorius mielai vėl įsitaisė šiltame automobilyje. Apsiausto kišenėje aptikęs nuorūką, užtraukė dūmą ir, barbendamas pirštais į vairą, užsižiūrėjo į „Hondą" tiesiog priešais. Visi požymiai bylojo, kad šiąnakt jis bus susimovęs negyvai.

Kažkas pabeldė į langą vairuotojo pusėje, ir inspektorius pasuko galvą. Išvydo gatvės žibinto iš nugaros apšviestos moters siluetą. Frostas nuleido stiklą, pigūs rausvai gelsvi kailiniai prasiskleidė, ir inspektoriui buvo parodyta gili iškirptė bei platutėlis tarpkrūtis.

– Balandėli, ar nenorėtum dvynių pamatyti nuogų? – kimiu, seksualiu balsu paklausė moteris ir pridūrė: – Šalta, todėl kainuotų dvi dešimtines.

Frosto žvilgsnis nuo visiškai nepatrauklių dvynių nukrypo į makiažu storai apteptą veidą ir dažytus rudus plaukus, sprūstančius iš po megztos kepuraitės su bumbulu.

– Na ką, Sara, niekaip nemeti amato? – paklausė jis. – Senatvės pensijos pramisti neužtenka?

Sara išgąstingai atšlijo.

– Kad nesiseka, tai nesiseka! Ant ko aš užsirausiu, jei ne ant faro.

Ji buvo beeinanti sau, bet Frostas, jau persėdęs prie vairo, sugriebė už rankos.

– Sėsk, – tarstelėjo.

Jis atidarė dureles ir moteris įsirioglino ant keleivio sėdynės. Saloną išsyk užtvindė muskusinis prastų kvepalų kvapas.

– Pone Frostai, bent gimimo dieną nepakuokite, – gailiai paprašė ji.

– Šiandien tavo gimtadienis? Rodyk karalienės telegramą.

– Labai juokinga.

Prostitutė mielai paėmė inspektoriaus pasiūlytą cigaretę. Žiebtuvėlio ugnelė apšvietė nuovargio paženklintą, gausiai padažytą veidą, moters išpūsti dūmai atsidavė džinu.

– Sara, ar tu ne per sena šitam verslui? – paklausė Frostas.

Ji gūžtelėjo pečiais ir atsakė:

– Buto nuompinigius reikia kaip nors mokėti.

– Ar tavęs kartais nekabino penktą dešimtį įpusėjęs, losjonu trenkiantis tipas su ūsiukais? Vairuoja „Hondą".

Moteris papurtė galvą.

– Mane kabina tik sukriošę, „Reliant Robinais"* važiuoti seniai, prasmirdę marenikėmis. – Kiek patylėjusi, ji paklausė: – Anas vairuoja „Hondą"? Bene antai tą? – Ji parodė į odontologo automobilį.

– Tą pačią. O ką?

– Tam tipui pasiūliau paslaugas, o jis mane pasiuntė...

– Iš to supratai, kad tavo paslaugų jam nereikia?

– Pasipūtęs šūdelis. Juk mandagumas nekainuoja.

– Gal netyčia pastebėjai, kur jis nuėjo?

---

* „Reliant Robin" – 1973–2002 m. gamintas triratis automobilis stiklo pluošto kėbulu. Didžiojoje Britanijoje buvo labai populiarus, nes priklausė motociklų kategorijai, todėl jį vairuojantis asmuo galėjo naudotis atitinkamomis mokesčių lengvatomis.

– Pastebėjau. Antai į tą – kampinį – namą.

Tai bent pasisekė! Frostas vos įstengė patikėti savo ausimis.

– Įsitikinusi?

– Aišku. Jis išsiėmė raktą, atsirakino duris ir įėjo į vidų.

– Sara, lieku tau skolingas, – nušvitęs pasakė inspektorius, tada radijo ryšiu paliepė Bertonui ir Morganui grįžti ir atidarė dureles. – Na, meilute, gali lėkti.

Šalčio perimta prostitutė sudrebėjo.

– Nieko šiąnakt nebeuždirbsiu. Net taksi parvažiuoti namo neužteks, – pasiguodė ji ir nutaisė maldaujamą išraišką. – Ar nesusimiltumėte...

Frostas pertraukė moterį iš karto:

– Atsiprašau, širdele, bet tu dar negrąžinusi man nei pastarosios, nei ankstesnių skolų.

Jis žinojo, kad skolinti jai pinigus – tas pat, kas išmesti į balą. Sara būtų juos pragėrusi artimiausioje aludėje.

Ji patraukė pečiais ir tarė:

– Ką gi, dėkui už cizą.

Inspektorius palydėjo į tamsą nudrimblinančią moterį žvilgsniu ir ėmė laukti abiejų konsteblių.

– Ką manote, šefe? – kokį aštuntą kartą pasiteiravo Morganas. Tas jo klausimas Frostą jau siutino. Nejaugi Valstietis tikisi sumautų žaibiškų sprendimų? – pagalvojo jis.

– Toliau stebėsime namą, o kai Ešbis išeis, seksime jį, – atsakė.

– Kaip manote, ką jis ten veikia?

– Iš kur, po šimts tarakonų, man žinoti, – atkirto inspektorius.

Namą jis buvo apėjęs, bet pro užtrauktas užuolaidas nieko taip ir nepamatė. Netgi dirstelėjo pro korespondencijos plyšį į tamsų prieškambarį. Nieko neišvydo, nieko neišgirdo. Susisiekęs su nuovada, Frostas paprašė sužinoti, kas tame name gyvena. Išaiškėjo, kad valda jau trejus metus priklauso sutuoktiniams Viljamsonams. Policijai jie buvo nežinomi.

– Gali būti, kad Ešbis ten laiko prostitutę pririšęs prie lovos ir kankina, – pasakė Morganas.

– Žinau, kad gali taip būti, po velniais, žinau, – atkirto inspektorius. – Jeigu dabar įsilaušime vidun ir paaiškės, kad dantų gydytojas į tuos namus užsuko tik pasinaudoti tualetu, visa pasala nueis šuniui ant uodegos. Nemanau, kad jis atsiveža aukas čionai. Pernelyg vieša. Ešbis taip nerizikuotų.

– Šefe, bet juk tikrai žinoti negalite.

– Na negaliu, negaliu. Galiu tik spėti, kad tie namai nuo grindų iki lubų prigrūsti negyvų kekšių. Mums reikia laukti, kol jis išeis, o tada sekti – kad ir kur trauktų. – Frostas nusižiovavo. – Nėra prasmės būdrauti abiem. Nusnausiu. Pažadink po pusvalandžio, tada galėsi pamiegoti tu.

Jis pasistatė apykaklę, susirietė ir užsimerkė.

Krūptelėjęs pabudo, nesusivokdamas, kur esąs. Automobilyje. Sėdėjo automobilyje. Prisikišęs pažvelgė į laikrodį. Šešios po pusės dviejų. O tas netikėlis Morganas turėjo pažadinti jį lygiai pusę.

Inspektorius pasirąžė ir apsidairė. Konsteblis, atkraginęs galvą, tyliai šnarpštė. Frostas paniekinamai suniurzgė. Ar bent kokią užduotį tam vėplai patikėti galima? Jis smeigė Morganui alkūne į šonkaulius.

– Kas čia? – akimoju prabudęs, suvapėjo konsteblis.

– Tavo žadintuvas... – jau žiojosi priekaištauti inspektorius, tik staiga išpūtė akis ir riebiai išsiplūdo.

„Hondos“ po gatvės žibintu nebebuvo.

– Vos neužsnūdau, – kaltai sumurmėjo Morganas ir čia pat paklausė: – O kur „Honda“?

– Nuvažiavo, kai tu vos neužsnūdai, – atrėžė Frostas ir susisiekė su Bertonu, kuris iš skersgatvio kiemo pusėje stebėjo namą. – Gal matei nuvažiuojantį Ešbį?

– Nemačiau, – atsakė Bertonas. – Nejaugi pametėte?

– Pametėme, – piktai atsakė inspektorius. – Šunsnukis, prieš nuvažiuodamas, nesiteikė pažadinti Morgano. Lėk prie jo namų ir lauk. Kai tik grįš, pranešk.

Vildamasis, kad negirdi Maletas, Frostas visoms grandims nurodė ieškoti pilkosios „Hondos“.

– Šefe, atsiprašau, – vėl sumurmėjo Morganas. Frostas nebekreipė į jį dėmesio – įnirtingai mąstė. Ką Ešbis galėjo tame name veikti? Gal kokia nors nelaimėlė dabar kamuojasi, pririšta prie lovos? O gal, kol Morganas dėjo į akį, odontologas patyliukais išnešė lavoną? Inspektorius sugriežė dantimis ir vos susitvardė nepratrūkęs rėkti, mat konsteblis šimtąjį kartą paklausė: – Ką manote, šefe?

– Reikia apsidairyti tame name, – lipdamas iš automobilio, atsakė Frostas. – Gal kaip nors prasmuksime į vidų.

Viltis, kad Ešbis pagrindines duris bus palikęs neužtrenktas, nevertėjo, bet Frostas dėl viso pikto patampė jų rankeną. Deja. Jis dar kartą, šįsyk pašvietęs į vidų žibintuvėliu, žvilgtelėjo pro pašto plyšį. Nieko nepamatė. Nejaugi tikėjosi išvysiąs prostitutės lavoną, kyburiuojantį po kabykla?

– Apeikime iš kiemo pusės, – pratarė atsitiesęs.

Iš tako tarp valdų pareigūnai pro neužrakintus vartelius suėjo į sodelį, kuriame kėpsojo nedidelis šiltnamis. Užpakalinės namo durys buvo užrakintos. Pirmo aukšto lango skląstis, kad ir kaip Frosto kišeniniu peiliuku krapštomas, nepasidavė. Morganas žingtelėjo atbulas ir parodė į šiek tiek pakeltą langą antrame aukšte.

– Šefe, ko gero, įlipčiau, – pasisiūlė.

Vaizduotėje regėdamas, kaip konsteblis paslydęs išmala šiltnamio stiklus ir pažadina visą gatvę, inspektorius papurtė galvą.

– Lipsiu aš.

Jis pasistatė po langu šiukšlinę ir užsikeberiojo ant jos, bet, netgi pasistiebęs ant pirštų galų, palangės nepasiekė. Nors sveikas protas priešinosi, jis nenoromis perleido užduotį truputį aukštesniam Morganui. Šis narsiai užsikorė ant šiukšlinės, bet palangę vos pasiekė – ūgio užteko pirštais užsikabinti už jos krašto. Frostas, nujausdamas nelaimę, nusisuko.

– Jau beveik įlipau, – išdidžiai pranešė Morganas, bet kone tą pat akimirką sumataravo kojomis

ir, neradęs plytų sienoje atramos, nudribo, kartu nublokšdamas šiukšlių konteinerį. Šio dangtis nutarškėjo šalin.

– Šefe, atsiprašau, – atsistodamas sumurmėjo konsteblis.

– Amžina tavo dainelė, – sušnypštė Frostas. Vos jis spėjo pasidžiaugti, kad triukšmo kažin kokiu stebuklu niekas neišgirdo, kaimyniniame name įsižiebė šviesa – jos rėžis perkirto sodelį. – Nešdinkimės iš čia velniop.

Susėdę į automobilį, juodu sužiuro į namą. Morganas čiulpė kraujuojančius pirštų galus ir trynė nubrozdintus kelius.

– Beveik įlipau, – pratarė jis.

– O kapitonas Skotas beveik pasiekė nelemtą Pietų ašigalį, – atkirto inspektorius. Namas ir toliau skendėjo tamsoje, tad jis nutarė, kad žmonių ten nėra. – Bala nematė... surizikuokime. Iškulsiu langą ir įsiropšiu.

Abu vėl nuėjo prie pagrindinių durų. Frostas pasilenkė paėmęs nuo laiptelio tuščią pieno butelį ir staiga jį apžilpino automobilio šviesos. Sucypė stabdžiai, pasigirdo skubrūs žingsniai.

– Ei, judu, stokite! – šūktelėjo kažkas įsakmiai.

Inspektorius atsigręžė, butelis vos neišsprūdo jam iš rankos. Artyn bėgo du konstebliai, Džordanas ir Simsas, gatvėje mėlynai žybčiojo rajono patrulio automobilio švyturėlis.

– Ką čia veikiate? – apstulbęs paklausė Frostas.

– Mums pranešta, kad du vyrai iš kiemo pusės mėgino įsilaužti į namą, – atsakė Džordanas, tuo pat metu spėliodamas, ką čia veikia inspektorius.

– Du vyrai? – paklausė Morganas. – Bet juk tai... Mmm!

Įspirtas į kulkšnį, jis mažne susirietė iš skausmo.

– Pravažiuodami išgirdome įtartiną garsą, tad sustojome patikrinti, – paaiškino Frostas. – Judu eikite iš kiemo, mes pamėginsime prisibelsti. – Jis pabaladojo į duris. Prieškambaryje tuojau pat įsižiebė žiburys. – Policija! – sušuko inspektorius.

Durys prasivėrė, kiek leido grandinėlė, Frostas į prakištą delną įspraudė tarnybinį pažymėjimą. Durys atsidarė plačiau. Pareigūnai kone išsižiojo. Nemažiau nustebusi į juos spoksojo rudaplaukė odontologijos klinikos registratorė. Ant plonyčių naktinių ji buvo užsimetusi melsvą chalatą.

– Gerai, kad atskubėjote, – pasakė moteris. – Vyras išvykęs, aš namuose viena. Brovėsi dviese.

– Užeisime apsidairyti, – tarė Frostas. – Jeigu nusikaltėliams pavyko patekti į vidų, jie spruks per kiemą. O ten tyko pora mūsiškių. – Jie greitomis apėjo visas patalpas, kiek ilgiau Frostas užsibuvo tik miegamajame, kur vis dar tvyrojo dantų gydytojo losjono kvapas. Peleninėje pūpsojo krūvelė nuorūkų, bet nei grandinių prie lovos, nei kraujo, nei kitų žmonių pareigūnai neaptiko. – Įsibrovėlių – nė ženklo, – pasakė inspektorius rudaplaukei. – Jų jau ir pėdos turbūt ataušusios. Mums pranešta apie kažkokį vyrą, „Honda“ nuvažiuojantį nuo jūsų namų. Ar tai galėjo būti jūsų sutuoktinis?

Moteris sutrikusi nuraudo.

– Ee... ne... draugas.

– Aišku. Ar galėtumėte pasakyti, kada jis išvažiavo?

– Prieš pat pusę dviejų.

Vadinasi, kai Frostas prabudo ir pastebėjo, kad „Hondos" nebėra, odontologas buvo nuvažiavęs maždaug prieš penkias minutes.

– Ar jūs įsitikinusi? – paklausė inspektorius.

– Prieš vėl... ee... prieš atsiguldama, kaip tik pasižiūrėjau į laikrodį. Kodėl klausiate? Ar tai svarbu?

– Ne, nesvarbu, – papurtęs galvą, atsakė Frostas. Jei ne tas pavėpėlis Morganas, nebūtume Ešbio pražiopsoję, pagalvojo jis. Pritrūko vos kelių akimirkų.

Jis sėdėjo kabinete paniuręs. Tai bent sušikta naktis! Jau įsivaizdavo, kas lauks rytą, kai Maletas sužinos, kad, kelias naktis be reikalo stebėję sekamojo namus, jie jį galų gale pražiopsojo. Frostas piktai nužvelgė į erotines svajas pasinėrusį Morganą.

– Ak, šefe, mielai ją pakirkinčiau, – sėsdamas prie stalo, pasakė šis. – Rudaplaukės mane taip užkaitina. Ar matėte raudonas dėmes jos kakle – kur meilužis sukandžiojo?

– Meilužis? – sumurmėjo inspektorius. – Maniau, blusos. – Jis susisiekė su Bertonu, šis vis dar budėjo prie odontologo namų. Ešbis buvo negrįžęs, jo „Honda" patrulių niekur nepastebėta. – Ką jis, po galais, veikia? – nusistebėjo Frostas.

Subirbė telefonas. Inspektoriui skambino operatyvininkai. Žinia buvo nekokia. Dentono golfo lauko pakraštyje rastas moters lavonas.

Ji gulėjo aukštielninka, su drabužiais. Rausvai gelsvi kailiniai buvo atsagstyti, krūtys išvirtusios

iš gilios suknelės iškirptės. Kai sėdėjo Frosto automobilyje, Sara panėšėjo į senę. Negyva ji atrodė visai sukriošusi.

Inspektorius žiūrėjo į ją apniukęs, rūkydamas, painiodamasis po kojomis nusikaltimo vietos tyrėjams ir teismo ekspertams, kurie nuosekliai naršė žemės plotą aplink lavoną. Šis buvo numestas į žolyną municipalinio golfo lauko pakraštyje, vos už kelių pėdų nuo siauro keliuko, vadinasi, žudikui nė neprireikė kūno nešti. Jis galėjo tiesiog stabtelėti, išmesti lavoną ir nuvažiuoti, užtrukęs vos kelias sekundes. Ieškodami įkalčių žolėje, ekspertai ir nusikaltimo vietos tyrėjai tik tuščiai gaišo laiką.

Regis, kūno net nesistengta paslėpti. Negyvėlę, skubėdamas į vieną gamyklų, kur buvo trūkęs vamzdis, pastebėjo santechnikas.

Staiga Frostas susivokė, kad šalia stovi Morganas ir taip pat žiūri į nužudytąją.

– Galėjau, Valstietuk, ją išgelbėti, – pasakė inspektorius. – Paprašė manęs paskolinti pinigų taksi, nedaviau, tada ji nuėjo jų užsidirbti, ir tas padugnė ją pakabino.

– Keista, kad atsirado, kas tokią kabina, – atsakė konsteblis. – Man ir į galvą neateitų.

Frostas išpūtė dūmus.

– Prieš daugelį metų, dviračių ekipažų ir Džeko Skerdiko laikais, kai buvau dar jaunas faras, vos įstojęs į policiją, dažnai matydavau Sarą gatvėje, gaudančią klientus. Tada ji buvo tikra gražuolė. – Jis patraukė apkartusį dūmą ir paklausė: – Tad kurgi mūsų nupiepęs odontologas?

– Šefe, manote, jo darbas?

– Tikiuosi, Valstietuk, ir meldžiuosi, kad būtų jo. Kitų įtariamųjų neturime. – Frostas atsitraukė, kad nusikaltimo vietos tyrėjas galėtų nufotografuoti lavoną. Dar kartą nužvelgęs žuvusiąją, inspektorius pasakė: – Apsirengusi. Kodėl jis nenusitempė jos į savo lindynę ir nenurengė kaip kitų?

– Gal pakabino tamsoje, o paskui, kai geriau įsižiūrėjo, atšalo geismas, – spėjo Morganas ir tuojau pat kumštelėjo inspektoriui. – Daktaras atvažiavo.

Budintis policijos gydytojas Slomonas, nepatenkintas, kad trečią ryto teko keltis iš šilto patalo ir lįsti į speigą, susiraukęs pasisveikino su Frostu ir, atsiklaupęs prie lavono, šį apčiupinėjo.

– Mirusi neseniai, – paskelbė ištarmę, – daugų daugiausia prieš porą valandų.

Inspektorius linktelėjo.

– Taip ir turėtų būti, daktarėli, – atsakė. – Šnekėjomės su ja kaip tik prieš porą valandų. Siūlėsi parodyti man papukus.

„Balandėli, ar nenorėtum dvynių pamatyti nuogų? Šalta, todėl kainuotų dvi dešimtines." Dabar buvo dar šalčiau, o dvynes, kas norėjo, galėjo apžiūrėti nemokamai.

Ilgėliau Slomonas užtruko, apžiūrinėdamas moters veidą.

– Jokių sužalojimų nematyti. Manau, ją ištiko širdies priepuolis.

– Priepuolis? – nustebęs paklausė Frostas. – Visos kitos pasmaugtos.

– Tik ne šita. – Gydytojas atsistojo. – Veikiausiai jos širdis buvo išgverusi. Supratusi, ką užpuolikas ketina jai padaryti, vargšė moteriškė nepakėlė šoko.

Frostas pasilenkė ir, kilstelėjęs suknelę, apžiūrėjo pilvą. Nudeginimo žymių nebuvo. Pančių pėdsakų ant riešų ir kulkšnių – taip pat.

– Gal ją nužudė kas nors kitas? – spėjo Morganas.

– Nemanau, – atsakė inspektorius. Velniai griebtų... Rūpesčių jam pakako ir be kito žudiko. – Tas galvijas pasitenkina, matydamas moters kančias, o koks jam malonumas, kai auka nebegyva ir nieko nejaučia. Užtat Sarą ir išmetė taip greitai.

– Ar greitai tikitės prispausti jam uodegą? – paklausė Slomonas, išrašydamas sąskaitą.

– Ne taip greitai, kaip norėtume, – atsiduso Frostas. Kad taip Morganas nebūtų užmigęs. Kad taip jis būtų paskolinęs nelaimėlei pinigų. Kad taip būtų sumanesnis kriminalistas... Kad taip, kad taip, kad taip...

Vienas ekspertų, apžiūrinėdamas nužudytosios kailinius, pasakė:

– Nešioti tikrai ne vieną dieną.

– Greičiau ne vieną dešimtmetį, – sumurmėjo inspektorius ir pasilenkęs perbraukė kailį nykščiu. Plaukai rovėsi kuokštais. – Šeriasi. Jeigu moteris kur nors glaudėsi, ten – ant automobilio sėdynės apvalkalo ar nusikaltėlio drabužio – turėjo likti triušenos – ar koks tas kailis – plaukų. Juk taip?

– Be abejonės.

Frostas patenkintas linktelėjo.

Bertonas radijo ryšiu pranešė, kad Ešbis grįžo namo. Inspektorius žvilgtelėjo į laikrodį. Dvi minutės po pusės keturių.

– Kur dabar jo automobilis? – paklausė.

– Prie garažo.

– Puiku, lik stebėti, – paliepė Frostas. – Jeigu vėl kur nors išsiruoštų, suimk, įtariant žmogžudyste. Nusikaltimo vietos tyrėjas ir Henlonas atvažiuos maždaug po penkiolikos minučių. – Jis išjungė aparatėlį ir pasikvietė kriminalistą seržantą. – Arturai, dantų gydytojas ką tik grįžo namo. Reikia ištirti, ar ant jo drabužių, automobilyje, bet kur namuose nėra išsišėrusių kailinių plaukų. Važiuokite su nusikaltimo vietos tyrėju. Paskui nusivežk Ešbį į nuovadą, jei reikės, suimk, bet apie Sarą jam nesakyk. Gali užsiminti apie nužudytąją registratorę.

– O tu nevažiuoji? – paklausė Henlonas.

– Negaliu. Turiu sulaukti Draisdeilio. Pasodink Ešbį kvotos kambaryje, duok karštos arbatos, ir tegul nervinasi, laukdamas manęs.

Kai tik seržantas ir nusikaltimo vietos tyrėjas išvažiavo, golfo lauką nutvieskė patologo „Rolls-Royce'o" žibintų šviesos.

– Dar viena? – suniurzgė Draisdeilis ir nusimovęs pirštines padavė asistentei.

– Žudyk dvi už vienos kainą, – pasakė Frostas. – Daktaras Slomonas mano, kad moteriai tiesiog sustojo širdis.

– Geniali išvada, – šaltai atkirto patologas. – Visi miršta sustojus širdžiai. Svarbu, dėl ko ji sustoja. – Greitai apžiūrėjęs auką, jis, tegul ir labai nenoriai, turėjo pritarti Slomono nuomonei. – Širdies priepuolis, sukeltas veikiausiai šoko. Skrodimas – antrą valandą popiet. Nors nemanau, kad bus kokių nors staigmenų.

– Atvažiuosiu, daktarėli, – atsidusęs pratarė Frostas. Jam jau atrodė, kad pusę gyvenimo praleidžia

nelemtoje skrodimų patalpoje, stovėdamas Draisdeiliui už nugaros. Paliepęs Džordanui sulaukti, kol darbuotojai išveš lavoną, inspektorius su Morganu išvažiavo į nuovadą. Salone vis dar dvelkė pigiais Saros kvepalais, sėdynės apvalkalas buvo aplipęs nušiurusių jos kailinių plaukais...

– Džekai, kol kas pasikalbėti su Ešbiu negalėsi, – perspėjo Bilas Velsas. – Jis pareikalavo advokato.

– Kai kas pernelyg jau gerai žino savo teises, – suniurnėjo inspektorius.

Valgyklėlė buvo uždaryta, tad jis išsiuntė Morganą užkaisti arbatos, o pats atsisėdo kabinete ir laukdamas ėmė ant Maleto rašto paišinėti visokius niekus.

Atsivėrė durys, su dviem puodeliais rankose įėjo konsteblis. Jam iš paskos – kriminalistas seržantas Henlonas.

Frostas išgriebė iš savojo puoduko arbatžolių pakelį, sriūbtelėjo ir nusipurtė.

– Katino myžalas, – suburbėjo.

– Šefe, atsiprašau, arbatos plikymas nėra mano privalumas, – pasiteisino Morganas.

– Stačiomis tu nieko nedarai gerai, – atkirto inspektorius ir pasisuko į Henloną. – Ką sako ekspertai?

– Jie vis dar dirba Ešbio namuose. Paėmė ištirti drabužius, taip pat ir paltą, kurį odontologas vilkėjo važinėdamas, bet bent jau plika akimi kailio pluošto dalelių ant jo nematyti.

– Ar Ešbis tikrai vilkėjo tą paltą? – sunerimęs paklausė Frostas.

– Kišenėje buvo raktai ir vairuotojo pažymėjimas.

– Dantų gydytojas galėjo grįžti į rudaplaukės registratorės namus ir persirengti. Gaila, kad nesusiprotėjau pasiųsti ten ką nors jų stebėti.

– Šefe, manote, registratorė gali būti Ešbio bendrininkė? – pasiteiravo Morganas.

– Manau, Valstietuk, veikti turėjo dviese. Vienas Ešbis nebūtų nunešęs galiūnės Bertos taip toli nuo mašinos, nebent vežė automobiliniu krautuvu. – Inspektorius vėl gurkštelėjo arbatos ir išsiviepęs padėjo puodelį. Tada pavaišino visus cigaretėmis. – Bet žinoti, kas nusikaltėlis, yra viena, o įrodyti – visai kas kita, velniai rautų. – Jis viltingai pažvelgė į nusikaltimo vietos tyrėją Roulingsą, kuris Bertonui iš paskos įėjo į kabinetą ir sudribo ant kėdės. – Patarčiau pranešti mums ką nors gero, antraip liepsiu Valstiečiui užplikyti jums arbatos, – pagrasino Frostas.

Pasiūlytos cigaretės Roulingsas atsisakė.

– Ekspertai dar ištirs nuodugniau, bet aš nei Ešbio namuose, nei ant drabužių, nei automobilyje neradau nieko. Sakyčiau, žuvusioji į jo „Hondą“ įsėdusi nebuvo.

– Man neįdomu, ką jūs sakytumėte, – suniurnėjo inspektorius. – Jei negalite pasakyti nieko gero, meluokite. – Henlono jis paklausė: – Kas buvo, kai nuvažiavote pas Ešbį?

– Pasakiau, kad vešimės jį į nuovadą šio to paklausti. Jis atsakė atvažiuosiąs rytoj. Atkirtau, kad rytojaus nelauksime. Ešbis mane pasiuntė, tad pasinaudojau proga ir suėmiau jį.

– Įtariant nužudžius Heleną Stouks?

– Taip. Jis išvadino mus neišmanėliais, asilų banda.

– Kaip gerai jis mus pažįsta. – Frostas nusižiovavo. Diena, ir šiaip ilga, vis nesibaigė. – Jeigu ekspertai nieko konkretaus neaptiks, ką jam prikabinsime? Vien įtarimų nepakanka. Teks blefuoti. Dėsimės žiną šį tą svarbaus.

Sučirškė vidaus ryšio telefonas. Atvyko Ešbio advokatas.

Ešbis, išsitaršęs, piktas, sėdėjo šalia nemažiau įširdusio advokato, žemaūgio plikio.

– Inspektoriau, – prašneko šis, – mano klientas mielai atsakytų į jūsų klausimus padoriu metu. Ar tikrai reikėjo naktį tempti jį čionai? Tai nedovanotina. – Dirstelėjęs į priešais padėtą popieriaus lapą, advokatas pasitikslino: – Kaip suprantu, jūsų klausimai ponui Ešbiui bus susiję su buvusios jo registratorės panelės Helenos Stouks mirtimi?

– Pataikėte!

Linktelėjęs Frostas atsisėdo, pasidėjo priešais bylas, cigaretes, žiebtuvėlį ir palaukė, kol Bertonas pasiruoš kvotą įrašyti. Kai konsteblis įjungė magnetofoną, advokatas išbėrė iš anksto parengtą įžangą:

– Mano klientas kategoriškai pareiškia, kad apie savo darbuotojos mirtį nieko nežino ir yra labai pasipiktinęs – suėmėte jį be menkiausio įkalčio.

– Tokiu atveju išsiaiškinkime šį smulkų nesusipratimą. – Frostas maloniai nusišypsojo ir, palinkęs virš stalo, apsimetė atidžiai skaitąs Ešbio paaiškinimą. – Panelė Stouks buvo nužudyta naktį į šeštadienį. Jūs teigiate, kad penktadienio vakarą uždaręs kliniką nuvažiavote tiesiai namo ir daugiau nė kojos iš namų nekėlėte?

– Na taip.

– Tikrai? – nustebęs paklausė inspektorius ir padėjo priešais įtariamąjį kitą lapą. – Vadinasi, liudininkai, matę jus šeštadienio naktį važiuojantį automobiliu, meluoja?

Liudininkai, žinoma, neegzistavo, ir Frostas meldė Dievo, kad tik advokatas jais nepasidomėtų. Laimė, Ešbis kabliuką su jauku pagriebė.

– Matė mane važiuojantį? Ak, tiesa, prisiminiau... Inspektoriau, mane kamuoja nemiga, tad kartais verčiau keliuosi iš patalo ir be tikslo pasivažinėju po miestą. Veikia kaip migdomieji.

Frostas patenkintas šyptelėjo.

– Na štai, pone, šį tą jau ir išsiaiškinome. Žinote, mes taip nemėgstame visokių neatitikimų. – Inspektorius pasklaidė popierius ir paėmė lapą su liudininko paaiškinimu. – Kada gi jus pastebėjo kitas liudininkas?.. Štai... Antradienio paryčiais...

Frostas klausiamai kilstelėjo antakius. Žinoma, jis vėl blefavo. Paaiškinime tariamasis liudininkas tvirtino tuo metu, kai po greitmaisčio furgonu buvo pakištas lavonas, nieko įtartino nepastebėjęs.

– Aa... antradienį... – tarsi staiga prisiminęs išlemeno dantų gydytojas. – Taip, važinėjausi po miestą. Buvo išdulkėję iš galvos...

Paaiškinimą Frostas skubiai įdėjo į aplanką.

– Puiku. Žinome, kad lavonas buvo išmestas naktį į antradienį, tarp pusės pirmos ir pusės dviejų. Ar galėtumėte pasakyti, kur, be tikslo važinėdamas, tuo metu buvote nuklydęs?

– Atsiprašau, inspektoriau, vairuodamas į laikrodį nedirsčioju, tad atsakyti negaliu.

– O ar žinojote, pone, kad panelė Stouks buvo slapčia jus įsimylėjusi?

– Ką?.. – aptulbęs žioptelėjo Ešbis.

Frostas parodė jam nuotrauką.

– Štai, radome jos miegamajame... Tos raudonos dėmės – lūpų dažai. Fotografija visa nubučiuota. Nepastebėjote jokių rusenančios aistros požymių?

– Ne, nepastebėjau.

Advokatas nusprendė įsiterpti.

– Inspektoriau, nesuprantu, kur lenkiate.

– Atidžiai klausykitės ir suprasite, – atsakė Frostas ir vėl kreipėsi į dantų gydytoją: – Manau, pone, jus įsimylėjusi panelė Stouks, matydama jūsų prielankumą kitai moteriai, siaubingai pavyduliavo.

– Mudu su žmona – laiminga pora, – atrėžė Ešbis.

– Su žmona ar su naująja registratore?

– Sakote, mano klientas mezga meilės ryšį su savo registratore? – vėl įsikišo advokatas.

– Nemanau, kad jūsų klientas ryšis tai neigti, pone, juolab kad buvau juos užklupęs, – gudriai nusišypsojęs, pasakė inspektorius. Ešbio jis paklausė: – Gal judu užklupo ir panelė Stouks? Gal pagrasino įskųsti jus žmonai, todėl reikėjo ją nutildyti?

– Ne! Ne! Ne! – suriko dantų gydytojas, kad būtų tikriau, trankydamas kumščiu į stalviršį.

– Pone, turėjote motyvą ir gerą progą.

Ešbis atsakyti nespėjo, mat jo advokatas skubiai kilstelėjo ranką ir pasakė:

– Inspektoriau, palūkėkite. Tas jūsų minimas motyvas – viso labo tik prielaida, kurią mano klientas paneigė, o kadangi neįmanoma nustatyti, kur

ponas Ešbis buvo aptariamu metu, lieka neįrodyta, kad nusikalto kaip tik jis, taigi ir apie progą nėra ko kalbėti.

– Jūsų tiesa, pone, – liūdnai pripažino Frostas. – Nepakanka įrodymų, ar ne? – Jis užsidegė cigaretę ir lėtai išpūtė dūmus. – Pažiūrėkime, gal rasime tvirtesnių argumentų kaltinimui pagrįsti. – Inspektorius padėjo aplanką su Saros byla ant kitų ir atsivertė. – Šit koks sutapimas. Atrodo, mirtis tiesiog sekioja jūsų klientui iš paskos. Ponas Ešbis šį vakarą buvo pastebėtas su moterimi, ir še – ji nebegyva!

Dantų gydytojas išblyško.

– Džeinė negyva? Norite pasakyti, jos nebėra? O Dieve!

Džeinė? – mintyse nusistebėjo Frostas. Kas, po šimts rupūžiokų, ta Džeinė? Staiga jis sumojo. Rudaplaukė! Ak koks gudrus tipas! Velniškai gudrus! Oskaras už vaidybą!

– Kalbu ne apie jūsų registratorę, pone, apie prostitutę, – paaiškino inspektorius. – Apie Sarą Hiks. Ji buvo su kailiniais ir megzta kepuraite.

Ešbis prisimerkė, esą stengdamasis prisiminti.

– Aa, ta senolė? Siūlė man savo paslaugas, bet pavariau šalin. Paskui užsukau pas registratorę šnektelėti.

– Kada iš jos namų išėjote?

– Apie pusę dviejų.

Frostas linktelėjo. Taip sakė ir registratorė.

– O kada grįžote namo?

Patraukęs pečiais, dantų gydytojas sumurmėjo:

– Turbūt be penkiolikos dvi ar panašiai.

– Būtumėte grįžęs be penkiolikos dvi, jei į namus būtumėte važiavęs niekur nesukiodamas. Bet iš tikrųjų parvažiavote po pusės keturių, netrukus po to, kai mes radome lavoną.

Advokatas, suraukęs kaktą, pakėlė akis nuo savo popierių ir paklausė:

– Kuo remdamasis teigiate, kad mano klientas namo grįžo tik pusę keturių?

– Remiuosi informacija, gauta iš vieno pareigūnų, pone. Jūsų klientas buvo nuolat sekamas.

– Jei ponas Ešbis buvo nuolat sekamas, turėtumėte žinoti, kur jis buvo, prieš grįždamas namo.

Frostas pasistengė neišsiduoti sutrikęs.

– Deja, pone, minėtas pareigūnas dėl kito įvykio buvo trumpam atšauktas. – Pasibeldęs į kambarį įėjo Bilas Velsas. – Vėliau, – sušnypštė inspektorius.

Nuovados seržantas padavė jam lapelį ir skubiai išėjo. Frostas dirstelėjo į popierių. Kiekviena eilutė Maleto raštelyje buvo riebiai pabraukta raudonu rašalu. REIKIA PASIKALBĖTI. TUOJAU PAT. Velniai griebtų, nejaugi tas vėpla vis dar nuovadoje? Inspektorius suglamžė popiergalį ir vėl kreipėsi į dantų gydytoją:

– Pone Ešbi, tad ką veikėte tas pusantros valandos?

– Važinėjausi... Vis dar nesijaučiau užtektinai pavargęs.

– Kur važinėjotės?

– Magistrale važiavau palei mišką. Kur važiavau, dorai nė neprisimenu. Inspektoriau, galite netikėti, bet buvau smarkiai paveiktas Helenos mirties. Skaudu būna, net kai nužudomas nepažįstamas

žmogus, o čia juk bendradarbė, su kuria matydavausi kasdien...

Sulig tais žodžiais dantų gydytojas garsiai išsišnypštė nosį.

Tik neapsisiusiok iš sielvarto, pamanė Frostas. Pats jis gerokai nerimavo. Suvokė kol kas nieko nelaimėjęs ir vylėsi, kad lemiamą akimirką į pagalbą atskubės ekspertai su patikimu įkalčiu, padėsiančiu priremti šunsnukį prie sienos. Išsiėmęs iš aplanko popierių, kur buvo surašyta, kada kuri prostitutė nužudyta, inspektorius perskaitė sąrašą Ešbiui, prie kiekvieno punkto paklausdamas, kur jis tuo metu buvęs. „Atsiprašau, neprisimenu", – kaskart atsakydavo dantų gydytojas.– Jums praverstų alibi, kurį galėtume patikrinti, – pasakė jam Frostas.

– Jei būčiau žinojęs, kad man prireiks alibi, būčiau pasirūpinęs, – atšovė Ešbis. – Manote, žudau prostitutes? Kuo dar mane apkaltinsite – didžiuoju traukinio apiplėšimu?

– Pone, dvi moterys, su kuriomis jūs susijęs, nebegyvos. Viena jų buvo prostitutė. Nusikaltėlis žudo kaip tik šios profesijos atstoves, o jūs – ne paslaptis – naktimis jų ieškote. Buvote įspėtas jau dukart.

– Ieškote prostitučių? – savo kliento piktai paklausė advokatas. – Nesakėte man.

– Nemaniau, kad svarbu.

– Nemanėte? Žinoma, tai – svarbu.

– Ar galėčiau įsiterpti? – kone atsiprašydamas paklausė Frostas. – Dar vienas klausimas. Pone Ešbi, kodėl skambindavote samariečiams?

– Samariečiams? – apstulbęs paklausė įtariamasis. – Kurių galų man ten skambinti?

– Gal norėjote išsikalbėti apie tai, ką esate padaręs, o kai susigaudėte šnekantis su savo registratore, pabūgote, kad ji atpažino jus iš balso.

Ešbis pašaipiai sukikeno.

– Inspektoriau, jūs tiesiog apgraibomis stvarstotės šiaudo. Neturite jokių įkalčių, užtat įtarimus, kad ir kokius, laužiate iš piršto. Mergaičių nužudymą mėginote prikabinti tam nelaimėliui, kuris neištvėręs pasikorė. Dabar tikitės nebūtais dalykais apkaltinti mane. Neišdegs!

Įtariamasis pataikė Frostui į pat skaudulį, bet inspektorius pasistengė neišsiduoti. Žinojo, kad dabar kiekvienas menkysta naudosis proga priminti jam prakeiktą savižudį. Advokatas atsikrenkštė ir pasakė:

– Mano klientas atmetė visus jūsų kaltinimus, kurių pagrįsti įkalčiais negalite. Reikalauju poną Ešbį paleisti.

– Atsiprašau, bet tyrimas nebaigtas, – atsakė Frostas. – Jūsų klientui bus pateikta daugiau klausimų.

Advokatas piktai papūtė lūpas ir plačiu mostu užtraukė lagaminėlį.

– Ką gi, inspektoriau, perspėju, tik pamėginkite, nepateikęs konkretaus katinimo, laikyti mano klientą suimtą bent sekunde ilgiau, nei leidžia įstatymas, ir susilauksite rimtų nemalonumų.

– Man būtų ne pirmiena, – atšovė Frostas.

Žmogžudysčių tyrimo kambaryje inspektoriaus laukė teismo ekspertas Hardingas. Išvydęs Frostą, jis nė nešyptelėjo.

– Juk jūs tik dedatės atnešęs prastų naujienų, ar

ne? – paklausė inspektorius. – Veikiausiai radote kokį svarų įkaltį?

Jis paėmė nuo stalo puoduką, išsiurbė ataušusios arbatos likučius ir čia pat išspjovė. Buvo užmiršęs, kad pats įmetė į puodelį nuorūką.

– Ant drabužių neradome nieko. Ant „Hondos" šoninio stiklo vairuotojo pusėje aptikome plaušelių iš prostitutės kailinių, bet tik tiek.

– Tikriausiai ji buvo užsikvempusi ant mašinos, kad galėtų pro langą sukišti papus, – pasakė Frostas. – Ar tikrai salone nieko neradote? Nei 60B dydžio liemenėlės, nei kelnaičių atviru tarpukoju?

Nuvargęs Hardingas vos išspaudė šypseną.

– Inspektoriau, jei būtume ką nors radę, neslėpčiau. Visada pasakau tiesiai.

– Šį kartą verčiau visaip gudrautumėte ir meluotumėte. Jei Sara buvo į Ešbio automobilį įsėdusi, apvalkalas turėtų būti apkibęs kailinių plaukais. – Staiga inspektoriui šovė į galvą mintis. – Tikriausiai dantų gydytojas turi kur nusivežti aukas. Gal turi ir automobilinį dulkių siurblį. Ar negalėjo, prieš grįždamas namo, salono išvalyti?

Ekspertas papurtė galvą.

– Kad neliktų nė menkiausio pėdsako? Siurblys turėtų būti ypatingas.

– Jokios naudos iš jūsų, po velniais! – suburbėjo Frostas.

– Patikėkite, jokių įkalčių nėra, o ko nėra, rasti mes negalime, – atrėžė Hardingas.

– Gal Ešbis turi kitą mašiną, – spėjo Bertonas. – Iš namų išvažiuoja ir grįžta viena – „Honda", – o prostitutes kabina su kita.

– Be to, dar ir persirengia? – purtydamas galvą, pašaipiai paklausė Frostas. – Pernelyg keblu. Arba sulaikėme niekuo dėtą žmogų, arba neįžiūrime kokios nors svarbios detalės. Šiaip ar taip, jau labai vėlu, ir aš pavargęs – galva nebedirba. – Jis užsisagstė apsiaustą. – Iš pat ryto apklausime visas tame rajone dirbančias prostitutes. Gal kuri nors matė, su kuo nuvažiavo Sara. – Inspektorius pasiraivė ir nusižiovavo. – Lekiu į lovą, kol neatsirado naujų lavonų.

Jis spėjo tik išeiti į koridorių.

– Frostai!

Inspektorius susiraukė. Pusę penkių ryto akiniuotis Haris vis dar nuovadoje? Šalia tviskančio, švarutėliai nusiskutusio, tobulai išlygintą uniformą vilkinčio Maleto Frostas pasijuto dar labiau apkiautęs, dar labiau išsitaršęs nei įprastai.

– Viršininke?..

– Į mano kabinetą!

Inspektorius nusekė paskui Maletą į senąjį rąstų namelį ir sunkiai sudribo ant interesanto kėdės. Viršininkas nuėjo prie savo stalo, atsisėdo tiesus, it mietą prarijęs, ir pervėrė pavaldinį smerkiamu žvilgsniu. Kuo, po šimts velnių, dar prasikaltau, pamanė Frostas, ieškodamas kišenėje cigarečių. Surado jis Bilo Velso kvotos kambaryje įduotą raštelį, kuriuo Maletas kvietė skubiai pasikalbėti. Ak tu, rupūžgalvi, visai išėjo iš galvos!

– Kaip tik ketinau jums skambinti, – pamelavo inspektorius, gailėdamasis, kad neišėjo keliomis minutėmis anksčiau – būtų jau netoli namų. Nutaisęs pavargusio, persidirbusio faro išraišką, jis

sumurmėjo: – Viršininke, tikiuosi ilgai neužtruksime? Sunki naktis pasitaikė.

– Ne jums vienam, Frostai. Man ši naktis taip pat sunki. Tuojau po vidurnakčio mane prižadino žurnalistai, norėdami, kad pakomentuočiau paskutinę žmogžudystę, ir kamantinėdami, ar tiesa, jog sulaikėme įtariamąjį serijinį žudiką. O aš nė velnio apie tai nežinau.

Frostas suraukė antakius.

– Nežinojau, kad žiniasklaida informuota. Į nuovadą niekas neskambino.

Maletas paėmė popieriaus pjaustiklį ir įniko švelniai barbenti juo į stalviršį.

– Ee... skambinti neskambino... aš pasirūpinau, kad visi žurnalistų skambučiai būtų nukreipiami man. Norėjau išvaduoti jus nuo bendravimo su jais naštos.

Tai sakydamas Maletas žiūrėti Frostui į akis nedrįso. Iš tikrųjų skyriaus viršininkas tiesiog negalėjo leisti inspektoriui kalbėtis su žurnalistais – Maletą krėtė šaltis, vien įsivaizdavus pasibaisėtinus Frosto komentarus pirmuose Londono dienraščių puslapiuose, o dar svarbiau buvo tai, kad, tokioje svarbioje byloje pasiskyręs nuovados atstovo vaidmenį, jis galėjo puikiausiai apsaugoti savo reputaciją – jeigu kas, kaltę suversti kam nors kitam, o nuopelnus pasiglemžti sau.

– Viršininke, jūs mane lepinate, – pusbalsiu pratarė Frostas, nė akimirkos nepatikėjęs Maleto šnekomis.

Skyriaus viršininkas, palaikęs inspektoriaus žodžius komplimentu, kukliai mostelėjo ranka ir tuojau pat vėl puolė.

– O ką reikėjo žurnalistams atsakyti? Tad teko vilkinti laiką. Prašiau jūsų paskambinti, kai tik būsite laisvas, bet jūs nekreipėte į mano prašymą dėmesio. O paskui... paskui... – Maletas, tarsi norėdamas parodyti, koks svarbus buvo paskesnis įvykis, nutrenkė pjaustiklį ant stalo. – Man paskambino policijos viršininkas. Žurnalistai prisikasė iki jo. Policijos viršininkas pareikalavo atsakymų, kurių, dėkui jums, aš nežinojau.

– Viršininke, atsiprašau, – visai kaip Morganas sumurmėjo Frostas.

– Atsiprašymo, Frostai, čia neužteks. Per jus visiškai apsikvailinau. – Inspektorius prikando liežuvį, o skyriaus viršininkas kalbėjo toliau: – Policijos viršininkui pasakiau, kad įtariamasis, kurį jūs kvočiate, buvo sekamas mano nurodymu; kad, nors smulkmenų nežinau, užklupote jį nusikaltimo vietoje, taigi Dentono skyrius vėl turi kuo didžiuotis. Policijos viršininkas mane pagyrė ir dabar laukia skambučio, kuriuo turėčiau pranešti, kad tą asmenį oficialiai apkaltinome nužudžius visas tas moteris.

– Gal nereikėjo taip skubėti, – papriekaištavo Frostas. – Taip, Ešbį mes kvočiame, bet jis viską neigia, o įkalčių mums kol kas nepakanka.

– Bet juk sekėte jį. Turėjote matyti, kaip atsikrato lavono.

– Sekėme, kol pametėme, – burbtelėjo inspektorius.

Maletas net suakmenėjo.

– Pametėte?

– Deja, taip. Kai radome lavoną, Ešbis jau buvo namie.

– Pametėte? Mes suorganizavome itin brangiai kainavusią sekimo operaciją, bet lemiamu momentu jūs pametėte sekamąjį? – Vien pagalvojus, kad reikės kažkaip pasiaiškinti policijos viršininkui, Maletą apėmė siaubas, bet čia pat sumojęs, kad kaltę dėl šios klaikios nesėkmės galės suversti aplaidžiajam Frostui, jis šiek tiek apsiramino ir priekaištingai pagrūmojo pirštu. – Nesitikėkite, kad valdyba pažiūrės į tai pro pirštus. Kai kam gali nulėkti galva.

– Viršininke, nekaltinkite vien savęs, – dėdamasis susirūpinęs, atsakė inspektorius. – Jūsų ketinimai buvo kuo geriausi, ir ne vien jūs kaltas dėl nesėkmės.

Maletas tankiai sumirksėjo. Kaltas ne vien jis? Juk jis išvis niekuo dėtas!

– Ką čia, velniai rautų, šnekate? Jūs pametėte pagrindinį įtariamąjį, ne aš!

– Viršininke, sakiau, kad taip bus, jei operacijai neskirsite užtektinai pareigūnų.

– Jums neužteko pareigūnų? Trise negalėjote susekti vieno žmogaus?

– Antrą valandą nakties gatvėse beveik nebūna eismo. Buvo labai svarbu neišsiduoti Ešbiui, kad jį sekame. Mums reikėjo laikytis gerokai atsilikus, kad jis nesusigaudytų, jog iš paskos važiuoja vis tie patys automobiliai. Staiga padidinęs greitį, Ešbis nuo mūsų paspruko. Jei būtume galėję pasiųsti dar vieną mašiną su dviem kolegomis, būtume dantų gydytoją pričiupę, bet ko norėti, kai valdyba skaičiuoja kiekvieną pensą ir sutaupyti jiems svarbiau nei užkirsti kelią dar vienai žmogžudystei.

Tikėkimės, valdybos biurokratai susivoks patys esą kalti ir neišdrįs kaltinti jūsų. Šiaip ar taip, aš jus užstosiu.

Maletas sutriko. Frostas nuolat užklupdavo jį netikėtai. Ir dabar reikėjo kaip nors suktis iš padėties.

– Bet aš jau pažadėjau policijos viršininkui, kad Ešbį apkaltinsite.

– Jis turėjo gerą progą ir motyvą. Mums tik reikia šiek tiek daugiau įrodymų.

– Ir iš kur ketinate jų išpešti?

– Rytą apklausime prostitutes. Kuri nors jų galėjo matyti dantų gydytoją nuvažiuojant su Sara Hiks. Jei rasime liudininkę, jam galas.

– O jeigu nerasime?

– Tada paleisime jį ir tikėsimės, kad pavyks pristverti kitą kartą.

Frostas paliko Maletą suglumusį, spoksantį į telefoną ir mintyse repetuojantį pokalbį su policijos viršininku. „Frostui atrodė, kad trijų pareigūnų užtenka. Aš primygtinai siūliau pasitelkti daugiau..."

Išeiti į aikštelę inspektorius nespėjo. Bilas Velsas pasikvietė jį į kamerų sektorių.

– Džekai, Ešbis nori pasikalbėti.

Frosto nuovargis išgaravo kaip nebuvęs. Tikriausiai prisipažins! Jis vos sulaukė, kol seržantas atrakins kameros duris. Ešbis, išdidžiai sunėręs rankas, sėdėjo ant gulto.

– Inspektoriau, noriu perspėti, – prabilo jis, – kad netrukus advokato paprašysiu iškelti jums ir šitai susmirdusiai nuovadai bylą dėl nepagrįsto suėmimo ir neteisėto įkalinimo.

– Tik tai ir norėjote pasakyti? – nusivylęs paklausė Frostas.

– Taip.

– Pasimatysime rytą, – nueidamas pratarė inspektorius.

– Pasimatysime! – sušuko Ešbis. – Aš tikrai nepasikarsiu!

Gaila, pamanė Frostas.

17

Rytas buvo drėgnas, ūkanotas. Paskambinęs Frostui į namus, Bilas Velsas pranešė, kad devintą su juo nori pasikalbėti Ešbis ir šio advokatas. Į nuovados aikštelę inspektorius įsuko tuojau po pusės devynių.

Jis apsidairė. Konsteblio Bertono automobilis jau stovėjo, o Valstiečio Morgano mašinos dar nebuvo. Išvydęs Maleto „Roverį" jam skirtoje vietoje, Frostas patyliukais išsiplūdo. Bene tas mulkis jau ir gyvena nuovadoje? Advokatas buvo dar neatvažiavęs, tad inspektorius nusprendė spėsiąs užkąsti.

Vos įžengęs į nuovadą, užuodė iš valgyklėlės plūstančius gardžius čirškinamos dešros ir šoninės kvapus. Praeidamas Frostas kyštelėjo galvą į žmogžudysčių tyrimo kambarį. Čia, sėdėdama šalia Bertono, arbatą iš apdaužyto puoduko garsiai šliurpė neregėtai aukšta, liesa moteris šviesintais plaukais. Ji segėjo auskarus, panašius į užuolaidų žiedus, vilkėjo trumpą juodą švarkelį, mūvėjo trumputį odinį sijoną, todėl laibos kojos, ir šiaip ilgos, atrodė dar ilgesnės. Pastebėjęs inspektorių, konsteblis atskubėjo prie durų.

– Kas ji tokia? – šnibždomis paklausė Frostas. – Moteris-žirafa?

– Liepėte apklausti prostitutes. Lilė matė vyriškį, kuris vakar vakare pakabino Sarą.

– Na taip, kai šitoks ūgis, ji mato, kas dedasi už daugelio mylių, – pasakė inspektorius. Dar kartą nužvelgęs prostitutę, nusipurtė ir pridūrė: – Tuščiu skrandžiu kalbėtis su ja negalėsiu. Grįšiu ko nors užkandęs.

Jis užbildėjo laiptais į valgyklą, pasiėmė angliškus pusryčius ir atsisėdo prie Bilo Velso, kuris susimąstęs spoksojo į tuščią puodelį.

– Matei, ką atsitempė Bertonas? – paklausė Frostas.

– Man atrodo, ji – persirengęs vyras, – atsakė nuovados seržantas.

– Du vyrai. Vienas stovi kitam ant pečių. – Inspektorius atsipjovė gabalėlį dešros ir padažė į kiaušinienę. – Esi girdėjęs anekdotą apie neūžaugą, kuris vedė aukštą merginą? Kopėčias gaminančioje firmoje dirbantys draugai jį įkalbėjo. – Frostas taip užsikvatojo, kad vos nepasspringo dešra. – Supratai juoką?

– Supratau dar tada, kai pasakojai pirmą kartą, – niauriai atsakė Velsas, – bet tuomet buvau gerokai jaunesnis.

– Tavo humoro jausmas nugeibęs, – papriekaištavo inspektorius ir čia pat paklausė: – Gal žinai, apie ką nori pasišnekėti Ešbio advokatas?

Seržantas papurtė galvą.

– Ešbis jam paskambino apie aštuonias. Po pusvalandžio jau advokatas paskambino mums ir pasakė devintą norįs pasikalbėti su tavimi.

– Ar kalbėjo kaip teisininkas, kurio klientas pasiryžęs prisipažinti ir tuo labai pradžiuginti susimovusį kriminalistą inspektorių? – lūkestingai paklausė Frostas.

– Kalbėjo kaip teisininkas, laikąs susimovusį kriminalistą inspektorių pakabintą už kiaušių.

– Kad prakalbome apie genitalijas, pastebėjau, Maletas jau darbe.

– Ir Poniutė. Kaip tik užėjo pas jį.

– Liza Mod? Jau grįžo? Maniau, jai persodina širdį ir plaučius. Vadinasi, suklydau.

Velsas palinko į inspektorių ir sušnibždėjo:

– Ji darėsi abortą.

Šakutė su pasmeigtu dešros griežinėliu stabtelėjo per colį Frostui nuo burnos.

– Aha, vadinasi, tėvelis – Maletas? Rūgštele! Bet iš kur žinai, kad darėsi abortą?

– Taigi aišku kaip dieną.

– Man neaišku. Iš kur žinai?

– Vis lakstydavo vemti. Žinai, tas rytinis pykinimas...

– Galėjo būti kaltas valgyklos maistas.

– Inspektorius Frostas kviečiamas prie telefono! – staiga užbaubė balsas garsialbyje. Frostas vos spėjo prisidengti ausis.

Atvažiavo Ešbio advokatas.

Maletas nusiėmė akinius, popierine servetėle uoliai patrynė stiklus ir nusišypsojo ant interesanto kėdės sėdinčiai Lizai.

– Taigi jūs visiškai pasirengusi kibti į darbą?

– Taip, pone. Operacija buvo paprasta.

– Ee... taip, – linktelėjęs sumurmėjo skyriaus viršininkas. Jo žvilgsnis nukrypo pavaldinei į krūtinę. Frostas spėjo, kad Liza Mod išvyko pasididinti krūtų, bet Maletui dabar pasirodė, kad jos

nėmaž nepadidėjusios. – Man reikės jūsų ligos lapelio – suprantama, tam, kad galėtume išmokėti jums priderančius pinigus.

Šitaip skyriaus viršininkas tikėjosi sužinoti, kas moteriai buvo nutikę.

– Viršininke, ligos lapelio aš neėmiau. Tiesiog išnaudojau dalį kasmetinių atostogų.

– Šit kaip? – Maletas vėl vogčia dirstelėjo Lizai į krūtinę. Vis dėlto didesnė, pamanė. Prakeiktos moterys ir paslaptingi bobiški jų negalavimai, būtinai joms pačiu netinkamiausiu metu reikia griebtis velniaižin kam reikalingų operacijų. – Šiaip ar taip, kitą savaitę didelio darbo krūvio neturėsite. Grįš inspektorius Alenas, ir jūs vėl eisite įprastas seržantės pareigas.

Liza pervėrė viršininką tūžmingu žvilgsniu.

– Žadėjote pasirūpinti, kad laikinas mano kaip inspektorės rangas taptų nuolatinis.

Maletas vėl nusiėmė švarutėlius akinius ir kilstelėjęs suskato prieš šviesą ieškoti dėmių.

– Ak taip, žadėjau. Aš labai stengiausi, seržante, bet... – Jis liūdnai palingavo galvą. – Deja, į mano pastangas valdyba neatsižvelgė. – Vyriausiasis inspektorius nenuoširdžiai atjaučiamai nusišypsojo ir, skėstelėjęs rankomis, pasakė: – Jei jūsų darbo rezultatai būtų įspūdingi, gal ir padėtis būtų kitokia, o dabar...

– Suprantu, – atrėžė seržantė, sužaibavusi akimis, tada atsistojo ir, netarusi daugiau nė žodžio, išėjo iš kabineto. Durimis ji trenkė taip, kad Frostui nebuvo ko nė lygintis.

Maletas papurtė galvą ir atsiduso. Boba yra boba, pagalvojo ir pasidžiaugė nerekomendavęs valdybai seržantės Mod paaukštinti.

Plikis advokatas kvotos kambaryje sėdėjo šalia savo kliento, lagaminėlį buvo pasidėjęs ant stalo. Santūriai linktelėjęs įėjusiems Frostui ir Bertonui, jis pasakė:

– Išaiškėjo svarbi aplinkybė.

Tu labai užtikrintas, pasipūtęs šunsnuki, pamanė inspektorius.

– Mat kaip? – pratarė jis balsu.

– Inspektoriau, jeigu teisingai suprantu, bylą jūs grindžiate tokia prielaida: visas tas moteris, taip pat ir mano kliento registratorę, nužudė tas pats asmuo.

– Taip, – tarstelėjo Frostas įsitempęs. Ką tas tipas rezga?

– Ir jums atrodo, kad stipriausia jūsų kaltinimo mano klientui grandis yra panelės Stouks nužudymas? – Inspektorius linktelėjo. – Be to, – paklausė advokatas, – manote, kad lavono atsikratė kaip tik žudikas? – Frostas vėl kinktelėjo. Dėl Dievo, eik pagaliau prie reikalo, pagalvojo. Plikis čirkštelėjo lagaminėlio užtrauktuku ir išėmė prispausdintą popieriaus lapą. Tada erzinamai lėtai atvožė dėklą ir išėmęs užsikabino ant nosies akinius. Permetęs tekstą akimis, pasitikslino: – Kadangi greitojo maisto prekeivis buvo pasišalinęs trumpai, jūs galite penkiolikos minučių ar pusvalandžio tikslumu nustatyti, kada po furgonu pakištas lavonas?

– Taip.

Advokatas ir jo klientas susižvalgę vienas kitam reikšmingai šyptelėjo.

– Pirmiau mano klientas negalėjo pasakyti, ką tą naktį, apie pusę pirmos, veikė, bet šįryt prisiminė.

Plikis mostelėjo ranka, šitaip suragindamas dantų gydytoją pasipasakoti pačiam.

– Inspektoriau, man reikėjo grynųjų, – prašneko Ešbis, – todėl nuvažiavau į Lekstoną, prie Beningtono bankomato.

– Į Lekstoną? – atsilošęs paklausė Frostas. – Kuo jums neįtiko bankomatas Dentone?

– Jis neveikė – neabejoju, patikrinęs ir pats tuo įsitikinsite. Taigi nuvažiavau į Lekstoną ir išsiėmiau penkiasdešimt svarų.

– Kada gi?

– Buvo be trijų minučių pirma.

– Vadinasi, – įsiterpė advokatas, – jūsų nurodytu laiku mano klientas niekaip negalėjo atsidurti prie greitmaisčio furgono.

Inspektorius įsmeigė į Ešbį skvarbų žvilgsnį ir pasiteiravo:

– Pone, ar kas nors jus matė – kas nors gali patvirtinti, kad nemeluojate?

– Žmonių tokiu vėlyvu metu nesutikau, – atsakė dantų gydytojas.

– Gaila, – lengviau atsikvėpęs pratarė Frostas. Jau buvo benusigąstąs, kad Ešbis pateiks nepaneigiamą alibi. – Ir kam gi jums vidurnaktį prireikė penkiasdešimtinės?

– Anksčiau minėta dama reikalavo grynųjų, o aš jų neturėjau.

Frostas suraukė antakius.

– Sakote, pinigų išsiėmėte, kad galėtumėte atsiskaityti už prostitutės paslaugas?

– Taip, bet patikėkite, inspektoriau, savimi tikrai nesididžiuoju, – panarinęs galvą, atsakė dantų gydytojas.

– Pabendravęs su jūsų registratore, aš tikriausiai nebeturėčiau jėgų nė iki automobilio nusigauti, ką ir kalbėti apie dar vieną pasimatymą – su kita moterimi. – Inspektorius numovė rašiklio gaubtelį. – Išdėstykite viską smulkiai, patikrinsime.

– Inspektoriau, man nepasisekė. Grįžęs neberadau nei tos moters, nei kokios kitos. Truputį pasivažinėjau dairydamasis, paskui nuvažiavau namo.

– Vadinasi, patvirtinti jūsų alibi nėra kuo, – slėpdamas pasitenkinimą, tarė Frostas.

– Yra, inspektoriau, yra, – išsišiepęs atsakė advokatas. – Mano kliento alibi patvirtina bankomato kvitas, kuriame užfiksuota, kada išimti pinigai. Laimė, ponas Ešbis prisiminė kvitą pasiėmęs. Tik šis buvo kito švarko kišenėje. Mano klientas paskambino man, ir aš, paėmęs iš jo namų, įrodymą atvežiau. Štai jis!

Lyg fokusininkas, klausiantis: „Ar tik ne šita korta, pone?“, plikis atkišo kvitą Frostui. Šis patikrino datą ir laiką. Tada advokatas parodė savo kliento kredito kortelę, ir inspektorius įsitikino, kad kvite įrašytas toks pat numeris.

– Panašu, kad alibi pasitvirtino, – nenoromis pripažino Frostas.

– Įrodyta nenuginčijamai, – patenkintas atšovė advokatas. – Tikiuosi, paleisite mano klientą tučtuojau. Klinikoje pono Ešbio laukia pacientai.

Inspektorius karštligiškai ieškojo dingsties dantų gydytojo neišleisti, bet niekas neatėjo į galvą.

– Vėliau dar norėsime jūsų kliento šio to paklausti, bet kol kas jis laisvas, – pasakė.

Linktelėjęs advokatas užtraukė lagaminėlį ir atsistojo.

– Reikalausime solidžios nuostolių, patirtų dėl nepagrįsto suėmimo ir neteisėto įkalinimo, kompensacijos, – perspėjo jis.

– Suprantama, – neprieštaravo Frostas. – Padėsime jums kuo galėdami. Netgi pasistengsime išaiškinti teismui, kodėl įtarėme jūsų klientą: jis jau buvo įspėtas dėl prostitučių kabinimo, bet naktimis ir toliau ieškojo meilės malonumų, be to, palaikė nesantuokinius ryšius su registratore...

Ešbis su advokatu sunerimę susižvalgė.

– Nesu kerštingas, – papurtęs galvą, tarė dantų gydytojass inspektoriui. – Man visiškai pakaktų ir atsiprašymo.

– Tokiu atveju – atsiprašau, – sumurmėjo Frostas. Atidaręs duris, už suimtuosius atsakingam seržantui jis šūktelėjo: – Šį džentelmeną paleidžiame, jokių veiksmų prieš jį nesiimame!

Valgykloje nusipirkęs dar vieną puodelį arbatos, Frostas nužingsniavo į žmogžudysčių tyrimo kambarį. Maleto kabinetą jis dėl viso pikto apėjo iš tolo, baimindamasis, kad skyriaus viršininkas, kaip visada ne laiku išdygęs koridoriuje, priskres kamantinėti, ar dantų gydytojas jau prisipažino ir pasirašė. Prie kambario durų, tarsi nedrįsdamas eiti į vidų, mindžikavo Morganas.

– Valstietuk, kas nutiko? – paklausė inspektorius.

Konsteblis parodė į išstypėlę prostitutę trumpučiu sijonėliu. Moteriai gurkšnojant arbatą lūpų

dažai nusitrynė į puoduko briaunelę, užtat dabar ji įnirtingai gražinosi.

– Jergutėliau, šefe, kas tai?

– Dar nepažįsti ponios Malet? – Frostas galvos kinktelėjimu paragino Morganą sekti iš paskos ir, įėjęs į kambarį, atsisėdo prie prostitutės. Kampe įsigilinę apie kažką šnekėjosi Bertonas ir Liza Mod.

– Aš – inspektorius Frostas, – kreipėsi į ilgšę inspektorius. – Ką galite papasakoti?

Ta įsimetė lūpų dažų cilindrėlį į rankinuką.

– Na pagaliau! – prašneko. – Ar tiesa, kad Saros nebėra? – Frostas linktelėjo. – Ir ją, ir kitas nužudė tas pats bjaurybė? – Inspektorius linktelėjo dar kartą. – O jūs tik sėdite ant subinės ir arbatą siurbčiojate?

– O ant ko man sėdėti? Ant ausų? – atkirto Frostas ir gurkštelėjo arbatos. – Jei mums padėtumėte, gal ir sučiuptume tą bjaurybę. Tad verčiau papasakokite, ką žinote.

– Kaip jau sakiau kitam farui, naktį mačiau Sarą su klientu.

– Kada konkrečiai? – paklausė inspektorius, kartu nužiūrinėdamas moters veidą: blakstienos buvo gerai ištušuotos, veidas storai nuteptas grimu, bet Frostas neabejojo po šiuo įžiūrįs trumputyčius tamsius šeriukus.

– Vėlai, meiluti. Buvo jau beveik dvi.

– Tikrai? Ar jūs įsitikinusi?

– Įsitikinusi? Ne tas žodis. Kol Hario Graftono merginos neišsiskirsto, kitoms eiti į trasą nevalia. Gali blogai baigtis. – Frostas linktelėjo. Šią aplinkybę jis ir pats puikiai žinojo. – Tai va, išėjau į

gatvę apie pusę pirmos, – toliau pasakojo prostitutė, – pora Graftono mergų dar trynėsi, tad nukulniavau į aludę išlenkti taurelės, grįžau tuojau po pirmos, radau plyną šaligatvį. Tai žiauru, meiluti, bet tokioje vėlybėje mums atitenka vien visokie atmatos.

Ir klientams tas pat, pagalvojo inspektorius.

– O kas toliau? – paklausė.

– Porą aptarnavau ir vėl atsistojau. Prieš pat dvi privažiavo vežėčios. Pastebėjau, kad kuilys prie vairo pamerkė man akį, tad priėjau. Jis man pasirodė esąs iš tų, kurie prekybcentriuose perka tik nupigintą šlamštą. „Kiek?" – paklausė. „Keturiasdešimt", – atsakiau. Šiknius pasiūlė dešimtinę. Nieko sau įžūlėlis! Už dešimtinę aš jam nė į suskretusią ausį nepūsčiau. Patariau atsiknisti.

– O aš maniau, tokiu metu griebtumėte bet ką, – pasakė Frostas.

– Reikia gi turėti savigarbos, meiluti. – Atsismaukusi sijonėlį, prostitutė energingai pasikasė šlaunį. – Blogiausiu atveju galima nusiderėti iki penkiolikos, bet tik jau ne iki dešimtinės. Nieku gyvu!

– Na o paskui?..

– Truputį atokiau, prie telefono būdelės, atsirėmusi į žibinto stulpą, stovėjo Sara su tais savo kandžių suėstais kailiniais. Anas nuvažiavo prie jos, jie pasišnekėjo, ji įlipo, ir vežėčios nurūko.

– Ir daugiau Saros nebematėte?

– Nebemačiau. Maniau, grįš, dešimtinę atidirbusi per penkias minutes, na per dešimt – jei užeis dosnumo priepuolis. Bet negrįžo.

– Ar galėtumėte nupasakoti, kaip tas klientas atrodė?

– Nelabai į jį žiūrėjau. Kas siūlo dešimt svarų, mano dėmesio nenusipelno.

– Nagi, balandėle, – neatlyžo Frostas, – nežinodami, kaip atrodo, mes jo nesugausime.

– Vidutinio amžiaus, vidutinio ūgio, plaukai juodi.

– Ypatingos žymės?..

– Šykštus nagas, daugiau jokių.

– Kaip apsirengęs?

– Juosvas paltas, juodas švarkas...

– Sušiktas vyras juodais drabužiais, – suniurzgė inspektorius. – Tikriausiai jo ir nagai juodi?

– Negaliu, širduk, pasakyti – mūvėjo pirštines, regis, juodas.

– Keista, kaip tik ketinau sakyti. Koks automobilis?

Prostitutė patraukė pečiais.

– Senas kledaras. Ko gero, irgi juodas. Neįsidėmėjau.

– Ar, pamačiusi tą žmogų dar kartą, atpažintumėte?

– Kažin.

Frostas atsiduso. Naudos iš tokios liudininkės nedaug.

– Parodysime jums kelias nuotraukas, gal vis dėlto atpažinsite, – tarė jis ir kreipėsi į Bertoną: – Parodyk jai mūsų nusikaltėlių fotografijas, tarp jų pakišk ir dantų gydytojo. Gal ims ir nusišypsos sėkmė.

Morganas palydėjo išeinančią moterį, gerokai aukštesnę už Bertoną, nuostabos kupinu žvilgsniu.

– Tai bent milžinė! – pratarė.

– Aha, – pritarė Frostas. – Jei norėtum pamatyti, kaip maskatuoja papais, tau tektų užversti

galvą. – Nugurkęs paskutinius arbatos lašus, jis nusprendė tą patį anekdotą papasakoti ir konstebliui. – Ar pasakojau apie neūžaugą, kuris vedė aukštą merginą? Buvo ji kekšė sulig stulpu, panašiai kaip Lilė...

Morgano, kaip ir Velso, sąmojis neprajuokino, ir jis jau ketino pats papasakoti anekdotą, bet grįžo Bertonas. Šiam iš paskos atžirgliojo ir Lilė.

– Peržiūrėjome krūvą nuotraukų, – pasakė konsteblis. – Neatpažino.

– Dantų gydytojo fotografiją pakišai? – paklausė inspektorius.

– Tik dirstelėjo ir atidėjo, kaip ir kitas.

– Kad ją kur plynios! – sukeikė Frostas. Vis dėlto nieko kitko jis nė nesitikėjo. – Ačiū už pagalbą, – kreipėsi į moterį. – Jei prisimintumėte ką nors svarbaus, prašytume nedelsiant susisiekti su mumis.

– Ir tai – viskas? – piktai paklausė ji. – Apsaugos niekas man neskirs? Juk jeigu šįvakar, kai išeisiu į trasą, pristos tas pats sumautas galvažudys, atsidursiu lavoninėje, šalia Saros.

– Jeigu bijote, kol jį sučiupsime, į trasą neikite, – atsakė inspektorius.

– O jeigu niekada jo nesučiupsite, iš ko man mokėti prakeiktus nuompinigius? Jeigu būčiau Karalienė Motina, visu būriu sulėktumėte manęs saugoti, bet aš – tik vargšė prostitutė, tad jums nusišvilpti. – Ji atsegė rankinuką ir, suradusi dešimt pensų, tėškė monetą ant stalo. – Už arbatą... kad nenuskurstumėte per netikėlę kekšę!

Išeidama susidūrusi su Maletu, ji kone įtrėškė skyriaus viršininką į durų staktą.

– Kas čia dabar? – pasipiktinęs paklausė tas.

Frostas atkišo Maletui monetą ir pasakė:

– Atnešė jums, viršininke, grąžą, kurią po vakarykščios nakties buvo likusi skolinga.

Maletas iš pykčio net pamėlo. Nutarė atsikratysiąs nepraustaburnio pirma pasitaikiusia proga. Dabar net Liza Mod jam nebeatrodė tokia atgrasi. Jeigu pakeltų ją į inspektores, gal tada ir Frostą būtų paprasčiau išspirti į kokį kitą skyrių. Sumanymas Maletui pasirodė visai neblogas. Vis dėlto, norėdamas parodyti, kad pokštas apie jį patį jam patiko, išspaudė šypsenėlę.

– Kas čia buvo? – pasiteiravo.

Frostas paaiškino:

– Ta moteris naktį matė vėliau nužudytąją Sarą Hiks nuvažiuojant su klientu. Tikimės jį rasti.

– Manote, gali būti žudikas?

– Nemanau, – atsakė inspektorius. – Ilgšė užsiprašė per daug, ir klientas pasiuntė ją tolėliau.

– Na ir kas?

– Tam, kuris kabina prostitutę, ketindamas pakankinti ir nužudyti, prašoma kaina nerūpi. Lavonui galvažudys vis tiek nemokėtų.

– Tad kam ieškoti to kliento?

– Noriu išsiaiškinti, kur jis Sarą išleido. Ją galėjo nugalabyti kitas klientas, o tas pirmasis jį gal netgi matė. – Staiga inspektorius šį tą sumanė. – Viršininke, tiesą sakant, galėtumėte mums pagelbėti.

Maletą akimoju apniko nerimas.

– Kaip?

– Reikėtų kreiptis į tą klientą per televiziją ir spaudą. Užtikrintume, kad įtarinėti jo neketiname,

užtat suteikta informacija mums būtų labai svarbi.

Skyriaus viršininkas susimąstė. Progų pašmėžuoti televizoriaus ekrane jis niekada nepraleisdavo, o ir ceremonijoms skirta uniforma kybojo spintoje kabinete.

– Ar to žmogaus fotorobotą turime? – paklausė jis.

– Neturime ir nereikia. Jeigu imtume demonstruoti to vyruko portretą, vargu ar jis patikėtų mūsų pažadu laikyti jo tapatybę paslaptyje, – atsakė Frostas ir įteikliai paklausė: – Viršininke, tad ar galiu pasikliauti jumis kaip įgudusiu šios srities specialistu?

– Bus padaryta, – nušvitęs pažadėjo Maletas ir išėjo, mintyse jau repetuodamas televizinę prakalbą, – jog ketino iškoneveikti Frostą, kuris nepranešė, kad dantų gydytojas ne apkaltintas, o paleistas, skyriaus viršininkas nebeprisiminė.

Inspektorius kreipėsi į savo grupę.

– Pirmiausia džiaugiamės, kad grįžo inspektorė Mod. Trumpai nusakysiu padėtį, gal Liza pastebės kokią nors mūsų pražiopsotą smulkmeną. – Jis nykščiu parodė į nuotrauką stende. – Štai pagrindinis mūsų įtariamasis. Odontologas Ešbis. Anksčiau porą kartų įspėtas dėl to, kad ieškojo prostitučių; jo registratorė Helena Stouks nužudyta – taip pat kaip kitos; jis turi meilužę – naująją savo registratorę; be to, pastebėtas kalbantis su Sara Hiks tą pačią naktį, kai ši buvo pakliuvusi žudikui į nagus. Ešbis skundžiasi nemiga, todėl naktimis važinėjasi po miestą – kaip tik tokiu metu, kai žudomos moterys. Galiausiai jo ūsiukai tokie pat kaip Maleto, juodi. Žmogus, kurio nenaudai visos šios

aplinkybės byloja, turi būti žudikas.

– Man tasai Ešbis į tokį ir panašus, – pasakė Liza.

– Ir aš taip maniau, todėl ir buvome jį sulaikę. Bet tas nevėkšla turi alibi – maždaug tuo metu, kai atsikratyta Helenos Stouks lavono, jis buvo kitur. – Frostas parodė kolegoms bankomato kvitą. – Jis niekaip nebūtų spėjęs ir išsiimti pinigų, ir pakišti negyvėlę po pyragėlių pardavėjo furgonu.

Liza Mod, įdėmiai apžiūrėjusi kvitą, kilstelėjo ranką.

– Pinigus, pasinaudojęs Ešbio kortele, galėjo išimti kas nors kitas.

Inspektorius patenkintas išsišiepė.

– Visiškai teisingai! Tai galėjo padaryti rudaplaukė registratorė.

– Ji išima pinigus, – linktelėjusi tarė Liza, – o jis tuo metu atsikrato lavono. Kitaip tariant, registratorė parūpina odontologui fiktyvų alibi.

Bertonas tokia versija suabejojo.

– Iš kur jie galėjo žinoti, kad Ešbiui tam laikui prireiks alibi? – paklausė jis. – Juk furgonas tuo metu tik visiškai atsitiktinai buvo uždarytas.

Kiek pagalvojęs Frostas atsakė:

– Galbūt iš pradžių apie alibi jie ir negalvojo. Tik vėliau, kai dantų gydytoją sulaikėme, jis sumojo galįs pasinaudoti kvitu.

– Tai tik teorija, – pasakė Liza. – Kaip įrodysime? – šit kur klausimas.

Visi nuščiuvo.

– Štai! – po akimirkos vėl prašneko inspektorius. – Kai kurie bankai savo automatuose yra įtaisę kabelinės televizijos kameras – jos praverčia, kai

kas nors dievagojasi pinigų iš bankomato neėmęs. – Jis dūrė pirštu į Bertoną. – Skambink į Beningtoną Lekstone ir sužinok, ar kamera ten veikia.

Kolegos nekantriai lūkuriavo, kol Bertonas pasikalbės su banko darbuotoju. Kelias akimirkas konsteblis šypsodamasis klausėsi, paskui iškėlė nykštį ir šnipštelėjo:

– Kamera yra.

– Pasakyk, kad atvažiuojame, – džiugiai trindamas delnus, paliepė Frostas. – Jei pamatysime, kad prieš slaptą kamerą staiposi kas nors kitas, ne mūsų dančiatraukis draugužis, būsime jį pričiupę.

Jis jau buvo nusikabinęs nuo kabyklos apsiaustą ir šaliką, kai į kambarį įėjo Bilas Velsas rūškana mina.

– Inspektoriau, Dentono kelias 13, – pasakė jis. – Skambino paklaikusi moteris. Dvi jos šešiametės dukrelės dingo.

Frostas pastėro. Nužudytųjų mergaičių bylas jis buvo primiršęs. Neturėjo nei įkalčių, nei įtariamųjų. Patyliukais vylėsi, kad žudikas išsikraustė į kieno nors kito teritoriją.

– Kiek laiko dingusios?

– Nežinau, – atsakė Velsas. – Buvo sunku suprasti, ką ta moteris sako, man pasirodė, kad angliškai ji vos pašneka. Prižadėjau tuojau pat ką nors atsiųsti. Tad patrulį siųsti ar tu pats nuvažiuosi?

Frostas bato kulnu primynė nuorūką. Naujiena išties bjauri.

– Jei norite, nuvažiuosiu, – pasisiūlė Liza.

– Ačiū, – padėkojo inspektorius ir pridūrė: – Peržiūrėsime banko vaizdo įrašą ir prisidėsime prie tavęs.

Juodu su Morganu išvažiavo į Lekstoną. Vairavo konsteblis. Frostas sėdėjo šalia jo susikūprinęs ir tylėdamas žindo neuždegtą cigaretę. Tikėjosi bent banke išgirsiąs ką nors gero.

* * *

Valdytojas buvo užsiėmęs, aptarnavo svarbų klientą, tad vaizdo įrašus pareigūnams turėjo paduoti viena darbuotojų. Visai jaunutė, kokių šešiolikos ar septyniolikos, mergina mūvėjo ankštus džinsus, vilkėjo dar ankštesnį megztinį. Morganas nenuleido nuo jos akių. Kai mergaitė pasilenkė prie apatinės lentynos, jos megztinis šiek tiek pasikėlė, džinsai pasmuko žemyn, pasimatė žavingo plyšiuko tarp sėdmenų viršus. Kumštelėjęs Morganui, – nors to nė nereikėjo, – Frostas sukuždėjo:

– Mielai įbrukčiau ten savo kredito kortelę.

– Atsiprašau, ką sakote? – atsigręžusi paklausė mergina.

– Nieko, – atsakė inspektorius. – Tikiuosi, jūsų negaišiname.

– Tikrai negaišinate. – Ji nusišypsojo ir atsitiesusi pasitampė megztinį. Kai šis apspaudė liauną liemenį, Valstiečiui net kvapą užėmė. – Tuojau parodysiu, ko pageidavote, – pridūrė mergina.

– Mielai pažiūrėtume, – nejudindamas lūpų, sumurmėjo Frostas. Balsu jis paklausė: – Vaizdas įrašinėjamas nuolat ar tik tada, kai kas nors naudojasi bankomatu?

– Nuolat, todėl mums teks peržiūrinėti viską ir ieškoti jums reikalingo gabalo, – atsakė banko darbuotoja.

– Su malonumu paieškočiau saldžiausio jos pačios gabalo, – sušnibždėjo Morganas.

Mergina įdėjo kasetę į vaizdo magnetofoną ir ėmė sukti juostelę. Ekrane neaiškiai sušmėžavo banko klientai, pagreitintai brukantys į plyšį korteles, maigantys klavišus, imantys pinigus. Kamputyje be paliovos keitėsi valandų ir minučių skaitmenys. Vaizdas buvo nelabai kokybiškas.

– Galėčiau lažintis, – pasakė Frostas, – bankas už kamerą sumokėjo kokių porą svarų.

– Stambesnieji skyriai įsigyja geresnės įrangos, – šyptelėjusi atsakė mergina. Tada pažvelgė į ekraną ir pristabdė juostą. – Štai... jums reikėjo šito...

Deja, tokio vaizdo Frostui nėmaž nereikėjo. Ekrane pinigus ėmė dantų gydytojas. Laikmatis rodė be trijų minučių pirmą.

– Šūdienė! – išsprūdo nusivylusiam inspektoriui. – Nieko nelaimėjome. Tyrimas, galima sakyti, nepradėtas, kad jį kur skradžiai!

Kriminalistas seržantas Henlonas laukė žmogžudysčių tyrimo kambaryje. Kad nuotaikos Frostui jis nepataisys, tapo aišku iš karto.

– Džekai, apklausėme daugumą mums žinomų prostitučių, – prašneko. – Taip vėlai dirbo vos kelios, pasikalbėjome ir su jomis. Nė viena tų merginų Saros po vidurnakčio nematė.

– Arturai, ar kada nors susimąstei, kiek mažai iš tavęs tėra naudos? – klestelėjęs ant kėdės ir išsiėmęs cigaretes, paklausė Frostas. – Sadistas žudo prostitutes vieną po kitos, o mes nė sušniurkšto siūlo galo neapčiuopę.

Henlonas paėmė pasiūlytą cigaretę ir tarė:

– Dauguma merginų reikalauja mūsų apsaugos.

– Reikalauti jos gali ko tik panorėjusios. Jeigu bijo, tegul sėdi namuose.

– Gal galėtume paprašyti Maleto skirti raudonųjų žibintų kvartalui papildomų patrulių?

– Ir ką? – išpūtęs dūmus, savo ruožtu paklausė inspektorius. – Kas penkias minutes pravažiuojantys uniformuoti konstebliai tą bjaurybę tik atbaidytų. Ir ko jie ieškotų? Kaip žinotų, kuris klientas – paprastas pilietis, kuris – žudikas?

– Galėtume fiksuoti visų į tą kvartalą užvažiuojančių automobilių numerius, – pasiūlė Henlonas. – Jei būtų nužudyta dar viena prostitutė, patikrintume jų savininkus.

Frostas pasiūlymą apgalvojo.

– Vis geriau negu nieko. Reikėtų pamėginti.

Sukiauksėjo telefonas. Ragelį pakėlė seržantas ir tuojau pat perdavė inspektoriui.

– Džekai, tau skambina Liza Mod.

Frostui net padai atšalo. Na koks gi jis kriminalistas?! Liurbis, ir tiek, jei sugebėjo užmiršti dvi dingusias šešiametes. Viena ranka imdamas ragelį, kita nusikabino šaliką.

– Jau važiuoju, – pratarė ir pagaliau išgirdo gerą žinią.

– Inspektoriau, mergaitėms nieko nenutiko, – pasakė Liza. – Jos buvo su tėvu, nors globos teisė iš šio atimta. Konsteblis šiuo metu aiškinasi, kas ten nutiko.

Frosto kūnu perėjo šilta palengvėjimo banga.

– Ačiū, Liza, – išlemeno jis ir padėjo ragelį. Rankos inspektoriui tirtėjo. O Dieve! Kas, jeigu

mergaitės, kurios jam visai išdulkėjo iš galvos, būtų nužudytos? Sulig ta mintimi Frostą persmelkė siaubas.

Galvą pro duris kyštelėjo Velsas.

– Džekai, priimamajame tavęs teiraujasi toks Skrivneris.

– Neturiu laiko, nebent jis atėjo prisipažinti, – atšovė inspektorius.

– Jis dirba su samariečiais. Sako, įsijungęs atsakiklį ir išgirdęs prašymą susisiekti su tavimi.

Penktadienio vakarą Skrivneris budėjo su Helena Stouks, todėl pareigūnai jo ieškojo.

– Einu, – tarstelėjo Frostas.

Skrivneris, nervingas, nuolat krūpčiojantis tipas, rūkė it degalinėje – vogčia, dengdamas cigaretę delnu. Ir vis purtė galvą.

– Šokas, trūksta žodžių, šokas, – prašneko jis. – Dar penktadienio vakarą su Helena kalbėjomės. Šiandien grįžtu namo, atsiverčiu laikraštį, ir še...

– Iki šios dienos nieko nežinojote? – paklausė Frostas.

– Buvau išvykęs. Po darbo pas samariečius išvažiavau tiesiai į Kambriją, turiu ten namuką. Po tokio nelemto vakaro reikėjo atsipūsti, antraip dar būčiau pakėlęs prieš save ranką.

– Suprantu, kaip jaučiatės, – su atjauta pasakė inspektorius. – Pats orkaitėje dėl visa ko laikau samariečių telefono numerį.

– Helena gyvenime nebuvo nieko nuskriaudusi, visą savo laisvalaikį aukojo visokiems nelaimėliams, ir štai kas ją ištiko.

Linktelėjęs Frostas tarė:

– Mes jūsų ieškojome.

– Atsiprašau. Mervinas paliko žinutę mano atsakiklyje, bet maniau, kad pats ir paskundė, ir dabar ieškote manęs dėl nusmurgusios penkinės, kurią paėmiau iš smulkiųjų dėžutės. Juk aš tik pasiskolinau, po paraliais.

– Nieko apie tai nežinau.

– Nenustebčiau, jei Mervinas dėl tokio šūdniekio kreiptųsi į Interpolą, – guodėsi Skrivneris. – Kaip samarietis jis gal ir geras, bet jau toks pedantas. Grąžinsiu tuos pinigus. Ką, jis mano, kad nusmurgusios penkinės neįstengsiu atiduoti?

– Na gerai...

– Ir prieš rūkymą jis baisiausiai nusistatęs. – Keldamas prie lūpų delnu pridengtą cigaretę, vyriškis skubiai apsidairė, tarsi bijotų, kad į nuovadą įsiverš Mervinas. – Vos užtraukiu dūmą, jis pasiunta kosėti, graibstytis už gerklės, langus atlapoja – vidury žiemos...

– Ką gi, – pertraukė samarietį Frostas. Prakalbęs apie rūkymą, Skrivneris paaitrino bjaurią žaizdą. Šitame pat kvotos kambaryje Viveris prašė inspektoriaus nerūkyti. – Pone Skrivneri, greičiausiai jūs paskutinis, neminint žudiko, matėte Heleną gyvą. Ponas Adamsas minėjo, kad, prieš išeidama iš būstinės, ji su kažkuo kalbėjosi telefonu, ir tas pokalbis ją gerokai sutrikdė. Nenumanote, kas ten nutiko?

– Numanau. Skambino toks iškrypėlis. Šūdžius! Pakliūtų jis man į nagus, pakarčiau už nupiepusio pimpalo!

– Helena jums papasakojo apie skambutį?

– Ji verkė. Tu eini iš proto, o tiems šikniams – juokas. Jeigu man pasitaiko atsiliepti, kai skambina toks pašlemėkas, nekalbu, numetu ragelį. Mervinas barasi, sako, vieną kartą šitaip atstumsiu tikrą savižudį, bet aš tuos šlykščius apsimetėlius atpažįstu vos išgirdęs balsą.

– Nuklydote, – pratarė Frostas.

– Įprastai jis skambina vėlai, naktį, kai būname pavargę. Sako, nebepragyvenąs, todėl šoksiąs po traukiniu. Gerai būtų, po velniais!

– Kodėl taip sakote?

– Todėl, kad jis išsidirbinėja. Paskambina dar kartą, sako esąs ant geležinkelio tilto, tuojau šoksiąs. Būna girdėti artėjančio traukinio dundesys. Samarietis, aišku, sušunka: „Nešokite, pasikalbėkime!" Tada pasigirsta riksmas, traukinys pradunda, stoja tyla. Kai pirmą kartą taip nutiko, Mervinas mažne pasiuto. Kreipėsi į policiją, jūsiškiai atsekė, iš kur skambinta – iš būdelės prie tilto. Ragelis kabaliavo nukabintas. Jokio sudarkyto lavono ant bėgių, aišku, nebuvo. O to niekšo ir pėdos ataušusios. Sėdėjo namie ir juokėsi iš mūsų. Iš kitų samariečių jis irgi ne kartą tyčiojosi. Prieš savaitę pasitaikė atsiliepti man. „Šok, šikniau, greičiau šok", – pasakiau. Paskui, aišku, gavau iš Mervino pylos.

– Ar Helena su tuo žmogumi ir kalbėjosi?

– Taip. – Skrivneris nuo nuorūkos prisidegė naują cigaretę. – Ar bus iš manęs bent kiek naudos?

– Ne kažin kiek. – Frostas su atodūsiu išpūtė dūmus. Iš aklavietės nepajudėta nė per plauką. – Tad Heleną tada matėte paskutinį kartą?

– Priešpaskutinį. Dar buvo grįžusi išsikviesti taksi.

Inspektorius išsyk sukluso.

– Buvo grįžusi?

– Taip. Neveikė variklis, tad grįžo į vidų ir paskambino į taksi firmą. Nei ji, nei aš neturėjome grynųjų, todėl paėmiau penkis svarus iš smulkiųjų dėžutės.

Frostas nežinojo, nė ką manyti. Visos ankstesnės prielaidos ėjo velniop.

– Mervinas neminėjo, kad Helena buvo grįžusi į vidų, – pasakė jis.

– Nežinojo. Jis tuo metu virtuvėlėje kaitėsi arbatą. Dėl tų penkių svarų būtų mus užgraužęs negyvai, tad verčiau nieko nesakiau.

– Taigi Helena išsikvietė taksi?

– Buvo pažadėta, kad mašina atvažiuos per penkias minutes, tad ji išėjo laukti į gatvę.

– Ar žinote, į kurią firmą skambino?

– Į „Dentono mažalitražius".

Inspektorius užsirašė pavadinimą ant cigarečių pakelio.

– Helena išėjo į gatvę ir ten palaukė taksi?

– Taip. Porą kartų dirstelėjau pro langą. Taksi atvažiavo po kelių minučių. Ji įsėdo ir išvažiavo.

Frostas, iš jaudulio mažne drebėdamas, atsistojo. Taksi! Moteris įsėdo į taksi! Ši aplinkybė galėjo būti nepaprastai svarbi.

– Pone Skrivneri, jūsų pagalba – neįkainojama, – tarė inspektorius. Pasišaukęs Koljerį, liepė paimti iš liudininko paaiškinimą, o pats nuskubėjo į žmogžudysčių tyrimo kambarį. – Regis, būsime užėję pėdsaką, – paskelbė ir trumpai persakė saviškiams, ką išgirdęs iš samariečio. – Panašu, kad

klydome, ieškodami kliento apsimetėlio. Žudikas gali būti taksistas. Dar kartą pasikalbėkite su prostitutėmis. Išklauskite, ar joms nepasitaikė kokių incidentų su taksistais. Mudu su inspektore Mod pasidomėsime „Dentono mažalitražiais". – Frostas linktelėjo ranką pakėlusiam Morganui ir pasakė: – Valstietuk, žinoma, gali eiti pasiusioti, tik nepamiršk paskui nusiplauti rankų.

Konsteblis išsišiepęs atsakė:

– Šefe, man skambino pažįstama iš municipaliteto. Atrodo, būsime radę Nelę Oldridž.

– Oho! – šūktelėjo inspektorius. – Tik kas ji tokia, po šimts rupūžiokų?

– Papingoji dama iš tos senovinės nuotraukos. Ta, kurios sūnus dingo.

Ak taip, sode atkapstytieji griaučiai. Tai bylai Frostas neturėjo laiko.

– Pataisyk man nuotaiką, Valstieti... Pasakyk, kad ji – aname pasaulyje.

– Šefe, atsiprašau, bet ji – šiame pasaulyje ir gyvena Dentone.

– Jei čia nebūtų damos, – tarė inspektorius, rodydamas į Lizą, – pasakyčiau: „Šūdienė!" Ką gi, apsilankyk pas Nelę Oldridž. Visi kiti lėkite pasišnekučiuoti su kekšėmis.

Maksas Goldingas, apkūnus „Dentono mažalitražių" savininkas su raudonos ir juodos spalvų medkirčio marškiniais po nešvariu pilku megztiniu ir ausinėmis ant praplikusios galvos, į įėjusius pareigūnus dorai nė nepažvelgė. Įnirtingai žįsdamas neuždegtą, sudrėkusį manilinį cigarą, jis priiminėjo

klientų užsakymus ir čia pat, kalbėdamas į didžiulį chromuotą ketvirto dešimtmečio stiliaus mikrofoną, skirstė juos savo taksistams.

– Paimti nuo „Marks ir Sparks", važiuos į geležinkelio stotį. Kas paimtų?.. Puiku.

Viena akimi klausiamai dirstelėjęs į Frostą ir Lizą, Goldingas atsiliepė į kito kliento skambutį. Inspektorius atkišo tarnybinį pažymėjimą, bet vyriškis, nekreipdamas į šį dėmesio, jau marmėjo į mikrofoną. Frostas neištvėręs nuplėšė Goldingui nuo galvos ausines.

– Ei! – pasipiktinęs šūktelėjo tas.

– Pasodinkite čia ką nors kitą, – piktai išrėžė inspektorius. – Mes tiriame žmogžudystę.

– O mes plušame prakaituoti, – atšovė Goldingas. – Žmogžudysčių tyrimams neturime laiko. Ateikite vėliau...

– Nagi mikliau! – nukirto Frostas.

Goldingas neatsistodamas atsigręžė ir pašaukė:

– Meive!

Galvą pro duris įkišo cigaretę įsikandusi storulė bukoka veido išraiška.

– Plikau arbatą, – pasakė ji.

– Paskui užplikysi. Priimk užsakymus. Mus aplankė farai.

Moteriškė atliumpsėjo prie stalo ir perėmė ausines. Goldingas nykščiu parodė kriminalistams į duris, prie kurių buvo prikaltas kartono lakštas su užrašu: BIURAS.

Įėję pareigūnai išvydo Frosto kabineto kopiją. Stalas buvo apšnerkštas, visur mėtėsi popieriai, dokumentų dėkle voliojosi prakąsta sūrinė bandelė,

nešvariuose puodukuose mirko sumaigytos cigarų nuorūkos.

Nubraukęs nuo dviejų kėdžių šlamštą, šeimininkas pasiūlė pareigūnams atsisėsti, o pats atsidrėbė prie stalo. Kad galėtų stebėti storulę, duris paliko atviras.

– Na tai kas nutiko? – paklausė, brūkštelėjęs degtuką į stalviršį ir užsidegęs cigarą.

– Mus domina vienas iškvietimas naktį į šeštadienį.

Goldingas pasirausė šiukšlyne ant stalo iš išgriebė pluoštą popierių, susegtų didžiule sąvarža.

– Kas konkrečiai?

– Iškvietimas į samariečių būstinę Marlou gatvėje. Apie pirmą valandą.

Goldingas stambiu tabako įrudintu pirštu pavedžiojo po vieną lapų.

– Buvo toks, – pratarė. – Ir ką?

– Prisimenate, kas skambino?

– Prisimenu. – Firmos savininkas atsilošė. – Moteris. Pasakė, kad jos mašina sugedo, paprašė, kad atsiųstume taksistę.

– Ir jūs išsiuntėte moterį?

– Ne. Vairuotojų moterų mes turime, bet jos po dešimtos vakaro nedirba. Pernelyg pavojinga. Pasakiau klientei, kad atvažiuos vienas patikimiausių mūsų vyrukų.

Nutilęs Goldingas įtempė ausis – jam rūpėjo, ką telefonu kalba storulė anoje patalpoje.

– Na na... – paragino jį Frostas.

– Susisiekiau su... – Staiga pašokęs Goldingas puolė prie moteriškės. – Kvaiša tu, nesiųsk pas

ponią Silverman Džekou! Juk kaip tik jis ir suvažinėjo jos šunį, vos pasiimtą iš klinikos po brangios operacijos. Ponia Silverman prigrasino Džekou daugiau nesirodyti jai akyse, antraip nurausianti jam kiaušius. – Vėl atsisėdęs prie stalo, vyriškis atsiprašė Lizos ir sušnibždėjo: – Tenka Meivę nuolat prižiūrėti. Prieš porą mėnesių ji metė savo vyrą... dėl bobos.

– Kad man taip pasisektų kaip jam, – pasakė Frostas ir koja užtrenkė duris. – Gal verčiau grįžkime prie to iškvietimo – nebent norėtumėte pasikalbėti nuovadoje.

Goldingas liūdnai skėstelėjo rankomis.

– Gerai jau, gerai. Kam rūpi mano reikalai.

– Tad ką pasiuntėte į Marlou gatvę?

– Tomį Džeksoną... Vieną geriausių taksistų. Tai moteriai pasakiau, kad jis privažiuos po penkių minučių.

– Labai jau greitai, – įsiterpė Liza.

– Penkiolika minučių būtų arčiau tiesos, bet aš visada sakau, kad laukti reikės tik penkias. Jei pasakysi klientui teisybę, jis skambins į kitą firmą.

Kažkur Frosto sąmonės užkaboriuose perspėjamai sudžeržgė skambutis.

– Džeksonas? Pavardė lyg ir girdėta.

Goldinas papūtė lūpas.

– Gali būti. Vairuotojas jis geras.

– Juk Džeksoną buvai sulaikiusi dėl tariamo senolės išprievartavimo? – spragtelėjęs pirštais, kreipėsi į Lizą inspektorius. Taksistų viršininko jis paklausė: – Ar žinote, kad jūsų vairuotojas – mūsų klientas? Žinote, kad buvo sulaužęs keleivei žandikaulį?

Anas tik patraukė pečiais.

– Užmiršta praeitis, – suburbėjo.

– Moteris nori saugiai parvažiuoti namo, o jūs siunčiate kaulalaužį.

– Jei kišenės tuščios, nedera būti išrankiai, ir dar pirmą valandą nakties. Be Džekou, daugiau neturėjau ko pasiųsti.

– Verčiau būtumėte nieko ir nesiuntęs, – piktai sumurmėjo Frostas.

Goldingas surado Džeksono adresą. Išlydėdamas pareigūnus, jis pripuolė prie Meivės ir ištraukė iš lizdo skirstiklio kištuką.

– Kiek reikės kartoti?! – užbliovė. – Pas tą sukriošėlę nevažiuojame! Už taksi paslaugas ji kaskart bando susimokėti autobuso bilietu...

18

Kai Frostas ir Liza įėjo į kvotos kambarį, čia jau sėdėjo Tomis Džeksonas, nesiskutęs, pasmėlusiomis akimis. Išvydęs pareigūnus, jis dar labiau apniuko.

– Pone Džeksonai, malonu, kad sutikote mums pagelbėti, – pasakė inspektorius, sėsdamas ant priprastos kėdės.

– Nepliaukškite niekų. Ištempė iš lovos, nieko net nepaaiškinę. Mano teisės čia niekam nerūpi.

– Nedovanotina, – pritarė Frostas. – Bet jeigu jau atėjote, gal atsakytumėte į kelis klausimus?

– Į kelis klausimus? – susiraukęs pakartojo Džeksonas ir tarsi tik dabar pastebėjo Lizą, kuri bruko į magnetofoną kasetę. – Vėl šita?! Ką būsiu išprievartavęs šį kartą – Lilę Sevidž?*– Kad jau užsiminėte... – tarė Frostas ir padėjo ant stalo Helenos Stouks nuotrauką. – Atpažįstate?

– Prievartaudamas į veidus nežiūriu, – atkirto Džeksonas, viena akimi dėbtelėjo į fotografiją ir pastūmė ją į šalį. – Tiek dar nenusiritau.

– Šitą moterį jūs vežėte, – priminė inspektorius.

– Nenuostabu. Aš pavežu šimtus keleivių.

– Naktį į šeštadienį, tuojau po pirmos, ji įsėdo prie samariečių būstinės.

Taksistas dar kartą pažvelgė į nuotrauką.

– Neatsimenu, kad būčiau ją vežęs, neatsimenu, kad būčiau prievartavęs. Jau galiu eiti?

---

* Britų televizijos šou veikėja, vaidinama komiko Paulo O'Grady'o.

– Jūs ją vežėte, – neatlyžo Frostas. – Kur išleidote?

– Jeigu tikrai vežiau, vadinasi, išleidau ten, kur prašė – sveiką gyvą, velniai griebtų, su rankine glėbyje ir kelnaitėmis – ant uodegos. – Užsikvempęs ant stalo, Džeksonas paklausė: – O kas, po galais, nutiko?

Inspektorius atsivertė asmeninę taksisto bylą.

– Užmečiau akį, Tomi, į tavo nuopelnų sąrašą. Kartais, kai užkaisti, su keleivėmis elgiesi žiauriai, ar ne?

Vyrukas atsilošė ir sunėrė ant krūtinės rankas.

– Ką, pradėsime iš naujo? Trečią ryto, lietui pilant kaip iš kibiro, važiavau namo. Mane susistabdė dvi kekšės. Vien iš geros širdies sutikau nuvežti jas į geležinkelio stotį. Ten paaiškėjo, kad paskutinis traukinys jau išėjęs, tad todvi paprašė pavežėti iki Lekstono. „Nebūgštauk, taksiste, užsimokėsime, kad ir kiek kainuotų", – tikino. Nuvežiau jas į Lekstoną, o todvi parazitės pareiškė, esą buvusi prasta naktis ir jos likusios ant ledo. Viena pasikėlė sijoną ir pasiūlė: „Užmokestį gali pasiimti, taksiste."

– O tu atsakei: „Pasiūlytum ką nors siauresnio"? – paklausė Frostas.

– Priešistorinis sąmojis, – purkštelėjo Džeksonas. – Tūkstantį kartų girdėtas. Nė viena tų atmatų nebuvo verta nuodėmės, juolab atlygio už kelionę, tad užblokavau dureles ir perspėjau tas mergas, kad nuvešiu į artimiausią farinę. Jos mane užpuolė, teko gintis.

– Tomi, sulaužei vienai tų merginų žandikaulį. Vargu ar tai buvo gynyba.

– Žandikaulis ne lūžo, tik įskilo. Bet kaip tai susiję su šita? – Džeksonas parodė į fotografiją.

– Šitai, Tomi, žandikaulis neįskilo, bet vargu ar ją tai guodžia. Ji nužudyta.

– Nužudyta?! – apstulbęs paklausė taksistas.

– Liudininkas matė ją sėdant į tavo taksi. O paskui radome vargšę moterį nebegyvą.

Vyrukas vėl paėmė nuotrauką. Gerai įsižiūrėjo, bet netrukus grąžino Frostui.

– Gyvenime nesu jos matęs. – Staiga jis prisimerkė ir kilstelėjo pirštą. – Palaukite! Naktis į šeštadienį, ar ne? Samariečių būstinė? Prisimenu. Šitos bobulės ten nebuvo. Ji išsikvietė taksi, nėriausi iš kailio, kad nulėkčiau per dešimt minučių, bet kai nuvažiavau, keleivės nebuvo nė ženklo.

– Liaukis, Tomi, liudininkas matė, kaip ji įsėdo į tavo mašiną.

– Tam, kas matė, derėtų pasitikrinti akis. Kelis kartus papypsėjau, niekas neišėjo, aš ir nelaukiau. Gerai dar, kad tuojau pat pastabdė toks vyrukas, jį ir paėmiau.

Frostas užsirūkė.

– Kodėl tuomet tavo viršininkas užsakymą įregistravo kaip atliktą, jei keleivė nevažiavo?

– Maksui nesakiau, kad paėmiau keleivį gatvėje. Licencijos neturintiems taksi įstatymas draudžia tai daryti – mes galime imti keleivius tik iškviesti. Šefas krioktų ant manęs visą mėnesį, jei sužinotų, kad sukėliau jo verslui pavojų.

– Na ką gi, Tomi, duokš savo keleivio adresą, patikrinsime, ar nemeluoji.

– Nežinau aš sumauto jo adreso. Nuvežiau iki daugiaaukštės stovėjimo aikštelės. Dar pamaniau, tikriausiai ten laiko savo ratus.

– Gaila. – Inspektorius, dėdamasis nuliūdęs, palingavo galvą. – Būtume patikrinę, ir galėtum eiti sau pasišvilpaudamas. – Staiga Frosto išraiška persimainė. Jis prakalbo griežtai: – Pirma nakties, moteris – gležna, jos automobilis nevažiuoja. Tad kodėl ji tavęs nesulaukė?

– Iš kur, velniai parautų, man žinoti? Gal pro šalį važiavo licencijuotas taksi ir ją paėmė.

Inspektorius niekinamai prunkštelėjo.

– Ten aklagatvis, Tomi. Licencijuotas taksi pro šalį važiuoti negalėjo.

– Na tuomet gal atvežė kitą keleivį, – spėjo Džeksonas.

Frostas irzliai vyptelėjo. Apie tai jis nebuvo pagalvojęs.

– Kur tavo mašina? – paklausė.

– O ką?

– Norėtume, kad ją apšniukštinėtų mūsų vyrukai iš teismo ekspertizės. Jeigu jie rastų kraujo ant sėdynės apvalkalo, gal tada prisimintum dar ką nors.

– Kur mašina, klauskite Makso Goldingo.

– Kodėl jo?

– Jei man laisvadienis, tai dar nereiškia, kad taksi stovi be darbo. Vos išlipu, prie vairo sėda kitas taksistas. Būna, kad sėdynės įkaista iki raudonumo.

Po velnių! – patyliukais sukeikė Frostas. – Po šimts velnių!

Frostas paskutinį kartą sriūbtelėjo arbatos ir įmetė į puoduką nuorūką, ši sušnypštusi nusibaigė tirščiuose. Jis su saviškiais vėl sėdėjo žmogžudysčių tyrimo kambaryje.

– Kaip jau žinote, – prašneko, – turime dar vieną pagrindinį įtariamąjį. Tomis Džeksonas, mažalitražio taksi vairuotojas, smurtautojas, jau įrašytas mūsų įskaitoje. Naktį į šeštadienį jis turėjo paimti Heleną Stouks. Tvirtina, kad ji iškvietimo vietoje nepasirodė. Džeksonas spėja, kad kitas taksistas galėjo ten išleisti keleivį ir paimti Heleną. Kriminalistas konsteblis Bertonas aiškinosi, ar kurios nors kitos firmos taksistai tuo metu nevažiavo į tą rajoną.

Inspektorius, pasisukęs į Bertoną, klausiamai kilstelėjo antakius. Konsteblis atsistojo ir pasakė:

– Patikrinau visas mažalitražių ir licencinių taksi firmas. Nė vienas taksistas šeštadienio naktį į tą rajoną pagal iškvietimą nevažiavo, keleivių prie samariečių būstinės neišleido.

– Aišku, – vėl prakalbo Frostas. – Aš dar kartą apsilankiau pas samariečius. Džeksonas sako, kad nuvažiavęs tenai signalizavo, bet jo niekas nelaukė. Anot samariečių vadovo Mervino, jis gal ir girdėjo gatvėje pypsint automobilį, bet tuo metu kalbėjo telefonu, tad, kada tai buvo, garantuotai pasakyti negalėtų.

– Taigi iš jo liudijimo naudos nėra nei Džeksonui, nei mums, – pakomentavo Arturas Henlonas.

Inspektorius sumurmėjo pritariąs seržantui, o garsiai pasakė:

– Ekspertai šiuo metu apžiūri Džeksono taksi, bet aš nieko nesitikiu. Tą automobilį, be jo, vairuoja ir kiti taksistai. Kita vertus, inspektorė Mod tuojau įrodys, kad ne dėl gražių akių yra mūsų kolegė.

Jis linktelėjo Lizai, ši atsistojo.

– Patikrinau „Dentono mažalitražių“ darbo

grafikus. Pasirodo, Džeksonas dirbo visas tas naktis, kai buvo žudomos prostitutės. – Pareigūnai išsyk sušurmuliavo. – Be to, – toliau kalbėjo inspektorė, – pasidomėjau, kur tomis naktimis buvo kviečiami taksi. Kur veža keleivius, firmos dažniausiai nefiksuoja, įprastai registruoja tik paėmimo vietą, bet štai: tą naktį, kai dingo galiūnė Berta, „Dentono mažalitražių" mašina buvo iškviesta į Daunemo gatvę, tai yra į raudonųjų žibintų kvartalą, o važiavo į Fentono gatvę, kurioje Berta gyveno. Taksistas – Džeksonas. O dabar stebėkitės, jei norite, bet firmai jis pranešė, kad, nuvykęs į iškvietimo vietą, keleivio nesulaukė.

– To užtenka jam apkaltinti, – pasakė Henlonas.

– Bet ne nuteisti, – prislopino seržanto entuziazmą Frostas.

Sukiauksėjo telefonas. Ragelį pakėlė Bertonas ir beveik tuojau pat perdavė inspektoriui.

– Ekspertai. Dėl taksi automobilio.

Frostas ragelį paėmė, nieko gero nesitikėdamas. Anksčiau buvo ne kartą ekspertais nusivylęs.

– Klokite geras naujienas, – pasakė. – Radote kraujo dėmių, kelnaites iki kelių ir pasirašytą prisipažinimą?

– Deja, prisipažinimo neradome, – nesutrikęs atsakė Hardingas. – Užtat aptikome panaudotą prezervatyvą ir, ištyrę DNR, galėtume pasakyti, kas buvo akto dalyviai. Taip pat radome kailinių, kurie jums taip rūpėjo, plaušelių ir nemažai sukrešėjusio kraujo ant kilimėlio. Šiuo metu lyginame su aukų krauju. Daugiau nieko įdomaus.

Inspektorius tvirčiau sugniaužė ragelį ir užvertė akis į lubas.

– Meldžiu, pakartokite, – pratarė.

Hardingas pakartojo.

– Kai kitą sykį kas nors sakys, kad jūs – dykaduonių gauja, siųskite tokį netikėlį pas mane, aš jam parodysiu, – pasakė Frostas ir, padėjęs ragelį, atsigręžė į kolegas. – Pričiupome šunsnukį.

Vėl atsidūręs kvotos kambaryje, Džeksonas persiraukė. Inspektoriaus pasiūlytą cigaretę griebė, nieko nelaukdamas.

– Vadinasi, cigaretes rūkai? – spragtelėjęs žiebtuvėliu, paklausė Frostas.

– O ką dar galima daryti su cigaretėmis? – suniurzgė taksistas. – Kištis sau į užpakalį? Rūkyti, rodos, ne nusikaltimas?

– Svarbu, į ką parūkęs užgesini, – atšovė inspektorius. Iš aplanko išėmęs nužudytųjų moterų nuotraukas, paeiliui išdėliojo ant stalo priešais Džeksoną. – Atpažįsti kurią nors?

Vyrukas palinkęs peržiūrėjo atvaizdus.

– Atpažįstu beveik visas. Ne kartą esu vežęs. Jos – prostitutės.

– Nebegyvos prostitutės. Ir visos nužudytos tada, kai dirbai. Keistas sutapimas, ar ne?

– Nieko keisto, turint galvoje, kad dirbu tik naktimis.

Frostas pastūmė arčiau taksisto galiūnės Bertos fotografiją, darytą skrodimo patalpoje.

– Prostitutės, kurios išsikviečia taksi tomis naktimis, kai dirbi, paskui atrodo štai taip.

Džeksonas išsiviepė ir skubiai nusigręžė.

– Šlykštu. Tai, kad esu jas vežęs, dar nereiškia,

kad aš ir išžudžiau. Jei būtų važinėjusios autobusu, suimtumėte jo vairuotoją, ar ką?

– Gal ir suimčiau, jeigu jis garsėtų mušęs keleives. O jeigu jo autobuse dar rasčiau ir įkalčių, tuomet suimčiau nedvejodamas, po šimts velnių.

– Ką gi, mano automobilyje jokių įkalčių neradote.

– Deja, Tomai, radome. – Inspektorius pirštu pabaksnojo į Saros nuotrauką. – Tą naktį, kai buvo nužudyta, ji vilkėjo pigius kailinius. Tavo automobilyje radoje jų plaušelių.

– Aš ir nesakau, kad niekada nesu jos vežęs. Sakiau, kad nevežiau tą naktį, kai žuvo, – išsišiepęs atšovė Džeksonas.

– Naktį į ketvirtadienį, šešios po pusės trijų, ši dama, – Frostas kilstelėjo galiūnės Bertos nuotrauką, – išsikvietė taksi į Daunemo gatvę. Maksas Goldingas pasiuntė tave. Vėliau pasakei, kad nuvažiavęs keleivės neradai; lygiai taip pat tvirtinai, esą Helena Stouks tavęs nelaukė, o kai ją radome, nelaimėlė atrodė štai šitaip.

Inspektorius sumosavo ant skrodimo stalo gulinčios moters nuotrauka. Taksistas atstūmė jo ranką.

– Jei sakau, kad nelaukė, vadinasi, nelaukė, po velnių! – Staiga vyrukas spragtelėjo pirštais ir pasakė: – Prisiminiau. Pranešiau Maksui, kad keleivė nevažiuoja, ir jis man pasiūlė kitą iškvietimą – beveik ten pat, už kampo.

– Kitą iškvietimą? Kas važiavo, tikriausiai neprisimeni?

– Žinoma, neprisimenu, – sarkastiškai atsakė Džeksonas. – Kai vieną po kitos žudai prostitutes, ką ten atsiminsi tokius mažmožius. Maksas iškvietimą užregistravo, jis žinos.

Frostas kinktelėjo Lizai, ir ši išskubėjo pasiteirauti taksi firmos vadovo apie paslaptingąjį keleivį.

– Norėsime paimti DNR tyrimui reikalingus mėginius. Neprieštarausi? – paklausė inspektorius.

– Kam reikia to tyrimo?

– Prievartaudamas prostitutes, žudikas naudodavosi prezervatyvais. Vieną radome tavo automobilyje.

Taksistas sunėrė rankas ant krūtinės ir vyptelėjęs atsakė:

– Inspektoriau, imkite, ką tik norite. Mano kūno skysčiai – jūsų valioje.

Tu labai užtikrintas, po šimts velnių, pagalvojo Frostas. Balsu jis pasiteiravo:

– Kaip, tavo nuomone, prezervatyvas galėjo atsidurti salone?

Džeksonas pažvelgė į Frostą su gailesčiu.

– Apie naktinį taksistų darbą, matyt, nenutuokiate, – pasakė. – Jei šliundra neturi kur nusivesti kliento, o šis neturi ratų, kaip manote, kur jie numalšina aistros troškulį? Išsikviečia taksi ir pasidulkina ant užpakalinės sėdynės. Štai taip. Kartais rytą po ypač karštos nakties sargius semiu kastuvu. Taigi jei jums reikia mėginio DNR tyrimui, mielai prašom.

Frostas patyliukais išsiplūdo. Nenuginčijami įkalčiai tirpo beregint. Tik kraujas buvo dar nesulygintas...

Pasibeldusi į duris, Liza išsikvietė inspektorių į koridorių.

– Galiūnė Berta į taksi paskambino šešios minutės po pusės trijų. Be dešimt trys Džeksonas susisiekė su firma ir pranešė, kad niekas jo nelaukė.

Goldingas pasiūlė jam kitą keleivį – kažkoks vyras iš Felfordo kelio įsipjovė, atidarydamas skardinę jautienos, ir prašė nuvežamas į Dentono ligoninę. Paskambinau ten, sužinojau pavardę ir telefono numerį. Susiskambinau su tuo žmogumi. Taksi jo paimti atvažiavo maždaug po penkių minučių ir nuvežė tiesiai į ligoninę.

– Vadinasi, Džeksonas, prieš atvažiuodamas pas tą keleivį, niekaip negalėjo paimti Bertos ir kur nors ją nukišti?

– Niekaip. Kita bloga žinia: pasak to žmogaus, taksi salone jis liejęs kraują kaip skerdžiama kiaulė.

– Šūdienė!

* * *

– Galiu eiti? – dėdamasis nustebęs, sarkastiškai paklausė Džeksonas. – Nebesugalvojate, kuo dar mane apkaltinus? Kaip dėl griaučių, kuriuos atkapstėte kažkokiame sode? Gal aš ir juos vežiau.

Frostas pasistengė neišsiduoti gavęs smūgį į pačią skaudumą. Jokių įkalčių prieš Džeksoną neturėjo, be to, jau žinojo, kad kraujas automobilio salone – su jautienos skardine nesėkmingai susigrūmusio vyriškio.

– Niekur iš miesto neišvažiuokite, – perspėjo jis taksistą. – Gali būti, kad norėsime dar kartą su jumis pasikalbėti.

Pakeliui į žmogžudysčių tyrimo kambarį prislėgtas inspektorius susidūrė su Maletu. Šis tempte įsitempė jį į senąjį rąstų namelį.

– Apkaltinote Džeksoną?

– Ne... Trūksta įrodymų, – sumurmėjo Frostas ir apsakė viršininkui padėtį.

– Negerai, Frostai, negerai, – pratrūko bartis Maletas. – Be atodairos suiminėjate žmones, mėginate primesti jiems nusikaltimus, paskui sulaikytuosius tenka dėl įkalčių stokos paleisti. Nieko nuostabaus, kad neišvengėme tragedijos. – Skyriaus viršininkas priekaištingai palingavo galvą. – Man, Frostai, reikia rezultato. Skubiai.

– Reikėjo pasakyti anksčiau, – suniurnėjo Frostas. – Būčiau labiau pasistengęs.

– Nėra čia ko ironizuoti... – iš pykčio net įraudusį Maletą nutraukė telefono skambutis. – Juk liepiau blokuoti... – mažne suriko atsiliepęs. – Aa... suprantu. – Paduodamas ragelį Frostui, pasakė: – Jums. Kažkoks žmogus atsišaukė į mano kvietimą per televiziją. Sako naktį bendravęs su Sara Hiks.

Dar vienas laiko gaišintojas, pamanė Frostas. Dabar iš visų pakampių pasius lįsti visokie nevispročiai ir keistuoliai.

Jis skruostu prispaudė ragelį prie peties ir įsikando cigaretę. Maletas, nelaukdamas, kol pelenai pabirs ant kilimo, skubiai pakišo sunkią stiklinę peleninę.

Nepažįstamasis skambino iš būdelės. Frostas girdėjo tolumoje ūžiant eismą.

– Ar jūs tiriate prostitutės nužudymą? – paklausė vyriškis.

– Taip, – dėdamasis susidomėjęs, atsakė inspektorius.

– Manau, galiu jums praversti. Naktį bendravau su ja.

– Šit kaip? – gniauždamas žiovulį, pratarė Frostas.

– Pakabinau ją Fentono gatvėje apie pusę trijų.

– Žino tik tai, ką paskelbėme per televiziją, pagalvojo inspektorius. Patys pakišame tiems liurbiams informaciją. – Pirmiau šnekinau ilgšę, bet ta užsiprašė per daug, – pridūrė skambintojas.

Frostas išsyk atsitiesė ir energingai sumojo Maletui ranka.

– Reikia atsekti, iš kur skambina, ir siųsti ką nors sulaikyti... – sušnypštė, pridengęs mikrofoną delnu. Skyriaus viršininkas ėmė rinkti numerį, o inspektorius jau pašnekovui pasakė: – Atsiprašau, ieškojau rašiklio. Taigi pakabinote... Kas toliau?

– Užvažiavome į aklagatvį, pasimylėjome. Nederėtų taip kalbėti apie mirusiąją, bet buvo niekam tikusi. Ir dar įžūliai užsigeidė, kad parvežčiau ją namo, į Pilies gatvę.

– Parvežėte?

– Aišku, ne. Tik to man ir trūktų. Aš ir pats gyvenu tame rajone, tad nenorėjau, kad kas nors pastebėtų mus kartu. Boba buvo gerokai apsususi. Pasakiau, kad man nepakeliui. Tada ji paprašė išleisti prie telefono būdelės, ketino išsikviesti taksi.

– Prie būdelės – kur?

– Ties geležinkelio viaduku Vikariato gatvėje.

Frostas klausiamai pažvelgė į Maletą, kuris nepaleido iš rankos ragelio.

– Niekaip neatseka, – papurtęs galvą, sušnibždėjo viršininkas.

– Gal žinote, į kurią taksi firmą ji ketino skambinti? – paklausė inspektorius.

– Mes nesišnekučiavome, – atsakė vyriškis. – Norėjau kuo greičiau iškrapštyti ją iš automobilio.

– Ar anksčiau buvote tą moterį pakabinęs?

– Tokiu atveju nebūčiau su ją prasidėjęs šiąnakt. Sakau gi, niekam tikusi.

– Taip, taip, minėjote, – sumurmėjo Frostas ir vėl pasižiūrėjo į Maletą, kuris mojo ranka, prašydamas inspektoriaus kaip nors užtempti pokalbį. – Pone, būtų gerai, kad prisistatytumėte. Užtikrinu, jūsų pavardę laikytume paslaptyje.

– Nieku gyvu, – atsakė skambintojas.

Po akimirkos Frostas išgirdo pratisą pypimą ir padėjo ragelį. Maletas kilstelėjo pirštą ir pasakė:

– Telefono būdelė prie centrinio pašto. „Čarlis Alfa" jau važiuoja ten.

– Tikiuosi, tas tipas mandagiai palauks patrulio, – atsistodamas suniurnėjo inspektorius. – Pylą, viršininke, teks atidėti. Skubu ieškoti skambintojo...

Žmogžudysčių tyrimo kambaryje suviauksėjo telefonas. Ragelį pakėlė Bertonas.

– Skambino „Čarlis Alfa", – netrukus paskelbė jis. – Nieko būdelėje neberado.

Frostas abejingai patraukė pečiais.

– Kažin ar tas skambintojas būtų dar ką vertingo pasakęs. – Inspektoriui labiau rūpėjo, kur buvo skambinta iš būdelės Vikariato gatvėje. Į šį klausimą turėjo atsakyti „Britų telekomo" darbuotoja. – Nagi, nagi, greičiau, negaliu laukti visą dieną, – murmėjo jis, žiūrėdamas į aparatą. Ragelį griebė, telefonui vos kartą viauktelėjus. Numeris, kurį Frostas išgirdo ir tuojau pat surinko, buvo ne „Dentono mažalitražių".

– „Greitieji radijo taksi", – atsiliepusi greitakalbe išbėrė moteris.

– Dentono policija. Naktį, apie pusę trijų, jums skambino moteris, kvietėsi taksi į Vikariato gatvę. Gal pasakytumėte taksisto, kurį pasiuntėte tenai, pavardę?

Kelias akimirkas ragelyje čežėjo popieriai.

– Štai, – vėl prašneko dispečerė. – Skambinusi moteris norėjo važiuoti į Pilies gatvę. Mūsų vairuotojas nuvažiavo į Vikariato gatvę per dešimt minučių, bet keleivės ten nerado. Pastaruoju metu būta bent kelių tokių atvejų.

Frostas padėjo ragelį ir atsigręžė į kolegas.

– Prostitutė išsikvietė taksi. Bet jo nesulaukė. Džeksonas sakė, kad jam taip nutiko ir su Helena Stouks, ir su galiūne Berta. Mums teks keisti paieškos kryptį. Nusikaltėlis apsimeta ne prostitutės klientu, kaip manėme pirmiau, o taksistu. – Inspektorius atsistojo ir ėmė garsiai, su įkarščiu, samprotaudamas žingsniuoti po kambarį. – Prieš kelerius metus buvome sugavę gudruolį taksi vairuotoją, kuris radijo ryšiu gaudydavo kitų firmų iškvietimus ir šitaip nugvelbdavo jų keleivius. Lažinuosi iš nusmurgusio savo atlyginimo, mūsų ieškomasis vyrutis daro tą pat. Bastosi naktimis, laukia, kol kuri nors kekšė kviesis taksi, ir važiuoja jos paimti. Kai nelaimėlė susigaudo vežama ne ten, kur jai reikia, būna per vėlu.

– Gal ir taip, – neprieštaravo Henlonas.

– Tikrai taip, Arturai, tikrai. Sakau, ką man kužda neklystanti nuojauta. Visus kitus darbus meskite šalin. Iškamantinėkite visas Dentono mažalitražių ir licencinių taksi firmas. Sužinokite, ar į jas skambinta tomis naktimis, kai nužudytos

prostitutės, ir ar pasitaikė, kad taksistai važiuotų be reikalo. Taip pat noriu, kad kuris nors patikrintumėte aną gudruolį, vogusį užsakymus, – gal ėmėsi seno amato. Jei kiltų bent menkiausias įtarimas, na, tarkime, bagažinėje rastumėte negyvą prostitutę, vežkitės jį čionai.

Frostas išsyk pasijuto geriau. Veikti jam patiko.

Atsivėrė durys, ir į kambarį įžengė Morganas.

– Šefe, susekiau ją... Nelę Oldridž, papingąją gražuolę.

– O kad tave plynios! – sukeikė inspektorius. – Buvau ją užmiršęs. Tad kuriose kapinėse gražuolė pakasta?

– Šefe, ji – kuo gyviausia. Gyvena ūkelyje Kalvos take, Dentono pakraštyje. Apie sūnų nieko negirdėti.

– Jai tikriausiai jau aštuoniasdešimt. Spėju, į papus nebeverta nė žiūrėti.

– Kaip suprantu, senolė – tikra žiežula, nieko net arti neprisileidžia. Ant mėginusios pas ją užeiti socialinės tarnybos darbuotojos išpylė naktipuodį.

– Reikėtų apvilkti Maletui geriausią uniformą ir pasiųsti jį pas ponią Oldridž. Ar seniai ji ten gyvena?

– Daugiau kaip keturiasdešimt metų. Po ankstesnio savininko mirties ūkelis municipaliteto popieriuose buvo įrašytas kaip apleistas. Kad jis gyvenamas, išaiškėjo visai neseniai.

– Kaip?

– Senė pargriuvo ir susilaužė riešakaulį. Atsidūrė ligoninėje, bet gydymo atsisakė. Todėl pas ją ir buvo nusiųsta socialinė darbuotoja.

Frostas pažvelgė į laikrodį. Atsikratę šios bylos,

pagalvojo, galėsime visą dėmesį skirti daug svarbesnėms.

– Ką gi, Valstietuk, aplankykime močiutę. Matysime, ar ji dar prisimena kaimynų sode pakasusi sūnų.

Kalvos takas buvo siauras, išraižytas provėžų, be to, bėgo įkalnėn, taodėl pareigūnų automobiliui teko stengtis iš paskutiniųjų. Dardėjo nemaloniai kratydamiesi, tad kai keliukas virto purvinu pėsčiųjų takeliu, galėdami išlipti, lengviau atsikvėpė. Į priekį stūmėsi pamažėle, nunarintas galvas atkišę ūžaujančiam vėjui. Vietovė buvo nyki, pritvinkusi drėgmės, kriminalistams, brendant per lietaus vandens sklidinas duobes, vis taikėsi įkirsti skurdžių medelių ir krūmokšnių šakos. Takelis vingiavo ir pastebimai kopė į šlaitą.

– Ar esi tikras, kad nepaklydome? – paklausė Frostas. – Nepanašu, kad galėtume ką nors prieiti.

– Šefe, sodybėlė turėtų būti kažkur čia, – atsakė Morganas. – Nelengvai prieinama, taip sakė toji moteris.

– Man moterys niekada taip nesako, – pasigyrė inspektorius. – Štai...

Užkopę į kalvos viršūnę, jie išvydo apačioje pasidriekusią valdą. Purvynėje kūpsojo šiukšlių krūvos, mėtėsi aplamdytos skardos. Pajutę įsibrovėlius, surūdijusios vielos aptvare karingai sučiepsėjo geibūs viščiukai. Kažkur už jų pašiūrės mekeno ožka. Nedidelis namas atrodė negyvenamas, langai buvo užkalti lentomis, sienų dažai nusilaupę, lietvamzdis išsiklaipiusiomis sekcijomis panėšėjo į sulaužytą ranką. Pareigūnai ėmė klampiu taku šlepnoti žemyn.

– Šefe, kas čia taip dvokia? – bjaurėdamasis paklausė Morganas.

Frostas parodė plytinę išvietę, pridengtą gofruotos skardos lakštu.

– Tupininkas, – paaiškino. – Medinė sėdykla ir kibiras. Jeigu senolė pasiūlys rabarbarų su kremu, verčiau atsisakyk.

Prie suaižėjusių durų nebuvo nei belstuko, nei skambučio mygtuko, tad inspektorius patrankė į jas kumščiu. Niekas neatsiliepė.

– Turbūt nėra namie, – spėjo Morganas, kuris jau gailėjosi, kad Frostas ėmėsi tos netikusios bylos.

– Turbūt ji pildo naktipuodį, – atsakė inspektorius ir paėjėjo atgal. – Dabar pabelsk tu.

Konsteblis nedrąsiai pabaladojo į duris, paskui pamėgino žvilgtelėti pro langą, bet viduje buvo užtrauktos dulkių prisigėrusios užuolaidos ir jis įžiūrėjo tik blausų savo paties atspindį apskretusiame stikle. Grįžęs prie durų, dar kartą pabeldė.

– Atidarykite! Policija!

– Nešdinkitės! – suriko senutė pro atvirą langą antrame aukšte.

Ant žemės ištiško kažkokia bjaurastis – Morganas vos spėjo atšokti.

– Atrodo, šefe, mes čia nepageidaujami, – suniurnėjo jis.

– Tokie jau jos įpročiai, – pasakė Frostas. Šeimininkė užtrenkė langą. Inspektorius atsivėdėjęs spyrė į duris ir sušuko: – Atidarykite geruoju, ponia, antraip įsilaušime jėga!

Langas viršuje vėl prasivėrė.

– Eikite sau. Aš sergu, – silpnu, virpančiu balsu suvapėjo senutė.

– Jei neįsileisite, po galais, dar ne taip apsirgsite, – pagrasino Frostas.

Pareigūnai kantriai laukė, kol ji pamažėle nusirabždins girgždančiais laiptais, vieną po kito atšaus skląsčius, ir durys pagaliau atsivers.

Visiškai iškaršusi senolė sudiržusia oda, į kuokštus sušokusiais žilais plaukais, gilių raukšlių išvagotu murzinu veidu, paraudusiomis akimis, ant išblukusios, kadaise gėlėtos suknelės ryšėjo krauju aptaškytą prijuostę. Įtariai dėbtelėjusi į Morgano tarnybinį pažymėjimą, šeimininkė kinktelėjo galva, suprask, galite užeiti.

Frostas pažvelgė į tamsią namų gelmę ir atsargiai patraukė nosimi. Išvietės tvaikas, ir tas atrodė malonesnis. Jis visa krūtine įkvėpė vėsaus, gryno oro ir žengė į vidų.

– Ačiū, – pratarė.

Nušiurusiame koridoriuje plikomis grindimis pareigūnų šnerves užplūdo sumišę kvapai – troškiai trenkė riebalais, pasenusiu maistu, žibalu, – šiuos stelbė dar prastesnis dvakas.

Senė nusivedė kriminalistus į ankštą virtuvėlę su mažyčiu langeliu palubėje. Šis buvo toks aptukęs, kad šviesos beveik neįleido. Šalia apdaužytos, rudomis dėmėmis nusėtos kriauklės, pilnos indų su priskretusiais maisto likučiais, ant klibančio, aprūdijusio geležinio rėmo stovėjo primusas. Ant vinies sienoje kadaravo ką tik nudaigotas liesas viščiukas, iš snapo ant akmeninių grindų varvėjo kraujas. Šeimininkė atsisėdo prie stalo randuotu viršumi, paėmė didžiulį, grėsmingai atrodantį peilį, nubraukė į maišinio audeklo prijuostę ir suskato

pjaustyti kitą, jau nupeštą, viščiuką. Čia pat pūpsojo kaugė plunksnų.

– Kad norite, galite atsisėsti, – suburbėjo senė.

Frostas apsidairė. Atsisėsti buvo kur, bet netraukė.

– Ačiū, pastovėsime. Anksčiau gyvenote Birsfordo gatvėje, ar ne?

– Taip.

– Kada?

– Seniai.

– Kada atsikraustėte čionai?

– Seniai.

Inspektorius suirzęs užvertė akis į lubas.

– Ar negalėtumėte atsakyti konkrečiau?

– Negalėčiau.

Peilis it giljotinos ašmenys šniojo viščiukui per kaklą, nukirsta galva nulėkė į puspilnę šiukšlinę.

– Ponia Oldridž, kur jūsų sūnus?

Trumputytį mirksnį senolė sutriko, bet tučtuojau vėl sumosavo peiliu.

– Neturiu sūnaus, – burbtelėjo.

Geltonos, purvinos paukščio kojos paskui galvą nukeliavo į šiukšlių dėžę. Sukapojusi viščiuką gabalais, šeimininkė sumetė šiuos į aplamdytą prikaistuvį.

– Liaukitės, širdele. – Frostas vos tvardėsi. – Birsfordo gatvėje dar turėjote.

– Mano sūnus miręs, – abejingai ištarė senė, tada vėl nubraukė peilį į prikyštę ir prisitraukė krūvelę morkų ir svogūnų. Palaikyti daržoves po vandens čiurkšle būtų buvę tikrai neprošal.

– Ak kokia nelaimė, – taip pat abejingai pasakė

inspektorius. – Kada jis mirė?

– Seniai.

– Na prieš kiek metų? Prieš penkerius, dešimt, dvidešimt?

– Neprisimenu.

– Parodykite mirties liudijimą, ir mes išeisime.

– Nežinau, kur tas liudijimas.

Ji, tankiai čeknodama peiliu, įniko pjaustyti daržoves, atrodė, kad kiek, ir nusirėš pirštus.

– Kur sūnus palaidotas?

– Neatsimenu.

Senė subraukė į saują morkų ir svogūnų griežinėlius ir išbėrė ant kruvinų mėsgalių prikaistuvyje. Frostui jau stigo kantrybės.

– Liaukitės, ponia, daug ką galima užmiršti, bet tik ne tai. Tad kur jūsų sūnus palaidotas? Dentone?

Šeimininkė prisitraukė dar vieną glėbelį daržovių.

– Sena aš, – pasakė. – Atmintis prasta. Gal palaidotas Dentone, gal kur nors kremuotas.

– Na taip, tokiu atveju surasti jį bus paprasčiau, – ironiškai sumurmėjo inspektorius ir nusprendė pabandyti išklausti kitaip. – Kuo jis buvo vardu?

– Berniukas. Vadinau Berniuku, – liūdnai šyptelėjusi, atsakė senutė.

– O tikras vardas?

Ji kilstelėjo galvą ir tarė:

– Berniukas. Toks ir buvo tikras vardas.

– Ar gali būti, kad Berniuką palaidojote sode Nelsono gatvėje?

Moteris vėl panarino galvą. Ranka su peiliu virptelėjo, bet senolė tuojau pat susitvardė ir vėl įknibo pjaustyti daržoves, nors prikaistuvis buvo jau kaupinas.

– Negali, – suniurnėjo.

– Bet mes radome ten lavoną, – pasakė Frostas, įdėmiai ją stebėdamas.

– Aš niekuo dėta.

Čekšt, čekšt, čekšt.

– Gal turite kokių giminaičių, kurių atmintis geresnė? – pasiteiravo Morganas.

– Neturiu.

– O Berniuko tėvas?

– Miręs. Visi mirę.

– Kokia buvo jo pavardė?

– Neprisimenu.

– Kokio amžiaus jūsų sūnus mirė?

– Neprisimenu.

Frostas niršo. Ką nors išpešti iš senės buvo neįmanoma, jam magėjo iš tos ankštos, slogios, prišnerkštos virtuvės kuo greičiau išsinešdinti.

– Susikaupkite, po šimts velnių! Sode Nelsono gatvėje radome žmogaus griaučius. Mums reikia išsiaiškinti, kieno jie. Ar gali būti jūsų sūnaus?

Šeimininkė pakratė prikaistuvį.

– Negali.

Inspektorius iš apsiausto kišenės išsiėmė rankinį laikrodį ir atkišo senei.

– Ar šitas laikrodis – jūsų sūnaus?

Ji nusuko veidą į šalį.

– Ne.

– Bent pažiūrėkite, prieš atsakydama.

– Kam man žiūrėti? Berniukas laiko nepažino. Laikrodžio neturėjo. – Moteris, raukydamasi iš skausmo, atsistojo, nukabino nuo vinies viščiuką ir ėmė pešti. – Išeikite. Aš užsiėmusi.

Galvą paukščiui nurėžęs peilis vos neperskėlė stalviršio pusiau. Senė buvo anaiptol ne tokia išklerusi, kaip atrodė.

Ji nusekė paskui pareigūnus iki laukujų durų ir, jiems išėjus, užtrenkė jas. Jie girdėjo, kaip trinksi namus vėl užbarikaduojantys skląsčiai. Frostas suraukė nosį ir pasakė:

– Argi ne keistai kvepia tyras oras?

Sudrebėjęs jis apsikamšė šaliką. Išėjus iš pradvisusios tvankumos, žvarba kirto it peiliu. Jie slysčiodami nužingsniavo taku. Morganas parodė į bulvienojus daržiuke ir tarė:

– Šefe, ta boba stipri kaip arklys.

– Ir dvokia taip pat, – sumurmėjo inspektorius.

– Turiu omeny, gyvena viena, o ir daržą susikasa, ir vištas laiko, ir ožką. O juk sena kaip Karalienė Mamytė.

– O aš vis galvojau, ką ji man primena.

– Ką darysime?

– Numosime ranka, Valstietuk. Tikriausiai pati savo sūnų ir nudobė, bet įrodyti to nesugebėtume. Velniop!

Bet Morganas taip lengvai pasiduoti nenorėjo. Paspyręs grumstą, tarė:

– Šefe, ji čia gali būti ir daugiau lavonų pakasusi.

– Ką dar, po šimts rupūžiokų, sumąstysi? – nusistebėjo Frostas.

– O iš kur ji gavo pinigų ūkeliui įsigyti? Municipalitete man sakė girdėję, kad čia gyvenęs senukas numirė, bet fakto niekas nepatvirtino. Ponia Oldridž galėjo jį nužudyti, pakasti ir suvaidinti, esą sodybą nusipirko. Manau, mums derėtų čia pakasinėti.

Inspektoriui pasiūlymas nepatiko.

– Valstieti, ar mums sumautų lavonų negana, kad dar raustume žemę, ieškodami naujų?

– Šefe, jeigu ta boba nužudė sūnų ir čia gyvenusį senuką, ji turi susilaukti atpildo.

– Sukriošėlė įžengusi į devintą dešimtį. Gyvena šūdynėje. Kalėjime ji gyventų kaip „Hiltone". Ar tai būtų atpildas? – Frostas atsiduso. – Velniai griebtų, Valstietuk, grynas vargas per tavo entuziazmą. Na gerai, gali pašniukštinėti. Sužinok rotušėje to senuko pavardę ir išsiaiškink, ar ūkelį jis pardavė, būdamas gyvas...

Valgykloje priešpiečiams buvo patiekta vištienos troškinio, bet Frostas jo nenorėjo. Nusipirko sumuštinį su dešra ir, pusę jo įveikęs, prisiminė Saros Hiks skrodimą. Sumuštinį įsimetęs į kišenę, nuskubėjo į automobilį, o į skrodyklą, kur jį pasitiko susiraukęs Draisdeilis, įpuolė, dar braukdamas nuo lūpų trupinius.

– Oi, daktarėli, vos nepavėlavau, – sušniokštavo.

– Pavėlavote, – atkirto patologas. – Juk sakiau, skrodimas – antrą.

– Šit kaip? Būčiau galėjęs prisiekti, sakėte – dvylika po dviejų. – Apsivilkęs žaliąjį chalatą, Frostas pridūrė: – Kad taip paskubėtumėte, daktarėli. Darbų iki kaklo.

Jis įsitaisė ant taburetės, o Draisdeilis paėmė skalpelį ir išbrėžė žuvusiosios kūne raudoną liniją. Staiga inspektorių apniko niūrios mintys. Vos prieš kelias valandas jis su ta moterimis kalbėjosi. Vos prieš kelias dienas sėdėjo ant tos pačios taburetės ir

stebėjo mažosios Vikės Stiuart skrodimą. Kažkas žudė prostitutes, kažkas žudė mergaites, o jis, svarbiausias žudikų medžiotojas, iki šiol taip nieko ir nepešė. Visos išganingos jo prielaidos žlugo, visos garantuotos versijos nuėjo šuniui ant uodegos. Apsimetėlio taksisto versija jis jau nė pats nebetikėjo, baiminosi apsijuoksiąs kaip ir visais kitais atvejais. Prakeikta atsakomybės našta jam buvo per sunki. Jautėsi atsidūręs ant bedugnės krašto. Net jo lygį labiau atitinkanti vagysčių su užvalkčiu byla, ir ta buvo neįkandama.

– Inspektoriau, ar jūs čia?

Frostas pakirdo iš liūdnų apmąstymų. Draisdeilis norėjo kažką jam pasakyti.

– Daktare, atsiprašau. Ką sakėte?

– Sakiau, kad moters arterijų būklė buvo tokia, kad širdies smūgis ją galėjo ištikti bet kada.

Inspektorius niauriai linktelėjo. Ši žinia jo nė-mažneguodė.

Ketvirtą valandą lauke buvo tamsu kaip naktį, o aludė – sausakimša. Skrodimas Frostą prislėgė, bet dar labiau jis paniuro, suvokęs savo nevisavertiškumą. Važiuoti tiesiai į nuovadą neprisivertė – jam reikėjo išgerti.

Pro žmones brukdamasis prie baro, išgirdo pažįstamą griausmingą juoką ir atsigręžė. Užsikvempęs ant prekystalio, su akiniuota barmene flirtavo Valstietis Morganas. Rankoje jis laikė alaus bokalą. Stovėjo nugara į Frostą, bet pajuto esąs stebimas ir atsisuko.

– Šefe, ar manęs ieškote? – paklausė nedrąsiai, it prasikaltęs.

Ką gi, dingstį pats ir pakišo.

– Na taip, – pamelavo inspektorius. – Ieškojau visur.

– Atsiprašau, šefe. Nusivariau, ieškodamas informacijos apie tą senuką ūkininką, neturėjau kada net užkąsti, tad užšokau čia sukrimsti kokio sumuštinio.

– Taip, taip, matau, jį ir gurkšnoji, – suniurnėjo Frostas. – Gali ir man vieną pastatyti. Pintą!

Kol jis sriubčiojo alų, konsteblis pasakojo, ką sužinojęs.

– Atsekiau to senioko šeimą. Regis, būsiu suklydęs, senė jo vis dėlto nenužudė. Ūkelį ji nusipirko 1957-aisiais už tris su puse tūkstančio, mokėjo tikriausiai grynaisiais. Buvęs savininkas po trejų metų mirė pasiligojęs. Artimieji parodė man mirties liudijimą.

– Mokėjo grynaisiais? – paklausė Frostas. – Tais laikais tokia suma buvo dideli pinigai. Dabar būtų per trisdešimt tūkstančių. – Jis mąsliai pasikasė smakrą. – Nuompinigių mokėti neišgali, bet staiga už tokią sumą perka sodybą?

– Šit ką manau, šefe. Gal buvo apdraudusi sūnų ir dėl išmokos nužudė?

– Kol nepamato mirties liudijimo, draudikai pinigų neišmoka, o jo, paslėpęs lavoną kieno nors sode, negausi. – Inspektorius pasikrapštė randą. – Terliotis su senais įvykiais nėra kada, bet ir numoti ranka nevalia. Sode tos moters kaimynystėje užkasamas lavonas, o jos sūnus dingsta. Paskui ji staiga iš kažkur gauna pusketvirto tūkstančio svarų. Nemalonu ir sakyti, bet anksčiau ar vėliau mudviem

teks dar kartą apsilankyti Šangriloje ar kaip ten senė vadina susmirdusį savo kiaulininką. – Frostas išbaigė alų ir nusišluostė lūpas. – Bet nuvažiuosime ten kitą kartą. Dabar važiuojame į nuovadą.

Išeidamas Morganas atsigręžė ir pamojo tamsiaplaukei barmenei.

– Šefe, kaip ji jums? – paklausė.

Inspektorius nužvelgė merginą skvarbiu žvilgsniu ir pasakė:

– Šaltą naktį tokios iš lovos nevaryčiau.

– Ar žinote, kas mane užkaitina? – pasiteiravo konsteblis.

– Tave užkaitina bet kokia sumauta smulkmena, – smagiai atsakė Frostas. Morganas visada pataisydavo jam nuotaiką.

– Perspektyva pasimylėti su akiniuota mergina, – prisipažino konsteblis. – Įsivaizduokite, ji išsirengia nuogai, bet lieka su akiniais.

– Aišku, geras dalykas, – atšovė inspektorius. – Apkvėpi akinius, ir mergina nemato, koks mažas tavo pimpaliukas.

Frostas jau buvo beįžengiąs į priimamąjį, bet laiku pastebėjo kerėpliškąją Doriną Biti apie kažką labai rimtai šnekantis su Bilu Velsu. Koridoriuje palūkėjęs, kol ji išeis, inspektorius nuėjo pas seržantą.

– Ko pageidavo motutė Biti? – paklausė.

– Tavęs, – atsakė Velsas. – Poniai Biti atrodo, kad ją po visą miestą persekioja vyriškis. – Seržantas perskaitė tai, ką buvo užsirašęs: – Nevalyvas, sukto žvilgsnio, storžievis, gašlūnas.

– Panašu į Maletą, – jau stumdamas duris, pasakė Frostas. – Šiurkštus seksas – jo silpnybė.

Kabinete jis pirmiausia atliko įprastą ritualą – peržiūrėjo gautuosius dokumentus. Sudomino inspektorių tik iš Lekstono skyriaus atkeliavusi ataskaitos kopija – apvogti trys privatūs namai, visuose juose pagalvė numesta vidur lovos, užvalktis dingęs. Vadinasi, vagis su užvalkčiu plėtė veiklos teritoriją. Frostas vylėsi, kad kolegoms Lekstone pasiseks labiau nei jam. Jeigu jie ten įsilaužėlį sučiuptų, jo neištirtų nusikaltimų rodikliai išsyk atrodytų gerokai padoriau. Taip pat tarp dokumentų buvo raštas, kuriuo Beltono skyrius Dentono skyriaus prašė galiūnės Bertos nužudymą įtraukti į savo neištirtų bylų sąrašą, nes nusikaltimas neabejotinai įvykdytas Dentone, tik lavono atsikratyta Beltone. Argumentas buvo svarus, bet prašymą patenkinus būtų nukentėję Frosto darbo rodikliai, tad popierių jis nukišo kuo giliau.

Į kabinetą įėjo kriminalistas seržantas Henlonas.

– Kaip skrodimas? – pasiteiravo jis, prisitraukdamas kėdę.

– Nieko naujo nesužinojau, – atsakė Frostas. – Nelaimėlei, matyt, kai suprato, ką jai tas šlykštynė darys, neatlaikė širdis. Vis dėlto yra viena labai keista aplinkybė.

– Kokia?

– Išaiškėjo, kai Draisdeilis ištyrė skrandžio turinį. – Henlono veidas ištįso. Seržantas išsyk sumojo išgirsiąs ką nors bjauraus. – Nors prostitutė mirusi daugiau nei prieš dvylika valandų, jos skrandyje patologas aptiko nesuvirškintą suvožtinį, – pasakė inspektorius, tada išsiėmė iš kišenės sumuštinį, praskyrė baltos duonos riekeles ir dirstelėjo tarp

jų. – Su dešra. – Henlonas pašiurpęs išpūtė akis, o inspektorius lyg niekur nieko atsikando sumuštinio ir pridūrė: – Visai neblogas, turint galvoje, kur...

Seržantas pažaliavęs sudrebėjo, o Frostas nebeištvėręs plačiai išsišiepė.

– Šmiki tu! – sušuko Henlonas, inspektoriui raitantis iš juoko. – Apmovei mane. Dabar nesakysiu, ką sužinojome taksi firmose.

Frostas, šluostydamasis ištryškusias ašaras, pasiūlė bičiuliui cigaretę ir spragtelėjo žiebtuvėliu.

– Arturai, jei toje prakeiktoje skrodykloje nerasčiau iš ko pasijuokti, seniai būčiau išprotėjęs. Tik įsivaizduok: guli vargšė moteris ant stalo, o Draisdeilis raiko ją lyg kokią mėsą. Et, verčiau papasakok tėtukui, ką išgirdote taksi firmose.

– Džekai, gali būti, kad užeisime pėdsaką. Apklausėme visas taksi įmones. Tomis naktimis, kai buvo nužudytos prostitutės, tai į vieną, tai į kitą firmą paskambindavo moteris, išsikviesdavo taksi, bet nuvažiavęs vairuotojas keleivės nerasdavo.

Frostas kumščiu trinktelėjo į kitos rankos delną.

– Taip ir žinojau! Jis nuklauso pokalbius ir, jeigu skambina moteris, paima ją, taksistui nespėjus privažiuoti. Arturai, mes tą bjaurybę prigriebsime. Prigriebsime!

– Kaip?

– Su masalu. Pasiųsime į gatves daug žavingų, sultingų, prisirpusių policininkių, ir jis užkibs.

Velniop savigraužą! – pagalvojo Frostas, pasijutęs tarsi devintame danguje.

19

– Masalas? – paklausė Maletas ir, norėdamas laimėti laiko pagalvoti, įniko šveisti akinių stiklus. – Nesuprantu.

– Reikia įvilioti tą šunsnukį į spąstus, – pradėjo aiškinti Frostas. – Perrengtume savo pareigūnes prostitutėmis ir pasiųstume į raudonųjų žibintų kvartalą skambinti taksistams. Visą laiką jas stebėtume. Jei paimtų tikras taksistas, mūsų mergina šiek tiek su juo pavažiuotų, paskui parvežtume ją atgal. O jeigu pasitaikytų apsimetėlis, sektume ir, ištaikę progą, griebtume.

Maletas pasižnaibė nosį ir kelias akimirkas pagalvojo. Jis jau kurį laiką svarstė, ar nepaprašius valdybos atsiųsti kurį nors vyresniųjų inspektorių perimti bylos. Bet jeigu valdyba atsiųstų už jį patį rangu viršesnį Beilį, šis imtųsi viskam vadovauti, užgrobtų kabinetą, gerokai viršytų Dentono skyriaus biudžetą, sėkmės atveju susiglemžtų visus nuopelnus, nesėkmės – kaltas dėl visko liktų jis, Maletas. Leisti veikti Frostui, nors šis ir turi daug trūkumų, dabar atrodė daug geresnė išeitis. Jeigu inspektoriui pavyktų greitai išaiškinti nužudymus be valdybos pagalbos, tada nuopelnų su niekuo nereikėtų dalytis. Skyriaus viršininkas numovė parkerio gaubtelį ir įsidrąsinęs paklausė:

– Kiek reikėtų žmonių?

– Daug nereikėtų, – atsakė Frostas. – Didelis būrys merginų vėlai naktį atrodytų įtartinai. Būtų gerai dvi, trys pareigūnės ir keturi, penki, na gal šeši automobiliai joms stebėti ir sekti.

Maletas suskaičiavo ir išsyk susiraukė.

– Žinoma, viršvalandžiai?

– Na taip. Tas bjaurybė darbo valandomis neprievartauja ir nežudo.

Skyriaus viršininkas šiaip ir anaip padėliojo skaičius, bet mažesnių sumų išgauti jam nepavyko. Gal vis dėlto reikėtų parsikviesti Beilį, pagalvojo, ir visą išlaidų atsakomybę užkrauti jam. Betgi generalinis inspektorius vis tiek švaistytų Dentono biudžeto, ne kieno kito, pinigus.

– Išlaidas teks riboti. Taksi išsikvietusi pareigūnė tegul važiuoja kuo arčiau – ir jokių arbatpinigių. – Maletas užsirašė dar kelis skaičius. – Vienai nakčiai skiriu aštuonis vyrus, tris moteris – ne daugiau. Ir kad viskas – kiekvienas žingsnis – būtų įforminta kvitais!

– Suprantama, – patikino Frostas ir atsistojo, nelaukdamas, kol viršininkas persigalvos. – Tad dėl visko sutarta?

– Ne, ne dėl visko, – nukirto Maletas. – Sėskite. – Jis vėl nusiėmė akinius ir vėl pasižnaibė nosį. Sankcionavęs dideles išlaidas, skyriaus viršininkas susinervino, o kadangi Frostas nesiskundė gavęs per mažai, jis dar ir sunerimo davęs per daug. – Tokį lėšų švaistymą man teks pagrįsti, įrodyti, kad pinigai išleisti ne šiaip sau. Todėl man reikia rezultato.

– Bus, – atsakė Frostas. Net jeigu visa operacija nueis velniui pauodegin, pagalvojo, tai vis tiek bus

rezultatas, tegul ir ne toks, kokio norėtų Maletas.

– Primenu, laikas nėra neribojamas. Trys naktys, ne daugiau. Paskui aš nutrauksiu bet kokius veiksmus.

– Sutarta. – Inspektorius žinojo, daugiau laiko, jei jo prireiktų, išsikaulysiąs vėliau. – Gali būti, kad operacija bus baigta dar šiąnakt.

– Būtų maloni staigmena, – gaižiai atšovė Maletas. – Deja, pastaruoju metu jūsų darbo rodikliai apgailėtini. Kokia padėtis nužudytųjų mergaičių bylose?

– Atsidūrėme aklavietėje, viršininke, – pripažino Frostas. – Nė viena prielaida nepasitvirtino.

Skyriaus viršininkas nutaisė išraišką, bylojančią, kad nieko kitko jis nė nesitikėjo.

– O kaip dėl sode rastų griaučių? Kaip suprantu, radote moterį, kurios sūnus dingęs?

Inspektorius papasakojo apie apsilankymą Nelės Oldridž namuose.

– Aa, Frostai, vadinasi, užėjome pėdsaką, – nušvitęs pasakė Maletas.

– Sumauti priešistoriniai įvykiai. Tik laiką tuščiai gaištame.

– Jūsų nuostatos išvien neigiamos, – ėmė pamokslauti skyriaus viršininkas. – Nenuostabu, kad nieko nepasiekiate. Radome griaučius, tos moters sūnus dingęs, o pasiaiškinti ji negali. Maža to, nežinia, iš kur ištraukė pinigų ūkiui pirkti. Paspauskite senutę. Ji – jūsų šansas greitai užbaigti tyrimą, dievaži, tokios bylos jums dabar kaip tik ir reikia.

– Gerai, – atsiduses tarė Frostas. – Nuvažiuosiu pas ją rytoj iš pat ryto.

– Jau užtektinai sugaišote, todėl važiuokite šiandien pat, – paprieštaravo Maletas. – Jeigu ji nesugebės deramai pasiaiškinti, vežkitės į nuovadą.

Sulig tais žodžiais jis, parodydamas, kad pokalbis baigtas, paėmė parkerį ir suskato pasirašinėti dokumentus. Frostas išgūbrino iš kabineto. Jųdviejų pokalbį nuklausiusi ištikimoji Maleto padėjėja Ida Smit šypsojosi patenkinta, kad viršininkas tą netikėlį vėl pamokė. Eidamas per sekretoriatą, inspektorius linktelėjo jai ir pasakė:

– Pritariu tau, Ida, iš visos širdies – jis tikras nenaudėlis.

– Šefe, man atrodo, sumanymas nekoks, – sumurmėjo Morganas, šliurkšėdamas per balas.

– Sumanymas – niekam tikęs, – pritarė Frostas, – bet neturime, kur dėtis, po šimts pypkių. – Jiedu visiškoje tamsoje pažliugusiu taku klampojo į ūkelį. – Jau nebetoli, užuodžiu šikininką.

Netrukus pareigūnai išvydo už nešvarumais storai apskretusio lango blausiai mirgant oranžinę žibalinės lempos švieselę. Inspektorius kumščiu patrankė į duris.

– Ponia Oldridž, atidarykite! Policija! – Kiek palaukęs, Frostas patampė už rankenos, bet durys buvo užšautos. – Pamėginkime apeiti iš kitos pusės.

Jie numaknojo į kiemą. Užpakalinės durys taip pat buvo užrakintos, namas skendėjo tamsoje.

– Nėra namie, – pratarė Morganas.

– Yra, Valstietuk, yra, tikriausiai kaip tik dabar stena pritūpusi ant pamazgų kibiro. – Frostas ir čia patampė už rankenos, paskui vėl šūktelėjo: – Ponia Oldridž, atidarykite! Policija!

Ūžtelėjo šaižus vėjas. Konsteblį perėmė drebulys.

– Mane jau šiurpai varsto, – pasiskundė jis. – Ar negalėtume atvažiuoti iš ryto? Kokio galo būtinai brautis dabar?

– Kad jau prašnekai apie galą – taviškis šiąnakt galės atsipūsti, – atsakė inspektorius. – Dirbsi viršvalandžius. – Jis vėl padaužė į duris. – Surukusi nukaršėlė, – suniurzgė. – Tokį kelią sukoręs, neketinu grįžti tuščiomis. – Frostas dar kartą pakratė rankeną. – Atrodo, neužšautos. – Išsiėmė iš kišenės raktų rinkinį ir beveik iš karto pataikė. – Žiū, atidaryta! – sušuko garsiai. – Užeikime pažiūrėti, ar šeimininkei nieko nenutikę!

Jie suėjo į vidų. Morgano žibintuvėlio spindulys perrėžė tamsą.

– Šefe, man nejauku, – sušnibždėjo konsteblis.

– Bene jaukumo ieškodamas stojai į policiją? – atkirto Frostas, tykindamas į koridorių. Pastūmęs duris, timptelėjo Morganui už rankovės. Tas pašvietė į vidų. Kambarys buvo skurdus, drėgnas, prigrūstas kažkokio šlamšto.

– Šefe! – pašaukė konsteblis, stovėdamas kambario prie pat pagrindinių durų tarpduryje. – Čia kažkas yra.

Kambaryje tvyrojo aklina tamsa, bet pareigūnai girdėjo alsuojant, dvokė žibalu. Matyt, lempa buvo ką tik užgesinta. Morganas nedrąsiai žengė į vidų.

– Ponia Oldridž... – pratarė Frostas, eidamas jam iš paskos.

Staiga konsteblis riktelėjo, jam iš rankos išmuštas žibintuvėlis nukrito ant grindų. Juodoje tamsoje Morganas suriko dar kartą ir griuvo.

– Šefe! – sušuko, tarsi melsdamas pagalbos.

Inspektorius neįžiūrėjo ničnieko. Jis karštligiškai apgraibė sieną, ieškodamas jungiklio, bet šio nebuvo, o po akimirkos į jį trenkėsi du kūnai ir nubloškė į šalį. Kur, po šimts velnių, jo paties žibintuvėlis?! Šis buvo įstrigęs prairusioje apsiausto siūlėje. Galų gale Frostui pavyko jį išplėšti ir įjungti. Žibintuvėlis sumirkčiojo ir blausiai apšvietė šiurpų pusiau žvėries, pusiau žmogaus pavidalą dideliausia, susivėlusia barzda, riebaluotais plaukais. Bjauriai dvokianti būtybė trėškė Morganą galinguose gniaužtuose, tam net kaulai braškėjo.

Konsteblis iš skausmo perkreiptu veidu vos gaudė orą. Apglėbęs per kaklą, Frostas pamėgino atplėšti užpuoliką nuo pavaldinio, bet žmogysta be ypatingų pastangų inspektorių nusipurtė ir trenkė į sieną. Frostui atėmė kvapą.

– Mes iš policijos! – iššvokštė jis, tarsi tikėdamasis, kad meškinas ims ir pasiduos.

Inspektorius vos spėjo pakreipti galvą ir šitaip išvengti smūgio alkūne – ši už kelių colių trenkėsi į sieną. Tvirčiau sugniaužęs žibintuvėlį, Frostas iš visos sveikatos žiebė juo galiūnui į galvą. Pasigirdo skausmingas riksmas, sunkus kūnas šlumštelėjo ant grindų. Kambarį vėl apsiautė aklina tamsa. Inspektorius, nieko gero nesitikėdamas, pakratė žibintuvėlį, šis įsižiebė ir apšvietė ant grindų išsipleikusį stambų, purviną, plaukuotą, dvokiantį žmogų, panašesnį į padarą. Frostas nukreipė spindulį į Morganą, kuris, trindamas šonkaulius, stojosi ant kojų.

– Ar viskas gerai? – paklausė inspektorius.

– Pačiu laiku šokote į pagalbą, – atsakė konsteblis ir nužvelgė gulintįjį. – Koks čia nelabasis?

– Neprisistatė. – Frostui ir pačiam gėlė aplamdytus šonus. – Dėk antrankius, kol neatsigaivelėjo.

Vyriškis, kad ir kas toks buvo, tįsojo be sąmonės. Morganas priklaupė ir įsirężęs jį apvertė, kad galėtų surakinti ant nugaros rankas.

– Šefe, saugokitės! – staiga sušuko konsteblis, pastebėjęs Frostui už nugaros kažką sušmėžavus.

Inspektorius atsigręžė. Akys jau buvo spėjusios apsiprasti su tamsa, ir jis išvydo pripuolusią senę. Iškeltoje jos rankoje sidabru žybtelėjo peilis. Tas pats puikiai išgąlastas ilgaašmenis peilis, kuriuo ji pjaustydavo vištieną. Senė, panašiai kaip motina iš Beitso motelio*, puolė spiegdama. Frostas vos spėjo atšokti – peilis prašvilpė per plauką jam nuo krūtinės. Morganas prišokęs pamėgino atimti iš moters ginklą ir suriko iš skausmo – ji dūrė iš visų jėgų, ir ašmenys perrėžė konsteblio striukės rankovę. Senė vėl atsivėdėjo smogti, bet inspektorius sučiupo jai už gysloto riešo ir pakratė. Peilis iškrito, ir Frostas nuspyrė jį į šalį. – Nevisprote, ką čia išdarinėji?! – riktelėjo.

Senolė pervėrė kriminalistus neapykantos kupinu žvilgsniu ir iškurnėjo iš kambario. Frostas pašvietė Morganui į ranką. Raudonas dryžis ant striukės rankovės aukščiau alkūnės sparčiai plėtėsi.

– Valstietuk, ar smarkiai sužalojo? – paklausė inspektorius.

Konsteblis sveikąja ranka sugniaužė žastą, kad

* Aliuzija į Roberto Blocho romaną „Psichopatas“ ir to paties pavadinimo Alfredo Hitchcocko filmą.

bent kiek pristabdytų kraujavimą.

– Regis, žaizda negili. Nieko ypatingo.

– Teisybę sakei, sumanymas čionai baladotis buvo nekoks. – Frostas nukreipė žibintuvėlį į grindis. – Še tau, kad nori! Kur dingo tas meškinas?

Surakintojo vyriškio kambaryje nebebuvo nė padujų. Nuskubėję prie durų į kiemą, pareigūnai spėjo pamatyti tik į tamsą neriantį pavidalą.

– Šūdienė! – sukeikė inspektorius ir, atsirėmęs į sieną, išsiėmė cigaretes.

– Vytis neketinate? – pasidomėjo Morganas.

– Nė nemanau. Tas lokys mane tiesiog nudobtų. Toli vis tiek nenubėgs. Bus gera proga mūsų jaunimui pagaliau atidirbti algą. – Išsiėmęs iš kišenės siųstuvėlį, Frostas paprašė nuovados skubios paspirties. Tada vėl kreipėsi į Morganą: – Tau reikėtų pasirodyti daktarui – gana jau pritaškei kraujų ant gražiųjų šūdinųjų ponios grindų.

O juk kažkur name tūnanti senoji ponia galėjo pasakyti, kas tas plaukuotis! Išvydęs, koks baltas Morgano veidas, inspektorius sunerimo: veikiausiai konsteblis kraujo buvo netekęs daugiau, nei atrodė iš pirmo žvilgsnio. Senė gali ir palaukti, nusprendė Frostas, išrūkysime ją, kai atvažiuos patrulis. Apglėbęs Morganą per liemenį, inspektorius pasodino jį ant kėdės, įbruko tarp lūpų cigaretę. Abu užsirūkė. Laukė tylėdami.

Galų gale išgirdo įkalnėn besiropščiančio automobilio ūžesį. Po geros valandėlės už lango sušmaižiojo žibintuvėlio spindulys.

– Mes čia! – šūktelėjo Frostas. Į vidų suėjo Džordanas ir Simsas, leisdamiesi taku spėję kaip

reikiant išsipurvinti batus ir kelnes. Inspektorius greitai nusakė padėtį ir palydėjo konsteblius iki užpakalinių durų. – Jis kažkur ten. Pasistenkite sučiupti.

– Kaip tas žmogus atrodo? – paklausė Džordanas.

– Kaip nususęs King Kongas, tik labiau apžėlęs. Su antrankiais, tad atpažinsite nesunkiai.

Frostas pažvelgė įkandin konstebliams, žingsniuojantiems nykiu kraštovaizdžiu, tarp mėnesienos nutviekstų plikų medžių, tirtančių nuožmiame vėjyje, ir, trumpai užsukęs pas Morganą, nuėjo ieškoti šeimininkės.

Rado ją antrame aukšte, dūmijančios žibalinės lempos menkai apšviestame, šaltame kambaryje, sėdinčią senovinėje kėdėje, kuriai supantis vis girgžtelėdavo išklibusi grindlentė. Bereikšmį žvilgsnį įsmeigusi į vieną tašką, senė kažką padrikai niūniavo. Inspektoriui priėjus, ji net nepasuko galvos. Jis švelniai prilietė jai petį ir pasakė:

– Atsiprašau, širdele, turėsite važiuoti su mumis į nuovadą. Į daugel klausimų teks atsakyti. Pirmiausia – kas tas gauruočius? – Senolė monotoniškai niūniavo kaip niūniavusi, grindlentė vis girgžčiojo. – Jūs suimama dėl policijos pareigūno užpuolimo... – pradėjo įprastą litaniją Frostas ir staiga nutilo. Kam be reikalo vargintis. Senė jo nesiklausė, o jei ir klausėsi, tikriausiai nieko nesuvokė. – Eime, širdele, – paragino inspektorius ir atsargiai suėmė už rankos. Moteris ją atitraukė. Jis išėjo į koridorių ir, nukabinęs nuo vinies, atnešė dar pirmiau pastebėtą pilkšvai rusvą paltą. – Širdele, apsivilkite, šalta, – pasakė. Senolė pažvelgė į

Frostą ir atkišo rankas – kaip vaikas, prašantis, kad jį aprengtų. Inspektorius sukišo jos rankas į rankoves, apvilko paltą, užsagstė. – Ar šaliką turite? – pasiteiravo. Ji papurtė galvą. Jis nusivyniojo savąjį ir apsuko senutei aplink kaklą. Lauke buvo labai šalta. Dar vienos mirties nuovadoje Frostas nėmaž nenorėjo.

Apačioje sutrinksėjo žingsniai, pasigirdo slopūs balsai.

– Inspektoriau! – pašaukė Simsas. – Radome!

– Ateinu, – lipdamas laiptais, atsiliepė Frostas. – Nesipriešino?

– Ne. Gūžėsi prie didžiulio ąžuolo. Verkė.

Inspektorius nužvelgė abiejų konsteblių tvirtai laikomą vyriškį. Jis stovėjo nuleidęs galvą, ir veido per susivėlusią barzdą bei ilgus, riebaluotus, dryžiais žilsvus plaukus beveik nebuvo matyti. Daugybę kartų lopyti drabužiai buvo sudriskę, apskretę purvu.

– Kas jūs? – paklausė Frostas. Atsakymo nesulaukė. – Kuo jūs vardu?

Gauruočius lėtai pakėlė galvą. Nešvariais skruostais vingiavo balkšvos ašarų paliktos drūželės.

– Berniukas, – ištarė vyriškis. – Aš vardu – Berniukas.

Motiną ir sūnų į nuovadą išvežė patrulis. Frostas įsijungė žibintuvėlį ir nuėjo apsidairyti po pridrėkusius, sudususius namus. Jį nukratė šiurpas. Kaip įmanoma tokioje skylėje gyventi! Pirmiau ant sienos kabojęs senutės paltas dengė nedideles dureles po laiptais. Dabar inspektorius jas pastebėjo.

Atidaręs pašvietė į vidų. Išvydo purviną čiužinį, nešvarią patalynę. Tai buvo Berniuko kambarys, kuriame jis slėpdavosi tais retais kartais, kai motina į namus įsileisdavo svečią. Veikiausiai slėpėsi ir tada, kai Frostas ir Morganas buvo atėję pirmą sykį.

Jis užvėrė dureles, virtuvėje užgesino lempą ir išėjo į lauką. Valandėlę pastovėjo. Višta aptvare suplakė sparnais ir vėl stojo tyla. Inspektorius pažvelgė į laikrodį. Kelios minutės po šešių. Ar taip gali būti? Jam atrodė, kad jau vidurnaktis. Dar kartą nužvelgė namą ir šlako taku numaknojo pas automobilyje laukiantį Morganą.

Bilas Velsas purškė kamerų sektorių, negailėdamas oro gaiviklio.

– Džekai, iš kur tuodu ištraukei? – paklausė. – Prismardino visą nuovadą.

– Jeigu jie užsispyrę tylės, pagrasinsiu muilu, – išsišiepęs atsakė Frostas ir užgnybė cigaretę. – Žinai anekdotą apie dvi muses, tupinčias ant garuojančio arkliašūdžio? Viena sako: „Vakar mačiau butelį dezinfekanto." Kita atšauna: „Liaukis! Negadink apetito."

– Taip, žinau, – sumurmėjo Velsas. – Kaip Morganas?

– Nuvežiau į ligoninę. Tikriausiai reikės siūti. Kur senė?

– Kvotos kambaryje. Pirmajame. Atrodo nepavojinga.

– Kol nepagriebusi peilio. O vyriokas?

– Kol kas kameroje. Jis – jos sūnus?

– Tikriausiai. Motinėlė visiems melavo, esą jis

miręs. Kaip lavonas jis ir dvokia, bet iš tikrųjų ji laikė nelaimėlį paslėpusi po laiptais.

Inspektorius užsirūkė ir, pasišaukęs Bertoną, nuėjo į kvotos kambarį.

Konsteblės atnešta arbata buvo ataušusi, sulaikytoji jos nė neparagavo. Frostas atidėjo puoduką į šalį – neduokdie, senė sumanys išpilti arbatą lyg kokias pamazgas ant jo.

– Pareigūnas, kurį užpuolėte, ligoninėje. Daktarai jam siuva žaizdą, – pasakė inspektorius. – Senutė bukai spoksojo tiesiai prieš save. Veido išraiška liko bereikšmė. Išpūtęs dūmus, Frostas stebėjo, kaip jie rangydamiesi kyla palubėn. – Kuo greičiau išsiaiškinsime, tuo greičiau galėsite važiuoti namo. Ar tasai plaukuotis – jūsų sūnus?

Ji lėtai pasuko galvą į inspektorių ir ištarė:

– Mano sūnus miręs.

– Iki šiol dar nė vienas numirėlis nebuvo spyręs man į slėpsnas, – atkirto Frostas. – Kodėl jį šitiek metų slėpėte?

Senolės lūpos sutrūkčiojo, ji gudriai nusišypsojo, ėmė siūbuoti pirmyn atgal ir galiausiai užniūniavo tą pačią graudžią melodiją. Į jokius klausimus nebeatsakė, tad kvotą inspektoriui teko nutraukti. Policijos konsteblė švelniai suėmė senutei už rankos ir išvedė į kamerą.

– Pamišusi, – pratarė Bertonas.

Frostas mąsliai pasikrapštė randą.

– Sena gudri lapė. Nemanau, kad ji tokia kvaila, kokia dedasi. – Jis nutarė reikėsiant paprašyti Bilo Velso kitą kartą iškviesti nemokamą advokatą, dėl

viso pikto – kad niekas negalėtų teigti, esą inspektorius pasinaudojo paliegusios, be didžiulio peilio negalinčios apsiginti senutės silpnumu. – Nagi šnektelkime su ilgaplaukiu Horacijumi.

Vyriškis jau nebesiautėjo. Baugščiai žiūrėjo, kaip konsteblis Koljeris šluosto jo išlaistytą arbatą – rankos Berniukui drebėjo taip pašėlusiai, kad vos nulaikė puodelį.

Raižioje kameros lemputės be gaubto šviesoje jo veidas atrodė dar purvinesnis, plaukai dar labiau susivėlę, išsidraikę. Ilgas, nuplyšęs paltas buvo atlapotas. Diržą atstojančią virvę Bilas Velsas iš karto atėmė, kad vyriškis nesumanytų pasikarti kaip jo pirmtakas. Atvestas į kvotos kambarį, jis neramiai muistėsi ant kėdės ir vis mėgino nuo Frosto atšlyti. Kai inspektorius, užsidegdamas cigaretę, spragtelėjo žiebtuvėliu, sulaikytasis suvirpėjo ir prisidengė nuo ugnelės.

– Koks tikrasis jūsų vardas? – paklausė Frostas.

– Berniukas, – sumurmėjo vyras. – Aš vardu – Berniukas. – Tą žodį jis pakartojo kelis sykius, lyg mėgaudamasis skambesiu, ir išsišiepė. – Berniukas.

– Berniuk, ar žinote, kodėl atsidūrėte policijos nuovadoje?

Sulaikytasis rimtai linktelėjo.

– Pasakykite, – suragino inspektorius. Berniukas nudelbęs papurtė galvą. – Privalote pasakyti, – neatlyžo Frostas. – Tokios čia taisyklės.

Vyriškis pakėlė akis. Ašaros vėl vagojo įjuodusius jo skruostus. Jis atgalia ranka nusišluostė varvančią nosį.

– Mamytė sako, pakarsite mane, jeigu prisipažinsiu.

Frostas išpūtė akis.

– Pakarsime? Žmonių mes kadų kadai nebekariame. Kodėl turėtume jus karti?

– Negaliu sakyti, – suburbėjo Berniukas, žiūrėdamas į stalviršį.

– Anksčiau mes iš tikrųjų kardavome žmones, bet tik tuos, kurie būdavo ką nors nužudę. Ar jūs ką nors nužudėte?

Vyriškis pasižiūrėjo į rankas ir pasitrynė riešus, ant kurių buvo likusios raudonos antrankių žymės.

– Mamytė neleidžia apie tai šnekėti.

– Apie ką? – maloniai paklausė inspektorius.

Berniukas energingai papurtė galvą.

– Jeigu pasakysiu, pakarsite mane. Nesakysiu.

Nemokamas advokatas Bomontas, žemaūgis, tuklus žmogelis, Frostui nepatiko iš karto.

– Kaltinate moterį, užpuolus policijos pareigūną? – pasitikslino teisininkas.

– Ko gero, bus ir rimtesnių kaltinimų, – atsakė inspektorius.

Juodu suėjo į kvotos kambarį ir palaukė, kol konsteblė atves sulaikytąją. Ši, vos išvydusi advokatą, įtariai susiraukė.

– Kas šitas? – paklausė.

– Aš – advokatas, – aiškiai skiemenuodamas lyg vaikui ištarė Bomontas. – Ginsiu jūsų interesus.

– Tegul nešdinasi! – Frostui pasakė moteris.

– Geriau tegul lieka, – atsakė tas. – Mokėti už jo paslaugas jums nereikės, o reikalas rimtesnis, nei

manėme pirmiau. Aš kalbėjausi su Berniuku.

– Berniukas miręs, – atkirto ji.

– Jis daugel papasakojo, o šito kaip tik ir nepaminėjo.

Jie apsėdo stalą. Advokatas, iš pradžių atsisėdęs šalia ginamosios, suraukė nosį ir pasislinko su kėde kuo toliau. Įprastai prašydavęs Frosto, kad nerūkytų, šį kartą jis tik apsidžiaugė, išvydęs inspektorių užsidegant cigaretę. Tabako dūmai bent jau ne taip siaubingai dvokė.

– Mes pasikalbėjome su Berniuku, – pakartojo Frostas. – Jis viską papasakojo.

Moteris papurtė galvą.

– Ką jis gali žinoti, būdamas ne viso proto.

– Žino užtektinai. Kur užkasėte lavoną, nusakė labai aiškiai. Kaip tik ten ir radome griaučius.

Senė prisimerkė ir kelias akimirkas galvojo.

– Ką jis sakė? – paklausė galiausiai.

Inspektorius maloniai nusišypsojo.

– Ką sakė Berniukas, užmirškime. Norėčiau išgirsti jūsų versiją.

– Norėčiau pirmiau pasikalbėti su kliente akis į akį, – įsiterpė advokatas.

– Užsičiaupk! – paniekinamai dėbtelėjusi, drėbė jam klientė ir vėl pasisuko į Frostą. Išdidžiai papūtusi lūpas, mąsli, į paiką senučiukę ji nėmaž nepanėšėjo. – Berniuko tėvas pametė mane, vos sužinojęs, kad laukiuosi. Vaiką auginau viena. Pagalbos iš valdžios vienišai motinai tais laikais nebuvo ko tikėtis. Turėjau verstis kaip išmanydama.

– Ir kaipgi vertėtės? – paklausė inspektorius.

– Leisdavau vyrams pasilikti nakčiai.

Frostas žiūrėjo į moterį pro melzganus cigaretės dūmus. Buvo nelengva įsivaizduoti, kad šiai surukusiai, nesipraususiai, dvokiančiai sukriošėlei kuokštuotais žilais plaukais už paslaugas kas nors galėjo mokėti. Inspektoriaus mintis ji permatė kiaurai.

– Tada neblogai atrodžiau, – pasakė.

– Žinau. Mačiau nuotrauką.

– Tas vyras... buvo vienas nuolatinių...

Frostas pasiruošė užsirašyti.

– Pavardė?..

Senė nudelbė akis į stalviršį.

– Nebeprisimenu.

– Širdele, liaukitės. Ar įmanoma užmiršti pavardę žmogaus, kurį pakasi kaimynų sode?

– Vardą buvo pasisakęs – Derikas, o pavardės – ne.

– Ar Berniukas apie jūsų draugužius žinojo?

– Nežinojo. Kai jie ateidavo, jis jau miegodavo. Bet tą naktį prabudo, kažką išgirdo ir išsigandęs įslinko į mano kambarį. Tikriausiai pamanė, kad Derikas mane kankina, ir norėjo apginti. Turėjo jis kriketo lazdą. Štai ta lazda ir žiebė Derikui per galvą. Tas suriko, tada Berniukas smogė dar kartą, dar... – Senė sudrebėjo, prisiminusi tas klaikias akimirkas, jos akys apsiblausė. – Rėkiau ant jo, liepiaus liautis, bet jis vis daužė. Kraujas tiško ant manęs, ant patalynės... Galų gale atėmiau iš sūnaus lazdą, bet kas iš to – Derikas buvo nebegyvas.

– Į greitąją neskambinote?

– Neturėjome telefono.

– Galėjote šauktis pagalbos.

– Jei būčiau kam nors pasisakiusi, būtų sužinojusi

policija. O žudikus policija karia. Nenorėjau, kad Berniuką pakartų.

– Kiek jam tada buvo?

– Aštuoniolika. Jei vyresnis nei šešiolikos, tai ir karia. Mums reikėjo atsikratyti lavono. Berniukas buvo labai stiprus vaikis. Jis nunešė Deriką laiptais žemyn, į sodą. Tamsu buvo... Niekas nematė. Prasispraudėme pro tvorą, į negyvenamą kaimyninę valdą. Sūnus išrausė gilią duobę. Lavoną užkasėme. Drabužiai mėtėsi miegamajame, sudeginau... Paskui suvalėme kraują.

– Kas toliau?

– Berniukas vis kalbėdavo apie tai – kaip smogė vyriškiui, kaip jį užkasėme. Neišleisdavau sūnaus iš namų, būtų išplepėjęs pirmam sutiktam. Paskui sužinojau, kad parduodamas ūkelis, įsigijau jį ir mudu persikraustėme.

– Iš kur tiek pinigų?

– Gaudavau už paslaugas. Pasitaupiau.

– Taigi slėpėte sūnų šitiek metų, miegoti jam teko spintoje... jokių draugų, jokio ryšio su pasauliu. Ar jums atrodo, kad tai gyvenimas?

– Geriau gyventi šitaip nei kyboti pakartam.

– Mirties bausmė panaikinta prieš daugelį metų. Tik nesakykite, kad nežinojote.

Senė pažvelgė į inspektorių, įtariai prisimerkusi, ir kreipėsi į advokatą:

– Juk jis meluoja?

– Ne, ponia Oldridž, nemeluoja. Nejaugi tikrai neskaitėte apie tai laikraščiuose?

– Skaityti mes nemokame, nei aš, nei Berniukas.

– Negirdėjote per radiją, per televiziją?

– Neturime.

– Vargšas sūnus, – sumurmėjo Frostas. – Be jokio reikalo kalinote jį po laiptais.

Moteris patraukė pečiais.

– Kas buvo – nebepataisysi. Ar galiu važiuoti namo? Reikia lesinti vištas...

Maletas tiesiog švytėjo.

– Taigi, dėkui mano atkaklumui, nusikaltimas ištirtas. Kaip gerai, perėmiau iš jūsų bylą.

Frostas padėjo cigaretę ant didžiulės stiklinės peleninės, kurią skyriaus viršininkas suskubo pakišti, krašto.

– Viskas, viršininke, galėjo pakrypti ir kitaip. Jei nebūčiau bylos įveikęs, ji būtų mano.

Šie žodžiai Maletui pasirodė akiplėšiški, bet Frosto dviprasmybės visada skambėdavo taip nuoširdžiai, kad vyriausiasis inspektorius negalėdavo pavaldiniui neatleisti.

– Taigi sūnus prisipažino tą žmogų nužudęs?

– Taip. Nelaimėlis dulkindamasis gavo per galvą kriketo lazda. Mirties priežastis – šiurkščiai nutrauktas lytinis aktas.

Maletas suraukė nosį. Storžieviškas Frosto humoras jam atrodė nejuokingas.

– Kokia šiuo metu padėtis?

– Sulaikytieji paleisti už užstatą.

– Paleisti? – Skyriaus viršininkas nustebęs kilstelėjo antakius.

– Jie prismardino visą nuovadą, – atsakė Frostas. – Komunalininkai buvo dukart atvažiavę valyti kanalizacijos... Mes juk žinome, kur įtariamuosius rasti. Bet kada galime juos parsivežti.

– Frostai, mes kalbame apie žmogžudystę. Nusikaltėliai prisipažino. Juos reikia suimti ir pateikti kaltinimą.

Patraukęs dūmą, inspektorius atsakė:

– Taip, sūnaus paaiškinimą mes išgavome, bet jis gana miglotas. Be to, tam nebrendylai trūksta vieno šulo. Tempdami juos į teismą, tik gaišime laiką.

– Gaišime ar negaišime, nuspręs Karališkoji prokuratūra, ne jūs. Ar aukos pavardę žinome?

– Dar ne. Žinome tik vardą ir – apytiksliai – kada patiesė kojas, bet naudos iš to ne kažin kiek.

– Ne kažin kiek? – pakartojo Maletas, dėdamasis negalįs patikėti. – Tokia informacija gerokai palengvina užduotį. Nuveikite pagaliau ką nors. Rauskitės archyvuose, kol sužinosite žuvusiojo pavardę.

– Archyvai jau išrausti.

– Tad pasirauskite dar kartą, – nukirto vyriausiasis inspektorius, patyliukais riesdamas ūsą. Buvo labai patenkintas savimi ir jau repetavo pokalbį su policijos viršininku. „Taip, pone, bylą perėmiau aš. Frostas atsidūrė aklavietėje ir reikėjo imtis veiksmų. Mes išgavome prisipažinimą, išsiaiškinome aukos tapatybę, visi taškai ant „i" sudėti."

* * *

Henlonas ir Bertonas suėjo į Frosto kabinetą ir sudribo ant kėdžių. Abu buvo sudulkėję ir pavargę.

– Peržiūrėjome visų asmenų, dingusių metus iki nužudymo ir metus po jo, bylas, – pasakė Henlonas. – Tarp jų būta vos dviejų Derikų – keturiolikmečio ir vedusio vyro. Abu po kelių dienų parsirado namo. Prisipažinsiu, ir nesitikėjau, kad ką nors aptiksime.

Juk visi popieriai jau anksčiau buvo perkratyti.

– Arturai, nesikamuok, – paguodė kolegą Frostas, – jei antrą kartą ieškodamas būtum ką nors radęs, aš būčiau išmetęs tavo radinį velniop. Nupiepėlis Maletas ir šiaip jau pernelyg patenkintas. – Inspektorius pasitrynė smakrą. – Vis dėlto kas jis toks buvo, po šimts?

– Gal ne dentonietis, – spėjo Bertonas. – Galėtume įtraukti kitus skyrius.

– Taip ir matau, kaip tenykščiai kolegos gaišta laiką, mūsų labui ieškodami prieštvaninių duomenų, – atkirto Frostas. – Jie pasielgtų taip pat kaip ir aš – numotų ranka ir pasiteisintų nieko neradę. – Jis išsvirkštė palubėn papliūpą dūmų. – Nuojauta man kužda, kad tas nelaimėlis gyveno arba dirbo Dentone. Atstumas iki pražergtų kojų turėjo būti nesunkiai įveikiamas. Ponia Oldridž tais laikais atrodė ne taip kaip dabar, bet netgi pats didžiausias papų gerbėjas dėl jų labai toli nevažiuotų.

– Gal atvažiuodavo automobiliu, – pasiūlė versiją Henlonas.

– Tada būtų turėjęs palikti jį prie Oldridžų namų, o juk nei motina, nei sūnus nevairuoja, taigi ir atsikratyti mašinos nebūtų galėję. – Inspektorius atsivertė bylą ir pasklaidė lapus, bet tuojau pat ir užvertė. – Kurių galų mes čia kamuojamės? Tas tipas nusibaigė prieš keturiasdešimt metų, niekas jo nepasigedo, o juk mes šiąnakt ruošiamės gaudyti serijinį žudiką. Verčiau važiuokite abudu namo ir pamiegokite. Pasimatysime prieš dvyliktą.

Frostas įmetė bylą į stalčių, užkėlė kojas ant stalo ir atsilošęs užsimerkė. Tikėjosi kelias valandas

numigti, o tada pasiruošti naktinei operacijai „Masalas“. Kaip atsidarė durys, jis neišgirdo.

– Na ką, Frostai, kaip visada plušate, kad net rūksta? – sarkastiškai paklausė Maletas.

Inspektorius atsimerkė ir nukėlė kojas ant grindų. Nelemtėlio akiniuočio Hario talentas išdygti netinkamu metu buvo neprilygstamas.

– Ko nors norėjote? – suniurnėjo Frostas.

– Turėjote išsiaiškinti griaučių tapatybę ir informuoti mane.

– Ak, tiesa, atsiprašau. – Inspektorius nusižiovavo. – Tapatybės nustatyti nepavyko.

– Nesąmonė! – sušnypštė Maletas. – Niekas be žinios nedingsta. Kad iki vakaro praneštumėte man to žmogaus pavardę!

Sulig tais žodžiais skyriaus viršininkas išėjo iš kabineto.

– Pavardės jam mat prireikė! Keturakis myžnius! – išrėžė Frostas ir nustėro, nes durys beveik tučtuojau vėl atsivėrė. Laimė, įėjo ne įsiutęs Maletas, o Liza Mod.

– Inspektoriau, į operaciją šiąnakt ketinate kaip masalą siųsti moteris, ar ne? – paklausė ji.

– Taip.

– Užrašykite ir mane.

Frostas sudvejojo. Savanorių pakako ir be Lizos. Kita vertus, jis suvokė, kad, prieš grąžinama į ankstesnę pareigybę, ji neriasi iš kailio, norėdama pasirodyti.

– Gerai, Liza, užrašysiu. Pasigražink. Susitinkame dvyliktą žmogžudysčių tyrimo kambaryje.

20

Žmogžudysčių tyrimo kambaryje plūduriavo akis graužiantys cigarečių dūmai. Frostas, kaip įprasta įsitaisęs ant stalviršio kampo, traukė jau antrą tądien pakelį. Rūkydamas jis kažkelintą kartą narstė būsimos operacijos planą, ieškojo silpnų grandžių, tikėtinų klaidų. Jų, prakeiktųjų, išlįsdavo visur, kur tik jis pasisukdavo.

Mintis išblaškė suskatę švilpčioti kolegos. Į kambarį įviksėjusi konsteblė Polė Flečer segėjo trumputį ankštą sijonėlį, vilkėjo dar ankštesnį megztinį. Ji koketiškai pamerkė Frostui akį, inspektorius atsakė tuo pačiu ir, užuodęs pikantišką merginos kvepalų kvapą, suraukė nosį.

– Kur tokių gavai? – paklausė. – Trenkia kaip dezodorantas kačių kraikui kvėpinti.

Polė šyptelėjo. Patį Frostą draskė abejonės. O jeigu planas žlugs ir kur nors griovyje rasime subjaurotą konsteblės lavoną? – klausė jis savęs. Labai daug žmonių turėjo pasikliauti inspektoriumi, o šis nebuvo iš pačių patikimųjų.

Niūrią Frosto savistabą pertraukė Liza Mod, kurią pareigūnai pasitiko šūkčiodami iš nuostabos. Inspektorė buvo užsimaukšlinusi ilgų šviesių plaukų peruką, sodriai pasidažiusi, mūvėjo ankštas raudonas kelnes, vilkėjo juodą, prie kūno prigulusį nertinį, ant šio – dirbtinės leopardenos

kailinukus. Mosuodama rankinuku ant ilgo diržo, ji priėjo prie Frosto ir paklausė:

– Kaip atrodau?

– Viagros atsargas galiu parduoti, – atsakė inspektorius. – Man nebeprireiks.

– Ar merginos bus tik dvi? – pasiteiravo Henlonas.

– Teks išsiversti su mažiausiomis pajėgomis, – pasakė Frostas. – Paleidę į kvartalą visą pulką apsimetėlių prostitučių, tik sukeltume savo bičiuliui galvažudžiui įtarimą. Be to, dėkui Maletui, vienai merginai stebėti skirti tik du automobiliai – minimumas, kurio kolegių saugumui užtikrinti, tikėkimės, pakaks.

Kaip tik tą akimirką į kambarį įžengė skyriaus viršininkas. Visi, išskyrus Frostą, pagarbiai atsistojo.

– Viršininke, užsukote padrąsinti savo karių? – paklausė inspektorius, rodydamas į merginas. – Ką kaip žinovas manote?

Maletas šykščiai nusišypsojo.

– Atrodo labai... ee... patraukliai, – nedrąsiai ištarė jis ir kreipėsi į visus: – Norėčiau tarti keletą žodžių. Mūsų laukia svarbi ir brangiai kainuojanti operacija. Su kepure rankoje turėjau prašyti valdybos, kad sankcionuotų išlaidas. Jeigu susimausime, lėks pirmiausia mano galva. Todėl tebūnie operacija trumpa, rentabili, sėkminga!

Santūriai linktelėjęs, Maletas išėjo, lydimas skystų aplodismentų. Plojo net Frostas, tiesa, įtartinai vangiai.

– Pagunda susimauti, žinant, kad dėl to gali nulėkti pono Maleto galva, bus didžiulė, bet privalome jai atsispirti, – prašneko inspektorius, nušokęs

ant grindų. – Gatvėse siautėja dar baisesnis sadistas, prievartautojas, žmogžudys, tad mūsų pareiga – piktadarį pagaliau sutramdyti. – Jis atsigręžė į didžiulį Dentono planą ant sienos. – Štai kaip veiksime. Jei kuris nors paprastutėje mano taktikoje įžvelgsite kokį trūkumą, dėl Dievo meilės, šaukite visa gerkle. Kartais susimaunu vien per buką įsitikinimą, esą niekada neklystu. – Inspektorius parodė šešis smeigtukus skirtingų spalvų galvutėmis. – Smeigtukai žymi šešias telefono būdeles raudonųjų žibintų kvartaluose. Naudosimės jomis paeiliui. Jei bus skambinama iš vis iš tų pačių dviejų būdelių, mūsų draugužiui gali kilti įtarimas. Kekšės apsimetėlės bus dvi. – Frostas linktelėjo Lizai ir Polei. – Automobiliai – keturi, daugiau dosnusis mūsų skyriaus viršininkas, atsižvelgdamas į elgetišką biudžetą, skirti negalėjo. Liza, Pole, abi gausite po sąrašą taksi firmų, į kurias skambinsite, ir vietų, į kurias važiuosite. Kai visi būsime užsiėmę pozicijas, nieku gyvu ne anksčiau, paskambinsite į firmą, sąraše įrašytą pirmąja, ir paprašysite nuvežamos į punktą, kuris pagal sąrašą taip pat bus pirmas. Jūsų taksi lydės mūsiškiai – automobilis numeris pirmas. Nuvažiavusios į paskirties vietą, išlipsite ir palauksite, kol taksistas nuvažiuos, tada kolegos nuveš jus prie antrosios telefono būdelės. Toliau viskas taip pat. Pareigūnai dar dviejose mašinose budės, pasirengę įsikišti iškilus kokiems nors netikėtumams. Kad taksi kaskart nesektų tas pats automobilis, protarpiais juos sukeisime. Budintiems kolegoms gali tekti atlikti dar vieną svarbią užduotį. Jie bus iškviesti į pagalbą, jeigu tie,

kas seks taksi, pastebės, kad šis važiuoja ne ten, kur mūsų mergina paprašė. Ar viskas aišku? – Visi sulinksėjo, sušurmuliavo. – Puiku. Dabar pakalbėkime apie pagrindinį įtariamąjį. – Inspektorius luktelėjo, kol pavaldiniai išsidalys nuotraukas. – Tomas Džeksonas. Liza buvo jį sulaikiusi, todėl į jo firmą neskambins. Tas malonumas atitenka tau, Pole. Jeigu atvažiuos Džeksonas, jį seks abu automobiliai, o tu, Pole, turėsi būti budri. Nemanau, kad žudikas – Džeksonas, bet esu jau ne kartą suklydęs, tad rizikuoti nevalia. – Frostas linktelėjo ranką pakėlusiam Henlonui. – Klausau tavęs, Arturai.

– Dėl tų dviejų budinčių automobilių. Džekai, ar nebūtų geriau, jeigu jie visą laiką padėtų sekti taksi, kad galėtų iš karto šį perimti, jei tiesioginiam sekėjui kas nors nutiktų.

– Gal ir būtų geriau, bet šitaip gali žlugti visa operacija. Antrą valandą nakties gatvės bus tuščios. Taksi ir šiam iš paskos sekantys du automobiliai kristų į akis kaip pasistojęs pimpalas. Jei galvažudžiui kils bent menkiausias įtarimas, jis susyk pasišalins iš žaidimo.

Ranką pakėlė inspektorė Mod.

– Kur mums sėsti taksi – į galą ar prie vairuotojo?

– Geras klausimas. Apie tai nepagalvojau, – prisipažino Frostas ir nužvelgė kolegas. – Ar yra kokių nuomonių?

– Būtų saugiau sėsti į galą, – pasakė Bertonas.

– Taip, bet ne saugumui teikiame pirmenybę, – atsakė inspektorius. – Mums svarbu išprovokuoti tą bjaurybę. – Jis iškratė iš pakelio paskutinę cigaretę ir užsirūkė. – Į galą sėskite tik tada, kai bus

akivaizdu, kad taksistas to ir tikisi, visais kitais atvejais – į priekį. Šit kas dar, merginos. Labai svarbu nereaguoti per anksti. Jeigu jis ims gniaužyti jums papukus ar grabalioti aukščiau kojinių, neskubėkite mosuoti tarnybiniu pažymėjimu. Kaip pasielgtų save gerbianti mergina? Spirtų įžūlėliui į slėpsnas ir paspruktų nesumokėjusi. Taip ir darykite. Beveik galėčiau užtikrinti, kad toks taksistas bus ne tas, kurio ieškome. Tas, kuris tikisi užgesinti keletą cigarečių į minkštą, baltą pilvą, su tokiais niekais kaip papų gniaužymas neprasidės.

– Inspektoriau, sakote nemosuoti pažymėjimu, – įsiterpė Polė. – O kada galime atskleisti, kad esame policininkės?

– Niekada, – atsakė Frostas, išpūtęs dūmus. – Kol nusikaltėlio nesuimsime, jis neturi žinoti, kad judvi – farės. Mums reikia patikimo įrodymo. Merginas jis kažkur nusiveža, ten suriša, kankina, prievartauja. Tik žinodami, kur bjaurybė tai daro, galėsime jį priremti. Būtų idealu, jei galėtume nusekti paskui tave ar Lizą iki pat jo slėptuvės. Tada, žinoma, jei Maletas lemiamą akimirką nenuspręstų, kad gana jau tų viršvalandžių ir operacijos nenutrauktų, įsiveržtume ir jus išvaduotume.

– Ar turėsime siųstuvėlius? – paklausė Liza.

Inspektorius papurtė galvą.

– Būtų pernelyg rizikinga. Turėsite mobiliuosius. Dauguma prostitučių juos nešiojasi, tad įtartinai neatrodysite. Jei tik kas negerai, skambinkite. Net jeigu šitaip išsiduosite – jūsų saugumas svarbiau. Ar daugiau kvailų, gaišinančių klausimų bus? Nebus? Puiku. Turime dar valandą, tad užsukime visi į valgyklėlę pasistiprinti.

Frostas žvilgsniu išlydėjo saviškius, kurie skirstėsi gyvai šnekėdamiesi, paskutinį kartą nužvelgė ištuštėjusį žmogžudysčių tyrimo kambarį ir išjungė šviesą. Staiga jį suėmė silpnumas. Jau žinojo, kad nutiks kažkas blogo. Kažkas siaubingo.

Inspektorius užgniaužė žiovulį ir pažvelgė į laikrodį. Buvo beveik penkiolika po trijų – tokiu metu padorios kekšės jau miega, užtat visokios atmatos – hienos, mintančios liūčių išėdomis, – lenda iš pakampių. Švaistyti Maleto viršvalandžiams skirtų lėšų nebebuvo prasmės. Kad ir ką blogo Frostui pirmiau kuždėjo nuojauta, operacija vyko pagal planą; merginos paskambindavo, taksi atvažiuodavo, nuveždavo jas ten, kur pasakyta, kolegos parveždavo atgal. Jokių įvykių tą naktį inspektorius nebesitikėjo, be to, šaligatvį taip vėlai zulinančios išvaizdžios prostitutės galėjo sukelti įtarimą.

Šalia sėdįs Bertonas pro priekinį langą stebėjo Lizą Mod, kuri, sekėjų ką tik parvežta, ruošėsi vėl skambinti taksistams.

– Šiai nakčiai gana, – pratarė Frostas. Staiga konsteblis griebė jam už riešo. – Aha, sūnau, matau ir aš, – įsitempęs pasakė inspektorius.

Tučtuojau atėjo žinia iš kito automobilio. Kolegos buvo pastebėję tą pat. Perlamutriškai pilkas „Peugeot“, įsukęs į gatvę, sustojo jos gale. Vairuotojas išjungė šviesas.

– Numerį įžiūri? – paklausė Frostas, rankove trindamas stiklą. Bertonas papurtė galvą. Per tamsu. „Peugeot“ ėmė labai lėtai važiuoti. – Ką jis ten sumanė? – suraukęs antakius, burbtelėjo inspektorius.

Automobilis sustojo prie telefono būdelės, tvirto sudėjimo vyras su juoda užtraukiama striuke išlipęs priėjo prie Lizos. Pareigūnai matė juos kalbantis, moteris vis purtė galvą. Staiga vyriškis stvėrė jai už rankos ir ėmė tempti prie mašinos.

– Na pagaliau! – susijaudinęs šūktelėjo Frostas ir skubiai įjungė radijo siųstuvėlį. – Visoms grandims – pasiruoškite sekti pilką „Peugeot 605", numerį pranešiu vėliau. – Inspektorius įsižiūrėjo pro langą. – Ką ji daro? – sumurmėjo nustebęs, mat Liza važiuoti su vyriškiu, matyt, neketino. Nustūmusi jį, moteris sparčiu žingsniu nuėjo sau. – Na kurgi tu bėgi? Matai, koks mielas kadras. Sėsk į automobilį, – maldaudamas ragino kolegę Frostas. Bertonas buvo bepuoląs Lizai į pagalbą. – Nespirgėk! – sudraudė jį inspektorius. Anas vyras prisivijo tariamą prostitutę ir griebė jai už rankos. Frostui teko dar kartą apraminti konsteblį. – Sūnau, turėk kantrybės! – Jis niekaip nesuprato, kodėl Liza, net ir žinodama, kad kolegos važiuos iš paskos, nesėda į kliento automobilį. Staiga nuaidėjo gyvuliškas skausmo riksmas. Liza su vyriškiu grūmėsi ir šiam pavyko parblokšti moterį ant šaligatvio. – Velniop sekimą! – sušuko Frostas. – Imame!

Jis Bertonui įkandin puolė iš automobilio, kartu radijo ryšiu prašydamas pagalbos. Iš „Peugeot" iššoko dar vienas vyras. Mėnesienoje kažkas blykstelėjo sidabru. Peilis! Vėl?! Antrą kartą per vieną naktį?!

– Mesk! – bėgdamas sušuko konsteblis.

Vyras atsigręžė ir grasindamas atkišo peilį.

– Verčiau nesikištum, drauguži! – suurzgė, bet

čia pat, gavęs iš Frosto žibintuvėliu per galvą, išvertė akis ir griuvo paslikas.

Dorai į jį nė nedirstelėję, pareigūnai pripuolė prie juodastriukio, kuris, apžergęs Lizą, vėdėjosi kumščiu. Bertonas sugriebė jam už riešo, laisvąja ranka graibydamasis antrankių. Nublokšti konsteblio šalin vyriškis nespėjo – Frostas pastvėrė jam už plaukų, atplėšė nuo Lizos ir kniūbsčią taip patiesė ant šaligatvio, kad užpuolikas veidu tvojosi į plokštę. Bertonas kaukštelėjo antrankiais, o inspektorius dėl viso pikto užvažiavo plačiapečiui dar kartą.

– Širdele, ar viskas gerai? – paklausė kolegės.

– Nieko man nenutiko, – sumurmėjo ši atsistodama. Apsitampiusi drabužius, su malonumu juodastriukiui įspyrė.

– Kas gi čia toks? – Frostas atvertė sulaikytąjį ir pašvietė į sukruvintą veidą. – Ogi Mikis Harisas! Kaip malonu vėl pasimatyti!

Antrasis užpuolikas, sverdėdamas, kratydamas galvą ir trindamas gumbą pakaušyje, sunkiai stojosi ant kojų.

– Kuris jūsų, šikniai, man trenkėte? – įsakmiai paklausė jis.

– Pone Graftonai, niekas jums netrenkė, – išsišiepęs atsakė Frostas. – Paslydote ir pargriuvote.

Bertonas atkėlė Mikį Harisą. Šis spjaudėsi krauju ir skausmingai raukėsi.

– Man reikia daktaro, – sušvokštė. – Šita kalė įspyrė į tarpukojį.

– Aa, pasirodo, rėkei tu, – pasakė inspektorius. – Maniau, kad ji.

– Kreipsiuosi į teismą. Surakinote mane ir tada bloškėte veidu į šaligatvį.

– Na jau, na jau, – nusišaipė Frostas. – Policininkai taip nesielgia. Mėginome sugriebti tave, kad nepargriūtum, bet tu suklupai ir netyčia tris kartus trenkeisi galva į šaligatvio plokštę. – Staiga surimtėjęs jis pridūrė: – Miki, regis, tau buvo sakyta prie prostitučių nebesiartinti?

– Ji pasiūlė paslaugas, aš atsisakiau. Užtat ir spyrė man. – Žaliūkas išspjovė kruvinas seiles. – Dantį išmušė.

– Koks sutapimas! – nusistebėjo Frostas. – Auklėdamas aną jauną prostitutę, pats išmušei jai dantį. – Lizos jis paklausė: – Širdele, kas čia nutiko?

– Jis pagrasino mane paskersti, jei neišsinešdinsiu iš Hario Graftono valdų, – atsakė moteris.

– Luktelkite, – įsiterpė Graftonas. Išsiėmęs iš piniginės kelis banknotus, įbruko juos Lizai į kailinukų kišenę. – Štai tau šimtas svarų, pupyte. Laikyk liežuvį už dantų ir gausi dar tiek pat.

Frostas ištraukė iš kišenės pinigus ir, palingavęs galvą, apsimestinai papriekaištavo:

– Vai vai, šį kartą būsi įklimpęs, Hari. Mėgini papirkti policijos pareigūnę, ir dar liudininkų akivaizdoje.

Apstulbęs Graftonas net sumirksėjo.

– Policijos pareigūnę? – paklausė ir įsistebeilijo į Lizą.

Ši nusitraukė peruką ir Mikio Hariso paklausė:

– Prisimeni?

Graftonas pasipiktinęs atsigręžė į inspektorių.

– Tyčia įviliojote mus į spąstus. Geruoju jums nesibaigs.

– Nieko mums nenutiks, – atkirto Frostas. – Į

jokius spąstus mes jūsų neviliojome. Tiriame visai kitą bylą.

– Vis tiek nežinojau, kad ji – policininkė.

– Na jau, na jau, – vėl nusišaipė inspektorius. – Ji jus perspėjo: „Aš – policijos pareigūnė." – Jis parodė į čia pat lūkuriuojančius kolegas. – Girdint štai šiems nepaperkamiems, nešališkiems liudininkams, kurie prisieks Biblija...

– Šunsnuki tu... – sušnypštė Graftonas.

– Tu susinervinęs, – šypsodamasis atsakė Frostas, – tad tiek to, laikykime tai trumpalaikiu takto praradimu. – Konstebliams jis pasakė: – Vežkite šiuos asmenis į cypę. Švaistėsi šaltuoju ginklu, užpuolė policijos pareigūnę, mėgino ją papirkti, viešumoje laistėsi krauju ir barstė dantis. – Kai Džordanas ir Simsas susodino tuodu į automobilį ir išvažiavo, inspektorius pridūrė: – Ką gi, nemažai nuveikėme, kas kad sugavome ne tą, kurį gaudėme. Šiam kartui pakaks, rytoj vėl kibsime į darbą.

Vyriausiasis inspektorius Maletas peržvelgė Frosto pateiktą viršvalandžių deklaraciją ir susiraukė. Trys naktys, nieko doro nenuveikta, užtat sąmata – milžiniška.

– Negerai, Frostai, negerai. Šitiek lėšų iššvaistyta. O kas iš to?

– Galime tik pamakaluoti jauku tam netikšai prieš nosį, – atsakė Frostas. – Priversti jo tą jauką praryti negalime... Kada jis tai padarys, priklauso ne nuo mūsų.

– Ką gi, ryt jau per vėlu. Operaciją „Masalas" aš nutraukiu. Vien Dievas težino, ką pasakys valdyba, išvydusi tokią deklaraciją.

– Valdyba žino, kad jokių garantijų suteikti mes negalime. Reikia dar vienos nakties. Viduriais jaučiu, kaip tik šiąnakt galvažudį ir prigriebsime.

– Ne, – nukirto Maletas. – Jūs kasdien tą patį jaučiate.

– Galime atsisakyti vieno automobilio, – pasiūlė Frostas. – Važiuočiau saviškiu. Tik pagalvokite, kaip jus pašlovins valdyba, jei mums pasiseks...

– O jeigu nepasiseks, mane įmurkdys į purvą... – Skyriaus viršininkas susvyravo. Juk jeigu Frostui pasiseks, jis, Maletas, galės paskambinti policijos viršininkui ir kukliai prasitarti apie dar vieną Dentono skyriaus pergalę... – Gerai. Nusileidžiu paskutinį kartą. Gaunate dar vieną naktį. Bet jeigu vėl nieko nepešite, bylą iš jūsų atimu.

Jis pasklaidė pluoštą išlaidas patvirtinančių kvitų. Kai kurie jų atrodė labai įtartinai. Pavyzdžiui, taksistų kvituose po skirtingomis pavardėmis akivaizdžiai buvo pasirašyta to paties asmens. Maletas dėbtelėjo į Frostą, šis skvarbų žvilgsnį kuo ramiausiai atlaikė. Po galais! Kaip įrodyti, kad inspektorius sukčiauja? Skyriaus viršininkas paėmė parkerį ir sankciją pasirašė. Frostas, nutaisęs abejingą miną, užgniaužė palengvėjimo atodūsį ir pagriebė dokumentus, nelaukdamas, kol viršininkas patyrinės juos atidžiau.

– Tuojau pat išsiųsiu į valdybą, – pažadėjo.

Maletui popierius paslaugiai pasirašius, inspektorius ketino tarp jų dar įkišti kelis kvitus ir pertaisyti galutinę sumą. Jis atsistojo eiti.

– Neskubėkite, – suskubo sulaikyti Maletas. – Kokia padėtis mergaičių nužudymo bylose?

– Nėra jokios padėties, – atsakė Frostas. – Vienintelis įtariamasis pasitempė.

– Puikiai žinau, – atrėžė skyriaus viršininkas. – Kitą savaitę jo mirtis bus tiriama, ir jūs kabote ant plauko. Patarčiau kuo skubiau rasti tinkamesnį liudininką. – Inspektorius abejingai linktelėjo. Buvo priėjęs aklavietę. Nei kitų įtariamųjų, nei įkalčių, nei pravarčių liudininkų. „Inspektoriau, taip stengėtės", – sakė Vikės motina, o juk jis nepadarė nieko. Ničnieko. – O griaučiai? – paklausė Maletas. – To žmogaus pavardės aš taip ir nežinau.

– Aiškinuosi, – sumelavo Frostas, kuris ir šiaip turėjo daug darbo.

– Mano kantrybė senka, – subambėjo viršininkas. – Noriu šiandien pat išgirsti pavardę. Šiandien!

– Šiandien man išims siūlus, – pasigyrė Morganas į kabinetą įėjusiam inspektoriui.

– Verčiau jau daktarai būtų užsiuvę tau praskiepą, kai turėjo tokią progą, – suniurzgė tas.

– Taigi man reikės nuvažiuoti į ligoninę...

Frostas, kažką suvokęs, įsmeigė akis į pavaldinį.

– Prakeikta ligoninė! Na kaip aš iš karto nesusiprotėjau?!

– Šefe?.. – suglumęs pratarė Morganas.

– Maletui būtinai reikia griaučių pavardės. Žinome, kad tasai nelaimėlis keli mėnesiai prieš paskutinį kartą pasidulkindamas buvo susilaužęs koją. Štai tau dešimties taškų vertės klausimas. Kur važiuotum, susilaužęs ranką?

– Į ligoninę.

– Būtent. O Dentono ligoninė įrašus saugo nuo

senų senovės. – Inspektorius pagriebė nuo kabyklos šaliką. – Atvaryk ratus, – paliepė konstebliui. – Eidamas pro žmogžudysčių tyrimo kambarį, pasikvietė ir Bertoną. – Eime, sūnau, pavažiuosime iki ligoninės.

Ligoninės budėtojas, suvargęs žmogėnas nešvariu chalatu, begaliniais betoniniais laiptatakiais nusivedė juos į rūsį ir atrakino žalsvas duris. Išsyk tvokstelėjo drėgme ir pelėsiais. Vyriškis spragtelėjo jungikliu. Palei sienas ilgoje, siauroje, beveik kaip koridorius, patalpoje į tamsą driekėsi lubas siekiantys stelažai, prigrūsti segtuvų su senais dokumentais. Podėlį pamažu apšvietė viena po kitos įsižiebiančios lempos.

– Turėtų būti kažkur gale, – pasakė budėtojas, vesdamasis pareigūnus tarp lentynų. Frostui pasirodė, kad jie žingsniuoja į praeitį: kuo toliau, tuo geltonesni buvo segtuvai su etiketėse įrašytais dešimtmečiais. Devintasis, aštuntasis, septintasis... Jis sudrebėjo ir apsikamšė šaliką. Šalta, drėgna, pripelijusi patalpa priminė senės ūkelį. – Va, – tarstelėjo vyriškis ir parodė į 1957-ųjų skyrių. Lentynos čia linko nuo storų aplankų ir ryšulių, perjuostų virvelėmis su užtukusiais mazgais. – *Jeigu* tam žmogui buvo lūžusi kulkšnis ir *jeigu* popieriai buvo sutvarkyti, kaip pridera, nors taip nutinka ne visada, tuomet jo kortelę turėtumėte rasti.

Atrodė, kad stelažai su 1957-ųjų dokumentais niekada nesibaigs. Matyt, tais metais žmonės į ligoninę tiesiog plūdo.

– Mums prireiks visos sumautos savaitės, – mažne suvaitojo Bertonas.

– Mažiausiai, – atsakė budėtojas. – Išeidami neužmirškite išjungti šviesos.

– Būtų neblogai, kad kas padėtų, – viltingai užsiminė Frostas.

– Tą patį pagalvojau, kai jūs, niekdariai, sulaikėte mane dėl greičio viršijimo, – atšovė žmogėnas.

Pareigūnai luktelėjo, kol jis nueis.

– Reikės išsiaiškinti, kokia jo mašina, ir sulaikyti dar kartą, – pasakė Frostas, kai tolumoje nutilo žingsnių aidas. Nepaisydamas perspėjimo: NERŪKYTI – inspektorius pavaišino kolegas cigaretėmis, užsirūkė ir pats. – Čia tokia drėgmė, kad ir norėdamas nepadegsi, – sumurmėjo. – Nors pagunda kukština, kad mane kur plynios. – Jis paėmė iš lentynos išsipūtusį aplanką. Virvelė susyk nutrūko ir popieriai pasklido ant grindų. – Įklimpome ilgam, po šimts velnių, – suniurzgė inspektorius ir, nuspyręs aplanką į šalį, parodė į pergrūstą lentyną Morganui už nugaros. – Kas tuose žaliuose?

Valstietis ištraukė vieną aplankų ir dirstelėjo į vidų.

– Rentgenogramos.

– Puiku. Jeigu jam buvo lūžusi kulkšnis, vadinasi, turėjo būti peršviestas, – pasakė Frostas. – Į kitką nekreipkite dėmesio, imkite tik žaliuosius. – Morganas ieškojo lentynose žalių aplankų ir padavinėjo juos Bertonui ir inspektoriui, o šie peržiūrinėjo ir dėjo į krūvą. Ši augo beregint. – Nejaugi 1957-aisiais žmonės daugiau nieko ir neveikė, tik laužėsi rankas ir kojas? – subambėjo Frostas, numetęs dar vieną aplanką.

– Šefe, o juk jis galėjo pakliūti ir ne į šią ligoninę, – pasakė Morganas.

– Jei negali pasakyti ko nors naudingo, verčiau patylėk, – subarė jį inspektorius. Viltis sparčiai blėso, mat buvo likę neperžiūrėti vos keli aplankai, tik staiga Frostas kad sušuks: – Radau! Štai jis, šmikis! Derikas Fernlis, dvidešimt šešerių. – Inspektorius greitomis pavartė paciento kortelę. – Nevedęs. Adresas: Šv. Klemenso kelias 3A, Dentonas. Pareigos: valdytojo pavaduotojas. Po šimts velnių! – Peržiūrėtų aplankų krūva susverdėjusi nugriuvo, persenę raiščiai ėmė trūkinėti ir ant grindų pasiskleidė tikras popierių jukinys. Abu konstebliai šoko jų rinkti. – Liaukitės, – sudraudė pavaldinius Frostas. – Ligoninių budėtojai algas už tai gauna.

Pasibrukęs Fernlio kortelę po pažastimi, jis išėjo iš podėlio. Šviesos tyčia neišjungė.

Žmogžudysčių tyrimo kambaryje sukiauksėjo telefonas. Skambino teismo ekspertas Hardingas.

– Inspektoriau, rentgenograma – neabejotinai asmens, kurio griaučius radote. Visiškai toks pat lūžis, – pasakė jis.

– Ačiū, būčiau paskelbęs, kad tai jis, net jeigu lūžiai nesutaptų, – atsakė Frostas. Padėjęs ragelį, jis mąsliai pasikasė smakrą. Valdytojo pavaduotojas... O kam tas valdytojas vadovavo? Parduotuvei? Kokiam nors biurui? Gamyklai? Pavaduotojas dingo ir niekas jo nepasigedo? Niekas nepastebėjo, kad darbuotojo nėra darbe? Inspektorius apsidairė. – Kur Valstietis?

– Tikrina, kas gyvena tuo adresu Šv. Klemenso kelyje, – atsakė Henlonas.

– Jeigu ras ten gyvą ir sveiką Deriką Fernlį, būsime šnipštą laimėję, – suniurnėjo Frostas. – O jeigu

duris atidarys prisirpusi jauna mergiotė, tiek Valstietuką šiandien ir tematysime.

– Kas čia mane apšneka? – Valstietukas įžengė į kambarį sudulkėjęs, su senutėle byla po pažastimi. Padėjęs ant stalo nespalvotą fotografiją, išdidžiai pasakė: – Štai, šefe, Derikas Fernlis.

Nuotraukoje buvo įamžintas gerų dvidešimties vyrukas juodais, žvilgančiais, briliantinu suteptais plaukais, stambia nosimi, tvarkingai pakirptais ūsiukais. Stovėjo jis sunėręs rankas.

Frostas pažvelgė į atvaizdą, sulygino su griaučių fotografija ir papurtė galvą.

– Nieko panašaus, Valstietuk. Mūsiškis – be ūsų.

– Tai jis, – primygtinai paprieštaravo Morganas. – Buvau nuvažiavęs į jo namus. Dabartiniai gyventojai nieko nežino, bet radau toje gatvėje gyvenantį žmogų, kuris Fernlį dar prisimena.

– Iš kur ta nuotrauka?

– Iš mūsų archyvo. Pasirodo, saugome Fernlio bylą. Pažiūrėkite.

Konsteblis padėjo aplanką ant stalo ir atvertė. Prie bylos buvo prisegta išgeltusi laikraščio iškarpa. Antraštė joje rėkte rėkė: PREKYBOS CENTRO DARBUOTOJAIS DINGO SU PINIGAIS! Žemiau buvo išspausdinta Fernlio nuotrauka. Inspektorius atskyrė iškarpą nuo kitų dokumentų ir ėmė balsu skaityti:

– Iš didžiojo „Superwise" prekybos centro seifo dingus 6 000 svarų, Dentono policija ieško valdytojo pavaduotojo Deriko Fernlio. Šio asmens jau pasigesta darbe. Fernlio kaimynai tvirtina nematę jo nuo penktadienio... – Frostas dar kartą pasižiūrėjo

į nuotrauką. – Gal aš ir įtarus bambeklis, bet manau, jog Fernlis tuos pinigus ir pasiglemžė. – Jis pasklaidė nusikaltimą anuomet tyrusio kolegos surinktus dokumentus. Kiekvieną savaitę dingdavo nedidelės pinigų sumos – penki, dešimt svarų, buvo akivaizdu, kad smulkiuosius iš prekybos centro kasų gvelbdavo Fernlis. Apžiūrėję jo butą pareigūnai išsiaiškino, kad pavaduotojas atsisakė pieno ir uždarė sąskaitą banke. Jo paso policininkai nerado. – Dingo kaip į vandenį, – sumurmėjo Frostas. – Niekas nepagalvojo paieškoti sode netoli vienos gražuolės namų. – Užvertęs bylą, inspektorius paklausė: – Kodėl Fernlis neatsidūrė dingusių asmenų sąraše?

– Dingęs ir pasprukęs – ne tas pat, – pasakė Bertonas.

Frostas grąžino aplanką su byla Morganui.

– Fernlis gvelbdavo smulkiuosius. Išsigandęs, kad kontrolieriai jį demaskuos, ištuštino seifą ir dėjo į kojas, bet nusprendė paskutinį kartą pasigrožėti didžiakrūtės Nelės džiundže, ir tas sykis jam buvo lemtingas. Bet kas nutiko šešiems tūkstančiams svarų ir kur papingoji Nelė staiga surado pinigų ūkeliui pirkti? Ar tik todvi aplinkybės nesusijusios?

– Manote, tuos pinigus pasiėmė ji? – paklausė Morganas.

– Kaip tik taip ir manau. – Frostas atsistojo. – Nuvažiuokime, Valstietuk, ir paklausime.

Ji virtuvėje vėl pjaustė daržoves, smulkino jas didžiuoju peiliu.

– Sužinojome, kas buvo paskutinis jūsų klientas, – pasakė Frostas. – Prekybos centro valdytojo pavaduotojas Derikas Fernlis.

Senė išplėtė akis, bet tuojau pat susitvardė ir vėl sutelkė visą dėmesį į daržoves.

– Pavardės nežinojau, – suburbleno.

– Už paskutinį gyvenime pasismaginimą jis šiek tiek permokėjo, ar ne? O paskui net arbatos negavo.

Nudelbusi akis, ji įnirtingai darbavosi peiliu, tik per plauką nenusirėždama pirštų.

– Nesuprantu, apie ką šnekate.

– Iš kur gavote pinigų sodybai pirkti?

– Nebeprisimenu.

Frostas prisitraukė kėdę, bet pastebėjęs, kaip ši atrodo, persigalvojo ir liko stovėti.

– Galiu priminti. Fernlis kaip ir kiekvieną penktadienį užsuko pasilepinti malonumais, tik šįkart atsinešė lagaminėlį. Kai negarbingai nusibaigė, lagaminėlį jūs atvožėte ir išvydote tiek pinigų, kiek gyvenime nebuvote regėjusi – per šešis tūkstančius svarų. Tai buvo puiki proga pasprukti, dingti, kartu ir užsitikrinti, kad šūnelis niekam neišpliurps apie gašlūną dėdę, pakastą sode. Už tuos pinigus jūs įsigijote šį ūkelį, šūnelį pakišote po laiptais, o jei kas paklausdavo, nubraukdavote ašarą ir pasiguosdavote, esą vienišì angelai pasiėmė jį į dangų ir dabar jis atstoja jiems saulę*. Juk taip?

Senolė gūžtelėjo pečiais.

– Apie jokius pinigus nieko nežinau.

---

* Aliuzija į sentimentalią Ray'aus Hendersono, Budo de Sylvos ir Lew Browno dainą „Šūnelis".

Čekšt. Čekšt. Čekšt.

Staiga atsidarė durys, ir į virtuvę įsliūkino Berniukas. Išvydęs kriminalistus, jis nusigando.

– Eik, paskaldyk malkų, – paliepė motina.

Berniukas klusniai, lyg gerai išdresuotas šuo, priėjo prie kriauklės ir paėmė iš po jos kirvį. Užsikėlė jį ant peties, tarytum šautuvą.

– Einu, paskaldysiu malkų, – ištarė taip, lyg mintis būtų jo paties, ir, stebimas pareigūnų, išėjo.

– Sakėte, kad sūnus daug kartų smogė Fernliui į galvą, – priminė Frostas.

– Na taip.

– O patologas teigia, kad būta tik vieno smūgio.

– Seniai tai buvo. Aiškiai nebeprisimenu.

– Ar žinojote, kad Derikas atsinešė pinigų?

– Apie jokius pinigus nieko nežinau, – pakartojo senė ir, sugraibiusi daržovių gabalėlius, sumetė į prikaistuvį.

Inspektorius atsiduso. Nebesitikėjo nieko iš jos išpešti.

– Ką gi, ponia Oldridž, kol kas tiek.

Jis kinktelėjo Morganui, ir juodu išėjo.

– Šefe, labai lengvai ją paleidote, – papriekaištavo konsteblis.

– Gal... – pratarė Frostas.

Prie kudakuojančios vištidės Berniukas mosavo kirviu, kapojo išvirtusio medžio kamieną. Skrosdamos orą, ašmenys kassyk tvykstelėdavo blėstančioje saulės šviesoje. Morganas kumštelėjo inspektoriui.

– Šefe, man atrodo, sugebėčiau jį prašnekinti.

Konsteblis priėjo prie Berniuko, kuris nuleido

kirvį ir įtariai nužvelgė pareigūną.

– Eikit sau, – suburbėjo. – Nešneku su jumis.

– Tik šio to paklausčiau, – gerindamasis pasakė Morganas, bet inspektorius tempte nusitempė jį į šalį.

– Gana, Valstietuk.

– Šefe, bet juk...

– Sakau, gana!

Frostas apsigręžė ir numaknojo prie automobilio, suglumęs konsteblis nusekė iš paskos.

– Tad ji neprisipažįsta pasisavinusi pinigus? – išklausęs ataskaitą, pasiteiravo Maletas.

– Viršininke, spaudėme senę kaip išmanydami, – patikino Frostas. – Ji tvirtino nieko apie pinigus nežinojusi.

– O sūnus? Jį apklausėte?

– Ne... – žiojosi atsakyti Morganas ir čia pat suvaitojo iš skausmo, gavęs iš inspektoriaus taiklų spyrį į kulkšnį.

– Pataršėme kaip reikiant, – pasakė Frostas. – Jis irgi tikino pinigų nė akyse nematęs. Manau, tas nebrendyla pameluoti net nesugebėtų. Spėju, Fernlis pinigus kur nors paslėpė ir mes jų niekada nerasime.

Maletas patenkintas linktelėjo.

– Tai vienintelis neatsakytas klausimas, kuris mums nelabai ir rūpi. Kai jau žinome aukos tapatybę, galiu siųsti dokumentus į Karališkąją prokuratūrą. Aš, kaip ir jūs, abejoju, ar jie ten imsis tyrimo, bet tai jau jų bėdos. – Skyriaus viršininkas siektelėjo telefono. – Jums leidus, pranešiu policijos viršininkui apie vaisingą savo... ee... mūsų darbą.

– Šefe, nesuprantu, kodėl ponui Maletui pasakėte, esą pataršėme sūnų. Juk mes su juo net nekalbėjome, – nusistebėjo Morganas, kai juodu grįžo į savo kabinetą.

Frostas spyriu užtrenkė duris.

– Valstietuk, su senės sūnumi mes nekalbėjome, kad neišgirstume, ko nereikia.

– Ko?

– Pavyzdžiui, kas iš tikrųjų nutiko Fernliui.

– Juk žinome, kas nutiko. Jį užmušė ponios Oldridž sūnus.

– Klysti, Valstieti. Manau, Fernlį nužudė pati ponia Oldridž. – Inspektorius atsisėdo prie stalo ir užsirūkė. – Ar atkreipei dėmesį į peilį, kuriuo ta sukriošėlė pjaustė morkas?

– Žinoma, šefe. Labai panašus į tą, kuriuo perrėžė man ranką.

– Ir į šitą labai panašus. – Frostas ištraukė stalčių ir išėmė plastikinį maišelį su aprūdijusiu peiliu, rastu kartu su griaučiais. – Tikras dvynys, su tokiu pat žiedu ant koto.

Morganas įdėmiai apžiūrėjo peilį.

– Panašus, – pripažino nenoriai.

– Panašus? Identiškas, po šimts velnių, o ne panašus. Tikriausiai iš rinkinio.

– Tad ką norite pasakyti? – paklausė konsteblis.

– Noriu pasakyti, Valstieti, kad šitas prie griaučių rastas peilis – iš ponios Oldridž virtuvės. Kodėl ji staiga užkasė gerą daiktą? Nors šiaip nieko neišmeta, tikriausiai net tualetinio popieriaus, ir to abiem pusėmis nusišluosto. O šit peilį išmetė – todėl, kad jis buvo kruvinas, ir tas kraujas – ne viščiuko, o Deriko Fernlio.

– Sakote, ponia Oldridž jį nudūrė?

– Taip. Pati sakė, kraujo buvo pritaškyta visur. Praskėlus makaulę, kraujas čiurkšlėmis nesilieja. Gal vaikis kaip nors ir prisidėjo, bet Fernlį nužudė ji, veikiausiai norėdama pasiglemžti pinigus, o tai jau – tyčinė žmogžudystė.

– Kur, šefe, įrodymai? – nepatikliai paklausė Morganas.

– Įrodymų, sūnau, neturiu, tik žinau, kad žudikė – ji.

– Kodėl tuomet neleidote apklausti sūnaus? Gal būčiau išlupęs iš jo tiesą.

– Na, tarkime, būtų jis tau pasakęs, kad mamytė peiliu nusmeigė nedorėlį dėdę. Kas tada? Ogi Maletas būtų nesiliovęs spirgėti, ir turėtume gaišti brangų laiką, tirdami prieštvaninę žmogžudystę, nors teismas tokios bylos net nesiimtų. Aš ir šiaip turiu ką veikti.

– Bet juk negalite numoti ranka į žmogžudystę, – niekaip neatlyžo konsteblis.

– Valstietuk, paklausyk atidžiai. Toji kriošena, gelbėdama savo kailį, metų metus slėpė sūnų po laiptais. Vien už tai mielai prižnybčiau jai uodegą, bet dabar ji jau visai iškaršusi, o aš pernelyg pavargęs, kad nerčiausi iš kailio dėl tokių senų įvykių. – Frostas išpūtė dūmus. – Tebūnie tau pamoka, Valstieti. Moterų su dideliais papais ir ilgais peiliais reikia vengti. – Nusižiovavęs jis pridūrė: – Važiuokime pailsėti. Jaučiu, naktis bus nelengva.

21

Policijos konsteblis Koljeris nusižiovavo ir pasitrynė akis. Buvo trečia valanda, budėjo jis ketvirtą naktį paeiliui ir jau vos laikėsi neužsnūdęs. Nuobodžiavo ir jokių įvykių nesitikėjo. Sekundę užsimerkęs, nespėjo net pasvajoti apie lovą namuose – pajutęs, kad kažkas sėdi šalia, praplėšė akis. Džordanas parnešė mėsainių? Ne. Greta sėdėjo kriminalistas inspektorius Džekas Frostas.

– Pone, atsiprašau, – sumurmėjo konsteblis, stengdamasis atrodyti žvalus. – Užsimerkiau vos sekundei.

– Kokiems dviem šimtams keturiasdešimčiai, kad tave šmikis, – atkirto Frostas. – Drauguži, žinau, kad pavargęs, bet kas iš to budėjimo, jei miegosi kaip tik tada, kai ji įsės pas žudiką? – Inspektorius pasižiūrėjo pro langą. – Beje, kur ji?

Iš išgąsčio krūptelėjęs, Koljeris griebė žiūronus ir įniko dairytis apie telefono būdelę. Polės jis neišvydo. Pražiopsojo, po galais, ji įsėdo į automobilį, o jis pražiopsojo! Vis dėlto pastebėjo – ji stovėjo šešėlyje, atsirėmusi į turėklą.

– Antai stovi, pone!

Dėdamasis visiškai ramus, tarsi nė nebūtų pametęs kolegės iš akių, padavė žiūronus inspektoriui. Pasijutusi stebima, Polė išėjo į gatvės žibinto apšviestą ruožą ir tyčia, tarsi sakytų, žinokis, Koljeri,

paviksėjo užpakaliuku. Konsteblis nuraudo. Frostas, nenuleisdamas nuo merginos akių, pasakė:

– Rūgštele, mielai ją pakirkinčiau. Beje, argi ne dviese turėtumėte budėti? Kur Džordanas?

Pasiteisinti Koljeris nespėjo – su dviem geltonomis polistirolo pakuotėmis rankose grįžo Džordanas. Išvydęs inspektorių, jis susidrovėjo.

– Atsiprašau, tik sulaksčiau iki „McDonald'so".

Frostas paėmęs atvožė pakuotę su mėsainiu. Užkvipo riebalais ir kepintais svogūnais.

– Reikėjo nupirkti ir Koljeriui, – pasakė ir suleido į suvožtinį dantis. – Nagi, nagi, – pridūrė susidomėjęs.

Plykstelėjo automobilio žibintai, prie būdelės privažiavo smėlio spalvos mažalitražis su užrašu „Deivo taksi". Vairuotojas pasignalizavo.

Koljeris užmetė akį į sąrašą ir pakėlė prie akių žiūronus.

– Taksi tikras ir taksistas tikras. Jis Polę vežė jau du kartus.

– Ką gi, sūnau, važiuok. Paskui parvežkite kolegę į nuovadą. Man šiai nakčiai gana.

Inspektorius išlipo. Nuovargis ir neviltis svarino jam pečius. O juk neabejojo, kad naktis bus lemtinga. Dabar gi žinojo iš ryto reikėsiant vėl aiškintis nagui Maletui, įkalbinėti jį nenutraukti operacijos. Frostas nenoromis dar kartą atsikando mėsainio ir, numetęs jį ant šaligatvio, paspyrė. Dar kiek paėjėjęs, už kampo įsėdo į savo automobilį. Morganą buvo palikęs prie kitos telefono būdelės stebėti Lizos Mod. Tiesa, paliko labai nenoriai, nors konsteblis ir dievagojosi: „Šefe, galite manimi

pasikliauti." Vis dėlto jis buvo ne iš tų, kuriais galėtum pasikliauti.

Nuvažiavus pusę kelio, prabilo radijo siųstuvėlis:

– Operatyviojo valdymo centras – inspektoriui Frostui. Skubi informacija.

– Frostas, – tarstelėjo jis į mikrofoną.

– Automobiliu įsilaužta į „Konvėjaus" juvelyrinę Aukštojoje gatvėje. Sužeistas pareigūnas, greitoji jau važiuoja. Reikia skubios pagalbos. Siųskite visus savo žmones.

Inspektorius apgręžė automobilį ir susisiekė su saviškiais.

– Visoms grandims! Operaciją nutraukiame. Įsilaužta į „Konvėjaus" juvelyrinę parduotuvę, sužeistas kolega. Visi važiuojame ten!

– Šefe, aš stebiu inspektorę Mod, – atsiliepė Morganas. – Kaip tik privažiuoja taksi. Numerio neįžiūriu, bet matau, kad prie vairo – moteris. Lyg ir viskas gerai. Ar saugu palikti inspektorę vieną?

– Nesaugu, po velnių! – atšovė Frostas. – Gali būti persirengęs vyras. Sek iki paskirties vietos, paimk Lizą ir abu kuo greičiau atvažiuokite prie „Konvėjaus" juvelyrinės.

Posūkyje slystelėjęs inspektoriaus automobilis įsuko į Aukštąją gatvę. Prie juvelyrinės parduotuvės jis atsidūrė pirmas, bet tuojau pat dviem mašinomis atskubėjo ir kolegos. Skersai gatvę stovėjo policijos „Panda". Ant šaligatvio prie parduotuvės žibėjo stiklo šukės, spiegė signalizacija, tik niekas į ją nereagavo. Nutekamajame griovelyje palei šaligatvį nejudėdamas tįsojo uniformuotas policininkas, jam aplink galvą telkšojo kraujas. Frostui už

nugaros sutrinksėjo durelės, pasigirdo skubrūs žingsniai. Pripuolęs prie gulinčiojo, inspektorius atsiklaupė ir palietė šaltą išblyškusį skruostą. Dvidešimt vienų Piteris Adamsas skyriuje buvo spėjęs išdirbti vos kelis mėnesius.

– Neškite šen apklotą ar ką! – sušuko Frostas. – Sušals mirtinai!

Jis žingtelėjo į šalį ir atskubėjusi konsteblė Polė Flečer rūpestingai apklojo sužalotąjį kailinukais, su kuriais pirmiau vaidino naktinę plaštakę. Inspektorius užuodė svaigų jos kvepalų aromatą, visiškai nederantį prie aplinkybių.

– Ei! – atbėgdamas skersai gatvę, šūktelėjo vyriškis. – Aš jus ir iškviečiau. Viską mačiau, – didžiuodamasis savimi, pasigyrė prisiartinęs.

Frostas suėmė jam už parankės ir pasivedėjo į šalį.

– Kas čia nutiko?

– Žiūrėjau filmą per dėžę. Staiga išgirdau trenksmą. Prišokau prie lango, žiūriu – furgonas mažne sulindęs į vitriną. Trise jie buvo, jaunikliai, kokių dvidešimties, visi su balaklavomis. Kai privažiavo faras, jie kaip tik žėrė į krepšius juvelyrinius dirbinius. Pareigūnas pripuolė, o vienas plėšikų kad tvos jam beisbolo lazda. Patiesė vienu smūgiu. Tie sušoko į furgoną ir nurūko.

– Į kurią pusę? – paklausė inspektorius.

Liudininkas mostelėjo ranka.

– Pirties keliu movė, pasiutusiu greičiu.

– Koks furgonas?

– Pilkas, krovininis. Nelabai didelis. Kažkoks pavadinimas ant šono buvo užtepliotas juodai.

– Numerio nematėte?

Vyriškis papurtė galvą.

– Neįžiūrėjau. Aptaškytas purvais.

Frostas nedelsdamas radijo ryšiu suorganizavo furgono paiešką. Vos išjungė aparatėlį, atsiliepė Morganas. Susijaudinęs jis mažne mikčiojo.

– Tas furgonas... Ką tik pralėkė pro mane žiede... Važiuoja Ekslio kryptimi... Šviesiai pilkas... Trys vyrai... Persekioju... Reikės paspirties...

– Prilipk prie tų padugnių kaip šlapias lapas, – padrąsino konsteblį inspektorius ir tuojau pat kreipėsi į visas grandis, kviesdamas pagelbėti Morganui. Iš karto nė pats nepajuto šaukiąs, kad perrėktų signalizaciją. – Ar niekas nenutildys to žviegsimo? – paklausė.

– Darbuotojas jau atvažiuoja, – atsakė Džordanas.

Jie išgirdo dar vieną garsą. Tolumoje užkaukė greitosios pagalbos automobilio sirena. Frostas nužvelgė be sąmonės gulintį vyruką. Kaip buvo galima leisti tokiam nepatyrusiam pareigūnui naktį patruliuoti vienam! Vis per tuos nelemtus biudžeto apkarpymus! Tikriausiai Adamsas tryško entuziazmu, veržėsi parodyti, ko esąs vertas. Nors, užuot puolęs tris žaliūkus, ginkluotus beisbolo lazdomis, turėjo likti automobilyje ir laukti pagalbos.

Po kelių sekundžių medikai jau atsargiai kėlė jį ant neštuvų.

– Panašu, kad lūžęs kaukolės kaulas, – pasakė vienas jų Frostui ir niauriai pridūrė: – Trauma veikiausiai sunki.

Inspektorius paliepė Polei lydėti Adamsą į ligoninę. Medikai apstulbo, išvydę į mašiną lipant merginą su trumpučiu sijonėliu ir aukštakulniais. Ji nieko jiems neaiškino.

Kai Pirties keliu nuskriejusio greitosios automobilio užpakaliniai žibintai ištirpo nakties tamsoje, Frostas, gurgždindamas šukes, priėjo apžiūrėti parduotuvės vitrinos. Grotos buvo sulankstytos ir perkirptos specialiomis žnyplėmis, lentynėlės – tuščios, tik vienišas deimantų vėrinys kadaravo, etiketės siūlu užsikabinęs už smeigtuko. Inspektorius jį atkabino ir, patikrinęs kainą, net švilptelėjo. 4 500! O jis būtų davęs kelis svarus, nedaugiau.

Iš siųstuvėlio vėl prašneko Morganas.

– Šefe, vis dar persekioju. Jie varo, negailėdami anglių. Kažin ar nebūtų įmanoma užkirsti jiems kelio iš priešakio, kol niekur nenusuko?

– Tuojau sužinosiu, – atsakė Frostas.

Jis susisiekė su nuovada. Deja, Morganui nepasisekė. Vienintelis laisvesnis patrulis iš kito miesto pakraščio niekaip nebūtų spėjęs konstebliui į pagalbą. Vos Frostas įsidėjo siųstuvėlį į kišenę, prie parduotuvės sustojo juoda „Honda Accord", iš automobilio išlipo žemo ūgio storuliukas su avikailiu pamušta vairuotojo striuke.

– Aš – Konvėjus... parduotuvė mano, – pasakė jis Koljeriui ir ėmė apžiūrinėti suniokotą vitriną. – Velniai rautų! – prapliupo pasipiktinęs. – Nežinau, nė ką manyti! Trečias kartas per keturis mėnesius! Vitrina buvo ką tik įstiklinta!

– Užjaučiu iš visos širdies, – prisistatęs sumurmėjo Frostas ir paklausė: – Prekės apdraustos?

– Taip, nors įmokos labai didelės, be to, už pretenziją turėsiu sumokėti penkis tūkstančius.

– Tai bent! – nusistebėjo inspektorius ir pasiteiravo: – Ar galite išjungti tą suknistą signalizaciją?

Konvėjus susiraukė.

– Inspektoriau, jeigu ji jus taip erzina, išjungsiu, bet pirmiau pasakykite man šit ką. Kur jūsų pareigūnai buvo, kai signalizacija suveikė?

– Mano pareigūnas gulėjo ant šaligatvio sutriuškinta kaukole, – atkirto Frostas. – Gavo per galvą beisbolo lazda.

– O Dieve! – Vyriškis išsyk sunerimo. – Nežinojau. Ar jis gyvas?

Inspektorius patraukė pečiais.

– Be sąmonės. Laukiame žinių iš ligoninės.

Konvėjus užsidengė veidą delnais ir palingavo galvą.

– Atsiprašau, nežinojau.

– Mums reikės pagrobtų vertybių sąrašo.

– Jį sudaryti bus paprasta, – su kartėliu atsakė nukentėjusysis. – Viskas, kas buvo vitrinoje, pavogta.

– Norėčiau sąrašą gauti kuo greičiau, – pasakė Frostas ir atsitraukė į šalį, mat iš siųstuvėlio vėl prakalbo Morganas.

– Šefe, pametėme juos.

Inspektorius net išsižiojo.

– Ką?!

– Nemanykite, ne per žioplumą. Nusikaltėliai staigiai pasuko priešais atvažiuojantį sunkvežimį su priekaba. Šio vairuotojas stabdė ir sunkvežimis slysdamas užtvėrė kelią. Negalėjome pravažiuoti.

Frostas atsiduso.

– Kažin kur jie negalėjo pasislėpti. Ieškokite, – paliepė.

Laikrodis ant sienos rodė dvylika po keturių. Kad ir kaip inspektorius spardė radiatorių, kvotos kambaryje buvo šalta. Jis permetė akimis pavogtųjų vertybių sąrašą.

– Vertė – beveik ketvirtis milijono. Bene karališkosios šeimos brangenybėmis prekiaujate? – paklausė Konvėjaus.

– Išvien brangūs dalykėliai: auksas, sidabras, papuošalai, „Rolexai". Užtat suma tokia didelė.

– Kodėl nepadėjote į seifą?

– Geras klausimas. Prakeikto seifo užraktas užsikirtęs. Negalime atidaryti. Rytoj ateina meistras – taisys. Šiandien neturėjo laiko. Man teko pasirūpinti specialiu draudimo kompanijos leidimu per naktį laikyti brangenybes vitrinoje.

– Ir draudikai tokį leidimą išdavė? Mat kokie geručiai.

– Tikri aukseliai, – sarkastiškai pritarė Konvėjus. – Pareikalavo papildomai įmokėti tik penkis šimtus svarų. Penkis šimtus – už sumautas dvidešimt keturias valandas!

Frostas dar kartą peržvelgė sąrašą.

– Lažinuosi, dabar gailisi, kad nepasiuntė jūsų toliau. – Inspektorius išsiėmė cigaretes. – Kada nors anksčiau jau laikėte tokias prekes vitrinoje?

– Pirmas kartas. Tie šmikiai vagys neįtikėtinai pastabūs. Arba jiems tiesiog pasisekė. Rytoj būtume sudėję viską į seifą.

Inspektorius spragtelėjo žiebtuvėliu.

– Brangenybės bent jau apdraustos, – pasakė.

– Na taip, jei gyvensiu ilgai ir jeigu draudikai neatkapstys kokios nors sąlygos, leidžiančios jiems

išsisukti nuo išmokos, gal ir spėsiu atgauti didmeninę brangenybių vertę, tik papildomai sumokėtų penkių tūkstančių niekas man negrąžins ir reguliari įmoka nuo šiol bus triskart didesnė. – Konvėjus garsiai išsišnypštė nosį. – Bet ko aš čia aimanuoju? Juk tas pareigūnas ligoninėje... Ar yra kokių naujienų?

– Sąmonės dar neatgavo. Būklė sunki.

Konvėjui kaktoje susimetė raukšlių.

– Man labai gaila, kad taip išėjo. Jaučiuosi tam vyrukui skolingas. Jei tik galėčiau kaip nors padėti...

– Ačiū, – tarstelėjo Frostas, trindamas delnus, kad atkustų kraujotaka. – Dėkoju ir už tai, kad užsukote. Apie bylos eigą jus informuosime. – Konvėjus užtraukė lagaminėlį ir užsimaukšlino odines pirštines. – Luktelkite, – paprašė inspektorius. Kai vyriškis vėl atsisėdo, jis pasišaukė Koljerį. – Sūnau, gal nulėktum pasiteirauti, ar nėra žinių iš ligoninės? – Sulaukęs, kol konsteblis išeis, Frostas palinko į Konvėjų ir, tarsi sąmokslininkas, pabaksnojęs pirštu sau į nosies šoną, sušnibždėjo: – Norėjau šnektelti akis į akį. – Inspektorius išsiėmė iš kišenės rudą popierinį maišelį, o iš šio į delną iškratė vėrinį. Juvelyrinis dirbinys sutvisko lempos šviesoje. – Šiandien aludėje nusipirkau iš tokio tipo, sumokėjau penkiasdešimt svarų. Nors tas žmogus dievagojosi, esą vėrinys vertas keturių šimtų. Ar tikrai man taip pasisekė?

Konvėjus nusimovė pirštines ir apžiūrėjo dirbinį. Papurtęs galvą, grąžino jį Frostui ir pasakė:

– Inspektoriau, kiek sumokėjote, tiek ir vertas. Daugiau kaip penkiasdešimt negautumėte.

Liūdnai šyptelėjęs, Frostas įsidėjo vėrinį į kišenę.

– Nupiepęs sukčius, – suburbėjo ir staiga, lyg kažką prisiminęs, spragtelėjo pirštais. – Ak, koks aš išsiblaškęs. Juk vėrinys – visai ne tas, kurį pirkau aludėje. Šitą aš šiąnakt paėmiau iš jūsų vitrinos. Ir etiketė su kaina buvo prikabinta. Puspenkto tūkstančio svarų! – Inspektorius pasiūbavo kortelę vyriškiui prieš nosį.

– Nesuprantu... – išlemeno perbalęs Konvėjus.

Frostas plačiai išsišiepė.

– Nesuprantate? O šit jūsų banko valdytojas perprato iš karto.

– Mano banko valdytojas?

Inspektorius linktelėjo.

– Ką tik jam skambinau. Gal man taip tik pasirodė, bet pažadintas jis smarkiai suirzo. Tad štai, jūsų kreditas gerokai pereikvotas, bankas ketina perimti jūsų namą ir parduotuvę, jūsų čekiai teverti tiek pat kiek pernykščio kalendoriaus lapai. Pasak valdytojo, jūsų verslas buvo pelningas tol, kol valdžią perleidote sūnui.

Konvėjus klausėsi Frosto išsižiojęs, bet galiausiai jam pavyko susitvardyti.

– Inspektoriau, šito jau per daug, – išrėžė jis atsistodamas. – Neketinu...

– Sėskite! – užriko Frostas.

Verslininkas susigūžęs klestelėjo ant kėdės. Pasibeldęs įėjo rūškanas Koljeris. Kažką pašnibždėjo inspektoriui ir šis taip pat paniuro.

– Ačiū, konstebli, – ištarė Frostas ir įsmeigė į Konvėjų rūstų žvilgsnį. – Lūžęs kaukolės kaulas, sunkiai sužalotos smegenys. Daktarai sako, kad

mūsų pareigūno galimybės išgyventi menkos, o jeigu ir pavyktų, apie visavertį gyvenimą nėra ko nė kalbėti. – Inspektorius pasilenkė prie pat Konvėjaus ir spjaute išspjovė: – Bjaurybe!

Vyriškis atšlijo lyg įgeltas.

– Nedrįskite užgaulioti! – šūktelėjo pasipiktinęs.

– Sukčius, kurie gviešiasi draudimo išmokos, užuodžiu iš tolo, – atšovė Frostas. – Suorganizuojate fiktyvų apiplėšimą ir įteikiate draudimo kompanijai pretenziją. Prakeiktas sukčiau, sugriovėte gyvenimą puikiam policininkui, kuris mėgino apsaugoti jūsų turtą.

– Nesąmonės! Svaidotės beprotiškais kaltinimais, nors jokių įrodymų neturite, – įraudęs atkirto Konvėjus. – Be advokato daugiau nė žodžio netarsiu.

– Puiku. – Frostas atsivertė aplanką. – Kai atvažiuos, galėsite jam parodyti. – Inspektorius padavė vyriškiui dokumentą. – Kratos orderis. Pasirūpinau iš anksto. Apieškosime jūsų namus.

– Mano namus?! – užkriokė Konvėjus, pašėlusiai tirtančiais pirštais vos nulaikydamas popierių.

– Kas žino, gal rasime brangenybių, kurias jūs užmiršote padėti į vitriną.

Verslininko veidas ištįso. Nudelbęs akis į subraižytą stalviršį, jis sumurmėjo:

– Inspektoriau, patikėkite, nieko nenorėjau sužaloti.

Frostas mostu paragino Koljerį įjungti magnetofoną ir šiltai, padrąsinamai nusišypsojo Konvėjui.

– Pasakokite.

Inspektorius luktelėjo, kol Velsas užrakins kameros duris, ir pasakė:

– Jo sūnus su dviem draugužiais surengė fiktyvų apiplėšimą. Mūsiškiai važiuoja jų suimti, tad paruošk dar porą kamerų.

– Vadinasi, organizatorius – Konvėjaus sūnus? – paklausė seržantas.

– Aha. Konvėjus paskyrė jį vadovauti parduotuvei. Kvailiau pasielgti, matyt, jau negalėjo. Lošimams ir kvaišalams iššvaistytą asortimentą sūnelis keitė pigiais padirbiniais. Tikėjosi, kad niekas nieko nepastebės. Konvėjus ketino verslą parduoti, kitą savaitę pirkėjas turėjo atsivesti turto vertintojus, taigi sūneliui teko prisipažinti. Šit jie ir pamanė, kad apiplėšimas bus geriausia išeitis. Turėk omeny, Bilai, nusikalsti neapsimoka*! – Vis šis tas šiąnakt nuveikta, – pasakė Velsas, juodviem žingsniuojant į priimamąjį.

– Na taip, jei nekreipsime dėmesio į tai, kad kolega atsidūrė ligoninėje ir kad serijinis žudikas vis dar nesučiuptas, vertinant apgailėtinais mano matais, nuveikėme nepaprastai daug.

Priimamajame jų lūkuriavo Bertonas.

– Gal žinote, kur Liza? – susirūpinęs paklausė jis.

– Kam Liza, o tau – kriminalistė seržantė Mod, – atrėžė Velsas. – Kur ji, nežinau. Paieškok tualete. Ji ten nemažai laiko praleidžia.

– Tikriausiai ji žmogžudysčių tyrimo kambaryje! – nueinančiam Bertonui šūktelėjo Frostas. Nuovados seržantui jis pasakė: – Mat iki ko nusiritome.

---

* Frazė „nusikalsti neapsimoka" yra JAV FTB šūkis; kartu tai populiaraus JAV komikso, leisto 1942–1995 m., pavadinimas.

Konsteblis pasitratina su aukštesnio rango pareigūne ir jau mano galįs vadinti ją vardu.

Vis dėlto, eidamas į savo kabinetą, inspektorius sunerimo ir pats. Susivokė Lizą paskutinį kartą matęs prieš operaciją „Masalas", mat prie juvelyrinės parduotuvės ji taip ir neatvažiavo. Bertoną jis rado besidairantį po tuščią žmogžudysčių tyrimo kambarį.

– Gal ji nuvažiavo tiesiai namo, – spėjo inspektorius. – Neskambinai?

– Skambinau. Neatsako.

– Paklauskime Morgano, kur jis išleido ją.

Pasigirdo griausmingas juokas, ir pro užpakalines duris Morganas, Džordanas ir Simsas įvedė tris sugižusius antrankiais surakintus vyrukus, juvelyrinės plėšikus. Simsas nešė krepšį su bižuterija.

– Sučiupome! – triumfuodamas paskelbė Morganas.

– Kur inspektorė Mod? – paklausė Frostas.

– Nežinau, šefe. Nuovadoje nėra?

– Gal neklausčiau, jei būtų. Paėmei ją, kai išlipo iš taksi. Kur išleidai?

– Nepaėmiau. Taksi iki galo nesekiau, nuvažiavau vytis šitos trijulės. – Konsteblis parodė į sulaikytuosius.

Frostas nepatikėjo savo ausimis.

– Palikai inspektorę taksi? – Morganas linktelėjo. Liepęs Džordanui ir Simsui pateikti sulaikytiesiems kaltinimą, inspektorius įsitempė konsteblį į žmogžudysčių tyrimo kambarį. – Kad tu į klyną prasmegtum, palikai ją, ir tiek?! – užriko Frostas.

Bertonas irgi varstė Morganą tūžmingais

žvilgsniais. Šis dirsčiojo tai į vieną, tai į kitą, nesusigaudydamas, kas atsitiko.

– Šefe, juk negalėjau tuo pat metu vytis furgono ir sekti taksi. Sakiau jums, kad važiuosiu gaudyti tų vagių. Jūs neprieštaravote.

– Neprieštaravau, – atšovė inspektorius, – nes maniau, kad tu jau paėmęs Lizą. Nesitikėjau, kad gali – mulki tu! – ją pamesti.

– Šefe, atsiprašau, – sumurmėjo Morganas. – Išėjo nesusipratimas. Bet tą taksi vairavo moteris. Nieko inspektorei negalėjo nutikti. Tikriausiai ji tuo pačiu taksi nuvažiavo namo.

– Skambinau, – įsiterpė Bertonas. – Neatsako.

– Gal išgėrė migdomųjų ir atsigulė, – viltingai spėjo Morganas.

– Arba atsigulė su serijiniu žudiku, – piktai rėžė Frostas. Jis pasišaukė koridoriumi einantį Simsą. – Važiuok pas inspektorę Mod, jei reikės, išlaužk duris, patikrink, ar ji namie, ir bet kuriuo atveju tučtuojau susisiek su manimi.

– Palauk. – Bertonas sulaikė Simsą ir padavė jam raktą. – Durų laužti nebūtina. – Frostui jis pasakė: – Niekam nieko nepranešusi, namo ji neišvažiuotų.

– Valstiečio nepaimta, galėjo įsižeisti ir pasiųsti mus visus velniop, – atsakė inspektorius. Nors pats tuo netikėjo. Jį graužė abejonės ir kaltės jausmas. Kodėl, po šimts velnių, jis laiku nepaklausė Valstiečio, ar Liza važiuoja su šiuo. – Skambink taksistams, – paliepė Morganui, – sužinok, kur ją išleido.

Suviauksėjo telefonas, ir iš palengvėjimo Frostą išmušė karštas prakaitas. Tikriausiai Liza. Bet

skambino ne ji, o Henlonas – iš Konvėjaus namų. Seržantas džiaugsmingai pranešė seife radęs didžiumą tariamai pavogtų juvelyrinių dirbinių ir laikrodžių. Tik Frosto ši žinia nėmaž nepradžiugino. Apiplėšimas jam neberūpėjo.

– Arturai, turime rūpestį, – pasakė inspektorius, nupasakojo padėtį ir liepė lėkti į Satono gatvę, kur Liza važiavo taksi. Blausiai ruseno viltis rasti kolegę ten, kantriai laukiančią Morgano. – Jei nerasi, grįždamas atidžiai dairykis. Gal pėdina į nuovadą.

Apsirengusi kaip šliundra, kaukšėdama aukštakulniais... Viltis buvo menkut menkutytė, bet reikėjo griebtis nors ir šiaudo.

Vos padėjo ragelį, telefonas vėl sukiauksėjo. Na dabar jau tikrai Liza. Skambino Maletas.

– Kaip suprantu, mūsų pareigūnas atsidūrė ligoninėje. Kodėl aš neinformuotas?

O Dieve, Maletą iš tiesų derėjo informuoti nedelsiant.

– Atsiprašau, viršininke, tiek visokių įvykių... – Frostas apsakė vyriausiajam inspektoriui padėtį, tik nutylėjo dingus Lizą. – Šiuo metu konsteblis operuojamas. Nusikaltėlius jau sučiupome.

– Mm, – numykė Maletas. – Pranešite, kai bus naujienų.

Inspektorius padėjo ragelį, beveik tuo pat metu pokalbį su taksi firma baigė ir Morganas. Vos pažvelgęs šiam į veidą, Frostas suprato, kad nieko gero tikėtis neverta.

– Šefe, tos firmos taksistės naktimis nedirba. Jie siuntė vyrą, nuvažiavęs paimti, keleivės jis nerado.

– Ar tikrinai numerį to taksi, į kurį Liza įsėdo?

Morganas nežinojo, kur dėti akis.

– Tas numeris – „Volkswageno Beetle'o", prieš pusę metų parduoto metalo laužo aikštelei.

Frostas sunkiai sudribo ant kėdės ir įsmeigė akis tiesiai prieš save.

– Rupūže, rupūžėle!

Nugirdęs jųdviejų pokalbio nuotrupą, prišoko įsiutęs Bertonas.

– Kas dedasi?!

– Nieko gero, sūnau, – atsakė inspektorius. – Jeigu Simsas nepraneš radęs Lizą namie, veikiausiai turėsime pripažinti, kad ji pakliuvo į nagus serijiniam žudikui.

Vėl sukiauksėjo telefonas. Skambino operatyvininkai. Su jais ką tik susisiekęs Simsas pranešė, kad Lizos namie nėra, prostitutės aprangos spintoje – taip pat. Ką išgirdęs, Frostas persakė Bertonui.

– Tas velsiečio išpera ją pametė!.. – net įraudęs užkriokė konsteblis.

– Pamaniau, nieko jai nenutiks, – sumurmėjo Morganas, traukdamasis nuo Bertono, kuris šoko ant jo, gniauždamas kumščius.

– Pamanei, avikruša tu?! Ką tu išvis gali manyti, besmegeni!

– Liaukitės! – Frostas suskubo perskirti abu vyrukus. – Aš taip pat kaltas kaip ir Morganas, – pasakė jis Bertonui. – Netgi dar kaltesnis, juk vadovavau, po velnių, aš. Jeigu tau, sūnau, niežti nagai mane prilupti, labai prašom, tik pirmiau suraskime Lizą.

– Suraskime Lizą? – suniurzgė konsteblis, vis dar laidydamas žaibus į Morganą. – Norite pasakyti, suraskime jos lavoną?

Norėdamas laimėti laiko pagalvoti, Frostas neskubriai užsirūkė. Kur, po šimts tarakonų, Lizos ieškoti, kai nėra nė menkiausios užuominos? Žinant tik, kad taksi buvo mažalitražis, juodas „Fordas". Velsui inspektorius pasakė:

– Reikia pasiųsti į gatves automobilius – visus, kiek tik įmanoma – ieškoti „Fordo". Svetimo numerio greičiausiai jau atsikratyta, todėl teks stabdyti visus mažalitražius taksi ir išvis visus automobilius – lengvuosius, furgonus, sunkvežimius, visų įmanomų spalvų ir modelių. Stabdyti ir naršyti. Į paiešką būtina įtraukti visus pareigūnus, taip pat ir tuos, kurie šiuo metu nedirba.

– Tokiems veiksmams reikalinga sankcija, – atsakė užsispyrėlis Velsas.

– Prakeiktą sankciją gausiu, o jeigu negausiu, pats ir atsakysiu.

– Būtų gerai, kad informuotum Maletą.

Inspektorius griebė telefono ragelį.

– Tuojau pat ir informuosiu. O tu daryk, kas liepta. – Laukdamas, kol Maletas atsilieps, Frostas paliepė Bertonui ir Morganui apskambinti visas taksi firmas ir pasiteirauti, ar jų vairuotojai nepastebėjo ieškomojo „Fordo" ir, jeigu pastebėjo, kuria kryptimi šis važiavo. Į ausį jam vis dar pratisai pypsėjo. – Nagi, nagi, – patyliukais ragino viršininką Frostas. – Dar tik ketvirta ryto, nejaugi jau miegi?

Pagaliau pasigirdo mieguistas, irzlus vyriausiojo inspektoriaus balsas. Maletui prireikė šiek tiek laiko suvokti, ką Frostas sako. Bet kai suvokė, jam išlakstė visi miegai.

– Ką sakote?! – mažne užspiegė Maletas.

Inspektorius atitraukė ragelį nuo ausies ir tūžmus kaltinimų srautas užliejo kambarį. Kai Maletas nutilo – veikiausiai jam prireikė atsikvėpti, – Frostas atsargiai įsiklausė. Vis dėlto pirmoji įtūžio banga buvo nuslūgusi.

– Viršininke, visiškai su jumis sutinku, – pasakė inspektorius. – Absoliutaus žioplumo pavyzdys. Drįstu manyti, veiksmus, būtinus kriminalistei seržantei Mod surasti ir išgelbėti, sankcionuojate?

– Kiek tai kainuos?! – išrėkė Maletas.

– Kiek kainuos? – paklausė Frostas apstulbęs. – Koks, velniai griebtų, skirtumas? Policijos pareigūnės gyvybei gresia pavojus.

– Man pačiam reikia gauti valdybos sankciją, o valdyba pirmiausia paklaus: „Kiek kainuos?"

– Du tūkstančius tris šimtus. – Frostas pasakė iš piršto laužtą sumą. – Jei pasiseks, išlaidos bus kiek mažesnės.

Ir daug didesnės, jei nepasiseks, pridūrė mintyse.

– Gerai, – atsakė Maletas, matyt, patenkintas išgirdęs konkrečią sumą. – Tik apsieikite be skubotų veiksmų. Netrukus paskambinsiu.

Frostas nieko nelaukdamas padėjo ragelį. Veikti jis ketino kuo skubiausiai.

– Maletas neprieštaravo, – pasakė Velsui. – Man leista imtis visų būtinų veiksmų. Tegul kas nors nuolat patikrina, ar Liza neparsirado namo. Apsijuoksime negyvai, jeigu ieškosime jos su šunimis ir sraigtasparniais, o ji bus išėjusi nusipirkti žuvies tešloje.

Iš tikrųjų jis žinojo, kad Liza nebegrįš. Žinojo, kad ji pakliuvo į nagus prievartautojui, įsivaizdavo ją nuogą, pririštą prie lovos, regėjo, kaip tasai

šlykštynė gesina nuorūkas jai į odą, ir jo veidą temdė sielvartas. Apkartęs burnoje smilkstančios cigaretės dūmų kvapas pasiekė šnerves. Inspektorius užgesino nuorūką į lakuotą stalviršį. O juk žadėjo jai: „Nesirūpink, nė sekundės nepaleisime tavęs iš akių." Dieve, jis dar niekad nebuvo šitaip siaubingai susimovęs...

Grįžusiam Velsui Frostas tuojau pat skyrė naują užduotį.

– Susisiek su kitais skyriais. Tegul visi laisvi jų pareigūnai būna pasirengę padėti mums, jei prireiktų.

Nuovados seržantas sudvejojo.

– Ar Maletas tikrai pritars?

Frostas kuo nuoširdžiausiai nusišypsojo ir paklausė:

– Bilai, argi esu kada tau melavęs?

– Meluoji man kiekvieną mielą dieną, – atšovė Velsas.

Kai suvažiavo iš namų sukviesti pareigūnai, Frostas rado darbo ir jiems: vieni skambino į ligonines, teiravosi, ar neatvykę neaiškiomis aplinkybėmis sužalotų pacientų; kiti – į taksi firmas, užsirašinėjo taksistų pavardes ir adresus, mat reikėjo išsiaiškinti, bene bus pastebėję apsimetėlę kolegę. Bertoną ir Koljerį inspektorius išsiuntė apklausti prostitučių – gal ieškomoji taksistė yra kurią vežusi? Nuovada šurmuliavo. Frostas veiklos surado kiekvienam, bet pats giliai širdyje žinojo, kad naudos nebus. Reikėjo kokio nors proveržio, dar vieno sėkmės šypsnio, bet inspektoriaus angelas sargas viršvalandžių dirbti nebenorėjo.

Suviauksėjo telefonas. Skambino Henlonas. Paskirties vietoje Lizos nebuvo. Iš ten seržantas nuvažiavęs iki pat jos namų. Deja...

Telefonai beveik netilo. Bet niekas nieko gero pranešti negalėjo. Nei taksistai, nei prostitutės, nei medikai nieko nežinojo.

Nešvarius žmogžudysčių tyrimo kambario langus apšvietė į aikštelę įsukančio automobilio žibintai. Liza?! Kas kitas, jei ne Liza?! Atvažiavo Maletas, kad jį kur plynios, ir kaip tik tokiu metu, kai nėra kuo jam pasigirti.

Net ir paryčiais skyriaus viršininkas atrodė nepriekaištingai, it vaikščiojantis siuvėjo manekenas.

– Į mano kabinetą! – šaižiai įsakė jis, pakeliui į savo kabinetą stabtelėjęs žmogžudysčių tyrimo kambario tarpduryje.

– Na ką gi, tuojau mane paaukštins, – atsistodamas sumurmėjo Frostas.

Senajame rąstų namelyje su lakuoto medžio spintomis sienose Maletas sėdėjo nutaisęs bejausmę išraišką.

– Jovalas, – suburbėjo jis. – Visiškas jovalas. – Frostas nutylėjo. Taip, skyriaus viršininkas teisus, galvojo, bet kuriam galui skelbti tai, kas ir šiaip akivaizdu? Kaip tai praverstų gelbstint kolegę? – Prieš savo valią, vien pasikliaudamas jūsų patikinimais, esą žudiką tikrai sučiupsime ir nieko blogo nenutiks, leidau išeikvoti viršvalandžiams skirtas lėšas, – toliau bambėjo Maletas. – Visas būrys pareigūnų dirbo brangiai kainuojančius viršvalandžius ir kas gi nutiko, kai žmogžudys pagaliau pasirodė?

– Mes susimovėme, – nuolankiai atsakė Frostas. – Viršininke, žinau, kas nutiko, sakyti nereikia.

– Maža to, per jus iškilo pavojus mūsų pareigūnės gyvybei, nors pats mane tikinote, esą nieko panašaus nenutiks. Kaip man dabar pasiaiškinti valdybai?

– Žinau, kad to daryti nė neketinate, – tarė inspektorius, – bet kaltę galite suversti man.

– Mano reputacija gali nukentėti, jei išaiškės, kad jumis pasiklioviau, – atkirto Maletas. Staiga skyriaus viršininko akys sužibo – jis rado išeitį. – Apkaltinsime konsteblį Morganą, kurį valdyba įbruko mums prieš mano valią. Jis sąmoningai nepaisė aiškių jūsų nurodymų. – Maletas užuodė galimybę palyginti sausam išbristi iš balos.

Frostas papurtė galvą. Suversti visos atsakomybės Morganui jis negalėjo.

– Bet vadovavau aš... – pratarė.

Viršininkas nutraukė jį iš karto.

– Formaliai gal ir galima taip sakyti. Iš tikrųjų jūsų nurodymai buvo visiškai aiškūs, ir konsteblis privalėjo numatyti, kas bus, jei jų nesilaikys. Frostai, man visiškai nereikia, kad aukotumėtės. – Maletas apsidžiaugė, prisiminęs valdyboje girdėtą frazę, ir, iškėlęs pirštą, reikšmingai pridūrė: – Kuo mažiau nuostolių, štai kas svarbu. Kuo mažiau nuostolių...

– Neketinu pirsnoti dėl nuostolių, – jau žiojosi atrėžti Frostas, bet nespėjo, mat pasibeldęs galvą pro duris kyštelėjo Velsas.

– Seržante, ar toks jau skubus reikalas? – irzliai paklausė Maletas.

– Ponia Biti teiraujasi inspektoriaus Frosto. Skubiai, – atsakė Velsas.

– Nusmuktkelnė Dorina? – pasitikslino Frostas.
– Siųsk ją velniop.
– Kas ji tokia? – pasidomėjo Maletas.
– Sekso ištroškusi senmergė, kuriai atrodo, kad pusė miesto vyrų sekioja jai iš paskos, – atsakė inspektorius.
– Inspektoriau, man regis, reikėtų pasidomėti, kas ten nutiko, – pasakė nuovados seržantas. – Moteris paklaikusi. Sako nužudžiusi į namus įsibrovusį persekiotoją.
– Šūdienė! – sukeikė Frostas. – Tik to mums ir trūko.

Pas ponią Biti jis išvažiavo kartu su Pole Flečer.
– Kad nesakytų, esą ją išprievartavau, – pasiaiškino jis.
Jaunoji konsteblė tik šiek tiek šyptelėjo. Frosto sąmojis nuotaikos jai nepraskaidrino. Juk žudikas galėjo užpulti ne Lizą, o mane, vis galvojo mergina. Nusivaliusi prostitutės makiažą, ji atrodė kaip šešiolikmetė. Vairą laikė virpančiomis rankomis.
– Širdele, nesikamuok, – pamėgino paguosti Polę Frostas. – Lizą surasime. – Tiesa, pats jis tuo nebetikėjo. – Štai ten. – Inspektorius parodė namą. Daugiau niekur gatvėje šviesos neplieskė.
– Nagi mikliau, mikliau, – nykščiu nuspaudęs skambučio mygtuką, sumurmėjo jis. Moteriškė neskubėdama krapštėsi apie užraktus ir grandinėles. O Frostas nekantravo kuo greičiau išsiaiškinti, kas poniai Biti pasivaideno šį kartą, ir grįžti į nuovadą.
Dorina buvo apsirengusi, ant sijono ir nertinio vilkėjo šiltą pilką paltą. Atrodė persigandusi.

– Juk sakiau, kad mane persekioja. Netikėjote, – papriekaištavo moteris. – Šit, įsigavo į miegamąjį. Kad kiek, būtų išprievartavęs. – Pareigūnams įėjus, šeimininkė užtrenkė duris. – Negalėjau užmigti. Nuėjau į visą parą dirbančią parduotuvę, nusipirkau pieno. Grįžusi užklupau jį miegamajame. Tvojau lazda ir užmušiau.

– Na mat kokia jūs šaunuolė, – sumurmėjo Frostas, nepatikėjęs nė vienu moteriškės žodžiu. – Kur lavonas?

Ji drebančiu pirštu parodė į tarpdurį. Inspektorius linktelėjo Polei, girdi, eik, pažiūrėk, o pats nusižiovavo ir dirstelėjo į laikrodį.

– Inspektoriau! – pašaukė netrukus konsteblė, sunkiai tramdydama virpulį.

Vyriškis kniūbsčias gulėjo ant smėlinio kilimo, šis buvo aptaškytas iš galvos srūvančiu krauju. Vidur viengulės lovos pūpsojo pagalvė, jos užvalktis voliojosi ant grindų. Pulsą Frostas užčiuopė, bet vyriškis buvo be sąmonės.

– Ponia Biti, šitas žmogus – ne persekiotojas, ir jūs jo neužmušėte, – atsitiesęs pasakė inspektorius. – Tik „išjungėte" vagį su užvalkčiu.

– Vienu lazdos smūgiu ištyrėme daugiau nei pusę neišaiškintų nusikaltimų, – su kartėliu pasiguodė Velsui Frostas. – Turėčiau strakséti iš laimės, bet šiąnakt ne tai man rūpi. – Polė, lydėjusi sulaikytąjį į ligoninę, pranešė, kad sužalotas jis nesunkiai, tik apsvaigintas, tad rytą būsią galima kvosti. – Rytą? Dabar ir yra rytas, kad jį kur! – suniurzgė Frostas, gūrindamas į žmogžudysčių tyrimo kambarį.

Prieš atidarydamas duris, jis suėmė save į nagą. Kai įėjo, kolegos išsyk atsigręžė. Visi tikėjosi iš inspektoriaus kokio nors išganingo sprendimo, buvo pasirengę pulti ir parsivežti Lizos, sveikos ir gyvos. Bertonas ir Morganas kaip tik kalbėjosi telefonu su taksistais. Frostas pažvelgė į konsteblius su viltimi. Deja, abu sutartinai papurtė galvas.

– Nieko gero, – pasakė Bertonas. – Ką darysime?

Melsimės, pagalvojo inspektorius, plėšdamas cigarečių pakelio celofaną. Po paraliais! Jam pavaldūs visi šie žmonės ir pasirengę padėti – tik Maletas to dar nežino – kitų skyrių pareigūnai, o jis net neišmano, kur link nukreipti jų pastangas. Nereikia aukotis? Jis pasiaukotų nedvejodamas, jei tik žinotų kaip.

Pavaldiniai žiūrėjo į inspektorių, lūkuriuodami, veikiausiai manydami, kad jis įnirtingai mąsto, nors iš tikrųjų tylėjo Frostas iš beviltiškos panikos. Jis patraukė dūmą ir staiga angelas sargas jo pasigailėjo. Inspektorius mažne pašoko:

– Mobilusis telefonas... Juk ji turi mobilųjį!

Bertonas atsiduso. Na ką tas senas kvailys sau mano?

– Jau mėginau skambinti, – pasakė konsteblis. – Neatsako.

Frostas nekantriai numojo ranka.

– Suprantu, kad garsas išjungtas. Skambink ryšio operatoriui. Tegul nustato, kur dabar Lizos telefonas.

– Kaip jie nustatys? – suraukęs antakius, paklausė Bertonas.

– Kaip jie tai daro, nežinau, bet nustatyti, kur yra jų tinklo mobilieji, gali – gal pagal azimutą nuo

siųstuvo, gal dar kaip nors. Tai visiškai nesvarbu, skambink, ir tiek.

Visi sužiuro į konsteblį. Kitame laido gale jo vis paprašydavo palaukti, paskui perduodavo ragelį kitam specialistui, tas vėl paprašydavo palaukti. Bertonas vis labiau irzo. Frostas sumaigė vos pradėtą cigaretę ir užsidegė naują. Galų gale konsteblis padėjo ragelį.

– Paskambins. Gali užtrukti kelias minutes.

– Pasakei, kad reikalas – gyvybiškai svarbus?

– Po velnių, aišku, pasakiau! – atrėžė Bertonas ir čia pat susidrovėjęs atsiprašė.

– Nieko tokio, sūnau, – nuramino jį inspektorius. – Mes visi įsitempę. Nederėjo man, žiopliui, klausti.

Pareigūnai tylėdami žiūrėjo į telefoną, nekantriai laukė, kol sukiauksės. Frostas be paliovos dirsčiojo į laikrodį. Spėliojo, prieš kiek laiko tas galvažudys galėjo pasigrobti Lizą, ką jai daro.

– Inspektoriau! – Tarpduryje niršdamas stovėjo Maletas, ką tik iš seržanto Velso išgirdęs, kad kolegos iš kitų skyrių budi, pasirengę padėti, kitaip tariant, tiksi galinga viršvalandžių bomba su laikmačiu. – Į mano kabinetą! Tučtuojau!

– Vėliau, – nenuleisdamas akių nuo telefono, atšovė Frostas.

Skyriaus viršininkui iš pykčio užkunkuliavo kraujas.

– Sakau – tučtuojau! – sušvokštė jis.

– O aš sakau – ateisiu vėliau, – atrėžė inspektorius. – Kai galėsiu.

Maletas prasižiojo ir vėl užsičiaupė. Nesumojo,

ką pasakyti. Susigaudęs, kad visi kambaryje mato, koks jis sumišęs, vargais negalais išspaudė šypseną ir linktelėjo.

– Informuokite mane, kai tik bus naujienų, – ištarė ir, jau galvodamas, kaip atsiteisiąs su Frostu, nuėjo į savo kabinetą.

Ragelį Bertonas griebė, telefonui vos kiauktelėjus. Skambino mobiliojo ryšio operatorius.

– Ką sakote? – Konsteblis atsigręžė į didžiulį Dentono planą ant sienos. – Tikrai? Dėkoju. – Padėjęs ragelį, jis pasakė: – Mums pasisekė. Inspektorės mobilųjį jie atsekė. – Visi susispietė prie plano. Tyrinėdamas jį, Bertonas kalbėjo: – Telefonas – kažkur čia, Dentono miško pakraštyje. Čia beveik išvien miškingi plotai ir krūmynai, bet yra ir namas. Štai! Turėtų būti čia!

– Puiku, – tarė Frostas, energingai trindamas delnus. – Pirmiausia reikia sužinoti, kas ten gyvena. Jeigu ten moterų vienuolynas ar iškastruotų dvasininkų prieglauda, informacija gali būti klaidinga.

Bertonas nuskubėjo prie kompiuterio Operatyviojo valdymo centre.

– Ten gyvena kažkokie Vernonai, – pranešė grįžęs. – Džeraldas Vernonas kelis kartus mokėjo baudas už automobilio statymą ten, kur nedera. Daugiau nieko apie juos nežinoma.

– Gal kuris nors žinote tą namą? – pasiteiravo inspektorius.

– Aš žinau, – atsiliepė Džordanas. – Prieš kelis mėnesius buvome ten iškviesti įtarus vagystę. Namas didelis, prašmatnus, didžiulė veja, dvivietis garažas, puikus sodas.

Frostas apmąstė, ką išgirdęs.

– Važiuosime visi, – pasakė. – Kuo gausesnė draugija, tuo linksmiau. Jei žudikui pavyktų ištrūkti, mums tektų šukuoti mišką, todėl, kad nepaspruktų, iš karto apsupsime namą. Nieku gyvu nevalia išsiduoti, tad, atvažiavę iki čia, – inspektorius dūrė pirštu į planą, – išjungsime žibintus. Automobilius paliksime atokiai nuo namo... Čia. – Jis vėl parodė – kur. – Likusį kelio galą eisime pėstute. Stengsimės likti nepastebėti, tad jokių kalbų, žibintuvėlių, durelių trankymo ar sumautų sirenų. – Frostas nusikabino nuo gembės šaliką ir apsuko aplink kaklą. – Šit kas dar. Jeigu jis klausosi taksistų pokalbių, gali būti, kad klausosi ir mūsų, todėl radijo ryšiu nesikalbėsime. Pirmyn! – sušuko inspektorius, užsisagstęs apsiaustą.

Bertonas į aikštelę išskuodė pirmas. Frostas dar stabtelėjo priimamajame. Velsui jis pasakė:

– Bilai, perspėk gydytoją, tegul budi. Jeigu spėsime prisikasti iki vargšės Lizos laiku, jo gali prireikti. Jeigu nespėsime... daktaro prireiks tam bjaurybei – priešindamasis pareigūnams jis bus sunkiai sužalotas. Na kas bus, tebūnie, po šimts rupūžiokų!

22

Salone buvo pasiutusiai šalta.

– Šildytuvo taip ir nepataisei, – papriekaištavo Frostas.

– Šefe, atsiprašau, – sumurmėjo Morganas ir iš magistralės – Pirties kelio – išsuko į šalutinę gatvę, kuri driekėsi palei tamsų Dentono miško masyvą.

Kalbėjosi juodu nedaug. Abu graužė kaltės jausmas: Morganą dėl to, kad pametė Lizą, inspektorių – kad tam nesutrukdė. Frostas stengėsi savigraužos atsikratyti, kad galėtų visą dėmesį sutelkti į būsimą užduotį. Kokios būklės Lizą rasime? Ar ji dar gyva? – galvojo jis. Protarpiais atsigręždavo, patikrindavo, ar kiti neatsilieka. Morganas važiavo labai greitai, todėl numatytą aikštelę pralėkė, teko stabdyti ir grįžti.

Kai visi suvažiavo, automobiliai aikštelėje vos tilpo, porą teko statyti ant žolės. Vienas užuomarša garsiai užtrenkė dureles, kažkas jį šnibždomis subarė.

Naktis buvo tamsi, bet, kai pareigūnai užkopė į neaukštą kalvelę, mėnulis susirado debesyse properšą ir nudažė kraštovaizdį sidabriniais ir juodais ornamentais. Priešais stovėjo vienišas įspūdingas namas... „Rėk nerėkusi, meilute – niekas tavęs neišgirs..." Žvyruota prievaža priešais namą kirto veją, kurios centre veikė fontanas – vanduo iš nuogos nimfos laikomo gausybės rago tryško į apskritą tvenkinuką su žuvimis.

Frostas nerimastingai nužvelgė dangų. Buvo per šviesu. O jie tik prisidengę tamsa galėjo nepastebėti perbėgti platutėlę veją. Laimė, netrukus vėl sutemo – sunkūs, juodi debesys užklojo mėnulio veidą.

– Čia persiskirsime į dvi grupes, – sušnibždėjo inspektorius. – Arturai, tu su saviškiais apeisi iš anos pusės, kiti – su manimi. – Bertonas sugriebė Frostui už rankovės ir parodė į namą. Antro aukšto lange plykstelėjo šviesa, tik akimirką, mat sušmėžavęs siluetas užtraukė užuolaidas. – Šunsnukis dar nemiega, – sukuždėjo Frostas. – Turėsime būti itin atsargūs. Arturai, kai užsiimsite pozicijas, kartą žybtelėsi žibintuvėliu.

Signalo inspektorius laukė nekantriai mindžikuodamas.

– Eime, – paragino jis saviškius, kai šviesele pagaliau žybtelėjo.

Žvirgždas jiems po kojomis garsiai gurgždėjo, todėl Frostas nusprendė būsiant protingiau bėgti veja. Tai buvo klaida. Jie buvo įveikę gal pusę pievelės, kai staiga akinamai sušvito ratu išdėstyti žibintai. Matyt, suveikė jutikliai. Visi pastėrę, be amo, sustojo. Frostas aiškiai girdėjo, kaip jam dunksi širdis. Įsmeigė žvilgsnį į namą, neabejodamas, kad ir ten įsižiebs šviesos. Neįsižiebė.

– Grįžkime į prievažą, – sušnibždėjo jis.

Kai tik jie nuėjo nuo vejos, žibintai išsijungė. Stojusioje aklinoje tamsoje pareigūnai kelias sekundes visiškai nesiorientavo. Frostas tankiai mirksėjo ir trynė akis.

Prie pagrindinių durų stovėjo užrakintas automobilis. Variklio gaubtas buvo dar šiltas. Veikiausiai važiuota neseniai.

– Šefe, inspektorę paėmė ne šita mašina, – sukuždėjo Morganas.

– Matyt, keičia automobilius, – atsakė Frostas ir pažvelgė aukštyn – į gebenėmis apaugusią sieną ir antro aukšto langą, kuriame pirmiau buvo pastebėję šviesą. – Pirmiausiai mėginsime pakliūti į tą kambarį.

– Manau, vijokliais užsikarčiau, – pasisiūlė Morganas.

Inspektorius perliejo jį iškalbingu žvilgsniu.

– Eisime pro pagrindines duris, – pasakė ir pamojo pneumatinį taraną atsinešusiam Bertonui. – Nagi tvok, sūnau. Triukšmo nebijok – ma jį bala, dabar jau reikia skubėti.

Frostas pasitraukė į šalį ir konsteblis ėmėsi darbo. Po trečio kurtinamo smūgio stakta suaižėjo ir durys prasivėrė. Pareigūnai inspektoriui iš paskos sugužėjo į vidų ir puolė laiptais aukštyn.

Pirmajame kambaryje nebuvo nė gyvos dvasios. Išgirdęs slopų riksmą, Frostas nuskubėjo į kitą. Užuolaidos čia buvo užtrauktos, tamsiame kambaryje blausiai žioravo elektrinis židinys. Į šnerves trenkė šleikščiai sumišas pigių kvepalų, prakaito ir tabako kvapas. Pašvietęs žibintuvėliu, inspektorius išvydo boluojant nuogą kūną ir, suradęs jungiklį, įžiebė šviesą.

Lovoje paklaikusi gulėjo nuoga moteris. Virš jos palinkęs vyriškis, taip pat nuogas, kraipė galvą ir netikėtai apakintas markstėsi. Delnu jis, matyt, slopindamas riksmą, dengė moteriai burną. Frostas pripuolęs atplėšė vyriškio ranką. Lovoje gulėjo ne Liza.

– Pinigų čia nelaikau. – Nuogalius stengėsi kalbėti kuo ramiau. – Iškviečiau policiją. Pareigūnai tuojau atvažiuos.

– Jau atvažiavo, – pasakė Frostas ir atkišo tarnybinį pažymėjimą. Tada nuėjo prie durų ir šūktelėjo saviškiams: – Čia nėra! Ieškokite toliau!

Vyriškis, pagriebęs nuo kėdės, užsimetė chalatą.

– Policija? Ko jums čia prireikė? – paklausė.

– Manau, puikiausiai žinote – ko, – atkirto inspektorius ir kreipėsi į moterį: – Širdele, ar viskas gerai?

– Buvo gerai, kol jūs, vėplos, įsiveržėte, – atrėžė ta ir užsitraukė antklodę. – Prisižiūrėjai? – piktai paklausė Morgano.

Šis apsimetė spoksąs ne į moterį, o į sieną už jos.

– Atsiprašau, ką sakote?

– Šūdžius! – pro dantis iškošė ji.

Bildėdama, trinksėdama į namą įsiveržė ir Henlono grupė. Vyriškis su chalatu prasispraudė pro Frostą ir pažvelgė žemyn.

– Išlaužėte duris! – suburbuliavo pasipiktinęs. – Brangiai už tai sumokėsite!

Inspektorius, nekreipdamas į jį dėmesio, pasivedėjo į šalį Morganą ir paklausė:

– Ar šita vairavo taksi?

Konsteblis papurtė galvą.

– Nemanau. Plaukai visai kitokie.

– Galėjo būti su peruku.

– Gal paaiškinsite, kas čia dedasi? Ar tai valstybės paslaptis? – įsikišo vyriškis.

– Jūs – Džeraldas Vernonas? – paklausė Frostas.

– Taip.

– O ši dama – jūsų žmona?

– Taip, – ne iš karto atsakė šeimininkas.

– Šiąnakt pagrobta mūsų pareigūnė. Manome, kad ji yra šiuose namuose.

Vernonas, regis, nuoširdžiai apstulbo.

– Neįtikėtina! Galvoje jums pasimaišė, ar ką?

– Ar šįvakar buvote kur nors išvažiavęs?

– Buvau.

– Buvote Fentono gatvėje?

– Nieko panašaus. Jei taip norite žinoti, buvome naktiniame klube. „Kokosų giraitėje".

– Kada ten nuvykote?

– Apie dešimtą.

– Kada išvykote?

Vernonas pažvelgė į laikrodį.

– Šiek tiek po trijų.

Frostas pasisuko į moterį lovoje.

– Ponia Vernon, ar taip ir buvo?

Prieš atsakydama ji vogčia dirstelėjo į vyrą.

– Taip.

Kažkur kažkas nugriuvo ir sudužo. Įpykęs Vernonas užsipuolė Frostą:

– Inspektoriau, tikiuosi policija – padoriai apsidraudusi? Visas ilgas jūsų atgrubnagių stuobrių pridarytų nuostolių sąrašas bus pridėtas prie skundo, kurį netrukus gaus jūsų vyresnybė.

Į miegamąjį įėjo sudulkėjęs, voratinkliais apsivėlęs Bertonas.

– Išieškojome visą antrą aukštą ir palėpę, – pasakė jis. – Nieko...

Konstebliui iš paskos įžengė Henlonas, kurio žmonės naršė pirmą aukštą ir visą sklypą.

– Džekai, jos nėra.

Frosto viltys tirpo pasiutusiai greitai. Jokių kitų pėdsakų pareigūnai nebuvo užėję, ir jeigu šis vedė į aklavietę, jie liko tuščiomis, vadinasi, šansai rasti Lizą gyvą dabar ne ką didesni nei pragare aptikti sniego.

– Inspektoriau! – sušuko į miegamąjį įpuolęs Koljeris. – Šit ką radau už skrybėlinės.

Jis padavė Frostui Lizos Mod rankinuką. Akimoju atkutęs inspektorius išėmė iš jo mobilųjį telefoną. Niršiai surikęs, Bertonas prišoko prie Vernono ir bloškė šį į sieną.

– Bjaurybe tu, kur inspektorė?! Ką jai padarei?!

Frostas ir Koljeris vargais negalais atplėšė konsteblį nuo šeimininko sukruvinta nosimi.

– Eik, apieškok automobilius kieme, – paliepė inspektorius.

– Jau apieškojau, – paniuręs suburbėjo Bertonas.

– Tad apieškok dar kartą. Nagi mikliau! – Kai konsteblis išėjo, Frostas kreipėsi į Vernoną, kuris mėgino nosinaite sustabdyti iš nosies srūvantį kraują: – Pone, atsiprašau už karštakošį kolegą. Bet jam, kaip ir visiems mums, rūpi, kur ji.

– Nežinau ir man nerūpi, – sušnypštė vyriškis, sulig kiekvienu žodžiu raukydamasis iš skausmo, – bet jūs sumokėsite brangiai, oi brangiai...

Frostas pamosavo rankinuku.

– Tai mūsų kolegės rankinė. Taigi kur pareigūnė?

– Asilai neraliuoti, kodėl nepaklausiate, kaip tas rankinukas čia atsidūrė?! – iš lovos sušuko moteris.

– Galime ir paklausti, – maloniai pasakė inspektorius. – Pone Vernonai, kaip šis rankinukas atsidūrė jūsų namuose?

Vernonas sulankstė kruviną nosinę ir įsidėjo į chalato kišenę.

– Grįždami iš „Kokosų giraitės“, radome gatvėje.

– Kada?

– Jau sakiau – apie tris.

Frostas išsiuntė Morganą paskambinti į naktinį klubą, o pats paragino šeimininką pasakoti toliau.

– Kai išsukome iš Pirties kelio, – pasakė Vernonas, – mus aplenkė mašina.

– Kokia mašina?

– Mačiau tik iš užpakalio. Tamsi, gal juoda, nieko ypatingo.

– Juoda ir buvo, – sučirpė moteris. – Juoda, be vairuotojo, važiavo dar du žmonės. Sėdėjo gale.

Vernonas dėbtelėjo į ją.

– Tad gal pati papasakosi, kaip buvo? Ar vis dėlto leisi man? – Moteris patempė lūpą ir parodė jam liežuvį. – Tai va, – toliau kalbėjo vyriškis, – ji pastebėjo gatvėje kai ką voliojantis ir ėmė šaukti, sustok, girdi. Aš, kaip padorus pilietis, sustojau ir paėmiau štai šį rankinuką. Nė į galvą, kad būsiu už tai sumuštas policininkų.

– Jūs pastebėjote rankinę? – moters paklausė Frostas.

– Aš. Manau, ją išmetė iš pirm mūsų važiavusios mašinos.

– Tik manote? To nematėte?

– Į tą mašiną akylai nesižvalgiau, bet įspūdis buvo kaip tik toks. Raginau Džerį prisivyti juos ir grąžinti rastą daiktą. Džeris padidino greitį, bet to automobilio taip ir nebepamatėme.

– Ketinau iš pat ryto nuvežti rankinuką jums, į policiją, – patikino Vernonas. Liežuviu pamakalavęs po burną, jis pridūrė: – Dar ir dantį išmušė.

– Kažin, – nepatikliai pratarė Frostas, iš visos širdies vildamasis neklystąs. Rūpesčių jiems pakako ir be Vernono danties. Jeigu išaiškės, kad jis iš „Kokosų giraitės" tikrai išvažiavo tik apie trečią, teks pripažinti, kad pasikeisti automobilio ir paimti Lizos negalėjo niekaip. Inspektorius su lūkesčiu pažvelgė į grįžusį Morganą.

– Šefe, klubas patvirtino: ponas Vernonas iš ten išvyko tuojau po trijų, – pasakė konsteblis.

– Šūdas! – burbtelėjo Frostas.

– Aha, – pritarė vyriškis, piktdžiugiškai šypsodamasis. – Jūs, inspektoriau, į jį kaip tik ir įmynėte. Dėl piktavališkai pridarytų nuostolių ir smurto keliu ieškinį jums, tam mane užpuolusiam galvijui ir visai Dentono policijai.

Kažkur jau esu tai girdėjęs, liūdnai pagalvojo Frostas. Paleidęs saviškius, jis nutaisė atgailaujančiojo išraišką ir pasakė:

– Pone, suprantu, kaip jaučiatės, bet pasielgtumėte kilniai, pažiūrėjęs į mūsų klaidą atlaidžiau. Mes labai sunerimę dėl kolegės.

Vernonas papurtė galvą.

– Pareigūne, kilnumo iš manęs nesitikėkite.

Inspektorius atsiduso.

– Suprantu. Jei su garbiąja žmona atvyktumėte į nuovadą patvirtinti tapatybės, sutvarkytume visus formalumus.

– Patvirtinti tapatybės? – nustebęs perklausė Vernonas.

– Matote, mieloji jūsų žmonelė, štai maskatuojanti tešmenimis, yra be galo panaši į vieną elitinę

naktinę plaštakę iš „Kokosų giraitės". Neabejoju, tik panaši, bet jeigu ji vis dėlto ne jūsų žmona ir jeigu tikroji jūsų žmona sužinotų...

– Niekše tu! – sušvokštė vyriškis, pabalinęs akis.

– Ne toks aš jau ir niekšas, pone, – nusišypsojęs atsakė inspektorius. – Mes pripažinsime jūsų nuostolių atlyginimo pretenziją – esame apsidraudę. Be to, aš neneigčiau, kad, mums įsiveržus, namuose buvote vienas – jeigu tai išgelbėtų jus nuo nemalonumų. Bet tokiu atveju kaltinimo smurtu jums reikėtų atsisakyti.

– Niekše!.. – pakartojo šeimininkas.

– Vadinasi, sutarta? – nušvitęs pasitikslino Frostas. – Ačiū, galite manęs nelydėti.

Vos išėjęs į lauką, inspektorius vėl apniuko, juolab kad ir oras buvo subjuręs. Iš juodų debesų pylė lietus. Liza Mod kažkur kamavosi serijinio žudiko valioje, o jis, Frostas, neišmanė, ko griebtis.

Prisimerkęs, kad aitrūs cigaretės dūmai taip negraužtų akių, jis tuščiai spoksojo į didžiulį miesto planą ant žmogžudysčių tyrimo kambario sienos. Cigaretė atrodė apkartusi, persirūkius gėlė galvą, tačiau bent jautėsi šį tą veikiąs, ne vien laukiąs, kol seniai negirdėta įnoringa intuicija pakuždės į ausį kokią nors išganingą išeitį. Koridoriuje sutrinksėjo žingsniai. Grįžo pareigūnai, siųsti apieškoti ruožo, kuriame buvo rasta rankinė. Kaip inspektorius ir baiminosi, nieko jie neaptiko, bet jis bent jau gavo atsikvėpti nuo viltingų pavaldinių, vis laukiančių iš jo stebuklingo sprendimo, žvilgsnių. Frosto stebuklingų sprendimų atsargos buvo išsekusios.

Tarsi dar maža būtų nevilties, į kambarį visas tviskėdamas įžengė Maletas.

– Inspektoriau, keturių skyrių pareigūnai budi mūsų viršvalandžių sąskaita, ir niekas jiems nepasako, ką daryti, – papriekaištavo jis.

Frostas į vyriausiąjį inspektorių dorai nė nepažvelgė.

– Pranešiu jiems, ką daryti, kai tik žinosiu, – atkirto.

Velniop Maletą! Velniop biudžetą! Velniop viską!

Sužaibavęs akimis, skyriaus viršininkas išėjo.

Frostas vėl atsigręžė į planą ir ėmė jį tyrinėti, tuo pat metu mąsliai kasydamasis smakrą.

– Rankinė su mobiliuoju buvo rasta čia. – Jis dūrė į planą tabako įrudintu pirštu. – Vernonas sumažino greitį, sustojo, atsisegė saugos diržą, išlipo, paėmė rankinuką. Žvilgtelėjo, kas jame, grįžo į automobilį, prisisegė diržą, nuvažiavo. Kiek laiko galėjo praeiti? Kokių trisdešimt sekundžių, ar ne?

Bertonas patraukė pečiais.

– Nežinia, kaip greitai visa tai darė.

– Žinoma, į tai reikia atsižvelgti, bet patys pagalvokite: jis važiuoja su karšta pupyte, nekantrauja nusismaukti kelnes, taigi aišku, kad skuba. Ji nori, kad Vernonas pasivytų priekyje važiuojančią mašiną, jis spaudžia taip, kad kibirkštys žyra, bet ano automobilio nebematyti nė ženklo. Nuo štai šio vingio, – Frostas parodė į planą, – gatvė tiesi kaip styga. Užpakaliniai žibintai būtų matyti mylių mylias.

– Nesuprantu, kur lenki, – prisipažino Henlonas.

– Jeigu Vernonas to automobilio nebematė ir neaplenkė, veikiausiai anas buvo nusukęs į vieną šių gatvelių. – Inspektorius vėl parodė į miesto planą.

– Jų ten gyvas galas, – pasakė Bertonas.

– Jeigu mašina dingo iš akiračio dar prieš vingį, vadinasi, turėjo pasukti į vieną artimiausių šiam gatvelių, antraip Vernonas būtų ją pastebėjęs. – Visi susispietė aplink Frostą, šis aiškino toliau: – Esama trijų tikimybių. Žudikas galėjo nuvažiuoti štai čia, keliu, galiausiai išvedančiu į sodybų rajoną, kur gyvena papingoji Nelė; arba čia – šita gatvė baigiasi naujųjų valdų rajone; arba štai čia – šis kelias veda į pramoninį rajoną. Ketinu sukviesti kitų skyrių žmones ir colis po colio išnaršyti visus tris rajonus.

Bertonas, kuris tyrinėjo planą inspektoriui per petį, suabejojo.

– Jeigu žudikas važiavo gatve, vedančia į pramoninį rajoną, galėjo, šį kirtęs, grįžti į Pirties kelią kitoje vietoje. Tokiu atveju balažin kur dabar gali būti atsidūręs.

– Sūnau, jeigu jam būtų reikėję Pirties kelio, nebūtų iš šio išsukęs. – Bertonas inspektorių jau nervino. Gal jo prielaidos ir buvo klaidingos, bet kitų jie tiesiog neturėjo. – Teks žmones žadinti, naršyti jų valdas. Jiems tai, žinoma, nepatiks. Jeigu kas, meluokite, sakykite, kad ieškome trejų metų vaikučio, ne policijos pareigūnės – tuomet piliečiai bus paslaugesni. Jeigu vis tiek nenorės įsileisti, pasakykite, kad 1997-ųjų policijos aktas suteikė jums neribotus įgaliojimus: turite teisę įžengti į bet kurią

valdą, tam besipriešinantį asmenį – suimti ir apkaltinti.

– Koks tas aktas? – pasidomėjo Džordanas.

– Kokio norėtum, toks ir yra, – atsakė Frostas. – Neegzistuojantis. Jeigu ir šis argumentas neveiks, spirkite į slėpsnas ir vis tiek apieškokite namus. Jei bus pasekmių, atsakomybę prisiimsiu aš. Jei pasibeldus neįsileis, užuoskite dujas ir įsilaužkite. Būtina apieškoti kiekvieną namą, kiekvieną būstą.

– Prireiks ne vienos valandos, – pasakė Bertonas.

– Užtat nebegaiškime. – Paskambinęs Velsui, inspektorius paprašė sukviesti kitų skyrių pareigūnus. – Aišku, Maletas leido, bet, kad ir ką darytum, jam, po šimts velnių, nesakyk.

Lenkdamas juos, sunkvežimis išlėkė į priešingą juostą ir nurūko. Kai tik Frosto keturių automobilių vilkstinė pravažiavo vingį tuojau už tos vietos, kur Vernonas rado rankinę, priešais nusidriekė tiesutėlis gatvės ruožas. Inspektorius stebėjo tolumoje mažėjančius, bet vis dar aiškiai matomus užpakalinius sunkvežimio žibintus. Tiesą Vernonas sakė. Jeigu taksi būtų važiavęs šia gatve, jis būtų matęs automobilio šviesas. Sunkvežimio vairuotojui neapsakomai pasisekė: farai jo, didžiuliu greičiu lekiančio priešinga eismo juosta, gaudyti nė nemanė. Staiga Frostas net sumirksėjo. Raudonieji žiburiukai išnyko, bet netrukus vėl pasirodė. Inspektorius nustėręs išsiplūdo. Kaip jis iš karto nesumojo! Gatvė, kaip ir plane, buvo visiškai tiesi, bet su nuokalnėmis ir įkalnėmis. Gal Vernonas

užtat ir nepastebėjo taksi, kad šis buvo nusileidęs į lomą? Gal žudiko automobilis pasuko ne į vieną tų trijų gatvelių, kurias jie ketino išnaršyti, o į kurią nors iš daugelio tolimesnių? Frostas dirstelėjo į Bertoną. Šis vairavo susikaupęs, sunkvežimio veikiausiai nė nepastebėjo. Inspektorius karštligiškai mąstė. Visoms šalutinėms gatvėms apieškoti jiems tiesiog neužtektų žmonių. Kad ir kaip būtų, reikėjo laikytis pirminio plano ir visą dėmesį sutelkti į tris artimiausius kelius. Tik inspektoriaus optimizmas jau buvo spėjęs išgaruoti.

Jie sustojo prie krūmyno. Pavaldiniai, pasistatę apykakles, apspito Frostą. Merkė šaltas lietus. Net oras, ir tas buvo nusiteikęs prieš juos.

Nykioje, nuošalioje vietovėje, kurią pareigūnai ruošėsi išnaršyti, kur ne kur riogsojo apkiužę vienaukščiai, kai kurie – jau kadai apleisti, gūžėsi galą su galu vos sudūriantys ūkeliai. Tolumoje dangaus fone tamsavo senosios Nelės Oldridž ir puskvaišio jos sūnaus namai. Viltis rasti Lizą čia buvo menka, bet numoti ranka jie, visur kitur jau išieškoję, negalėjo.

– Ieškosime namuose, tvartuose, pašiūrėse – visur. Plotą išnaršę, susisieksite su Henlonu, jis pažymės plane, taip žinosime, ar nieko nepraleidome, – dalijo nurodymus Frostas. – Pradėkite nuo labiausiai tikėtinų vietų – tokių, kur patogu privažiuoti automobiliu. Auką žudikas tikriausiai atsivežė iki pat durų, netempė jos pėsčias pusę mylios į kalvą. Pirmyn! Visiems sėkmės!

Frostui su Koljeriu teko apleistas ūkis – čia

mėtėsi surūdijusios skardos, glėbiai suplėkusio šieno, telkšojo alyvuotos balos. Inspektoriui vis atrodė, kad jau yra šioje sodyboje buvęs. Galų gale prisiminė – čia ieškota Vikės Stiuart. Gūždamasis lietuje, jis pašvietė pro iškultą langą. Grindlentės viduje buvo įlūžusios, puvo krūvos šiukšlių, cypčiodamos bėginėjo žiurkės. Jis atsitraukė. Žudikas aukų čionai tikrai nesiveždavo.

Užblerbė radijo siųstuvėlis. Konsteblis iš kitos namo pusės pranešė aptikęs, kad neseniai čia kažkieno lankytasi. Pasitikęs inspektorių lauke, nusivedė jį į kambarį ir parodė purviną čiužinį, tuščius butelius ir skardines, ugniavietę. Frostas papurtė galvą.

– Valkatos buvo įsimetę. Ar viršuje žiūrėjai?

– Nieko įdomaus, – atsakė Koljeris. – Tik prilyta pro kiaurą stogą.

Inspektorius suraukė nosį. Kambario kampas benamiams atstojo tualetą.

– Į meilės lizdelį nepanašu. Veikiau nutekamųjų vandenų stoties darbuotojų poilsio kambarys. Eime iš čia... Tik gerai žiūrėk, kur statai koją.

Iš siųstuvėlio prabilo Džordanas:

– Inspektoriau, mes – prie vieno namo. Beldžiamės, šuo viduje loja, bet niekas neįsileidžia.

– Laužkitės, – paliepė Frostas. – Man regis, jie ten laiko narkotikus.

Pavaldiniai vienas po kito ėmė pranešinėti nieko nerandą, inspektorių vis įkyriau kamavo abejonės. Vis dėlto net jei paieškos rajoną buvo pasirinkęs klaidingai, galėjo guostis dirbąs iš širdies.

Vė sutraškėjo siųstuvėlis. Dar vienas pareigūnas pranešė apie bevaises pastangas. Frostas įsikando

cigaretę ir apsidairė. Pro lietaus maršką tamsoje spingsinčias žibintuvėlių akis vos įžiūrėjo. Bet kas, pažvelgęs pro langą, susigaudytų, kad čia dirba policininkai, bet ieškoti aklai, be jokio žiburio, jie negalėjo. Peršlapusi cigaretė neužsidegė ir inspektorius ją išmetė. Vėl sudžeržgė siųstuvėlis, šį kartą prašneko Bertonas. Buvo justi, kad jaudinasi.

– Inspektoriau, gali būti, kad užėjome pėdsaką. Aš – vienaukščiame namuke kalvos papėdėje. Kalbuosi su ponia Džesop. Ji sako naktimis dažnai girdinti automobilį važiuojant iš ūkelio, įsikūrusio ant kalvos.

– Įdomu, ką reiškia „naktimis". Kai kurios senutės eina miegoti šeštą.

– Ponia Džesop prastai mieganti. Sako, pravažiuodama mašina ją pažadina. Įprastai apie dvi.

– Ar ir šiąnakt girdėjo pravažiuojant?

– Negirdėjo. Šiąnakt buvo išgėrusi migdomųjų. Bet kitomis naktimis girdėjusi, bent jau taip sako. Ar norite su ja pasikalbėti?

– Negaiškime laiko, sūnau. Verčiau važiuokime tiesiai į tą ūkelį. Susitinkame prie jo.

Frostas pasikvietė Morganą ir Džordaną. Konstebliai važiavo iš paskos. Nusigauti iki sodybos slapčia buvo neįmanoma. Į statų šlaitą besiropščiančių automobilių riaumojimas būtų prikėlęs net mirusį.

Dviaukštį namą kalvos viršūnėje supo apgriuvę statiniai. Prie pagrindinių namo durų stovėjo juodas automobilis, pro užuolaidas pirmo aukšto lange sruvo šviesa. Frostui pašiurpo sprando oda. Radome! – pamanė jis. – Po šimts velnių, radome!

Išlipęs iš automobilio, jis pripuolė prie juodojo

„Fordo". Šio langų stiklai buvo nuleisti, vairuotojo durelės atidarytos. Inspektorius apuostė saloną, tikėdamasis užjusti pikantiškų Lizos kvepalų kvapą. Trenkė tik karboliu. Jis dirstelėjo į numerį. Valstietis buvo užsirašęs ne tokį, bet šis puikiausiai galėjo būti pakeistas. Frostas kartu su kitais nuėjo prie durų ir patrankė į jas kumščiu. Niekas neatsiliepė. Kiek palaukęs, atsargiai nulenkė rankeną, ir durys netikėtai atsivėrė. Koljeris buvo pasiųstas kiemo pusėn, Frostas su kitais trimis pareigūnais suėjo į vidų ir atsidūrė ilgame koridoriuje. Bertonui ir Džordanui liepęs lipti į antrą aukštą, pats inspektorius su Morganu nuėjo į erdvią, akmenimis grįstą virtuvę, prišildytą kreminės AGA viryklės. Ilgas stalas mediniu viršumi buvo padengtas pusryčiams – nustatytas dubenėliais, puodukais. Iš pintinės priešais viryklę kriminalistus suglumusi nužvelgė raina, pilkšvai juoda katė, žindanti šešis dar aklus kačiukus. Namų jaukumu dvelkianti idilė.

– Šefe, ko gero, būsime suklydę, – pasakė Morganas.

– Gali būti paskutinis niekšas ir vis tiek mėgti gyvūnus, – atkirto Frostas. – Hitleris turėjo šunį, o Maletas laiko katę.

Atidaręs užpakalines duris, jis įleido Koljerį, ir jie apėjo visas pirmo aukšto patalpas. Namai buvo labai tvarkingi. Bertonas ir Džordanas nubildėjo laiptais žemyn.

– Nieko nėra. Dvigulė lova paklota, bet nesugulėta.

– Kurgi gyventojai? – pratarė Frostas. – Apžiūrėkime ūkinius pastatus.

Jie persiskyrė. Inspektorius ir Morganas nuėjo į medinį statinį gofruotos skardos stogu. Viduje buvo

tamsu, bet pro lietaus barbenimą pareigūnai išgirdo kažką čežant. Pagrabaliojęs sieną prie staktos, Frostas apčiuopė jungiklį. Iš narvų į pareigūnus piktai sužiuro gal dvi dešimtys kačių. Širdis inspektoriui persivertė kūlio, jis sudrebėjo – ne iš šalčio. Jį vėl apniko *déjà vu* jausmas. Katės... ir kvapas! Frostas prisiminė seną bylą – dingusią aštuonerių Treisę Aphil, Martos Vendl būstą.

– Šefe, ar viskas gerai? – paklausė Morganas.

– Viskas gerai, – pamelavo inspektorius, mėgindamas atsikratyti prisiminimo. Treisę jie rado nebegyvą.

Jie greitosiomis apsidairė. Metalinės spintelės buvo pridėtos skardinių su kačių maistu ir kraiko pakuočių. Daugiau nieko.

Abu perėjo į kitą statinį – belangį, panašų į tvartą. Frostas kilstelėjo pirštą prie lūpų. Buvo girdėti viduje slopiai kalbantis. Jis atsargiai pravėrė duris. Patalpoje, beveik per patį vidurį, nugaromis į duris pasilenkę stovėjo du žmonės su chalatais iš klijuotės. Dar kažkas gulėjo ant grindų pakreiktuose šiauduose ir unkštė iš skausmo.

– Stokite! Policija! – sušuko Frostas, puldamas prie jų.

Surikusios iš išgąsčio, moterys atsigręžė. Abi buvo panašaus amžiaus, įpusėjusios šeštą dešimtį, viena apkūni, išsitaršiusiais juodais plaukais, kita – liesa, kampuotų bruožų.

– Policija! – pakartojo inspektorius, ieškodamas tarnybinio pažymėjimo. Morganas savąjį surado pirmiau ir parodė moteriškėms. Šios sumišusios išpūtė akis.

Unkštimas netilo. Frostas prasispraudė pro moteris. Šiaudų guolyje, iškorusi liežuvį, pabalinusi akis, tįsojo airių seterio patelė. Šuo visu kūnu trūkčiojo ir drebėjo.

– Vaikuojasi, – paaiškino liesoji moteris. – Kažkas negerai, regis, stringa. Mes labai sunerimusios. – Ji dar kartą pažvelgė į pažymėjimą. – Bet kokiu reikalu atvykote jūs?

Inspektorius trumpai papasakojo apie Lizą.

– Naršome visą rajoną, – pridūrė.

Moterys nejuokais susirūpino.

– Koks siaubas! – pratarė apkūnioji. – Bet jūsų kolegės čia nėra, inspektoriau. Mes visą naktį budime prie kalaitės, jei kas privažiuotų, išgirstume. Vis tiek ieškokite, kur tik manote esant reikalinga.

Šuo vėl suinkštė.

– Reikia skambinti veterinarui, – pasakė liesoji ir paklausė: – Gal pareigūnas perneštų vargšelę į namą?

Frostas kinktelėjo Morganui ir šis atsargiai paėmė kalaitę ant rankų. Kai tik abi moterys išėjo, inspektorius pasišaukė konsteblius.

– Nuojauta man kužda, kad reikia ieškoti čia. Pasikvieskite daugiau žmonių ir išnaršykite sodybą taip, kaip pridera. Nežinau, ar Liza dar gyva, tiesiog ieškokite visur. – Bertoną ir Koljerį jis pasikvietė į namą. – Aš mėginsiu užkalbėti joms dantis, o judu iškuiskite visą namą, colis po colio.

Frostas atsisėdo ant kėdės prie viryklės ir paglostė šunį. Šis, užsimerkęs, sunkiai pūtuodamas, gulėjo pintinėje jam prie kojų. Džiovindamasis

drabužius, inspektorius stebėjo liesąją moterį, mobiliuoju skambinančią veterinarui.

– Meive, daktaras iškviestas kitur, – pasakė ji pakalbėjusi. – Karvė veršiuojasi. Paskambins, kai tik bus laisvas, ir galėsime vežti Džesę tiesiai į kliniką. Jis mano, kad reikės cezario.

Storulė Meivė sumerimo.

– Ak, Lile, tikiuosi, prie tos karvės neužtruks. – Moteris nušlepsėjo prie kriauklės, prileido vandens į rudą emaliuotą virdulį ir, atsargiai peržengusi katės pintinę, pastatė jį ant viryklės. – Inspektoriau, gal išgetumėte arbatos?

– Nebent surištas, – atsakė Frostas ir nusižiovavęs atlaisvino šaliką. Karštis lenkė jį į miegą. – Neturite fiksuoto ryšio? – paklausė, rodydamas į mobilųjį telefoną.

– Ryšių kompanija liniją nutiestų už tūkstantį, antra tiek tektų mokėti elektrikams, – atsakė Lilė. – Šitiek pinigų neturime, tad pakaks mums ir mobiliojo.

– Bendradarbiaujame su Kačių globos lyga, rūpinamės gyvulėliais, tad telefonas mums labai reikalingas, – pasakė Meivė. Išgirdusi viršuje stumdant baldus, ji susiraukė. – Nejaugi manote, kad jūsų kolegė – čia? – paklausė.

– Tikrai nemanau, – nusišypsojęs atsakė inspektorius, – bet atmestinai ieškoti negalime. – Jis pavaišino moteris cigaretėmis, abiem pasiūlė ir ugnelės. – Viena kaimynių užsiminė girdinti jus važinėjant naktimis.

– Ak, tikiuosi, miegoti jai netrukdome, – dar labiau susirūpino Meivė. – Tenka važinėti pas veterinarą.

Kažkodėl gyvūnai dažniausiai apserga naktį.

Lūpomis suspaudusi cigaretę, moteris įpylė į puodukus pieno. Frostas prisimerkė. Kažkur jis jau buvo ją matęs. Meivė pasilenkė ir šliūkštelėjo pieno į katės dubenėlį. Gyvuliukas tik dėbtelėjo ir nusuko nosį.

– Kai atvažiavome, jūsų automobilio langai buvo nuleisti, durelės atviros, – pasakė inspektorius.

Apkūnioji nusišypsojo ir linktelėjo.

– Katinas buvo pridergęs saloną. Tikiuosi, jau išsivėdino.

Mikliai atsakai į visus klausimus, pamanė Frostas. Staiga jam pasitaisė permainingoji nuotaika. Inspektorius prisiminė, kur buvo su storule susidūręs.

Sučirpė moteriškių mobilusis. Meivė nedelsdama atsiliepė.

– Veterinaras, – pasakė Lilei pakalbėjusi. – Važiuoja į kliniką. Galime vežti šunį.

– Jus nuveš mano pareigūnas, – pasisiūlė inspektorius. Moterys norėjo pagalbos atsisakyti, bet jis nenusileido. Pasišaukęs Bertoną, pasivedėjo į šalį ir sušnibždėjo: – Važiuok su jomis pas veterinarą. Neišleisk iš akių nė sekundės. Paskui parvežk tiesiai čionai. Ką sumaniau, pasakysiu vėliau.

Jis palydėjo juos iki automobilio ir grįžo į vidų. Atėjo ir ūkinius pastatus naršęs Henlonas.

– Nieko nėra, Džekai, – pasakė. – Nė menkiausios užuominos.

– Vadinasi, Arturai, blogai ieškome. Kviesk visus čionai. Iš visur kitur gali atšaukti. Reikia iškilnoti kiekvieną dulkelę. Liza čia, tiesa, nežinau, ar dar gyva, bet ji čia – aš įsitikinęs, po šimts rupūžiokų!

– Kaip gali būti toks tikras? – nustebęs paklausė seržantas.

– Ta rubuilė bobšė dirba „Dentono mažalitražių" dispečere. Dėl meilužės – to kaulų vyniotinio – metė vyrą. Kalbėjausi su ja taksi firmoje, sakiau, kokius nusikaltimus tiriame, o dabar ji nė žodžiu apie tai neužsimena. Tikisi, kad spės atsikratyti Lizos neatpažinta. – Morgano Frostas pasiteiravo: – Ar gali būti, kad Lizą paėmė storulis Arbaklas*?

– Gal ir gali, – atsakė konsteblis. – Gerai neįmačiau.

– Ji ir paėmė, kertu iš paskutinio cigarečių pakelio. Jodvi sako, kad būtų išgirdusios atvažiuojant, jei kas nors būtų sumanęs atvežti čionai Lizą. Mes dviem automobiliais ropštėmės į kalvą, sukėlėme pasiutusį triukšmą, o todvi apsimetė nustebusios. Jos puikiausiai matė švytruojant žibintuvėlius, mūsų žiburiukų iš čia nepastebėti buvo neįmanoma, be to, tešlė tikriausiai atpažino Lizą. Taigi šitos bobos žinojo, kad artinamės. Ir pasiruošė. – Inspektorius guviai patrynė delnus. Veikti jam patiko. – Arturai, kviesk čionai visus. Liza tikrai yra čia ir mes tikrai ją rasime. Ardykite spinteles, plėškite grindlentes, sijokite susmirdusių kačių kraiką. Nuostolių nežiūrėkite, tiesiog privalome kolegę rasti.

Frostas valandėlę stovėjo lietuje, stebėjo savo žmones, naršančius ūkinius pastatus, stogines, paskui grįžo į sausą, šiltą namą ir toliau painiojosi visiems po kojomis. Nuėjęs į virtuvę, stebimas katės, apglėbusios miegančius kačiukus, išgėrė arbatą.

* Roscoe'as Arbuckle'as (1887–1933; slap. *Fatty* (Storulis) – nebyliojo kino laikų amerikiečių komikas, režisierius, scenaristas.

Kolegos vėl kartojo tą patį, jam jau seniai įgrisusį žodį: nėra... nėra... nėra. Inspektorių apniko neviltis. Žinojo, kad Liza čia, bet kas iš to nelemto žinojimo, jei negebėjo jos rasti? Staiga jį perėmė siaubas. Palei sieną, prie kriauklės, apdengtas audeklu ir apkrautas indas, lyg stalas, stovėjo didelis šaldytuvas. Moters lavonas tokiame būtų puikiausiai tilpęs. Frostas sudėjo indus į kriauklę ir pamėgino šaldiklį atidaryti. Užrakintas, po velnių! Spynelė buvo paprastų paprasčiausia, bet nė vienas jo visrakčių jos neįveikė. Prie viryklės buvo padėtas žarsteklis. Frostas pasviro virš katės krepšio, paėmė pagaikštį ir užkišęs sulaužė spynelę, tada giliai įkvėpė ir pakėlė antvožą. Pažvelgti į vidų ryžosi ne iš karto. Šaldytuvas buvo pridėtas žuvies, mėsos, duonos kepalų. Lavono jame nebuvo. Inspektorius užvožė tą ledinę skrynią su trenksmu, neišmanydamas – džiaugtis ar pulti į neviltį. Atsisėdęs pro langą užsižiūrėjo į naktinį dangų. Šio pakraščius jau šviesino aušra. Traukė gal penktą cigaretę, kai atėjo Henlonas, toks pat išvargęs, nusivylęs kaip ir jis pats.

– Džekai, kaip ir liepei, iškilnojome kiekvieną dulkelę, – pasakė. – Lizos čia nėra.

Frostas pasitrynė delnais veidą, lyg tikėdamasis šitaip nusibraukti nuovargį.

– Arturai, aš vėl susimoviau, – pasiguodė. – Tik gaišome laiką. Matyt, ne čia derėjo ieškoti.

– Juk atrodė labiausiai tikėtina vieta.

– O išėjo šnipštas. – Inspektorius sunkiai atsistojo. – Dabar liko tik sulaukti žinios apie rastą Lizos lavoną.

Subirbė jo mobilusis. Frostui mažne sustojo širdis. Kokia naujieną išgirs? Blogą? O gal vis dėlto gerą?

Skambino Maletas.

– Kas girdėti? – paklausė.

– Nieko, visiškai nieko, – atsakė inspektorius, nelaukęs, kol skyriaus viršininkas įsibambės, išjungė ryšį ir įsidėjo telefoną į kišenę. Gyventi nebesinorėjo. Sąžinę slėgė dar viena mirtis. Ką gi, jis padarys tai, ko Maletas laukia visą gyvenimą – atsistatydins, vos grįžęs į nuovadą.

Henlonas žinojo, kaip jaučiasi bičiulis.

– Džekai, juk stengeisi iš paskutiniųjų, – mėgino paguosti. – Padarei, ką galėjai.

– Arturai, aš neužkirtau kelio nelaimei. Tad ko vertos tos mano, sumauto nevykėlio, pastangos? – Panarinęs pečius, Frostas išėjo į lauką, kur peršlapę pareigūnai rinkosi, laukdami tolesnių nurodymų. Jis jau ketino atleisti juos visus namo, tik staiga sustojo ir pliaukštelėjo delnu sau per kaktą. – Na ir mulkis! Tai bent sušiktas tešlagalvis! O generatorius?!.

Visi sužiuro į inspektorių nustebę.

– Čia neinstaliuota elektra, bet jos naudojasi šaldytuvu, ne žvakėmis pasišviečia. Vadinasi, turi generatorių. Ar kuris nors jį matėte?

Pareigūnai sutartinai papurtė galvas.

– Visur išieškota, – pasakė Henlonas.

– Matyt, buvo tokia vieta, kurios nepriėjote. Elektra iš niekur neatsiranda. Reikia generatoriaus. – Frostas pažvelgė į viršų. Laidų virš galvos neišvydo. – Tikriausiai jis name. – Visi suėjo į virtuvę. Vėl pažadinta katė piktai supurkštė. Inspektorius

apsidairė. – Na kur jis, velniai griebtų? Kurgi? – Kaip tik tą akimirką įsijungė šaldytuvo termostatas, užburzgė varikliukas. – Išjunkite, – paliepė Frostas. – Pasiklausysime. Jeigu čia yra generatorius, turėtume išgirsti.

Morganas spragtelėjo jungikliu. Burzgesys nutilo. Visi įtempė ausis. Tvyrojo visiška tyla, tik vienas kačiukų miauksėjo.

– Nieko negirdžiu, – pratarė Henlonas.

Morganas parpuolė keturpėsčias ir priglaudė ausį prie akmeninių grindų.

– Girdžiu! – šūktelėjo su įkarščiu. – Kažkur apačioje!

Frostas atsiklaupė šalia konsteblio ir taip pat išgirdo. Garsas buvo žemas, pulsuojantis, pro storas plokštes vos prasisunkė.

– Tikriausiai čia yra rūsys, – pasakė inspektorius ir atsistojęs apsidairė. Žvilgsnis užkliuvo už katės ir jos jauniklių pintinės priešais viryklę. Frostas prisiminė, kaip Meivė su virduliu rankose žengė per krepšį. – Jei aš turėčiau katę su kačiukais, jų pintinę laikyčiau šalia viryklės, ne priešais – kur kaskart tektų peržengti. – Jis patraukė už sulankstyto apkloto, ant kurio buvo padėta katės buveinė, ir ši paslydo į šalį. – Štai!

Apklotas dengė medinį liuką grindyse. Morganas jį atvožė. Žemyn, į tamsą, vedė mediniai laipteliai. Inspektorius apgraibomis jais nulipo ir surado jungiklį. Erdvus rūsys buvo įrengtas po visa virtuve. Kampe pupsėjo dyzelinu varomas generatorius. Prie sienos stovėjo siaura lova su čiužiniu ir

pagalve. Frostas šią apuostė. Padvelkė kvepalais. Lizos kvepalais. Jos gulėta čia, šitoje lovoje. Uždunksėjęs laiptais į viršų, inspektorius sušuko saviškiams:

– Liza čia buvo! Ieškokite!

Kolegė turėjo būti kur nors netoliese. Veikiausiai todvi moterys pastebėjo vietovę naršančius pareigūnus ir suskubo Lizą išgabenti. Toli paslėpti negalėjo, bet nebuvo matyti jokių pėdsakų.

– Tas bjaurybes reikia kuo greičiau pristatyti čionai, – pasakė Frostas. Vis dėlto susisiekti su Bertonu jis net nespėjo. Sužybčiojo šviesos, pasigirdo variklio ūžesys. Konsteblis su moterimis jau buvo begrįžtą.

Inspektorius laukė virtuvėje. Bertonas, nešinas nusikamavusia kalaite krepšyje, įžengė pirmas.

– Mama ir naujagimiai jaučiasi puikiai, – džiugiai paskelbė jis.

Konstebliui iš paskos įėjo abi moteriškės. Jos šypsodamosi įnešė didelę kartoninę dėžę ir atsargiai pastatė ant grindų. Frostas nužvelgė penkis ką tik atsivestus seterio šunyčius.

– Be reikalo baiminomės, – pasakė Lilė. – Džesė apsiėjo be cezario.

Staiga moteris nustėro. Inspektorius koja pamažu nustūmė katės pintinę į šalį. Abi šeimininkės stebėjo jį tarsi užhipnotizuotos.

– Aptikome rūsį, – grėsminga intonacija ištarė Frostas.

Liesoji perspėjamai dvilktelėjo į storulę, vėl nusišypsojo, atsigręžė į Bertoną ir parodė į plotelį šalia viryklės.

– Prašau, padėkite krepšį čia. Šuniukams turi būti šilta.

– Sakau, aptikome rūsį, – pakartojo inspektorius.

Moterys suskato perkelti šunyčius į motinos pintinę.

– Nieko ten nėra, – abejingai pasakė Meivė. – Tik atliekama lova ir generatorius. Ir niekas mums nežinant ten nepatektų. – Ji atkišo Frostui vieną šuniukų. – Na argi ne meilutis?

– Nesitikėkite manęs apmulkinti! – rėžė inspektorius. – Kur policijos pareigūnė, kurią šiąnakt parsivežėte?

Meivė – tikras nekaltybės įsikūnijimas – pažvelgė į jį nustebusi.

– Inspektoriau, šiąnakt niekur nebuvome išvažiavusios. Kaip tad galėjome ką nors parsivežti?

– Meluoji, kale!

Liesoji moteris žingtelėjo prie Frosto.

– Inspektoriau, suprantu jūsų nerimą dėl kolegės, bet vis dėlto jūs klystate – jos čia nėra. Prisiekiu, nieko apie tą moterį nežinome.

Na na, prisiekia žmones kankinanti ir žudanti išgama, galvojo Frostas. Išieškojome visur, tad kur, po velniais, Liza gali būti? Jo kaktoje susimetė raukšlių. Todvi pastebėjo ieškotojus ir pasistengė kuo greičiau išgabenti ją iš namų. Tik kur galėjo paslėpti? Staiga inspektoriui į galvą šovė mintis.

– Na, žinoma! – sušuko jis. – Žinoma, po paraliais!

Ten, kur reikėjo pažiūrėti pirmiausia, jis nė nedirstelėjo. Į automobilio bagažinę! Tai bent vėpla! Durelės buvo atlapotos ir patikrinti bagažinės jis nesumojo!

– Raktelius! – pareikalavo, ištiesęs ranką.

Meivė padėjo šunelį prie motinos ir išėmė iš palto kišenės raktelius. Prieš išpuldamas į lauką, Frostas spėjo pastebėti, kaip atsipūtė abi moterys. Palengvėjimo išraiška jų veiduose jam nepatiko. Bagažinė buvo tuščia.

Inspektorius pasijuto stovįs ant nevilties bedugnės krašto.

– Kur ji?! – rėkte išrėkė jis, grįžęs į vidų.

Meivė papurtė galvą ir atjaučiamai nusišypsojo.

– Inspektoriau, deja, nežinome.

Frostas pasivedėjo Bertoną į šalį.

– Ar pakeliui pas veterinarą buvai bent sekundei išleidęs kurią nors iš akių? – paklausė.

– Nė sekundės.

– Šūdų šūdas! – sukeikė inspektorius, atkraginęs galvą. – Papasakok smulkiai, kaip buvo.

– Nuvažiavome pas veterinarą...

– Kas vairavo?

– Sudžiūvėlė. Mes su riebuile ir šunimi sėdėjome gale. Kai nuvažiavome į kliniką, šviesos ten buvo įjungtos, durys atidarytos. Lijo, tad privažiavome tiesiog prie įėjimo į operacinę. Aš įnešiau kalę, storulė įėjo kartu, o ta kita pastatė automobilį.

Frosto akys išsyk sužibo.

– Statė automobilį? Kur?

– Aikštelėje už klinikos.

– Tuomet jai teko pliaupiant lietui bėgti į vidų. Kodėl negalėjo palikti mašinos prie durų į operacinę?

Bertonas suraukė antakius.

– Nežinau. Man rūpėjo kuo greičiau įnešti šunį.

Bet nemačiau jos tik kokią minutę.

– Tiek laiko jai visiškai pakako, kad iškeltų Lizą iš bagažinės ir paslėptų. Todvi bjaurybės, žinoma, tikisi, kai mes išsiskirstysime, nuvažiuoti ten ir ją pasiimti.

Konsteblis išpūtė akis.

– Manote, inspektorė dar gyva?

– Tikiuosi, sūnau. Tikiuosi iš visos širdies.

Frostas greitomis susakė saviškiams, ką daryti, ir pamojo moterims.

– Važiuosite su mumis.

– Bet Džesei... – sunerimusi pratarė Meivė.

Inspektorius linktelėjo Koljeriui.

– Šunimi pasirūpins konsteblis, – pasakė.

Jis grūste sugrūdo abi ant užpakalinės savo automobilio sėdynės. Jodvi sėdėjo susiglaudusios ir vis stvarstėsi viena kitos, Morganui duobėta nuokalne varant visu greičiu. Mašina kraipėsi ir šokčiojo, lietus čaižė stogą, valytuvai cypčiodami grūmėsi su čiurkšlėmis.

Atskriejęs į aikštelę už veterinarijos klinikos, kuri dabar jau skendėjo tamsoje, konsteblis staigiai numynė stabdžių pedalą, ir juodu su Frostu, dangstydamiesi nuo lietaus, išlipo. Kitos mašinos viena po kitos suko į aikštelę.

Inspektorius atidarė užpakalines dureles ir pasilenkė. Abi moterys lyg niekur nieko šypsojosi.

– Dabar kolegę jau vis tiek rasime, tad ar nebūtų greičiau, jei pasakytumėte, kur ji?

Meivė, dėdamasi didžiai susirūpinusi, savo ruožtu paklausė:

– Inspektoriau, nejaugi nesuprantate, kad pasakytume, jei tik žinotume?

Jis užtrenkė dureles ir nuėjo pas saviškius.

– Ką darysime? – paklausė Bertonas.

Frostas nužvelgė aikštelę ir pamėgino įsivaizduoti, kaip mąstė liesoji, karštligiškai ieškodama, kur paslėpti bagažinėje gulintį kūną. Pasirinkimo būta ne kažin kokio. Pastebėjęs eilę šiukšlių dėžių ir metalinių konteinerių aikštelės pakraštyje, jis pratarė:

– Pažiūrėkite ten.

Visi sujudo. Džordanas ir Simsas įsiropštė į vieną konteinerių, prikrautą juodų, plastikinių maišų – moters kūnas į tokius nebūtų tilpęs. Kelis perpjovę, konstebliai aptiko gyvūnų maitas. Išlipę iš konteinerio, tik papurtė galvas.

Suklydau, galvojo Frostas. Velniai griebtų, vėl suklydau. Jis iš paskutiniųjų stengėsi nuslėpti kylančią panikos bangą. Todvi moterys abejingai inspektorių stebėjo.

– Liza turi būti kur nors čia pat, – pasakė jis. – Ta perdžiūvusi kalė toli jos nunešti negalėjo.

– Jei tik inspektorė išvis kada nors čia buvo, – sumurmėjo Bertonas, išsakydamas didžiumos Frosto pavaldinių nuomonę. Kaip kad dažnai pasitaikydavo, per išganingąją inspektoriaus nuojautą visų pastangos tik ėjo velniop.

Lietus, regis, nė neketino liautis. Lyg negana būtų juodžiausios nevilties, Frostą dar pasiutusiai erzino peršlapęs, ištęžęs šalikas aplink kaklą. Jis prisimerkė ir dar kartą nužvelgė aikštelę. O tada ėmė ir nusišypsojo.

– Kur mūsų protas, velniai rautų! Ta perkarusi kalė neturėjo nei tiek sveikatos, nei laiko nešti Lizos iki šiukšliadėžių. Todėl tik išvilko iš bagažinės ir numetė. – Jis parodė į aukštos žolės kuokštus už žemos vielinės tvoros, juosiančios aikštelę. – Liza – ten.

Niekas inspektoriumi nebetikėjo. Pareigūnai vangiai nukiūtino prie tvorelės ir ėmė nenoromis dairytis. Lizą rado Džordanas. It pamišęs mosuodamas rankomis, jis pratrūko šaukti:

– Čionai! Čionai!

Kai visi supuolė prie konsteblio, šis klojo inspektorę savo miline.

Ji buvo nuoga, pamėlusi iš šalčio. Nejudėjo. Riešai ir kulkšnys supančioti laidgaliais, burna užkimšta. Ant pilvo raudonavo nudeginimų žymės. Šalia pūpsojo plastikinis maišelis su jos drabužiais ir dar kai kuo. Frostas parpuolė į purvą keturpėsčias ir patikrino kolegei pulsą. Iš palengvėjimo vos nesuriko. Ji buvo gyva. Jis perpjovė laidus, ištraukė iš burnos kamšalą, Džordanas susupo moterį į milinę.

– Neškite į mašiną, – paliepė inspektorius. – Vešime tiesiai į ligoninę.

Jie važiavo Bertono automobiliu, visu pajėgumu šildomame salone šlapi drabužiai garavo kaip pašėlę, Polė Flečer iš visų jėgų masažavo suledėjusias kolegės rankas ir kojas, mėgino atgaivinti kraujotaką. Pataikęs į duobę, automobilis šoktelėjo ir Liza atsimerkė. Paklaikusi apsidairė.

– Jau viskas gerai, širdele, – ėmė raminti ją Frostas. – Tau niekas negresia. Vežame tave į ligoninę. – Moteris įsistebeilijo į inspektorių ir,

smarkiai papurčiusi galvą, kažką sulemeno. Kad išgirstų, jam teko prisilenkti. – Širdele, ką sakai?

– Nenoriu į ligoninę, – kalendama dantimis, vos išspaudė Liza.

Konsteblė patapšnojo jai per ranką ir pasakė:

– Jus derėtų apžiūrėti daktarui.

– Nenoriu. – Liza pamėgino atsisėsti. – Nenoriu į ligoninę. Nenoriu, kad mane apžiūrinėtų. – Isterijos suimta, ji išsirietė ir pabandė pasiekti durelių rankeną. Staiga suriko – šaižiai, įsakmiai: – Stabdykite mašiną! Nevažiuosiu į jokią ligoninę!

– Gerai, gerai, – ramindamas ją, sumurmėjo Frostas. – O ko norėtum?

– Noriu namo. Noriu po dušu. Noriu apsišvarinti...

– Ką gi, jei taip nori namo, parvešime, – nepriėštaravo inspektorius ir kreipėsi į Bertoną: – Vežame namo, sūnau, vežame namo.

Virš žmogžudysčių tyrimo kambario įsikūrusioje valgykloje dainavo girti vyrai, kažkas bildėjo, dzingsėjo stiklai – galėjai pamanyti, kad į nuovadą vėl atvažiavo autobusas, sausakimšas įkaušusių futbolo aistruolių. Bet iš tikrųjų šventė pareigūnai – kolegę pavyko surasti, serijinės žmogžudystės buvo išaiškintos. Frostui rūpėjo ne šventės, tad į pokylį jis užsuko trumpam, tik iš mandagumo.

Jis pasidėjo plastikinį maišelį ant stalo ir išėmė Lizos vilkėtus kekšiškus drabužius ir kitus daiktus: ritinį laido, tokio pat kokiu buvo supančiotos ir kitos aukos, ritę lipniosios juostos, kruviną lazdelę ir didelį dirbtinį penį.

– Rūgštele, – sumurmėjo Frostas. – Nenuostabu, kad manėme veikiant vyrą.

Įėjęs Maletas raukydamasis parodė į lubas.

– Tikiuosi, viršvalandžiai jiems ten neina? – paklausė.

– Ne, ne, – pamelavo Frostas. Jis buvo visiškai užmiršęs viršvalandžius atšaukti. Žinoma, skyriaus viršininkas apie juos pagalvojo pirmiausia.

– Kas čia dabar? – apstulbęs paklausė jis, spoksodamas į penį.

– Viršininke, verčiau jo nelieskite, – perspėjo inspektorius. – Dar nežinia, kur šitas daiktas yra pabuvojęs.

Jis trumpai nusakė Maletui daikto paskirtį. Puritonas skyriaus viršininkas sodriai nuraudo ir net atšlijo.

– Kokia bjaurastis! Kaip sulaikytosios?

– Kol nesulauks advokato, jos net neprasižios, bet ekspertai jų rūsyje aptiko tiek įkalčių, kad tos bobšės gali ir neprisipažinti – apsieisime.

Maletas susiprotėjo pasiteirauti to, ko turėjo klausti pirmiausia.

– Kaip laikosi kriminalistė seržantė Mod?

– Šokas siaubingas, bet turėtų išsikapstyti.

– Ką jos padarė jai?

Frostas nužvelgė iš maišelio išimtus daiktus ir sudrebėjo.

– Ji nesako.

– Nesako? – susiraukęs paklausė Maletas. – Nejuokaukite. Mums reikia seržantės paaiškinimo.

– Nuosprendžio todvi susilauks ir be paaiškinimo.

– Turėsime išaiškinti teismui, kodėl tas dvi mo-

teris įtarėme, kodėl suėmėme. Seržantė Mod privalės pateikti įkalčius.

Inspektorius pasitrynė smakrą ir nusižiovavo. Buvo mirtinai nuvargęs.

– Pamėginsiu perkalbėti, – prižadėjo.

– Pasakykite jai, kad tai įsakymas, – griežtai paliepė Maletas.

Frostas nusikabino vis dar šlapią šaliką ir pasakė:

– Viršininke, kartoju, pamėginsiu perkalbėti.

Duris jam atidarė Bertonas.

– Ji – po dušu, – pasakė jis.

Jiedu nuėjo į ankštą svetainę su ryškiai žioruojančiu elektriniu židiniu. Inspektorius atsisėdo į fotelį ir paklausė:

– Kaip ji?

Konsteblis patraukė pečiais.

– Sukrėsta. Nenori apie tai kalbėti.

– Ar papasakojo, kas nutiko taksi?

– Vairavo džiūsna. Storulė sėdėjo gale. Džiūsna paklausė: „Meilute, ar nieko tokio, jei pavešime dar vieną keleivę?" Lizai sukilo įtarimas, bet ji žinojo, kad Morganas seka, tad per daug nesirūpino. Staiga tešlė prikišo peilį jai prie gerklės, Liza pastebėjo, kad Morganas dingęs. Ji dar bandė pasiekti rankinę su mobiliuoju, bet todvi ją išmetė.

– Maletas sako, kad be Lizos liudijimo neapsieisime.

Į kambarį įėjo Liza su baltu vonios chalatu, įraudusi po karšto dušo. Šlapi plaukai laisvai krito ant nugaros. Frostas atjaučiamai šyptelėjo. Moteris

prisitraukė kėdę ir atsisėdo prie židinio.

– Mums prireiks tavo paaiškinimo, – pasakė inspektorius.

Ji papurtė galvą.

– Nenoriu apie tai kalbėti.

– Širdele, ką jos tau padarė?

Liza sužaibavo akimis ir pro sukąstus dantis iškošė:

– Nenoriu apie tai kalbėti, ir baigta.

– Mums reikia, kad liudytum.

– Manote, stosiu prieš teismą ir imsiu pasakoti, ką tos kalės man padarė? Kad paskui nuovadoje neatsiginčiau pašaipų... – Ji nudelbė akis į kilimą ir sudrebėjo visu kūnu. – Į darbą negrįšiu. Išeinu iš policijos.

– Nieku gyvu, – griežtai paprieštaravo Frostas. – Tu – puiki farė, mums tokių pareigūnų trūksta.

– Ir šit kas mane per tą puikumą ištiko. – Atrodė, moteris tuojau pravirks.

– Suprantu tave, – švelniai pasakė inspektorius. – Tai, ką tau teko iškentėti, – ne juokas. – Jis išsiėmė cigaretes. Liza godžiai užtraukė dūmą. – Širdele, – toliau kalbėjo Frostas, – juk įkliuvai per mane, man ir derėtų atsistatydinti. Neišeinu dėl vienintelės priežasties – nenoriu pradžiuginti Maleto.

Liza išspaudė šypseną ir nusišluostė akis.

– Atsiprašau, bet į teismą – pasakoti visam pasauliui, ką todvi bjaurybės man padarė, neisiu.

Inspektorius pro nosį išpūtė dūmus.

– Faktus galėtume šiek tiek pakoreguoti. Tarkime, tu įsėdai į jų mašiną, jos parsivežė tave namo,

bet nieko nespėjo padaryti – prisistatėme mes, todėl įbruko tave į bagažinę, nuvežė prie klinikos ir išmetė. Daktarai tavęs neapžiūrėjo, todėl šios versijos niekas neužginčys, o todvi kalės tikrai nieko nepasakos.

Moteris įsižiūrėjo į žioruojantį cigaretės galiuką.

– Pagalvosiu, – pratarė.

– Aš išspaudinsiu tokį paaiškinimą. Tau liks tik užsukti rytoj į nuovadą ir pasirašyti.

– Pagalvosiu, – pakartojo Liza.

Frostas patenkintas šyptelėjo. Jau žinojo, kad ji sutinka.

EPILOGAS

Frostas žiūrėjo pro langą. Šuorais pustomas sniegas klojo aikštelę, vien pažvelgus į dangų buvo aišku, kad pūga nesiliaus. Tokiu oru jis mielai būtų nė nosies į lauką nekišęs, bet jam su Morganu reikėjo dalyvauti koronerio procese. Inspektorius buvo perspėtas, kad Viverio šeimai atstovaujantis advokatas trokšta jo kraujo. Maža to, Frostas žinojo, kad jo lauks gausus būrys Londono žurnalistų, norinčių savo akimis pamatyti, kaip dorojamas pareigūnas, nuvaręs į kapus nekaltą žmogų.

Jis priėjo prie stalo ir dar kartą perskaitė Viverio kvotos stenogramą, kuri turėjo būti paviešinta teisme.

FROSTAS (rodo nuotrauką) – Atpažįsti? Štai tokią mes ją radome. Ar tada, kai iš siaubo paklaikusią vargšę mažametę prievartavai, ji į tave taip ir žiūrėjo? Jai buvo septyneri, bjaurybe tu. Vos septyneri.

VIVERIS – Inkriminuojate man nusikaltimą! Jums reikia įtariamojo, tad tikitės kaltę suversti man!

FROSTAS – Suviliojai mergaitę žaliaisiais saldainiukais, ar ne? „Štai, mergyte, paskanauk, kol gerasis dėdė Čarlis tave išprievartaus ir pasmaugs."

VIVERIS (verkia) – Šmeižiate mane. Tyčia pakišote lavoną... jūs... (Dūsta. Kvočiančiojo sukeltas astmos priepuolis.)

Morganas stenogramos tekstą skaitė susigūžęs.

– Šefe, skamba nekaip, – pasakė konsteblis. – Gal ir per smarkiai jį paspaudėte.

– Na ačiū, Valstietuk, – suniurzgė Frostas ir įdėjo lapą atgal į aplanką. – Tai bent pradžiuginai!

Inspektorius nujautė kažką pražiopsojęs, tik – ką, velniai griebtų?

– Šefe, jei tik norite, aš paliudysiu kitaip, – pasisiūlė Morganas. – Esu jums daugel skolingas. Galiu pasakyti, kad toje pašiūrėje mergaitės išvis neieškojau.

– Ačiū, nereikia, – sumurmėjo Frostas. Vartydamas bylą, jis aptiko ponios Viver mirties liudijimą ir trumpą ligos istoriją. Šių dokumentų iš ligoninės buvo pareikalavęs policijai atstovaujantis advokatas – kad šeimai atstovaujantis kolega nemėgintų teigti, esą ponios Viver mirtį paspartino sūnaus savižudybė. Kažkas tame mirties liudijime buvo negerai. Inspektorius perskaitė jį dar kartą, tada atsilošė ir nusišypsojo. – Kas čia toks žioplas?

– Gal aš? – atsiliepė Morganas.

– Ne tik tu, Valstietuk. Aš taip pat. Vėplų vėpla! – Frostas padavė liudijimą konstebliui. – Pažvelk į adresą.

– Deinso kotedžas, Paparčių takas, Dentonas, – perskaitė konsteblis ir suraukė antakius. – Šefe, parašyta klaidingai. Juk jie gyveno Argailo gatvėje.

– Valstietuk, motina pas sūnų persikėlė tik susirgusi. Anksčiau gyveno atskirai. Kaip aš išsyk nesusigaudžiau!

– Kas iš to? Nesuprantu.

– Paklausyk. Kai pasakiau Viveriui, kad radome

Dženės lavoną, jis net nepaklausė kur. Iš karto pratrūko rėkti, esą pakišome, kad galėtume jį apkaltinti.

– Gal aš ir bukas, šefe...

– Nesakyk „gal“, Valstieti. Viveris neklausė, kur mergaitę radome, nes manė, kad aptikome lavoną ten, kur jis paliko jį. O paliko ten, kur radus iš karto tampa aišku, kas žudikas.

Staiga sumojęs, kur inspektorius lenkia, Morganas išpūtė akis.

– Motinos name?

– Taip. Nenuostabu, kad namuose Argailo gatvėje neradome jokių įkalčių.

– O kas tuomet lavoną pervežė?

– Dar gerai nežinau, – atsakė Frostas. – Bet esu šį tą sumanęs, po šimts plynių...

Valytuvai stiklą apkibusiame sniege šiaip ne taip ištrynė dvi skyles. Snigo be paliovos, tad balta buvo visur. Prie Deinso kotedžo su pakrypusia iškaba PARDUODAMA – vienintelės valdos Paparčių take – stovėjo rudas automobilis.

Frostas, klimpdamas į sniegą, atbrido iki pagrindinių durų ir pasibeldė. Kad kas nors įsileis, jis nesitikėjo, tad ketino prireikus iškulti lango stiklą.

Vis dėlto įsileido. Duris atidarė senyva moteris. Ponia Vait, mažylio Čarlio teta Meizė. Akimirką ji sutriko, bet tuojau pat susitaikė su likimu. Žinojo, ko inspektorius atvažiavo.

– Reikėjo susiprotėti anksčiau, – pasakė.

Jis įėjo vidun. Namas buvo visiškai tuščias. Baldai išgabenti, kilimai nuimti, grindys švariai išplautos. Frostas ėjo iš vienos plikos patalpos – nei

šviestuvų, nei užuolaidų, nieko – į kitą, ponia Vait sekiojo iš paskos. Didelis šaldiklis virtuvėje atrodė tarsi apleistas. Inspektorius pakėlė antvožą. Atitirpintas šaldytuvas buvo tuščias.

– Naikindama įkalčius, pasistengėte iš peties, – tarė Frostas. – Kur mergaitės lavoną radote?

Senutė atsakė ne iš karto.

– Viršuje, – atsakė galų gale ir nusivedė inspektorių į tuščią kambarį antrame aukšte. – Čia, – tarstelėjo, sustojusi prie durų. – Motinos kambarys. Jei būtų žinojusi, ką brangusis jos sūnelis išdarinėja... – Ponia Vait palingavo galvą. – Čarlis buvo jos angelėlis, auksinis berniukas. – Įėjusi į kambarį, senutė sudrebėjo. – Vargšė mergaitė. – Ji užsimerkė, veidas persikreipė. – Kaip siaubingai jis su ja pasielgė!

– Kodėl jį dangstėte? – paklausė Frostas.

– Dangsčiau Čarlį visada, – atsakė ponia Vait. – Jeigu motina būtų žinojusi, ką jis krečia, širdis jai būtų plyšusi. Mačiau nuotraukas... tokios šlykščios... Čarlis su vaikais...

– Kur jos?

– Sudeginau.

– Anoniminį laišką su saga siuntėte jūs?

– Aš.

Dabar jau Frostą nukratė šiurpas. Jis stovėjo kambaryje, kuriame Dženė ir Vikė praleido paskutines siaubingas trumpų gyvenimų akimirkas.

– Važiuosime į nuovadą, surašysite paaiškinimą, – pasakė jis.

Moteris papurtė galvą.

– Papasakojau jums, inspektoriau Frostai, kad nusiramintumėte, bet jokių paaiškinimų nerašysiu.

Viską, ką jums pasakiau, viešai paneigčiau.

– Kodėl? Juk nei Čarlio, nei jo motinos nebėra.

– Šeimos garbės teršti neketinu.

– Šeimos garbės?! Po pusvalandžio koroneris kals mane prie gėdos stulpo už tai, kad nuvariau į kapus nekaltą žmogų! Gali net išsipirti iš policijos!

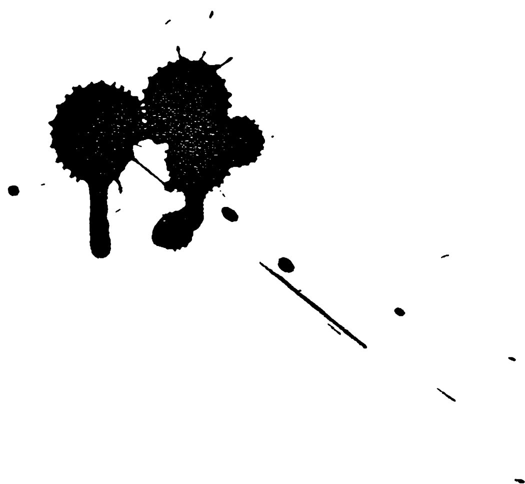
Senutė nuleido galvą ir sumurmėjo:

– Inspektoriau, atsiprašau, bet savo nuostatos nekeisiu.

Frostas įsmeigė į ją piktą žvilgsnį. Ponia Vait pakėlė galvą ir, kietai sučiaupusi lūpas, pažvelgė jam į akis. Užsispyrėlė iš tiesų neketino persigalvoti. Be jos paaiškinimo, be menkiausio įkalčio Frostas būtų likęs tuščiomis rankomis.

– Tiek to, – pratarė jis. Buvo jau beišeinąs, kai pastebėjo ant palangės – kambario, kuriame senutė rado Dženės lavoną, palangės – tualetinio popieriaus ritinėlį. Priėjęs paėmė. Ritinėlis buvo vos praimtas, tik kelis lapeliai nuplėšti. – Pravers, – nusišypsojęs ištarė inspektorius.

Lauke šėlo pūga. Į koronerio teismą Frostas gerokai vėlavo. Bet dabar jam tai neberūpėjo.

SERIJOJE:

„Frosto Kalėdos“
„Frosto prisilietimas“
„Frosto naktis“
„Atkaklusis Frostas“
„Frosto žiema“

Wingfield, Rodney David
Vi206 Frosto žiema : detektyvas / Rodney David Wingfield; iš anglų kalbos vertė Vidas Morkūnas. – Vilnius: Briedis, 2015. – 616 p. – (Detektyvų serija, ISSN 2351-7360)
ISBN 978-9955-26-522-1

Dentono miestelyje nesiliauja žiaurios žmogžudystės, vagystės, mįslingai dingsta mažos mergaitės...
Vienos iš jų žiauriu nužudymu nepagrįstai apkaltintas asmuo pasikaria kalėjime ir palieka raštelį, kuriuo dėl savo mirties kaltina Frostą. Šįkart Frostui gresia rimtos problemos.

UDK 821.111-31

Rodney David Wingfield
FROSTO ŽIEMA

Vertėjas Vidas Morkūnas
Redaktorė Ilona Čiužauskaitė
Dizainerė Emilija Kaltenytė

Viršelyje Cranach nuotr.,
www.shutterstock.com

Leidykla „Briedis"
Parodų g. 4, LT-04133 Vilnius, Lietuva
www.briedis.eu, info@briedis.lt

Spausdino „Standartų spaustuvė"
Dariaus ir Girėno g. 39, LT-02189 Vilnius, Lietuva
www.standart.lt, info@standart.lt